

HD WIDENER

HW PMII 3

3 2044 011 336 104

1272.25

Harvard College Library

FROM THE BEQUEST OF

FRANCIS B. HAYES

Class of 1839

This fund is \$10,000 and its income is to be used
"For the purchase of books for the Library"

ARIDAHU OBORA AKWAIABOAHU.

ADAIELI Wacinaci, isatu ajiahu tomakwa bui aburiti-kita waii amairikotonwa bia. Bisikate wamun isatu oloahu, isan bia w'akonnaboni n, isan bia w'aridini n, isan bia w'amairikotonwa t'okona, aicin t'okonomun w'aloa abu. Ika isatu b'ajian ahaikata ma w'akoboro, w'oaboddin bia maiibonwatu kokkehu oboramun, b'isikisia bia wamun, Jesus Christ w'Adaien okonaria. Kiduain.

COLLECT BEFORE READING THE SCRIPTURES.

ADAIELI WACINACI

OKONOMUNTU

AJIAHU.

GENESIS IBENA:

BIBICI SABETU AJIAHU

JESUS CHRIST W'ADAIEN

OKONOMUNTU:

APOSTLENO ONYISIA

OKONOMUNTU AJIAHU

BAJIA.

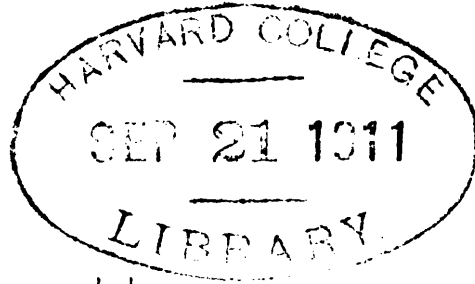

W. M. WATTS, LONDON.

1856.

1272,25

Hayes fund

ATENWATU MOSES KAARTAN IBENA
GENESIS NASIA ASAN.

~~~~~
CHAP. I.

ATENWA-WABU Wacinaci amurreta goba aiomun, ororo bajia.

2 Misa kwa tan ka ororo akoadonwa, malokodo kwon ; totola isibo mun kwa tan ka orirokoho. Oni-abu isifuji Wacinaci laloko ausa goba.

3 ¶ Wacinaci ajia goba, Kalimehi fa ! main : kalime goba kiana n.

4 Wacinaci adeka goba kiana kalimehi, isa n : kena Wacinaci alomosa goba orirokoho orea kalimehi.

5 Wacinaci asa goba kiana kalimehi, Kasakabo, main ; orirokoho l'isa goba kiana, Kasakoda, main. Kena bakilama, kena maucia, *kia* atenwatu kasakabo.

6 ¶ Wacinaci ajia goba, Kibilokoukili anakabo fa oniabu omun, t'araga-kotoia kiana oniabu orea oniabu.

7 Wacinaci kiana amurreta goba kibilokoukili, araga-koton kibilokoukili abomuntu oniabu kibilokoukili amuntu oniabu orea ; ki jia ta kiana.

8 Kibilokoukili kiana Wacinaci asa goba, Aiomun, main. Kena bakilama, kena maucia, *kia* cibiamtitu kasakabo.

9 ¶ Wacinaci ajia goba, Aiomun abomuntu oniabu aherakidaia abaro oloko, karaiia kiana waatu ororo, main ; ki jia ta kiana.

10 Waatu kiana Wacinaci asa goba Ororo, main ; aherakidatu oniabu l'isa goba Bara, main : Wacinaci adeka goba kiana isani n.

11 Wacinaci ajia goba kiana, Ororo afuritiia karau,

abona-girahu baja kasitu, kiwitu ada baja kiwini bia tomonwan, kalokotu t'isi wa, ororo ajeago, main; ki jia ta kiana.

12 Ororo kiana afurita goba karau, abona-girahu *bajia* kasitu tomonwan, kiwitu ada baja kalokotu t'isi wa, tomonwan: Wacinaci adeka goba kiana isani n.

13 Kena bakilama, kena maucia, kia tekabuintitu kasakabo.

14 ¶ Wacinaci ajia goba, Aiomun kibilokoukili omuni fa kalimebetu, araga-kototu bia origahu orea kasakabo; kia adokotoia, cikisi bia, kasakabo bia, wiwa bia baja.

15 Kalimebetu bia kia, aiomun kibilokoukili omun, t'ikalimetin bia ororo ajeago mun, main; ki jia ta kiana.

16 Wacinaci amurreta goba kiana biana ifirobetu kalimen, ifiro-sabutu kalimen kasakabo adaianasia wa, isogo-sabutu kalimen kasakoda adaianasia wa; wiwa baja l'omurreta goba.

17 Wacinaci asika goba kiana n aiomun kibilokoukili omun, ororo ajeago mun t'ikalime t'isikin bia,

18 Kasakabo adaianasia bia, kasakoda adaianasia bia baja, araga-koton orirokoho orea kalimehi: Wacinaci adeka goba kiana isani n.

19 Kena bakilama, kena maucia, kia cibibicitu kasakabo.

20 ¶ Wacinaci ajia goba, Oniabu amurretia kokkitu aiaditu yuho kiben, kodibiyu baja amorodatu bia ororo aji aiomun kibilokoukili isifuji.

21 Wacinaci amurreta goba kiana ifirobetu himi, tomakwa kokkibetu aiaditu baja, kia oniabu amurreta goba yuho kiben, tomonwan; tomakwa kadinabetu kodibiyu tomonwan baja, Wacinaci adeka goba kiana isani n.

22 Sare la kiana Wacinaci ajian tumun, Kasali hu,

ho'yuhotonwa *bia*, tomakwa bara irakojin *bia* hu, kodibiyu *bajia* aiyuhotonwa *bia* ororo ajeago, main.

23 Kena bakilama, kena maucia, *kia* tobardakaboli kasakabo.

24 ¶ Wacinaci *ajia* goba, Ororo afitikitia kokkitu t'omonwan, baka, aroaditu *bajia*, bibitetu okuti ororo ajeagotu *bajia* tomonwan, main ; *ki* *jia* ta *kiana*.

25 Wacinaci amurreta goba *kiana* bibibetu-okuti ororo ajeagotu tomonwan, baka tomonwan, tomakwa aroadibetu ororo ajeagoji *bajia* tomonwan, Wacinaci adeka goba *kiana* isani n.

26 ¶ Wacinaci *ajia* goba, Loko w'amurretate w'aman-jin, waii *jiamuci* *bia* ; bara irakotu himi adaianasian *bia* ie, aiomunjitu kodibiyu *bajia* adaianasia wa, baka adaianasia wa, tomakwa ororo adaianasia wa, tomakwa ororo ajeagoji aroadibetu adaianasia wa *bajia*, main.

27 Wacinaci amurreta *kiana* loko l'oman jin, Wacinaci oman-jiamucin *bia* i l'omurreta goba i, wadili hiaro *mici* *bia* l'omurreta goba ie.

28 Sare la *kiana* Wacinaci *ajian* n'akonomun, Wacinaci *ajia* goba *kiana* namun, Kasali hu, ho'yuhotonwa *bia* ; tomakwa ororo ajeagoji ma han *bia*, t'ajin *bia* hu ; bara irakotu himi adaianasian *bia* hu, aiomunjitu kodibiyu *bajia* adaianasia wa, tomakwa kokkibetu aia-ditu ororo ajeagoji adianasia wa *bajia*, main.

29 ¶ Wacinaci *ajia* goba *kiana*, Hadeka, tomakwa abona-girahu kasitu tomakwa ororo ajeagotu d'asika homun, tomakwa ada *bajia*, kiwitu ada kasitu ; *kia* homuni fa h'ikini wa.

30 Tomakwa ororo ajeagotu bibitetu-okuti omun *bajia*, tomakwa aiomunjitu kodibiyu omun *bajia*, tomakwa aroadibetu ororo ajeagoji kokkitu omun *bajia*, d'asika tomakwa imorotu abona-girahu c'ikini wa, main : *ki* *jia* ta *kiana*.

31 Wacinaci adeka goba *kiana* tomakwa l'omurreti

sia, kena isa kibi ta. Kena bakilama, kena maucia, *kia* tobartimeli kasakabo.

CHAP. II.

Ki jia ta aiomun iibidonwa, ororo bajia, tomakwa kibi t'olokotu bajia.

2 Cibiamtimeli kasakabo oloko Wacinaci iibida goba l'imikeboa *kia* ki l'omurretisia; l'ahakoba kiana cibiamtimeli kasakabo oloko tomakwa l'imikebon *adiki* *kia* ki l'omurretisia.

3 Sare la kiana Wacinaci ajian cibiamtimeli kasakabo okonomun, isadini n; *kia* oloko l'ahakobuin odoma, tomakwa l'imikebon *adiki*, *kia* ki Wacinaci amurretisia goba.

4 ¶ Toho jia ta karaien aiomun, ororo bajia, ika tu goba t'omurretonwa, kasakabo ki kalokotu goba Adaieli Wacinaci amurretin ororo, aiomun bajia.

5 Tomakwa kabuea olokotu abonasia *bia* bajia, ororo olokon obora n; tomakwa kabuea olokotu abonagirahu bajia c'ibikidonwa obora; Adaieli Wacinaci mikikitin kwa man ka oini ororo ajeago mun, loko kowa kwa man ka bajia imikeboci *bia* ororo.

6 Tomoroa yuyuokili afitikida ororo okoboroko area, aiyuyuton tomakwa ororo ajeagoji.

7 Adaieli Wacinaci kiana amurreta goba loko onabo obolisi orea, ahakobuin l'isiri olokoji kokkitu ahakobahu *abu*, kokkici ialoko kiana loko.

8 ¶ Adaieli Wacinaci abona goba yara *oloko* adaili afitikidin mairia Eden mun; yumuni ki l'isika goba loko l'omurretisia.

9 Onabo orea Adaieli Wacinaci ibikido-kota goba tomakwa ada isabetu adekasia *bia*, isabetu ekehi *bia* bajia : anakabotu yara omun kokkehju ada bajia, kena *aba* ada, aicikititu isahi wakaiahu bajia.

10 Eden warea onikain ausa aiyuyutotu *bia* yara

oloko, yu warea t'ofokodabo goba bibiten bia t'isiroko.

11 Atenwatu iri Pison, main, kia ki akausa tomakwa Havilah ororo, yumuni ki korrokori.

12 Kia ororo omuntu korrokori isa, yumuni ki ba bdellium, onyx siba baja.

13 Cibiamtitu onikain iri Gihon, main; kia ki akausa tomakwa Ethiopia ororo.

14 Tekabuintitu onikain iri Hiddekel, main; kia ki ausa Assyria mun adaili aftikidin mairia. Cibibicitu onikain Euphrates.

15 Adaieli Wacinaci onnaka kiana loko, asikin i Eden yara oloko, l'isadin bia n, l'ikitan bia baja n.

16 Adaieli Wacinaci ahaka goba loko omun, ajian, Tomakwa yara olokotu ada *iwi* b'iki fa mamotonwa oloko:

17 Tomoroa ada aicikititu isahi wakaiahu baja, kia mikin bali: kia kasakabo kalokotu b'ikini n, kiduani fa b'oodon, la lomun.

18 ¶ Adaieli Wacinaci ajia goba, Isa koro loko omun loaiyan bia i; aboratitu bia i isa tu bia lomun d'amurreti fa lomun.

19 Onabo ore a Adaieli Wacinaci amurreta goba tomakwa kabuea olokotu bibitetu-okuti, tomakwa aiomunjitu kodibiyu baja; andi-kitini n Adam amun, l'adekin bia alika lan asani n: amahu lan jiaro Adam asan tomakwa kokkitu, kia ki t'iri.

20 Adam kiana airita goba tomakwa baka, aiomunjitu kodibiyu baja, tomakwa kabuea olokotu bibitetu-okuti baja, tomoroa Adam omun t'aucigwa koro aboratitu bia i isa tu bia lomun.

21 Adaieli Wacinaci kiana asika goba tatatu adunkahu Adam omun, l'adunka kiana: abaro l'adura l'onnaka kiana, l'isiroko l'andakota kiana ba t'adiki-loko;

22 Kena kia l'adura, Adaieli Wacinaci onnakisia loko oreá, hiaro bia l'omurreta *n*; andikitini *n* wadili amun.

23 Adam kiana ajia goba, Toho ki d'abona oreatu abonahu, d'asiroko oreatu isirokoho; kia asoatu fa Hiaro, main; Wadili oreá tonnakonwa odoma.

24 Kia odoma wadili aiibo fa l'ici wa l'oiyu wa, kena l'andakoto fa l'iretu oma; naii kiana abaro isiroko fa.

25 Biama goba kiana makondon ie, wadili l'iretu bajia, nahaburi goba bajia ie.

CHAP. III.

TOMAKWA Wacinaci amurretisia kabuea olokotu bibitetu-okuti aji sabu goba hori kaienikon. T'ajia goba kiana hiaro omun, Kiduan, Wacinaci ajia goba, mikini hali tomakwa ada *iwi* yara olokotu? main.

2 Hiaro ajiaga kiana hori omun, Yara olokotu ada *iwi w'eke ma barin*:

3 Tomoroa yara anakabotu ada *iwi* okonomun, Mikini hali kia, mibibidin hali bajia kia, maodoni han bia, la Wacinaci ajian; ta.

4 Hiaro omun kiana hori ajiaga, H'oodo fa koro kiduanin;

5 Wacinaci aiita *barin* kasakabo kalokotu h'ikini *n*, h'akosi atorodonwa fa, Wacinaci jia ho fa bajia, aicin isahi wakaiahu bajia, ta tumun.

6 Hiaro adekin kona kia ada isatu kiwin ekesia bia, isan bajia akosihi omun, loko kansisia *kia* ada t'ienikoton bia *i*; c'iwi t'onnaka kiana, ikini *n*, tisika kiana cireci omuni *n* toma wa; lihi bajia eke *n*.

7 Biama goba kiana n'akosi atorodonwa, n'aiita kiana makondon ie; fig-ada obanna kiana n'akoda goba, amurretini *n* nauaiya n'akona wa.

8 N'akonnaba Adaieli Wacinaci ajian, akona lan ka

yara olokoji mimi-aukilidi: n'aiakatwa kiana Adam l'iretu mici Adaieli Wacinaci isibo warea yara olokotu ada okoboroko.

9 Adaieli Wacinaci kiana asimaka Adam, Alomun kwa ba? main ajian lomun.

10 L'ajiaga kiana, D'akonnaba yara oloko b'ajian; amaro ka di, makondon odoma di; d'aiakatwa kiana, main.

11 Alika ahakaga bumun, makondo ka bu, main? B'ikibi kia ada iwi mikin bali dasia okonomun bumun? la *Wacinaci* ajian lomun.

12 Hiaro b'isikisia damatu bia, kia asika ada iwi damun, d'eke kiana n, la wadili ajian.

13 Hiaro omun kiana Adaieli Wacinaci ajiaga, Ama toho b'onnyi bi? main. Hori amurridaga di, d'eke kiana n, ta hiaro ajian.

14 Adaieli Wacinaci kiana ajiaga hori omun, Toho b'onnyi odoma, aiimahasia bui tomakwa baka aji, tomakwa kabuea olokotu bibitetu-okuti aji; b'adibeyo abu bu'iadi fa; tobolisi baja b'iki fa tomakwa kasa-kabo bu'kokkè man.

15 Kena d'aiimato-koto fa homuni-kwawa bui hiaro oma, b'usa ti'sa *aiimato* fa namunikwawa baja; *t'isa* asaradi fa b'isi, bui baja asaradi fa l'iana, la *hori omun*.

16 Hiaro omun *kiana* l'ajiaga, D'anokonnedi fa bu manswa kiben, kasani *bia* baja bu; nokonne abu b'imeodi fa bu'sanoci wa, kena b'ansisia b'ireci omuni *fa*, lihi ki b'adaianasia *bia* fa, la *tumun*.

17 Adam omun kiana l'ajiaga, B'iretu ajian b'akon-nabon odoma, ikin kia ada iwi mikin bali d'asia okonomun bumun, ororo d'aiimahaga bui okonaria, nokonne abu *c'iw*i b'iki fa tomakwa kasakabo b'ukokke man.

18 Yurua baja *ororo* afuriti fa, kokkitukatu baja,

bumun; kena kabuea olokotu abona-girahu b'iki fa.

19 B'isibo haduboci fa meli b'ikin obora, onabo olokomun b'akoionwa obora; kia ki b'onnakosia goba orea; tobolisin odoma bu, tobolisi bia ki b'akoio fa ba, la lomun.

20 Adam airita goba l'iretu Eve, main; namakwa kokkici oiyunatun odoma n.

21 Adaieli Wacinaci amurreta goba ekehu teda abu Adam l'iretu mici omun, eketin ie.

22 ¶ Adaieli Wacinaci ajia goba, Hadeka, loko abarli waii jiamuci tanahu, aicici isahi wakaiahu baja; kena tanahu, masikin lan bia l'okaboa onnakin kokkehu ada iwi, ikini n, kokkin bia i maiibonwan, main:

23 Ki odoma Adaieli Wacinaci imigoda goba i afitikitin Eden yara oloko area, onabo l'onnakosia orea l'imikeboni bia.

24 Ki jia la kiana akudin loko afitikitin, kena Eden yara mun adaili afitikidin mairia Cherubim l'isika goba, ikihitu kaspara adidisin baja asifudabotu tomakwaji; ikitatu bia waboroko kokkehu aila omun.

CHAP. IV.

ADAM aiita goba l'iretu Eve; kia kasa goba, imeodon Cain; ajian, Adaieli orea loko d'auciga, main.

2 Kenbena c'imeoda ki goba ba l'augici Abel. Kenbena sikapo ikita-arin goba Abel, tomoroa onabo imikebo-arin goba Cain.

3 *Yuhoro* kasakabo adiki, Cain anda onabo iwi abu asikini n Adaieli omun.

4 Kijin ki ba Abel anda atenwatu l'isikapon-isa abu, c'ikihi baja abu. Isa goba kiana Adaieli Abel okonomun, l'isikisia okonomun baja.

5 Tomoroa Cain okonomun goba koro i, l'isikisia

GENESIS III. 24.

koro baja okonomun. Manswaki la kiana aiimaw-tonwa Cain, mabaroka kiana lisibo.

6 Adaieli kiana ajia goba Cain omun, Ama odoma bu'imawtoa? amabarodon b'isiboa?

7 Isa faroka b'onyin, b'onnako fa koro? monyin bo faroka isanin, wakaiahu t'isifodo mun ka. Kena bui omun fa l'ansisia, bui ki l'adaieni fa, *la lomun*.

8 Cain ajia goba l'augici Abel oma; kenbena, kabuea mun nan ka, Cain akenakwa l'augici Abel okona mun, aforrin i.

9 ¶ Adaieli ajia goba kiana Cain omun, Alomun ga b'augici Abel? main. Maicin da; d'augici ikita-kwongi daii? la kiana ajian.

10 Ama b'onyi bi? la kiana ajian, b'augici itena kakkonakibo ajian damun onabo area.

11 Tanahu ororo aiimahasia bui, kia atoroda t'irerokoa onnakin b'augici itena b'ukabo area;

12 Ika tu fa b'imikebon onabo, t'isiki fa koro t'itatakona bumun, atedici fa bu aiadin ororo ajeagoji, la lomun.

13 Cain kiana ajiaga Adaieli omun, D'aboaddonwa d'aji ka kudin!

14 Badeka; tanahu b'akuda di ororo isibo warea b'isibo baja ore d'aiakato fa; atedici fa di aiadin ororo ajeagoji; kenbena, alikai jiali aucigici di aforra fa di! la.

15 Adaieli kiana ajiaga lomun, Alikai jiali aforrici Cain, lihi ki aboado fa biam-timenihi, main. Adaieli kiana asika goba Cain okona l'aiciki *bia*, abano aucigin oboraji i, maforrin nan bia i.

16 Cain ausa kiana Adaieli isibo warea, Nod ororo mun kasikwan, adaili afitikidin mairia Eden warea.

17 Cain aiita goba l'iretu wa, kia kasa goba, imeodon Enoch; kena l'omurreta goba bawhu-yuho, l'isa goba kiana kia bawhu-yuho iri Enoch, main, l'isa iri oloko.

18 Kenbena Enoch omun karaia goba l'isa Irad; Irad kasa goba Mehujael; Mehujael kasa goba Methusael; Methusael kasa goba Lamech.

19 ¶ Lamech onnaka goba l'omunwa biamano l'irenoci wa, abaro iri Adah, çibiamtitu iri Zillah.

20 Adah imeoda goba Jabal; tenti oloko kasikwaci, *yuhoro* baka kamunci, icinaci lihi.

21 L'augici iri goba Jubal; aiikitaci bandola rero bajia icinaci lihi.

22 Kena Zillah imeoda goba Tubal-cain, *lihi* amarikota goba namakwa imikeboarin koporo okonomun, siparari okonomun bajia: Tubal-cain oyuradatu goba Naamah.

23 Lamech ajia goba l'irenoci omun, Adah Zillah mici, h'akonnaba d'ajian; Lamech irenoci hui, h'akonnaba d'ajiasia; wadili d'aforrin odoma ibikahu abu di; ibikidoliaci d'aforra akaritahu abu di.

24 Biam-timenihi faroka *aforrnici* Cain aboadonwa, kiduani fa *aforrnici*. Lamech aboadonwa kabuin loko ajeago biam-timen-kutibanahi, la.

25 Kena Adam aiita ki goba ba l'iretu wa; cimeoda kiana t'aiici wa, Seth main asan l'iri; Wacinaci asikin aba d'asa wa odoma, Abel Cain aforrisia adikiloko, ta ajian.

26 Kena Seth omun bajia karaia goba l'isa; Enos la kiana asan i; ika ki lokono ainata goba asimakan Adaieli iri okonomun.

CHAP. V.

Toho kaarta Adam kasasiano okonomuntu. Kasa-kabo kalokotu Wacinaci amurretin loko, Wacinaci oman jiamucin bia i l'omurreta goba i.

2 Wadili hiaro mici bia l'omurreta goba ie, sare la kiana ajian n'akonomun, Adam main asan na'iri, kasa-kabo kalokotu n'amurretonwa.

3 ¶ Adam kokke kwa ma goba abar hundred wiwa

ajeago abar-loko, kia ajeago biam-dakabo; kena lihi kasa goba loman jin lihi jiamuci bia; Seth la kiana asan i:

4 Kena Adam kasakabo Seth l'isan bena kabuintimen hundred wiwa: lihi kasa goba wadili hiarono mici bajia.

5 Tomakwa kasakabo kalokotu Adam kokke kwon bibici-timen hundred wiwa ajeago abar-loko, kia ajeago biam-dakabo: kena l'ooda.

6 Seth kokke kwa ma goba abar hundred wiwa ajeago abar-dakabo, kena l'isa goba Enos.

7 Enos l'isan bena Seth kokke kwa ma goba kabuintimen hundred wiwa ajeago biam-timen; lihi kasa goba wadili hiarono mici bajia.

8 Tomakwa kasakabo kalokotu Seth *kokke kwon* bibici-timen hundred wiwa ajeago biam-kutibana; kena l'ooda.

9 ¶ Enos kokke kwa ma goba bibici-loko wiwa ajeago biam-dakabo, kena l'isa goba Cainan.

10 Cainan l'isan bena Enos kokke kwa ma goba kabuintimen hundred wiwa ajeago abar-mairia kutihi; lihi kasa goba wadili hiarono mici bajia.

11 Tomakwa kasakabo kalokotu Enos *kokke kwon* bibici-timen hundred wiwa ajeago abar-dakabo; kena l'ooda.

12 ¶ Cainan kokke kwa ma goba kabuin-loko wiwa ajeago biam-dakabo, kena l'isa goba Mahalaleel:

13 Mahalaleel l'isan bena Cainan kokke kwa ma goba kabuintimen hundred wiwa ajeago biam-loko; lihi kasa goba wadili hiarono mici bajia:

14 Tomakwa kasakabo kalokotu Cainan *kokke kwon* bibici-timen hundred wiwa ajeago biam-dakabo; kena l'ooda.

15 ¶ Mahalaleel kokke kwa ma goba kabuin-loko wiwa ajeago abar-dakabo, kena l'isa goba Jared.

16 Jared l'isan bena Mahalaleel kokke kwa ma goba kabuin-timen hundred wiwa ajeago abar-loko, kia ajeago biam-dakabo, lihi kasa goba wadili hiarono mici bajia :

17 Tomakwa kasakabo kalokotu Mahalaleel *kokke kwon*, kabuin-timen hundred wiwa ajeago bibici-loko, kia ajeago abar-mairia-kutihi ; kena l'ooda.

18 ¶ Jared kokke kwa ma goba abar hundred wiwa ajeago kabuin loko, kia ajeago biama ; kena l'isa goba Enoch.

19 Enoch l'isan bena Jared kokke kwa ma goba kabuin-timen hundred wiwa ; lihi kasa goba wadili hiarono mici bajia :

20 Tomakwa kasakabo kalokotu Jared *kokke kwon* ; bibici-timen hundred wiwa ajeago kabuin-loko, kia ajeago biama ; kena l'ooda.

21 ¶ Enoch kokke kwa ma goba kabuin-loko wiwa ajeago abar-dakabo ; kena l'isa goba Methuselah.

22 Methuselah l'isan bena Enoch akona goba Wacinaci oma kabuin hundred wiwa ; lihi kasa goba wadili hiarono mici bajia.

23 Tomakwa kasakabo kalokotu Enoch *ororo ajeago* kabuin hundred wiwa ajeago kabuin-loko, kia ajeago abar-dakabo :

24 Wacinaci oma Enoch akona goba, kena kowa goba i, Wacinaci onnakin odoma i.

25 ¶ Methuselah kokke kwa ma goba abar hundred wiwa ajeago bibici-loko, kia ajeago biam-timen, kena l'isa goba Lamech.

26 Lamech l'isan bena Methuselah kokke kwa ma goba biam-timen hundred wiwa ajeago bibici-loko, kia ajeago biama ; lihi kasa goba wadili hiarono mici bajia.

27 Tomakwa kasakabo kalokotu Methuselah *kokke kwon* bibici-timen hundred wiwa ajeago kabuin loko, kia ajeago bibici-timen ; kena l'ooda.

28 ¶ Lamech kokke kwa ma goba, abar hundred wiwa ajeago bibici-loko, kia ajeago biama; kena kasa goba i:

29 Noah la kiana airitin i, ajian, Lihiki *da'sa* ahai-kata fa w'akoboroko w'imikebo okonomun, w'akabo abu w'imikebosia, onabo okonomun, kia Adaieli aii-mahasia.

30 Noah l'isan bena Lamech kokke kwa ma goba abar-dakabo hundred wiwa ajeago bibici-loko, kia ajeago abar-mairia-kutihî, lihi kasa goba wadili hiarono mici bajia.

31 Tomakwa kasakabo kalokotu Lamech kokke-kwon biam-timen hundred wiwa ajeago kabuin-loko, kia ajeago biam-timen-kutibana: kena l'ooda.

32 Abar-dakabo hundred wiwa goba Noah haben; kena Shem, Ham, Japheth mici Noah kasa goba.

CHAP. VI.

KENBENA, lokono ainationwa bena aiyuhotonwa ororo ajeago, hiarono n'asanoci karaien bena namun,

2 Wacinaci sanoci wadili adeka goba lokono sanoci hiarono isabekani man, n'onnaka goba kiana n'ansisiano jiaro n'irenoci bia.

3 Adaieli ajia goba, Kasakabo ma ta ma koro Dai'ialoko aforraan loko *owakaia* oma, lihi isirokohon odoma; tomoroa lo'kasakabo abar hundred wiwa kwa ma fa, kia ajeago abar-loko, main.

4 Ifilibeci ororo ajeago goba kia kasakabo oloko, kena kia adiki ba, ika tu Wacinaci sanoci wadili akodonwa lokono sanoci hiarono amun, kasa goba kiana namun ie, n'aii *n'asanoci* tataci goba okona, wakilici, ajiasiano goba okonomun wadili.

5 ¶ Wacinaci adeka goba kiana loko *owakaia* ifiron ororo ajeago, tomakwa l'okoborokwatoasia okonomun l'olola olokoa wakaia robuin kasakabo man.

6 Nokonne goba kiana Adaieli l'omurretin loko ororo ajeago okonomun, kari goba kiana l'oloa t'okonomun.

7 Adaieli ajia goba kiana, D'aboadi fa loko d'amurretisia ororo ajeago area: loko, bibitetu okuti baja, aroaditu baja, aiomunjitu kodibiyu baja: d'amurretin okonomun ie nokonnin odoma di, main.

8 Tomoroa Noah auciga goba isahi Adaieli akosi omakana.

9 ¶ Noah kasasiano naha: Misici goba Noah, abaren isa i l'ikirikiano okoboroko, Wacinaci kiana oma Noah akona goba.

10 Kena kabuinino l'isa goba Noah; Shem, Ham, Japheth mici.

11 Ororo baja wakaia goba Wacinaci isibomun, ororo ibe goba aforraa abu.

12 Wacinaci adeka goba ororo ibici, kena, ororo wakaia; lihi abonaha ororo ajeago tomakwa isirokoho aboadin odoma.

13 Wacinaci ajia goba kiana Noah omun, Tomakwa isirokoho aiibonwa anda d'asibomun; naii ibekitin ororo n'aforraani abu odoma; kena, Daii aboadi fa ie ororo abu.

14 ¶ Bu'murreta kiana bumun wa abar ark gopher ada abu, bawhu bu'murreti fa kia ark oloko, kena bu'pesidi fa n toloko mairia t'iabo mairia baja pesi abu.

15 Kena toho jia bo fa amurretini n, Kabuin hundred cubit *ikisidi-kwonahu* fa to'waji; biam-loko ajeago biam-dakabo cubit fa c'ibiloko; abar-loko ajeago biam-dakabo cubit fa aiomunini n.

16 Abar penster bu'murreti fa ark okona, kena abar cubit oloko b'iibidi fa aiomunini n, kena ark isifodo b'umurreti fa t'aramakona; onabomuntu bawhu, aba tajeago *fa*, aba tajeago *ki fa ba*, ki jia bo fa amurretini n.

17 Kena Daii, Daii, andikiti fa ifirotu oniabu ororo ajeago mun, aboaditu bia tomakwa isirokoho kalokotu kokkitu ahakobahu, aiomun abomuni warea; kena tomakwa ororo ajeagotu aodo fa.

18 Tomoroa bui omun d'ajian d'amurreti fa *isan bia wamuni kwawa*, kena ark olokomun bui anda fa, bui, b'usanoci, b'iretu, b'usanoci irenoci bajia buma fa.

19 Kena tomakwa isirokoho oreatu kokkibetu, biama noma ikirikia man b'andikiti fa ark olokomun, kokkini bia buma n ikitwan; wadili hiaro mutu fa kia.

20 Kodibiyubi tomonwan, baka bajia tomonwan, tomakwa aroadibetu bajia ororo ajeagoji tomonwan, biama noma tomakwa ikirikia mantu, anda fate bamun, bikitan bia n kokkin.

21 Kena b'onnaki fa bumunwa tomakwa akotahe ekesia-buin; kia b'uherakidi fa bumunwa; kia ki akotahe fa bui omun kia omun bajia, la *Adaieli lomun*.

22 Ki jia la kiana Noah: tomakwa Wacinaci ahakan olokoji lomun, ki jia la.

CHAP. VII.

ADAIELI ajia goba Noah omun, Mahara bate bui, namakwa b'isikwa olokoci bajia, ark olokomun; toho ikirikia okoboroko misin bui d'adekin odoma.

2 Tomakwa maribentu bibitetu-okuti b'onnaki fa bumun wa biam-timen nomain, wadili hiaro mutu, kena mamaribentu bibitetu-okuti *b'onnaki fa* biama nomain, wadili hiaro mutu.

3 Aiomunjitu kodibiyubi bajia biam-timen nomain, wadili hiaro mutu; cikitwan bia kasan kokkin ororo ajeago.

4 Biam-timen kasakabo robuin t'obora; kena oini d'ikikiti fa ororo ajeago mun biam-loko kasakabo

biam-loko origahu; kena tomakwa kokkitu d'amur-retisia d'aboadi fa ororo ajeago area, la.

5 Noah onyi goba kiana tomakwa Adaieli ahakasia okonomun lomun.

6 Noah abar-timen hundred wiwaci haben, ika tu ororo ajeago mun ifirotu oniabu.

7 ¶ Noah akodwa kiana, l'isanoci baja, l'iretu baja, l'isanoci irenoci baja l'oma ark olokomun; oniabu ifirotonwa bian odoma.

8 Maribentu bibitetu-okuti, mamaribentu bibitetu-okuti baja, kodibiyubi baja, tomakwa kibi aroaditu ororo ajeagoji baja,

9 T'akodwa biam biamain Noah amun ark olokomun, wadili hiaro mutu, Wacinaci ahakan Noah omun olokoji.

10 Kenbena, biam-timen kasakabo adiki, oniabu ifirotnwa goba ororo ajeagoji.

11 ¶ Abar-timen hundred wiwa goba Noah kokkin *ika ki*, cibiamtitu kaci oloko, cibiamtimeli-kutibana kasakabo oloko kia kaci oloko; kia ki kasakabo oloko ifirotu totola asorokodo-kwonahu oakudwa, penster aiomun-bonnantu baja atorodwa.

12 Oini *ikia* goba kiana ororo ajeago mun biam-loko kasakabo biam-loko origahu main.

13 Kia kasakabo oloko l'akodwa goba Noah; Shem, Ham, Japheth mici, *kabuinino* Noah sanoci *naii*, Noah iretu, kabuinino l'isanoci irenoci mici oma ark olokomun;

14 Naii, tomakwa bibitetu-okuti tomonwan baja, tomakwa baka tomonwan baja, tomakwa aroaditu ororo ajeagoji tomonwan baja, tomakwa kodibiyu tomonwan baja, kodibiyu ikirikia mantu.

15 Kia akodwa goba Noah amun ark olokomun, biam biamain tomakwa isirokoho oreatu, kalokotu kokkitu ahakobahu.

16 Kia ki akodotu akodwa wadili hiaro mutu tomakwa isirokoho oreatu, Wacinaci ahakan olokoji lomun; Adaieli kiana ataga l'isibo toloko.

17 Oniabu ifirota goba ororo ajeagoji biam-loko kasakabo, tifiro-twa sabu goba kiana oniabu, onnakidin ark, ki *jia* ta kiana onnakidonwa ororo amun.

18 Ororo aji goba oniabu ifirotwa sabuin, oniabu ajeagoji goba kiana ark ausin.

19 Ororo aji goba oniabu ifirotwa sabu wabun; kena tomakwa aiomun-be-kentu ororo aiomun abomuntu ha t'itaga goba.

20 *Kia* aji sabu goba oniabu abar-mairia-kutihi cubit main; aiomuntu ororo kiana t'itaga goba.

21 Tomakwa isirokoho aiaditu ororo ajeagoji aoda goba kiana; kodibiyu, baka, bibitetu-okuti, tomakwa aroaditu ororo ajeagoji, namakwa lokono bajaia:

22 Tomakwa kamuntu kokkitu ahakobahu t'isirilokoajia, tomakwa waatu ororo ajeagotu aoda goba kiana.

23 Tomakwa kokkitu amateli ororo ajeago aboadwa goba kiana, loko, baka, aroaditu, aiomunjitu kodibiyu bajaia, hara goba kiana aboadonwa ororo ajeago area; Noah robuin ibara goba kokkin, l'omaci bajaia ark oloko.

24 Ororo aji goba kiana oniabu abar hundred kasakabo ajeago biam-loko kia ajeago biam-dakabo.

CHAP. VIII

WACINACI kiana kakoborokwa goba Noah, tomakwa kokkitu bajaia, tomakwa baka bajaia ark olokoju l'oma; kena auaduli Wacinaci ausikita goba ororo ajeagoji, oniabu kiana aiyurakwa.

2 Totola asorokodo-kwonahu kiana atagwa, aiomun bonnantu bajaia penster, oini kiana aiomun wareatu aibokotwa ikin;

3 Oniabu kiana akoiwa kwa ma goba ororo ajeago area; abar hundred kasakabo ajeago biam-loko kia ajeago biam-dakabo, kia adiki oiahama ta goba oniabu.

4 Cibiam-timeli kaci oloko, cibiam-timeli-kutibana kasakabo oloko kia kaci oloko, ark ajinama goba Ararat aiomuntu ororo ajeago.

5 Oniabu akoiwa kwa ma goba cibiam-dakaboli kaci mun iro; kena cibiam-dakaboli kaci oloko, atenwatu kasakabo kia kaci oloko, aiomuntu ororo abolo-koloko karaia goba.

6 ¶ Kenbena, biam-loko kasakabo adiki, Noah atoroda goba penster l'omurretisia ark okona.

7 Kena l'ofitikita raven kodibiyu, kia ausa akoikita-bon amorodon, oniabu makiran obora ororo ajeago area.

8 Wiru l'ofitikita kiana ba lauroa, t'adikin bia ororo isibo warea jiaro makiran oniabu.

9 Tomoroa wiru mamari goba aucigin yumuntu bia t'isikin t'okuti wa ahakobuin, t'akoiwate kiana ba l'ibici ark mun, tomakwa ororo ajeagoji ma kwa tan oniabu odoma; l'ofitikita kiana l'okaboa, abokotoni n, akodokoton ba n ark olokomun.

10 Maiaukwa la ki goba ba aba biam-timen kasakabo oloko; kena wiru l'ofitikita ki goba ba ark oloko area;

11 Wiru anda kiana ba lamun bakilama; kena t'onoroko ka olive obanna t'oisia; kiodoma Noah aiita goba ororo ajeago area oniabu makiran.

12 Maiaukwa la ki goba ba aba biam-timen kasakabo oloko, wiru l'ofitikita ki kiana ba; kia koro kiana akoiwate l'ibiciro ba.

13 ¶ Kenbena abar-timen hundred wiwa *haben bena* i, tadikitu wiwa oloko; atenwatu kaci, atenwatu kasakabo kia kaci oloko, ororo ajeago area oniabu makira goba; ark isikwacin l'onnakida kiana Noah, adekin, kena, ororo makira.

GENESIS VIII. 20.

14 Kena tadikitu kaci oloko, abar-loko ajeago biam-timen kasakabo kia kaci oloko, ororo waa goba kiana.

15 ¶ Wacinaci ajia goba kiana Noah omun,

16 H'oftikida ark oloko area, bui, b'iretu, b'usanoci, b'usanoci irenoci bajaia.

17 Tomakwa kokkitu bumatu b'ufitikitate buma wa, tomakwa isirokoho; kodibiyu, baka, tomakwa aroaditu bajaia ororo ajeagoji; t'oyuhotonwa bia ororo ajeago, kasain; yuho kibi tan bia ororo ajeagoji bajaia.

18 Noah aftikida goba, l'isanoci bajaia, l'iretu bajaia, l'isanoci irenoci bajaia l'oma.

19 Tomakwa bibitetu-okuti, tomakwa-aroaditu, tomakwa kodibiyu, amateli jiaro bajaia aroaditu ororo ajeagoji, tomonwan, aftikida ark oloko area.

20 ¶ Noah kiana amurreta goba abar altar Adaieli omun; kena tomakwa maribentu bibitetu-okuti orea aba l'onnaka, tomakwa maribentu kodibiyu orea bajaia, *kia* asikin ibitotu bia altar ajeago.

21 Adaieli adimisa kiana boiatu; kena l'oloa olokoa Adaieli ajia goba, D'aiimaha fa koro ororo loko okonaria tohoni warea; loko oloa akoborokwatoan wakaiahu okonomun l'ilonini warea odoma; kena d'akorati fa koro tomakwa kokkitu tohoni warea, *toho* jia danin jin.

22 Aloma tan ororo yarahan, t'iibo fa koro tisi-ika, ciwi-ika bajaia; mimili, tere bajaia; isaukili, aboaukili bajaia; kasakabo, kasakoda bajaia; *la Adaieli ajian*.

CHAP. IX.

SARE la kiana Wacinaci ajian Noah okonomun l'isanoci okonomun bajaia, ajian namun, Kasali hu, h'oyuhotonwa bia, tomakwa ororo ajeagoji ma han bia.

2 Kena hui obora amaro fa *n*, amotonwa bajaia hui obora, tomakwa bibitetu-okuti ororo ajeagotu, tomakwa aiomunjitu kodibiyu bajaia, tomakwa aiaditu

ororo ajeagoji, tomakwa himi bara irakojitu baja; kia asikoa hui akabo roko mun.

3 Tomakwa aiaditu kokkitu akotahe fa homun, tomakwa d'asika homun imorotu abona-girahu d'asikin homun jin.

4 Tomoroa isirokoho kalokotu tu'kokkewa, kia ki t'itena, mikini ho fa.

5 Kena hui ikokke itena kiduani fa d'adagaton; tomakwa bibitetu-okuti orea, namakwa lokono akabo roko orea baja; alikai jiali augici akabo roko orea d'adagato fa loko ikokke.

6 Alikai jiali asorokodo-kotoci loko itena, lihi itena baja *abano* lokono asorokodo-koto fa, Wacinaci oman jiamucin Wacinaci amurretin loko odoma.

7 Kena hui, kasali hu, h'oyuhotonwa bia; h'imeodo fa yuho kiben ororo ajeago, kia ajeago yuho kibi han bia, la namun.

8 ¶ Wacinaci ajia goba Noah omun l'isanoci baja l'omaci omun,

9 Daii, Daii amurreta d'ajian homun *isan bia wamuni kwawa*, hisanoci h'adikilokoci bia omun baja.

10 Tomakwa kokkitu h'omatu omun baja, kodibiyu, baka, tomakwa bibitetu-okuti baja ororo ajeagotu, tomakwa afitikiditu ark oloko area, tomakwa bibitetu-okuti ororo ajeagotu *bia* baja.

11 D'amurreti fa d'ajian homun *isan bia wamuni kwawa*; kena tohoni bena koro tomakwa isirokoho aodokotoo fa ifrotu oniabu abu; tohoni bena koro ifrotu oniabu aboadi fa ororo ba.

12 Wacinaci ajia goba kiana, Toho ki ajiahu aiciki, d'amurretisia Daii omun hui omun tomakwa kokkitu bumatu baja omun, kasakabo mantu bia n n'asasiano omun:

13 Da'simara-habo d'asika ororo okona, ajiahu aicikin bia n Daii omun ororo omun baja.

14 Kena ki jia tu fa; ika tu fa oraro d'andikitin ororo amun, yaware *h'adeki* fa oraro okona.

15 D'ajian d'akoborokwa fa kiana, kia Daii omuntu, hui omuntu baja, tomakwa kokkitu isirokoho kamuntu omuntu baja; kena tohoni bena koro oniabu ifrotwa ki fa ba taboadin bia tomakwa isirokoho.

16 Oraro okona fa kiana yaware; kena Daii adeki fa cibici, d'akoborokwon bia ajiahu maiibonwatu bia, Wacinaci omun, tomakwa kokkitu isirokoho kamuntu ororo ajeagotu omun baja.

17 Wacinaci ajia goba kiana Noah omun, Toho ki ajiahu aiciki, d'amurretisia Daii omun tomakwa isirokoho ororo ajeagotu omun baja, main.

18 Noah sanoci afitikidici ark oloko area, Shem, Ham, Japheth mici: Canaan ici ki Ham.

19 Naii ki kabuinino Noah sanoci, naii ki oreaci onnibita goba tomakwa ororo ajeagoji man.

* * * * *

CHAP. XI.

ORORO *ajeagoci* namakwa kamuni goba abaro arerokoho, abaro ajiahu.

2 Kenbena, ausa nan ka adaili afitikidin warea, eragitu ororo isibo n'auciga goba Shinar ororo mun; yumun kiana kasikwa goba ie.

3 Kena abarli ajiaja l'oioci omun, Mahara bate, brick w'amurretinci, adentin ibitini n, main. Brick kiana n'amuni goba siba bia, pesi baja cipito-kotokwonahu bia.

4 N'ajia goba kiana, Mahara hate, bawhu-yuho w'amurretinci, aiomuntu-*wabu* bawhu baja, anda-situ isii aiomun bonnan; w'aucigin bia irihi wamun wa; mataba-kotonwa wan bia tomakwa ororo ajeagoji man, na *namuni kwawa*.

5 Adaieli atokoda gobate kiana adeka ibici bawhu-

yuho, aiomuntu-wabu bawhu baja, lokono sanoci amurretisia.

6 Adaieli ajia goba kiana, Abaro *ikirikia* lokono robuin, abaro ajiahu kamunci; nai'inataga onyin toho; kena tanahu *warea* n'oniyhitisia koro ikiado fa naurea.

7 W'atokodali kiana w'abatin bia n'ajian naurea kwawa, makonnabon nan bia n'ajian namuni kwawa, la *Adaieli ajian*.

8 Ki jia la kiana Adaieli ataba-koton ie kiani warea tomakwa ororo ajeagoji man; n'aiiba kiana bawhu-yuho n'amurretisia miibidin naia n.

9 Kia iri kiana Babel na asan, yumuni ki Adaieli abatin namakwa ororo ajeagoci ajian odoma, kiani warea ki Adaieli ataba-kota goba ie tomakwa ororo ajeagoji man.

SATU AJIAHU
SACI MATTHEW ABURITISIA.

CHAP. I.

KAARTA karaien Jesus Christ okonomuntu, David aiici, Abraham aiici.

2 Abraham kasa goba Isaac; Isaac kasa goba Jacob; Jacob kasa goba Judas l'augioci bajaia;

3 Judas kasa goba Phares Zara bajaia Thamar omun; Phares kasa goba Esrom; Esrom kasa goba Aram;

4 Aram kasa goba Aminadab; Aminadab kasa goba Naasson; Naasson kasa goba Salmon;

5 Salmon kasa goba Booz Rachab omun; Booz kasa goba Obed Ruth omun; Obed kasa goba Jesse;

6 Jesse kasa goba David adaieli-wabu; David adaieli-wabu kasa goba Solomon Urias iretu goba omun;

7 Solomon kasa goba Roboam; Roboam kasa goba Abia; Abia kasa goba Asa;

8 Asa kasa goba Josaphat; Josaphat kasa goba Joram; Joram kasa goba Ozias;

9 Ozias kasa goba Joatham; Joatham kasa goba Achaz; Achaz kasa goba Ezekias;

10 Ezekias kasa goba Manasses; Manasses kasa goba Amon; Amon kasa goba Josias;

11 Josias kasa goba Jechonias l'augioci bajaia, ika tu goba ki najici-onnakin ie Babylon mun iro;

12 Babylon mun najici-onnakin bena ie Jechonias kasa goba Salathiel; Salathiel kasa goba Zorobabel;

13 Zorobabel kasa goba Abiud; Abiud kasa goba Eliakim: Eliakim kasa goba Azor;

14 Azor kasa goba Sadoc; Sadoc kasa goba Achim; Achim kasa goba Eliud;

15 Eliud kasa goba Eleazar; Eleazar kasa goba Matthan; Matthan kasa goba Jacob;

16 Jacob kasa goba Joseph Mary ireci; kia orea karaia goba Jesus, asoaci Christ.

17 Namakwa nasasiano Abraham warea David omun iro, bibici-kutibana nasasiano kiana; kenbena David warea najici-onnakin obora ie Babylon omun iro bibici-kutibana nasasiano; kenbena Babylon mun najici-onnakin bena ie Christ omun iro bibici-kutibana nasasiano.

18 ¶ Karaia goba Jesus Christ toho jin: Ika ki l'oiyu Mary Joseph ikisidasia goba, n'aherakidan obora, t'aucigwa goba kasain Satu Ialoko abu.

19 Joseph c'ireci, misici barin, mansi ma goba adokota kotani n maiakatonwa oloko, l'odokoda ti goba lauroa kiana n aiakatwa oloko.

20 Tomoroa ika tu l'ikisin tokonomun, hadeka, Adaieli angel karaia goba lomun, l'otobonia; ajia-ibici, Joseph, David aiici bui, mamaron bu b'onnakin bia b'iretu Mary bumun wa; Satu Ialoko abu t'isa ki t'olokon odoma.

21 Kena c'imeodi fa t'aiici wa, kena bu'iriti fa i JESUS; l'oiono l'isadin fa n'awakaia orea odoma, la.

22 Toraha tomakwa onyihì goba, prophet ajian Adaieli okonomuntu iibidonwa bia, *lihiki* ajiaga,

23 Hadeka, abar virgin kasa fa, kenbena c'imeodi fa t'aiici wa, kena na'iriti fa i Emmanuel; kia asifudo faroka, Wacinaci wama, main.

24 Joseph akenakwa goba adunka orea kiana, l'onyi goba Adaieli angel ahakasia okonomun lomun jin, l'onnaka goba l'iretu lomun wa.

25 Kenbena l'aiita goba koro n c'imeodon obora atenwaci t'aiici: kenbena l'irita goba i JESUS.

CHAP. II.

IKA tu goba karaien Jesus Bethlehem oloko Judea mun, Herod adaieli-wabu kasakabo oloko, hadeka, kaienikobeci adaili afitikidin warea anda goba Jerusalem mun,

2 Ajaibici, Alongai karaiaci Jewno Adaien-wabu? lihi wiwaadailiafitikidin mairia w'adekin odoma, w'andate akwaiabonwa lomun, na.

3 Ika tu Herod adaieli-wabu akonnaboni n, l'oyurata goba l'ansiwa, namakwa Jerusalem okonono *aiyurata goba n'ansiwa* l'oma.

4 Kenbena ika ki l'aherakida goba priestno afudyino namakwa, lokono aburiticino bajia, alo mun Christ karaien bia? la goba adagaton ie.

5 Bethlehem oloko Judea mun, na goba ajian lomun: toho jia lan prophet aburitin odoma,

6 Kena bui, Bethlehem, Juda ororo mun, isogotu wabu koro bui Juda afudyino okoboroko; bui ore adaiahu afitikidin fate odoma, lihiki ikitaci fa dai'iono Israel; motu.

7 Ika ki Herod asimaka goba kaienikobeci aiakata oloko, alika wiwa karaia goba? la goba adagaton manswan ie.

8 Kenbena l'imigoda goba ie Bethlehem mun iro, H'ausaili, manswa h'ali auadin koriliaci ibici; h'aucigi faroka i, h'ahakate damun ba, daii bajia andin bia akwaiabonwa lomun, la goba ajian.

9 Ika tu adaieli-wabu ajian n'akonnabon, n'ausa goba; kenbena, hadeka, wiwa n'adekisia adaili afitikidin mairia ausa goba n'abora, t'andin bena t'ajinama goba yumuntu koriliaci amun.

10 Ika tu wiwa n'adekin, manswa goba alikibin ie ifrotu alikibi abu.

11 ¶ Kenbena ika tu n'akodonwa bawhu oloko-

mun, n'adeka goba koriliaci Mary l'oiyu oma, kena n'atoroda goba n'asiba muniro akwaiabonwa lomun : kenbena n'atorada goba sabetu n'amunisia asikin n'asikisia *bia* lomun ; korrokori, frankincense bajaia, myrrh bajaia.

12 Kenbena n'atobonia Wacinaci aicikita goba namun, makoionwa nan *bia* Herod ibiciro ; abajibo n'akoiwa goba nauaiya n'ahorora mun iro kiana.

13 Nakoionwa bena, hadeke, Adaieli angel karaia goba Joseph omun, l'otobonia, ajaibici, B'akenakwa, b'onnaka koriliaci l'oiyu bajaia, kena b'atedali Egypt mun iro, kena yumuni fa bu d'ahakan bumun obora : Herod auadin fa koriliaci ibici odoma, l'aboadin *bia* i, la.

14 Ika ki l'akenakwa goba, l'onnaka goba koriliaci l'oiyu bajaia kasakoda, kena Egypt mun iro l'ausa goba :

15 Yumuni ki goba i Herod aodon obora ; prophet ajian Adaieli okonomuntu iibidonwa *bia*, lihiki ajiaga, Egypt warea d'asimaka goba d'aiici wa, main.

16 ¶ Ika tu ki Herod aicin kaienikobeci imitan i okonomun, manswa goba kaiiman i, kena l'imigoda goba, l'oforra *kita* goba ireno namakwa Bethlehem oloko, t'omakwaji yumun ki ba, biama wiwa karaiaci, n'afuji-sabuci bajaia, cikisi l'adagatosia manswan kaienikobeci orea jin.

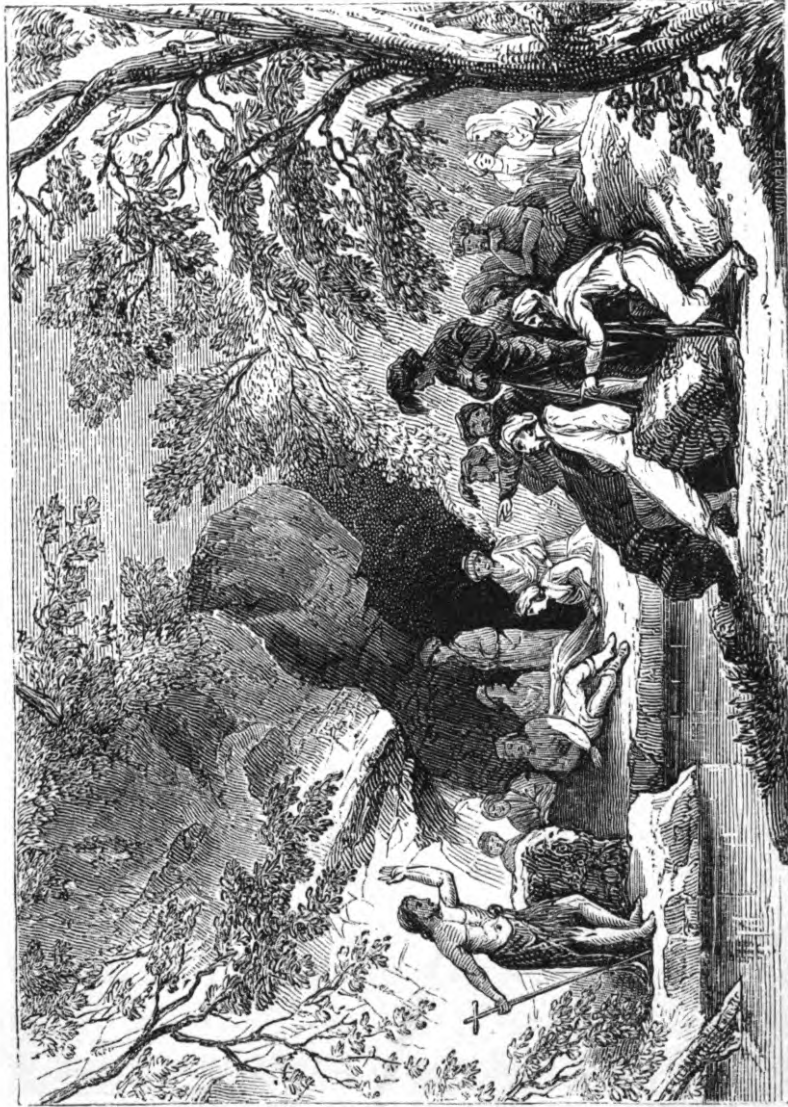
17 Ika ki Jeremia prophet ajian iibidwa goba, *lihiki* ajiaga,

18 Rama mun ajiahu akonnaboa goba, anokondwahu, aiiyahu, manswatu kamunaigan ajiahu, Rachel aiiitu t'isanoci okonomun, kena mansi ta *t'oiono* ahikatan t'okoboroko, kowan odoma ie ; main.

19 ¶ Tomoroa ika tu Herod aodon, hadeke, Adaieli angel karaia Joseph omun, l'otobonia, Egypt mun.

20 Ajaibici, B'akenakwa, b'onnaka koriliaci, l'oiyu

MATT. III. 1.

bajia, kena Israel ororo mun iro b'osaili ; auadici koriliaci kokkehu ibici aodon odoma : la.

21 L'akenakwa goba, l'onnaka goba koriliaci l'oiyu bajia, kenbena Israel ororo mun l'anda goba.

22 Tomoroa ika tu l'akonnabon Archelaus Judea ororo adaien-wabu l'ici Herod adikiloko okonomun, amaro goba kiana i l'ausin yumun iro : tomoroa l'otobonia Wacinaci aicikita goba lomun, kenbena la'aurida goba Galilee ororo mun iro :

23 Kenbena l'anda goba kasikwan bia bawhu-yuho oloko i, t'iri Nazareth, prophetno ajian iibidonwa bia, Nazarene lo fa asoan, main.

CHAP. III.

KIA kasakabo oloko John Baptist anda goba, ajia-ibici Judea malokon aukili oloko,

2 H'isifuda : omunin aiomun isauka obora odoma : la ajian.

3 Lihi okonomun ki prophet Esaias ajia goba, Malakon aukili oloko abarli asimakaci ajian, H'iibida Adaieli abonaha, l'oboramun waboroko misi h'omur-retin ; la ajian.

4 Lihiki John eketwa goba camel obarra abu, teda l'adafuji aiji-kwonahu ; l'okoton goba korotaga maba bajia.

5 Ika ki Jerusalem, tomakwa Judea, tomakwa Jordan mairiatu ororo okonono, afitikida goba l'ibiciro,

6 Kenbena l'obaptize da goba ie Jordan irako, ahakaci naii n'awakaia okonomun.

7 ¶ Tomoroa ika tu l'adekin yuholi Phariseeno Sadduceeno bajia andin lihi baptism omun, l'ajia goba namun, Karitu hori sanoci hui, alika aicikita homun h'atedin biate kaiimahu anditu bote oboraji ?

8 Kiwili kiana hu satu h'iwi h'isifudan bia :

9 Kena, Waii icinaci Abraham w'amuniga, mani

h'ali kikisin ajian hoaiya h'oloa olokoa; Wacinaci tata okona toraha siba orea l'akenako koton bia Abraham sanoci lomun, dan ajian homun odoma.

10 Baru bajia borekwa ma ibin ada egura okononun: kiodoma tomakwa ada miwitu satu ciwi, asogoa, kena t'oboredwa ikihi akoloko mun.

11 Daii abaptize da barin hu oniabu abu h'isifudan bia: tomoroa andici dai'inabo tata sabuci okona daii aji, daii koro sa d'onnakin bia l'isapatun: lihi abaptize da fa hu Satu Ialoko abu, ikihi abu:

12 L'owariwaria l'okabo roko ka, kena l'isadi fa n tomakwa ren l'isadakwonahu isikwa oloko, kena l'omarisia l'aherakidi fa logie olokomun; tomoroa tobolisi l'ibiti fa maiagasonwatu bia ikihi abu; la.

13 ¶ Ika ki Jesus anda Galilee warea Jordan mun iro, John ibici, l'obaptize-dikitonwa bia lomun.

14 Tomoroa John mautin goba i, Daii abaptize-dikitwa tika bumun, bui anda daii ibici? la ajian.

15 Jesus oonaba goba n, ajian lomun, B'auta *di* tanahu: toho jin isan wamun odoma tomakwa misihi w'iibidin bia, la. L'auta goba kiana i.

16 Kena Jesus, l'obaptize dikitonwa bena, amoda goba abaren oinirako warea: kenbena, hadeka, aiomun atoradwa goba lomun, kena l'adeka goba Wacinaci Ialoko atokodon wiru jin andin bote l'ajeago:

17 Kenbena, hadeka, ajiahu aiomuni orea ajia goba, Lihi d'Aiici d'ansisia, lihiki abu d'iisaigatwa; main.

CHAP. IV.

IKA ki Ialoko ausa kita goba Jesus, malokon aukili oloko mun, yauhahu ikisidin bia wakaia abu i.

2 Kenbena ika ki makoton la goba biam-loko kasakabo biam-loko origahu, t'adiki amisia goba i.

3 Kenbena ika tu wakaiatu ikisidin andin l'ibici,

Wacinaci Aiici faroka bu, b'ahakate toho siba omun, t'omurretonwa bia meli bia, ta ajian.

4 Tomoroa lihi oonaba goba *n*, ajian, T'oburitwa, loko kokke kwa ma fa meli robuin koro odoma, tomoroa tomakwa ajiahu aftikiditu Wacinaci areroko orea odoma, la.

5 Ika ki yauhahu onnaka i satu bawhu-yuho olokomun iro, kenbena temple isi aboloko t'isika i,

6 Wacinaci Aiici faroka bu, b'itikidate buaiya onabomuniro: t'oburitonwa odoma, L'ahaka fa lihi angelno omun b'ukonomun, kenbena n'akabo rokoa n'onnaki fa bu, alika jiaro makatadin tan bia b'ukuti siba okonomun; motu, ta ajian lomun.

7 Aba aburitwa ba, Mikisidini bo fa wakaia abu Adaieli Wacinaci bumun; motu, la goba Jesus ajian tumun.

8 Ababa, yauhahu onnaka i aiomun kentu ororo ajeago mun, kena t'odokota lomun tomakwa ororo ajeagobetu isauka, t'ikalimehi bajaia;

9 Toraha tomakwa d'asiki fa bumun, bui atorodo faroka b'ukwaiabonwa abu damun, ta ajian lomun.

10 B'osa yaha rea Satan, la Jesus ajian tumun; t'oburitonwa odoma, B'ukwaiabo fa Adaieli Wacinaci bumun omun, lihi robuin b'ikita fa, motu; la.

11 Ika ki yauhahu aiiba kiana i, kenbena, hadeka, angelno anda goba ikitan i.

12 ¶ Ika tu Jesus akonnabon John asikonwa sibaloko okonomun, Galilee mun iro l'ausa goba;

13 Kenbena Nazareth l'iiba goba, l'anda goba kasi-kwan bia Capernaum oloko i, kia bara ribo kona, Zabulon, Nephthalim ororo mairia:

14 Esaias prophet ajian iibidonwa bia, *lihiki* ajiaga,

15 Zabulon ororo, Nephthalim ororo bajaia, bara ribo kona, Jordan oalabaw mairia, akirikiano Galileen;

16 Lokono abollitici orirokoho oloko adeka goba ifrotu kalime ; abolliticino omun aodahu ororo ajeago, aodahu iyabo mun, kalime afitikida goba, main.

17 ¶ Kenbena ki Jesus ainata goba ajian, H'isifuda, omunin aiomun isauka obora odoma : lan bia ajian.

18 ¶ Ika tu Jesus akonon Galilee bara rifuji, l'adeka goba biamano kaugiici, Simon asoaci Peter, Andrew l'obugici baja, atobadin nete bara rakomun : asia-arino odoma ie.

19 Mahara h'ate dai'inabo, kena Daii asiki fa hu asia-arino bia lokono ibici, la ajian namun.

20 N'aiiba goba n'anetin abaren ausin li'inabo.

21 Kenbena ika tu l'ausin yu warea, l'adeka goba biamano kaugiici baja, James Zebedee aiici, John laugici baja, mihi oloko Zebedee n'acinaci oma isadin nanetinwa : kena l'isimaka goba ie.

22 N'aiiba goba mihi n'acinaci baja abaren, ausin li'inabo.

23 ¶ Kenbena Jesus ausa goba tomakwa Galilee ororo ajeagoji, amairikotaci na'synagogue oloko, ajiaci satu ajiahu isauka okonomun, isadici tomakwa aboahu, tomakwa karihi lokono okoboroko,

24 Kenbena ajiahu lokonomun ausa goba tomakwa Syria ororo ajeagoji ; kenbena n'anda goba lamun namakwa aboaci abu, naii abokotwa goba tomonowa tu aboahu abu, karihi abu, kamuncino yauhahu baja, aiaudicia baja, belecino aboaci baja ; kena l'isada goba ie.

25 Kenbena yuholi kibi lokono ausa goba li'inabo Galilee warea, Decapolis warea, Jerusalem warea, Judea warea, Jordan oalabaw warea.

CHAP. V.

Ika tu l'adekin yuholi lokono, l'amoda goba aiomuntu ororo ajeago mun ; kena abollita lan ka, l'omairikotosiano anda goba lamun :

2 Kena l'otorada goba l'irerokoa; l'omairikota goba ie, ajian,

3 Na alikibittoa kamunaigaci ialoko; aiomun isauka n'amunin odoma.

4 Na alikibittoa anokonnedoaci; ahaikata fa n'akoboroko odoma.

5 Na alikibittoa maiimaci; ororo kamuncin fa odoma ie.

6 Na alikibittoa amisiaci alokosiaci misihi ibici; orosin fa odoma ie.

7 Na alikibittoa nokonneci abano okonomun, nokonnehi fa ba n'akonomun odoma.

8 Na alikibittoa maribenci oloa; Wacinaci n'adekin fa odoma.

9 Na alikibittoa amurretici maiimahu; Wacinaci sanoci n'ani fa asoan odoma.

10 Na alikibittoa akudasiano misihi okonaria; aiomun isauka n'amunin odoma.

11 Ha alikibittoa hui, ika tu fa n'imiritani hu, ika tu fa n'akudini hu, ika tu fa n'ajian tomakwa wakaiahu h'okonomun murrigahu abu Daii okonaria.

12 Alikibili hu, manswali alikibeni hu; ifirotu h'iauna wa aiomun bonnan odoma; ki jiari ki na gobai akudin prophetno h'oboraci odoma.

13 ¶ Ororo omun pawmu hui; tomoroa tikaba kowanika pawmu omun, ama abu t'ikaba-toa ma? kenbena ama ibia koro sama n, tomoroa t'oboredonwa bia maugili olokomun, lokono okuti abu t'isafadonwa bia.

14 Ororo omun kalime hui. Mamariga bawhu-yuho aiomuntu ororo ajeago asikotu aiakatonwa.

15 Lokono akalimeta alaiti, kenbena n'asika koro n ikisidi-kwonahu abomun, tomoroa alaiti-adaia oloko *na'sika n*; kenbena t'akalimetoa namakwa bawhu olokoci omun.

16 Toho jia tu fa h'ikalime akalimetonwa lokono

omakana, n'adikin bia satu h'imikebosia, kena n'akalimetin bia Hicinaci aiomun kondi.

17 ¶ Mikisini h'ali d'andin d'aboadin bia misitu ahakahu jiaro prophetno *ajian* jiaro: d'andate koro d'aboadin bia n, tomoroa *d'andate* d'iibidin bia n.

18 Kiduan d'ajian homun odoma, Aiomun ororo bajia abollin obora, abar toburi abar titibi mamari fa abollin misitu-ahakahu orea, tomakwa c'iibidonwa obora.

19 Alikai jiali akurradici abar isogotu wabu toho misitu ahakahu, amairikotaci ki lokono torajin, isogoci wabu aiomun isauka oloko lo fa asoan: tomoroa alikai jiali onyici n amairikotaci ki n ifilici aiomun isauka oloko lo fa asoan.

20 D'ajian homun odoma, H'imisihi mamotin ma faroka aburiticino misihi Phariseeno misihi bajia mamari fa aiomun isauka olokomun h'akodonwa.

21 ¶ H'akonnaba goba wakilicino *ajian*, Maforrin b'ali, kena alikai jiali aforraci, ikisidahu omun amurridoci fa, main.

22 Tomoroa Daii ajiaga homun, Alikai jiali ausironci aiimawtonwa l'augici omun, ikisidahu omun amurridoci fa: kena alikai jiali Raca ma faroka *ajian* l'augici omun, adaierobici-eragin isibomun amurridoci fa: kena alikai jiali, Makoborokwaci bui, ma faroka *ajian* lomun, hell ikihi omun amurridoci fa.

23 Kiodoma b'anda farokate b'isikisia *bia* abu altar amun, kena yumuni ki b'okoborokwa faroka b'augici aiimawtonwa bumun amateli jiaro okonomun;

24 B'uiba b'isikisia *bia* yumuni ki altar isibomun, kena b'osa, b'andin obora isali b'augici omuni bu, kenbena b'andate ba, b'isikate b'isikisia *bia*.

25 Isali kaiimaci bumun omuni bu maharan, ika ki waboroko oloko l'oma bu; alika jiaro kaiimaci ki masikin man bia bu ikisida-arin omun, ikisida-arin masi-

kin man bia bu abokota-arin omun, bui masikonwa man bia siba olokomun.

26 Kiduan d'ajiaga bumun, Yu warea mamari fa b'ufitikidin, plata iban isogotu kain b'aradin obora aiauntin.

27 ¶ H'akonnaba goba. wakilicino ajian, Monyin b'ali biherohu ; main :

28 Tomoroa Daii ajiaga homun, Alikai jiali adikici hiaro ibici, wakaiahu kansihi abu c'ibici, biherohu l'onyika t'oma l'oloa oloko ibin.

29 B'iisa b'akosi onyi kiti faroka wakaia bumun, b'oragasa n, kena b'oboreda bauroa n : isan bumun odoma abar b'ibena aboadonwa bia, tomakwa koro b'ifirohu aboredonwa bia hell olokomun.

30 Kena b'iisa b'ukabo onyi kiti faroka wakaia bumun, b'araga n, kena b'oboreda bauroa n : isan bumun odoma abar b'ibena aboadonwa bia, tomakwa koro b'ifirohu aboredonwa bia hell olokomun.

31 Ajiasia goba, Alikai jiali adokodo faroka l'iretu lauroa, l'isikia adokoda-koto-kwonahu kaarta tumun, main.

32 Tomoroa Daii ajiaga homun, Alikai jiali adokodo faroka l'iretu lauroa, orehi koro okonaria, l'onyi kita biherohu tumun ; kena alikai jiali aiika faroka adokodotu oma, l'onyika biherohu.

33 ¶ Ababa, h'akonnaba goba wakilicino ajian, Mamurridan b'ali b'uswardoan abu, tomoroa b'uswardoan jiari ki bu fai Adaieli omun : main :

34 Tomoroa Daii ajiaga homun ; Maswardoan h'ali abaren : Aiomun koro abu bu'swardoa fa, Wacina abolliti-kwonahu odoma n :

35 Ororo koro abu ; l'okuti abomuntu odoma n ; Jerusalem koro abu ; ifilici adaieli-wabu bawhu-yuhonin odoma n.

36 B'isi koro abu bu'swardoa fa, abar b'ubarra ar-

riratu bia jiaro, karimetu bia jiaro mamarin b'umur-retin odoma.

37 Tomoroa, Ahe, ahe; Abakoro, abakoro; h'ali ajian: t'ajikibentu ajiahu wakaiahu orea odoma.

38 ¶ H'akonnaba goba n'ajian, Abar akosihi abar akosihi okonaria, abar airi abar airi okonaria; main.

39 Tomoroa Daii ajiaga homun, Maforraan h'ali wakaiahu oma: tomoroa alikai jiali afatada faroka b'iisa mairia b'oalakona, t'oalabaw abu b'isifuda lomun baja.

40 Kena alikai jiali asikiti faroka bu ikisida-arin isibomun, l'onnakinbia baurea b'eke, l'onnakia ifrotu b'eke baja.

41 Kena alikai jiali ausa kiti faroka bu abar mile, b'osa l'oma biaman.

42 B'isikali adagatici bu omun, kena atenabatici bu orea masifudan b'ali.

43 ¶ H'akonnaba goba n'ajian, B'ansi fa b'uioci, mansi b'ali kaiimaci bumun; main.

44 Tomoroa Daii ajiaga homun, H'ansili kaiimacino homun, sare h'ali ajian aiimahacino hu omun, isahi h'oniyili mansicino hu omun, h'okwaiaboali kaiima onyicino homun okonomun, akudicino baja hu okonomun.

45 Torajin H'icinaci aiomun kondi sanocin bia hu; Lihi afitikitin adaili wakaiacino omun sacino omun odoma, oini l'ikikita misicino omun mimisicino omun baja.

46 H'ansi faroka kansicino hu, ama iauna h'amuni-ga? torajin koro publicano onyika?

47 Kena h'ajia faroka h'augioci omun robuin, ama h'oniyika abano aji? torajin koro publicano onyika?

48 Isali kiana hu abaren, H'icinaci aiomun kondi isan abaren jin.

CHAP. VI.

H'AIITOA masikin h'ali kamunaigaci omun lokono omakana, h'adekitonwa bia namun: maiitonwa ho faroka, mamuni ha iauna H'icinaci aiomun kondi orea.

2 Kiodoma, ika tu b'isikin kamunaigaci omun, mai-ikitan b'ali trumpet b'uboroa, murrigaci onyisia jin synagogue oloko, bauhu okoboroji bajia, isan bia lokono ajian n'akonomun. Kiduan d'ajiaga homun, naii auna n'amuniga.

3 Tomoroa ika tu bui asikin kamunaigaci omun, b'ubaro b'ukabo maicin maia b'iisa b'ukabo onyisia okonomun:

4 Kijia tan bia aiakatwa oloko b'isikisia namun: kenbena B'ici adekici aiakatwa oloko, loaiya aiaunti fa bu maiakatonwa oloko.

5 ¶ Kena ika tu b'ukwaiabonwa, murrigaci jia bo fa koro: n'ansin n'akwaiabonwa odoma ika ki n'ajinama synagogue oloko bawhu yuho inaroko mun bajia, n'adekitonwa bia lokono omun. Kiduan d'ajiaga homun, naii auna n'amuniga.

6 Tomoroa bui, ika tu b'ukwaiabonwa, akodwali b'otokaini olokomun, kena b'utagin bena bawhusibo, b'ukwaiaboali B'ici aiakatwa olokoci omun; kenbena B'ici adekici aiakatwa oloko, aiaunti fa bu maiakatonwa oloko.

7 Tomoroa ika tu h'okwaiabonwa, majian h'ali kia ki kia ki ajiahu ausirobuin, akirikiano ajian jin: naii kikisika n'akonnabonwa bia yuhoni n'ajian odoma.

8 Naii jia ho fa koro kiana; H'icinaci aicin h'ansisia h'adagaton obora i odoma..

9 Toho jia h'ali akwaiabonwa kiana: W'acinaci, aiomun kondi bui, Saren bu'iri ikitwan bia.

10 B'uisauka andiate. B'ansisia onyihi bia ororo ajeago, aiomun jin.

11 B'isikate wamun tanahu kasakabo bia wa melia.

12 B'odokodate wa maiaundisia waurea, waii adokodon amaiaundicino u jin.

13 Masikin ba wakaia ikisidahu olokomuni u, tomoroa b'oborata wakaia orea u: Isauka, tata okona, kalimehi, b'amunin odoma, maiibonwatu bia. Kiduain.

14 Hui adokodo faroka lokono wakaiahu, H'icinaci aiomun kondi adokodo fa baja hu :

15 Tomoroa madokodon ho faroka lokono wakaiahu, H'icinaci koro adokodo fa h'owakaia haurea.

16 ¶ Kena ika tu makotoni han, murrigaci anokondin n'isiboa jia ho fa koro: naii aboadin n'isiboa odoma, makotonci jia nan bia karaien lokono omun. Kiduan d'ajiaga homun, naii auna n'amuniga.

17 Tomoroa bui, ika tu bui makotonin, b'uluuta bisywa, b'osogosa b'isiboa ;

18 Makotonci jia ban bia koro karaien lokono omun, tomoroa B'ici aiakatwa olokoci omun; kenbena B'ici adekici aiakatwa oloko aiaunti fa bu maiakatonwa oloko.

19 ¶ Misadin h'ali homunwa satu h'amunisia ororo ajeago, yumuni ki moth aboada titika baja aboada, yumuni ki ba kacikibeci akurrada, n'acikibe baja :

20 Tomoroa h'isadali homunwa satu h'amunisia aiomun bonnan, yumuni ki moth aboada koro, titika baja aboada koro, yumuni ki ba kacikibeci akurrada koro, n'acikibe koro :

21 Yumunin odoma satu h'amunisia, yumuni ki fa h'oloa ba.

22 Ifirohu alaititi akosihi: isa faroka abaren b'akosi kiana, b'ifirohu tomakwa ibe fa kalime abu :

23 Tomoroa wakaia faroka b'akosi, b'ifirohu tomakwa ibe fa orirokohu abu. B'olokotu kalime orirokoho faroka kiana, aloman tu orirokoho ki !

24 ¶ Alikai koro ikita koma biamano l'adaianasia : abarli mansi lo fa, l'ibiamtici lansi fa, jiaro ; abarli l'ikita fa, l'ibiamtici l'imita fa, jiaro. Mamariga h'ikitant Wacinaci Mammøn bajia *biaman*.

25 Kiodoma d'ajiaga homun, Makoborokwatoan h'ali h'okokkewa okonomun, ama h'ekisia bia, ama h'etisia bia, okonomun ; h'ifirohu okonomun bajia, ama abu h'ekitosia bia okonomun. Akotahe ajika kokkehu, koro ? ekehu ajika ifirohu, koro ?

26 Hadeka kodibiyubi aiomun : kia koro abona tisi, kia koro onnaka ciwi, kia koro aherakidan logie olokomun ; tomoroa H'icinaci aiomun kondi abuia n. Sasabuci koro hui kia aji ?

27 Alikai hui oreaci araiakonata ma abar cubit *ikisidi-kwonahu* sabu l'ikisin odoma ?

28 Kena ama ibia h'okoborokwa h'eke okonomun ? H'omairikotwali kabuia olokotu totokoro okonomun ; alika tan ibikidonwa ; c'imikebo ka koro, t'isiribida koro :

29 Tomoroa d'ajiaga homun, Solomon, tomakwa l'ikalimehi abu, ekitwa goba koro isan abar toraha jin.

30 Wacinaci ekitin ka kabuia olokotu karau torajin, kia tanahu yaraha, kenbena mauci t'oboredwa oven olokomun, l'ekiti sabu koma koro kiana hu, isogoci ikiduadin hui ?

31 Kiodoma makoborokwatoan h'ali, ajiahu abu, Ama w'eke fa ? main jiaro ; ama w'ati fa ? main jiaro ; ama abu w'ekito fa ? main jiaro.

32 (Toraha tomakwa ibici akirikiano auadin odoma :) H'icinaci aiomun kondi aicin odoma toraha tomakwa h'ansin.

33 Tomoroa atenwa h'auadali Wacinaci isauka ibici, lihi misihi ibici ; kenbena toraha tomakwa asiko fa homun t'ajeago.

34 Kiodoma makoborokwatoan h'ali mauci okono-

mun; mauci tauaiya tamuntu okonomun kakoborokwon fa odoma. Kasakabo omata toaiya t'owakaia.

CHAP. VII.

MIKISIDIN hali, mikisidin *lan bia Adaieli* hu.

2 Hui ikisidesia jiaro ki abu, hui ikisido fa ba: kena kia ikisidikwonahu h'ikisidesia abu ki, t'ikisido fa ba homun.

3 Kena ama ibia b'adeka b'augici akosi olokotu tobolisi ibici, tomoroa b'okoborokwa koro bawhuyura buaiya b'akosi olokotu?

4 Alika ba ajian b'augici omun, D'onnakia tobolisi b'akosi oloko area, ba: b'adeka, bawhu-yura buaiya b'akosi oloko ka?

5 Murrigaci bui, atenwa b'oboreda bawhu-yura buaiya b'akosi oloko area; kenbena isa fa b'adekin b'onakin bia tobolisi b'augici akosi oloko area.

6 ¶ Masikin h'ali satu amateli pero omun, maboredin h'ali pearl hamunibetu poroko isibomun, masafodin tan bia n t'okuti abomun, masifudan tan bia aterakidini hu.

7 ¶ H'adagatali, kena t'isiko fa homun; h'auadali, kena h'aucigi fa; h'okoratali, kena t'otorodo fa h'obora.

8 Namakwa adagatici auciga barini n; auadici bajia auciga n; kena akoratici obora t'otorodo fa.

9 Alikai loko hui oreaci, meli l'aiici adagato faroka laurea, l'isiki fa lomun siba?

10 Himi jiaro l'adagato faroka, l'isiki fa lomun hori?

11 Bariga wakaiani hu, h'aiita alika han bia asikin sabetu h'isanoci omun, aloman sabu kiana H'icinaci aiomun kondi asiki fa sabetu amateli adagaticino i omun?

12 Kiidoma amateli jiaro h'ansisia lokono onyin bia homun, torajin ki h'onyi fa namun: toho ki misitu-ahakahu prophetno ajian bajia.

13 ¶ H'akodwali mibilokotu tisifodo olokomun : kibilokotu tisifodo, kibilokotu waboroko bajaia ausin aboadwahu omun iro odoma, yuholi akodwa t'olokoji:

14 Mibilokotu tisifodo, mibilokotu waboroko bajaia ausin kokkehu omun iro odoma ; maiyuhoci auciga n.

15 ¶ H'aiitoa murrigaci prophetno omun, naii ki anda h'ibici sikapo eke abu barin, tomoroa n'aloko wolf abokotitu naii.

16 H'aici fa n'wi abu ie. Yurua orea lokono auiya ma vine-iwi ? kokkitukatu orea n'auiya ma fig-iwi ?

17 Ki jin ki tomakwa satu ada kiwika satu ciwi ; tomoroa torotu ada kiwika wakaiatu ciwi.

18 Satu ada koro kiwi koma wakaiatu ciwi, kijin ki torotu ada koro kiwi koma satu ciwi.

19 Tomakwa ada miwitu satu ciwi asogoa, kenbena ikihi akoloko mun t'oboredwa.

20 Kiodoma n'wi abu h'aiici fa kiana ie.

21 ¶ Adaieli, Adaieli, mici ajian damun, namakwa koro akodo fa aiomun isauka olokomun ; tomoroa onyici robuin Daci aiomun kondi kansisia *akodo fa*.

22 Toraha kasakabo oloko, Adaieli, Adaieli, na fa yuholi ajian damun ; waii koro aprofesi-doa goba bu'iri abu ? waii koro aboreda goba yauhahu bu'iri abu ? waii koro onyi goba yuhoro tatatu onyisia bu'iri abu ? na fa.

23 Kena ika ki Daii ajia fa namun, Aliko koro d'aiita goba hu : h'ausa daurea, imikeboci wakaiahu hui : da fa.

24 ¶ Kiodoma alikai jiali akonnaboci toho d'ajiasia, onyici ki n, Daii kijiana koti fa i kakoborokwaci amurretici l'isikwa siba ajeago jin :

25 Kenbena oini ikia goba, oniabu ifiro ta goba andin bajaia, auaduli afuda goba bajaia, kena t'okorata goba toraha bawhu ; kenbena mitikidin ta goba : siba t'oboradon odoma.

26 Kenbena namakwa akonnaboci toho d'ajiasia, monyinci ki n, kijiama kotwa fa makoborokwaci amur-retici l'isikwa motogo ajeago jin.

27 Kenbena oini ikia goba, oniabu ifiro ta goba andin bajia, auaduli afuda goba bajia, kena t'okorata goba toraha bawhu; kena t'itikida goba: ifrotu ki goba atikidin: la.

28 Kenbena ika tu Jesus aiibonwa ajian toraha, lokono abokwa goba ia l'omairikotan obora:

29 Ajiahu kamunci jia lan goba amairikotan odoma ie, aburiticino jia la goba koro.

CHAP. VIII.

IKA tu l'otokodon aiomuntu ororo ajeago area, yuholi lokono ausa goba li'inabo.

2 Kenbena, hadeka, isereci anda goba akwaiaboa-ibici lomun, Adaieli, b'ansi faroka, b'umaribenda ma di, la ajian.

3 Kena Jesus asika goba l'okaboa ibibidin i, Da fai; mariben bu, la ajian. Abaren l'esere amaribendwa goba.

4 Kenbena Jesus ajiaja lomun, B'adeka mahakan b'ali abarli jiali omun; tomoroa b'osa, adokotonwa buaiya priest omun, kena b'isikali b'isikisia *bia*, ki jia la goba Moses ahakan, adokotahu bia t'okonomun namun, la.

5 ¶ Ika tu Jesus akodonwa Capernaum olokomun; abarli centurion anda goba lamun, akwaiaba-ibici i,

6 Adaieli, d'asanci atoroda bawhu oloko belec i aboan, manswa kibi la karin, la ajian.

7 Daii anda fa d'isadin bia i; la Jesus ajian lomun.

8 Centurion oonaba goba n, ajian, Adaieli, daii koro sa b'andin bia d'asikwa-siditu abomun: tomoroa ajia robu ba ajiahu, kena d'asanci isado fa;

9 Ajiahu abomunci loko daii barin, soldarono d'a-

muniga daii abomun: kena liraha omun B'osa, da ajian, l'ausa kiana; abali omun ba, Mahara b'ate, da, l'andate kiana; d'asanci omun, Toho b'oniyi, da; l'on-yika kiana n; la.

10 Jesus akonnaboci n ahaka goba l'omunikwawa, kena li'inabocino omun l'ajia goba, Kiduan d'ajiaga homun, Torajiamutu ifrotu ikiduadahi maucigin da goba; abakoro, Israel akirikia oloko koro *d'auciga n*.

11 D'ajiaga homun kiana, Yuholi anda fate adaili afitikidin warea, adaili akodonwa warea, kena n'abolliti fa Abraham oma, Isaac oma, Jacob oma, aiomun isauka oloko.

12 Tomoroa isauka sanoci aboreda fa maugili oriro-koho olokomun; yumuni ki fa aiiyahu; ataratahu airisibo baja, la.

13 B'osa; kena b'ikiduadesia jiari ki tu fai bumun, la Jesus ajian centurion omun. Kena kia ikisi oloko l'isanci isadwa goba.

14 ¶ Kenbena ika tu Jesus akodonwa Peter isikwa olokomun, l'adeka goba l'iretu oiyu borekwon audasiatu.

15 Kena l'ibibida goba t'okabo, audasia aiiba goba n; kena t'akenakwa goba ikitan ie.

16 ¶ Ika tu bakilaman, n'anda goba lamun yuholi kamunci yauhahu abu: kena l'oboreda goba ialoko naurea l'ajian abu; namakwa aboaci baja l'isada goba:

17 Esaias prophet ajian iibidonwa bia, Loaiya l'on-naka goba w'amatata okona, l'onnaka goba w'aboan; main.

18 ¶ Ika tu Jesus adekin yuholi lokono akausan i, w'ausaili t'oalabaw mun iro, la goba ahakan.

19 Kena abarli aburitici anda goba, ajian lomun, D'adaianasia, d'ausa fa bu'inabo alomun jiaro b'osin, la.

20 Fox kasikwa toolai oloko, kodibiyubi aiomun ka-

muniga titiboko; tomoroa loko Aiici mamuniga yu-
muntu bia l'isi l'isikin, la Jesus ajian lomun.

21 Abali l'omairikotosia ajia goba lomun, Adaieli,
d'ausia b'anyia tobora, d'aci d'akaratenci, la.

22 Tomoroa, B'osate dai'inabo; b'uiba aodocino
n'akaratan bia aodicino namun, la Jesus ajian lomun.

23 ¶ Kenbena ika tu li'igin mihu olokomun, l'omai-
rikotosiano ausa goba li'inabo.

24 Kenbena, hadeka, ifrotu goba serabokilio bara
oloko, kiodoma mihu aiakatwa goba ifirobetu bara
okoboroko; tomoroa lihi adunka goba.

25 Kena l'omairikotosiano anda goba lamun, aanubo
kotin i, Adaieli, b'isadate u: w'aboredwa, na ajian.

26 Ama odoma amaroka hu, isogoci ikiduadin hui?
la ajian namun. Ika ki l'akenakwa goba, li'ibokota
goba auaduli bara bajaia; kena ifrotu mondaukili goba.

27 Tomoroa lokono abokwa goba ia, ajian, Ama jia
kibi la lihi? kiodoma auaduli bara bajaia akonnaba
'ajian! na.

28 ¶ Kenbena ika tu l'andin t'oalabaw mun, Gerge-
seno ohorora mun, biamano kamunci yauhahu l'ira-
bodogoci auciga goba i, aodoci-sikwa oloko area afiti-
kidici, manswaci kaiiman, kiodoma mamari goba alikai
jiali abollin toraha waboroko olokoji.

29 Kenbena, hadeka, n'asimaka goba, ajian, Ama
kiana b'umuni wafi, Jesus, Wacinaci Aiici bui? b'an-
date yaha b'ukaritin bia u cikisi obora? na.

30 Taha naurea yuhoro poroko akota goba tabo-
kwawa.

31 Yauhahu akwaiaba goba kiana i, ajian, B'oboredi
faroka lokono orea u, b'auta w'ausin tabokwaboa mu-
tu poroko olokomun, ta.

32 H'ausa, la kiana ajian tumun. Ika tu t'ofitikidin
lokono orea, t'ausa goba tabokwaboa mutu poroko
olokomun, kena, hadeka, tomakwa tabokwaboa mutu

poroko adarida goba kahili kiben abologatonwa bara rakomun, t'ooda goba oinirako mun.

33 Kena c'ikita-kwononoci ateda goba, kena bawhu-yuho olokomun n'ausa goba, ahakan tomakwa okonomun, kamunci yauhahu okonomun baja.

34 Kenbena, hadeka, namakwa bawhu-yuho konono afitikida goba ausin Jesus erabudiki: kenbena cikin n'adekin i, n'akwaiaba goba i l'ausin bia n'ahorora warea.

CHAP. IX.

KENBENA li'iga goba mihi olokomun atiman, kenbena loaiya lo bawhu yuhon olokomun l'anda goba.

2 Kenbena, hadeka, n'anda goba lamun beledi aboaci abu, borekwonci l'otorodo-kwonahu ajeago: kenbena Jesus adekici n'ikiduddin, ajia goba beledi aboaci omun, D'aiici, mamotonwa ba; b'uwakaia adokodwa baurea, la.

3 Kena, hadeka, abano aburitici ajia goba noaiya n'aloa olokoa, Liraha wakaiaci-wabu ajian, na.

4 Jesus aicici n'aloa okonomun ajia goba, Ama ibia wakaiahu h'oloa olokoa h'ikisika?

5 Alikan matata sabu ka ajiahu, B'uwakaia adokodwa baurea, mahu jiaro? B'akenakwa, kena b'akona, mahu jiaro botta?

6 Tomoroa h'aicin bia loko Aiici kamunin tata-okona ororo ajeago l'odokodon bia wakaiahu, la namun; (ika ki l'ajiaga beledi aboaci omun,) B'akenakwate, b'otorodo-kwonahu b'onnakida, kena b'isikwa mun iro b'osa, la.

7 Kena l'akenakwa goba ausin l'isikwa mun iro.

8 Tomoroa ika tu yuholi lokono adekini n'abokwa goba ia, kenbena n'akalimeta goba Wacinaci asikici torajiamutu tata-okona lokono omun.

9 ¶ Kenbena ika tu Jesus abollin yu warea, l'adeka

goba loko abollitin l'onnakin bia custom plata; Mat-
thew l'iri; B'osate dai'inabo, la ajian lomun. L'aken-
akwa goba kiana ausin li'inabo.

10 ¶ Kenbena, ika tu Jesus abollitin l'okoton bia
bawhu oloko, hadeka, yuholi publicano wakaiacino
bajia anda goba abollitin l'oma l'omairikotosiano
oma.

11 Ika tu Phariseeno adekin ie; Ama ibia h'adai-
anasia akota publicano, wakaiacino oma? na goba
ajian l'omairikotosiano omun.

12 Tomoroa Jesus akonnaboci n ajia goba namun,
Tataci-okona kansika koro ibihida-arin, tomoroa
aboaci *kansika i*.

13 Tomoroa hui ausa, h'omairikotwali toho ki ajiahu
okononun, Nokonnehi abano okononun Daii kansika,
sacrifice koro, main: Daii andate d'asimakin bia
misici koro, tomoroa wakaiaci, n'asifudan bia, la
namun.

14 ¶ Kenbena John amairikotosiano anda goba la-
mun, ajaibici, Ama ibia waii makoton ka yuhohoin,
Phariseeno bajia; tomoroa bui amairikotosiano ma-
koton ka koro? na.

15 Kena Jesus ajia goba namun, Aiikahu-sikwa sa-
noci anokonidwa koma, ika tu ki aiikaci naman?
tomoroa kasakabo anda fate, ika tu fa aiikaci onna-
konwa naurea, kenbena ika ki makoton na fa.

16 Aikai koro asika imiliatu kimisa ibena wahadutu
ekehu okona; atagahu aherakidonwa ma eke orea
odoma, tooli wakaia sabu ka kiana.

17 N'asika koro imiliatu wine wahadutu teda botoli
olokomun; n'asiki faroka n, teda botoli oakudwa,
wine osonkwa, teda botoli aboadwa; tomoroa n'asika
imiliatu wine imiliatu teda botoli olokomun, biamaga
c'isadonwa kiana, la.

18 ¶ Ajia kwa lan ka toraha namun, hadeka, abarhi

n'adaianasia anda goba akwaiaboibici lomun, D'atu ibi kibi bo aodon: tomoroa b'andate, b'isika b'ukaboa tajeago, kena kokke kwa tu fa, la ajian.

19 Jesus akenakwa goba kiana ausin li'inabo, l'omai-rikotosiano bajaia.

20 ¶ Kenbena, hadeka, abar hiaro aboatu t'utena abu biam-kutibana wiwa, anda goba li'abo mairia, l'eke isifuji t'ibibida goba:

21 D'ibibidi faroka baha leke, d'isado fa, tan ajian toaiya t'oloa olokoa odoma.

22 Tomoroa Jesus asifuda goba, kena ika ki l'adeka n, D'atu, mamotonwa ba; b'ikiduaadin isada bu, la goba ajian tumun. Kena hiaro isadwa goba kia ikisi warea.

23 Kenbena ika tu Jesus andin n'adaianasia isikwa olokomun, l'adeka goba aiikitacino beyukahu, lokono bajaia akonnakitaci,

24 H'ausa yaha rea; maodon tan ilontu odoma, tomoroa adunko robu ta, la ajian namun. Kena n'imita goba i.

25 Tomoroa maugili olokomun lokono asikonwa benna, l'akodwa goba, kenbena l'obokota goba t'okabo, kena ilontu akenakwa goba.

26 Kenbena ajiahu tokonomun ausa goba tomakwa toraha ororo ajeagoji.

27 ¶ Kenbena ika tu Jesus ausin yu warea ki, biamano makosici ausa goba li'inabo, n'asimaka goba, ajian, David Aiici bui, nokonne w'akonon bu, na.

28 Ika tu l'akodonwa bawhu olokomun, makosicino anda goba l'amun. H'ikiduada tatan d'akona toraha d'onyin bia? la Jesus ajian namun. Ahe, Adaieli, na goba ajian lomun.

29 Ika ki l'ibibida n'akosi kiana, H'ikiduadisiasia jiariki tu fai homun, la ajian.

30 N'akosi atoradwa goba kiana; kenbena tata goba

Jesus ahakan namun, H'adeka alika i koro aicin bia n, la ajian.

31 Tomoroa n'ausin bena n'ajia goba l'okonomun tomakwa toraha ororo ajeagoji.

32 ¶ Ika tu n'afitikidin laurea, hadeka, n'anda goba l'amun majianci loko abu kamunci yauhahu ki.

33 Kenbena ika tu yauhahu aboredonwa laurea, majianci loko ajia goba: kena yuholi lokono abokwa goba ia, Alika koro t'adekoa goba torajiamutu Israel oloko, na ajian.

34 Tomoroa, Yauhahu l'oboreda naurea yauhahu afudyi abu, na goba Phariseeno ajian.

35 Kenbena Jesus ausa goba tomakwa bawhu-yuho okoborokoji man, isikwahu okoborokoji man bajaia, amairikotaci na synagogue oloko, ajiaci satu ajiahu isauka okonomun, isadici tomakwa aboahu tomakwa karihi lokono okoboroko.

36 ¶ Tomoroa ika tu yuholi lokono l'adekin nokonne goba n'akonomun i, n'abutadonwa odoma, sikapo mikita-kwontu jia nan ataban odoma.

37 Ika ki l'ajiaga l'omairikotosiano omun, Koretu marisi yuho ka barin, tomoroa maiyuho ka imikebocino;

38 H'okwaiaboali koretu marisi adaianasia omun kiana, l'imigodon bia imikebocino koretu l'omarisia ibici, la.

CHAP. X.

KENBENA ika tu l'isimakin biam-kutibana l'omairikotosiano, tata-okona l'isika goba namun iribeci ialoko okonomun, n'aboredin bia lokono-orea n, n'isadin bia tomakwa aboahu tomakwa karihi bajaia

2 Biam-kutibanano apostleno iri toho ki; atenwaci Simon asoaci Peter, l'obugici Andrew bajaia; James Zebedee aiici, l'augici John bajaia;

3 Philip, Bartholomew bajaia; Thomas, Matthew publican bajaia; James Alpheus aïici, Lebbeus bajaia cibiamtitu l'iri Thaddeus;

4 Simon Canaan kondi, Judas Iscariot bajaia, lihiki asikitici i.

5 Naii ki biam-kutibanano Jesus imigoda goba, kena l'ahaka goba ajian namun, Mausin h'ali abano akirikiano abonaha olokoji, kena Samaria okonono bawhu-yuhon olokomun makodonwa h'ali:

6 Tomoroa h'ausa botta aboredotu sikapo ibici Israel sikwa oreaci ki.

7 Kena ika tu h'ausin h'ajiali, Omuniga aïomun isauka obora: h'ali ajian.

8 H'isadali aboacino, h'imaribendali iserecino, h'akenako-kotali aodocino, h'oboredali yauhahu *lo-kono-orea*: maiauna h'aucigisia maiauna h'isikali *ba n*.

9 Misadin h'ali korrokori, plata bajaia, koporo bajaia h'oplaten eke oloko,

10 Saka koro abu h'iadin bia, biama koro h'eke abu, sapatu koro abu, h'adan koro abu; isan imikebo-arin aucigin bia l'okotoniwa odoma.

11 Bawhu-yuho olokomun jiaro, isikwahu olokomun jiaro h'akodo faroka, h'adagatali alikai isaci t'oloko; kenbena yumuni ki fa hu h'iïbon obora n.

12 Ika tu h'akodonwa bawhu olokomun, sare h'ali ajian tumun.

13 Isa faroka toraha bawhu, hui maiimahu andiate t'okona; tomoroa misa faroka n, hui maiimahu andiate hamun ba.

14 Kenbena alikai jiali maunakin ma faroka hu, makonnabon lo faroka *h'ajian*; ika tu h'ofitikidin toraha isikwa orea, toraha bawhu-yuho orea, h'ofadaku-da wakaukili h'okuti okona-rea.

15 Kiduan d'ajiaga homun, Isa sabu fa Sodom Go-

D

morrha ororo omuni n, ikisidahu kasakabo oloko, toraha bawhu-yuho aji.

16 ¶ Hadeka, d'imigoda hu sikapo wolf okoboroko jin: kiodoma kakoborokwali hu hori jin, mawakaiali baja hu wiru jin.

17 Tomoroa h'aiitoali lokono omun, adairobici eragin isibomun n'asikin fa odoma hu, na synagogue oloko n'aboragi fa baja hu;

18 Kena adaiahnno isibomun adaienoci-wabu isibomun hui asiko fa Daii okonaria, ahakahu bia n'akonomun akirikiano baja *okonomun*.

19 Tomoroa ika tu fa n'asikini hu, makoborokwa toan h'ali alika h'asia bia ajian okonomun; t'isikonwa fa homun odoma kia ikisi oloko ama h'asia bia ajian.

20 Hoaiya h'odoma wa koro h'ajiaga, tomoroa H'icinati laloko ajian h'oloko odoma.

21 L'obugici asiki fa l'augici wa l'oodon bia, l'ici baja asiki fa l'isa wa: kena n'asanoci akenako fa n'acinoci okonomun, n'aiyunoci okonomun, n'aforra kiti fa baja ie.

22 Kena namakwa lokono mansi ma fa hu dai'iri okonaria: tomoroa oaboddici t'ebonwa obora isado fa.

23 Tomoroa ika tu fa n'akudini hu toho bawhu-yuho oloko, h'atedali aba bawhu-yuho olokomun iro: kiduan d'ajian homun odoma, mamari fa h'aradin tomakwa bawhu-yuho man Israel ororo muntu, loko Aiici andin obora.

24 L'omairikotosia ifli sabu ka koro l'adaianasia aji, l'isanci ifli sabu ka koro la adaien aji.

25 L'omairikotosia omata barin l'adaianasia jia lo faroka, l'isanci omata barin l'adaien jia lo faroka. Nasan ka goba kabuelci Beelzebub, main, aloman sabu kiana kijia na fa asan l'isikwa okonono?

26 Mamaroni kiana hu n'abora; aiakatotu tomakwa adokotonwa fa odoma; aiakatasia tomakwa baja aiito fa.

27 D'ajiasia jiaro homun orirokoho oloko, kia ki h'ajiali kalime oloko : kena h'akonnabosia jiaro h'okuyuko abu, kia ki h'ajiali bawhu ajeago-area.

28 Kena mamaroni hu aforraci ifirohu obora, naii koro aforra ma ialoko ; tomoroa amaro fa botta hu lihi obora tataci-okona aboadici bia ialoko ifirohu bajia hell oloko biaman.

29 Biama ibiro kain kodibiyu aiyugarawa koro abar isogotu-kain plata iauna ? mamari fa H'icinaci kowanika tu abar taurea atikidin onabo ajeago.

30 Tomoroa h'isi obarra ikisidasia aradin.

31 Mamaroni kiana hu : yuhoro ibiro kain kodibiyu aji ka kaiaunan hui.

32 Alikai jiali kiana isa fa ajian Daii okonomun lokono isibomun, Daii bajia isa fa ajian lihiki okonomun Daci aiomun kondi isibomun.

33 Tomoroa alikai jiali abakoro ma fa ajian Daii okonomun lokono isibomun; Daii bajia abakoro ma fa ajian lihiki okonomun Daci aiomun kondi isibomun.

34 Mikisini h'ali d'andin d'imigodon bia maiimahu ororo ajeago mun : d'andate d'imigodon bia koro maiimahu, tomoroa d'andate kaspara d'imigodon bia.

35 D'anda d'aiimawto koton bia loko l'ici omun, t'otu bajia t'oiyu omun, t'ituu bajia t'akiru omun.

36 Kena kaiima fa loko omun loaiya l'isikwa okonono.

37 Kansici l'ici jiaro l'oiyu jiaro Daii *l'ansin* aji, lihi koro isa d'amunin bia : kansici l'aiici jiaro l'otu jiaro Daii *l'ansin* aji, lihi koro isa d'amunin bia.

38 Kena monnakinci l'oburridatun, mausinci ki dai'inabo, lihi koro isa d'amunin bia.

39 Aucigici l'okokkewa aboredi fa n ; kena aboredici l'okokkewa Daii okonaria aucigi fa n.

40 ¶ Aunakici ki hu aunaka Daii *ba* ; kena aunakici di aunaka imigodoci di.

41 Aunakici prophet prophet iri abu, aucigi fa pro-

phet iauna ; kena aunakici misici misici iri abu aucigi fa misici iauna.

42 Kena asikici jiali mimitu oniabu robuin ata-kwonahu oloko, abarli naurea isogoci omun l'itaniwa, d'amairikotosia iri abu, kiduan d'ajiaga homun, mamari fa l'oboredin l'iaunawa, la.

CHAP. XI.

KENBENA ika tu Jesus aibonwa ahakan biamkutibano l'omairikotosiano omun, yu warea ki l'ausa goba l'omairikotan bia, l'ajian bia na bawhu-yuhon oloko.

2 Ika tu John sibalokoci akonnabon Christ imikebosia okonomun, l'imigoda goba biamano l'omairikotosiano,

3 Ajiabici lomun, Andici ki te bui, abarli jiali botta obora woaboddifa ? na.

4 Jesus onaba goba n, ajian namun, H'ausa, h'ahakali John omun ba h'akonnabosia okonomun h'adekisia okonomun :

5 Makosicino adeka, ikoricino akona, iserecino amaribendwa, maiikacino akonnaba, aodocino akenakotwa, kamunaigacino kamuniga satu ajiahu.

6 Kena alikai jiali makatadinci fa d'akonomun alikibitoa, la.

7 ¶ Ika tu n'ausin, Jesus ainata goba ajian yuholi lokono omun, John okonomun, Ama ibici h'adekin bia h'ofitikida goba malokon aukili olokomun? auaduli aragasesia hihi ibici?

8 Tomoroa ama ibici h'adekin bia h'ofitikida goba? loko ekitoci miaumiatu ekehu abu ibici? H'adeka, miaumiaci eke adaienoci-wabu isikwa oloko ka.

9 Tomoroa ama ibici h'adekin bia h'ofitikida goba? prophet ibici? Ahe, da ajian homun, ifli sabuci prophet aji *lihi*.

10 Lihiki okonomun t'oburitwa, B'adeka, d'imigoda

d'imigodosia b'isibo obora, lihiki iibidi fa b'abonaha bui oboramun; motu.

11 Kiduan d'ajiaga homun, Ifili sabuci John Baptist aji kowa goba akenakonwa karaiaci hiarono oreo okoboroko: tomoroa isogoci-wabu aiomun isauka oloko ifili sabu ka lihi aji.

12 John Baptist kasakabo warea tanahu kwon aiomun isauka aji ka tata-okona, kena taticino-okona onnaka n'amunwa n n'atata-okona abu.

13 Namakwa prophetno aprophesi doa goba, misituahakahu baja, John obora mun.

14 Kena h'onnaka ti faroka n, lihiki Elias andici bia gobate.

15 Kamunci akuyuko l'akonnabosia bia abu, l'akonnabiate.

16 ¶ Tomoroa ama jia da'ma koti fa toho ikirikia? Ireo abollitici aiyugara kwonahu oloko, asimakaci naiiono omun jia na,

17 Wai'ikita goba beyukahu homun, kena hui koro ibina goba; kamunaiga goba kiana w'ajian homun, kena hui koro anokonedwa goba: na ajian.

18 John anda gobate makotonci, matenci, Yauhahu l'amuniga, na kiana ajian.

19 Loko Aiici anda gobate akotoci, ateci, Hadeka loko akotoci manswan, ateci wine baja, publicano wakaiacino oioci, na kiana ajian. Tomoroa kakoborokwahu omun c'imisidoa toaiya t'isanocin odoma: la.

20 ¶ Ika ki li'inata goba karikonan ajian bawhu-yuho omun, kia oloko yuhoro sabu tatatu l'onysisia goba, masifudan nan okonaria:

21 Wakaia bumuni n, Chorazin! wakaia bumuni n, Bethsaida! tatatu onysisia hui olokotu goba onyihin ka goba ma Tyre oloko Sidon oloko, wakili n'asifudati goba ma warauaratu ekehu abu balisi abu.

22 Tomoroa d'ajiaga homun, Isa sabu fa Tyre omun Sidon omun ikisidahu kasakabo oloko, hui aji.

23 Bui bajaia, Capernaum, onnakidotu aiomun bonnan iro, atokodo koto fa hell omun iro: tatatu onyisia bui oloko goba onyihin ka goba ma Sodom oloko, yaraha kwa ta ma tanahu kwon.

24 Tomoroa d'ajiaga homun, Isa sabu fa Sodom ororo omun ikisidahu kasakabo oloko, bui aji, la.

25 ¶ Ika ki ba Jesus oonaba goban, ajian, D'adankidoa bumun, Awa, aiomun, ororo Adaien bui, b'iakatin toraha kakoborokwaci orea kaienikobeci orea odoma, maiakatin ban koriliacino omun odoma n.

26 Kiduan, Awa, torajiamutu isan bia b'isibomun b'ikisin goba odoma.

27 Tomakwa D'aci asikisia damun, kena alikai koro aiita l'Aiici okonomun, tomoroa Awa robuin: alikai koro ba aiita Awa okonomun, tomoroa l'Aiici robuin, l'Aiici adokotosia omun i jiaro *aici fa* bajaia i.

28 ¶ Mahara h'ate d'ibici, homakwa hui miteci, kudici konnakaren bajaia, kena Daii ahakobo koto fa hu.

29 H'onnaka Daii onnaki kwonahu h'adanaina aje-ago wa; kena h'omairikotwali Daii okona; maiiman odoma di, onabonci oloan odoma di: kena ahakobahu h'aucigi fa h'ialoko omun.

30 Maiakwa ta Daii onnaki kwonahu, makudika d'onnakaro bajaia, ki odoma, la.

CHAP. XII.

Ika ki ba sabbath kasakabo oloko Jesus ausa goba marisi okoborokoji; amisia goba l'omairikotosiano, • kena nai'inata goba akurradin marisi, kena n'eke goba n.

2 Tomoroa ika tu Phariseeno adekin i, n'ajia goba lomun, B'adeka, bu'mairikotosiano onyisia koro misika sabbath kasakabo oloko, na.

3 Tomoroa l'ajia goba namun, Maridin ha David onyisia okonomun, ika tu goba amisian i, l'omacino bajia;

4 La goba akodonwa Wacinaci sikwa olokomun, adokotasia meli l'eke goba, kia koro misi goba lihi l'omacino bajia eken bia, tomoroa priestno robuin omun?

5 Maridin ha misitu-ahakahu oloko bajia, sabbath kasakabo oloko priestno temple olokoci akurrada sabbath, mawakaiacino?

6 Tomoroa, Ifili sabuci temple aji yaha, da ajian homun.

7 Tomoroa h'aicin ka ma toho ki ajiahu okonomun, Nokonnehi abano okonomun Daii kansika, sacrifice koro, motu; maboadikitin ha ma mawakaiacino.

8 Sabbath kasakabo Adaien loko Aiici barin, la.

9 Kenbena yu warea ki l'ausa goba akodonwa na synagogue olokomun:

10 ¶ Kenbena, hadeka, yumni ki goba loko asoareci kabo. Misika isadahi bia sabbath kasakabo oloko? na goba adagaton i, ajian; nahakan bia l'iri tokonomun.

11 Kena l'ajia goba namun, Alikai haureaci kamuni-ga abar sikapo, t'itikidi faroka aciga olokomun sabbath kasakabo oloko, l'obokoto fa koro n l'onnakidin bia n?

12 Aloman kiana loko isa sabu ka sikapo aji? Kiodoma misika saren onyihi bia sabbath kasakabo oloko, la namun.

13 Ika ki, B'imisida b'ukaboa, la ajian loko omun. Kena l'imisida goba n; c'isadwa goba c'ibiamtitu jia tan bia.

14 ¶ Phariseeno afitikida goba kiana, amurretici ajiahu eragin l'okonomun, alika nan bia aboadin i.

15 Tomoroa ika tu Jesus aicini n, yu warea ki l'ausa.

goba: kena yuholi lokono ausa goba li'inabo, kena namakwa l'isada goba;

16 Kena l'ahaka goba namun maicikitin nan bia i:

17 Esaias prophet ajian iibidonwa bia, *lihiki* ajiaga,

18 Hadeka, d'ikita-kwonci d'onnawasia; d'ansisia, lihiki abu dai'ialoko isaigatwa: d'asika fa dai'ialoko l'ajeago, kena l'odokoto fa ikisidahu akirikiano omun.

19 Lihi koro kaiima fa, lihi koro asimaka fa; alikai koro akonnabo fa l'ajian bawhu okoborokoji.

20 Hihi atoiadatu lihi koro akurradi fa, flax akoredotu lihi koro aiagaso fa, l'imigodon obora ikisidahu najitu bia.

21 Kena lihi iri okonomun akirikiano ikiduadi fa: main.

22 ¶ Ika ki kamunci yauhahu, makosici, majianci onnako goba lomun: kena l'isada goba i, kiodoma makosici majianci ki ajia goba, l'adeka goba bajia.

23 Kena namakwa lokono abokwa goba ia, Liraha koro David Aiici? na ajian.

24 Tomoroa ika tu Phariseeno akonnaboni n, n'ajia goba, Liraha koro aboreda yauhahu, tomoroa Beelzebub yauhahu afudyi abu: na.

25 Jesus aicici n'aloa okonomun ajia goba namun, Isauka jiaro atorodatu toaiya malokodofa; kena bawhu-yuho jiaro isikwahu jiaro atorodatu toaiya, mami fa t'ajinamun:

26 Kena Satan aboredi faroka Satan, l'otorodaga loaiya; alika ta ma kiana l'isauka ajinamun?

27 Kena Beelzebub abu Daii aboredi faroka yauhahu, alikai abu hisanoci aboreda n? Kiodoma naii ikisida-arin fa homun.

28 Tomoroa Daii aboredi faroka yauhahu Wacinaci Ialoko abu, Wacinaci isauka anda h'amun kiana.

29 Alika la ma abarli akodonwa tataci-okona isikwa olokomun, l'obotan bia l'onyikau, makeren lo faroka

tataci-okona tobora? l'akeren bena i l'oboto fa l'isikwa oloko area.

30 D'amaci koro, lihiki *wakaiaci* d'akona mun: ma-herakidinci d'ama, lihiki ataba kota *ie*.

31 ¶ Kiodoma d'ajiaga homun, Tomakwa wakaiahu, wakaiatu-wabu ajiahu baja adokodo fa lokono orea, tomoroa wakaiatu-wabu ajiahu Satu Ialoko okonomuntu kia koro adokodo fa lokono orea.

32 Kena alikai jiali ajiaci ajiahu loko Aiici okonomun *wakaiahu abu*, t'odokodo fa laurea; tomoroa alikai jiali ajiaci Satu Ialoko okonomun *wakaiahu abu*, lihi koro orea t'odokodo fa, toho ororo ajeago, anditu fate ororo ajeago baja.

33 H'isadali ada, h'isadali ciwi baja; torajia mani ho faroka, h'owakaia-dikitali ada, h'owakaia-dikitali ciwi baja: ada aiitonwa ciwi abu odoma.

34 Karitu hori sanoci hui! wakaiacino barin, alika ha ma ajian satu ajiahu? Oloa ibesia orea areroko ajian odoma.

35 Saci loko satu l'oloa kamunisia orea afitikita sabetu amateli; wakaiaci loko wakaiatu kamunisia orea afitikita wakaiabetu amateli.

36 Tomoroa d'ajiaga homun, Tomakwa ausirontu ajiahu kia lokono ajia fa, n'ajian bia t'okonomun ikisidahu kasakabo oloko.

37 B'ajian abu cimisido fa bumun jiaro, b'ajian abu b'aboadikito fa jiaro, la.

38 ¶ Ika ki abano aburitiçi Phariseeno baja oonaba goba *n*, W'adaianasia, w'adeka tika adokotahu baurea, na ajian.

39 Tomoroa lihi oonaba goba *n*, ajian namun, Wakaiaci biheroci ikirikia auada adokotahu ibici; kena adokotahu koro asiko fa namun, tomoroa prophet Jonas adokotahu *robuin*;

40 Jonas kabuin kasakabo kabuin origahu ifrotu

himi adibeyo olokon gobai jin; ki jiari ki lo fai loko Aiici kabuin kasakabo kabuin origahu ororo oloa olokon ba.

41 Wádilino Niniveh okonono akenako fa ikisidahu oloko toho ikirikia oma, n'aboadikiti fa bajaie; nai asifudan goba Jonas ajian abu odoma; kena, hadeka ifili-sabuci Jonas aji yahan.

42 N'afuduwabu anaki wareatu akenako fa ikisidahu oloko toho ikirikia oma, t'aboadikiti fa bajaie: t'andin goba tahatu wabu ororo warea odoma, t'akonnabon bia Solomon kaienikoni-ajian, kena, hadeka, ifili sabuci Solomon aji yahan.

43 Ika tu iribetu ialoko aftikidin loko orea, waatu ororo okoborokoji t'akonaka, auadin ahakobahu ibici, kenbena maucigin ta n.

44 Ika ki, D'akoio fa d'asikwa olokomun iro d'afitidesia gobate orea, ta ajian; kenbena, ika tu t'andin, t'auciga malokodotu, asorobodotu, isadotu ki.

45 Ika ki t'ausa, t'aunaka tumun wa biam-timen ialoko ba, wakaia sabutu toaiya t'aji, kena kia akodwa kasikwan bia yumuni n, kenbena lihi loko aiiboa wakaia sabuin atenwa aji. Ki jiari ki na fai ba wakaiaici ikirikia toho, la.

46 ¶ Ajia kwa lan ka lokono omun, hadika, l'oiyu l'augioci ajinama goba maugili oloko ajiatin lomun.

47 B'adeka, b'uiyu, b'augioci ajinama maugili oloko, n'ajia tika bumun, la abarli ajian lomun.

48 Tomoroa lihi oonaba goba n, ajian ahakaci lomun omun, Alikan dai'iyu? alikaie d'augioci? la.

49 Kenbena l'ikilaka goba l'okabo abu l'omairikotosiano ibici, Hadeka dai'iyu, d'augioci bajaie! la goba ajian.

50 Alikai jiali onyici Daci aiomun kondi kansisia, lihiki d'augici, d'aiyuradatu bajaie, dai'iyu bajaie, la.

CHAP. XIII.

KIA kasakabo oloko Jesus afitikida goba bawhu oloko area, l'obollita goba bara rebo mun.

2 Kenbena yuholi lokono aherakida goba l'amun, kiodoma l'iiga goba mihu olokomun abollitin; kena namakwa lokono ajinama goba teribo mun.

3 Kena yuhoho l'ajia goba namun kijiamutu ajiahu abu, Hadeka, Abonaci tisi afitikida goba l'elakadan bia n, la ajian ;

4 Kenbena ika tu l'elakadan, aba tisi atikida goba waborokosa, kena kodibiyubi anda goba, t'eke goba n :

5 Aba atikida goba yumuntu siba ajeago, yumuni ki ororo yuhoro kowa goba tumun; kenbena abaren furi goba n, tolatu ororo kowan tumun odoma :

6 Tomoroa adaili afitikidin bena c'ibitwa goba; kenbena tegura kowan tumun odoma, saka goba n.

7 Aba atikida goba yurua okoboroko; kenbena yurua ibikidwa goba, t'aboada goba n.

8 Tomoroa aba atikida goba satu ororo ajeago, kenbena kiwi goba n, aba abar hundred, aba kabuin loko, aba abar-loko biam-dakabo tajeago.

9 Kamunci akuyuko l'akonnabosia bia abu, l'akonnabiate, la.

10 Kenbena l'omairikotosiano anda goba ajian lomon, Ama odoma kijiamutu ajiahu abu b'ajiaga namun? na.

11 L'oonaba goba n ajian namun, T'isikoa homun h'aicin bia aiomun isauka aiakatasia okonomun, tomoroa naraha koro omun t'isikoa, kiodoma.

12 Aikai jiali kamunci n, lihiki omun t'isiko sabu fa ba, kenbena yuhoro sabu l'amuni fa; tomoroa alikai jiali mamunci n, lihiki orea l'amunisia onnako fa.

13 Kiodoma ki kijiamutu ajeahu abu d'ajiaga namun; naii adekici adeka koro, kena naii akonnaboci akon-

naba koro ; mamariga n'aicin tokonomun baja, ki-
doma,

14 Kena naii ki oloko Esaias prophecy ajiahu iibi-
dwa, lihiki ajiaga, Akonnaboni abu h'akonnabo fa
barin, mamari fa h'aicin t'okonomun; hui adekici
adeki fa *barin*, mamari fa h'adekin t'okonomun :

15 Naha lokono oloa kikihin odoma, mariga san
n'akuyuko akonnabon baja, n'akosi n'ataga baja, ali-
ka jiaro madekin nan bia nakosi abu, makonnabon
nan bia nakuyuko abu, maicin nan bia tokonomun
n'aloa abu, masifudan nan bia, misadin dan bia ie ;
main.

16 Tomoroa ta alikibitua hui akosihi, t'adekin odo-
ma; hui akuyuko baja, t'akonnabon odoma.

17 Kiduan d'ajian homun odoma, Yuholi prophetno
misicino baja adeka ti goba hui adekisia, kena made-
kin na goba n ; n'akonnaba ti goba hui akonnabosia,
kena makonnabon na goba n.

18 H'akonnabate kiana kijiamutu ajiahu abonaci
tisi okonomuntu.

19 Alikai jiali akonnabo faroka isauka okonomuntu
ajiahu, maicin lo faroka tokonomun, wakaiaci anda
kiana, l'obota abonasia l'oloa oloko area. Lihiki on-
nakici tisi waborokosa.

20 Tomoroa onnakici tisi yumuntu siba ajeago, lihi-
ki akonnaboci ajiahu, abaren alikibi abu l'onnaka n ;

21 Tomoroa tegura kowaka l'oloa oloko, mibena ro-
bu la oaboddin; ika tu kamunaigahu jiaro akudahe
jiaro andin ajiahu okonaria abaren l'ikatada.

22 Onnakici tisi yurua okoboroko, lihiki akonna-
boci ajiahu; kenbena toho ororo okona kakoboro-
kwahu, yuhoro l'amunisia baja amurridahu *abu* abo-
ada ajiahu, kenbena miwika i.

23 Tomoroa onnakici tisi satu ororo olokomun, lihi-
ki akonnaboci ajiahu, aicici baja t'okonomun; kiwi-

ka bajia i, abar abar hundred, abar kabuin-loko, abar abar-loko biam-dakabo t'ajeago kiwini.

24 ¶ Aba kijiamutu ajiahu l'isika goba namun, Aio-mun isauka loko abonaci satu tisi l'akobain oloko jin, la ajian:

25 Tomoroa ika tu lokono adunkuin, kaiimaci lomun anda goba, kena tare l'abona goba marisi okoborokoji, kenbena l'akoiwa goba.

26 Ika tu afurini n, kiwi goba bajia n, ika ki ba karaia goba tare.

27 Kabuelci asanonoci anda goba kiana ajian lomun, Adaieli, b'abona goba koro satu tisi b'akobain oloko, alo area kiana tare t'amuniga? na.

28 Kaiimaci loko onyisia toraha, la goba ajian namun. B'ansika kiana w'ausin erigini n? na goba l'isanonoci ajian lomun.

29 Tomoroa, Abakoro, la goba ajian; h'erigi faroka tare, marisi bajia h'erigi *fa* tabu.

30 Hi'iba n cibikidonwa bia biaman tokore ka obora mun: kenbena tokore ka d'ajia *fa* onnakicino n omun, H'aherakidate tare tobora, kena h'akera ibitini n; tomoroa h'aherakidate marisi da logien olokomun iro; *da fa namun*: la.

31 ¶ Aba kijiamutu ajiahu l'isika goba namun, Aio-mun isauka abar mustard isi jin, kia loko onnaka goba, l'akobain oloko l'abona goba n, la ajian:

32 Kia isogotu wabu barin tomakwa tisi aji; tomoroa c'ibikidonwa bena ifrotu wabu abona girahu aji, kenbena ada n; kiodoma kodibiyubi aiomuni orea anda kasikwan bia t'adinabo oloko n.

33 ¶ Aba kijiamutu ajiahu l'ajia goba namun, Aio-mun isauka aboraada kwonahu jin, kia abar hiaro onnaka goba, c'iakata goba n kabuin ikisidi-kwonahu meli oloko, tomakwa t'oboraadonwa obora.

34 Toraha tomakwa Jesus ajia goba yuholi lokono

omun kijiamutu ajiahu abu; kijiamutu ajiahu kowanika, l'ajia goba koro namun.

35 Prophet ajian iibidonwa bia, lihiki ajiağa, D'atorodo fa d'arerokoa kijiamutu ajiahu abu; ororo amurretonwa ka warea aiakatasia okonomun d'ajia fa, main.

36 Ika ki Jesus imigoda goba yuholi lokono lauroa, kena l'akodwa goba bawhu olokomun; kenbena l'omairikotosiano anda goba l'amun, B'odokotate wamun kijiamutu ajiahu kabuea olokotu tare okonomun, na ajian.

37 L'oonaba goba n ajian namun, Abonaci satu tisi, loko Aiici;

38 Kabuea, ororo; satu tisi, isauka sanoci; tomoroa tare, wakaiaci sanoci;

39 Kaiimaci abonaci n, yauhahu; tokore ka, ororo aiiboa; onnakicino, angelno.

40 Tare aherakidonwa ibitonwa ikihi akoloko jin; ki jiarı ki tu fai ba toho ororo aiibonwa oloko.

41 Loko Aiici imigodi fate lihi angelno, kena n'aherakidi fa li'isauka oloko area tomakwa akatada-kwonahu man, onyici wakaiahu man;

42 Kena n'aboredi fa ikihi-sikwa olokomun ie: yumuni ki fa aiyyahu ataratahu airisibo baja.

43 Ika ki misicino akalimeto fa adaili jin n'acinaci isauka oloko. Kamunci akuyuko l'akonnabosia bia abu, l'akonnabiate.

44 ¶ Ababa, aiomun isauka satu-onyikau aiakatotu kabuea oloko jin; ika tu abarli loko aucigini n, l'iakata ba n, kenbena alikibi abu t'okonomun l'ausa, tomakwa l'amunisia l'oiyugara, kena kia kabuea l'iaunta.

45 ¶ Ababa, aiomun isauka loko aiyugara-arin auidici isabetu pearl ibici jin:

46 Ika tu l'aucigin abar kaiauna-kibentu pearl, l'ausa

goba, tomakwa l'amunisia l'oiyugara goba, kena l'iaunta goba n.

47 ¶ Ababa, aiomun isauka nete atobodasia bara rako jin, t'aherakida goba tomakwa kirikia mantu :

48 Ika tu ibeni n, n'aiyuraka goba n ororo mun, kena n'abollita goba aherakidin sabetu bali olokomun, tomoroa wakaiabetu n'aboreda goba.

49 Ki jiari ki tu fai ba ororo aiibonwa oloko : angelno afitikidi fate, n'aherakidi fa wakaiacino misicino orea.

50 Kena n'aboredi fa ikihi sikwa olokomun ie, yu-muni ki fa aiiyahu ataratahu airisibo bajaia.

51 H'aiita toraha tomakwa okonomun? la Jesus ajian namun. Ahe, Adaieli; na ajian lomun.

52 L'ajia goba namun kiana, Namakwa aburitici amairikotoci aiomun isauka okonomun, loko kabuelci jin, lihiki afitikita l'amunisia orea imiliabetu wahadubetu bajaia, la.

53 ¶ Kenbena ika tu Jesus aiibonwa toho kijiamutu ajiahu, yu warea ki l'ausa goba.

54 Kenbena l'andin bena loaiya l'ohorora mun, l'o-mairikota goba ie na synagogue oloko, kiodoma nabokwa goba ia, Alo area liraha auciga kaienikohu toho, tatatu onyihi bajaia? na ajian.

55 Liraha koro ada-arin aiici? l'oiyu iri Mary koro? l'augioci James, Joses, Simon, Judas, koro?

56 L'oiyuradanoci bajaia, namakwa koro yaha w'ama? Alo area kiana liraha auciga toraha tomakwa? na.

57 Kena n'akatada goba l'okonomun. Tomoroa Jesus ajia goba namun, Adaiakitahu kowaka koro prophet omun, tomoroa *kowaka* loaiya l'ohorora aje-ago, loaiya l'isikwa oloko bajaia, la.

58 Kenbena yumuni ki yuhoro koro tatatu l'onysisia goba, n'imikiduddin odoma.

CHAP. XIV.

IKA ki Herod tetrarch akonnaba goba ajiahu Jesus okonomun.

2 Kena l'ajia goba l'isanonoci omun, John Baptist lihi: aodocino orea l'akenakwa; kiodoma tatatu onyisia adokotoa l'abu, la.

3 ¶ Herod abokoton John odoma, l'akera goba bajia i, sibaloko l'isika goba bajia i, Herodias l'augici Philip iretu okonaria.

4 Misika koro bumun b'amunin bia n, lan goba John ajian lomun odoma.

5 Kenbena ika tu l'oforra kitatin i, amaro goba yuholi lokono obora i, prophet bea n'ikisin goba odoma i.

6 Tomoroa ika tu kasakabo ikitwan, *kia oloko* Herod karaia *goba*, Herodias otu ibina goba n'asibomun, c'isaigata goba Herod.

7 Keodoma l'osweardoani abu l'ahaka goba tumun, b'adagatosia jiaro d'asiki fa bumun, la.

8 Tobora t'oiyu amairikota goba n, B'isikate damun yaha John Baptist isi ifrotu karubo oloko, ta kiana ajian.

9 Kena nokonne goba adaieli-wabu, tomoroa l'osweardoan okonaria, abollitico n'akoton bia l'oma okonaria, t'isikofa tumun, la goba ahakan.

10 Kenbena l'imigoda goba, l'omasiidikita goba John sibaloko.

11 Kenbena l'isi onnako goba ifrotu karubo oloko, t'isikoa goba ilontu omun; kenbena t'anda goba t'oiyu amun t'abu.

12 Kenbena l'omairikotosiano anda goba onnaka ibici l'ifirohu, n'akarata goba n, kenbena n'ausa goba ahakaibici Jesus omun.

13 ¶ Kenbena ika tu Jesus akonnaboni n, yu warea

ki l'ausa goba mihu oloko malokon aukili mun iro loaiya robuin: kenbena lokono akonnaboci t'okonomun ausa goba l'iinabo n'akuti abu bawhu-yuho warea.

14 Ika tu Jesus afitikidin yuholi lokono l'adeka goba, nokonne goba n'akonomun kiana i, kena l'isada goba aboacino namun.

15 ¶ Ika tu bakilaman, l'omairikotosiano anda goba lamun, ajaibici, Malokon aukili toho, cikisi abolliga ibin; b'imigoda bauroa lokono, n'ausin bia isikwahu olokomun iro, n'aiauntin bia akotahe namunwa, na.

16 Tomoroa Jesus ajia goba namun, Ausiro na ma ausin; hui asika n'akotoniwa, la.

17 Abar-dakabo robuin meli w'amuniga yaha, biama himi bajia, na ajian lomun.

18 H'isikate yaha damunin, la goba ajian namun.

19 Kenbena l'ahaka goba yuholi lokono omun n'abollitin bia karau ajeago; kenbena l'onnaka goba abar-dakabo meli biama himi, l'adeka goba aiomun iro, sare la goba ajian, kena l'akurradabo goba n; kena meli l'isika goba l'omairikotosiano omun, l'omairikotosiano bajia asika yuholi lokono omuni n.

20 Kenbena n'akota goba namakwa, orosi goba bajia ie: kenbena n'onnaka goba biam-kutibana kauri ibetu akurradabosia ibaratu abu.

21 Naii akotoci abardakabo thousand wadilino jiaro goba, hiarono bajia, ireno bajia.

22 ¶ Kenbena abaren Jesus aiigita goba l'omairikotosiano mihu olokomun, n'ausin bia lobora t'oalabaw mun iro, ika tu l'imigodon yuholi lokono lauroa.

23 Kena l'imigodon bena yuholi lokono lauroa, l'amoda goba aiomuntu ororo ajeago mun loaiya kwa lan bia akwaiabonwa; ika ki bakilama, yumun goba i loaiya kwon.

24 Tomoroa bara anakabo goba mihu ibin, onnaken-

nakodwatu bara ohoromurridan abu, auaduli t'erabudikin odoma.

25 C'ibibicitu ikitahu oloko origahu oloko, Jesus ausa goba n'ibiciro, akonaci bara ajeago.

26 Ika tu l'omairikotosiano adekin l'akonan bara ajeago, n'aiyurata goba n'ansiwa, laloko toraha, na ajian; kena n'asimaka goba amaron odoma ie.

27 Tomoroa, Mamotonwa ha; Daii ki; mamaroni hu; la Jesus ajian namun abaren.

28 Peter oonaba goba l'ajian, Adaieli, bui faroka, B'andate damun oniabu ajeago, b'ate damun, la ajian.

29 B'andate, la kiana ajian lomun. Kena Peter atokoda goba mihi oloko-area akonan oniabu ajeago ausin Jesus ibici.

30 Tomoroa ika tu auaduli tatatu-wabu l'adekin amaro goba i; l'itendwati goba kiana, Adaieli, b'isadate di! la goba asimakan ajian.

31 Abaren Jesus imisida goba l'adina wa abokoton i, Isogoci ikiduadin bui, ama odoma misa b'ikiduadin? la goba ajian lomun.

32 Kenbena ika tu mihi olokomun n'aiigin, auaduli aiiboa goba.

33 Mihi olokocino anda goba kiana akwaiabonwa lomun, Kiduan Wacinaci Aiici bui! na ajian.

34 Kena n'atiman bena, Genesaret ororo mun n'anda goba.

35 Ika tu wadilino yumun okonono aicin l'okonomun, tomakwa kia ororo ajeagoji n'imigoda goba, kenbena namakwa aboaci abu n'anda goba lamun;

36 Kena n'akwaiaba goba i n'ibibidin bia l'eke isifuji robuin, kena namakwa ibibidici n isadwa goba abaren.

CHAP. XV.

IKA ki aburiticino, Phariseeno bajia Jerusalem wareaci anda goba Jesus amun, ajiaibici,

2 Ama odoma b'umairikotosiano mikitani ma habecino asikisia ajiahu? masogoson nan n'akaboabu, ika ki meli n'eke, na.

3 Tomoroa l'oonaba goba *n* ajian namun, Ama odoma hui bajia mikitani ma misitu Wacinaci ahakan, hui asikisia ajiahu odoma?

4 B'adaiakita b'ici wa b'uiyu wa, lan Wacinaci ahakan ajian odoma: kena, Aiimahaci l'ici jiaro l'oiyu jiaro aodokoto fa, la.

5 Tomoroa hui ajiaja, Alikai jiali ajia faroka l'ici omun jiaro l'oiyu omun jiaro, Asikasia *daurea ibin* damuntu kia abu b'isadwa ma *barin*, la,

6 Kenbena lihi madaiakitinci l'ici jiaro l'oiyu jiaro *amaierodo fa naurea, ha hui ajian*. Tohojin misitu Wacinaci ahakan mikita kotoni ha namun hui asikisia ajiahu odoma.

7 Murrigaci hui, saren Esaias aprophesi doa goba, ajian h'okonomun,

8 Naha lokono andate n'anoroko abu damun, n'are-roko abu n'adaiakita di; tomoroa n'aloa taha daurea.

9 Tomoroa ausirobuin n'akwaiaboa damun, amairikotaci lokono ahakan amairikotahu bia, la ajian.

10 ¶ Kenbena yuholi lokono l'isimaka goba, ajian namun, H'akonnabate, h'aiitate t'okonomun:

11 Akodotu loko onoroko mun aribeta koro i; tomoroa afitikiditu l'onoroko orea, kia aribeta loko: la.

12 Ika ki l'omairikotosiano anda goba ajiaibici lomun, B'aiita Phariseeno akonnaboci toho ajiahu aii-mawtonwa? na.

13 Tomoroa lihi oonaba goba *n*, ajian, Tomakwa

abona-girahu boin kia koro D'aci aiomun kondi abonesia, erigo fa.

14 H'iiba ie: makosici naiti ausa makosici abu *ba*. Makosici ausa faroka makosici abu *ba*, aciga olokomun n'atikidi fa biaman, la.

15 Peter oonaba goba kiana *n* ajian lomun, B'ahakate wamun toho kijiamutu ajiahu okonomun, la.

16 Jesus ajia goba kiana, Hui bajia maicin kwa ma t'okonomun?

17 Maicin kwa ha t'okonomun, akodotu jiaro onorokomun akodwa adibeyo olokomun, kenbena aboredasia olokomun t'oboredwa?

18 Tomoroa afitikiditu onoroko orea afitikida oloa orea; kia ki aribeta loko.

19 Oloa orea t'ufitikidin odoma wakaiatu oloa, aforahu, biherohu, orehi, kacikibe, murrigatu ahakahu, wakaiatu-wabu ajiahu:

20 Toho ki aribeta loko: tomoroa akotahe masogosokotu akabo abu aribeta ma koro loko, la.

21 ¶ Kenbena yu warea ki Jesus ausa goba, Tyre Sidon ororo mun iro ausici.

22 Kenbena, hadeka, abar hiaro, Canaan kondu, kia ororo warea anditu asimaka goba ajian lomun, Nokonne d'akonon bu, Adaieli, David Aiici bui! d'atu manswa kibi ma karin yauhahu odoma, ta.

23 Tomoroa maonaban la goba abar ajiahu tumun. Kena l'omairikotosiano anda goba akwaiabaibici i, B'imigoda bauroa *n*; t'isimakante wai'inabo odoma, na ajian.

24 Tomoroa l'oonaba goba *n*, D'imigodwate koro, tomoroa aboridotu sikapo omun robuin *d'imigodwate*, Israel isikwa wareacino ki, la ajian.

25 T'anda goba kiana akwaiabonwa lomun, Adaieli, b'oborata di! ta ajian.

26 Tomoroa l'oonaba goba *n*, ajian, Isa koro on-

nakahu ireno meli, pero omun aboredahu bia n, la.

27 Kiduan, Adaieli; tomoroa pero akota atikiditu toala abu t'adaianasia tapelon ajeago area, ta goba ajian.

28 Ika ki Jesus oonaba goba n, ajian tumun, Hiaro, manswa tu b'ikiduadin: b'ansisia jiari tu fai bumun, la. Kena t'otu isadwa goba kia ikisi warea.

29 Kenbena yu warea ki Jesus ausa goba, l'anda goba Galilee bara mun; kenbena l'amoda goba aio-muntu ororo ajeago mun, yumun ki l'obollita goba.

30 Kenbena yuholi lokono anda goba l'amun, ikoricino abu, makosicino abu, majiincino abu, haurecino abu, yuholi sabu baja, kenbena n'asika goba Jesus okuti sibomun ie; kena l'isada goba ie.

31 Kiodoma yuholi lokono abokwa goba ia, ika tu n'adekin majiincino ajian, haurecino isadonwa, ikoricino akonan, makosicino adekin: kena Wacinaci Israel omun n'akalimeta goba.

32 ¶ Kenbena Jesus asimaka goba l'omairikotosiano, ajian, Nokonnega yuholi lokono okonomun di, kabuin kasakabo d'aman odoma ie ibi; amakoro baja n'amunin nakotoniwa odoma: kena mansi da makotonci d'imigodon dauroa, waboroko oloko n'abutadwa ma, la.

33 Kena l'omairikotosiano ajiaga lomun, Alo-area kiana yaha malokon aukili mun yuhoro meli w'amuni koma, t'orosidin bia naha yuholi lokono? na.

34 Aloman tu meli h'amuniga? la kiana Jesus ajian namun. Biam-timen, yuhoro koro himi kain baja, na goba ajian.

35 Kenbena l'ahaka goba yuholi lokono omun n'a, bollitin bia ororo ajeago.

36 Kenbena l'onnaka goba biam-timen meli himi baja, sare la goba adankidonwa, l'okurradabo goba

n, kena l'isika goba l'omairikotosiano omuni n, l'omairikotosiano baja asika yuholi lokono omuni n.

37 Kenbena n'akota goba namakwa, orosi goba baja ie: kenbena n'onnaka goba biam-timen kauri ibetu akurradabosia ibaratu abu.

38 Naii akotoci bibici thousand wadilino goba, hiarono baja, ireno baja.

39 Kenbena yuholi lokono l'imigoda goba lauroa, mihu olokomun li'iga goba, kenbena Magdala ororo mun l'anda goba.

CHAP. XVI.

PHARISEENO anda goba Sadduceeno oma, wakaia abu n'ikisidin *bia* i, n'adagata goba i l'odokoton *bia* namun adokotahu aiomuni orea.

2 L'oonaba goba *n* ajian namun, Ika ki bakilama, Isauga fa te: aiomun koren odoma, ha ajian:

3 Kenbena maucia, Tanahu abo-aukili fa; aiomun koren karimen baja odoma, ha ajian. Murrigaci hui! h'aiita barin aiomun isibo okonomun; tomoroa mamariga h'aicin cikisi adokotahe okonomun?

4 Wakaiaci biheroci ikirikia auada adokotahu ibici; kena adokotahu koro asiko fa namun, tomoroa Jonas prophet adokotahu *robuin*, la. Kenbena li'iba goba ie, l'ausa goba.

5 Kenbena ika tu l'omairikotosiano andin t'oalabaw mun, nai'ikasia goba meli n'onnakin *bia*.

6 H'aiitoa, h'ikitoa Phariseeno Sadduceeno aboraa-da-kwonahu orea, la kiana Jesus ajian namun.

7 Meli monnakin wan te odoma, na kiana ajian n'amuni-kwawa.

8 Jesus aicin ajia goba namun, Isogoci ikiduadin hui, ama ibia, Meli monnakin wan te odoma, ha ajian h'omuni-kwawa?

9 Maicin kwa ha t'okonomun, mamariga h'okoboro-

kwon abar-dakabo meli abar-dakabo thousandno omun, kena aloman tu kauri h'onnakin goba?

10 Biam-timen meli bajia bibici thousandno omun, kenbena aloman tu kauri h'onnakin goba?

11 Ama ibia maicin ha t'okonomun meli koro okonomun d'ajiaga homun h'ikitwan bia Phariseeno Sadduceeno aboraada-kwonahu orea? main; la namun.

12 Ika ki na'iita goba t'okonomun l'ahakan koro namun n'ikitwan bia meli aboraada-kwonahu orea, tomoroa Phariseeno Sadduceeno amairikotani orea *n'ikitwan bia*.

13 ¶ Ika tu Jesus andin Cesarea Philippi ororo mun, l'adagata goba l'omairikotosiano, Ama na lokono asan di, Daii loko Aiici? la.

14 John Baptist, na abano asan bu; Elias, na abano; Jeremias jiaro, abarli prophetno oreaci jiaro, na abano; na goba ajian lomun.

15 Tomoroa ama ha hui asan di? la ajian namun.

16 Simon Peter oonaba goba *n*, ajian, Christ bui, kokkeci Wacinaci Aiici, la.

17 Alikibitoci bui, Simon Bar-jona, la goba Jesus oonaban ajian lomun: isiroko koro ite koro, tomoroa Daci aiomun kondi adokoton kia bumun odoma.

18 Peter bui, da ajian bumun bajia; kena toho siba ajeago d'amurreti fa da churchen; kenbena mamari fa hell isifodo afujini n

19 Kena aiomun isauka slotro d'asiki fa bumun: kena b'akeresia jiaro ororo ajeago akero fa aiomun; kena b'odokodosia jiaro ororo ajeago adokodo fa aiomun, la lomun.

20 Ika ki l'ahaka goba l'omairikotosiano omun, mahakan nan bia abarli jiali omun lihiki Jesus Christ okonomun.

21 ¶ Kenbena ki Jesus aiinata goba adokoton l'omairikotosiano omun, kihiki l'ausin bia Jerusalem

mun iro, kenbena yuhohon bia karin i habecino, priest-
nò afudyino, aburiticino odoma, kenbena l'oforra-ki-
tonwa bia, kenbena l'akenako-kotonwa bia tekabuintu
kasakabo oloko.

22 Kena Peter abokota goba i, aiibokoton i, Nokon-
ne b'ukonomun wa bu, Adaieli; toho jia tu fa koro
bumun, la ajian.

23 Tomoroa l'isifuda goba ajian Peter omun, B'osa
dai'iabo mirea, Satan; akatada-kwonahu damun bui,
Wacinaci ani koro b'okoborokwon odoma, tomoroa
lokono ani robuin b'okoborokwa, la.

24 ¶ Ika ki Jesus ajia goba l'omairikotosiano omun,
Alikai jiali ausa ti faroka dai'inabo, li'ibokoto fa loaiya
l'owakaia, l'onnakia l'oburridatun, l'ausiate dai'inabo.

25 Alikai jiali isada ti faroka l'okokkewa, l'oboridi
fa n: kena alikai jiali aboridi fa l'okokkewa Daii oko-
naria, l'aucigi fa n.

26 Ama isa loko omun, tomakwa ororo l'aucigi faro-
ka, kena l'oboreda loaiya l'ialokowa? ama loko asiki
fa l'ialoko ialokodo bia?

27 Loko Aiici andin fate odoma L'ici kalimehi olo-
ko, lihi angelno oma; ika ki l'iaunti fa namakwa, n'i-
mikebosia jin.

28 Kiduan d'ajiaga homun, Abano ajinama yaha,
naiiki mikisidin fa aodahu, n'adekin obora loko Aiici
andin bote l'isauka abu, la.

CHAP. XVII.

KENBENA abar timen kasakabo adiki Jesus ausa kita
Peter, James, John l'augici bajia l'oma wa, kenbena
l'anda n'abu aiomuntu ororo ajeago mun noaiya kwa
nan bia,

2 Kenbena l'obatwa goba karaien n'asibomun, kena
l'isibo akalimetwa goba adaili jin, l'eke bajia ariradwa
goba kalime jin.

3 Kena, hadeka, karaia goba namun, Moses Elias bajia ajiaci l'oma.

4 Peter oonaba goba kiana ajian Jesus omun, Adaieli, isa wamun yahan bia u: b'ansi faroka, kabuin bawnaboho w'amurretate yaha; abar bumun, abar bajia Moses omun, abar bajia Elias omun: la.

5 Ajia kwa lan ka, hadeka, kalimetu oraro aiabota goba ie: kena, hadeka, ajiahu oraro oloko area ajia goba, Lihi d'Aiici d'ansisia, lihiki abu di'isaigatwa; hakonnaba l'*ajian*: main.

6 Kena l'omairikotosiano akonnaboci n atikida goba n'asiba muniro, manswa goba amaron ie.

7 Kenbena Jesus anda goba ibibidin ie, H'akenakwate, mamaroni hu, la goba ajian namun.

8 Naii onnakadici nakosi wa adeka goba abarli jiali koro, tomoroa Jesus robuin.

9 Kenbena naii atokoda kwa man ka aiomuntu ororo ajeago area, Jesus ahaka goba namun, Mahakan h'ali abarli jiali omun h'adekisia *okonomun*, loko Aiici akenakonwa aodocino orea obora: la ajian.

10 Kenbena l'omairikotosiano adagata goba i, Ama ibia kiana, Elias andin biate tobora, na aburiticino ajian; na ajian.

11 Jesus oonaba goba n ajian namun, Kiduan Elias anda fate tobora, isadin tomakwa:

12 Tomoroa, Elias andate ibin, da ajian homun, kena maicin na goba i, tomoroa n'ansisia jiaro n'onyi goba lomun. Ki jiaro ki lo fai karin loko Aiici ba naii odoma, la.

13 Ika ki l'omairikotosiano aiita goba John Baptist *okonomun* l'ajian namun.

14 ¶ Kenbena ika tu n'andin yuholi lokono amun, abarli loko anda goba l'amun akurowasitonwa, ajian lomun,

15 Adaieli, nokonne d'aiici okonan bu; aiaudician

odoma i, wakaiatu karihi bajia l'amunin odoma, yuhooka l'itikidin ikihi akoloko mun, yuhooka bajia oinira-kon *l'otobodonwa*.

16 Kena d'andi bona l'abu b'umairikotosiano omun, mamariga naii isadin i, la.

17 Jesus oonaba goba kiana *n*, ajian, Mikiduadinci aureci-olooa ikirikia hui: aloman homa fa di? aloman d'onnaki fa hu? H'andate l'abu damun yaha, la.

18 Kenbena Jesus aiibokota goba yauhahu, kena t'ofitikida goba laurea: ilonci isadwa goba kia ikisi warea.

19 Ika ki l'omairikotosiano anda goba Jesus loaiya kwonci amun, ajiaibici, Ama odoma waii mamari bona aboredin laurea *n*? na.

20 H'imikiduadin odoma, la Jesus ajian namun, kidian d'ajian homun odoma, Ikiduadahu hamuni faroka abar mustard isi jiamutu, toho aiomuntu ororo omun, B'osa yaha rea yakitaha mun iro, ho fa ajian, kena t'ausa fa; kena amakoro monyini ha ma.

21 Tomoroa toho jiamutu koro aftikida ma, tomoroa akwaiaboahu odoma makotonihi abu *toftikida ma*, la.

22 ¶ Galilee mun kwa nan ka, Jesus ajia goba namun, Loko Aiici asikito fa lokono akabo roko.

23 Kenbena n'aforro fa i, kenbena tekabuintu kasakabo oloko l'akenako koto fa, la. Kena manswaki na goba nokonnin.

24 ¶ Ika tu n'andin Capernaum mun, onnakici tribute plata anda goba Peter amun, H'adaianasia koro aiaunta tribute plata? na goba ajian.

25 Ahe, la ajian. Kenbena ika tu l'akodonwa bawhu olokomun, Jesus ajia goba l'obora, Ama ba kiki-sin, Simon? alikai orea ororo adaienoci-wabu onnaka custom plata tribute plata? nauaiya n'asanoci orea, abano botta orea? la lomun.

26 Abano orea, la Peter ajian lomun. N'asanoci amaierodwa kiana, la Jesus ajian lomun.

27 Tomoroa, maiimawton wan bia ie, b'osa bara mun, b'oboreda b'obodi wa, kenbena toboratu afitikidin himi b'onnaka, ika tu b'uiwariki-dikitini n, abar plata b'aucigi fa, kia b'onnaka; b'isikali namun dai'iauna bu'iauna, la.

CHAP. XVIII.

IKa ki ba l'omairikotosiano anda goba Jesus amun, ajaibici, Alikai ifilici-wabu aiomun isauka oloko? na.

2 Kena Jesus asimaka goba ilonci, kena l'isika goba anakabo namun i.

3 Kena l'ajia goba, Kiduan d'ajiaga homun, Masifudan ho faroka, ireno jia mani ho faroka, makodonwa ho fa aiomun isauka olokomun.

4 Alikai jiali isogoto faroka lomunwa kiana, lihi ilonci jin, lihiki ifilici-wabu aiomun isauka oloko.

5 Kena alikai jiali aunaki fa abarli lihi jiamuci dai'iri abu, l'aunaka Daii ba.

6 Tomoroa alikai jiali onyikiti faroka wakaiahu abarli naraha isogoci ikiduadici di oreaci omun, isa sabu koma lihi omun, molo siba aiiodokotan ka lonoro okona, l'itigan ka bara rako mun.

7 ¶ Wakaia ororo omuni n, onyikitahu wakaiahu okonaria! kihiki onyikitahu wakaiahu anda fate, tomoroa wakaia loko onyikitici wakaiahu omuni n.

8 Kiodoma b'ukabo jiaro b'okuti jiaro onyikiti faroka wakaia bumun, b'araga n, b'oboreda bauroan: isa sabu koma bumun ikorici okuti jiaro bui, ikorici kabo jiaro bui akodonwa kokkehu olokomun, biamaci kabo jiaro, biamaci okuti jiaro aboredonwa maiibonwatu ikihi akoloko mun aji.

9 Kenbena b'akosi onyikiti faroka wakaia bumun, b'oragasa n, b'oboreda bauroa n: isa sabu koma bumun abaroci akosi bui akodonwa kokkehu olokomun, biamaci kakosin aboredonwa hell ikihi akoloko mun aji.

10 H'aiitoa, mimitani h'ali abarli naha isogoci oreaci; d'ajian homun odoma, Aiomun bonnan naii angelno adeka D'aci aiomun kondi isibo imewabu; main.

11 Loko Aiici andinte l'isadin bia aboredotu odoma.

12 Amahu ha kikisin? Abarli loko kamuniga abar hundred sikapo, abaro t'aureatu atedi faroka, li'iba koro bibici-loko bibici-timen kutibana t'ajeago, l'ausin bia aiomuntu ororo mun iro l'auadin bia ateditu ibici?

13 Kenbena l'aucigi faroka n, kiduan d'ajiaga homun, Alikibi sabu ka i kia sikapo okonomun, bibici-loko bibici-timen kutibana t'ajeago matedintu okonomun aji.

14 Kijin ki Hicinaci aiomun kondi mansi ma abarli naha isogoci oreaci aboadonwa bia.

15 ¶ B'augici onyi faroka wakaia bumun, b'osa aha kan lomun l'owakia okonomun bui lihi biama robuin: l'akonnaba ti faroka *b'ajian*, b'augici b'auciga bumunwa *ba*.

16 Tomoroa makonnaba ti lo faroka *b'ajian*, abarli sabu jiaro biamano sabu jiaro bu'aunakali b'uma wa, tomakwa ajiahu imisidonwa bia biamano jiaro kabuino jiaro ahakaci areroko abu.

17 Kenbena makonnaba ti lo faroko naii *ajian* b'ahaka n church omun; tomoroa makonnaba ti lo faroka church *ajian* mikiduadinci bia publican bia b'ikisili i.

18 Kiduan d'ajiaga homun, H'akeresia jiaro ororo ajeago akerofa aiomun; kena h'odokodosia jiaro ororo ajeago adokodo fa aiomun.

19 Aba d'ajiaga homun ba, Biamano haureaci eragi faroka ororo ajeago, h'adagaton amateli jiaro, D'aci aiomun kondi onyi fa namuni n.

20 Yumuntu eragin biamano jiaro kabuino jiaro dai'iri abu, yumuni ki anakabo ka Daii namun, kiodoma; la.

21 Ika ki Peter anda goba l'amun, Adaieli, aloman.

d'augici onyi fa wakaia damun, kenbena daii adokodo fa i? biam-timenihi? la ajian.

22 Biam-timenihi, da koro ajian bumun, tomoroa biam-timenihi kabuin-loko biam-dakabo tajeago, da bumun, la Jesus ajian lomun.

23 ¶ Kiodoma aiomun isauka kijama kotwa abarli adaieli-wabu jin, lihiki ikisida ti goba l'isanonoci oma.

24 Ika ki li'inata goba ikisidan, abarli aunakwa goba l'ibici, amaiandici i biam-dakabo thousand talent.

25 Amakoro l'amunin odoma l'iauntisia bia abu, l'adaien ahaka goba l'oiyugaronwa bia, l'iretu bajaia, l'isanoci bajaia, l'amunisia tomakwa bajaia, kenbena l'omaiandisia aiauntonwa bia.

26 L'isanci atoroda goba akwaiabonwa lomun kiana, Adaieli, b'oabodda d'abora banyia; kenbena tomakwa d'aradi fa aiauntin bumun: la ajian.

27 L'adaien nokonne goba l'isanci ki okonomun kiana, l'odokoda goba i, l'odokoda goba l'omaiandisia bajaia.

28 Tomoroa lihiki l'isanci afitikida goba, abarli l'oioi *l'adaien* isanci l'auciga goba, lihi amaianda goba i abar hundred penny plata; kena l'isika goba l'okabo l'okona abokoton l'oiuri, B'umaiandesia di b'iaunta damun, la ajian.

29 L'oioi *l'adaien* isanci atoroda goba l'okuti isibomun akwaiabon kiana i, B'oabodda d'aborabanyia; kenbena tomakwa d'aradi fa aiauntin bumun, la ajian.

30 Tomoroa mansi la goba, l'ausa goba kiana, sibaloko l'isika goba i, l'omaiandesia l'iauntin obora.

31 L'oiono *l'adaien* isanonoci adekici l'onysisia, manswa ki ma goba nokonnin, n'anda goba ahakan n'adaien omun tomakwa l'onysisia okonomun.

32 Ika tu ki l'adaien asimakin i, l'ajia goba lomun,

Wakaiaci d'asanci bui, Daii adokoda toraha tomakwa b'umaiaundesia baurea, b'adagaton odoma di :

33 Bui koro nokonnin bia ba, b'uioci d'asanci okonomun, Daii nokonnin bui okonomun jin? la.

34 Kenbena aiimawtoci l'adaien asika goba i akariticino i omun, l'omaiaundesia l'aradin obora aiauntin lomun.

35 Ki jin ki Daci aiomun kondi onyi fa homun ba, madokodon ho faroka hui homakwa h'augioci wakai-ahu h'oloa abu, la.

CHAP. XIX.

KENBENA ika tu Jesus aiibonwa ajian toraha, Galilee warea l'ausa goba, kenbena l'anda goba Judea ororumun Jordan oalabaw mairia;

2 Yuholi lokono ausa goba li'inabo; kena yumuni ki l'isada goba ie.

3 ¶ Phariseeno bajia anda goba l'amun, wakaia abu n'ikisidin *bia* i, Misika loko adokodon bia l'iretu lauroa, tomakwa amateli okonaria? na ajian lomun.

4 L'oonaba goba *n*, ajian namun, maridin ha, atenwa-wabu namurreti kwonci amurreta goba ie wadili *bia* hiaro *bia* bajia,

5 Kena l'ajia goba, Toho ki odoma loko aiibo fa l'ici wa l'oiyu wa, kena l'andakoto fa l'iretu oma; kena naiti biamano abaro isiroko fa? la.

6 Kiodoma kia adiki biamano koro ie, tomoroa abaro isiroko. Kiodoma Wacinaci andakotosia ki, loko matekida koton maia naurea-kwawa *ie*, la.

7 Ama odoma kiana Moses ahaka goba asikahe bia adokoda-koto-kwonahu kaarta, kena adokodahu bia *n*? na ajian lomun.

8 Tatani h'oloa odoma, Moses auta goba h'odokodon bia h'irenoci hauroa: tomoroa atenwa warea torajia ta goba koro, la ajian namun.

MATT XIX. 13.

9 Daii ajiaga homun, Alikai jiali adokodo faroka l'i-retu lauroa, orehi koro okonaria, kenbena li'ika faroka aba oma, l'onyika biherohu, kena aiikaci adokodotu oma onyika biherohu : la.

10 L'omairikotosiano ajiaga lomun, Torajia lo faroka loko l'iretu oma, isa koro aiikahu kiana, na.

11 Tomoroa, Namakwa koro n'onnaka ma toho aji-ahu, tomoroa t'isikosiano omun robuin, la goba ajian namun.

12 Abano eunuch, tora jiamuci karaia goba n'aiyuno-ci adibeyu oloko area; kena abano eunuch amurretwa goba eunuch lokono orea : kena abano eunuch amurretwa goba nauaiya eunuch bia aiomun isauka okonaria. Tataci okona onnakini n, l'onnakia n, la.

13 ¶ Ika ki ireno onnako a goba l'ibici, l'isikin bia l'okaboa n'ajeago, l'okwaiabonwa abu; tomoroa l'omairikotosiano aiibokota goba ie.

14 Tomoroa, H'auta ireno, miyadiin ha ie, n'andin biate d'ibici; naraha jiamuci omunin aiomun isauka odoma, la goba Jesus ajian.

15 Kenbena l'isika goba l'okaboa n'ajeago, kenbena yu warea ki l'ausa goba.

16 ¶ Kenbena, hadeka, abarli anda goba, ajian lomun, Saci d'adaianasia, ama d'onyi fa isatu, maiibonwatu kokkehu d'amunin bia, la.

17 Ama ibia, saci, ba damun? la goba ajian lomun; alikai koro saci, tomoroa abarli ki Wacinaci; tomoroa b'akodwa ti faroka kokkehu olokomun, b'ikitali misitu-ahakahu, la.

18 Alikan? la ajian lomun. Jesus ajia goba, Mafforin b'a, Monyin b'a biherohu, Monyin b'a kacikibe, Majian b'a murrigahu,

19 B'adaiakita b'ici wa b'uiyu wa; kena, B'ansi fa b'uioci buaiya *b'ansinwa* jin, la.

20 Toraha tomakwa d'ikita goba d'ilonini warea:

ama kwon kowaka damun? la ibikidoliaci ajian lomun.

21 Jesus ajia goba lomun, B'ansi faroka isan bia abaren bu, b'osa, b'amunisia b'uuyugari ba, kenbena kamunaigacino omun b'isika n, kenbena satu-onyikau b'amuni fa aiomun bonnan; kenbena mahara b'ate, b'osate dai'inabo, la.

22 Tomoroa ika tu ibikidoliaci akonnabon toraha ajiahu, l'ausa goba nokonne abu, yuhoro onyikau l'amunin odoma.

23 ¶ Kenbena Jesus ajia goba l'omairikotosiano omun, Kiduan d'ajiaga homun, Tata yuhoro kamunci omuni n, l'akodonwa bia aiomun isauka olokomun.

24 Aba d'ajiaga homun, Matata sabu ka camel ausin akosa oolai olokoji, yuhoro kamunci akodonwa Wacinaci isauka olokomun aji, la.

25 L'omairikotosiano akonnaboci n abokwa goba ia manswan, Alikai kiana isadwa ma? na ajian.

26 Tomoroa Jesus adeka goba n'ibici, ajian namun, Mamariga lokono onyin toho, tomoroa tomakwa l'onyin bia tata Wacinaci okona, la.

27 ¶ Ika ki Peter oonaba goba n ajian lomun, B'adeka, tomakwa w'aiiba goba, ausin bu'inabo: ama kiana w'amuni fa? la.

28 Kiduan d'ajiaga homun, la goba Jesus ajian namun, Hui ki ausici gobate dai'inabo, ika tu fa loko Aiici abollitin abolliti-kwonahu ajeago l'ikalimehi abu, imiliatu karaiahu oloko, hui baja abolliti fa biamkutibana abolliti-kwonahu ajeago, h'ikisidin bia biamkutibana Israel akirikiano.

29 Kena alikai jiali aiibici l'isikwa jiaro, l'augioci jiaro, l'oiyuradanoci jiaro, l'ici jiaro, l'oiyu jiaro, l'iretu jiaro, l'isanoci jiaro, l'ohorora jiaro, dai'iri okonaria, aucigi fa abar hundred, kenbena maiibonwatu kokkehu l'amuni fa.

30 Tomoroa yuholi n'aboraci n'adikici fa, kena n'adikici n'aboraci fa, la.

CHAP. XX.

AIOMUN isauka loko kabuelci jin odoma, lihiki afitiki-da goba mauci abuin l'aunakan bia imikebocino bia lien vine-kabuea olokomun.

2 Ika tu l'ajian t'okonomun imikebocino omun abar penny plata abar kasakabo iauna bia, l'imigoda goba ie lien vine-kabuea olokomun.

3 Kenbena l'ofitikida goba kabuin hour jiaro, l'adeka goba abano ajinama-kwonci ausirobuin aiyugara-kwonahu oloko,

4 Hui baja ausa vine-kabuea olokomun, kenbena misitu jiaro h'iauna d'asiki fa homun, la' goba ajian namun. N'ausa goba kiana.

5 L'ofitikida ki goba ba abar-timen hour jiaro, bibici-timen hour jiaro, ki jiaro ki la gobai ba.

6 Abar-kutibana hour jiaro l'ofitikida goba, l'auciga goba abano ajinama-kwonci ausirobuin, kenbena, Ama ibia ajinama kwa ha yaha aradin kasakabo ausirobuin, la ajian namun.

7 Alikai koro aunakan odoma u, na ajian lomun. Hui baja ausa vine-kabuea olokomun; kenbena misitu jiaro h'iauna h'aucigi fa, la ajian namun.

8 Ika ki bakilama, vine-kabuea adaien ajiaga ikitaci-l'isikwa omun, B'isimaka imikebocino, kena b'isika namun na'iaunawa, bu'inata aiauntin n'adikici n'aboraci obora, la.

9 Kenbena aunakasia abar-kutibana hour jiaro, ika tu n'andin, n'auciga goba abar penny plata n'aman.

10 Tomoroa ika tu n'aboraci andin, n'ikisi goba n'aucigin bia t'ajisabuin; kena naii baja auciga goba abar penny plata n'aman.

11 Ika tu n'aucigini n, n'aononoda goba ajian kabu-elci okonomun.

12 Naraha w'adikici kimikebo ka abar hour robuin, waii onnakici onnakarohu, teretu kasakobo baja, waii jia ki ba asikin ie, na.

13 Tomoroa lihi oonaba goba n, ajian abarli omun, Isaili, wakaia koro d'onyika bumun; b'ajia goba koro damun abar penny plata bu'iauna bia okonomun?

14 B'onnaka b'anyiren, kena b'osa; d'asiki fa liraha n'adikici omun d'asikisia bumuni omantu.

15 Misika koro d'onyin d'ansisia d'amunisia abu? wakaia b'akosi, isan odoma di? la.

16 Torajin n'adikici n'aboraci fa, n'aboraci n'adikici fa, yuholi l'isimaka, tomoroa yuholi koro l'onawaka, kiodoma, la.

17 ¶ Kenbena ika tu Jesus ausin Jerusalem mun iro, l'aunaka goba biam-kutibanano l'omairikotosiano nau-aiya-kwongi waboroko oloko, ajian namun,

18 Hadeka, w'ausaili Jerusalem mun iro; kenbena loko Aiici asikito fa priestno afudyino omun, aburiticino omun, kenbena n'aboadikiti fa i l'oodon bia.

19 Kena n'asiki fa abano akirikiano omun i, n'ibiran bia l'okona, n'aboragin bia baja i, n'asikin bia aburridatu okona i: kenbena tekabuintu kasakabo oloko, l'akenako fa, la.

20 ¶ Ika ki Zebedee sanoci oiyu anda goba l'amun, t'isanoci abu, akwaiaboa-ibici lomun, adagatotu amateli laurea.

21 Ama b'ansika? la goba ajian tumun, B'isika naha biamano d'asanoci n'abollitin bia, abarli b'iisa mairia, abarli b'ubaro mairia bu'isauka oloko, ta ajian lomun.

22 Tomoroa Jesus oonaba goba n, ajian, Maicin ha ama h'adagaton. Tata h'okona h'eten bia kia atakwonahu d'atisia oloko area, hui abaptize-dikitonwa

bia kia baptism Daii abaptize-dikitosia abu? la. Ta-
ta w'akona, na ajian lomun.

23 H'ete fa barin Daii atakwonahu oloko area, la
ajian namun, hui abaptize-dikito fa kia baptism Daii
abaptize-dikitosia abu; tomoroa h'obollitin' bia d'iisa
mairia, d'abaro mairia, Daii koro kamuniga d'asikin
bia, tomoroa Daci iibidisia obora muni n, la.

24 Kenbena ika tu biam-dakabono akonnaboni n
n'aiimawtwa goba biamano kaugiici omun.

25 Tomoroa Jesus asimaka goba ie, ajian, H'aiita.
akirikiano afudyino adaiakitoci naji, naii ifilicino bajia
ajiahu abu onyikita namun.

26 Tomoroa torajia ho fa koro h'omuni-kwawa; to-
moroa alikai jiali kansici ifilin bia i hui okoboroko,
lihi h'ikita-kwonci fa;

27 Kena alikai jiali ifrotwa tici lomunwa h'afudyi
bia, lihi h'isanci fa.

28 Loko Aiici andin gobate jin, l'ikitwan bia koro,
tomoroa l'ikitan bia, kenbena l'isikin bia l'okokkewa
yuholi okonaria adokoda-kotahu bia, la.

29 Kenbena ika tu n'ausin Jericho warea, yuholi lo-
kono ausa goba li'inabo.

30 ¶ Kenbena, hadeka, biamano makosici, abollitici
waborokosa, akonnaboci Jesus abollin asimaka goba
ajian, Nokonne w'akonon bu, Adaieli, David Aiici
bui! na.

31 Kenbena yuholi lokono aiibokota goba ie, maia-
kwa nan bia, tomoroa manswa sabu goba n'asimakan,
Nokonne w'akonon bu, Adaieli, David Aiici bui! na
ajian.

32 Kenbena Jesus ajinama goba asimakin ie, Ama
h'ansika d'onysin bia homun? la ajian namun.

33 Adaieli, w'akosi atoradonwa bia *w'ansika*, na
ajian lomun.

34 Jesus nokonne goba n'akonomun kiana, n'akosi

l'ibibida goba; abaren n'akosi adeka goba, kena n'ausa goba li'inabo.

CHAP. XXI.

KENBENA ika tu omunin Jerusalem orea ie, Bethphage mun n'anda goba, Olive aiomuntu ororo mun; ika ki Jesus imigoda goba biamano l'omairikotosiano.

2 H'ausa h'okona mairiatu isikwahu mun iro, kenbena abaren h'aucigi fa burigo katimitu, t'isa bajia t'oma; h'odokoda n h'andate t'abu damun, la ajian.

3 Kenbena alikai jiali amateli ma faroka homun, Adaieli kansika n, kenbena tanahu kibi l'imigodi fate ba n, h'ali ajian; la namun.

4 Toraha tomakwa onyihi goba, prophet ajian iibidonwa bia, *lihiki* ajiaga,

5 H'ahakali Sion otu omun, B'adeka, b'Adaien-wabu anda bote b'ibici, maimaci, abollitici burigo ajeago, burigo sa ibikidoliatu ajeago; main.

6 L'omairikotosiano ausa goba kiana, Jesus ahakasia namun okonomun, ki jia na goba onyin,

7 N'anda goba burigo abu ibikidoliatu abu, kenbena n'asika goba n'ekewa t'ajeago, n'abolliti kita goba t'ajeago bajia i.

8 Kenbena yuholi kibi lokono ibilogota goba n'ekewa waboroko oloko; abano araga goba ada dinabo, kena waboroko oloko n'ibilogota goba n.

9 Yuholi lokono ausici lobora, ausici bajia li'inabo, asimaka goba, Hosanna David Aiici omun! La alikibitoa Adaieli iri abu andici ki; Hosanna aiomun wabu, na ajian.

10 Kenbena ika tu l'akodonwa Jerusalem olokomun, tomakwa bawhu-yuho konono arulakwa goba, Alikai lihi? na ajian.

11 Jesus lihi, prophet ki Nazareth kondi Galilee wareaci, na goba yuholi lokono ajian.

12 ¶ Kenbena Jesus akodwa goba Wacinaci temple olokomun, kenbena namakwa aiyugaraci aiauntici baja temple oloko l'oboreda goba t'oloko area, afogodocino plata tapelon l'isifuda goba, aiyugaracino wiru abolliti-kwonahu baja ;

13 D'asikwa asoa fa akwaiabohu isikwa, motu aburitonwa, la ajian namun ; tomoroa hui amurreta goba ntoolai bia kacikibecino omun, la.

14 Kenbena makosicino ikoricino baja anda goba l'amun temple oloko ; kena l'isada goba ie.

15 Ika tu priestno afudyino aburiticino baja adekin isogotu koro l'onysisia ireno baja asimakan temple oloko, Hosanna David Aiici omun, mici ajian ; manswa goba na'iimawtonwa kiana.

16 B'akonnaba alika nan ajian naha ? na goba ajian lomun. Ahe, la Jesus ajian namun, maridin h'ebe, Koriliacino areroko orea, ateci-ju areroko orea praise ajiahu b'isada, motu ? la.

17 ¶ Kenbena li'iba goba ie, bawhu-yuho orea l'ofitikida goba Bethany mun iro ; kenbena yumuni ki l'adunka goba.

18 Maucia ika tu l'akoionwa bawhu-yuho olokomun, amisia goba i.

19 Kenbena l'adeka goba fig ada waboroko oloko, l'anda goba tamun, kena amakoro t'obana robuin l'auciga goba t'okona, Tanahu warea kiwi fa koro *ada* bu maiibonwatu bia, la goba ajian tumun. Kenbena abaren fig ada saka goba.

20 Kenbena ika tu l'omairikotosiano adikini n n'abokwa goba ia, Waakoro fig ada sakain ! na ajian.

21 Jesus oonaba goba n ajian namun, Kiduan d'ajiga homun, Ikiduadahi h'amuni faroka, isa faroka h'ikiduddin, toho robuin koro fig ada omun h'onysi fa, tomoroa, toho aiomuntu ororo omun, B'onnako fa, b'oboreda fa bara rako mun, ho faroka ajian ; kijia tu fa.

22 Kenbena tomakwa h'adagatosia jiaro h'okwaia-bonwa abu, hui ikiduadici aucigi fa, la.

23 ¶ Kenbena ika tu l'andin temple olokomun, priestno afudyino lokono habecino baja anda goba l'amun, amairikota lan ka, Ama ajiahu abu b'onyika toho? alikai asika goba toho ki ajiahu bumun? na goba ajian *lomun*.

24 Jesus oonaba goba *n*, ajian namun, Daii baja adagato fa hu abar amateli, kia okonomun h'ahaka faroka damun, ajiahu ki abu d'onyika toho, da fa homun baja.

25 John baptism, alo area goba *n*? aiomuni orea, lokono botta orea? la. Kenbena n'ajia goba n'amuni-kwawa, Aiomuni orea, wa faroka ajian, Ama odoma kiana mikiduadin ha goba *i*? lo fa ajian wamun, na.

26 Tomoroa, Lokono warea, wa faroka ajian, amaro ka lokono obora *u*, John prophet bia namakwa kikisin odoma, na *n'amuni-kwawa*.

27 Kenbena n'aonaba goba Jesus ajian, Maicin wa *n*, na goba ajian. Daii baja, ajiahu ki abu d'onyika toho, da fa koro homun, la goba ajian namun.

28 ¶ Tomoroa amahu ha kikisin? Abarli loko kamuni goba biamano l'isanoci, kena l'oboraji amun l'anda goba, D'asa, b'osa, b'imikebo ba tanahu daien vine kabuea oloko, la ajian lomun.

29 Mansi da, la goba oonaban ajian; tomoroa t'adiki l'isifuda goba, l'ausa goba.

30 Kenbena l'adikiji amun l'anda goba, ki jiari ki la gobai ajian. D'ausa, Adaieli, la goba oonaban ajian, kenbena mausin la goba.

31 `Alika naii biamano aureaci onyi goba l'ici kansisia? la. L'oboraji, na ajian lomun. Kiduan d'ajiaga homun, la Jesus ajian namun, publicano, oreci hiarono ausa Wacinaci isauka olokomun hui obora.

32 John anda goba h'amun misihi waboroko olokoji,

kena hui mikiduadin goba i, tomoroa publicano, oreci hiarono ikiduada goba i; kena h'adekin bena n, mami goba h'isifudan ikiduadin i.

33 ¶ H'akonnabate aba kijiamutu ajiahu: Abarli loko kabuelci goba, vine kabuea l'abona goba, yara l'isika goba c'ikiraji, t'oloko l'iciga goba wine nahaidikitasia isikwa bia, l'omurreta goba aiomuntu bawhu, l'atenaba goba kabuea-arino omuni n, kenbena waiikile l'ausa goba:

34 Ika tu omuin ciwi ikisi obora, l'imigoda goba l'isanonoci kabuea-arino ibici, n'onnakin bia c'iwu.

35 Kabuea-arino onnaka goba l'isanonoci, abarli n'aboraga goba, abarli n'aforra goba, abarli siba abu n'aiyuka goba.

36 Abano l'isanonoci l'imigoda goba ba, yuholi sabu n'aboraci aji, kenbena ki jiaru ki naiu ba ie.

37 Tomoroa n'adiki wabu l'imigoda goba l'aiici wa n'ibici, N'amoto fa d'aiici obora, la ajian.

38 Tomoroa ika tu kabuea-arino adekin l'aiici, najia goba, Liraha ki kamunci-bia n: mahara h'ate, w'aforate i, kenbena l'amunisja bia waii onnaki fa; na n'amuni-kwawa.

39 Kenbena n'onnaka goba i, vine kabuea oloko area n'aboreda goba i, kena n'aforra goba i.

40 Ika tu fate vine kabuea adaien andin, alika lo fate naha kabuea-arino omun? la.

41 N'ajiaga lomun, L'amunaigatani abu l'oforro fa naii wakaiacino, kenbena vine kabuea l'atenabo fa abano kabuea-arino omun, naiiki asiki fa lomun ciwi ciki-si oloko, na

42 Jesus ajiaga namun, Maridin h'ebe aburitasia okona, *Bawhu* amurreta-arino aboredesia siba, kia ki asikoa t'inarokotu bia: Adaieli onyisia toho ki, isogotu koro wakosi omakana?

43 Kiodoma d'ajiaga homun, Wacinaci isauka onna-

22 Kenbena tomakwa h'adagatosia jiaro h'okwaia-bonwa abu, hui ikiduadici aucigi fa, la.

23 ¶ Kenbena ika tu l'andin temple olokomun, priestno afudyino lokono habecino baja anda goba l'amun, amairikota lan ka, Ama ajiahu abu b'onyika toho? alikai asika goba toho ki ajiahu bumun? na goba ajian *lomun*.

24 Jesus oonaba goba *n*, ajian namun, Daii baja adagato fa hu abar amateli, kia okonomun h'ahaka faroka damun, ajiahu ki abu d'onyika toho, da fa homun baja.

25 John baptism, alo area goba *n*? aiomuni orea, lokono botta orea? la. Kenbena n'ajia goba n'amuni-kwawa, Aiomuni orea, wa faroka ajian, Ama odoma kiana mikiduadin ha goba i? lo fa ajian wamun, na.

26 Tomoroa, Lokono warea, wa faroka ajian, amaro ka lokono obora *u*, John prophet bia namakwa kikisin odoma, na *n'amuni-kwawa*.

27 Kenbena n'aonaba goba Jesus ajian, Maicin wa *n*, na goba ajian. Daii baja, ajiahu ki abu d'onyika toho, da fa koro homun, la goba ajian namun.

28 ¶ Tomoroa amahu ha kikisin? Abarli loko kamuni goba biamano l'isanoci, kena l'oboraji amun l'anda goba, D'asa, b'osa, b'imikebo ba tanahu daien vine kabuea oloko, la ajian lomun.

29 Mansi da, la goba oonaban ajian; tomoroa t'adiki l'isifuda goba, l'ausa goba.

30 Kenbena l'adikiji amun l'anda goba, ki jiari ki la gobai ajian. D'ausa, Adaieli, la goba oonaban ajian, kenbena mausin la goba.

31 Alike naii biamano aureaci onyi goba l'ici kansisia? la. L'oboraji, na ajian lomun. Kiduan d'ajiaga homun, la Jesus ajian namun, publicano, oreci hiarono ausa Wacinaci isauka olokomun hui obora.

32 John anda goba h'amun misihi waboroko olokoji,

kena hui mikiduadin goba i, tomoroa publicano, oreci hiarono ikiduada goba i; kena h'adekin bena n, mamari goba h'isifudan ikiduadin i.

33 ¶ H'akonnabate aba kijiamutu ajiahu: Abarli loko kabuelci goba, vine kabuea l'abona goba, yara l'isika goba c'ikiraji, t'oloko l'iciga goba wine nahaidikitasia isikwa bia, l'omurreta goba aiomuntu bawhu, l'atenaba goba kabuea-arino omuni n, kenbena waiikile l'ausa goba:

34 Ika tu omunin ciwi ikisi obora, l'imigoda goba l'isanonoci kabuea-arino ibici, n'onnakin bia c'iwi.

35 Kabuea-arino onnaka goba l'isanonoci, abarli n'aboraga goba, abarli n'aforra goba, abarli siba abu n'aiyuka goba.

36 Abano l'isanonoci l'imigoda goba ba, yuholi sabu n'aboraci aji, kenbena ki jiari ki naii ba ie.

37 Tomoroa n'adiki wabu l'imigoda goba l'aiici wa n'ibici, N'amoto fa d'aiici obora, la ajian.

38 Tomoroa ika tu kabuea-arino adekin l'aiici, najia goba, Liraha ki kamunci-bia n: mahara h'ate, w'aforate i, kenbena l'amunisia bia waii onnaki fa; na n'amuni-kwawa.

39 Kenbena n'onnaka goba i, vine kabuea oloko area n'aboreda goba i, kena n'aforra goba i.

40 Ika tu fate vine kabuea adaien andin, alika lo fate naha kabuea-arino omun? la.

41 N'ajiaga lomun, L'amunaigatani abu l'oforro fa naii wakaiacino, kenbena vine kabuea l'atenabo fa abano kabuea-arino omun, naiiki asiki fa lomun ciwi ciki-si oloko, na

42 Jesus ajiaga namun, Maridin h'ebe aburitasia okona, *Bawhu* amurreta-arino aboredesia siba, kia ki asikoa t'inarokotu bia: Adaieli onyisia toho ki, isogotu koro wakosi omakana?

43 Kiodoma d'ajiaga homun, Wacinaci isauka onna-

ko fa haurea, kenbena t'isiko fa akirikia omun kia kiwi fa c'wi abu.

44 Kenbena atikidici jiali toho ki siba ajeago mun akurradaa fa: tomoroa alikai jiali ajeago mun t'itikidi fa, t'isaradi fa i tulen, la.

45 Ika tu priestno afudyino Phariseeno bajaia akonnabon kijiamutu l'ajian, n'aiita goba l'ajian n'akonomun.

46 Tomoroa ika tu n'abokotatin i, amaro goba yuholi lokono obora ie, prophet bia n'ikisin odoma i.

CHAP. XXII.

KENBENA Jesus oonaba goba *n* ajian namun ba, kijiamutu ajiahu abu; l'ajia goba,

2 Aiomun isauka kijijama kotwa abarli Adaieli-wabujin, lihiki amurreta goba aiikahu l'aiici omun,

3 Kenbena l'imigoda goba l'isanonoci, n'asimakin bia l'isimakitisiano aiikahu mun iro; kena manda ti na goba.

4 Abano l'isanonoci l'imigoda ki goba ba, H'ahakali d'asimakitisiano omun, Hadeka, d'akoton d'iibidi kita; da'bakain, kikihibetu daien bajaia *d'*aforra *kita*, toma-kwa ibika; mahara h'ate aiikahu mun iro, h'ali namun, la ajian.

5 Tomoroa t'okonon goba koro ie, n'ausa goba, abarli l'ohorora mun iro, abarli bajaia l'oiyugaran mun iro:

6 Ibaracino abokota goba l'isanonoci amunaigatan ie, kenbena n'aforra goba ie.

7 Tomoroa ika tu Adaieli-wabu akonnabon t'okonomun, li'imawtwa goba; l'imigoda goba lo'soldarono, aforraci ki l'aboada goba, kenbena na bawhu-yuhon l'ibita goba.

8 Ika ki l'ajiaga l'isanonoci omun, Aiikahu ibika barin, tomoroa isa koro d'asimakitisiano.

9 H'ausa kiana ifrotu waboroko olokoji, kenbena namakwa h'aucigisia h'isimakate aiikahu mun iro, la.

10 L'isanonoci aftikida goba kiana waboroko olokomun, namakwa n'aucigisia n'aherakida goba, wakaia-beci isabeci baja, kenbena aiikahu *sikwa* ibe goba abolliticino abu.

11 ¶ Ika tu Adaieli-wabu akodonwa adekin abolliticino, yumuni ki l'adeka goba abarli loko meketonwaci aiika-kwonahu eke abu :

12 Isaili, alika b'ate akodonwa yaha, meketonwa ba ia aiika-kwonahu ekehu abu, la ajian lomun. Majian la goba.

13 Ika ki Adaieli-wabu ajia goba l'isanonoci omun, H'akera l'okabo l'okuti baja, kenbena h'ausa l'abu, aboredin maugili orirokoho olokomun i : yumuni ki fa aiiyahu ataratahu airisibo baja.

14 Yuholi l'isimaka, tomoroa yuholi koro l'onnawaka, kiidoma : la.

15 ¶ Ika ki Phariseeno ausa goba amurretici ajiahu eragin, alika nani ma akerin i l'ajian abu.

16 Kenbena n'imigoda goba n'amairikotosiano Herodiano oma l'ibici, ajiaibici, W'adaianasia, w'aiita bui kiduanci, b'umairikota Wacinaci abonaha okonomun kiduahu abu, maiyuratin ba b'ansiwa alikai jaili okonomun ; madekin ban lokono isibo ibici odoma.

17 B'ahakate wamun kiana, amahu ban kikisin? Misika asikahu bia tribute plata Cesar omun, tan koro botta? na.

18 Tomoroa Jesus aicici n'awakaia ajia goba, Ama ibia wakaia abu h'ikisida di, murrigaci hui?

19 H'odokota damun tribute plata, la. Kenbena n'anda goba lamun abar plata abu.

20 Alikai iatu toho, aburitasia baja? la ajian namun.

21 Cesar amuntu, na ajian lomun. H'isikali kiana

Cesar kamunisia Cesar omun, kena Wacinaci kamunisia Wacinaci omun *h'isikali*, la kiana ajian namun.

22 Ika tu n'akonnabon *l'ajian* n'abokwa goba ia, kenbena n'aiiba goba i, n'ausa goba.

23 ¶ Kia kasakabo ki Sadduceeno anda goba lamun, akenakwahu bia koro, na naiti ajian; n'adagata goba i,

24 W'adaianasia, Moses ajia goba, Abarli masaci aodo faroka, l'augici aiika fa liretu oma, kenbena kasa fa i l'obugici omun, la, na ajian.

25 Biam-timeno kaugiici wama goba kiana; kena nabogenci aiikaci aoda goba, masacin odoma i, li'iba goba l'iretu l'augici omun.

26 Ki jiani ki lai l'ibiamtici bajia, na'kabuintici bajia, ni'biamtimeli bajia.

27 N'adiki wabu hiaro bajia aoda goba.

28 Akenakwahu oloko alikai kire fa kiana n biamtimeno orea? namakwa n'aman goba barini n, na.

29 Jesus oonaba goba n ajian namun, H'omurrida kotwa, maicinci aburitasia hui, Wacinaci tata-okona bajia *maicin ha*.

30 Akenakwahu oloko naiti koro aiikaga, naiti koro asikoa aiikahu bia, tomoroa Wacinaci angelno jia na aiomun.

31 Tomoroa aodocino akenakonwa okonomun, maridin ha Wacinaci ajian homun, *lihiki* ajia goba, '

32 Abraham omun Wacinaci, Isaac omun Wacinaci, Jacob omun Wacinaci Daii? la. Wacinaci aodocino omun koro Wacinaci, tomoroa kokkeciño omun, la.

33 Kenbena ika tu yuholi lokono akonnaboni n, n'abokwa goba ia l'omairikotan obora.

34 ¶ Tomoroa ika tu Phariseeno akonnabon maiakwa lo ma kitin Sadduceeno okonomun, n'aherakida goba naiti *ba*.

35 Kenbena abarli naureaci, amairikotaci misitu

ahakahu adagata goba i, wakaia abu l'ikisidin *bia* i,
l'ajiaga,

36 D'adaianasia, alika motu ifrotu ahakahu misitu-
ahakahu oloko? la.

37 Jesus ajia goba lomun, B'ansi fa Adaieli Waci-
naci bumun, tomakwa b'uloa abu, tomakwa bu'ialoko
abu, tomakwa b'okoborokwon abu, main

38 Toho ki atenwatu ifrotu ahakahu.

39 Kena cibiamtitu ki jin ki ba, B'ansi fa buioci
buiya *b'ansinwa* jin, main.

40 Toho ki biama ahakahu okona tomakwa misitu-
ahakahu prophetno *ajian* baja aiiodwa, la

41 ¶ Ika tu Phariseeno aherakidan, Jesus adagata
goba ie.

42 Amahu ha kikisin Christ okonomun? Alikai
Aiici lihi? la *ajian*. David Aiici, na *ajian* lomun.

43 L'ajiaga namun, Alikai la kiana David asan ialoko
abu i, Adaieli, main; l'ajiaga,

44 Adaieli ajia goba d'Adaien omun, B'ubollita
d'iisa mairia, kaiimacino bumun d'asikin obora ala *bia*
b'okuti abomun, *la lomun?*

45 Adaieli, lani ka David asan i, alikai la kiana l'aii-
cin lihiki? la *namun*.

46 Kenbena mamari goba alikai jiali oonaban abar
ajiahu lomun; kia kasakabo bena alikai koro mama-
roni goba adagaton i ababa.

CHAP. XXIII.

Ika ki Jesus ajia goba yuholi lokono omun, l'omairi-
kotosiano omun baja,

2 Aburiticino, Phariseeno baja abollita Moses abol-
liti-kwonahu ajeago, la *ajian*:

3 Tomakya n'ahakasia jiaro homun, hui ikitan *bia*,
kia h'ikitali h'oniyili n; tomoroa naii imikebosia jia

ho fa koro onyini n: naii ajian, kena monyin nani n odoma.

4 N'akerasia onnakarohu kuditu, tatatu onnakahu bia, kenbena lokono adanaina ajeago n'asika n; tomoroa nauaiya marulaka ti na n abaro n'akabo abu.

5 Tomoroa tomakwa n'imikebosia n'onyika nadekitonwa bia lokono omun; n'ibilokota phylacterie naiien, n'ifirota n'eke isifuji,

6 Aiomuntu isikwahu *olokon bia ie* ifirotu akotahe ka n'ansika; isatu-wabu abolliti-kwonahu synagogue oloko bajaia *n'ansika*.

7 Kena *n'ansika* n'ajian namun aiyugara-kwonahu oloko, kena *n'ansika* lokono asan ie, Rabbi, Rabbi, main.

8 Tomoroa hui koro asoa fa Rabbi, main; abarli robuin h'adaianasia, Christ kin odoma; kena hui homakwa kaugiici *h'omuni-kwawa*.

9 Kena alikai koro D'aci ho fa asan ororo ajeago; abarli robuin aiomun kondi H'icinacin odoma.

10 Hui koro bajaia asoa fa d'adaianasia, main; abarli robuin h'adaianasia Christ kin odoma.

11 Tomoroa ifili sabuci hui okoboroko, h'ikita kwonci fa.

12 Alikai jiali ifiroto faroka loaiya lomunwa, *lihi* isogoto fa; kena alikai jiali isogoto faroka loaiya lomunwa, *lihi* ifiroto fa.

13 ¶ Tomoroa wakaia homuni *n*, aburiticino, Phariseeno, murrigaci hui! aiomun isauka h'atagin lokono orea odoma: hoaiya koro h'akodwate, akodwatici makodo kota ti ha bajaia.

14 Wakaia homuni *n*, aburiticino, Phariseeno, murrigaci hui! botobatu isikwahu h'ekin odoma, kena yuhoro h'okwaiaboa h'odokotonwa bia; kia okonaria ifiro sabutu aboadikitwahu h'aucigi fa.

15 Wakaia homuni *n*, aburiticino, Phariseeno, mur-rigaci hui! bara, ororo baja h'okausan h'omurretin bia abarli h'omairikotosia bia, odoma; kenbena ika ki l'omurretwa, h'omurreta hellisa bia i biaman hui h'aji sabu.

16 Wakaia homuni *n*, makosici hui adokoton waboroko, ajiaci hui, Alikai jiali asweardoa fa temple abu, ausirobuin; tomoroa alikai jiali asweardoa fa temple korrokoru abu, wakaia i, ha ajian.

17 Makoborokwaci, makosici hui! alikan ifiro sabutu, korrokoru, temple botta isaditu korrokoru *isan bia n?*

18 Kena alikai jiali asweardoa fa altar abu, ausirobuin; tomoroa alikai jiali asweardoa fa t'ajeagotu asikasia abu, wakaia i, ha ajian.

19 Makoborokwaci, makosici hui! alikan ifiro sabutu, asikasia, altar botta isaditu asikasia *isan bia n?*

20 Alikai jiali asweardoa faroka altar abu kiana, kia abu l'osweardoa, tomakwa t'ajeagotu abu baja.

21 Kena alikai jiali asweardoa faroka temple abu, kia abu l'osweardoa, kasikwaci t'oloko abu baja.

22 Kena alikai jiali asweardoa faroka aiomuni abu, Wacinaci abolliti-kwonahu abu l'osweardoa, abollitici t'ajeago abu baja.

23 Wakaia homuni *n*, aburiticino, Phariseeno, mur-rigaci hui! abar h'isika biam-dakabo orea, mint *orea*, anise *orea*, cummin *orea barin*, kena hi'iba kudasabutu amateli misitu-ahakahu olokotu, *kia* ikisidahu, nokonne abano okonomun, ikiduadahu baja; toho ki h'on-yisia bia barin, t'oboratu maiibin han bia baja.

24 Makosici hui adokoton waboroko! yohau h'osodo kota barin, camel h'omokoda.

25 Wakaia homuni *n*, aburiticino, Phariseeno, mur-rigaci hui! ata-kwonahu karubo baja aborokoji h'omaribendin odoma, tomoroa t'oloko ibe kwa ma kite-siasia abu kikihasia abu.

26 Makosici Pharisee bui! atenwa ata-kwonahu olokoji karubo olokoji b'umaribenda banyia, t'aborokoji maribenin bia bajaia.

27 Wakaia homuni *n*, aburiticino, Phariseeno, murrigaci hui! arriratu aodoci-sikwa jia hani odoma, t'okondi sakentu karaien barin, tomoroa t'oloko ibe kwa ma aodocino abona abu, tomakwa iribe abu bajaia.

28 Ki jiari ki hai hui ba, misicino jia ha karaien lokono omun, tomoroa h'oloko ibe kwa ma murrigahu abu mimisihi abu bajaia.

29 Wakaia homuni *n*, aburiticino, Phariseeno, murrigaci hui! prophetno omun acigahu h'omurretin, misici aodoci-sikwa sake han h'omurretin odoma,

30 Waii icinoci kasakabo olokon ka goba ma u, waii koro alokoda goba ma prophetno itena n'ama, ha ajian.

31 Torajin aforracino prophetno sanoci waii, ha h'ahakan hoaiya homunwa barin.

32 H'icinoci ikisidi-kwonahu h'ibikitali kiana.

33 Hori hui, karitu hori sanoci hui! alika ha ma hui atedin hell aboadwahu orea?

34 ¶ Kiodoma, hadeka, d'imigoda homun prophetno, kaienikobeci, aburiticino bajaia; kenbena abano h'oforro fa, h'isiki fa aburridatu okona ie; kenbena abano h'oboragi fa hiien synagogue oloko, kenbena h'akudi fa ie aba bawhu-yuho warea aba bawhu-yuho muniro:

35 Torajin tomakwa misitu ite asorokodotu ororo ajeago anda ma hui okona mun, misici Abel itena warea Zacharias Barachias aiici itena mun iro, lihiki h'oforresia goba temple warea altar warea anakabo tu mun.

36 Kiduan d'ajiaga homun, Toraha tomakwa anda fate yahatu ikirikia okona mun.

37 Jerusalem! Jerusalem! aforratu prophetno bui, kena imigodasiano bumun b'uforra siba abu, aloman.

d'ansi goba b'usanoci d'aherakidin, karina aherakidin t'isawa t'adina abomun jin, kena mansi ha goba!

38 Hadeka, h'isikwa ibaratu homun malokodotu.

39 D'ajian homun odoma, H'adeki fa koro di tanahu warea, La alikibittoa andici ki Adaieli iri abu, hani ajian obora, la.

CHAP. XXIV.

KENBENA Jesus afitikida goba ausin temple warea; kena l'omairikotosiano anda goba l'amun, n'adokoton bia lomun amurretasia temple.

2 Jesus ajia goba namun kiana, Madekin ha toraha tomakwa? kiduan d'ajiaga homun, yaha abar siba aba siba ajeago ibara fa koro maboredonwatu bia, la.

3 ¶ Abollita lan ka Olive aiomuntu ororo ajeago, l'omairikotosiano anda goba l'amun nauaiya robuin, ajiaibici, B'ahakate wamun, alika tu bia toraha? kena ama adokotahu fate b'andin obora, ororo aiibonwa obora? na.

4 Kena Jesus oonaba goba n'ajian namun, Hadeka, alikai jiali koro amurrida koma hu.

5 Yuholi andin fate dai'iri abu odoma, Christ Daii, na fa ajian; kena yuholi n'amurrida fa.

6 Aforraa okonomun h'akonnabo fa kiana; ajiahu aforraa okonomuntu bajia; hadeka, maiyuratin h'ali hansywa: toraha tomakwa ki jia man bian odoma, tomoroa mahara tu fa koro aiibonwa.

7 Abar akirikia akenakonwa fa aba akirikia okonomun odoma, kena abar isauka aba isauka okonomun *akenako fa*: kena amisia ka fa, aboahu ka fa, adedisaro fa alomun jiara.

8 Toraha tomakwa atenwatu nokonnehi.

9 Ika ki n'asikiti fa hu h'amunaigatonwa bia, n'aforra fa bajia hu: kena namakwa akirikiano mansi ma fa hu dai'iri okonaria.

10 Ika ki ba yuholi akatadi fa, kenbena n'asikiti fa n'amuni-kwawa, mansi na fa baja n'amuni-kwawa.

11 Kena yuholi murrigaci prophetno akenako fa, kenbena yuholi n'amurrida fa.

12 Kenbena tomakwaji mimisihi odoma, yuholi kansihi imimido fa.

13 Tomoroa oaboddici t'ebonwa obora, lihiki isado fa.

14 Kena toho satu ajiahu isauka okonomuntu ajiasia fa tomakwa ororo ajeagoji man, ahakahu bia namakwa akirikiano omun; kenbena ika tu fate ki tebani andin.

15 Ika tu fa h'adekin amalokododatu obollitu, kia okonomun Daniel prophet ajia goba, ajinamatu satu isikwahu oloko, (aridici jiaro aicia t'okonomun;)

16 Ika ki Judea ororo ajeagoci atedia aiomuntu ororo mun iro:

17 Bawhu ajeagoci matokodon maia l'onnakin bia amateli l'isikwa oloko orea.

18 Kabuea olokoci baja makoionwa maia l'onnakin bia l'ekewa.

19 Wakaia kasaci hiarono omuni *n*, *wakaia* atekita kwamaci *n'asa wa* omuni *n*, kia kasakabo oloko!

20 H'okwaiaboali kiana mimili bia koro, sabbath kasakabo oloko bia koro, ika tu bia h'atedin.

21 Ika ki manswa ki tani fa kamunaigahu odoma, ki jia ta goba kowan ororo atenwatu warea tanahu kwon, mamari fa torahan bena torajia tan.

22 Kena kia kasakabo amawajido faroka koro, isiroko koro isadwa ma: tomoroa l'onnawasioano okonaria, kia kasakabo amawajido fa.

23 Ika ki, Hadeka, Christ yaha, l'ikitaha; lo faroka alikai jiali ajian homun; mikiduddin h'ali n.

24 Murrigacino Christno murrigacino prophetno akenakonwa fa odoma, kenbena n'adokoto fa ifirotu adokotahu isogotu koro amateli baja; kia abu n'amurrida fa l'onnawasioano, nani ka ma.

25 Hadeka, d'ahakan tobora homun.

26 Kiodoma, Hadeka, malokon aukili oloko i; na faroka ajian homun, mafitikidin h'ali; hadeka, lotokaini oloko i, *na faroka homun*; mikiduadin h'ali n.

27 Bilibiliro afitikiditu adaili afitikidin mairia, akalimeta adaili akodonwa mairia, ki jiari ki lo fai loko Aiici andin ba.

28 Yumuntu jiara aodotu, yumuni ki eagle kodibiyu aherakida fa.

29 ¶ Mahara kiben kia kasakabo olokotu kamunai-gahu adiki, adaili oriroko fa, kaci koro asiki fa t'akalime, wiwa atikidi fate aiomuni orea, aiomun tatabetu-okona aragosa fa:

30 Ika ki loko Aiici adokotan karaia fa aiomun; kena ika ki namakwa akirikiano ororo ajeagoci anokonnidoa fa, kena n'adeki fa loko Aiici andin bote aiomuntu oraro abu, tata-okona abu, ifirotu kalimehi abu.

31 Kenbena l'imigodi fate lihi angelno trumpet ifirotu akonnakitani abu; kena l'onnawasioano n'aharakidi fa bibici auaduli warea, abar aiomun inarea abatinarea ki ba.

32 H'omairikotwali kijiamutu ajiahu fig ada okona kiana; Ika ki t'adinabo moromorotwa, t'obanatwa, h'aiita omunin isaukili obora:

33 Ki jiari ki ho fai hui ba, ika tu fate toraha tomakwa h'adekin, h'aiita omunini n, bawhusibo munbarin.

34 Kiduan d'ajiaga homun, Yahatu ikirikia koro abolli fa, toraha tomakwa iibidonwa obora.

35 Aiomun, ororo bajia abolli fa, tomoroa Daii ajian koro abolli fa.

36 ¶ Tomoroa kia kasakabo okonomun, kia ikisi okonomun, alikai jiali koro aiita, aiomun konono angelno koro, tomoroa D'aci robuin aiita.

F

37 Tomoroa Noe kasakabo jin, ki jiaru ki tu fai ba loko Aiici andin ka.

38 Ifrotu oniabu oboratu kasakabo oloko jin, n'akota goba, n'ata goba, n'aiika goba, n'asika goba aikahu bia, kasakabo obora ki oloko Noe akodwa goba ark olokomun,

39 Kena n'aiita goba koro, ifrotu oniabu andin onnakin obora ie namakwa, ki jiaru ki tu fai ba loko Aiici andin ka.

40 Ika ki biamano kabuea oloko fa; abarli onnako fa, abarli ibara fa.

41 Biamano asaradi fa molo abu; abaro onnako fa, abaro ibara fa.

42 ¶ H'ikitali kiana; maicin han alikan ikisi oloko h'Adaien andinte odoma.

43 Tomoroa toho h'aiitali, kabuelci aicin ka goba ma ikitahu kia oloko kacikibeci andini ma, l'ikita goba ma, mamari goba ma l'autin l'isikwa akurradonwa.

44 Hui baja ibi fa *oaboddin* kiana; h'aicisia koro ikisi oloko loko Aiici andinte odoma.

45 Alikai kiana kiduaci kakoborokwaci l'isanci, l'adaien asikisia l'isanonoci afudyi bia, l'isikin bia namun nakotoniwa cikisi oloko.

46 La alikibitoa l'isanci ki, ika tu fate l'adaien andin l'aucigi fa i onyici torajin.

47 Kiduan d'ajiaga homun, l'isiki fa tomakwa l'amunisia afudyi bia i.

48 Tomoroa wakaiaci jiaro l'isanci ki ajia faroka l'oloa oloko, D'adaien kibena l'andin obora, *lo faroka*;

49 Kenbena l'iinata faroka akoratin l'adaien isanonoci l'omaci, l'okoto *faroka*, l'eti *faroka* sumuleci oma.

50 L'isanci ki adaien anda fate kasakabo oloko ika tu moaboddin lan l'andin obora, cikisi oloko ika tu maicin lan.

51 Kenbena l'araga fa i biamana bia, kenbena l'isiki

fa lomun l'aboku murrigacino oma, yumuni ki fa aii-yahu, ataratahu airisibo bajaia.

CHAP. XXV.

Ika ki aiomun isauka kijiana koto fa biam-dakabono virgino jin, naii ki onnaka goba na'lampen wa, afitiki-din aiikaci erabudiki.

2 Abar-dakabono naurea kakoborokwa goba, abar-dakabono aiiba makoborokwa goba.

3 Makoborokwaci onnaka goba na'lampen wa, oili monnakin na goba namun wa :

4 Tomoroa kakoborokwaci onnaka goba oili teke oloko na'lampen abu.

5 Aiikaci mandin kwa man ka, tabisia goba nama-kwa, kena n'adunka goba.

6 Kasakoda anakain asimakahu goba, H'adekate, aiikaci anda bote, h'ofitikidate l'irabudiki, ta.

7 Ika ki namakwa virgino akenakwa goba, kena n'isada goba na'lampen wa.

8 Makoborokwaci ajia goba kakoborokwaci omun kiana, H'isika wamun h'oilia abena ; wa'lampen aiagasonwa odoma, na.

9 Tomoroa kakoborokwaci oonaba goba n, ajian, Abakoro, iso kibi ta jiaro ka wamun hui omun bajaia ; tomoroa h'ausa botta aiyugaracin ibici, aiauntin homunwa, na.

10 Ausa nan ka aiaunta ibici, aiikaci anda goba ; kena ibici *oaboddin* akodwa goba l'oma aiikahu mun iro ; kena bawhusibo atagwa goba.

11 Kenbena abano virgino anda goba, Adaieli, Adaieli, b'otoroda w'abora, na ajian.

12 Tomoroa Poonaba goba n ajian, Kiduan d'ajiaga homun, Daii koro aiita hu, la.

13 H'ikitali kiana, maicin han alikan kasakabo oloko, alikan ikisi oloko loko Aiici andinte odoma.

14 ¶ Aiomun isauka loko aiadici bia tahatu ororo mun iro jin odoma, lihiki asimaka goba loaiya l'isano-noci, kena l'onyikau l'isika goba namun.

15 Abarli omun l'isika goba abar-dakabo talent, abali omun biama, abali omun abaro; namakwa nata-ta-okona mabentu; kena abaren l'ausa goba.

16 Onnakici abar-dakabo talent ausa goba kiana imikebon t'abu, kenbena l'omurreta goba n aba abar-dakabo talent bia.

17 Ki jiri ki la gobai ba onnakici biama, lihi bajia auciga goba biama ba.

18 Tomoroa onnakici abaro ausa goba acigin onabo oloko, kena l'adaien platen l'iakata goba.

19 Kibenan bena manswan i, l'isanonoci adaien ki andate, l'ikisidaga namun,

20 Kenbena onnakici abar-dakabo talent anda goba aba abar-dakabo talent abu ba, Adaieli, abar-dakabo talent b'isika gobate damun; b'adekate, abar-dakabo talent ki d'auciga t'ajeago ba, la ajian.

21 Isa n, saci, kiduaci d'asanci bui, la ajian l'adaien lomun, kidua goba bu yuhoro koro abu, d'asiki fa bu b'ikitan bia yuhoro: b'akodwate b'adaien alikibi olokomun, la.

22 Onnakici biama talent anda gobate bajia, ajian, Adaieli, biama talent b'isika gobate damun: b'adekate biama talent ki d'auciga t'ajeago ba, la.

23 Isa n, saci, kiduaci d'asanci bui, la ajian l'adaien lomun; kidua goba bu yuhoro koro abu, d'asiki fa bu b'ikitan bia yuhoro; b'akodwate b'adaien alikibi olokomun, la.

24 Onnakici abar talent anda gobate kiana, ajian, Adaieli, d'aiita goba bu, tataci loko bui, onnakici ciwi yumun b'abonesia koro, aherakidici yumun b'ataba kotosia koro:

25 Amaro goba kiana di, kena d'ausa goba aiakatin

bamuntu talent onabo oloko; b'adekate bamuntu ki b'amuniga, la.

26 L'adaien oonaba goba *n* ajian lomun, Wakaiaci oieci *d'*asanci bui, b'aiita goba barin d'onnakin ciwi yumun d'abonesia koro, d'aherakidin bajaia yumun d'ataba-kotosia koro:

27 Kiodoma isama bumun da'platen bisikin ka goba ma afogodocino omun, kenbena ika tu d'andin damuntu d'onnaka ma aba sabu t'aucigisia abu.

28 Lihi orea h'onnakate talent kiana, kena biam-dakabo talent kamunci omun h'isika n.

29 Kamunci jiaro omun t'isikonwa fa odoma, kena yuhorosabu l'amuni fa; tomoroa mamunci orea t'onako fa l'amunisia barin.

30 Kena ama ibia koro saci *d'*asanci h'oboredali maugili orirokoho olokomun; yumuni ki fa aiiyahu, ataratahu airisibo bajaia, la.

31 ¶ Ika tu fate loko Aiici andin l'ikalimehi abu, namakwa sacino angelno l'oma, ika ki l'obolliti fa abolliti-kwonahu ajeago l'ikalimehi abu:

32 Kena namakwa akirikiano aherakida koto fa l'isibomun; kena abano abano orea l'araga-koti fa, sikapo ikitaarin araga-koton l'isikapon kabaritu orea jin.

33 Kena sikapo l'isiki fa l'iisa mairia, tomoroa kabaritu l'obaro mairia *l'isiki fa*.

34 Ika ki Adaieli-wabu ajia fa l'iisa mairiacino omun, Mahara h'ate, hui D'aci alikibitisiano, h'onnaka homunwa isauka iibidotu h'obora mun ororo amurretonwa ka warea:

35 Amisia goba di, kena h'isikin goba d'akotoniwa odoma: alokosia goba di, kena h'isika goba d'ataniwa; aba-wareaci goba di, kena h'akodo kota goba di:

36 Makondoia di, kena h'ekita goba di: aboa goba di, kena h'adeka gobate di: sibaloko goba di, kena h'anda gobate damun, *lo fa*.

37 Ika ki misicino oonaba fa l'ajian, ajian, Adaieli, alika w'adeka goba amisian bu, kena w'asika goba b'okotoniwa? alokosian bu, kena w'asika goba b'utaniwa?

38 Alika w'adeka goba aba-wareacin bu, kena w'akodokota goba bu? makondoian bu, kena w'ekita goba bu?

39 Alika w'adeka goba aboan bu jiaro, sibalokon bu jiaro, kena w'anda gobate bamun? *na fa.*

40 Kena Adaieli-wabu oonaba fa *n*, ajian namun, Kiduan d'ajiaga homun, Aloman h'onysisia goba abarli isogoci-wabu naraha d'augioci oreaci omun, kia ki h'onyi goba Daii omun, *lo fa.*

41 Ika ki l'ajia ki fa ba l'obaro mairiacino omun, H'ausa daurea, aimahasiano hui, maiibonwatu ikihi akoloko mun, iibidotu ki yauhahu oboramun, yauhahu angelno oboramun bajaia :

42 Amisia goba di, kena hui koro asikin goba d'akotoniwa odoma; alokosia goba di, kena hui koro asika goba d'ataniwa :

43 Aba-wareaci goba di, kena hui koro akodokota goba di; makondoia di, kena hui koro ekita goba di; aboa goba di, sibaloko goba di, kena hui koro adeka gobate di, *lo fa.*

44 Ika ki naii bajaia oonaba fa l'ajian, ajian, Adaieli, alika w'adeka goba amisian bu jiaro, alokosian bu jiaro, aba-wariacin bu jiaro, makondoian bu jiaro, aboan bu jiaro, sibalokon bu jiaro, kena mikitan wa goba bu? *na fa.*

45 Ika ki l'oonaba fa n'ajian, ajian, Kiduan d'ajiaga homun, Aloman koro h'onysisia goba abarli isogoci-wabu naraha oreaci omun, kia ki koro h'onyi goba Daii omun, *lo fa.*

46 Kenbena naha ausa fa maiibonwatu aboadwahu olokomun, tomoroa misicino maiibonwatu kokkehu olokomun, la.

CHAP. XXVI.

KENBENA ika tu Jesus aiibonwa ajian toraha tomakwa, l'ajia goba l'omairikotosiano omun,

2 H'aiita biam kasakabo adiki passover ifirokoro ka, kenbena loko Aiici asikoa aburridatu okona l'isikonwa bia: la.

3 Kenbena priestno afudyino aburiticino bajia, lokono habecino bajia aherakida goba priestno afudyi ifirotu-bawhu olokomun, lihiki iri Caiaphas,

4 Kenbena n'amurreta goba ajiahu Jesus n'abokoton bia kaikenikohu abu n'aforrin bia i.

5 Tomoroa, Ifirokoro kasakabo oloko koro, makonana kitan nan bia lokono, na goba ajian.

6 Bethany mun lan ka Jesus, Simon isereci isikwa oloko,

7 Abar hiaro kamuntu kaiauna kibentu ointment alabaster kasa oloko anda gobate l'ibici, kenbena t'osonoka goba l'isi ajeago n, abollita lan ka l'okoton bia.

8 Tomoroa ika tu l'omairikotosiano adekini n nai'imawtwa goba, Ama ibia aboadasia toho? na ajian.

9 Toho ointment aiyugarawa ma yuhoro bia barin, asikasia bia ma kamunaigacino omun, na.

10 Tomoroa Jesus aicici n ajia goba namun, Ama ibia h'oyurata hiaro ansi? satu onyisia t'onyika damun *barin*.

11 Kamunaigacino h'amuniga h'oma wa kasakabo man barin; tomoroa Daii koro h'amuniga kasakabo man.

12 T'osonoka toho ointment d'ifiroho okona, d'akaratonwa obora t'onyika n.

13 Kiduan d'ajiaga homun, Alomun jiaro ajiasia fa satu ajiahu toho, tomakwa ororo ajeagoji man, yumuni ki ajiasia fa ba toho hiaro onyisia okonomun, kako-borokwa-koto-kwonahu bia t'okonomun, la.

14 ¶ Ika ki abarhi biam-kutibanano oreaci, Ju-

das Iscariot l'iri, ausa goba priestno afudyino ibi-
ciro,

15 Ama h'isiki fa damun, kenbena daii asikiti fa ho-
mun i? la goba ajian namun. N'ajia goba lomun
t'okonomun kiana, abar-loko biam-dakabo t'ajeago
plata *l'iauna* bia.

16 Kenbena ki l'oabodda goba cikisi obora l'isikitin
bia i.

17 ¶ Atenwatu kasakabo amaboraadasia meli ifiro-
koro ka oloko ki, l'omairikotosiano anda goba Jesus
amun, Alomun b'ansika wiibidi-kitin bia passover b'o-
koton bia? na ajian lomun.

18 L'ajia goba kiana, H'ausaili bawhu-yuho oloko-
mun iro abarli ibici, kenbena, Wadaianasia ajiaga, d'i-
kisi obora omuniga; passover d'ikita fa b'isikwa mun
d'amairikotosiano oma, la; h'ali ajian lomun; la.

19 Kenbena l'omairikotosiano onyi goba Jesus aha-
kasia okonomun namun jin, n'iibidi kita goba pass-
over.

20 Ika tu bakilaman kiana, l'obollita goba biam-ku-
tibanano oma.

21 Akota nan ka, Kiduan, d'ajiaga homun, abarli
hui oreaci asikiti fa di, la goba ajian.

22 Kenbena manswaki na goba nokonnin, na'iinata
goba ajian, Adaieli, daii? na namakwa lomun.

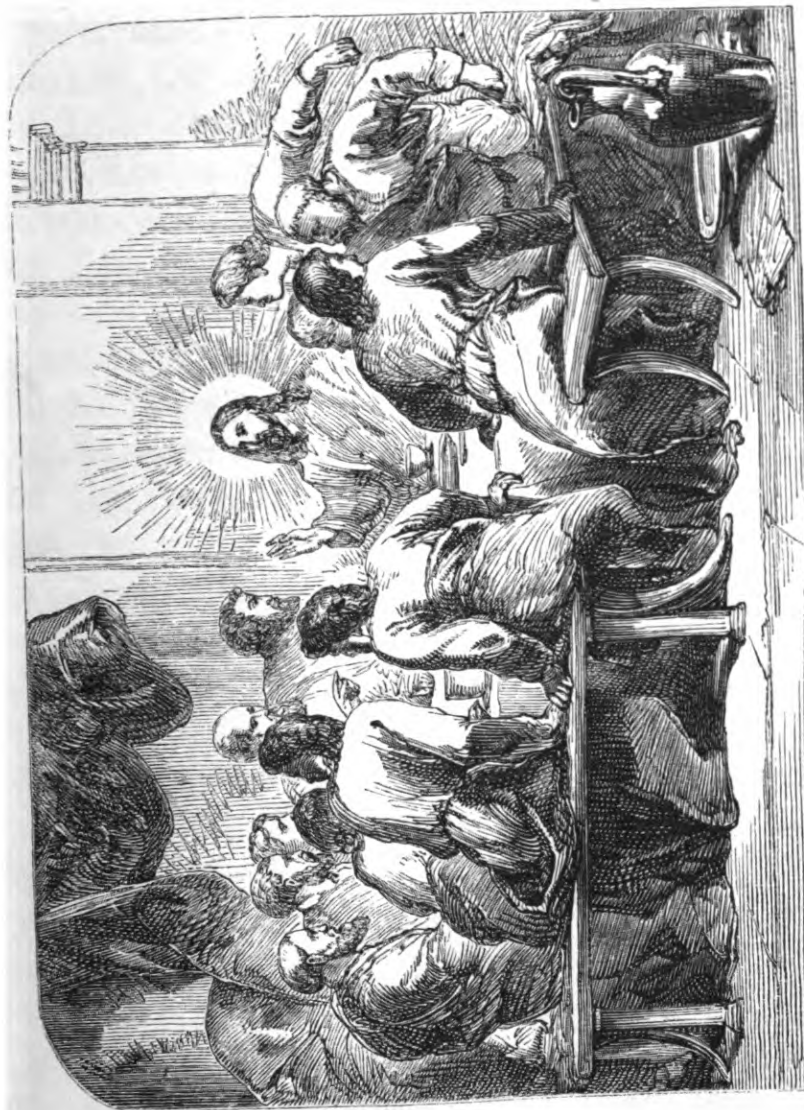
23 Lihiki oonaba goba *n* ajian, Atoboddici l'okaboa
karubo oloko dama, lihiki asikiti fa di, la.

24 Loko Aiici ausabo barin, kijia ta aburitonwa lo-
konomun; tomoroa wakaia loko asikitici loko Aiici
omuni *n*! isa goba ma lihiki loko omun, maraian ka
goba ma i, la.

25 Judas asikitici ki i oonaba goba kiana *n* ajian lo-
mun, D'adaianasia, daii? la. Bui ajiaga *n*, la goba
ajian lomun.

26 ¶ Akota kwa nan ka, Jesus onnaka goba meli,

MATT. XXVI. 20.

sare la goba ajian, kena l'okurradabo goba n, kena l'omairikotosiano omun l'isika goba n, H'onnakana, h'eken, toho d'ifirohu, la goba ajian.

27 Kenbena l'onnaka goba atakwonahu, kena sare la goba adankidonwa, l'isika goba namuni n, H'eta homakwa t'oloko area, la ajian.

28 Toho d'atenen odoma imiliatu testament okonomuntu, kia asorokodotu yuholi okonaria adokodahu bia wakaiahu naurea.

29 Tomoroa d'ajiaga homun, Tanahu warea koro d'ati fa toho vine iwi 'ura, kasakabo ki obora oloko d'ati fa imiliatu h'oma D'aci isauka oloko, la.

• 30 Kenbena hymn n'aientwan adiki, n'afitikida goba Olive aiomuntu ororo omuniro.

31 Ika ki Jesus ajiaga namun, Homakwa hui akatadi fa Daii okonomun toho origahu oloko: t'oburitonwa odoma, Sikapo ikitaarin d'akorati fa, kena tabokwa-boamutu sikapo ataba koto fa, main.

32 Tomoroa d'akenakonwa adiki, hui obora d'ausa fa Galilee mun iro, la.

33 Peter oonaba goba n ajian lomun, Bari fa namakwa n'akatadin bui okonomun, alika koro daii akatadi fa, la.

34 Kiduan d'ajiaga bumun, toho origahu oloko, karina asimakin obora, kabuini fa abakoro ban ajian d'akonomun, la goba Jesus ajian lomun.

35 Bari koma d'aodoni buma, mamari fa abakoro dan ajian b'ukonomun, la goba Peter ajian lomun. Ki jiaru ki na gobai naii ba namakwa l'omairikotosiano ajian.

36 ¶ Ika ki Jesus anda nama yumun t'iri Gethsemane, kenbena, H'obollita yaha, ausa dan ka yakitahamun iro d'akwaiabonwa bia, la ajian l'omairikotosiano omun.

37 Kenbena l'ausa kita goba Peter l'oma wa, biama-

no Zebedee sanoci bajia, li'inata goba nokonnehi, kudin manswan.

38 Ika ki, Dai'ialoko manswaki ma nokonnin aodahu bia, yaha h'oabodda, h'ikita dama, la ajian namun.

39 Kenbena l'ausa goba taha sabu kain, l'otoroda goba l'isiba muniro akwaiabonwa, Awa, tu faroka ma, toho atakwonahu abollia daurea! tomoroa Daii kansisia koro, tomoroa bui kansisia jia tan bia, la ajian.

40 Kenbena l'anda l'omairikotosiano amun, kena l'auciga ie adunka nan ka, kena l'ajiaga Peter omun, Torajin mamariga h'ikitan dama abar hour robuin?

41 H'ikita, h'okwaiaboa, mausin han bia wakaia ikisidahu olokomun; ialoko kansika barin, tomoroa matata isiroko okona, la.

42 Biamahi l'ausa goba akwaiabonwa, Awa, mamari faroka toho atakwonahu abollin daurea matenda farokan, b'ansisia onyihi bia, la ajian.

43 Kenbena l'anda ki ka ba, l'auciga goba ie adunka nan ka, n'akosi kudin odoma.

44 Kenbena li'iba goba ie, l'ausa goba akwaiabonwa kabuini, kia ki ajiahu l'ajiaga.

45 Ika ki l'anda ki ka ba l'omairikotosiano amun, kena l'ajiaga namun, H'adunka sabu, h'ahakoba, hadeka, cikisi obora omuniga, kena loko Aiici asikoa wakaiacino akaboroko mun.

46 H'akenakwate, w'asikate: hadeka, asikitici di omunin, la.

47 Ajia kwa lan ka, hadeka, Judas abarli biam kutibanano oreaci anda goba, yuholi lokono l'oma, kaspara abu ada abu, priestno afudyino orea lokono habecino orea.

48 Asikitici i asika goba adokotahu namun, D'asorotosia fa, lihiki; h'obokotali i, la ajian.

49 Kenbena abaren l'anda goba Jesus amun, Alikibi

bu, D'adaianasia, la goba ajian, kena l'osorota goba i.

50 Isaili, ama ibia b'andate? la goba Jesus ajian lomun. Ika ki andicino asika goba n'akaboa Jesus okonomun abokoton i

51 Kenbena, hadeka, abarli Jesus omaci imisida goba l'okaboa, li 'kasporen l'orobota goba, kena priestno afudyi isanci l'osoga goba, l'adiki l'araga goba laurea.

52 Ika ki Jesus ajia goba lomun, B'elitada bu'kasporen t'isikwa olokomun, onnakici kaspara namakwa aboadonwa fa kaspara abu odoma.

53 B'ikisika makwaiabonwa da ma D'aci, kena tanyahu-kibi l'isika ma damun yuholi sabu angelno biamkutibana legion aji?

54 Tomoroa torajia da faroka, alika ta ma kiana aburitasia iibidonwa toho jia tan bia? motu, la.

55 Kia ki ikisi oloko Jesus ajia goba yuholi lokono omun, Kacikibeci okona *afitikiidahu* jia h'ate afitikidin kaspara abu ada abu h'obokoton biate di? Kasakabo man d'abollita goba h'oma d'amairikotan bia temple oloko, mabokoton ha goba di, la.

56 Tomoroa prophetno aburitasia iibidonwa bia, toraha tomakwa onyihi goba. Ika ki l'omairikotosiano aiiba goba i atedin namakwa.

57 ¶ Abokotocino Jesus ausa goba l'abu Caiaphas priestno afudyi ibici, yumuni ki aburiticino habecino bajia aherakida goba.

58 Tomoroa Peter taha goba ausin li'inabo priestno afudyi ifrotu-bawhu mun iro, kenbena l'akodwa goba, n'asanonoci oma l'obollita goba, l'adekin bia ibin.

59 Priestno afudyino habecino bajia, namakwa adai-erobici-eragin bajia auada goba murrigatu ahakahu Jesus okonomuntu ibici, n'aodokoton bia i.

60 Tomoroa mamari goba n'aucigini n; bari goba yuholi murrigaci ahakan andin, mamari goba n'auci-

gini n. N'adikici biamano murrigaci ahakan anda goba,

61 Ajaibici, Liraha ajia goba, Tata d'akona d'aboaddin bia Wacinaci temple, d'amurretin bia baja n kabuin kasakabo oloko, la; na ajian.

62 Kenbena priestno afudyi akenakwa goba, Ama koro b'oonabaga? Amahu na ahakan b'ukonomun? la goba ajian lomun.

63 Tomoroa Jesus majian goba. Kenbena priestno afudyi oonaba goba n ajian lomun, Daii asweardo-kotaga bu kokkici Wacinaci abu, b'ahakan biate wamun Christ faroka bu, Wacinaci Aiici, la

64 Bui ajiaga n, la Jesus ajian lomun, tomoroa Daii ajiaga homun, Wahajia h'adeki fa loko Aiici abollitin tata-okona iisa mairia, l'andin bote aiomun oraro abu, la.

65 Ika ki priestno afudyi aterakida goba l'eki wa, ajian, Wakaiatu-wabu lihi ajiaga; ama ibia kiana w'ansika aba ahakaci bia ba? h'adeka, tanahu h'akon-naba wakaiatu wabu l'ajian.

66 Amahu ha kikisin? la ajian. L'owakaia okonaria l'ooden bia, na goba oonaban l'ajian.

67 Ika ki n'akoida goba l'isifuji, n'akorata goba baja i; abano afatada goba n'akabo roko abu i.

68 Bu'prophesidoate wamun, Christ bui, alika i afatada bu? na ajian.

69 ¶ Maugili oloko Peter abollita goba ifrotu-bawhu oloko, kena abar ibikidoliatu anda goba l'amun, Bui baja Jesus Galilee kondi omaci goba, ta ajian.

70 Tomoroa abakoro la goba ajian namakwa n'amakanna, Daii koro aiita ama ban ajian, la ajian.

71 Afitikida lan ka bawhusibo olokomun, aba ibikidoliatu adeka goba i, Liraha baja Jesus Nazareth kondi omaci goba, ta goba ajian yumuncino omun.

72 Kenbena ki ba asweardoahu abu abakoro la goba

ajian. Daii koro aiita lihi loko, la ajian.

73 Niiman t'adiki ajinamacino yumun anda goba l'amun; Kiduan bui baja naureaci, b'ajian aicikitin odoma bu, na goba ajian Peter omun.

74 Ika ki li'inata goba aiimahan, asweardoan, Daii koro aiita lihi loko, la ajian. Kena abaren karina asimaka goba.

75 Kena Peter kakoborokwa goba Jesus ajian, Karina asimakin obora kabuini fa abakoro ban ajian d'akonomun, ki *jia* la goba ajian lomun, Kenbena l'ofitikida goba aiiyan karihi abu.

CHAP. XXVII.

MAUCI abuin, namakwa priestno afudyino, lokono habecino baja amurreta goba ajiahu Jesus okonomun, n'aodokoton bia i:

2 Kenbena n'akeren bena i n'ausa goba l'abu, kenbena Pontius Pilate adaiahu omun n'asika goba i.

3 ¶ Ika ki Judas asikitici i adeka goba l'aboadi kitonwa, loaiya l'isifuda goba kiana, l'anda goba ba abar-loko biam-dakabo t'ajeago plata abu priestno afudyino habecino baja omun.

4 Wakaia d'onyi goba, daii asikitici mawakaiatu ite, la ajian. Ama wamun toraha? bui adeka c'ibici, na goba kiana ajian.

5 Kenbena plata l'oboreda goba temple oloko, kena l'ausa goba, loaiya l'oiodwa goba.

6 Priestno afudyino onnaka goba plata *kiana*, Misika koro w'asikin bia kamunisia-isikwa oloko n, ite iaunan odoma n, na goba ajian.

7 N'amurreta goba ajiahu t'okonomun *kiana*, kia abu adigaci kabuea na'iaunta goba, aba-wareacino n'akaratesia bia oloko.

8 Kiodoma kia kabuea asoaga, Ite kabuea, main, tanahu kwon.

9 Ika ki Jeremia prophet ajian iibidwa goba, *lihiki* ajiaga, N'onnaka goba abar-loko biam-dakabo t'ajeago plata, kaiaunaci iauna ki, lihiki iauna Israel sanoci ikisidasia goba;

10 Kenbena n'asika goba n adigaci kabuea iauna bia, Adaieli ajiasia damun okonomun jin, main.

11 ¶ Jesus ajinama goba adaiahu isibomun: kenbena adaiahu adagata goba i, Jewno Adaien-wabu bui? la ajian. Bui ajiagan, la goba Jesus ajian lomun.

12 Kenbena ika tu priestno afudyino habecino baja ahakan l'iri, ama la goba koro oonabanin.

13 Ika ki Pilate ajia goba lomun; Makonnabon ba aloman n'ajian b'ukonomun? la.

14 Kenbena maonaban la goba abar l'ajian, kiodoma adaiahu ahaka goba l'omunikwawa manswan.

15 Kia ki ifrokoro ka ikisi oloko, adaiahu l'amunte goba adokodon abarli sibalokoci lokono omun, n'ansisia jiali ki.

16 Ika ki n'amuni goba abarli n'aicisia sibalokoci, Barabbas l'iri.

17 Kiodoma ika tu goba n'aherakidan, Alika i h'ansika d'adokodon bia homun? Barabbas jiaro, Jesus asoaci Christ jiaro, la goba Pilate ajian namun.

18 L'aicin odoma n'asikin i mansi nan n'ajici odoma.

19 ¶ Abollita lan ka ikisidahu abolliti-kwonahu ajeago, l'iretu imigoda goba ajiahu l'ibici, Ama koro b'amuni fa lihi misici omun; yuhoro karin odoma di d'atobonia lihi okonomun tanahu, ta ajian.

20 Tomcroa priestno afudyino habecino baja onyikita goba lokono omun Barabbas n'adagaton bia, Jesus n'aboadin bia.

21 Adaiahu oonaba goba n ajian namun, Alikai h'ansika d'adokodon bia homun naha biamano orea? la. Barabbas, na goba ajian.

22 Ama kiana d'onyi fa Jesus asoaci Christ abu? la Pilate ajian namun. Aburridatu okona l'isikoia, na namakwa ajian lomun.

23 Ama odoma, ama wakaiahu l'onyi goba? la goba kiana Adaiahu ajian. Tomoroa n'asimaka sabu goba, Aburridatu okona l'isikoia, na ajian.

24 ¶ Ika tu Pilate adekin kiana amakoro ajini ma i, tomoroa kakonnaki sabuin, oniabu l'onnaka goba, l'osogosa goba l'okabo yuholi lokono omakana, Mawakaiaci daii lihi misici itena okonomun; h'adekali hui c'ibici, la ajian.

25 Namakwa lokono oonaba goba kiana n ajian. Waii kakonaia l'itena, w'asanoci baja kakonaia n, na.

26 ¶ Ika ki Barabbas l'odokoda goba namun; kenbena Jesus l'oboragin bena, l'isika goba i aburridatu okona l'isikonwa bia.

27 Ika ki adaiahu soldarono aunaka goba Jesus adaiahu ifrotu bawhu olokomun, kenbena namakwa soldarono n'abokwa-boamuci aherakida goba l'amun.

28 Kenbena ni'mekida goba i, koretu wajitu ekehu abu n'ekita goba i.

29 ¶ Kenbena n'akodosia yurua kwama n'asika goba l'isi okona, hihi baja n'asika goba l'okabo arilokoji; kenbena n'akuro-wasitwa goba l'isibomun, n'ibira goba l'okona, Alikibi bu, Jewno Adaien-wabu bui! na ajian.

30 Kenbena n'akoida goba l'okondi, hihi n'onnaka goba, l'isi n'akorata goba.

31 Kena n'aiibonwa bena ibiran l'okona, wajitu ekehu n'onnaka goba laurea, kena n'ekita goba i loaiya l'eke abu, kenbena n'ausa goba l'abu aburridatu okona n'asikin bia i.

32 Cikin n'afitikidin n'auciga goba loko Cyrene kondi, Simon liri; n'onnakita goba l'oburridatun lihi omun.

33 Kenbena ika tu n'andin yumuntu Golgotha, kia ki isii abona isikwa asoaga :

34 ¶ Aboradaasia arantasia sipetu oma n'asika goba l'itaniwa : kenbena ika tu l'ikisidini n matati la goba n.

35 Aburridatu okona n'asika goba i, kenbena l'eke n'alokoda goba, lot n'aboreda goba, prophet ajian iibidonwa bia, D'eke n'alokoda goba n'awa, d'eke okonomun lot n'aboreda goba, main.

36 Kenbena n'abollita goba ikitan i yumuni ki ;

37 Kenbena n'asika goba l'isi amun ajiahu l'okonomuntu, LIHI JESUS JEWNO ADAIEN-WABU, motu aburitasia.

38 Ika ki biamano kacikibecino asikoa goba aburridatu okona l'oma, abarli l'iisa mairia, abarli l'obaro mairia.

39 ¶ Abollicino aiimaha goba i, n'aragisa goba n'asi wa.

40 Aboadici temple bui, kabuin kasakabo oloko amurretici ki n, b'isadwa buaiya, na ajian. Wacinaci Aici faroka bu, b'otokodate aburridatu okona-rea, na.

41 Ki jiaru ki na gobai priestno afudyino ibiran l'okona ba, aburiticino oma habecino oma, najia goba,

42 Abano l'isada goba ; loaiya mamariga l'isadonwa. Israel Adaien-wabu faroka i, l'otokodiate aburridatu okona-rea tanahu, kenbena waii ikiduadi fa i.

43 L'ikiduada goba Wacinaci ; tanahu l'oboratia i, l'ansi faroka i ; Wacinaci Aici Daii, lan ajian odoma, na.

44 Kacikibecino baja, aburridatu okonaci l'oma, imirita ki goba i.

45 Abar-timen hour warea orirokoho goba tomakwa ororo ajeagoji, bibici-timen hour omuniro.

46 Bibici-timen hour jiaro Jesus asimaka goba kakkonakitu asimakahu abu, Eli, Eli, lama sabachthani ?

la ajian, kia, Wacinaci damun, Wacinaci damun, ama odoma bu'iba di? la.

47 Abano ajinamaci yumun, akonnaboci n, Elias li-
raha asimaka, ma goba ajian.

48 Kenbena abaren abarli naurea adarida goba,
spunge l'onnaka goba, aboraadasia abu l'ibikita goba
n, kena hihi aboloko l'isika goba n, l'isika goba l'ita-
niwa.

49 Bu'iba n, w'adekinci Elias anda farokate l'isadin
bia i, na goba abano ajian.

50 ¶ Cikin Jesus asimakan ki goba ba kakonnakitu
asimakahu abu, l'isika goba li'ialoko wa.

51 Kenbena, hadeka, aiakata-kwonahu kimisa tem-
ple olokotu aterakidwa goba biama bia, t'aboloko wa-
rea onabo-muniro; kena ororo akorogosa goba oko-
na, siba baja oakudwa goba;

52 Aodoci-sikwa baja atorodwa goba; kena yuholi
sacino adunkoci ifirohu akenakwa goba,

53 Kenbena n'afitikida goba aodoci-sikwa oloko-
area l'akenakonwa bena, n'akodwa goba satu bawhu-
yuholo olokomun, kenbena n'adokotwa goba yuholi
omun.

54 Centurion lomacino baja ikitaci Jesus, adekici
adedisaro, aba onyisia amateli baja, manswaki ma
goba amaron, Kiduan Wacinaci Aiici goba lihi, na ajian.

55 Yumuni ki goba yuholi hiarono taharea adekici,
naiiki ausa goba Jesus inabo Galilee warea, n'ikitan
bia i:

56 Naii ki okoboroko goba Mary Magdalene, Mary
James Joses baja oiynatu, Zebedee sanoci oiynu-
natu baja.

57 Ika tu goba bakilaman, abarli yuhoro kamunci
Arimathea kondi, Joseph l'iri, anda goba; lihiki ba-
jia loaiya Jesus amairikotosia goba:

58 Lihiki ausa goba Pilate ibici akwaiabon Jesus

ifrohu. Ika ki, ifrohu asikonwa bia, la goba Pilate ahakan.

59 Kenbena ika tu Joseph onnakin ifrohu l'idikita goba n maribentu linen kimisa oloko.

60 Kenbena l'isika goba n loaiya lan imiliatu aodoci-sikwa olokomun, kia l'iibidisia goba siba oloko: kenbena ifrotu siba l'ouribisa goba aodoci-sikwa sibo muniro, kenbena l'ausa goba.

61 Yumuni ki goba Mary Magdalene; aba Mary abollitin aodoci-sikwa omakana.

62 ¶ T'adikitu kasakabo iibidasia kasakabo *oloko* adiki, priestno afudyino Phariseeno bajaia aherakida goba Pilate amun.

63 Adaieli, na ajian, w'akoborokwa lihi amurridaci ajian, ika tu goba kokke kwa lan, Kabuin kasakabo adiki d'akenako fa, la ajian.

64 B'ahakali kiana aodoci-sikwa atatadonwa bia takabuintu kasakabo oboramun, l'omairikotosiano andin oboramun origahu oloko, n'acikibesian *oboraji* i, kenbena, L'akenakwa aodocino orea, na ma ajian lokono omun, torajin t'adikitu amurridahu wakaia sabu fa atenwatu aji, na.

65 Ikitacino h'amuniga; h'ausa, h'itatadali n h'itatakona man, la goba Pilate ajian namun.

66 Naii ausa goba kiana, atatadin aodoci-sikwa, n'ipitokota goba siba, ikitacino bajaia n'asika goba *tamun*.

CHAP. XXVIII.

SABBATH aiibonwa oloko, ika tu gobate aranahain atenwatu kasakabo bia sabbath adiki, Mary Magdalene aba Mary anda goba adeka ibici aodoci-sikwa.

2 Kenbena, hadeka, ifrotu adedisaro goba: Adaieli angel atokodon aiomuni warea odoma, kenbena l'anda goba, siba l'ouribisa goba akoikitin t'isibo warea, kenbena l'obollita goba tajeago.

3 Bilibiliro jia la goba karaien, kena snow jia ta goba l'eke ariran.

4 Ikitacino akorogosa goba okona amarrohu l'obora odoma, kena aodocino jia na goba.

5 Kenbena angel oonaba goba *n* ajian hiarono omun, Mamaroni hu: d'aicin h'auadin Jesus ibici odoma, aburridatu okonaci ki bona.

6 Yaha koro i; l'akenakonwa odoma, l'ajian goba jiri ki *lai*. Mahara h'ate, h'adekate yumuntu Adaieli atorodon.

7 Kenbena h'ausa wabujin, h'ahakali l'omairikotosiano omun l'akenakwa aodocino orea; kenbena, hadeka, l'ausa h'obora Galilee mun iro; yumuni ki h'adeki fa i; hadeka, d'ahakan homun, la.

8 Kenbena n'ausa goba kahilen aodoci-sikwa warea amarohu abu manswatu alikibi abu baja; n'adarida goba n'ahakan bia l'omairikotosiano omun.

9 ¶ Ausa kwa nan ka n'ahakan bia l'omairikotosiano omun, hadeka, Jesus auciga goba ie, Alikibi hu, la ajian. N'anda goba kiana abokoton l'okuti akwaia-bonwa lomun.

10 Ika ki Jesus ajia goba namun, Mamaroni hu; h'ausa, h'ahakali d'augioci omun, n'ausin bia Galilee mun iro, yumuni ki n'adeki fa di, la.

11 ¶ Ika tu n'ausin, hadeka, abano ikitaci anda goba bawhu-yuho olokomun, n'ahaka goba priestno afudyino omun tomakwa onyisia okonomun.

12 Kenbena ika tu n'aherakidan habecino oma, n'amurreta goba ajiahu; yuhoro plata n'asika goba soldarono omun,

13 L'omairikotosiano anda goba origahu oloko, n'acikibesia goba i adunka wan ka, h'ali ahakan, na ajian.

14 Kenbena toho anda faroka adaiahu akuyuko olokomun, waii ikiduadi kiti fa lomuni n, h'isado fa w'adoma, na.

15 N'onnaka goba plata kiana, n'amairikotonwa jiari ki na goba ie; kenbena toho ki ajiahu tomakwaji Jewno okoboroko tanahu kwon.

16 ¶ Abar-kutibanano l'omairikotosiano ausa goba kiana Galilee mun iro aiomuntu ororo mun iro kia ki Jesus ahakasia okonomun namun.

17 Kenbena ika tu n'adekin i n'akwaiaboa goba lomun : tomoroa misa goba abano ikiduadin.

18 Kenbena Jesus anda goba ajian namun, Tomakwa tata-okona asikoa damun, aiomun ororo ajeago bajia, la ajian.

19 ¶ Hui ausa kiana, h'omairikotali namakwa akirikiano, ho'baptize dali ie Awa iri, l'Aiici iri, Satu Ialoko iri, abu ;

20 H'omairikotali ie n'ikitan bia tomakwa d'ahakasia jiaro homun : kenbena, hadeka, kasakabo man h'omadi, ororo aiibonwa oboran, la. Kiduain.

SATU AJIAHU
SACI MARK ABURITISIA.

• CHAP. I.

SATU Ajiahu atenwa tu Jesus Christ Wacinaci Aiici okonomuntu ;

2 Kijin ki prophetno aburitisia goba, B'adeka, d'imigoda d'imigodosia b'isibo obora, lihiki iibidikiti fa b'abonaha bui oboramun, motu.

3 Malokon aukili oloko abarli asimakaci ajian, H'ii-bida Adaieli abonaha, l'oboramun waboroko misi h'omurretin, main.

4 John abaptize da goba malokon aukili mun, ajiaci baptism okonomun n'asifudani abu n'awakaia adokodonwa bia.

5 Kena namakwa n'ausa l'ibiciro, tomakwa Judea ororo *warea*, Jerusalem konono bajia ; kena namakwa l'obaptize da goba ie Jordan onikain irako, n'awakaia okonomun ahakaci *naii*.

6 John eketwa goba camel obarra abu, t'eda l'ada-fuji aiji-kwonahu ; korotaga l'eke goba maba bajia.

7 Kena l'ajia goba, L'anda bote dai'inabo abarli tata-sabuci okona daii aji, daii koro isa ahododonwa l'isapatun atatadikwonahu d'afuulin bia.

8 Daii abaptize da barin hu oniabu abu ; tomoroa lihi abaptize da fa hu Satu Ialoko abu, la ajian.

9 Kenbena, kia kasakabo oloko Jesus anda Nazareth *warea* Galilee ororo *warea*, kena Jordan irako John abaptize da goba i.

10 Kena abaren l'amodin oinirako *warea*, aiomun atorodonwa l'adeka, *Satu* Ialoko bajia atokodonte wiru jin l'ajeago mun.

11 Kena ajiahu aiomun bonna rea kakonnaki gobate, Bui ki d'Aiici d'ansisia, bui abu ki di'isaigatwa, main.

12 Kena abaren Ialoko ausa kita i malokon aukili mun iro.

13 Kenbena yumun ki malokon aukili mun goba i biam-loko kasakabo, Satan ikisida goba wakaia abu i, kakoiabetu oma goba bajaia i; kenbena angelno ikita goba i.

14 John asikonwa bena siba-oloko, Galilee mun Jesus anda goba, ajian satu ajiahu Wacinaci isauka okonomun.

15 C'ikisi anda, Wacinaci isauka omuniga; h'isi-fuda *kiana*, ikiduddin satu ajiahu, la ajian.

16 Galilee bara rifuji l'akonan bo, Simon l'adeka, Andrew l'obugici bajaia, atobadin nete bara rakomun, asia-arino odoma ie.

17 Mahara ha'te dai'inabo, kena Daii asiki fa hu asia-arino bia lokono ibici, la Jesus ajian namun.

18 Abaren na'iiba goba na'netin, ausin li'inabo.

19 Yu warea taha sabu kain l'ausin bena, l'adeka James Zebedee aiici John l'augici bajaia, mihu oloko naii isadici na'netin wa.

20 Abaren l'isimaka ie, kena mihu oloko na'iiba Zebedee na'cinaci, l'iauntisia l'isanonoci oma; ausin li'inabo.

21 Kenbena Capernaum mun n'ausa goba, kena sabbath kasakabo oloko abaren l'akodwa synagogue olokomun, amairikotan.

22 N'abokwa kiana ia l'omairikotan obora; ajiahu kamunci jia lan goba amairikotan odoma ie, aburiti-cino jia la goba koro.

23 N'asynagogue oloko goba abarli loko yauhahu kamunci, l'isimakaga kiana,

24 Bu'iba u, ama kiana bumuni waii, Jesus Nazareth

kondi bui? b'andate b'aboadin bia u? d'aita bu Saci Wacinaci omunin bui, la ajian.

25 Kena Jesus aiibokotan, Maiaukwa ba, b'ufitiki-date laurea, la ajian.

26 Yauhahu aiharakidin i, tisimakaga kakonnakitu ajiahu abu, kena t'ufitikida laurea.

27 Nabokwa kiana ia namakwa, kiodoma n'adagata goba namuni kwawa, Ama toho? ama kibi imiliatu amairikotahu toho? tata-okona abu l'ahakaga yauhahu omun, t'akonnaba kiana i, na *namuni-kwawa*.

28 Abaren ajiahu ausa goba lokonomun, Galilee iki-rajitu ororo ajeagoji.

29 Abaren, ika tu n'afitikidin synagogue oloko area, Simon Andrew mici isikwa olokomun n'akodwa goba, James John mici oma.

30 Tomoroa Simon iretu oiyu borekwa ma aboan audasia abu, abaren n'ahakaga lomun tokonomun.

31 Kena l'anda abokoton t'okabo, onnakidini n; abaren audasia aiiba n, c'ikitaga *kiana* ie.

32 Bakilama, adaili akodonwa bo, n'anda lamun namakwa aboaci abu, kamunci yauhahu bajaia abu.

33 Kena namakwa bawhu-yuho konono aherakida goba bawhusibo mun.

34 Yuholi l'isada kiana tomonowatu aboahu kamunci, yuhoro yauhahu l'oboreda naurea bajaia, majia kota ti la yauhahu, t'aicin odoma i.

35 Mauci abuin, kasakoo obora l'akenakwa, afitiki-din; kena malokon aukili mun iro l'ausa goba, yumuni ki l'okwaiaboa goba.

36 Kena Simon ausa li'inabo, l'omaci bajaia.

37 N'aucigin kona i, n'ajiaga lomun, Namakwa lokono auada b'ibici, main.

38 W'asigate t'adinamuntu bawhu yuho mun, yumun dajian bia ba, kia bia ki d'afitikidinte odoma, la ajian namun.

39 Kena n'asynagogue oloko lajia goba tomakwa Galilee ororo ajeagoji man, yauhahu bajia l'oboreda goba.

40 Kena isereci anda goba l'ibici akwaiabon i, kena l'okuro-wasitwa lomun, B'ansi faroka, b'umaribenda ma di, la ajian lomun.

41 Nokonne goba kiana Jesus, asikin l'okaboa, ibibidin i; Da fai, mariben bu, la ajian lomun.

42 Ika tu l'ajian, abaren l'esere aiiba i, l'omaribend-wa kiana.

43 Abaren l'utukudaga kiana i, imigodon i abaren.

44 Badeka, mahakan bali abarli jiali omun, tomoroa b'osa, adokotonwa buaiya priest omun, kena b'isikali b'isikisia bia b'umaribendonwa okonaria, ki jia la goba Moses ahakan adokotahu bia tokonomun namun, la ajian lomun.

45 Tomoroa l'ofitikida, kena manswa goba l'ajian, tomakwaji ausikitin ajiahu; kiodoma mamari goba Jesus akodonwa bawhu-yuho olokomun maiakatonwa oloko, tomoroa malokon aukili mun goba i, kena n'anda lamun tomakwaji warea.

CHAP. II.

KENBENA, aba kasakabo adiki, l'akodwa ki goba ba Capernaum olokomun, kena bawhu olokon i okonomun n'akonnabaga.

2 Kena abaren yuholi lokono aherakida goba, kiodoma mabora goba ie, bawhu-sibo mun bajia: kena l'ajia goba ajiahu namun.

3 Kena n'anda lamun onnakin abarli beledi aboaci, bibicino onnakisia.

4 Mamarin n'andin omunin lamun, yuho kibi nan odoma, tisiditu n'onnakida kiana yumuntu i; ika tu n'aholadin, n'atokodo-kota aboaci l'otorodosia ajeago.

5 Jesus adekín n'ikiduddin odoma, l'ajiaga belecí aboaci omun, Daiici, bu'wakaia adokodwa baurea, main.

6 Tomoroa abano aburitici abollita yumun, akoborokwatoan n'aloa olokoa.

7 Ama odoma liraha ajiaga wakaiatu-wabu toraha jin? Alika kiana adokoda ma wakaiabu, tomoroa Wacinaci robuin? na.

8 Abaren, Jesus aicin l'ialoko abu ki jia nan akoborokwatoan n'aloa oloko okonomun, l'ajiaga namun, Ama odoma h'okoborokwatoaga toho okonomun h'oloa olokoa?

9 Alikan matata-sabu ka ajiahu belecí aboaci omun, B'uwakaia adokodwa baurea, mahu jiaro? B'akenakwa, b'otorodo-kwonahu b'onnakida, kena b'akona, mahu jiaro botta?

10 Tomoroa haicin bia loko Aiici kamunin tata-okona ororo ajeago l'odokodon bia wakaiahu, la *namun*, (*kena* belecí aboaci omun l'ajiaga,)

11 B'akenakwa, b'otorodo-kwonahu b'onnakida, kena b'isikwa mun iro boşa, da bumun, la

12 Abaren l'akenakwa goba, onnakidin l'otorodokwonahu; namakwa n'asibo mun l'ofitikida kiana; kiodoma namakwa n'abokwa goba ia, Wacinaci n'akalimeta kiana, ajian, Madekin kwa wa toho jiamutu main.

13 Kenbena l'ofitikida ki goba ba bara ribo mun, kena namakwa lokono ausa l'ibiciro, l'omairikota goba kiana ie.

14 Kena ika tu bo l'obollin, Levi Alpheus aiici l'adeka bolla kwon onnakici bia custom plata, B'osate dai'inabo, la ajian lomun. L'akenakwa kiana ausin li'inabo.

15 Kenbena, Jesus abollita man ka akoton l'isikwa oloko, yuholi publicano wakaiaci bajia abollita Jesus

oma l'omairikotosiano oma baja; yuholi kibi naii, ausin li'inabo odoma.

16 Aburiticino, Phariseeno, adekin l'okoton publicano oma wakaiaci oma baja, l'omairikotosiano omun n'ajiaga, Ama ibia publicano oma l'okota, aten; wakaiaci oma baja? main.

17 Jesus akonnabon kona n, l'ajiaga namun, Tataci-okona kansika koro ibihida-arin, tomoroa aboaci *kansika i*; misici d'asimakin bia koro Daii andate, tomoroa wakaiaci, n'asifudan bia.

18 John amairikotosiano amakotondoaci goba, Phariseeno amairikotosiano baja; n'anda kiana ajian lomun, Ama ibia John amairikotosiano makoton ka, Phariseeno *amairikotosiano* baja; tomoroa bui amairikotosiano makoton ka koro? na.

19 Jesus ajiaga namun kiana, Aiihahu-sikwa sanoci makoton koma, ika tu ki aiihaci naman? Namani main aiihaci, mamari koma makoton nan.

20 Tomoroa kasakabo anda fate, ika tu fa aiihaci onnakonwa naurea; kena ika ki makoton na fa kia kasakabo oloko.

21 Kena alikai koro akosa koma imiliatu kimisa ibena wahadutu ekehu okona, imiliatu atagahu aherakidonwa ma wahadutu orea odoma, toolai wakaia sabu ka kiana.

22 Alikai koro asika imiliatu wine wahadutu teda-botoli olokomun, n'asiki faroka n, imiliatu wine oakuda teda-botoli, wine osonkwa, teda botoli aboadwa kiana; tomoroa imiliatu wine asiko fa imiliatu teda botoli olokomun, la.

23 Kenbena, sabbath kasakabo oloko marisi kabuea okoborokoji l'ausa goba, l'omairikotosiano ausin kona, naiinata goba akurradin marisi.

24 Kena Phariseeno ajiaga lomun, B'adeka, ama odoma toraha nonyika mimitu sabbath kasakabo oloko? na.

25 Lajiaga namun kiana, Maridin h'ebe David onyisia okonomun, ika tu goba amisian i, l'omaci bajia ?

26 Wacinaci-sikwa olokomun lakodwa, kasakabo oloko ika tu goba Abiathar priestno-afudyin, adokotasia meli l'eke goba, kia koro misi goba l'ikin bia, tomoroa priestno robuin omun, kena l'omaci omun l'isika goba bajia n.

27 Kena l'ajiaga namun, Sabbath amurretwa goba loko omun, loko koro amurretwa sabbath omun.

28 Kiodoma sabbath kasakabo Adaien loko Aiici barin, la.

CHAP. III.

KENA l'akodwa ki goba ba synagogue olokomun, yumuni ki goba abarli asoareci 'kabo.

2 N'adekisia goba kiana i, sabbath kasakabo oloko l'isadin obora i, n'ahakan bia tokonomun l'iri.

3 B'ajinamate anakabo, la kiana ajian asoareci 'kabo omun.

4 Alikan misika onyihia bia sabbath kasakabo oloko, isahi jiaro, wakaiahu jiaro? isadahi kokkehu jiaro, aforrahu jiaro? la kiana ajian namun. N'amundadwa kiana.

5 L'adekin namakwa n'ibici aiimawtoahu abu, l'ano-konnedoan odoma, n'aloa atatadonwa odoma, l'ajiaga loko omun, B'imisida b'ukaboa, main. L'imisida kiana n, l'okabo isadwa kiana cibiamtitu jia tan bia.

6 Phariseeno afitikida kiana, amurretici ajiahu Herodiano oma abaren lokonomun, alika nan bia aboadin i.

7 Tomoroa Jesus akoiwa loaiya l'omairikotosiano oma bara mun iro; kena yuholi kibi lokono Galilee warea ausa li'inabo, Judea warea bajia,

8 Jerusalem warea, Idumea warea, Jordan oalabaw warea, Tyre Sidon ororo konono bajia, yuholi kibi

lokono, ifrotu l'onysisia okonomun n'akonnabon odoma, n'anda lamun.

9 Abaro botu oaboddi fa d'abora, la ahakan l'omai-rikotosiano omun, yuholi lokono *yumunin* odoma, maboradin nan bia i.

10 Yuholi l'isadin odoma, kiodoma n'aherakida goba lamun, ibibidin i, karici namaḵwa.

11 Yauhahu bajaia, t'adekin kona i, t'itikida l'isibomun, Wacinaci Aiici bui! ta asimakan ajian.

12 Abaren l'utukudaga kiana n, maicikitin tan bia *lokono omun* i.

13 Kenbena aiomuntu ororo ajeago mun l'ausa; l'ansisiano l'isimaka, n'anda kiana lamun.

14 Kena biam-kutibanano l'isika, l'oman bia ie, l'imigodon bia ie ajia-ibici bajaia.

15 Tata-okona n'amunin bia aboahu n'isadin bia, yauhahu n'aboredin bia bajaia *lokono orea*.

16 Kena Simon omun l'isika goba aba l'iri wa Peter, main,

17 Kena James Zebedee aiici, John James augici, naiiki omun l'isika goba aba na'iri wa, Boanerges main; kia ki, akorakali sanoci, main.

18 Andrew bajaia, Philip bajaia, Bartholomew bajaia, Matthew bajaia, Thomas bajaia, James Alpheus aiici bajaia, Thaddeus bajaia, Simon Canaan kondi bajaia,

19 Judas Iscariot bajaia, lihiki asikitici i; n'akodwa bawhu olokomun kiana.

20 Kena n'aherakida ki goba ba yuholi lokono; kiodoma mamariga meli n'ikin.

21 Ika tu loiono akonnabon tokonomun, n'afitikida abokoton i, Lih i aiaudici-a, nan ajian odoma.

22 Aburiticino Jerusalem wareaci ajiaga, Beelzebub l'amuniga, yauhahu afudyi abu kiana yauhahu l'oboreda *lokono orea*, na.

23 Kena l'isimaka goba ie ajiahu abu namun, Alika la ma kiana Satan aboredonwa *loaiya*?

24 Isauka atoroda faroka toaiya, kia isauka mamari koma ajinamun.

25 Kena bawhu atoroda faroka toaiya, kia bawhu mamari koma ajinamun.

26 Kena Satan akenako faroka loaiya l'okona mun wa, l'otoroda *koma*; lihi mamari koma ajinamun, li'iboa ma kiana.

27 Alikai koro akodwa ma tataci-okona isikwa olokomun, abotin l'oniyikau, makeren lo faroka tataci-okona tobora; *takeren bena i* l'oboto fa l'isikwa oloko area.

28 Kiduan dajiaga homun, Tomakwa wakaiahu adokodo fa lokono sanoci orea, wakaiatu-wabu jiaro ajiahu abu n'ajiasia bajaia.

29 Tomoroa wakaiaci-wabu ajian Satu laloko okonomun, alika koro t'odokodo fa lihi orea, tomoroa mai-ibonwatu aboadikitoahu omun l'omurrido fa, la ajian.

30 Yauhahu l'amuniga, nan ajian *l'okonomun odoma*.

31 ¶ Ika ki l'augioci anda l'oiyu bajaia, maugili oloko n'ajinama goba imigodon l'ibici, asimakin i.

32 Yuholi lokono abollita goba l'ikiraji, B'adeka, b'uiyu, b'augioci, maugili oloko ka auadici b'ibici, na lomun.

33 L'onabaga kiana n'ajian, Alikan dai'iyu, d'augioci bajaia? la.

34 Kena l'adeka abollitici l'ikiradici ibici, ajian, H'adeka dai'iyu, d'augioci bajaia!

35 Alikai jiali onyici Wacinaci kansisia, lihiki d'augioci, d'aiyuradatu bajaia, dai'iyu bajaia, la.

CHAP. IV.

KENA li'inata ki goba ba amairikotan bara ribo kona; kena n'aherakida goba yuholi lokono lamun; kiodoma

mihu oloko li'iga, abollitin bara bonna; kena ororo ajeago namakwa n'ajinama bara ribo mun.

2 Kena yuhoro okonomun l'omairikota goba ie ajiahu abu, kena l'ajiaga namun l'omairikotan abu,

3 H'akonnaba *d'ajian*; abonaci tisi afitikida goba l'elakadan bia *n*.

4 Kenbena, ika tu l'elakadan, aba atikida goba waborokosa, kena kodibiyubi anda aiomuni warea ikini *n*.

5 Aba atikida goba sibatu onabo ajeago, yumuni ki ororo yuhoro kowa goba tumun, abaren furi goba *n*, tolatu ororo kowan tumun odoma.

6 Tomoroa adaili afitikidin bena, c'ibitwa goba, kena tegura kowan tumun odoma, saka goba *n*.

7 Aba atikida goba yurua okoboroko, kena yurua ibikidwa goba aboadini *n*, miwi goba kiana *n*.

8 Aba atikida goba satu ororo ajeago, kia kiwi goba; furi goba *n* c'ibikidonwa *bia*, kiwi goba kiana *n*; aba abar-loko ajeago biam-dakabo, aba kabuin-loko, aba abar hundred.

9 Kamunci akuyuko l'akonnabosia bia abu, l'akonnabiate, la kiana ajian namun.

10 Loaiya kwa lan ka, l'omaci biam kutibanano mici adagata i kijiamutu ajiahu okonomun.

11 L'ajiaga namun kiana, Hui omun t'isikoa h'aicin bia Wacinaci isauka aiakatasia okonomun; tomoroa maugili olokoci omun, tomakwa kijiamutu ajiahu abu *tisikoa*.

12 Naii adekici kiana adeka ma barin, mamari koma n'adekin tokonomun; akonnaboci baja akonnaba ma barin, mamari koma n'aicin tokonomun; alika jiaro masifudan nan bia, n'awakaia madokodonwa man bia naurea.

13 L'ajiaga namun, Toho kijiamutu ajiahu maicin ha? alika ho fa kiana aicin tomakwa kijiamutu ajiahu okonomun?

14 ¶ Abonaci tisi alakadaga ajiahu.

15 Waboroko akosaci naii, yumuni ki ajiahu alakadoda, tomoroa ika tu n'akonnaboni n, abaren Satan anda, alakadotu ajiahu n'aloa oloko onnakin naurea.

16 Kena naii sibatu onabo ajeago alakadasia; n'akonnabon kona ajiahu, abaren alikibi abu n'onnaka n.

17 Magura ie n'aloa olokoa, tomoroa mibena robu na oaboddin; tadiki, ika tu kamunaigahu andin, akudahe bajia ajiahu okonaria, abaren n'akatada.

18 Kena naii yurua okoboroko alakadasia, akonnaboci ajiahu *naii barin* :

19 Kena toho ororo okona kakoborokwahu, yuhoro namunisia amurridahu bajia akodotu n'aloa olokomun, kansihi aba amateli abu, *kia* aboada ajiahu, kena miwi ka n.

20 Kena naii satu ororo ajeago alakadasia, akonnaboci ajiahu, onnaka n, kiwika kiana ie, aba abar-loko ajeago biam-dakabo, aba kabuin-loko, aba abar hundred *kiwini*.

21 L'ajiaga namun, Alaiti n'asikate t'isikonwa bia ikisidi-kwonahu abomun, atorodo-kwonahu abomun jiaro? alaiti-adaia oloko koro t'isikonwa bia?

22 Aiakatotu tomakwa adokoto fa, aiakatwa olokotu tomakwa afitikidi fate maiakatonwa oloko.

23 Alikai jiali kakuyukoci l'akonnabosia bia abu, l'akonnabiate.

24 L'ajiaga namun kiana, H'aiitoa h'akonnabosia abu; kia ikisidi-kwonahu h'ikisidesia abu ki, tikisido fa ba homun; keña hui akonnaboci omun t'isikoa sabu fa ba;

25 Kamunci jiali omun tisikoa sabu fa, kena mamunci orea t'onnako fa l'amunisia barin.

26 ¶ L'ajiaga kiana, Toho jia ta Wacinaci isauka loko alakadasia tisi ororo ajeago jin.

27 L'adunka kiana, akenakonwa, kasakoda kasakabo man; kena tisi afuriga, ibikidonwa; maicin la alika tan.

28 Toaiya ororo amurretin c'wi wa odoma, atenwatu tufuri, kena imorotu ciwi, tadiki hebe ciwi marisi

29 Tomoroa ika tu ciwi heben, l'aragi-kwonahu l'isika tokona, cikisi andin odoma onnakahe bia c'wi.

30 L'ajiaga kiana, Ama jia wa ma koti fa Wacinaci isauka? ama w'asiki fa kiana kijia tan bia?

31 Abar mustard isi jia ta; ika tu ororo ajeago tabononwa, isogo sabutu wabu tomakwa tisi aji ororo ajeago.

32 Tomoroa t'abononwa bena, c'ibikidwa, tomakwa abona-girahu aji sabuin; ifiro ka tadinabo kiana, kiodoma kodibiyubi aiomun wareatu kasikwa ma t'iya abomun, la.

33 Kijia la goba ajian namun kijiamutu ajiahu abu, n'atata okona mantu n'akonnabosia bia.

34 Tomoroa kijiamutu ajiahu kowanika l'ajia goba koro namun; kenbena nauaiya kwa nan ka, l'ahakaga tomakwa okonomun l'omairikotosiano omun.

35 Kia kasakabo ki, bakilaman bo, l'ajiaga namun, W'atimate toalabaw mun iro, main.

36 Lokono n'imigodon bena nauroa, ki jia kwa lan ka mihi oloko n'onnaka i; aba mihi kain bajia l'oma goba.

37 Tatatu auaduli anda *n'akonamun*; ifirobetu bara aiiga mihi oloko mun; kiodoma ibikibi ibe goba *ie*.

38 T'iina mun l'adunka goba l'isi-boradu ajeago, n'aanubo kota kiana i, ajian lomun, Wadaianasia maiyuratin ba b'ansiwa w'aboredonwa okonomun? na.

39 L'akenakwa kiana aiibokoton auaduli, kena, Maiimawtonwa bate, maiaukwon, la bara omun. Auaduli aiiboa; bara maiaukwa ma kiana.

40 Ama odoma hajia kibi ha amaron? ama odoma ikiduadahi kowaka hamun? la ajian namun.

41 Manswa goba amaron ie, Ama jia kibi la lihi? auaduli bara mutu akonnaba lajian! na ajian namuni-kwawa.

CHAP. V.

BARA oalabaw mairia n'anda kiana, Gadareno ohorora mun.

2 Ika tu bo l'otokodon mihi oloko area, abaren aodoci-sikwa oloko area abarli yauhahu kamunci anda l'irabudiki,

3 Aodoci-sikwa oloko kasikwaci lihi, alikai koro atimitisia ma, abakoro, chain abu koro.

4 Yuho goba n'atimitin barin i, l'okuti atatadi-kwonahu abu, chain abu bajaia; kena chain l'itekida goba, l'okuti atatadi-kwonahu l'itekidabo goba bajaia, alikai koro amaiauda ma i.

5 Imehiwabu, kasakoda, kasakabo, aiomuntu ororo mun goba i, aodoci-sikwa oloko; asimakan; siba abu l'ibikwa.

6 Tomoroa l'adekin kona Jesus taha kwa lan ka, l'idarida, akwaiabonwa lomun.

7 Kena kakonnakitu asimakahu abu l'ajiaga, Ama kiana bumuni daii, Jesus, Wacinaci aiomunci-wabu aiici bui? Daii asweardo kotaga bu, Wacinaci abu, makaritin ban bia di, la ajian.

8 B'ufitikidate loko orea, yauhahu bui, lan ajian tumun odoma.

9 Ama bu'iri? la adagaton i. Legion dai'iri; yuhoni waii odoma, la oonaban ajian.

10 L'okwaiaba kiana i manswan, mimigodon lan bia i kia ororo warea.

11 Yumuni ki omuntu aiomuntu ororo orea yuhoro poroko akota goba tabokwabon.

12 Tomakwa yauhahu akwaiaba kiana i, Poroko olokomun b'imigoda u, w'akodonwa bia t'olokomun, ta ajian.

13 Abaren Jesus auta kianan. Yauhahu aftikida kiana, akodonwa poroko olokomun; kena tabokwabo ta goba adaridin kahili kiben abologatonwa bara rako mun, (biam thousand jiaro goba;) bara rako t'omuiri-kaga kiana.

14 Poroko abuia-kwononoci ateda kiana, ahakan tokonomun bawhu-yuho mun, kabuea mun baja. *Lokono* aftikida kiana adekin alika tan.

15 Kena n'anda Jesus amun, kena yauhahu kamunci legion kamunci ki n'adeka bolla kwon, eketonwa, kakoborokwa abu; amaro goba kiana ie.

16 Adekici n ahakaga kiana namun yauhahu kamunci okonomun, poroko okonomun baja.

17 Kena nai'inata goba akwaiabon i l'ausin bia n'ahorora warea.

18 Ika tu bote li'igin mihu olokomun, yauhahu kamunci goba akwaiaba i l'oman bia i.

19 Tomoroa mati la goba Jesus. B'akoiwa bu'iono ibici, ahakan namun ifrotu Adaieli onyisia bumun okonomun, nokonne b'ukonomun *odoma* i, la ajian lomun.

20 L'ausa kiana, ahakan Decapolis mun ifrotu Jesus onyisia lomun okonomun, n'abokwa kiana ia namakwa lokono.

21 Kenbena ika tu Jesus atima kinba mihu oloko toalabaw mairia, n'aherakida goba yuholi lokono lamun, omuni kaini main bara orea.

22 Kena abarli synagogue adaianasia, Jairus ci iri, anda; l'adekin kona i l'otoroda l'isiba muniro l'okuti amun.

23 Manswa kiben akwaiabon i, Ilontu d'atu aoda bo! d'akwaiaba bu, mahara bate b'isikin bia b'ukaboa

t'ajeago, cisadonwa bia, kena kokke kwa tu fa, la ajian.

24 Jesus ausa kiana l'oma, kena yuholi lokono ausa li'inabo, amaboradin i.

25 Kena abaro hiaro, aboatu goba ti'tena abu biamkutibana wiwa,

26 Manswa tu goba karin yuholi ibihida-arino odoma, haraditu goba asikin tamunisia barin, mamari goba c'isadonwa, tomoroa akorokodwa sabutu goba.

27 T'akonnabon kona Jesus okonomun, t'anda yuholi okoboroko liabo mun, ibibidin l'eke.

28 D'ibibidi faroka baha l'eke, d'isado fa, tan ajian tumunwa odoma.

29 Kena abaren c'isadwa, t'aiita kiana c'ifiro abu kia aboahu aiiboni n.

30 Abaren Jesus aiita l'oloa olokoa tata-okona afitikidin laurea, l'isifudaga kiana lokono okoboroko, Alika ibibida d'eke? main ajian.

31 B'adeka yuholi lokono amaboradin bu, Alika ibibida di? ba kiana ajian? na l'omairikotosiano ajian lomun.

32 L'adeka l'ikiradici ibici kiana, adekin kia onyitu.

33 Tomoroa hiaro amarotu, akorogosotu bajia okona, aiita onyisia tumun okonomun; t'anda atorodon tisiba muniro l'isibomun, tomakwa okonomun kiduanin ahakan lomun.

34 Da'tu, b'ikiduddin isada bu; maiimahu abu b'osa, isakwa ban bia b'aboan orea, la ajian tumun.

35 Ajia kwa lan ka, abano anda synagogue adaianasia isikwa warea, ajian, B'otu aoda, ama ibia aiyrata kwa ba w'adaianasia ansi? main.

36 Jesus akonnabon kona n'ajiasia, synagogue adaianasia omun l'ajiaga, Mamaron bu, ikiduadi robu ba, main.

37 Mautin la abano ausin li'inabo, tomoroa Peter robuin, James bajaia, John James augici bajaia.

38 Kena synagogue adaianasia isikwa mun l'anda, adekin akonnakitaci, aiici, manswaci anokonedoan.

39 Ika tu bote l'akodonwa, l'ajiaga namun, Ama ibia h'akonnakitaga, aiin bajaia; maodon ta ilontu, tomoroa adunko robu ta, la.

40 N'imitaga kiana i. Tomoroa l'ofitikitin bena ie namakwa, ilontu ici l'onnaka, t'oiyu bajaia, l'omaci bajaia; akodonwa yumuntu ilontu atorodon.

41 Kena ilontu 'kabo l'obokota, ajian tumun, Talitha cumi, main; kia ajiahu asifudo faroka, Ilontu, b'akenakwate, da bumun, main.

42 Abaren ilontu akenakwa, akonan; biam-kutibana wiwa ibikidotun odoma n. Manswa ki na kiana abokonwa ia.

43 Abaren l'utukudaga ie abarli jiali koro aicin bia tokonomun, kena, akotahe h'isika tumun, la ajian *namun*.

CHAP. VI.

Yu warea l'ofitikida kiana, andin loaiya l'ohorora mun; l'omairikotosiano ausa li'inabo.

2 Ika tu sabbath kasakabo andin, synagogue oloko li'inata goba amairikotan; kena yuholi akonnaboci l'ajian abokwa goba ia, ajian, Alo area liraha auciga toraha? ama kaenikohu asikotu lomun toraha? kiodema tatatu onyihi tora-jiamutu l'oniyika l'okabo abu?

3 Liraha koro ada-arin? Mary aiici, James, Joses, Juda, Simon obogenci? l'oiyuradanoci koro bajaia yaha wama? *na ajian*. Nakatada kiana l'okonomun.

4 Tomoroa Jesus ajiaga namun, Adaiakitahu kowaka koro prophet omun, tomoroa *kowaka* loaiya l'ohorora ajeago, l'ohonanoci okoboroko, loaiya l'isikwa oloko bajaia, la.

5 Yumuni ki tatatu onyih mamari goba l'onyin, tomoroa l'okabo l'isika maiyuhoci aboaci ajeago, isadin ie.

6 N'imikiduddin amamurrida kiana i. Kena l'ausa goba isikwahu okoborokoji, amairikotan.

7 ¶ Kena l'isimaka goba biam kutibanano, imigodon ie biama biama main; tata-okona l'isika namun yauhahu okonomun.

8 Kena l'ahakaga namun, Monnakin hali amateli waboroko olokoji bia, tomoroa abaro ada robuin; saka jiaro koro, meli jiaro koro, plata jiaro koro ho'platen- eke oloko.

9 Tomoroa h'okuti-rokodo robuin h'okona fa, biama ekehu abu merekidonwa ho fa, la *namun*.

10 L'ajiaga namun kiana, Alomun jiaro h'akodo faroka bawhu olokomun, yumuni ki fa hu h'iibon obora n.

11 Kena alikai jiali maunakin ma faroka hu, makonnabon lo faroka *h'ajian*, ika tu fa h'ausin yu warea, h'ofadakudi fa wakaukili h'okuti-roko area, ahakahu bia n'akonomun. Kiduan d'ajiaga homun, Isa sabu fa Sodom omun Gomorrha baja omun ikisidahu kasakabo oloko, kia bawhu-yuho aji, la.

12 N'afitikida kiana ajian lokono asifudan bia n'awakaia orea.

13 Yuhoro yauhahu n'aboreda baja; kena oili n'aluita yuholi aboaci okondi, isadin ie.

14 Herod n'adaien-wabu akonnaba l'okonomun kiana, (l'iri alokodonwa odoma), John Baptist akenakwa aodocino orea, kiodoma tatatu onyisia adokotoa l'abu, la kiana ajian.

15 Elias liraha, na goba abano. Prophet liraha; abarli prophet jia la jiaro ka, na goba abano.

16 Tomoroa ika tu Herod akonnabon, l'ajiaga, John liraha, d'amasiidikitisia goba, aodocino orea akenakoci liraha! la.

17 Herod imigodon goba odoma, abokoton John, siba oloko akerin i, Herodias l'augici Philip iretu okonaria, li'ikan t'oma odoma.

18 Misika koro bumun, b'amunin bia b'augici iretu, lan John ajian Herod omun odoma.

19 Kiodoma Herodias aaimawtoa goba lomun, t'oforra ti goba kiana *barin* i, tomoroa mamari goba n.

20 Herod amaron John obora odoma, l'aicin misin odoma i isan baja, l'ikita goba kiana i, kena ika tu l'akonnabon l'ajian, yuhoro l'oniyi goba, alikibi abu akonnaboci l'ajian.

21 Kenbena ika tu isatu kasakabo andin, Herod karaiasia goba oloko kasakabo, akotahe l'omurreta goba adaienoci l'amunisiano omun, ifilibeci capitano omun, Galilee afudyino omun baja.

22 Kia Herodias otu akodwa kiana, ibinin; isai-gatin Herod l'omaci abollitin baja; B'ansisia amateli b'adagata di, kena d'asiki fa bumuni n, la *n'*adaien-wabu ajian ilontu omun.

23 L'osweardoa kiana tumun, B'adagatosia jiaro di, d'asiki fa bumun, d'isauka jiaro anakuji; la.

24 Tu'fitikida kiana ajian t'oiyu omun, Ama d'adagato fa? main. John Baptist isi, ta kiana ajian *tumun*.

25 Abare ta goba akodonwa kahilen *n'*adaien-wabu amun, adagaton, D'ansika b'isikin damun tanahu kibi John Baptist isi ifrotu karubo oloko, ta ajian.

26 Manswa goba nokonnin *n'*adaien-wabu kiana, tomoroa l'osweardoan okonaria, abolliticino akoton l'oma okonaria, d'asika ma koro n, mati la tumun.

27 Abaren *n'*adaien-wabu imigoda aforrici *bia* i; l'ahakaga lomun l'isi abu l'andin biate; l'ausa kiana siba oloko amasiidikitin i,

28 Kena l'anda l'isi abu ifrotu karubo oloko, ilontu omun asikini n; ilontu asika kiana toiyu omuni n.

29 Ika tu l'omairikotosiano akonnabon t'okonomun, n'anda onnakin l'ifirohu, aodoci-sikwa mun asikinin.

30 Kena apostleno aherakida goba Jesus amun, ahakan lomun tomakwa n'onysisia okonomun, n'amairikotan okonomun bajaia.

31 Mahara h'ate hoaiya robuin malokon ankili mun iro, h'ahakobuin bia niiman, la kiana ajian namun; yuholi *lokono* andin ausin bajaia odoma, ki odoma mamarigoba n'ahakobuin, akoton jiaro.

32 N'ausa kiana miho oloko malokon aukili mun iro nauaiya robuin.

33 Lokono adeka ie n'ausin bo, yuholi aiita i, kena yumun iro ki n'adarida ba n'akuti abu, tomakwaji bawhu-yuho warea; n'abora mun n'anda kiana, aherakidan lamun.

34 Ika tu Jesus atokodon, yuholi lokono l'adeka, nokonne goba kiana na'konomun i, sikapo mikita-kwontu jia nan odoma, li'inata kiana amairikotan ie yuhoro okonomun.

35 Kena ika tu bo kasakabo aiibonwa, l'omairikotosiano anda lamun, ajian, Malokon aukili toho, t'obolliga ibin c'ikisi;

36 B'imigoda bauroa ie, n'ausin bia cikirajitu ororumun iro, isikwahu mun iro bajaia meli n'iauntin bia namunwa, mamuni nan amateli n'ikini wa odoma, na.

37 Hui asika n'akotoniwa, la oonaban ajian namun. W'ausa fa iauntin biam hundred penny plata meli w'asikin bia n'akotoniwa? na kiana ajian lomun.

38 Alomantu meli h'amuniga? h'ausa, h'adeki ba, la namun. N'aicin kona, n'ajiaga, Abar-dakabo, biama himi bajaia, main.

39 L'ahakaga namun kiana, H'obolliti kita ie n'abokwa-bitin imorotu karau ajeago, main.

40 Kakonaminda goba kiana n'abollitin, abar hundred main, biam-loko ajeago biam-dakabo main bajaia.

41 Kena l'onnakin kona abar-dakabo meli biama himi, aiomun iro l'adeka; sare la kiana ajian; meli l'okurradabo goba, asikin l'omairikotosiano omuni n, n'asikin bia n'asibomuni n; kena biama himi l'olokoda namakwa namun.

42 Kena n'akota goba namakwa, orosi goba kiana ie.

43 Kena n'onnaka goba biam-kutibana kauri ibetu akurradabosia ibaratu abu, himi baja.

44 Naii akotoci meli abu abardakabo thousand wadili jiaro goba.

45 Abaren l'omairikotosiano l'iigita mihi olokomun, n'atiman bia Bethsaida mun iro l'obora, imigoda kwa lan ka lokono lauroa.

46 L'imigodon bena lauroa ie, l'amoda aiomuntu ororo ajeago mun akwaiaboa ibici.

47 Ika tu bo bakilama andin, bara anakabo goba mihi, loaiya kwa lan ka ororo ajeago.

48 Kena l'adeka ie tata kiben arimodin, auaduli n'arabudikin odoma; cibibicitu ikitahu oloko origahu oloko l'anda kiana namun, akonan bara ajeagoji, l'obolli ti goba ie.

49 N'adekin kona l'akonan bara ajeagoji, ialoko bia n'ikisi goba i, n'asimakaga kiana:

50 Namakwa n'adekin odoma i, n'aiyurata n'ansiwa kiana. Abaren l'ajiaga namun, Mamotonwa ha, Daii ki, mamaroni hu, la ajian namun.

51 L'iiga namun mihi olokomun, auaduli aiiboa kiana; manswa kibi na abokonwa ia; maicin na alika tan baja.

52 Makoborokwon nan ifrotu l'onysisia meli okonomun odoma, n'aloa tatani odoma.

53 N'atiman bena, Gennesaret ororo mun n'anda, aribotan.

54 N'atokodon bena mihi oloko area, abaren n'aiita i.

55 N'adarida kiana kia ororo ajeagoji man, aiinatan

onnakin aboaci natorodo-kwonahu ajeago, yumuntu ki n'akonnabon lokonomun.

56 Kenbena yumun iro tu jiaro l'akodonwa, isikwahu olokomun jiaro, bawhu-yuho olokomun jiaro, kabuea mun jiaro; bawhu okoborokoji n'asika aboaci: kena n'akwaiaba i n'ibibidin bia l'eke isifuji robuin; nama-kwa ibibidici kiana i isadwa goba.

CHAP. VII.

KENBENA n'aherakida goba Phariseeno lamun, abano aburitici bajia, Jerusalem wareaci.

2 Ika tu n'adekin abano l'omairikotosiano ikin meli misadonwatu akabo abu, (kia masogosokotu *akabo*) n'aiimawtoa kiana namun.

3 Phariseeno, namakwa Jewno bajia, masogon na faroka n'akaboa himen, mamariga n'akoton; habecino asikisia ajiahu n'ikitan odoma.

4 Ika tu aiyugara-kwonahu warea n'andin, masogon na faroka, mamariga n'akoton. Yuhoro bajia n'auciga n'ikitasia bia, asogosahu ata-kwonahu okonomun, doada bajia, koporo atakwonahu bajia, tapel bajia.

5 Phariseeno adagata kiana i, aburiticino bajia, Ama odoma b'umairikotosiano makonani ma habecino asikisia ajiahu olokoji? tomoroa meli n'eke masogon naian'akaboa.

6 L'oonabaga kiana ajian namun, Saren Esaias aprophesidoa goba hui murrigaci okonomun; ki jia ta aburitonwa, Naha lokono adaiakita di n'areroko abu, tomoroa n'aloa taha daurea.

7 Tomoroa ausirobu na akwaiabonwa damun, amairikotaci lokono ahakan amairikotahu bia, motu.

8 Wacinaci ahakan hi'iba, lokono asikisia ajiahu h'ikitaga; asogosahu doada okonomun, ata-kwonahu bajia; yuhoro bajia tora-jiamutu h'onysia barin.

9 L'ajiaga namun kiana, Sare ha asikin hauroa Wacinaci ahakan, hoaiya asikisia ajiahu h'ikitan bia.

10 Moses ajia goba, B'adaiakita b'ici wa b'uiyu wa; kena, Aiimahaci l'ici jiaro l'oiyu jiaro aodokoto fa, main.

11 Tomoroa hui ajiaga, Loko ajia faroka l'ici omun jiaro l'oiyu omun jiaro, Corban, main; kia, asikasia *daurea ibin* damuntu kia abu b'isadwa ma barin, main; *l'omaierodo fa naurea kiana*, ha hui *ajian*.

12 Kian bena maboroati-kitini ha l'ici jiaro l'oiyu jiaro lomun.

13 Wacinaci ajian mikita kotoni ha namun hui asikisia ajiahu abu, kia h'isika goba, yuhoro bajia torajiamutu h'onysisia barin.

14 ¶ Kenbena namakwa lokono l'isimakaga, ajian namun, H'akonnabate d'ajian homakwa hui, h'aiita tokonomun.

15 Amateli koro loko isibomuntu aribeta ma i t'akodonwa ka i; tomoroa afitikiditu amateli laurea, kia aribeta i.

16 Alikai jiali kamunci akuyuko l'akonnabosia bia abu, l'akonnabiate, la.

17 Kena ika tu bawhu olokomun l'akodonwa ausin lokono orea, kijiamutu ajiahu okonomun l'omairikotosiano adagata i.

18 L'ajiaga namun kiana, Hui bajia maicin kwa ma tokonomun ba? maicin ha tokonomun, amateli loko isibomuntu, t'akodonwa ka i, teribeta ma koro i?

19 Mausin tan l'oloa olokomun odoma, tomoroa l'adibeyo olokomun, kena t'ufitikida aboredasia olokomun, isaditu tomakwa akotahe.

20 L'ajiaga kiana, Afitikiditu loko orea, kia aribeta loko.

21 L'oloko orea, loko oloa oloko orea, t'ufitikida wakaiatu oloa, biherohu, orehi, aforrahu,

22 Kacikibe, kiitesiahu, wakaiahu, murrigahu, amakoborokwa-doahu, wakaiatu-akosihi, wakaiatu-wabu ajiahu, ifirotoahu, makoborokwahu.

23 Toraha wakaiatu tomakwa aftikida l'oloko oreá, aribetin loko, la.

24 ¶ Yu warea ki l'akenakwa kiana ausin Tyre Sidon ororo mairia, akodonwa bawhu olokomun; mansi la abarli jiali aicin i, tomoroa mamari goba l'iakatonwa.

25 Abar hiaro akonnabon lokonomun odoma, ilontu t'otu kamuni goba yauhahu; t'anda kiana atorodon t'isiba muniro l'okuti amun.

26 Kia hiaro Greek goba, Syrophenicia tu akirikia; kena t'okwaiaba i t'otu oreá yauhahu l'oboredin bia.

27 Tomoroa Jesus ajiaja tumun, Ireno orosidoia banyia, isa koro ireno meli onnakahu, pero omun aboredahu bia n, la.

28 Ahe, Adaieli, ta oonaban ajian lomun, tomoroa tapel abomunga pero ikin ireno oalatan, ta *lomun*.

29 Toho ajiahu okonaria, b'osa; yauhahu aftikida b'otu oreá, la kiana ajian tumun.

30 Ika tu t'andin t'isikwa mun, t'auciga kiana yauhahu aftikidin *t'oboraji*, t'otu bore kwama atorodokwonahu ajeago.

31 ¶ Kenbena l'akoiwa ki goba ba Tyre Sidon ororo warea; Galilee bara mun l'anda, Decapolis mairiatu ororo okoborokoji,

32 Kena n'anda lamun abarli maiikaci abu, *lihiki* misaci ajian, n'akwaiaba kiana l'isikin bia l'okaboa l'ajeago.

33 L'aunaka kiana i aba mairia yuholi lokono oreá, l'okaboa ibiro l'isika l'okuyuko olokomun, l'okoida kiana, ibibidin l'ie.

34 L'adeka aiomun iro, onnakin li'isiawa; kena l'ajiaja lomun, Ephphatha, main; kia ki, B'otorodwa, main.

35 Abaren l'okuyuko kiana atorodwa, li'ie itimi adokodwa baja; isa kiana l'ajian.

36 Kena l'utukudaga ie mahakan nan bia abarli jiali omun, tomoroa bari goba l'utukudan ie, manswa sabu goba n'ajian t'okonomun.

37 Manswa kibi na goba abokonwa ia t'okonomun, Tomakwa kibi l'oniyika isan, maiikaci l'akonnabo kota, majianci l'ajia kota, na ajian.

CHAP. VIII.

KIA kasakabo oloko yuho kibi na goba lokono, ama koro n'amuni goba n'akotoni wa; Jesus asimaka goba kiana l'omairikotosiano l'ibiciro wa, ajian namun.

2 Nokonnega yuholi lokono okonomun di, kabuin kasakabo daman odoma ie ibin, ama koro baja n'amunin n'akotoni wa odoma:

3 D'imigodi faroka makotonci dauroa n'asikwa muniro, waboroko oloko n'abutadwa ma; abano andin taha warea odoma, la.

4 L'omairikotosiano oonabaga l'ajian, Alo area loko arosida ma naha lokono meli abu yaha malokon aukili mun? na.

5 Aloman tu meli h'amuniga? la adagaton ie. Biam-timen, na lomun.

6 Kena l'ahaka goba lokono omun n'abollitin bia ororo ajeago; kena l'onnaka goba biam-timen meli, sare la goba adankidonwa, l'okurradabo kiana n, kena l'isika l'omairikotosiano omuni n, n'asikin bia n'asibomuni n, n'asika kiana lokono isibomuni n.

7 Yuhoro koro himi kain n'amuni goba baja, sare la kiana ajian, ahakan namun n'asikin bia n'sibomun.

8 N'akota kiana, orosin; kenbena n'onnaka goba biam-timen kauri ibetu akurradabosia ibaratu abu.

9 Naii akotoci bibici thousand jiaro no goba: kenbena l'imigoda goba lauroa ie.

10 ¶ Abaren mihi olokomun li'iga goba l'omairikotosiano oma, Dalmanutha ororo mun andin.

11 Phariseeno aftikida kiana, aiinatan adagaton i, l'odokoton bia adokotahu aiomuni warea namun; n'ikisida wakaia abu i.

12 Manswa kiana l'onnakin li'isiawa l'ialoko abu, Ama ibia yahatu ikirikia auada adokotahu ibici? kidian d'ajiaga homun, adokotahu koro asiko fa yahatu ikirikia omun, la ajian *namun*.

13 Li'iba kiana ba ie, aiigin mihi olokomun ba, ausin toalabaw mun iro.

14 ¶ Kena l'omairikotosiano aiikasia goba meli onnakin; mihi oloko kowa goba namuni *n*, tomoroa abaro kan robuin.

15 L'ahakaga namun, ajian, H'aiitoa, h'ikitoa Phariseeno aboraada-kwonahu orea, Herod aboraada-kwonahu orea baja, la.

16 N'ajiaga kiana namuni-kwawa, Meli mamuni wan odoma, na.

17 Jesus aicicin, ajiaga kiana namun, Ama ibia, Meli mamuni wan odoma, ha? maicin kwa ha t'okonomun, mamariga h'okoborokwon t'okonomun? tata kwa ta h'oloa?

18 Kakosi ka hu, mamariga h'adekin? kakuyuko ka hu, mamariga h'akonnabon? kena mamariga h'okoborokwon?

19 Ika tu d'akurradabon abar-dakabo meli abar-dakabo thousandno omun, aloman tu kauri h'onnaka goba akurradabosia ibaratu abu? la. Biam-kutibana, na lomun.

20 Biam-timen *meli* baja bibici thousandno omun, aloman tu kauri h'onnaka goba akurradabosia ibaratu abu? la. Biam-timen, na lomun.

21 Ama odoma kiana maicin ha *d'ajian* okonomun? la namun.

22 ¶ Bethsaida mun l'anda *goba*; n'anda kiana makosici abu lamun, akwaiabon i l'ibibidin bia i.

23 L'oonaka makosici l'okabo abu, bawhu-yuho warea aftikidin l'abu; l'okoida kiana l'akosi okondi, asikin l'okaboa l'ajeago, Amateli b'adeka? la adagaton i:

24 L'adeka, kena l'ajiaga, Ada jiamuci lokono d'adeka, akonan; la.

25. Kena l'isika ki ka ba l'okaboa l'akosi ajeago, adekitin i aiomun iro; l'isadwa kiana, isan *bia* namakwa lokono l'adekin.

26 L'imigoda kiana i l'isikwa mun iro; Bawhu-yuho mun iro mausin bali, bawhu-yuho konono omun mahakan bali, la *lomun*.

27 ¶ Jesus aftikida kiana l'omairikotosiano mici Cesarea Philippi bawhu-yuhon mun iro, kena waboro oloko l'adagata goba l'omairikotosiano, Ama na lokono asan di? la ajian namun.

28 John Baptist, na goba oonaban *lomun*, tomoroa Elias, na abano; Abarli prophet, na abano; na *lomun*.

29 Tomoroa, Ama ha hui asan di? la ajian namun. Christ bui, la Peter oonaban ajian lomun.

30 Lu'tukudaga kiana ie mahakan nan bia abarli jiali omun l'okonomun.

31 Li'inata goba kiana amairikotan ie, yuhohon bia loko Aiici karin, habecino, priestno afudyino, aburiticino bajia asikin bia nauroa i; l'oforra kito fa kiana; kenbena kabuin kasakabo adiki l'akenako fa ba.

32 Kia ajiahu l'ajiaga maiakatonwa oloko. Peter abokota kiana i, aiibokoton i.

33 L'isifuda goba kiana adekin l'omairikotosiano ibici, aiibokoton Peter, B'osa dai'iabo mairia, Satan; Wacinaci ani koro b'okoborokwon odoma, tomoroa lokono ani robuin b'okoborokwa, la ajian.

34 ¶ Kena l'isimaka goba lokono l'omairikotosiano oma, ajian namun, Alikai jiali ausa ti faroka dai'inabo, li'ibokoto fa loaiya l'owakaia, l'onnakia l'oburridatun, l'ausiate dai'inabo.

35 Alikai jiali isada ti faroka l'okokkewa, l'oboridi fa n; kena alikai jiali aboridi fa l'okokkewa Daii okonaria, satu ajiahu bajaia *okonaria*; lihiki isadi fa n.

36 Ama isa loko omun, tomakwa ororo l'aucigi faroka, kena l'oborida loaiya l'ialokowa?

37 Ama kiana loko asiki fa l'ialoko ialokodo bia?

38 Alikia jiali aburi faroka Daii okonomun, d'ajian okonomun bajaia, yahaci ikirikia biheroci wakaiaci okoboroko; lihiki okonomun loko Aiici aburi fa ba, ika tu fate l'andin L'ici kalimehi abu, sacino angelno oma, la.

CHAP. IX.

L'AJIAGA namun kiana, Kiduan d'ajiaga homun, Abano ajinama yaha, naii ki mikisidin fa aodahu, nadekin obora Wacinaci isauka andin bote tata-okona abu, main.

2 ¶ Kenbena abar-timen kasakabo adiki, Jesus ausa kita Peter, James, John mici l'oma wa; kena l'anda n'abu aiomuntu ororo ajeago mun nauaiya kwa nan bia, kena l'obatwa goba karaien n'asibomun.

3 Kena l'eke akalimetwa goba, snow jia ta ariran manswan; alikai koro isadici ororo ajeago arirada man torajin.

4 Kenbena Elias karaia namun, Moses oma; ajian Jesus omun.

5 Peter oonabaga kiana ajian Jesus omun, Wadaianasia, isa wamun yahan bia u; kabuin bawna-boho w'amurretate *yaha*; abar bumun, abar bajaia Moses omun, abar bajaia Elias omun, la.

6 Maicin lan alika lan odoma, manswaki nan amaron odoma.

7 Oraro aiabota kiana ie : ajiahu kakonnaki gobate oraro warea, Lihi d'Aiici d'ansisia, h'akonnaba *l'ajian*, main.

8 Abaren n'adekin n'ikiraji, alikai kero n'adeka, tomoroa Jesus robuin nama *goba*.

9 Atokoda nan ka aiomuntu ororo ajeago area, l'utukudaga ie mahakan nan bia abarli jiali omun n'adekisia okonomun, loko Aiici akenakonwa aodocino orea obora.

10 Kia ajiahu n'isada namunwa kiana, Ama toraha, aodocino orea akenakwahu ? na adagaton namuni-kwawa.

11 ¶ N'adagata kiana i, Ama ibia, Elias andin biate tobora, na aburiticino ajian ? na *lomun*.

12 L'oonabaga kiana ahakan namun, Kiduan Elias anda fate tobora, isadin tomakwa; t'oburitwa baja loko Aiici okonomun, yuhohon bia karin i, n'ibiran bia baja l'okona ; motu.

13 Tomoroa d'ajiaga homun, Elias anda gobate barin, kena n'ansisia jiaro n'oniyi goba lomun, kijia ta aburitonwa l'okonomun, la.

14 ¶ Kenbena ika tu l'andin l'omairikotosiano amun, yuholi lokono l'adeka n'ikiraji, aburiticino baja adagaton ie.

15 Abaren, namakwa lokono adekin kona i, manswaki na abokonwa ia; n'adarida kiana libici, ajian lomun.

16 Ama okonomun h'adagataga ie ? la kiana adagaton aburiticino.

17 Abarli lokono oreaci oonabaga *n*, ajian *lomun*, D'adaianasia, d'andate b'ibici d'aiici abu, majiakotontu yauhahu l'amunin *odoma*.

18 Alomun jiaro t'obokoton i, ciharakida i, kokkota

kiana l'onoroko, l'itarata l'airisiboa baja, wakorra baja i; dajiaga kiana b'umairikotosiano omun, n'aboredin bia laurea n, *tomoroa* mamariga ie.

19 L'oonabaga *l'ajian*, Mikiduadinci ikirikia hui? Aloman h'oma fa di? aloman d'onnaki fa hu? H'andate l'abu damun, la.

20 N'anda kiana l'abu lamun. L'adekin, kona i, yauhahu aiharakida i abaren, l'itikida kiana onabo ajeago mun, l'ouribisoa baja, kokkotan onoroko.

21 Aloma ta t'andin bena l'okona mun? la adagaton l'ici. Iloni lan ka, la *ajian* lomun.

22 Yuho goba t'itikidi-kitin i ikihi akoloko mun, oniabu irako mun baja, t'aboadin bia i, *tomoroa* tata faroka b'ukona, nokonne w'akonomun bu aboratini u, la.

23 B'ikiduadin ka ma, tomakwa tata-okona ikiduadici kamuni koma; la Jesus *ajian* lomun.

24 Abaren ilonci ici asimakaga, D'ikiduada, Adaieli; d'imikiduadin b'oborata! la *ajian* aiiyahu abu.

25 Jesus adeka lokono adaridinte eragin, yauhahu li'ibokota kiana, Majiantu, maiikatu yauhahu bui, b'ufitikidate laurea, da bumun, makodonwa ban bia l'olokomun ba, la *ajian* tumun.

26 Yauhahu asimaka goba kiana, aiharakidin i manswan, kena tu'fitikida laurea; aodoci jia la goba, kiodoma yuholi, l'ooda, ma goba *ajian*.

27 *Tomoroa* Jesus abokota l'okabo, onnakidin i; l'akenakwa kiana.

28 Ika tu bo l'andin bawhu .olokomun, aiakatwa oloko l'omairikotosiano adagata i; Ama odoma mamaru bona waii aboredini n? main.

29 Toho jiamutu amakoro afitikita ma, *tomoroa* makotoni abu akwaiabohu robuin, la *ajian* namun.

30 Yu warea ki n'ausa Galilee okoborokoji; mansi la alikai jiali aicini n.

31 L'omairikotosiano l'omairikotan odoma, *ajian* na-

mun, Loko Aiici asikitoa lokono akabo roko mun, n a-
forro fa kiana i; n'aforin adiki i, tekabuintu kasa-
kabo oloko l'akenako fa ba, main.

32 Tomoroa kia ajiahu okonomun maicin na goba,
amaro goba kiana n'adagaton i.

33 ¶ Capernaum mun n'anda goba, kena bawhu
oloko lan ka, l'adagata ie, Ama okonomun maheragi ka
h'ajian waboroko oloko? la namun.

34 Tomoroa n'amaiudwa, waboroko oloko aba aba
nani ajian odoma alikai jiali ifilici-wabun bia.

35 L'obollita kiana asimakin biam-kutibanano; Ali-
kai jiali kansici n'aboran i, namakwa n'adikici fa lihi,
n'asanci bia fa lihiki, la ajian namun.

36 L'onnaka kiana ilonci, asikin i anakabo namun,
l'onnaka l'adina okona wa i, ajian namun.

37 Alikai jiali onnaki faroka abarli lihi jiamuci ilonci
dai'iri abu, l'onnaka Daii *ba*; kena alikai jiali onna-
kici di, onnaka koro Daii, tomoroa imigodoci di *l'on-*
naka, la.

38 ¶ John oonabaga *l'ajian*, W'adaianasia, w'adeka
goba abarli aboredin yauhahu bu'iri abu, lihi ausici
koro wai'inabo; mani ba, wa lomun, mausin lan wai'i-
nabo odoma, la ajian.

39 Tomoroa Jesus ajiaja, Mikiadin ha i, alikai koro
onyici tatatu onyihidi dai'iri abu, ajia koma wakaiahu
Daii okonomun ausirobuin.

40 Alikai jiali mawakaiaci wamun, lihi w'amuniga.

41 Alikai jiali asikici oniabu atakwonahu oloko h'i-
taniwa dai'iri abu, Christ oreacin odoma hu, kiduan
d'ajiaga homun, mamari fa l'oboredin l'iaunawa.

42 Kena alikai jiali onyikiti faroka wakaia abarli
omun naraha oreaci isogoci ikiduadici di, isa sabu
koma lihi omun molo siba aiodokotan ka l'onoro
okona, kena atobadin i bara rako mun.

43 Kena bu'kabo onyikiti faroka wakaia bumun,

b'araga n; isa sabu koma bumun madurehia b'akodonwa kokkehu olokomun, biamaci kabo akodonwa hell olokomun aji, maiagasonwatu bia ikihi akolokomun.

44 Yumuni ki emenahu namuntu maodon *fa*, ikihi baja maiagasonwa *fa*.

45 Kena b'ukuti onyikiti faroka wakaia bumun, b'araga n; isa sabu koma bumun ikorihia b'akodonwa kokkehu olokomun, biamaci okuti aboredonwa hell olokomun aji, maiagasonwatu bia ikihi akolokomun;

46 Yumuni ki emenahu n'amuntu maodon *fa*, ikihi baja maiagasonwa *fa*.

47 Kena b'akosi onyikiti faroka wakaia bumun, b'oragasa n; isa sabu koma bumun abaroci akosi bui akodonwa Wacinaci isauka olokomun, biamaci kaksin aboredonwa hell ikihi akolokomun aji;

48 Yumuni ki emenahu namuntu maodon *fa*, ikihi baja maiagasonwa *fa*.

49 Namakwa n'akabatonwa *fa* ikihi abu odoma, kena tomakwa sacrifice akabato *fa* pawmu abu.

50 Pawmu isa, tomoroa t'ikaba kowanika pawmu omun, ama abu t'ikaba-toa ma? H'amuni *fa* pawmu hoaiya h'olokoa, kena maiimali homuni-kwawa hu, la.

CHAP. X.

Yu warea l'akenakwa kiana, ausin Judea ororo mairia, Jordan oalabaw mairia: lokono anda lamun kiana ba, l'omairikota goba kiana ba ie l'amuten.

2 Phariseeno anda goba lomun, adagaton i, Misika loko adokodon bia l'iretu lauroa? na; ikisidin wakaia abu i.

3 Lihi oonabaga *n* ajian namun, Ama la Moses akan homun? main.

4 Moses aburiti-kita wamun adokoda-koto-kwonahu kaarta, adokodahu bia *n*, na ajian.

5 Jesus oonabaga *n* ajian namun, Tatani h'oloa odoma kia ahakahu l'oburita goba homun :

6 Tomoroa amurretasia atenwa warea goba, Wacinaci amurreta ie wadili *bia* hiaro *bia* bajaia.

7 Kia odoma ki loko aiibo fa l'ici wa l'oiyu wa, kena l'andakoto fa l'iretu oma.

8 Naii biamano abaro isiroko fa, kiodoma tadiki biamano *fa* koro ie, tomoroa abaro isiroko *fa* ie.

9 Kiodoma Wacinaci andakotosia ki, loko matekida koton maia naurea kwawa ie, la.

10 Kenbena bawhu oloko l'omairikotosiano adagata ki ka ba i.

11 L'ajiaga namun kiana, Alikai jiali adokodoci l'iretu lauroa, aiikan aba oma; biherohu l'oniyika t'okona mun.

12 Abaro jiaro hiaro adokodotu cireci t'auroa, aiikan abali oma, kia oniyika biherohu, la.

13 ¶ N'anda goba ireno abu lamun, l'ibibidin *bia* ie, kena l'omairikotosiano aiibokota andici n'abu.

14 Jesus adekin kona, li'imawtoa, ajian namun, H'auta ireno, n'andin biate damun, mikiadin ha ie, naraha jiamuci omunin Wacinaci isauka odoma.

15 Kiduan d'ajiaga homun, Alikai jiali monnakinci Wacinaci isauka ilonci *onnakini n* jin, mamari fa lihi akodonwa t'olokomun, la.

16 L'onnaka l'adinarokoa kiana ie, asikin l'okaboa n'ajeago, sare la kiana ajian n'akonomun.

17 Ika tu l'ofitikidin waboroko olokomun, abarli adaridate akurowasitonwa lomun; Saci d'adaianasia, ama d'oniyi fa, maiibonwatu kokkehu d'amunin *bia*, la adagaton i.

18 Jesus ajiaga lomun kiana, Ama ibia, saci, ba damun? alikai koro saci, tomoroa abarli robuginai Wacinaci.

19 Misitu-ahakahu b'aiita, Monyin ba biherohu, Ma-

forrin ba, Monyin ba kacikibe, Majian ba murrigahu, Mamurridan ba, B'adaiakita b'ici wa b'uiyu wa, main, la *lomun*.

20 Lihi oonabaga *n* ajian lomun, D'adaianasia, toraha tomakwa d'ikita goba d'ilonini warea, main.

21 Jesus adeka kiana l'ibici, kansin *i*; kena l'ajiaga lomun, Abaro kowaka bumun; b'osa, b'amunisia b'uiyugari ba, asikin kamunaigaci omuni *n*, kenbeña satu onyikau b'amuni fa aiomun bonhan, kena maharabate, onnakin *bu'*burradatun, ausin dai'inabo, la.

22 Kia ajiahu okonomun mamurriga kiana l'okoboroko, l'ausa kiana nokonne abu, yuhoro onyikau l'amunin odoma.

23 Jesus adeka bo ka l'ikiraji wa, ajian lomairikotosiano omun, Tata yuhoro kamunci omuni *n*, n'akodonwa bia Wacinaci isauka olokomun, main

24 N'abokwa kiana ia l'omairikotosiano l'ajian odoma. Tomoroa Jesus oonaba ki ka ba *n*, ajian namun, Ireno, tata namuni *n* n'akodonwa bia Wacinaci isauka olokomun, mamotonwa nan yuhoro n'amunisia abu *odoma*.

25 Matata sabu ka camel ausin akosa oolai olokoji, yuhoro kamunci akodonwa Wacinaci isauka olokomun aji, la.

26 Manswaki na kiana abokonwa ia, Alikai kiana isadwa ma? na namunikwawa.

27 Jesus adeka n'ibici, ajian, Mamariga lokono onyini *n*, tomoroa Wacinaci koro *torajia ma*, tomakwa l'onyin bia tata Wacinaci okona, la.

28 Peter aiinata goba kiana ajian lomun, B'adeka, tomakwa w'aiiba goba, ausin bu'inabo, main.

29 Jesus oonabaga *n* ajian, Kiduan d'ajiaga homun, Aiibici jiali l'isikwa wa jiaro, l'augioci wa jiaro, l'oiyuradanoci wa jiaro, l'ici wa jiaro, l'oiyu wa jiaro, l'iretu wa jiaro, l'isanoci wa jiaro, l'ohorora wa jiaro, Daii okonaria, satu ajiahu *okonaria*.

30 Lihi aucigi fa aba hundred ba tanahu kwon, bawhu jiaro, l'augioci wa bajia, l'oiyuradanoci wa bajia, l'oiyunoci wa bajia, l'isanoci wa bajia, l'ohorora wa bajia, aiyuratahe-l'ansi bajia abu ; kena anditu fate ororo ajeago maiibonwatu kokkehu *l'aucigi fa* ba.

31 Tomoroa yuholi n'aboraci n'adiki fa, kena n'adikici n'abora fa, main.

32 Waboroko olokoji Jerusalem mun iro n'ausa goba, Jesus ausa n'abora, n'abokwa kiana ia, n'ausin bo amaro goba ie. Biam-kutibanano l'onnaka ki ka ba, aiiantan ahakan namun ama l'okona munin fa.

33 Hadeka, Jerusalem mun iro w'ausin ; kena loko Aiici asikito fa priestno afudyino omun, aburiticino omun bajia, n'aboadikiti fa kiana i l'oodon bia, kena abano akirikiano omun n'asikiti fa i ;

34 Kena n'ibira fa l'okona, n'aboragi fa bajia i, n'akoidi fa l'okondi, n'aforro fa bajia i ; kena tekabuintu kasakabo oloko l'akenako fa ba, la.

35 ¶ Kena Zebedee sanoci, James John mici anda goba lamun, W'adaianasia, w'ansika b'onyin bia wamun w'adagatosia jiaro *bu*, na *lomun*.

36 Ama h'ansika d'onysisia bia homun ? la kiana ajian namun.

37 B'isika wamun w'abollitin bia, abarli b'iisa mairia, abarli b'ubaro mairia b'ukalime oloko, na lomun.

38 Tomoroa Jesus ajiaga namun, Maicin ha ama h'adagaton. Tata h'okona h'eten bia kia atakwonahu d'atisia oloko area ? hui abaptize-dikitonwa bia kia baptism Daii abaptize-dikitosia abu ? la.

39 Tata w'akona, na ajian lomun. Jesus ajiaga kiana namun, H'ete fa barin atakwonahu d'atisia oloko area, kia baptism Daii abaptize-dikitosia abu hui abaptize-dikito fa :

40 Tomoroa h'obollitin bia d'iisa mairia d'abaro mai-

ria, Daii koro kamuniga d'asikin bia; tomoroa *Daci* iibidisia obora muni n, la.

41 Ika tu biam-dakabono akonnaboni *n*, n'aiimawtoa ti goba James John mici omun.

42 Tomoroa Jesus asimaka goba ie, ajian namun, H'aiita asikoci akirikiano adaianasia bia adaiakitoci n'aji, naii ifilici bajia ajiahu abu onyikita namun.

43 Tomoroa torajia ho fa koro h'omuni-kwawa, tomoroa alikai jiali kansici iflin bia i hui okoboroko, lihi h'ikita-kwonci fa.

44 Kena alikai jiali ifrotwa-tici lomunwa h'afudyi bia, lihi homakwa h'isanci fa.

45 Loko Aiici anda l'ikita-kotonwa bia koro, tomoroa l'ikitan bia, kena l'isikin bia l'okokkewa yuholi okonaria adokoda-kotahu bia, la.

46 ¶ Jericho mun n'anda goba, kena ika tu Jericho warea l'ausin l'omairikotosiano oma, yuholi kibi bajia lokono, Bartimeus makosici Timeus aiici abollitici goba waboroko akosa akwaiabon *ie*.

47 Ika tu Jesus Nazareth kondi okonomun l'akonnabon, li'inata goba asimakan; Jesus, David Aiici bui, nokonne d'akonomun bu! la ajian.

48 Yuholi atukudaga kiana i maiaukwa lan bia, tomoroa manswa sabu goba l'isimakan, David Aiici bui, nokonne d'akonomun bu, main.

49 Jesus ajinama kiana ahakan *namun*, n'asimakin bia i. N'asimaka makosici kiana, Mamotonwa ba, b'akenakwate, l'isimaka bu, na ajian lomun.

50 L'oboreda kiana ifrotu l'eke, akenakonwa, ausin Jesus ibici.

51 Jesus oonabaga kiana *n* ajian lomun, Ama b'ansika d'onyin bumun? main. Adaieli, d'adeka tika, la makosici ajian lomun

52 B'osa, b'ikiduadin isada bu, la Jesus ajian lomun. Abaren l'adeka kiana, ausin Jesus inabo waboroko olokoji.

CHAP. XI.

Ika tu omunin n'andin Jerusalem orea, Bethphage mun Bethany mun baja, Olive aiomuntu ororo mun; biamano l'omairikotosiano l'imigoda,

2 Ajian namun, H'ausa h'okona mairiatu isikwahu mun iro; ika tu h'akodonwa, ibikidoliatu *burigo* h'aucigi fa katimitu, alikai jiali koro abollitisia ajeago, h'odokoda n andinte t'abu.

3 Kena alikai jiali, Ama ibia h'oniyika toraha? ma faroka homun; Adaieli kansika n, kena tanahu kibi l'imigodi fate *ba* n, hali ajian.

4 N'ausa kiana, ibikidoliatu *burigo* n'auciga atimitotu bawhu-sibo mun, waboroko andani mun; n'adokoda kiana n.

5 Abano ajinamaci yumun ajiaga namun, Ama h'oniyi bo, adokodon ibikidoliatu *burigo*? main.

6 Jesus ahakan olokoji n'ajiaga namun, n'ausikita kiana ie.

7 Jesus amun n'anda kiana ibikidoliatu *burigo* abu, kena n'asika n'ekewa t'ajeago, l'obollita kiana t'ajeago.

8 Yuholi ibilogota goba n'ekewa waboroko oloko, abano araga ada-dinabo, ibilogoton waboroko olokoji n.

9 Ausici l'obora, ausici baja li'inabo, asimaka goba, ajian, Hosanna; la alikibitoe Adaieli iri abu andici ki.

10 Ta alikibitoe waii icinaci David isauka, Adaieli iri abu anditu ki, Hosanna aiomun-wabu, na ajian.

11 Jesus akodwa kiana Jerusalem olokomun, temple olokomun baja; kenbena ika tu l'adekin l'ikiraji wa tomakwa okondi, bakilama anda ibin, l'ofitikida ausin Bethany mun iro biam-kutibanano oma.

12 ¶ Kenbena, kia maucia, Bethany warea n'akoi-onwate, amisia goba i.

13 Kena fig-ada l'adeka tahawai, kabannatu; l'anda

MARK XI. 7, 8, 9.

CHAP. XI.

IKA tu omunin n'andin Jerusalem orea, Bethphage mun Bethany mun bajaia, Olive aiomuntu ororo mun; biamano l'omairikotosiano l'imigoda,

2 Ajian namun, H'ausa h'okona mairiatu isikwahu mun iro; ika tu h'akodonwa, ibikidoliatu *burigo* h'aucigi fa katimitu, alikai jiali koro abollitisia ajeago, h'odokoda n andinte t'abu.

3 Kena alikai jiali, Ama ibia h'oniyika toraha? ma faroka homun; Adaieli kansika n, kena tanahu kibi l'imigodi fate *ba* n, hali ajian.

4 N'ausa kiana, ibikidoliatu *burigo* n'auciga atimitotu bawhu-sibo mun, waboroko andani mun; n'adokoda kiana n.

5 Abano ajinamaci yumun ajiaga namun, Ama h'oniyi bo, adokodon ibikidoliatu *burigo?* main.

6 Jesus ahakan olokoji n'ajiaga namun, n'ausikita kiana ie.

7 Jesus amun n'anda kiana ibikidoliatu *burigo* abu, kena n'asika n'ekewa t'ajeago, l'obollita kiana t'ajeago.

8 Yuholi ibilogota goba n'ekewa waboroko oloko, abano araga ada-dinabo, ibilogoton waboroko olokoji n.

9 Ausici l'obora, ausici bajaia li'inabo, asimaka goba, ajian, Hosanna; la alikibitoe Adaieli iri abu andici ki.

10 Ta alikibitoe waii icinaci David isauka, Adaieli iri abu anditu ki, Hosanna aiomun-wabu, na ajian.

11 Jesus akodwa kiana Jerusalem olokomun, temple olokomun bajaia; kenbena ika tu l'adekin l'ikiraji wa tomakwa okondi, bakilama anda ibin, l'ofitikida ausin Bethany mun iro biam-kutibanano oma.

12 ¶ Kenbena, kia maucia, Bethany warea n'akoi-onwate, amisia goba i.

13 Kena fig-ada l'adeka tahawai, kabannatu; l'anda

MARK XI. 7, 8, 9.

kiana *tamun*, amateli l'aucigin bia ma t'okona; ika tu l'andin tamun, amakoro l'auciga tomoroa t'obanna robuin, c'ikisi mandin kwa man odoma fig kiwin bia.

14 Jesus oonabaga kiana ajian tumun, Tanahu warea alikai koro iki fa b'iwi, maiibonwatu bia, main. Kia l'omairikotosiano akonnaba goba.

15 ¶ Jerusalem mun n'anda kiana, kena temple olokomun Jesus akodwa, kena li'inata goba aboredin aiyugaraci aiauntici baja namakwa temple oloko area, afogodocino plata tapelon lisifuda goba, aiyugaracino wiru abolliti-kwonahu baja.

16 Monyi kitati la alikai jiali onnakin bia kano jiaro temple olokoji.

17 L'omairikota goba kiana ajian namun, D'asikwa namakwa akirikiano asa fa akwaiaboahu isikwa, main, motu koro aburitonwa? tomoroa hui amurreta goba n toolai bia kacikibecino omun, la namun.

18 Kia aburiticino akonnaba, priestno afudyino baja; n'auada goba kiana alika nan bia aboadin i, amaron l'obora odoma ie, l'omairikotan obora namakwa lokono abokonwa ia odoma.

19 Bakilama andin bo bawhu yuho warea l'ausa goba.

20 ¶ Kia maucia, ika tu n'abollin, fig-ada n'adeka sakan tegura warea.

21 Peter kakoborokwa kiana, Wadaianasia, b'adeka bu'imahasia fig-ada sakan! la ajian lomun.

22 Jesus oonabaga n ajian namun, Ikiduadahi h'amuni fa Wacinaci okona!

23 Kiduan d'ajiaga homun, Alikai jiali ajiaci fa toho aiomuntu ororo omun, B'onnako fa, aboredonwa bara rako mun, main; l'oloa makorogoson faroka okona, tomoroa l'ikiduadi faroka l'ajiasia jia tan bia, l'ajiasia jiaro ki tu fai lomun.

24 Kiodoma d'ajiaga homun, H'adagatosia jiaro, ika

tu h'okwaiabonwa, h'ikiduada h'aucigini n, kena h'amuni fa n.

25 Ika tu h'ajinamun akwiabonwa, amateli jiaro h'amuni faroka abano okona mun, h'odokoda h'oloa orea n; Hicinaci aiomun kondi adokodon bia h'owakaia baja.

26 Tomoroa madokodon ho faroka n, Hicinaci aiomun kondi koro adokodo fa h'owakaia haurea, la.

27 ¶ Jerusalem mun n'anda ki ka ba, kena temple oloko akona lan ka, priestno afudyino anda lamun, aburiticino baja, habecino baja,

28 Ama ajiahu abu b'onyika toho? alikai asika goba toho ajiahu bumun b'onyin bia toho? na ajian lomun.

29 Jesus oonabaga n ajian namun, Daii baja adagato fa hu abaro, h'oonabate di, kena d'ahaka fa homun ajiahu ki abu d'onyika toho.

30 John baptism, aiomuni warea goba? lokono botta warea? H'oonabate di, la *namun*.

31 N'ajiaga namuni kwawa kiana, Aiomuni warea, wa faroka ajian, Ama odoma kiana mikiduddin ha goba i, lo fa *wamun*.

32 Tomoroa, Lokono warea, wa faroka ajian, amaro ka lokono obora u, na *namunikwawa*; John prophet kiduanin namakwa kikisin odoma.

33 N'aonabaga kiana n ajian Jesus omun, Maicin wa n, main. Jesus oonabaga kiana n ajian namun, Daii baja, ajiahu ki abu d'onyika toho, da fa koro homun, la.

CHAP. XII.

L'INATA goba ajian namun kiana kijiamutu ajiahu abu: Abarli loko abona goba vine kabuea, asikin yara cikiraji, kena l'iciga goba vine 'ura obora, kena aiomuntu bawhu l'omurreta goba; l'atenaba goba

kabuea-arino omuni n, kenbena waiikile mun iro l'ausa goba.

2 Kenbena c'ikisi oloko l'imigoda goba l'isanci kabuea-arino ibici, vine kabuea iwi kabuea-arino asikin bia lomun.

3 N'abokota kiana i, aboragin i, kena amakoro abu nakoikota goba i.

4 Abali l'imigoda ki goba ba l'isanci wa; lihi okona mun siba n'aboreda, n'aiyuka kiana l'isi; kena n'amunaigatani abu n'akoikota goba i.

5 Abali l'imigoda ki goba ba, lihi n'aforra kiana; yuholi baja, abano n'aboraga goba, abano n'aforra goba.

6 Abarli l'aiici lamun kwa ma goba, lihiki l'ansisia, n'adiki wabu kiana l'imigoda goba i n'ibicro: N'amoto fa d'aiici obora, la ajian.

7 Tomoroa naii kabuea-arino ajia goba namuni-kwawa, Liraha ki kamunci bia n; mahara hate, w'aforate i, kena l'amunisia bia waii kamunin bia, na.

8 N'abokota kiana i, aforrin i; vine kabuea oloko area aboredin i.

9 Alike lo fate kiana vine-kabuea adaien? L'anda fate aboadin kabuea-arino, kenbena vine-kabuea l'isiki fa abano omun.

10 Maridin h'ebe toho ki aburitasia, *Bawhu* amur-reta-arino aboredesia siba, kia ki asikoa t'inarokotu bia:

11 Adaieli onyisia toho ki, isogotu koro w'akosi omakana, motu koro? la *namun*.

12 Nabokota ti goba kiana i, tomoroa lokono obora amaro goba ie, kijiamutu ajiahu l'ajian n'akonomun n'aicin odoma; n'aiiba kiana i ausin laurea.

13 Kena abano Phariseeno Herodiano mici n'imigoda l'ibicro, l'ajiani abu n'abokoton bia i.

14 Ika tu n'andin, najiaga lomun, Wadaianasia, bui

kiduanci w'aiita, maiyuratin ba b'ansiwa alikai jiali okonomun; lokono isibo ibici madekin ban odoma, tomoroa b'umairikotan Wacinaci abonaha okonomun kiduanin; Misika asikahu bia tribute plata Cesar omun? abakoro botta?

15 Wasiki fa? masikin wa fa botta? na. Tomoroa n'amurridani l'aiita, Ama ibia wakaia abu h'ikisida di? la kiana namun. Mahara hate abar penny plata abu damun, d'adekin bia n, la.

16 N'anda kiana t'abu. Alikai iatu toho, aburitasia baja, la namun. Cesar amuntu, na lomun.

17 Jesus oonabaga kiana *n* ajian namun, H'isikali kiana Cesar kamunisia Cesar omun, kena Wacinaci kamunisia Wacinaci omun *h'isikali*, la. N'abokwa kiana ia l'obora.

18 Sadduceeno anda kiana lamun. Akenakwahu bia koro, na naii ajian; n'adagata kiana i, ajian,

19 W'adaianasia, Moses aburita goba wamun, Abarli obugici aodo faroka, aiibin l'iretu wa, masaia, kia ki l'iretu l'augici onnaki fa ba, kasan bia i l'obugici omun, la.

20 Biam-timeno goba: n'abogenci kireyu goba, kena l'ooda masaia.

21 L'ibiamtici onnaka goba n, lihi aoda ba, lihi baja masa ba; ki jiaru ki lai n'akabuintici ba.

22 Naii biam-timeno kama goba barini n, masa goba ie; n'adiki wabu hiaro baja aoda goba.

23 Akenakwahu oloko kiana, ika tu fa n'akenakonwa, alikai kire fa kiana n? biam-timeno kireyu ia goba barini n, na.

24 Jesus oonabaga kiana *n*, ajian namun, H'omurrida kotwa koro? aburitasia maicin han odoma, Wacinaci itata-okona hajia?

25 'Ika tu fa n'akenakonwa aodahu oloko area, naii koro aiika fa, naii koro asikoa aikahu bia, tomoroa aiomun konono angelno jia na.

26 Aodocino akenakonwa okonomun, maridin ha Moses kaartan oloko, alika lan Wacinaci ajian lomun tibokili mun, Abraham omun Wacinaci, Isaac omun Wacinaci, Jacob omun Wacinaci Daii, main?

27 Aodocino omun koro Wacinaci lihi, tomoroa kokkecino omun; manswa kibi ha amurrida-kotonwa kiana, la namun.

28 ¶ Abarli aburitici anda, akonnabon n'ajian namuni-kwawa, l'aiita isan l'oonaban barin ie, Alikan tomakwa toboratu misitu ahakahu? la kiana adagaton i.

29 Jesus oonabaga kiana l'ajian, Tomakwa toboratu misitu ahakahu toho, Israel, h'akonnabate *di*, Adaieli Wacinaci wamun abarli robuginai Adaieli.

30 Kena b'ansi fa Adaieli Wacinaci bumun tomakwa b'uloa abu, tomakwa b'uialoko abu, tomakwa b'okoborokwon abu, tomakwa b'utata okona abu. Toho ki atenwatu misitu ahakahu.

31 Cibiamtitu ki jin ki ba, toho, B'ansi fa bu'ioci buaiya *b'ansin wa* jin, main. Aba koro ifirotu wabu misitu ahakahu toho aji, la.

32 Aburitici ajiaga lomun kiana, Isa, Wadaianasia, kiduani ka b'ajian; abarli robuginai Wacinaci; kena abali kowaka, tomoroa lihi robuin.

33 Lihiki *alikai jiali* kansi faroka tomakwa l'oloa abu, tomakwa l'okoborokwon abu, tomakwa l'ialoko abu, tomakwa l'itata-okona abu; kena l'oioi l'ansi faroka loaiya l'ansinwa jin; tomakwa ibitotu asikotu ajika kia, sacrifice bajia ajika n *isan*, la.

34 Jesus adeka l'oonaban kakoborokwahia, Waiikile koro bu Wacinaci isauka orea, la kiana ajian lomun. Kia adiki alikai koro mamaroni goba adagaton i ababa.

35 ¶ Kena Jesus oonabaga ajian, amairikota lan ka

temple oloko; Alika na ma aburiticino asan Christ David Aiici, main.

36 David loaiya ajia goba Satu Ialoko abu, Adaieli ajia goba d'Adaien omun, B'ubollita d'iisa mairia, kaiimacino bumun d'asikin obora ala bia bu'kuti abomun, la lomun, main.

37 Adaieli, la David asan i loaiya barin, alika la ma kiana l'aiicin lihiki? la. Yuholi lokono akonnaba l'ajian alikibi abu.

38 ¶ Naii omun l'ajiaga l'omairikotani abu, H'aiitoa aburiticino omun, akonatici naii wajitu ekehu abu, kansici n'ajian namun aiyugara-kwonahu oloko,

39 Isatu-wabu abolliti-kwonahu synagogue oloko *n'ansika*, aiomuntu bawhu olokon *bia ie* ifirotu akotahe ka *n'ansika* bajaia.

40 Botobaci hiarono isikwahu n'eke, manswa n'akwaiabonwa n'adokotonwa bia, naii ki aucigi fa ifirosa-butu aboadikitoahu; la.

41 ¶ Kena Jesus abollita *temple* kamunisia omakana, adekin lokono aboredin plata kia kamunisia olokomun; yuholi yuhoro kamunci aboreda yuhoro t'olokomun.

42 Abaro kamunaigatu botobatu hiaro anda; aboredin biama mite, kia abar farthing, *isogotu kain plata*.

43 L'omairikotosiano l'isimaka kiana ajian namun, Kiduan d'ajiaga homun, Toho botobatu hiaro aboreda yuhoro sabu aboredici namakwa aji kamunisia olokomun.

44 Yuhoro n'amunisia orea n'aboreda namakwa naraha, tomorca toho, kamunaigatu wabu barin, aboreda aradin tomakwa t'amunisia, c'ikitwasia be abu, la.

CHAP. XIII.

AFITIKIDA lan ka temple warea, abarli l'omairikotosia ajiaga lomun, W'adaianasia, b'adeka alika kibentu siba yaha, alika kibentu ifrotu bawhu bajaia! main.

2 Jesus oonabaga kiana *n* ajian lomun, Badeka toho ifrotu bawhu? abar siba aba siba ajeago ibara fa koro maboredonwatu bia, la.

3 Abollita lan ka Olive aiomuntu ororo ajeago temple omakana; aiakatwa oloko Peter, James, John, Andrew mici adagata kiana i,

4 B'ahakate wamun, alika tu bia *n* toraha? ama adokotahu fate tomakwa c'iibidonwa obora? na.

5 Jesus oonabaga kiana *n'ajian*, aiinatan ajian, H'adeka, alikai jiali koro amurrida koma hu.

6 Yuholi andin fate dai'iri abu odoma, Christ Daii, na fa ajian; kena yuholi n'amurrida fa.

7 Ika tu fate h'akonnabon aforraa okonomun, ajiahu aforraa okonomuntu bajaia, maiyuratin ho fa h'ansiwa, torajia mutuni fa odoma *n*; tomoroa mahara tu fa koro aiibonwa.

8 Abar akirikia akenakonwa fa aba akirikia okonomun odoma; kena abar isauka aba isauka okonomun *akenako fa*; kena adedisaro alomunji jiaro fa, kena amisia ka fa, aiyuratahe fa *n'ansiwa* bajaia, kia atenwatu nokonnehi.

9 ¶ Tomoroa hoaiya h'aiitoali, adaierobici eragin isibomun n'asikitin fa odoma hu, synagogue oloko n'aboragi fa bajaia hu; kena adaiahno isibomun, n'adaienoci wabu isibomun hui asiko fa, Daii okonaria; ahakahu bia n'akonomun.

10 Satu ajiahu ajiasia fa t'obora namakwa akirikiano okoborokoji.

11 Ika tu fa n'ausa-kitini hu, asikitini hu, makoborokwatoan hali tobora, alika hasia bia ajian okono-

mun, t'okonomun mani hali tobora; tomoroa asikasia homun kia ikisi oloko, kia ki hajia fa; hoaiya h'odoma wa koro h'ajiaga, tomoroa Satu laloko *odoma*.

12 L'obugici asikiti fa l'augici wa l'oodon bia, l'ici bajia l'isa wa, n'asanoci akenako fa n'acinoci okonomun n'aiyunoci okonomun, n'aforra kiti fa bajia ie.

13 Kena namakwa lokono mansi ma fa hu dai'iri okonaria, tomoroa oaboddici t'ebonwa obora, lihiki isado fa.

14 ¶ Tomoroa ika tu fa h'adekin amalokododatu obollitu, kia okonomun Daniel prophet ajia goba, ajinamatu yumuntu ma koro isani n, (aridici aicia t'okonomun) ika ki Judea ororo ajeagoci atedia aiomuntu ororo mun iro.

15 Bawhu ajeagoci matokodon maia l'isikwa olokomun, makodonwa laia l'onnakin bia amateli l'isikwa oloko area.

16 Kabuea olokoci bajia makoionwa maia l'onnakin bia l'ekewa.

17 Tomoroa wakaia kasaci hiarono omuni *n*, *wakaia* atekita-kwamaci *n'asa wa* omuni *n*, kia kasakabo oloko!

18 H'okwaiboali kiana mimili bia koro ika tu bia h'atedin.

19 Kia kasakabo oloko kamunaigani fa odoma, ki jia ta goba kowan, atenwa wabu Wacinaci amurretin warea goba *n*, tanahu kwon; torahan bena koro torajia tu fa ba.

20 Kena kia kasakabo Adaieli amawajidi faroka koro, isirokoho koro isadwa ma; tomoroa l'onnasiano okonaria kia kasakabo l'omawajida.

21 Ika ki, Hadeka, Christ yaha; hadeka, l'ikitaha; lo faroka alikai jiali ajian homun, mikiduddin hali.

22 Murrigacino Christno, murrigacino prophetno akenakonwa fa odoma, kena n'adokoto fa adokotahu,

isogotu koro amateli baja; namurridan bia l'onnasiano.

23 Tomoroa hui h'aiitoa, Daii ahakaga homun tomakwa okonomun tobora.

24 ¶ Tomoroa kia kasakabo oloko, kia kamunai-gahu adiki, adaili oriroko fa; kaci koro asiki fa t'ikalime wa;

25 Aiomuni *warea* wiwa atikidi fa, aiomun tatabetu okona aragosa fa.

26 Ika ki n'adeki fa loko Aiici andin bote oraro abu, ifrotu tata okona abu kalimehi baja.

27 Ika ki lihi angelno l'imigodi fate, kena l'onnasiano n'aherakidi fa bibici auaduli *warea*, tahatu wabu ororo *warea*, tahatu wabu aiomun mun iro.

28 H'omairikotwali kijiamutu ajiahu fig-ada okonomun kiana; Ika ki t'adinabo moromorotwa, t'obannatwa, h'aiita omunin isaukili obora.

29 Ki jiaro ki ho fai hui ba, ika tu fa toraha h'adekin, h'aiita omunini n, bawhu-sibo mun barin.

30 Kiduan d'ajiaga homun, Yahatu ikirikia koro abolli fa, toraha tomakwa iibidonwa obora.

31 Aiomun, ororo baja, abolli fa; tomoroa Daii ajian koro abolli fa.

32 ¶ Tomoroa kia kasakabo okonomun, kia ikisi okonomun alikai jiali koro aiita, aiomun konono angelno koro, l'Aiici koro baja; tomoroa Awa robuin *aiita*.

33 H'aiitoali kiana, h'ikitwahu abu akwaiabonwa; c'ikisi obora maicin han odoma.

34 Waiikile mun iro ausici jia lan loko Aiici odoma, aiibin l'isikwa wa, asikin ajiahu l'isanonoci omun, namakwa n'amunin *bia* n'imikeboa, l'ahakaga ikitaci bawhu-sibo omun, b'ikita, main.

35 H'ikitali kiana, maicin han alika kabuelci andin fate odoma, bakilama jiaro, kasakoda anakain jiaro, karina asimakin jiaro, mauci abuin jiaro.

36 Mahara farokate l'andin, adunka han ka maucigin lan bia hu.

37 Kia ki d'ajiasia homun, namakwa namun d'ajiaga, H'ikitali, main.

CHAP. XIV.

BIAM kasakabo adiki passover ifirokoro ka, amaboradasia meli *ika ki*; priestno afudyino aburiticino mici abokota ti goba i kaienikohu abu, n'aodokoton bia i.

2 Tomoroa ifirokoro kasakabo oloko koro, makonna kitan nan bia lokono, na ajian.

3 ¶ Bethany mun Simon isereci isikwa oloko lan ka, akoton, abar hiaro, kamuntu alabaster kasa kalokotu spikenard ointment kaiauna-kibentu, anda; t'oakuda kiana kia kasa, asonkon l'isi okondi n.

4 Abano aiimawtoa kiana n'aloa olokoa, Ama ibia toho ointment aboadwa? na ajian,

5 Aiyugarasia ma kabuin hundred aji sabu jiaro penny plata bia, asikasia ma jiaro kamunaigaci omun, na. N'aononoda kiana t'okonomun.

6 Jesus ajiaga kiana, H'iiba n; ama odoma h'oyurata t'ansi? satu onyisia t'onyika damun *barin*.

7 Kamunaigacino h'amuniga h'oma wa kasakabo man barin, alika jiaro h'ansin olokoji h'isada ma ie; tomoroa kasakabo ma ha koro kamunin Daii.

8 T'onyisia ma *kiana* t'onyika; t'anda aluitin d'ifiroho okondi d'akaratonwa obora.

9 Kiduan d'ajiaga homun, Alomun jiaro ajiasia fa toho satu ajiahu, tomakwa ororo ajeagoji man, toho t'onyisia okonomun ajiasia fa ba, kakoborokwa-kotokwonahu bia t'okonomun, la.

10 ¶ Kenbena Judas Iscariot, abarli biam-kutibanano oreaci, ausa goba priestno afudyino ibici, asikitin i namun.

11 N'akonnabon kona n, alikibi goba ie; plata w'asiki fa bumun, na kiana lomun. L'oabodda kiana satu c'ikisi obora l'isikitin bia i.

12 ¶ Atenwatu amaboraadasia meli kasakabo oloko, passover n'aforrin ka, l'omairikotosiano ajiaga lomun, Alomun b'ansika w'ausin iibidikitin passover b'okoton bia? main.

13 Biamano kiana l'imigoda l'omairikotosiano, ajian namun, Bawhu-yuho mun iro h'ausa, yumuni ki abarli aucigi fa hu, kano oloko onnakici oniabu, l'iinabo h'ausa fa.

14 L'akodosia jiaro olokomun, h'ajia fa kabuelci omun, Alomunga bawhu adekici bu oboratu, yumuntu bia d'akoton passover abu d'amairikotosiano oma, la Wadaianasia ajian bumun; hali lomun.

15 Kena ifirotu aiomuntu isikwahu l'odokoto fa homun, kalokodotu, iibidotu; yumuni ki h'iibidikita w'abora, la.

16 L'omairikotosiano afitikida kiana, ausin bawhu-yuho mun iro; l'ahakan olokoji namun n'auciga kiana n; passover n'iibidikita kiana.

17 Bakilama l'anda biam kutibanano oma.

18 Abollita nan ka akoton, Jesus ajiaga, Kiduan d'ajiaga homun, abarli hui oreaci akotoci d'ama asikiti fa di, main.

19 N'aiinataga kiana anokonedonwa, ajian lomun abarli abarlin, Daii? main; kena Daii? la abarli ajian ba.

20 Lihi oonabaga n ajian namun, Abarli biam-kutibanano oreaci, atoboddi l'okabo karubo oloko d'ama.

21 Loko Aiici ausabo barin, kijia ta aburitonwa l'okonomun; tomoroa wakaia lihi loko omuni n, asikiti loko Aiici; isa goba ma lihiki loko omun, maraian ka goba ma i, la.

22 ¶ Akota kwa nan ka, Jesus onnaka goba meli, sare la kiana ajian, akurradaboni n, asikin namuni n, H'onnaka n, h'eke n, toho d'ifirohu, la ajian.

23 Kenbena atakwonahu l'onnaka ba; l'idankidonwa bena l'isika namuni n; namakwa kiana n'ata goba t'oloko area.

24 L'ajiaga namun, Toho d'atena imiliatu testament okonomuntu, asorokodotu yuholi okonaria.

25 Kiduan d'ajiaga homun, Tanahu warea koro d'ati fa vine iwi 'ura, kasakabo andin obora, kalokotu d'aten imiliatu Wacinaci isauka oloko, la.

26 ¶ Kenbena, hymn n'aientwan adiki, n'afitikida ausin Olive aiomuntu ororo mun iro.

27 Jesus ajiaga namun kiana, Homakwa hui akatadi fa Daii okonomun toho origahu oloko, Sikapo ikitarin d'akorati fa, kena sikapo ataba koto fa, tani aburitonwa odoma.

28 Tomoroa d'akenakonwa adiki, hui obora d'ausa fa Galilee mun iro, la.

29 Peter ajiaga lomun kiana, Bari fa namakwa n'akatadin, daii koro akatadi fa, main.

30 Kiduan d'ajiaga bumun, la Jesus ajian lomun, Toho kasakabo, toho origahu oloko barin, biamahi karina asimakin obora, kabuini fa abakoro ban ajian d'akonomun, la *lomun*.

31 Tomoroa tata sabu goba l'ajian, Bari koma d'aodoni buma, mamari fa abakoro dan ajian b'ukonomun, la. Ki jiaru ki na gobai naii ba namakwa.

32 Kenbena n'anda yumuntu Gethsemene nani asan; kena l'omairikotosiano omun l'ajiaga, H'obollita yaha, akwaiaboa dan ka, main.

33 Kena Peter, James, John mici l'ausa kita l'oma wa, manswaki lati goba abokonwa ia, kudin manswan.

34 Dai'ialoko manswaki ma nokonnin aodahu bia, yaha h'oabodda, ikitan *dama*, la ajian namun.

35 L'ausa kiana taha sabu kain atorodon onabo ajeago mun, akwaiabonwa, tani ka ma, cikisi ausin laurea.

36 Abba, Awa, tomakwa tata-okona b'amuniga, toho atakwonahu b'onnaka daurea; tomoroa Daii kansisia koro, tomoroa bui kansisia jia tan bia! la ajian.

37 L'anda kiana aucigin ie adunka nan ka, kena Peter omun l'ajiaga, Simon, b'adunka, mamariga b'ikitant abar hour jiaro?

38 H'ikita, h'okwaiaboa; mausin han bia wakaiakikisidahu olokomun. Ialoko kansika barin, tomoroa matata isirokoho okona, la.

39 L'ausa ki kiana ba, akwaiabonwa, ajian kia ki ajiahu.

40 L'akoionwate ba, l'auciga ie adunka nan ka ki ba, (n'akosi kudin odoma,) maicin na alika nan bia oonaban i.

41 Kabuini ka l'andin ba ajian namun, H'adunka sabu, h'ahakoba; ibika, cikisi andin; loko Aiici asikitoa wakaiaci akabo roko mun!

42 H'akenakwate, w'asikate; hadeke, asikitici di omunin! la.

43 ¶ Abaren, ajia kwa lan ka, Judas, abarli biam-kutibanano oreaci, anda; yuholi kibi lokono l'oma, kaspara abu ada abu priestno afudyino orea, aburiticino orea, habecino orea baja.

44 Asikitici i asika goba adokotahu namun, D'asorotusia fa, lihiki; h'obokotali i, isani h'ausin l'abu, la *namun*.

45 L'andin bote, l'ausa abaren l'ibici, ajian, D'adaianasia, d'adaianasia, main; asorotoa baja i.

46 ¶ N'asika kiana n'akaboa l'okonomun, abokoton i.

47 Abarli ajinamaci yumun arobota kiana kaspara, asogon priestno afudyi isanci, l'adiki l'araga kiana laurea.

48 Jesus oonabaga kiana ajian namun, Kacikibeci okona *afitikidahu* jia hate afitikidin, kaspara abu ada abu h'obokoton biate di ?

49 Kasakabo ma dani goba Daii h'oma temple oloko amairikotan; mabokoton ha goba di; tomoroa aburitasia iibido fa, la *namun*.

50 Kena n'aiiba goba i atedin namakwa.

51 Abarli ibikidoliaci ausa li'inabo, akeroci ifiro linen kimisa abu, ibikidoliabeci abokota kiana i.

52 Kia linen kimisa li'iba, atedin naurea makondoia.

53 ¶ Kena n'ausa Jesus abu priestno afudyi ibici, lihi oma n'aherakida goba namakwa priestno afudyino, habecino, aburiticino bajaia.

54 Kena taha goba Peter ausin li'inabo priestno afudyi ifrotu bawhu olokomun; n'asanonoci oma l'obollita akomodwain ikihi akosa.

55 Priestno afudyino, namakwa adaierobici-eragin bajaia auada goba ahakaci bia Jesus okonomun ibici; n'aodokoton bia i : maucigin na kiana.

56 Yuholi murrigahia ahaka goba l'okonomun barin, tomoroa maheragi goba n'ajian.

57 Abano akenakwa kiana, ajian murrigahu l'okonomun.

58 Waii akonnaba goba l'ajian, Toho temple amurretasia akabo abu Daii aboadi fa; kenbena kabuin kasakabo oloko, aba Daii amurreti fa akabo koro abu, la *ajian*, na.

59 Tomoroa kia' mamari goba bajaia eragin ajiahu.

60 Priestno afudyi ajinama kiana anakabo, adagaton Jesus; Ama ba koro bui oonabani n? Amahu na naha ahakan b'ukonomun? la ajian lomun.

61 Tomoroa l'omundadwa, oonaban amakoro. Priestno afudyi adagata ki ka ba i, Christ bui, Ahalikibitoci Aiici? la lomun.

62 Daii ki, la Jesus ajian, kena h'adeki fa loko Aiiici abollitin tata-okona iisa mairia, andin bote aiomun oraro abu, la.

63 Priestno afudyi aterakida kiana l'ekewa, ajian, Ama ibia kiana w'ansika aba ahakaci bia ba?

64 Wakaiatu-wabu ajiahu hui akonnaba; amahu ha kikisin? la. Namakwa n'aboadikita kiana i aodokoton i *t'okonaria*.

65 Abano ainata goba akoidin l'okondi, l'isibo n'aiakata, akoratin i; Bu'propheidoate, na ajian lomun; n'asanonoci afatada kiana i n'akabo roko abu.

66 ¶ Peter onabo man ka ifirotu bawhu oloko, abaro priestno afudyi ikita-kwontu anda;

67 T'adekin kona Peter akomodwain, t'adeka l'ibici *ba*, Bui bajaia Jesus Nazareth kondi oma goba, ta *lomun*.

68 Tomoroa, Abakoro, la; Daii koro aiita, maicin kibi da alika ban ajian, la tumun. Bawhu-sibo olokomun l'ausa kiana, *ika ki* karina asimaka.

69 Aba ibikidoliatu adeka ki ka ba i, ti'inataga kiana ajian ajinama-kwonci omun, Liraha abarli naureaci, main.

70 Abakoro, la ki ka ba. Niiman t'adiki ajinama-kwonci ajia ki ka ba Peter omun, Kiduani ki naureaci bui, Galilee kondin odoma bu, *n'ajian* jia ba ajian, na lomun.

71 Tomoroa li'inata goba ajimahan, asweardoan, Daii koro aiita lihi loko h'ajiasia okonomun, la ajian.

72 *Ika ki* biamahi ka karina asimakin. Kena Peter kakoborokwa goba Jesus ajian, Biamahi karina asimakin obora, kabuini fa abakoro ban ajian d'akonomun, *ki jia la goba ajian* lomun. Ika tu l'okoborokwon t'okonomun l'iiya goba.

CHAP. XV.

ABAREN mauci abuin, priestno afudyino amurreta goba ajiahu, habecino, aburiticino, namakwa adaierobici-eragin mici oma; kena Jesus n'akera goba, ausin l'abu; asikin i Pilate omun.

2 Jewno Adaien-wabu bui? la kiana Pilate adagaton i, Bui ajiaga *n*, la kiana oonaban ajian lomun.

3 Kena priestno afudyino ahaka goba l'iri yuhoro kibi okonomun; tomoroa ama la goba koro oonabani *n*.

4 Pilate adagata ki ka ba i, Ama koro ba bui oonabani *n*? Badeka aloman nan ajian b'ukonomun? la ajian.

5 Tomoroa Jesus ama koro oonaba kwa ma goba, kiudoma Pilate ahaka goba l'omuni-kwawa.

6 Kia ki ifirokoro ka, abarli sibalokoci l'odokoda goba namun, n'ansisia jiali ki.

7 Abarli, Barabbas ci iri, lihi akeroci abano l'ibiamtisiano goba oma akenakoci *aforraa ibici*, lihi aforra goba ika tu goba n'akenakonwa.

8 Lokono kakonnakici asimakan onyikita ti goba kiana *Pilate* omun, l'amuten l'onyin bia namun olokoji.

9 Tomoroa Pilate oonabaga *n* ajian namun, Jewno Adaien-wabu h'ansika d'adokodon bia homun? la.

10 L'aicin odoma priestno afudyino asikin i mansi nan n'ajici odoma.

11 Tomoroa priestno afudyino adagato-kota lokono omun i, Barabbas botta b'odokoda *w'amun*, main.

12 Pilate oonaba ki ka ajian namun ba, Ama kiana h'ansika d'onyin bia Jewno Adaien-wabu h'asia asan omun? la.

13 N'asimaka ki ka ba, Aburridatu okona bisika i! main.

14 Ama odoma? ama wakaiahu l'onyi goba? la

kiana Pilate ajian namun. Manswa sabu ki na asimakan, Aburridatu okona b'isika i! main.

15 ¶ Pilate aorosida ti goba lokono barin, adokodon Barabbas namun kiana; kena Jesus l'oboragin bena, l'isika goba i aburridatu okona l'isikonwa bia.

16 Soldarono ausa l'abu kiana ifrotu bawhu olokomun, Pretorium n'asia asan; n'asimaka kiana namakwa n'abokwa-boamuci.

17 Bonarotu ekehu abu n'eketa goba i, kena n'akodasia yurua kwawma n'asika l'isi okona.

18 Kena n'aiinata goba ajian lomun, Alikibi bu, Jewno Adaien-wabu bui! main.

19 Kena l'isi n'akorata goba hihi abu, kena n'akoida goba l'okondi; n'akuro-wasitwa akwaiabonwa lomun.

20 N'ibiran bena l'okona, bonarotu eke n'onnaka l'okonarea, loaiya l'eke abu eketin i, n'ausa kiana l'abu aburridatu okona n'asikin bia i.

21 Kena l'oburridatun n'onnakita abarli omun abolici bo, Simon Cyrene kondi, andici bo ororo warea, Alexander Rufus mici icinaci lihi.

22 Kena n'anda l'abu Golgotha mun, kia asifudo faroka, isii abona isikwa, main.

23 Kena wine arantasia myrrh oma n'asika l'itaniwa, tomoroa monnaka ti la goba n.

24 Aburridatu okona n'asikin bena i, l'eke n'alokoda nawa; aboredin lot t'okonomun, alikan jiaro abarli onnakin bia.

25 Kabuin hour *jiaro* goba, *ika tu* n'asikin i aburridatu okona.

26 Ajiahu l'okonomuntu aburitasia l'isi amun goba, JEWNO ADAIEN-WABU, motu.

27 Kena biamano kacikibeci n'asika aburridatu okona l'oma, abarli li'isa mairia, abarli l'obaro mairia.

28 Aburitasia ki iibidwa kiana, Ikisidasia lihi wakaia onyicino oma, motu ajiahu.

29 Kena abollicino aiimaha goba i, aragisin n'asi wa, ajian, Ah, aboadici temple bui ! kabuin kasakabo oloko amurretici ki n,

30 B'isadwa buaiya, atokodonte aburridatu okona-rea ! na *lomun*.

31 Ki jiri ki na gobai priestno afudyino ibiran *lokona* ba, ajian namuni-kwawa aburiticino oma, Abano l'isada goba, loaiya mamariga l'isadonwa,

32 Christ Israel Adaien-wabu atokodiate aburridatu okona-rea tanahu, w'adekin bia, ikiduddin *i*, na. Aburridatu okonaci l'oma imirita kiana *i*.

33 Ika tu abar timen hour andin, tomakwa ororo ajeagoji ma ta goba orirokoin, bibici-timen hour omuniro.

34 Bibici-timen hour Jesus asimaka goba kakonna-kitu asimakahu abu, Eloi, Eloi, lama sabachthani? la ajian ; kia asifudo faroka, Wacinaci damun, Wacinaci damun, ama odoma bu'iba di? main.

35 Abano ajinamaci yumun akonnaboci n, Elias l'isimakaga, ma ajian.

36 Abarli adarida kiana ibekitin sponge aboraadasia abu, hihi aboloko asikini n, asikin l'taniwa *n*; Hi'iba *i*, w'adekinci Elias anda farokate atokodo koton *i*, la ajian.

37 Jesus asimaka goba kakonnakitu asimakahu abu, kena l'isika goba l'ialokowa.

38 Kena aiakata-kwonahu kimisa temple olokotu aterakidwa goba biama bia, taboloko warea onabo muniro.

39 ¶ Ajinamaci l'omakana centurion adekin kona torajia lan asimakan, asikin l'ialokowa ; l'ajiaga, Kidian Wacinaci Aiici lihi ! main.

40 Hiarono bajia adeka goba taharea, naiti ki okoboro-roko goba Mary Magdalene, Mary isogo-sabuci James Joses mici oiynatu bajia, Salome bajia.

MARK XVI. 5.

41 (Galilee mun kwa lan ka, naii bajia ausa goba l'inabo, ikitan i;) yuholi bajia hiarono, Jerusalem mun andici l'oma.

42 ¶ Bakilaman bo, n'iibidisia oloko, kia Sabbath oboratu kasakabo,

43 Joseph Arimathea kondi anda, adaielci lihi adairobici-eragin oreaci; lihi bajia oaboddici Waciaci isauka obora; Pilate amun l'akodwa kiana mamaroni abu, Jesus ifirohu akwaiabon.

44 Pilate maicin ma alika lan aodon ibin, centurion l'isimaka kiana, adagaton i, waboka l'ooda? main.

45 Centurion aicikitin bena lomun t'okonomun, Joseph omun l'isika l'ifiroho.

46 Satu linen l'iaunta goba, kena l'otokodokota i, adikitin i linen oloko, kena l'isika goba i aodoci-sikwa olokomun, kia iibidasia siba oloko; kena siba l'ouribisa aodoci-sikwa sibo mun iro.

47 Kena Mary Magdalene, Mary Joses oiyu bajia adeka goba yumuntu n'asikin i.

CHAP. XVI.

SABBATH adiki, Mary Magdalene, Mary James oiyu, Salome bajia, aiauntici goba boiatu; andin aluitin l'okondi.

2 Kena mauci abuin atenwatu kasakabo sabbath adiki, aodoci sikwa mun n'anda, adaili aftikidin bo.

3 Alikai auribisi fa siba aodoci sikwa sibo warea wamun? na ajian namuni-kwawa.

4 N'adekin kona, n'adeka siba auribisasia ibin, kia ifiro-kibentu.

5 Kena ika tu aodoci sikwa olokomun n'akodonwa, n'adeka ibikidoliaci abollitin ti'isa mairia wajitu ariratu ekehu abu eketoci; amaro goba kiana ie.

6 Mamaroni hu, la kiana ajian namun, h'auada Jesus Nazareth kondi ibici aburridatu okonaci ki bona;

lihi akenakwa, yaha koro i, h'adekate yumuntu n'asi-kin i.

7 Tomoroa hui ausa, ahakan l'omairikotosiano, Peter baja; l'ausa h'obora Galilee mun iro, main; yumuni ki h'adeki fa i, l'ajian homun olokoji, la *namun*.

8 N'afitikida kiana wabujin, aodoci-sikwa warea atedin, akorogon okona abokonwa baja ia, majian na kiana abarli jiali omun; amaron odoma ie.

9 ¶ Ika tu Jesus akenakonwa mauci abuin atenwatu kasakabo sabbath adiki, Mary Magdalene omun l'iraiatwa goba atenwa wabu, kia ki biam-timen yauhahu l'oboredisia goba orea.

10 T'ausa kiana ahakan l'omaci goba omun, anokonnedwa nan ka, aiin.

11 Naii akonnabon kona kokkeni okonomun, t'adekin baja i okonomun, mikiduddin na goba n.

12 ¶ Kian bena aba jia la goba araiatonwa ba, biamano naureaci omun; akonanan ka, ausin ororo mun iro.

13 Naii baja ausa kiana ahakan abano omun, mikiduddin na baja naii ba ie.

14 ¶ Kian bena abar-kutibanano omun l'iraiatwa, abollita nan ka akoton, karikona kiana l'ajian namun, n'imikiduddin okonaria, tatan n'aloa okonaria; adekici i l'akenakonwa bena mikiduddin nan odoma.

15 L'ajiaga kiana namun, H'ausaili tomakwa ororo ajeagoji man, ajian satu ajiahu namakwa amurretasiano omun.

16 Ikidudici, abaptize-doci ki, isado fa; tomoroa mikidudinci aboadikito fa.

17 Toho ki adokotahu ausa fa ikidudici inabo, Dai'iri abu yauhahu n'aboredi fa; imiliabetu iehi abu n'ajia fa;

18 Hori baja n'onnaki fa, aforratu-melokoho n'ati faroka, mamari fa t'ikaritin ie, n'akaboa n'asiki fa aboaci ajeago, kena n'isado fa, la *namun*.

19 ¶ Adaieli ajian bena namun, l'onna kiana aiomun bonna mun iro, abollitin Wacinaci iisa mairia.

20 Naa afitikida kiana ajian tomakwaji, Adaieli kimikebo goba nama, atatadin ajiahu okona ausitu nai'inabo adokotahu abu. *Kiduain.*

SATU AJIAHU
SACI LUKE ABURITISIA.

~~~~~
CHAP. I.

YUHOLI ikisidoa barin imisidatin ajiahu kiduanisia w'ikiduadin okonomun.

2 Atenwa warea adekici, ajiahu ikita-kwononoci baja asikin wamuni n jin.

3 Kiodoma, atenwa warea tomakwa kibi d'aicin odoma; d'ikisika d'amunwa isani bia daii baja aburitin bumun, isaci-wahu Theophilus *bui*,

4 B'aicin bia kiduanin amateli b'umairikotosia okonomun.

5 ¶ *Ika tu* Herod Judea adaien-wabun, *kia* kasakabo oloko, abarli priest goba, Zacharias ci iri, Abia oiono oreaci, Aaron otonoci oreatu abaro l'ireyu goba, *kia* iri Elisabeth.

6 Misici goba biamano Wacinaci isibomun, mawakaiaci akonan tomakwa Adaieli ahakan olokoji.

7 Masaci goba, masanin Elisabeth odoma, manswa goba biaman haben ie.

8 Kenbena, *ika tu* priest onyisia l'onyin Wacinaci isibomun l'oiono ikisi oloko,

9 Priest onyin olokoji ki incense l'ibitisia bia goba, *ika tu* Wacinaci temple olokomun l'akodonwa.

10 Kena yuholi lokono akwaiaboa goba namakwa t'isibomun, incense *ika*.

11 Abarli Adaieli angel ajinama goba araiatonwa lomun incense altar iisa mairia.

12 Zacharias adekin kona i, l'oyurata l'ansiwa, amarohu atikida kiana l'okona mun.

13 Tomoroa angel ajia goba lomun, Mamaron bu, Zacharias, bu'kwaiabonwa l'akonnabon odoma, kena b'iretu Elisabeth kasa fa b'aiici wa, kenbena b'uiriti fa i John, main.

14 Alikibi fa bu; yuholi baja alikibi fa l'iraia okona.

15 Iflicin fa i odoma Adaieli akosi omakana, mateni lo fa wine, tatatu atahi baja; Satu laloko abu ibe fa i, l'oiyu adibeyo warea.

16 Yuholi Israel sanoci l'isifuda koti fa Adaieli Wacinaci namun ibici.

17 L'ausi fa l'obora Elias ialoko abu itata-okona abu baja, l'isifuda koton bia n'acinoci oloa n'asanoci omun; makonnabonci *lisifuda koti fa* misici kakoborokwon *n'amunin* bia; l'iibidikitin bia lokono iibidocin *bia ie* Adaieli oboramun, la *angel ajian*.

18 Alika da fa aicin toho? la Zacharias ajian angel omun, habeci ia di, d'iretu baja habe ia, la.

19 Angel oonaba goba ajian lomun, Gabriel daii, ajinamaci Wacinaci isibomun; imigodaga te di d'ajian bia bumun, d'adokoton bia bumun toho ahalikibititu ajiahu.

20 B'adeka, majianci fa bu, mamari fa b'ajian, toho ibini obora; mikiduadin ban d'ajian odoma, kia iibido fa c'ikisi olcko, la *angel ajian*.

21 Lokono oabodda goba Zacharias obora; maicin na ama ibenatan i temple oloko.

22 L'oftikidin yu warea, mamari goba l'ajian namun, n'aiita kiana aba karaiahu l'adekin temple oloko, ikisitoa ro lan namun odoma, kiani warea kwa la goba majianin.

23 Kenbena, ika tu kasakabo li'ibidin ikitan, l'akoiwa goba l'isikwa mun iro.

24 Kia kasakabo adiki l'iretu Elisabeth kasa goba; abar-dakabo kaci c'iakatwa goba, ajian,

25 Toho jia la Adaieli damun, ika tu kasakabo oloko l'adekin d'ibici, l'onnakin bia lokono ajian karikonatu d'akona rea, ta *ajian*.

26 Abar-timen kaci oloko Wacinaci imigoda goba angel Gabriel abar bawhu-yuho mun iro Galilee muntu, kia *n'asasia* Nazareth, main.

27 Abar virgin *hiaro* ibici, kia abarli wadili ikisidasia *mamakwalasia*, lihiki iri Joseph, David oreaci; virgin iri Mary.

28 Angel akodwa tamun, ajia-ibici, Alikibi bu, ibekitotu isahi abu bui; Adaieli b'uma; ba-alikibittoa hiarono aji; la tumun.

29 T'adekin kona i, t'oyurata t'ansiwa l'ajian odoma; ama ajiahu toho? ta tumunwa.

30 Angel ajiaga tumun kiana, Mamaron bu, Mary, isahi b'aucigin Wacinaci isibomun odoma.

31 B'adeka, b'adibeyo oloko kasa fa bu, abarli b'imodi fa b'aiici wa, kenbena bu'iriti fa i Jesus, main.

32 Ifilici fa i, Aiomunci-wabu Aiici, na fa asan i, lihiki omun Adaieli Wacinaci asiki fa l'ici David aboliti-kwonahu.

33 Jacob sanoci adaien-wabu fa i maiibonwan l'iisauka bajia maiibonwa fa; la.

34 Alike ta ma toho, maicin daia wadili? ta kiana Mary ajian angel omun.

35 Angel oonaba goba ajian tumun, Satu laloko anda fate b'ajeago, Aiomunci-wabu itata-okona aia-boti fa bu; kiodoma satu amateli karaiaci bia baurea Wacinaci Aiici na fa asan.

36 Kena, b'oentu Elisabeth, kia bajia kasa t'ehebe abu, tanahu abar-timen kaci kan, *bariga* masatu nani goba asani n.

37 Amakoro Wacinaci monyinima ma, la tumun.

38 Badeka, Adaieli ikita-kwontu *daii*, bajian olokoji

ki damunia, ta Mary ajian *lomun*. Ika angel akoiwa taurea.

39 Kia kasakabo oloko Mary akenakwa ausin aiomun-betu ororo mun iro maharan, abar Juda bawhu-yuho mun iro.

40 Zacharias isikwa olokomun t'akodwa, sare ta Elisabeth omun ajian.

41 Kenbena ika tu Elisabeth akonnabon Mary ajian, t'isa adehadaga t'adibeyo oloko; Elisabeth ibe kiana Satu laloko abu:

42 Kena kakonnaki goba t'ajian, Ba alikibitoea bui hiarono aji, bu'sa alikibitoea bajaia; ta ajian.

43 Alo-areatu kibi damun toho? d'Adaien oiyu anditute damun?

44 Badeka, ika tu ki b'ajian andin d'akuyuko olokomun, d'asa adehadaga d'adibeyo oloko alikibi odoma!

45 Ta alikibitoea ikiduaditu kiana, Adaieli ajiasia okonomun tumun t'amuni fa odoma, ta ajian.

46 Mary ajiaga kiana, Dai'ialoko ifirota Adaieli,

47 Dai'ialoko alikibi bajaia Wacinaci d'isada-kwonci *odoma*.

48 L'adekin onabotu l'ikita-kwontu ibici odoma: badeka, tanahu warea, ahalikibitotu na fa asan di namakwa ikirikiano.

49 Tataci-okona onyin ifirotu amateli damun odoma; satu l'iri bajaia.

50 Amaroci l'obora okonomun nokonnega i, namakwa n'asanoci okonomun bajaia maiibonwan.

51 Tata-okona l'odokota l'adina abu; ifilibeci l'itaba kota nauaiya n'aloa abu.

52 Tatabeci-okona l'otokodo-kota n'abolliti-kwonahu ajeago area, kena onaboci l'aiomunta.

53 Amisiaci l'ibekita sabetu amateli abu; kena yuhoro kamunci l'akoiokota amakoro abu.

54 L'ikita-kwonci Israel l'oborata, l'okoborokwon l'onokonnawa *l'okonomun odoma*.

55 Ki jiaro ki la gobai ajian waii icinoci omun, Abraham omun, l'isanoci omun bajaia, maiibonwatu bia; ta *Mary ajian*.

56 Kibena goba Mary t'oma kabuin kaci jiaro, kenbena t'akoiwa t'isikwa mun iro.

57 Elisabeth ikisi anda goba c'imeodon bia, abarli t'aiici wa c'imeoda kiana.

58 T'adinamunci t'ohonanoci bajaia akonnabaga Adaieli adokoton ifrotu nokonnehi t'okonomun, alikibi kiana t'oma ie.

59 Kenbena, t'ekabuintimeli kasakabo oloko n'anda n'acircumcise-dikitin bia koriliaci, kena Zacharias na airitin i l'ici iri oloko.

60 L'oiyu oonabaga kiana n, Abakoro, John lo fa asonwa, main.

61 Alikai koro bu'iono torajia ma kairin, na tumun.

62 N'ikisitoaga kiana l'ici omun, alika lo fa kairin, main.

63 L'adagata kiana aburiti-kwonahu, kena l'oburita, John l'iri, main. N'abokwa goba ia namakwa kiana.

64 Abaren l'ireroko atorodwa, li'ie bajaia adokodwa; l'ajia goba kiana, apraisedin Wacinaci omun.

65 N'ikiradici amaro goba namakwa, kenbena tomakwa ajiahu t'okonomuntu ausa goba tomakwa Judea aiomun-betu ororo ajeagoji.

66 Namakwa akonnaboci n asika goba n'aloa olokoa n, Ama jia kibi lo fa lihi koriliaci? na ajian. Adaieli akabo l'oma goba.

67 L'ici Zacharias ibe goba Satu Ialoko abu, kena l'oprophesidoa, ajian,

68 La-alikibitoa Adaieli Wacinaci Israel omun, l'oiono l'adekin bote odoma adokodon *ie*,

69 L'onnakida l'okoa w'isada-kwonahu *bia*, l'ikita-kwonci David sanoci okoboroko.

70. Ki jia la goba ajian sabeci l'oprophetno areroko abu, ororo amurretonwa wareaci :

71 W'isadonwa *bia* kaiimacino wamun orea, namakwa mansicino u akabo roko orea bajaia.

72 L'oboratin *bia* waii icinoci l'onokonne *n'akonomun* abu, l'okoborokwon. *bia* isatu l'ajian *isan bia namun i*.

73 Asweardoahia lajiasia waii icinaci Abraham omun ki,

74 L'isikisia *bia* wamun, waii, isadwa kaiimacino wamun akabo roko orea, w'ikitan *bia* mamaroni abu i,

75 Isahi abu misihi abu l'isibomun w'akokke man.

76 Bui, *d'asa*, aiomunci-wabu prophetin na fa asan, Adaieli isibo obora b'osin fa odoma iibidikitici *bia* l'abonaha.

77 B'aicikitin *bia* l'oiono omun isadahi okonomun, n'awakaia l'odokodon abu,

78 Wacinaci nokonnin *n'akonomun* odoma, kiodoma arannahai anda bote aiomun warea wamun.

79 T'ikalimetonwa *bia* lokono abollitici orirokoho oloko omun, *abollitici* aodahu iyabo mun omun, t'ausikitin *bia* maiimatu waboroko olokomun w'akuti; la *Zacharias ajian*.

80 Ilonci ibikidwa goba tataci *bia* okona ialoko abu; kenbena malokon aukili n kwa la goba l'odokotonwa obora Israel omun.

CHAP. II.

KENBENA, kia kasakabo oloko, Cesar Augustus asika goba ajiahu, namakwa ororo *ajeagoci* iri aburitonwa *bia*.

2 (Kia atenwa aburitasia goba Cyrenius adaiahu man ka Syria ororo ajeago.)

3 N'ausa goba kiana nauaiya n'asikwaji namakwa, n'aburiti-kitin bia na'iri wa.

4 Joseph baja ausa goba Galilee warea, Nazareth bawhu-yuho warea, Judea mun iro, David bawhu-yuhon mun iro, Bethlehem n'asia asan; David orea-cin odoma i.

5 *L'ausa* l'oburiti-kitin bia l'iri wa Mary l'ikisidasia oma, ika tu goba kasani n.

6 Kenbena, yumuni nan ka *tikasakabo* anda goba c'imeodon bia *t'isa wa*.

7 Kena c'imeoda goba atenwaci t'aiici wa, kena t'i-dikita i, manger oloko asikin i, aba-wareaci oboratu bawhu oloko maboran odoma ie.

8 Kia ororo ajeago sikapo ikitaarino kabuea oloko goba, ikitan n'asikaponwa kasakoda.

9 Kena, Adaieli angel atokoda namun, Adaieli kalime akalimetwa n'ikiraji, manswa amaron kiana ie.

10 Angel ajiaga kiana namun, Mamaroni hu: hadeka; satu ajiahu d'ajiaga homun ifrotu alikibihi okonomun, kia namakwa n'amunin bia.

11 *Abarli* karaien tanahu homun odoma, David bawhu-yuhon mun; Isada-kwonci, Christ Adaieli lihiki.

12 Toho ki adokoto fa homun, Koriliaci haucigi fa adikitoci, manger oloko borekwonci, la *angel namun*.

13 Abaren yuholi aiomun konono angel oma goba, apraisedin Wacinaci, ajian,

14 Wacinaci omun kalimehi aiomun wabu; maiimahu ororo ajeago, isahi lokono omun baja, *na ajian*.

15 Kenbena, angelno akoionwa bena aiomun bonnan, sikapo ikitaarino ajiaga namuni-kwawa, Wasigate Bethlehem mun iro, wadekibate toho, Wacinaci ajiasia wamun okonomun, main.

LUKE II. 16.

16 Wabujicite andin, auciga Mary, Joseph, koriliaci baja borekwonci manger oloko.

17 N'adekin bena, n'aicikita ajiahu *l'*ajiasia namun koriliaci ki okonomun.

18 Namakwa akonnaboci n abokwa goba ia sikapo ikitaarino ajian odoma

19 Tomoroa Mary ikita goba toraha ajiahu tomakwa, t'oloasibo abu kakaborokwoni n.

20 Kena sikapo ikitaarino akoiwa goba, Wacinaci n'akalimeta apraisedin baja, tomakwa n'akonnabosia okonomun n'adekisia baja, *l'*ajian olokoji namun.

21 Kabuin-timen kasakabo ibika koriliaci n'acircumcise-dikitin bia; Jesus na goba airitin i; ki jia lan goba angel asan odoma i, *t'*adibeyo olokon obora i.

22 Kenbena *t'*umaribendonwa kasakabo iibidonwa bena, Moses ahakan olokoji, n'anda l'abu Jerusalem mun n'asikin bia Adaieli isibomun i.

23 (Ki jin ki *t'*oburitwa Adaieli ajian oloko, Wadili jiaro atenwaci karaien isaci Adaieli omun ma fa asonwa, motu.)

24 N'asikin bia sacrifice baja, ki jin ki Adaieli ajian ahakaga, Biama jiaro wiru, biama jiaro wakkwa-sa, motu.

25 Kena, Jerusalem mun abarli wadili goba, Simeon ci iri; lihiki misici akwaiaboaci baja, l'oabodda goba ahaikataci Israelno okoboroko obora, Satu Ialoko l'ajeago goba.

26 Lihi omun Satu Ialoko ahaka goba, maodoni *ba* fa Adaieli Christ oboraji *b'*adekin *biate i*, main.

27 Kena l'anda gobate *Satu* Ialoko abu temple olokomun; ika tu l'ici l'oiyu mici akodonwa koriliaci Jesus abu, misitu-ahakahu olokoji jiari ki nan bia i.

28 L'onnaka kiana i l'adinarokoa, sare la Wacinaci omun, ajian,

29 Adaieli, tanahu b'ikita-kwonci b'akoiokota maii-mahu abu, b'ajian jin ki ba:

30 B'isadin d'akosi adekin odoma,

31 B'iibidisia ki namakwa lokono isibo omakana;

32 Alaiti akalimetonwa bia abano akirikiano omun, kalimehi ki bajia b'uiono Israel omun, la *ajian*.

33 L'ajiasia *Jesus* okonomun odoma Joseph l'oiyu mici abokwa ia.

34 Kena sare la Simeon ajian n'akonomun, kena l'ajiaga l'oiyu Mary omun, B'adeka, lihi koriliaci asikoa, yuholi Israel konono atikidin bia, n'akenakonwa bia bajia; adokotasia bia lihi, ajiasia iyalo ko;

35 (Kiduan, kaspara aiako fa bu'ialoko bajia,) yuholi oloa adokotonwa bia, la *tumun*.

36 Kena abaro Anna, prophet hiaro, Phanuel otu, Aser tu ikirikia, kia habetu wabu, biam-timen wiwa goba c'ireci oma n, mirecin bena-rea goba n;

37 Bibici-loko wiwa bibici-wiwa t'ajeago botobatu goba, mausintu temple warea, tomoroa Wacinaci c'ikita goba makotoni abu akwaiaboa abu origahu man kasakabo man.

38 Ika ki t'akodwa, Adaieli omun t'idankidwa, kena t'ajiaga l'okonomun namakwa oaboddici n'adokodonwa obora omun Jerusalem mun.

39 Ika tu Wacinaci ajian jia nan iibidin, Galilee mun iro n'akoiwa, nauaiya na bawhu-yuhon Nazareth mun iro

40 Koriliaci ibikidwa goba tataci bia okona ialoko abu, ibeci kakoborokwahu abu, kena Wacinaci iisa l'okona mun goba.

41 L'ici l'oiyu mici ausa goba Jerusalem mun iro wiwa man, passover ifirokoro ka.

42 Biam-kutibana wiwa l'ibikidonwa bena, Jerusalem mun iro n'ausa ifirokoro ka.

43 Kenbena *na*-kasakabo harani *odoma*, n'akoionwa

ka, ilonci Jesus aiibikitwa loaiya Jerusalem mun ; Joseph l'oiyu bajia maicin goba *n'aiibini wa i*.

44 N'ikisini n'aman odoma i, abar kasakabo n'akona goba ; n'auada l'ibici nai'iono okoborokoji, n'aicisiano okoborokoji bajia.

45 Maucigin nan odoma i, n'akoiwa Jerusalem mun iro ba auadin l'ibici.

46 Kenbena, kabuin kasakabo adiki, n'auciga i temple oloko, bolla kwa lan anakabo amairikotacino omun ; l'akonnaba n'ajian, l'adagata bajia ie.

47 Namakwa akonnaboci *l'ajian*, abokwa ia l'okoborokwasia abu l'oonabasia abu bajia.

48 N'adekin kona i n'abokwa ia ; D'asa, ama odoma hajia ba ? b'adeka, b'ici daii mici auada b'ibici nokonne abu, ta l'oiyu ajian lomun.

49 Ama odoma h'auada d'ibici, maicin ha D'aci imikebohu d'onysin bia ? la kiana ajian namun.

50 Maicin na l'ajian okonomun namun.

51 Kena l'otoƙoda nama, Nazareth mun andin ; n'abomun goba i ; tomoroa l'oiyu ikita goba tomakwa ajiahu t'oloa olokoa.

52 Kena Jesus ibikidwa sabu goba kakoborokwahu abu karaiakona abu : Wacinaci omakana lokono omakana isahi abu *l'ibikidwa goba*.

CHAP. III.

IKA tu goba abar-mairia-kutihi wiwain Tiberius Cesar adaihen, Pontius Pilate adaihu man ka Judea *ororo* ajeago, Herod tetrarch man ka Galilee *ororo* ajeago, l'augici Philip tetrarch man ka Iturea *ororo* ajeago Trachonitis *ororo* ajeago bajia, Lysanias tetrarch man ka Abilene *ororo* ajeago.

2 Annas Caiaphas bajia priestno afudyino man ka ;

ika ki Wacinaci ajian anda goba John Zacharias aiici amun malokon-aukili mun.

3 Jordan eribokontu ororo ajeagoji l'anda kiana, *vjia-ibici* baptism okonomun *n'asifudani* abu *na'wakaia* adokodonwa bia ;

4 Ki jin ki t'oburitwa Esaias prophet ajian kaarta oloko, Malokon aukili oloko abarli asimakaci ajian, H'iibida Adaieli abonaha, l'oboramun waboroko misi h'omurretin.

5 Tomakwa totolali ibekito fa, tomakwa aiomuntu ororo aonaboto fa, tohoroman bajaia ; kena auretu imi-sido fa, kasirisiri aukili waboroko afulifulito fa.

6 Kena Wacinaci isadisia tomakwa isirokoho adeki fa, motu.

7 Ika ki l'ajiaga yuholi lokono omun andici l'o-baptizedisiano bia, Karitu hori sanoci hui, alika aicikita homun h'atedin biate kaiimahu anditu bote oboraji ?

8 Kiwili kiana hu satu h'iwi h'isifudan bia, kena, Waii icinaci Abraham w'amuniga, mani hali ajian hoaiya h'oloa olokoa, Wacinaci tata okona toraha siba orea l'akenako koton bia Abraham sanoci lomun, da ajian homun.

9 Baru bajaia borekwa ma ibin ada egura okonomun, kiadoma tomakwa ada miwitu satu c'iwi, asogoa, kena t'oboredwa ikihi akoloko mun, la.

10 Lokono adagata kiana i, Alika wa fa kiana? na ajian.

11 L'oonabaga, ajian namun, Kamunci biama ekehu asiki fa mekeci omun *abaro*, kamunci akotahe *asiki fa* ki jin ki ba, main.

12 Publicano bajaia anda n'abaptizedikitonwa bia, W'adaianasia, alika wa fa waii? na adagaton i.

13 Monnakin ha n'asikisia bia homun aji sabu, la ajian namun.

14 Soldaronó bajia adagata i, Alika wa fa waii? na ajian. Mamarontan hali abarli jiali; majian hali abarli jiali okonomun murrigahu abu; h'oorosidoa h'iauna abu, la ajian namun.

15 Ika tu lokono oaboddin, John ki Christ? na namakwa n'akoborokowa,

16 John oonabaga n, ajian namakwa namun, Daii abaptize-da barin hu oniabu abu, tomoroa daii aji sabuci tatán okona anda bote, daii koro isa afuilin l'isapatun atatadi-kwonahu: lihi abaptize-da fa hu Satu Ialoko abu, ikihi abu.

17 L'owariwaria l'okabo roko ka, tomakwa ren l'isadi fa l'isada-kwonahu isikwa oloko, kena l'omarisia l'aherakidi fa l'ologia olokomun; tomoroa tobolisi l'ibiti fa maiagasonwatu bia ikihi abu.

18 Kena yuhoro sabu okonomun l'ajia goba l'okono omun l'ajiani abu.

19 Tomoroa Herod tetrarch, ika tu *John* ahakan lomun l'owakaia okonomun, Herodias l'augici Philip iretu *l'onnakin lomunwa* okonomun, tomakwa wakai-ahu *aba sabu* Herod onyisia okonomun bajia.

20 Toho *wakaiahu* l'onyi goba tomakwa t'aji sabu, John isibo l'itatada siba-oloko *kiana*.

21 Namakwa lokono abaptizedonwa bena, Jesus bajia abaptize-dwa goba, kena l'okwaiabonwa oloko aiomun atorodwa goba *lomun*,

22 Satu Ialoko atokoda gobate l'isi amun, wiru jia ta karaien; kena ajiahu kakonnaki gobate aiomun bonna rea, Bui ki d'Aiici d'ansisia, bui abu ki di'isai-gatwa, main.

23 Lihi Jesus abar-loko ajeago biam-dakabo wiwa jiaro *ibikidoci*, (n'ikisi goba i) Joseph aiici barin, Heli *aiici* lihi,

24 Matthat *aiici* lihi, Levi *aiici* lihi, Melchi *aiici* lihi, Janna *aiici* lihi, Joseph *aiici* lihi,

25 Mattathias *aiici* lihi, Amos *aiici* lihi, Naum *aiici* lihi, Esli *aiici* lihi, Nagge *aiici* lihi,

26 Maath *aiici* lihi, Matthias *aiici* lihi, Semei *aiici* lihi, Joseph *aiici* lihi, Juda *aiici* lihi,

27 Joanna *aiici* lihi, Rhesa *aiici* lihi, Zorobabel *aiici* lihi, Salathiel *aiici* lihi, Neri *aiici* lihi,

28 Melchi *aiici* lihi, Addi *aiici* lihi, Cosam *aiici* lihi, Elmodam *aiici* lihi, Er *aiici* lihi,

29 Jose *aiici* lihi, Eliezer *aiici* lihi, Jorim *aiici* lihi, Matthat *aiici* lihi, Levi *aiici* lihi,

30 Simeon *aiici* lihi, Juda *aiici* lihi, Joseph *aiici* lihi, Jonan *aiici* lihi, Eliakim *aiici* lihi,

31 Melea *aiici* lihi, Menan *aiici* lihi, Mattatha *aiici* lihi, Nathan *aiici* lihi, David *aiici* lihi,

32 Jesse *aiici* lihi, Obed *aiici* lihi, Booz *aiici* lihi, Salmon *aiici* lihi, Naasson *aiici* lihi,

33 Aminadab *aiici* lihi, Aram *aiici* lihi, Esrom *aiici* lihi, Phares *aiici* lihi, Juda *aiici* lihi,

34 Jacob *aiici* lihi, Isaac *aiici* lihi, Abraham *aiici* lihi, Thara *aiici* lihi, Nachor *aiici* lihi,

35 Saruch *aiici* lihi, Ragau *aiici* lihi, Phalec *aiici* lihi, Heber *aiici* lihi, Sala *aiici* lihi,

36 Cainan *aiici* lihi, Arphaxad *aiici* lihi, Sem *aiici* lihi, Noe *aiici* lihi, Lamech *aiici* lihi,

37 Mathusala *aiici* lihi, Enoch *aiici* lihi, Jared *aiici* lihi, Maleleel *aiici* lihi, Cainan *aiici* lihi,

38 Enos *aiici* lihi, Seth *aiici* lihi, Adam *aiici* lihi, Wacinaci *aiici* lihi.

CHAP. IV.

JESUS ibeci Satu Ialoko abu akoiwa goba Jordan warea; malokon aukili mun iro *Satu* Ialoko ausa kita i.

2 Biam-loko kasakabo goba yauhahu ikisidin wakaia abu i. Kia kasakabo oloko amahu-wabu koro l'eke goba; t'arani oloko, ika t'adiki amisia goba i.

3 Yauhahu ajiaga lomun, Wacinaci Aiici faroka bu, b'ahakate toho siba omun, t'omurretonwa bia meli bia, ta.

4 Kena Jesus oonabaga n, ajian, T'oburitwa, loko kokke kwa ma fa meli robuin koro odoma, tomoroa tomakwa Wacinaci ajian odoma, motu, la.

5 Kenbena yauhahu onnaka i aiomun kentu ororo ajeago mun, kena t'odokota lomun tomakwa ororo ajeagobetu isauka abahi kiben.

6 Kena yauhahu ajiaga lomun, Toraha tomakwa tata-okona d'asiki fa bumun, t'ikalime bajia; asikasian d'amunin odoma; alikai jiali d'ansisia omun d'asika ma ba n.

7 Bui atorodo faroka b'ukwaiabonwa abu kiana damun, tomakwa bui omuni fa n, ta.

8 Jesus oonabaga n ajian tumun, B'osa dai'iabo mun, Satan: B'ukwaiabo fa Adaieli Wacinaci bumun omun, lihi robuin b'ikita fa, tani aburitonwa odoma; la.

9 Kena Jerusalem mun iro t'ausa l'abu, temple isi aboloko t'isika i; kena t'ajiaga lomun, Wacinaci Aiici faroka bu, b'itikidate buaiya yaraharea onabomuniro,

10 L'ahaka fa lihi angelno omun b'ukonomun, n'ikitant bia bu, tani aburitonwa odoma,

11 Kena n'akabo rokoa n'onnaki fa bu, alika jiaro makatadin tan bia b'ukuti siba okonomun, motu, ta.

12 Kena Jesus oonabaga n, Mikisidini bo fa wakaia abu Adaieli Wacinaci bumun, tani ajiahu *odoma*, la tumun.

13 Ika tu yauhahu iibidin ikisidin wakaia abu i, ti'iba banyia i.

14 ¶ Kenbena Jesus akoiwa ba *Satu* Ialoko itata-okona abu Galilee mun iro, kena ajiahu l'okonomun goba tomakwa toraha isikwa bonnahiji.

15 Kena n'asynagogue oloko l'omairikota goba; n'akalimeta *goba* i namakwa.

16 ¶ Kena Nazareth mun l'anda, yumuntu goba l'ibikidonwa; kena l'ausa synagogue olokomun, l'amuten be *l'ausin* jin, sabbath kasakabo oloko; l'ajinama kiana aridin.

17 Prophet Esaias *ajian* kaarta n'asikisia goba lomun. Ika tu l'odokodokotoni n, aburitasia l'auciga,

18 Adaieli Ialoko d'ajeago ka, oili l'isikin d'akona odoma satu ajiahu d'ajian bia kamunaigaci omun; l'imigodate di akurradaaci oloa d'isadin bia; adokodoahu okonomun d'ahakan bia abokotooci omun, makosici omun *d'ahakan bia* n'adekin bia ba okonomun; ahaidikitasia d'aboratin bia n'afuilonwa bia,

19 Adaieli isatu wiwain okonomun d'ahakan bia, motu.

20 Kena kaarta l'isiribida, l'isikin *bia* c'ikita-kwonci omuni ba n, kena l'obollita. Synagogue olokoci namakwa adekisiaga i.

21 Kena li'inataga ajian namun, Tanahu kia aburitasia iibidwa h'okuyuko omun, la.

22 Namakwa akonnaboci goba i, kena isatu-kibi ajiahu l'ireroko oreatu abokokota naia: Joseph koro aiici lihi? na ajian *n'amunikwawa*.

23 Kena l'ajiaga namun, Toho kijiamutu ajiahu h'ajia fate damun barin, Ibihida-arin, b'ibihidoa buaiya, main; Capernaum mun b'onysisia okonomun w'akonnabaga, kijiamutu bonyi yaha ba, buaiya b'uhorora ajeago, *ho fa damun*, la.

24 Kena l'ajiaga, Kiduan d'ajiaga homun, Abarli koro prophet n'ansisia loaiya l'ohorora ajeago.

25 Tomoroa kiduanin Daii ajian homun, Israel ororo

mun yuholi botobaci hiarono goba Elias kasakabo oloko ika tu goba aiomun atagonwa *oini mikinin bia* kabuin wiwa ajeago abartimen kaci, ika ki ifrotu amisياهو atikida tomakwa ororo ajeagoji man.

26 Tomoroa abaro jiaro koro ibici *Wacinaci* imigoda goba Elias, tomoroa Sarepta Sidon muntu bawhu-yuho mun iro *l'imigoda i*, abaro botobatu hiaro ibici.

27 Kena Israel ororo mun yuholi isereci goba, ika tu Eliseus prophet *yumunin*; kena abali jiali koro amaribendwa goba, tomoroa Naaman Syria kondi robuin *amaribendwa goba*, la ajian.

28 Kena namakwa synagogue olokoci akonnabocin hara goba aiimawtonwa kiana,

29 Kena n'akenakwa acirikidan.i bawhu-yuho orea, n'ausa l'abu aiomuntu ororo abologatonwa mun, yumuntu goba *n'amurretin na'bawhu-yuhon*, n'aboredin bia i l'aboloka-muniro.

30 Tomoroa l'ausa n'akoborokoji, akoionwa.

31 Kenbena Capernaum Galilee muntu bawhu-yuho mun l'anda goba, kena Sabbath kasakabo oloko l'omairikota goba ie.

32 Kena l'omairikotan abu ie nabokwa goba ia, l'ajian okona tatani odoma.

33 ¶ Abarli synagogue olokoci iribetu yauhahu kamunci, kakonnaki goba asimakan,

34 B'uiba u; ama kiana bumuni waii, Jesus, Nazareth kondi bui? b'andate b'aboadin bia u? d'aiita bu, Saci Wacinaci omunin bui, la ajian.

35 Kena Jesus aiibokota n, Maiakwa ba, b'ufitiki-date laurea, la ajian. Ika tu yauhahu aboredin i anakabo, t'ufitikida laurea, makaritin ia i.

36 N'abokwa ia namakwa, Ama ajiahu toho! ajiahu tata-okona abu l'ajiaga iribeci yauhahu omun, t'ufitikida kiana *lokono* orea, na ajian n'amuni-kwawa.

37 Kenbena ajiahu l'okonomun ausa goba tomakwa toraha isikwa bonnahiji.

38 ¶ Kena l'akenakwa ausin synagogue warea, akodonwa Simon isikwa olokomun. Simon iretu oiyu audasia goba manswa kiben; kena nakwaiaba tumun i.

39 L'ajinama tamun, aiibokoton audasia *l'ajian abu*; *audasia* aiiba kiana n: abaren t'akenakwa goba, ikitan ie.

40 ¶ Adaili akodonwa bo, alikai jiali kamunci aboaci tomonowatu aboahu abu ausa n'abu l'ibicro, kena l'okabo l'isika namakwa n'ajeago, isadin ie.

41 Yauhahu baja afitikida yuholi lokono orea, Christ, Wacinaci Aiici bui! ta asimakan ajian. Kena l'iibokota n majia-koton lani n, t'aicini Christin odoma i.

42 Kasakabo l'akoiwa ausin malokon aukili mun iro, kena lokono auada l'ibici, kena n'anda l'ibici, ikiadin i, mausikitati nan odoma i.

43 Kena l'ajiaga namun, D'ahaka fa aba bawhu-yuho mun Wacinaci isauka okonomun, kia bia ki imigodasiate Daii: la.

44 Kenbena Galilee muntu synagogue oloko l'ajia goba.

CHAP. V.

KENBENA, ika tu lokono aherakidan lamun, n'akonabon bia Wacinaci ajian, l'ajinama Genesaret kiraha ribo mun.

2 Biama mihi l'adeka kiraha ribo mun, tomoroa asia-arino atokoda toloko-area, asogoson n'anetinwa.

3 Kena abar mihi olokomun li'iga, Simoni mihi ia, kena lokwaiaba i l'icirikidin bia teribo-area niiman. Kena l'obollita, amairikotan lokono mihi oloko-area.

4 L'iibidin ajian, B'icirikida totola mun iro, kena

b'otokodo kota bu'netinwa b'usian bia, la ajian Simon omun.

5 Simon oonabaga *n*, ajian lomun, W'adaianasia, toho origahu abu w'imikebo ba, mamariga w'aucigin amateli jiaro, tomoroa, bui ajian odoma, nete d'atokodo-kota, la.

6 Kena ika tu n'oniyini *n*, yuhoro kibi himi abu n'andakota; n'anetin aiherakidwa kiana.

7 N'ibiamtesiano aba mihu olokoci n'auada kiana, n'andin bia aboratin ie. N'anda *namun*, n'ebekita biaman mihu, t'itendwa-tini bia.

8 Simon Peter adekin kona *n*, l'otoroda Jesus okoro okona mun. B'osa daurea, wakaiacin daii odoma, Adaieli, la ajian.

9 L'abokonwa ia odoma, l'omaci baja namakwa, yuhoro himi n'aucigin odoma:

10 Ki jin ki ba James John mici, Zebedee sanoci, Simon ibiamtesiano. Mamaroni bu; tanahu warea lokono b'aucigi fa, la Jesus ajian Simon omun.

11 Teribo mun n'andin mihu abu, n'aiiba tomakwa, ausin l'inabo.

12 ¶ Kenbena, aba bawhu-yuho mun lan ka, abarli wadili, tomakwa l'okondi isereci; l'adekin kona Jesus, l'isiba muniro l'otoroda goba, akwaiabon i, Adaieli, b'ansi faroka, b'umaribenda ma di, la ajian.

13 Kena l'isika l'okaboa, ibibidin i, Da fai, mariben bu, la ajian. Abaren l'esere ausa laurea.

14 L'ahakaga kiana lomun, Mahakan bali abarli jiali omun, tomoroa b'osa, adokotonwa buaiya priest omun, kena b'umaribendonwa odoma b'isikali *b'isikisia bia*, ki jia la goba Moses ahakan, adokotahu bia t'okonomun namun, la *lomun*.

15 Manswa sabu goba ajiahu l'okonomunin; kena yuholi kibi lokono aherakida goba akonnabonin, n'a matata-okona l'isadin bia.

16 ¶ Kena malokon aukili mun iro l'ausa, akwaia-bonwa.

17 Kenbena, abar kasakabo oloko, amairikota lan ka, Phariseeno, amairikotaci misitu-ahakahu baja abollita goba, naii anda tomakwa isikwa wareaci, Galilee warea, Judea warea, Jerusalem warea; kena Adaieli tata-okona yumuni goba isaditu bia ie.

18 Kena, abano anda beledi aboaci abu l'otorodokwonahu ajeago: kena n'akodwa ti goba l'abu n'asikin bia l'isibomun i.

19 Mamari goba n'aucigin n'aboroa n'akodonwa bia l'abu, yuholi lokono *yumunin* odoma; *kiodoma* bawhu ajeago mun n'amoda, kena t'isiditu anakarokoji n'atokodo-kota i l'otorodokwonahu *ajeago* anakabo Jesus isibomun.

20 L'adekin n'ikiduadin, Loko, bu'wakaia adokodwa baurea, la ajian lomun.

21 Aburiticino Phariseeno baja ajiati goba n'akoborokoa, Alikai lihi wakaiaci-wabu ajian? Alikai kiana adokoda ma wakaiahu, tomoroa Wacinaci robuin? na.

22 Jesus aiita n'akoborokoji, l'oonabaga kiana ajian namun, Alika ha ajian h'oloa olokoa?

23 Alikan matata-sabu ka ajiahu, Bu'wakaia adokodwa baurea, mahu jiaro? B'akenakwa, kena b'akona, mahu jiaro botta?

24 Tomoroa h'aicin bia loko Aiici kamunin tata-okona ororo ajeago, l'odokodon bia wakaiahu, *la namun*, (*kena* beledi aboaci omun l'ajiaga,) D'ajiaga namun, B'akenakwa, b'otorodokwonahu b'onnakida, kena b'isikwa mun iro b'osa, la *lomun*.

25 Abaren l'akenakwa n'asibomun, onnakin l'otorodosia ajeago; loaiya l'isikwa mun iro l'ausa kiana, akalimetin Wacinaci.

26 N'abokwa ia namakwa: kena Wacinaci n'akali-

meta: hara goba kiana amaron ie, Tanahu *robuin* w'adeka madekinwasia be! na ajian.

27 ¶ Kian bena l'ofitikida, kena abarli publican, Levi ci iri l'adeka bollakwon onnakici bia eustom plata, B'osate dai'inabo, la ajian lomun.

28 Tomakwa li'iba kiana; l'akenakwa, li'inabo ausin.

29 Kena ifrotu akotahe Levi amurreta loaiya l'i-sikwa oloko lomun; yuholi kibi publicano, abano baja, n'ama goba abollitin.

30 Tomoroa aburiticino Phariseeno mici aononoda l'omairikotosiano omun; Ama ibia publicano oma, wakaiaci oma h'okota, aten baja? na ajian.

31 Tomoroa Jesus oonabaga *n*, ajian namun, Tati-okona kansika koro ibihida-arin, tomoroa aboaci *kansika i*.

32 Misici d'asimakin bia koro Daii andate, tomoroa wakaiaci, n'asifudan bia, la.

33 Kena n'ajiaga lomun, Ama ibia John amairikotosiano makoton ka yuhohoin, n'akwaiabonwa *abu*, Phariseeno *amairikotosiano* ki jin ki ba; tomoroa bui amairikotosiano akota, aten baja, na.

34 L'ajiaga namun, Aiikahu-sikwa sanoci makotokoni ha ma kiana, ika tu ki aiikaci n'aman?

35 Tomoroa kasakabo anda fate, ika tu fa aiikaci onnakonwa naurea, ika ki makoton na fa kia kasakabo oloko, la.

36 Aba kijiamutu ajiahu l'ajiaga namun baja; Alikai koro asika imiliatu ekehu ibena wahadutu okona; l'isiki faroka *n*, imiliatu aiherakidi fa *n*, imiliatu ibena tomanjia ma koro wahadutu okona baja.

37 Alikai koro asika imiliatu wine wahadutu teda botoli olokomun, l'isiki faroka *n*, imiliatu wine oakudi fa botoli, t'osonko fa, teda botoli baja aboado fa.

K

38 Tomoroa imiliatu wine asiko fa imiliatu teda botoli olokomun, biamaga c'isadonwa kiana.

39 Alikai koro ateci wahadutu atatika imiliatu abaren, Wahadutu isasabu ka, lani ajian odoma, la.

CHAP. VI.

KENBENA, cibiamtitu sabbath toboratu adiki, marisi kabuea okoborokoji l'ausa goba; marisi l'omairikotosiano akurrada goba, n'ikiniwa; nai'ikisa n'akabo rokoa n.

2 Abano Phariseeno ajiaga namun, Ama odoma h'oniyika toraha mimitu sabbath kasakabo oloko? na.

3 Jesus oonabaga namun, ajian, Maridin ha toho David onyisia okonomun, ika tu goba amisian i l'omaci baja?

4 Wacinaci sikwa olokomun l'akodwa goba, adokotasia meli l'onnaka goba l'ikiniwa, l'omaci omun l'isika goba baja n; kia koro misi goba n'ikin bia, tomoroa priestno robuin omun?

5 Sabbath kasakabo Adaien loko Aiici barin, la goba ajian namun.

6 Kenbena aba baja sabbath oloko synagogue olokomun l'akodwa, amairikotan; yumuni ki goba abarli loko li'isa mairia asoareci kabo.

7 Aburiticino Phariseeno baja adekisia goba i, sabbath kasakabo oloko l'isadin obora i, n'aucigin bia amateli n'ahakasia bia okonomun l'iri.

8 Tomoroa n'akoborokoji l'aiita; kena, B'akenakwa; anakabo b'ajinama, la ajian asoareci kabo omun. L'akenakwa kiana ajinamun.

9 Jesus ajiaga namun kiana, Amateli d'adagato fa hu; *alikan* misika onyihia bia sabbath kasakabo oloko; isahi jiaro, wakaiahu jiaro? isadahi kokkehu jiaro, aboadahu jiaro? la.

10 Kena namakwa n'ibici l'adeka, B'imisida bu'ka-boa, la loko omun. Ki jia la *imisidini n*; kena l'okabo isadwa c'ibiamtitu jia tan bia.

11 Aiaudahe abu ibe goba kiana ie; Alika *wa* fa Jesus? na goba namuni-kwawa.

12 Kenbena, kia kasakabo oloko, l'ofitikida ausin aiomuntu ororo ajeago mun iro, akwaiaboa-ibici; yumun goba i origa-aragan akwaiabonwa Wacinaci omun.

13 ¶ Kasakabo l'omairikotosiano l'isimaka goba; biam-kutibanano lonnawa goba naurea, Apostleno l'asia asan.

14 Simon, (Peter l'asia asan,) Andrew lo'bugici baja; James, John baja; Philip, Bartholomew baja;

15 Matthew, Thomas baja; James Alpheus aiici, Simon asoaci Zelotes baja;

16 Judas James augici, Judas Iscariot baja; lihiki asikitici i.

17 ¶ Kena lo'tokoda n'ama ajinamun eragitu ororo isibo ajeago, yuholi l'omairikotosiano abu; yuholi kibi lokono tomakwa Judea ororo wareaci, Jerusalem *wareaci* baja, Tyre Sidon muntu bara ribo wareaci baja, n'anda n'akonnabon bia l'ajian, n'aboan l'isadin bia baja;

18 Yauhahu aiyuratisiano ansi baja; kenbena n'isadwa goba.

19 Yuholi kibi lokono ibibidati goba i namakwa, tata-okona ausin laurea odoma, isadin namakwa.

20 ¶ Kena l'onnakida l'akosi wa adekin l'omairikotosiano ibici, kena l'ajiaga, Ha-alikibittoa hui kamu-naigaci; Wacinaci isauka h'amunin odoma.

21 Ha-alikibittoa hui amisiaci tanahu; h'ibekitonwa fa odoma. Ha-alikibittoa hui aiici tanahu; h'imitadani fa odoma.

22 Ha-alikibitua hui, ika tu lokono mansi mani au, ika tu n'asikin nauroa hu, ika tu n'imiritani hu, ika tu h'iri n'aboredin wakaiatu jin, loko Aiici okonaria.

23 Kia kasakabo oloko alikibili hu, h'idehadali alikibi abu, h'adekin h'iaunawa ifron aiomun bonnan odoma; ki jiaru ki na gobai n'acinoci aboadin prophetno ba.

24 Tomoroa wakaia homuni *n*, hui yuhoro kamunci! ahaikatahu h'okoboroko h'aucigin *harani* odoma.

25 Wakaia homuni *n*, hui ibeci! amisian fa odoma hu. Wakaia homuni *n*, hui imitaci tanahu! ho'no-konnedoan fa, aiini, odoma.

26 Wakaia homuni *n*, ika tu fa namakwa lokono isani ajian h'okonomun! ki jiaru ki na gobai na'cinoci, murrigaci prophetno okonomun ba.

27 ¶ Tomoroa hui akonnaboci omun d'ajiaga, H'ansili kaiimacino homun, isahi h'onyili mansicino hu omun.

28 Sare hali ajian aiimahacino hu omun, h'okwaiaboali kaiima onyicino homun okonomun.

29 Afatadici abar b'oalakona omun t'oalabaw abu b'isifuda ba; onnakici ifrotu b'eke, mikiadin ba l'onnakin bia *aba* b'eke ba.

30 B'isikali namakwa adagatici bu omun, b'onyikau onnakici madagaton bali ba t'okonomun.

31 Kena h'ansisia jiaro lokono onyin bia homun, torajin ki honyi fa namun.

32 H'ansi faroka kansicino hu, ama kiana h'iauna wa? wakaiabeci kansika kansici ie.

33 Isahi h'onyi faroka onyici isahi homun omun baja, ama kiana hiauna wa? wakaiabeci baja onyika kia ki ba.

34 H'atenabo faroka ie h'auciga tin naurea ba

odoma, ama kiana h'iauna wa? wakaiabeci baja ate-naba wakaiabeci, n'aucigin bia ki jin ki ba.

35 Tomoroa h'ansili kaiimacino homun, isahi h'on-yili, atenaboin, maucigin han bia amateli ba; kena h'iaunawa ifiro fa *h'aucigin*; aiomunci-wabu sanocin bia baja hu; lihi *loaiya* isani odoma madankidon-waci omun wakaiaci baja omun.

36 Nokonneli kiana hu abano okonomun, Hicinaci nokonnin jiaro ki haiiba.

37 Mikisidin hali, mikisidin lan bia *Adaieli* hu; maboadikitin hali *abano*, maboadikitonwa han bia; h'odokoda *abano*, h'odokodonwa bia.

38 H'isika, t'isikonwa *bia* homun, isatu ikisidahu, adikidasia, aragasasia, kasiriman baja, n'asiki fa h'oloa olokomun. Kia ikisidi-kwonahu h'ikisidesia abu ki, t'ikisido fa ba homun, kiodoma.

39 Kena kijiamutu ajiahu l'ajiaga namun, Makosici kiana ausa ma makosici abu? matobadonwa na fa kiana biaman aciga irakomun?

40 L'omairikotosia ifili sabu ka koro l'adaianasia aji, tomoroa abarenci isan l'adaianasia jia ma fa.

41 Ama ibia b'adeka b'augici akosi olokotu tobolisi ibici? tomoroa bawhu-yura buaiya b'akosi olokotu koro b'adeka?

42 Alike ba ajian jiaro b'augici omun, D'augici, d'onnakia tobolisi b'akosi oloko area, main; ika ki madekin ba ia bawhu-yura buaiya b'akosi olokoa? Murrigaci bui! atenwa b'oboreda bawhu-yura buaiya b'akosi oloko area, kenbena isa fa b'adekin b'onnakin bia tobolisi b'augici akosi oloko area.

43 Satu ada koro kiwi koma wakaiatu ciwi, ki jin ki torotu ada koro kiwi koma satu ciwi.

44 Alikan jiaro aitasia ada c'wi abu. Yurua orea koro lokono auiya ma fig-iwi, yuruatu-ada orea koro n'auiya ma vine-iwi.

45 Saci loko satu l'oloa kamunisia orea afitikita satu amateli; wakaiaci loko wakaiatu l'oloa kamunisia orea afitikita wakaiatu amateli: Oloa ibesia orea are-roko ajian odoma.

46 ¶ Ama ibia, Adaieli, Adaieli, ha damun? monyini ha ia toraha d'asia okonomun *homun*.

47 Alikai jiali andici damun, akonnaboci dajian, onyici ki n; alika lan d'adokoto fa homun.

48 Abarli loko amurretici bawhu, tolaci acigin, asikici toborado siba ajeago jia la; ika tu ifroni oniabu andin, manswa goba onikain mullan kia bawhu okona mun, mamariga t'eragasini n, siba t'oboradon odoma.

49 Tomoroa akonnaboci d'ajian, monyini ka n, abarli loko amurretici bawhu maborado ia onabo ajeago jia la; kia okona mun manswa goba onikain mullan, abaren t'itikida goba, kena kia bawhu ifiro goba aboadonwa, la.

CHAP. VII.

1 Ika tu l'aradin ajian, lokono akonnaboin; l'akodwa Capernaum olokomun.

2 Abarli centurion kansisia l'isanci aboa goba; ibikibi l'ooda.

3 Jesus okonomun l'akonnabon *odoma* habecino Jewno l'imigoda goba l'ibici, akwaiaba ibici i l'andin biate l'isanci l'isadin bia.

4 N'andin Jesus amun, abaren n'akwaiaba goba i, ajian, Isa liraha toraha b'onyin bia lomun,

5 W'akirikia l'ansin odoma, synagogue l'omurreta w'abora baja, na lomun.

6 Jesus ausa kiana nama. Omunini bote i bawhu orea, centurion imigoda l'oiono l'ibiciro, ajian lomun, Adaieli, maiyuratin bate b'ansiwa; daii koro sa b'akodonwa bia d'asikwa-siditu abomun;

7 Kiodoma, isa koro daii d'ausin biate b'ibici, da damunwa, tomoroa ajia *robu* ba ajiahu, kena d'asanci isado fa.

8 Ajiahu abomunci loko daii barin, soldarono d'amuniga daii abomun, kena liraha omun, B'osa, da ajian, l'ausa kiana; abali omun ba, Mahara bate, da, Pandate kiana; d'asanci omun, Toho b'oniyi, da; l'on-yika kiana n, la.

9 Ika tu Jesus akonnabon toraha ajiahu, l'ahakaga l'omunikwawa l'okonomun, kena l'isifudaga ajian l'iinaboci omun, Torajiamutu ifirotu ikiduadahi maucigin da, abakoro, Israel ikirikia oloko koro *d'auciga n*, da homun; la *namun*.

10 Imigodasiano akoionwa bena bawhu mun iro, n'auciga l'isanci aboaci goba isain.

11 ¶ Kenbena, t'adikitu kasakabo oloko, abar bawhu-yuho olokomun l'akodwa, Nain nasia asan; yuholi l'omairikotosiano ausa l'oma, yuholi baja lokono.

12 Omunini bote i bawhu-yuho isifodo orea, n'affitkita-bote abarli aodoci, likini-kani l'oiyu aiici, kia botobatu hiaro; yuholi bawhu-yuho konono t'oma goba baja.

13 Adaieli adekin kona n, nokonne goba t'okonomun i; Maiini ba, la kiana ajian tumun.

14 Kena aodoci n'onnaki-kwonahu ibici l'ausa, ibi-bidini n, onnakici *n* ajinama kiana maiaukwon. Ibikidoliaci, b'akenakwate, da bumun, la ajian.

15 Kena aodoci abollita, aiiantan ajian. Kena l'oiyu omun l'isika i.

16 Amaro goba kiana ie namakwa, kena Wacinaci n'akalimeta, ajian, Iflici prophet akenakwa waii okoboroko, Wacinaci baja adeka bote l'oiono wa! na.

17 Toho ajiahu kiana l'okonomun tomakwa Judea ajeagoji goba, cikirajitu ororo ajeagoji baja.

18 Kena John amairikotosiano ahakaga lomun toraha tomakwa okonomun.

19 ¶ Kena John asimaka goba biamano l'omairikotosiano, Jesus ibiciro l'imigoda ie, Andici ki te bui? abarli jiali botta woaboddi *fa?* nan *bia lomun.*

20 Wadili andin lamun, n'ajiaga, John Baptist imigodate u b'ibiciro, ajia-ibici, Andici ki te bui? abarli jiali botta obora woaboddi *fa?* main, na lomun.

21 Ika ki yuholi l'isada ia n'amatata okona orea, n'akari orea, wakaiabetu yauhahu orea bajia, yuholi makosici l'akosita ia n'adekin bia.

22 Jesus oonabaga kiana, ajian namun, H'ausa, h'ahakali John omun ba h'adekisia okonomun, h'akonnabosia okonomun; makosici adeka, ikorici akonaga, isereci amaribendwa, maiikaci akonnaba, aodoci akenako-kotwa, kamunaigaci kamuniga satu ajiahu.

23 Kena alikai jiali makatadinci *fa* d'akonomun alikibitoa, la namun.

24 ¶ John imigodosiano ausin, li'inataga ajian lokono omun John okonomun, Ama ibici h'adekin bia h'ofitikida goba malokon aukili olokomun? auaduli aragasesia hibi ibici?

25 Tomoroa ama ibici h'adekin bia h'ofitikida goba? Loko eketoci miaumiatu ekehu abu ibici? Hadeka, kalimeci eke semetu amateli kamunci adaienoci-wabu isikwa oloko ka.

26 Tomoroa ama ibici h'adekin bia h'ofitikida goba? Prophet ibici? Ahe, da ajian homun, ifili sabuci prophet aji *lihi.*

27 Lihiki okonomun t'oburitwa, B'adeka, d'imigoda d'imigodosia b'isibo obora, lihiki iibidi *fa* b'abonaha bui oboramun, motu.

28 D'ajiaga homun, Ifili-sabuci prophet John Baptist aji kowaka karaiaci hiarono orea okoboroko, to-

moroa isogoci-wabu Wacinaci isauka oloko ifili sabu ka lihi aji, la ajian.

29 Namakwa lokono akonnaboci l'ajian, publicano baja, imisida Wacinaci okonomun, John baptism abu n'abaptizedonwa odoma.

30 Tomoroa Phariseeno, amairikotaci misitu-ahakahu baja, aboreda goba nauroa Wacinaci kansisia n'akonomun, mabaptize-dikitonwaci lomun *odoma* ie.

31 ¶ Kena Adaieli ajiaga, Ama jia dama koti fa naha ikirikia? Ama jia na kiana?

32 Ireno abollitici aiyugara-kwonahu oloko asimakaci namunikwawa jia na, Wai'ikita goba beyukahu homun, kena hui koro ibina goba, kamunaiga goba kiana w'ajian homun, kena mamari goba hu'in, na *ireno ajian, ki jia na nai.*

33 John Baptist anda gobate, mikini la goba meli, mateni la goba wine baja, Yauhahu l'amuniga, ha kiana ajian.

34 Loko Aiici anda akotonin, aten baja; Hadeka akotoci manswan, ateci wine baja; publicano wakaia-ino oioci *lihi*, ha kiana ajian.

35 Tomoroa kakoborokwahu omun c'imisidoa namakwa toaiya t'isanocin odoma, la ajian.

36 ¶ Abarli Pharisee adagata kiana i l'okoton bia l'oma, Pharisee isikwa olokomun l'akodwa kiana, abollitin akoton.

37 Kena, abaro hiaro bawhu yuko mun, kia wakaiatu goba, t'aicin kona Jesus bolla kwon Pharisee isikwa oloko akoton, t'anda alabaster kasa kalokotu ointment abu,

38 L'iibo-area l'okuti amun t'ajinama aiin, kena t'iinataga asogoson l'okuti c'ikira abu, t'isi okonareatu t'obarra abu t'arauada n, kena t'osorota l'okuti. ointment t'uluita t'okondi.

39 Pharisee adagatici i adeka n, l'ahakaga kiana l'o-

munikwawa, Lihi, prophetin ka j, l'aiita ma toho hiaro ibibiditu i okonomun, alika mutuni n; kia ki wakaiatu barin, la *lomunwa*.

40 Jesus oonabaga ajian lomun, Simon, d'amuniga ajiahu bumun, main. B'ajia kiana n, d'adaianasia, la lomun.

41 Biamano amaiaunda goba abarli, abar-dakabo hundred penny plata abarli amaiaunda goba, kena libiamtici amaiaunda goba biam-loko ajeago biam-dakabo.

42 Mamuni na goba amateli naiauntin bia i, kena l'iiboa tokonarea biamain namun. B'ahaka kiana damun, Alikai kansi sabu fa i? la *lomun*.

43 Simon oonabaga, Yuho-sabusia l'isikin omun, d'ikisika, la ajian. Misika b'ikisin, la ajian lomun.

44 Kena l'isifudaga hiaro ibici, B'adeka toho hiaro? la ajian Simon omun: b'isikwa olokomun d'akodwa, masikin ba oniabu d'akuti arini wa; tomoroa toho asogosa d'akuti c'ikira abu, kena t'isi okonareatu t'obarra abu t'arauada n.

45 Bui koro asorota di; tomoroa toho, d'akodonwa bena, maiibonwa ta asoroton d'akuti.

46 Bui malutin ka oili d'asi okona, tomoroa toho hiaro aluita ointment d'akuti okondi.

47 Kiodoma d'ajiaga bumun, Toho owakaia, yuhoro barin, adokodwa *taurea*, manswan t'ansin odoma *di*; tomoroa isogoci-*owakaia* adokodonwa, isogoka l'ansin *bajia*.

48 Bu'wakaia adokodwa *baurea*, la kiana ajian tumun.

49 Abollitici akoton l'oma ajiaga n'akoborokwajiwa, Alikai lihi adokodoci wakaiahu *bajia*? na.

50 B'ikiduddin isada bu, maiimahu abu b'osa; la kiana ajian hiaro omun.

CHAP. VIII.

KENBENA, t'adiki, bawhu-yuho okoborokoji man isikwahi okoborokoji man l'ausa goba; l'ajiani abu, adokotoci satu ajiahu Wacinaci isauka okonomuntu: biam-kutibanano l'oma goba.

2 Abano hiarono baja isadoci yauhahu orea, na'ma-tata-okona orea; Mary Magdalene nasia asan, biam-timen yauhahu afitikidisia orea.

3 Joanna, Chuza Herod isikwa ikitakwanci iretu baja; Susanna; kena abano baja, ikitaci i n'amunisia abu.

4 ¶ Ika tu yuholi kibi lokono eragin andin lamun, tomakwa bawhu-yuho wareadici; ajiahu abu l'ajia goba namun.

5 Abonaci afitikida goba alakadaci bia t'isi; kena ika tu l'elakadani n, waborokosa aba atikida goba; kena n'atenea goba t'ajeago, kodibiyubi aiomun wa-reatu atoka goba n.

6 Siba ajeago aba atikida goba, kena afurin bena n, saka goba n, maiyuyukain tumuni odoma.

7 Yurua okoboroko aba atikida goba; kena yurua ibikidwa t'oma, aboadini n.

8 Satu ororo ajeago aba atikida goba, kia ibikidwa goba, kiwin abar hundred, la. Ika tu toho l'ajian adiki, Kamunci akuyuko l'akonnabosia bia abu, l'akonnabiate, la goba kakonnakin ajian.

9 Ama okonomuntu kijiamutu ajiahu? na l'omairi-kotosiano adagaton i, ajian.

10 Kena l'ajiaga, T'isikoa homun h'acin bia Wacinaci isauka aiakatasia okonomun, tomoroa abano omun kijiamutu ajiahu oloko *tisikoa*, naiti adekici maderkin man bia, akonnaboci baja maicin man bia t'okonomun.

11 Kijiamutu ki ajiahu toho, T'isi, Wacinaci ajian.

12 Waboroko-akosaci akonnaboci barin, yauhahu

anda kiana, onnakin ajiahu n'aloa oloko-area, miki-duadin nan bia, misadonwa nan bia.

13 Siba ajeagoci akonnabon kona n, ajiahu n'auciga alikibi abu; ma'gura kiana n'amuni n, mibena kani na ikiduadin; ika wakaiahu ikisida ie, n'atikida.

14 Yurua okoboroko atikidici akonnabon kona n, n'ausa; kena n'aboada toho kokkehu okona kako-borokwahu abu, yuhoro n'amunisia abu, alikibesia abu; mamarin bia isan kiwin ie.

15 Tomoroa satu ororo ajeagoci, kiduatu isatu oloa abu akonnaba ajiahu, isadan; n'oabodda kiana kiwinin.

16 ¶ Alikai koro akalimetici alaiti asika ma n doada abomun jiaro, atorodo-kwonahu abomun jiaro, tomoroa alaiti-adaia oloko l'isika n, akodoci bote adekin bia t'ikalime.

17 Aiakatotu tomakwa adokoto fa, aiakatasia bajia aiito fa, maiakatonwa oloko t'ofitikidi fate.

18 H'aiitoa kiana h'akonnabosia abu: alikai jiali kamunci n omun t'isikoa sabu fa, kena alikai jiali mamunci orea, l'ikisia l'amunin onnako fa, la ajian.

19 ¶ Ika ki l'oiyu, l'augioci anda l'ibici, tomoroa mamariga omunin n'andin laurea, herren lokono odoma.

20 Abano ahakaga lomun, B'uiyu, b'augioci ajinama maugili oloko, adekatici *barin* bu, na ajian lomun.

21 L'oonabaga ajian namun, Dai'iyu, d'augioci naha, akonnaboci Wacinaci ajian, onyici bajia n, la.

22 ¶ Kenbena, abar kasakabo oloko, l'iiga goba l'omairikotosiano oma mihu oloko, W'atimate kiraha oalabaw mun iro, la ajian namun. N'acirikida kiana n'abua.

23 Aweladoa nan ka l'adunka goba, kena tatatu aua-

duli afuda goba kiraha oloko, ibe goba kiana *oniabu abu ie, kiodoma* n'aboada ti goba.

24 N'anda lamun, aanubo kotin i, Wadaianasia, wadaianasia! w'aboridwa! na ajian. Ika ki l'akenakwa aibokoton auaduli, ohoromurridatu oniabu baja, kiodoma t'iiboa, mondau ka kiana n.

25 Alomun ka h'ikiduddin? la kiana ajian namun Amaron odoma ie, n'abokwa goba ia, Ama jia kibi la lihi! auaduli oniabu mutu omun l'ahakaga, t'akonnaba l'ajian kiana, na namuni-kwawa.

26 ¶ Kena Gadareno ohorora mun n'anda, Galilee oalabaw mairiatu.

27 L'otokodon bena teribo mun, abarli l'irabodogoci bawhu yuho warea auciga i, wakili warea yauhahu kamunci lihi, makonaci ekehu, alikan jiaro koro bawhu munci, tomoroa aodoci-sikwa olokoci goba *lihi*.

28 Jesus l'adekin kona, l'isimakaga, kena l'itikida l'isibomun; kakonnaki goba kiana l'ajian, Ama bumuni daii, Jesus, Aiomunci-wabu Wacinaci Aiici bui? d'akwaiaba bu makaritin ban bia di, la lomun.

29 (B'ufitikidate loko orea, lani ajian yauhahu omun odoma. Yuhoho t'obokoton odoma i, kena n'atimita goba i chain abu, l'okuti-atatadi-kwonahu abu baja, kena l'itimitosia abu l'itekida, yauhahu adaridikita kiana i malokon aukili mun iro.)

30 Ama bu'iri? la Jesus adagaton i. Legion, la lomun; yuhoro kibi yauhahu akodonwa l'olokomun odoma.

31 T'okwaiaba kiana i, totola olokomun iro mimigodon lan bia n l'ajian abu.

32 Yumun goba yuhoro poroko tabokwabontu, akoton aiomuntu ororo ajeago, kena *yauhahu* akwaiaba i; b'auta w'ausin t'olokomun, ta: l'auta kiana n.

33 Yauhahu afitikida kiana loko orea, akodonwa poroko olokomun, kena tabokwawa t'idarida goba

kahili kiben abologatonwa kiraha rako mun, to'muiri-kaga kiana.

34 Kia c'ikita-kwononoci adekin *odoma* n'ateda, bawhu-yuho mun n'ahaka goba n, kabuea mun bajaia.

35 N'afitikida kiana adekin alika tan; Jesus ibici n'ausin bena, n'auciga loko yauhahu afitikidisia orea Jesus okuti mun bolla kwon, eketonwa, kakoborokwa abu; amaro goba kiana ie.

36 Adekici bajaia n ahaka goba namun, alika lan yauhahu kamunci isadonwa.

37 ¶ Kena Gadareno namakwa, c'ikirajitu ororo wareaci, akwaiaba i l'ausin bia naurea, manswan goba amaron odoma ie, li'iga kiana mihi olokomun akoionwa ba.

38 Wadili yauhahu afitikidisia orea akwaiaba l'oman bia i; tomoroa Jesus imigoda lauroa i, ajian,

39 B'akoiwa b'isikwa mun iro ba, adokoton ifrotu Wacinaci onyisia bumun, *la lomun*. L'ausa kiana ahakan tomakwa bawhuyuhoji ifrotu Jesus onyisia lomun okonomun.

40 Kenbena, Jesus akoionwate, namakwa lokono alikibi abu aunaka i, namakwa n'oaboddi l'obora odoma.

41 ¶ Kena, wadili, Jairus ci iri, synagogue adaianasia, anda; kena Jesus okuti amun l'otoroda l'isiba muniro, akwaiabon i l'ausin bia l'isikwa mun iro.

42 Cikini kain l'otu l'amunin odoma biam-kutibana wiwa tu ibikidonwa, ibikibi kia aoda. Tomoroa ika tu l'ausin, *yuholi* lokono amaborada goba i.

43 Kena abaro hiaro kamuntu t'itena biam-kutibana wiwa, haraditu goba t'amunisia tomakwa ibihida-arino omun, mamari goba abali jiali isadini n;

44 T'anda l'iabo mun, ibibidin l'eke isifuji; abaren c'isadwa kiana.

45 Alika ibibida di? la Jesus ajian. Namakwa

abakoro na lomun, Peter l'omaci bajia ajiaga kiana, W'adaianasia, yuholi lokono amaborada bu, aher-ratin bajia bu, Alike ibibida di? ba kiana ajian? na.

46 Abaro ibibida di, d'aicin tata-okona ausin daurea odoma, la Jesus ajian.

47 Hiaro aiita maiakatonwa tani wa, tokorogonson abu t'anda kiana, atorodon t'isiba muniro l'isibomun; kena namakwa lokono isibomun t'ahakaga lomun t'ibibidin i okonomun *isan bia n*, ika ki abare ta goba isan.

48 D'atu, mamotonwa ba, b'ikiduddin isada bu, b'osa maiimahu abu, la kiana ajian tumun.

49 ¶ Ajia kwa lan ka, abarli anda synagogue adai-anasia isikwa warea ajian lomun, B'otu aoda, maiyuratin ba w'adaianasia ansi, la.

50 Jesus akonnabon kona n, lo'onabaga, Mamaroni bu, ikiduadi robu ba, kena c'isado fa, la lomun.

51 L'andin bena bawhu mun makodokota ti la abarli jiali, tomoroa Peter, James, John, ilontu hiaro ici t'oiyu bajia mici robuin.

52 • Namakwa *bawhu olokoci* aiiyaga, n'anokoned-waga ajian t'okonomun: tomoroa, Maiini ha; maodonta, tomoroa adunko robu ta, la ajian.

53 N'imitaga kiana i, n'aicin t'oodon odoma.

54 L'ofitikita kiana ie namakwa, kena t'okabo l'obokota; Ilontu, b'akenakwate, la asimakan ajian.

55 Ci'aloko anda kiana ba; abaren t'akenakwa ba, kena, akotahe h'isika tumun, la namun.

56 T'ici t'oiyu mici abokwa ia; tomoroa, mahakan hali abarli jiali omun kia okonomun, la goba ajian namun.

CHAP. IX.

BIAM-KUTIBANANO l'omairikotosiano l'isimaka kiana eragin; tata-okona l'isika namun, ajiahu bajia, tomakwa yauhahu aji, aboahu bajia n'isadin bia.

2 Kena l'imigoda goba ie n'ajian bia Wacinaci isauka okonomun, n'isadin bia bajia aboaci.

3 Kena l'ajiaga namun, Monnakin hali amateli jiaro waboroko olokoji bia, ada jiaro, saka jiaro, meli jiaro, plata jiaro, biama noma ekehu monnakin hali.

4 H'akodosia jiaro bawhu olokomun, yumuni fa hu, kena yu warea h'ausa fa.

5 Alikai jiali maunakin ma faroka hu, ika tu h'ofitididin kia bawhu-yuho warea h'ofadakuda wakaukili h'okuti okonarea ahakahu bia n'akonomun.

6 N'ausa kiana tomakwa bawhu-yuhoji man ausin ajiaci satu ajiahu, isadin tomakwaji.

7 ¶ Herod tetrarch akonnaba goba tomakwa l'on- yisia okonomun; kena l'oyurata l'ansiwa, John akenakwa aodocino orea, nani abano ajian odoma; °

8 Elias adokotoa, na abano; abarli wakilici prophet akenakwa ba, na abano.

9 John d'amasiidikita goba barin; tomoroa alikai kiana lihi, toraha jiamutu d'akonnabosia okonomun? la Herod ajian. *Kiodoma* l'adeka ti goba i.

10 ¶ Ika tu apostleno akoionwate ba, n'ahakaga lomun tomakwa n'on- yisia okonomun. L'on- naka kiana ie, ausin aba mairia aiakatwa oloko; malokon aukili mun, bawhu yuho omuntu Bethsaida nasia asan.

11 Lokono aicin bena, n'ausa goba l'iinabo, kena l'aunaka ie, ajian namun Wacinaci isauka okonomun, isadwatici l'isada goba bajia.

12 Ika tu bo kasakabo haran, biamkutibanano anda,

ajian lomun, B'imigoda bauroa lokono, n'ausin bia bawhu-yuho mun iro, c'ikirajitu ororo mun iro baja; adunkuin, aucigin akotahe baja; malokon aukilin yahan odoma u; na.

13 Tomoroa, Hui asika n'akotoniwa, la namun. Abar-dakabo robuin meli w'amuniga, biama himi baja, mausin wa faroka aiauntin akotahe naha namakwa omun, na ajian.

14 Abar-dakabo thousand jiaron odoma ie wadili. H'obolliti kita ie biam-loko ajeago biam-dakabo no-main n'abokwawa; la *Jesus* ajian l'omairikotosiano omun.

15 Ki jia na kiana, abollitikitin ie namakwa.

16 L'onnaka kiana abar-dakabo meli biama himi: aiomun iro l'adeka, sare la goba ajian t'okonomun, kena l'okurradabo goba n; kena l'omairikotosiano omun l'isika n, n'asikin bia lokono isibomuni n.

17 N'akota kiana, namakwa orosi goba ie; kena n'onnaka goba akurradabosia ibaratu, biamkutibana kauri.

18 ¶ Kenbena, loaiya kwa lan ka akwaiabonwa, l'omairikotosiano l'oma goba; Ama na lokono asan di? la kiana adagaton ie, ajian.

19 N'aonaba goba, ajian, John Baptist, na; tomoroa Elias, na abano; abarli wakilici prophet akenakwa ba, na abano, *na lomun*.

20 Ama ha hui asan di? la ajian namun. Peter oonaba goba ajian, Wacinaci Christin bui, la.

21 L'utukudaga kiana ie, mahakan hali abali jiali omun kia okonomun, la namun.

22 Loko Aiici karin bia yuhoho; habecino, priestno afudyino, aburiticino baja asikin bia nauroa i; kena l'oforra-kitonwa bia; kena l'akenako-kotonwa bia tekabuintu kasakabo oloko, la ajian.

23 ¶ Kena l'ajiaga namakwa namun, Alikai jiali

ausa ti faroka dai'inabo, l'iibokoto fa l'oaiya *l'owakaia*, l'onnakia l'oburridatun kasakabo man, ausinte dai'inabo.

24 Alikai jiali isadati faroka l'okokkewa, l'oboridi fa n; tomoroa alikai jiali aboridi fa l'okokkewa Daii okonaria, lihiki isadi fa n.

25 Ama isa loko omun, tomakwa ororo l'aucigi faroka, kena l'oboridwaga loaiya, l'aboadda bajaia?

26 Alikai jiali aburi faroka d'akonomun, d'ajian okonomun bajaia, lihi okonomun aburi fa loko Aiici bajaia, ika tu fate loaiya l'ikalime abu l'andin, L'ici *kalime* abu bajaia, sacino angelno *kalime* abu bajaia.

27 Tomoroa d'ahakaga homun kiduanin, Abano ajinama yaha, naiti ki mikisidini fa aodahu, Wacinaci isauka n'adekin obora, la.

28 ¶ Kenbena kabuin-timen kasakabo jiaro kia ajiahu adiki, Peter, John, James, mici l'onnaka goba, aiomuntu ororo ajeago mun ausin akwaiaboa-ibici.

29 Akwaiaboa lan ka, l'isibo abatwa goba karaien, l'eke bajaia ariradwa goba akalimetonwa.

30 Kena, biamano wadili ajiaja l'oma, Moses Elias mici ki.

31 Adokotooci kalime abu; l'oodoni okonomun n'ajiaja, li'ibidisia bia ki Jerusalem mun.

32 Tomoroa Peter, l'omaci bajaia tabokibi ma goba adunkuin; n'aanubon bena, l'ikalime n'adeka, biamano ajinamaci l'oma bajaia.

33 Kenbena n'ausin bo laurea, Peter ajiaja Jesus omun, W'adaianasia, isa wamun yahan bia u; kabuin bawnaboho w'amurretate yaha, abar bumun, abar bajaia Moses omun, abar bajaia Elias omun, la; maicin lan l'ajian wa odoma.

34 Kijia kwa lan ka ajian, oraro anda aiabotin na, amaro goba kiana ie akodonwa oraro olokomun.

35 Kena ajiahu kakonnaki gobate oraro warea, Lihi d'Aiici d'ansisia, h'akonnaba *l'ajian*, main.

36 Ajiahu aiibonwa bena, loaiya kwa la Jesus n'aucigin. Maiaukwa na goba; kia kasakabo oloko mahakan na goba abali jiali omun, kia n'adekisia okonomun.

37 ¶ Kenbena, t'adikitu kasakabo oloko, aiomuntu ororo ajeago-area n'atokodonte, yuholi lokono auciga goba i.

38 Kena, abarli lokono oreaci asimaka goba, ajian, Dadaianasia, d'akwaiaba bu, b'adekate d'aiici ibici, likinikainin d'asa odoma i,

39 Kena, yauhahu abokota i, abaren l'isimakaga: c'iharakida baja i, kiidoma kokkota l'onoroko; isokain ta aiibin i t'isaradin bena i.

40 B'umairikotosiano d'akwaiaba barin n'aboredin bia laurea n, tomoroa matataroa n'akona, la.

41 Jesus oonabaga kiana, ajian, Mikidudinci aureci oloa ikirikia hui! aloman h'oma fa di, onnakini hu? B'aiici abu mahara bate, la.

42 L'andin bote yauhahu atikidikita i, c'iharakida baja i. Kena Jesus aiibokota yauhahu, isadin ilonci; kena l'ici omun l'isika ba i.

43 ¶ N'abokwa kiana ia namakwa ifrotu Wacinaci tata-okona odoma. Ahaka nan ka namakwa n'amunikwawa Jesus onyisia tomakwa okonomun, l'ajiaga l'omairikotosiano omun,

44 Toho ki ajiahu h'isika h'okuyuko olokoa, lokono akabo-roko mun l'isikitonwa fa loko Aiici odoma, la.

45 Tomoroa kia ajiahu okonomun maicin na goba, c'iakatwa goba naurea, madekin nan bia n; amaro goba baja ie n'adagaton bia i toraha ajiahu okonomun.

46 ¶ N'aiinataga ajian kiana n'amuni-kwawa, alikai jiali ifili sabuci fa wamun? main.

47 Jesus aiita ama okonomunin n'aloa, l'onnaka kiana ilonci, asikin omunin lauroa.

48 Kena l'ajiaga namun, Alikai jiali onnaki fa lihi ilonci dai'iri abu, l'onnaka Daii ba; kena alikai jiali onnakici di onnaka imigodoci di; homakwa h'afujici isokoin, lihi ifili fa, la.

49 ¶ John oonaba goba *n*, ajian, Wadaianasia, w'adeka goba abarli aboredici yauhahu bu'iri abu; waii ikiada kiana i, mausin lan w'ama bu'inabo odoma, la.

50 Mikiadin ha i; mawakaiaci wamun, lihiki wamuniga; la Jesus ajian lomun.

51 ¶ Kenbena ika tu bote omunin kasakabo kalokotu bia l'onnakonwa aiomun iro, misika l'isikin l'isiboa l'ausin bia Jerusalem mun iro.

52 Kena l'imigoda l'imigodosiano l'isibo obora, n'ausa kiana akodonwa Samaria okonono isikwa olomun, ni'ibidikitin bia l'oboramun.

53 Maunaka ti na goba i, *l'isikin* l'isiboa l'ausatin Jerusalem mun iro jin odora.

54 L'omairikotosiano James John mici adekin odoma *n*, Adaieli, b'ansika w'ahakan ikihi omun, t'itikidin bia aiomuni warea, ibitin ie, Elias onyin goba jin? na ajian lomun.

55 Tomoroa l'isifudaga aiibokoton ie, Maicin ha alika mutu ialoko h'amunin, la ajian.

56 Loko Aiici anda l'aboadin bia koro lokono ikokke, tomoroa l'isadin bia ie, la. Aba isikwahu mun iro l'ausa kiana.

57 ¶ Kenbena, n'ausin waboroko olokoji, Adaieli, d'ausa fa bu'inabo alomun jiaro b'osin, la abarli ajian lomun.

58 Fox kasikwa toolai oloko, kodibiyubi aiomun kamuniga titiboko, tomoroa loko Aiici mamuniga yumuntu bia l'isi l'isikin, la Jesus ajian lomun.

59 B'osate dai'inabo, la kiana abali omun. Adaieli, d'ausia banyia t'obora, d'aci dakaratenci, la lihi ajian lomun.

60 Bu'iba aodocino n'akaratan bia aodoci namun; tomoroa bui ausa, ajian Wacinaci isauka okonomun, la Jesus ajian lomun.

61 Abali bajia ajiaga, Adaieli, d'ausa fa bu'inabo *barin*; tomoroa d'ausia banyia t'obora, d'ahakin bia d'ariwa ie d'asikwa mun, la.

62 Jesus ajiaga lomun kiana, Alikai jiali asikici l'okaboa plough okona, adekici l'iabo-muniro, *lihi* koro isa Wacinaci isauka omun.

CHAP. X.

TORAHAN bena, kabuin-loko no ajeago biam-dakabono Adaieli asika, biama biamah l'imigodon ie l'isibo obora tomakwa bawhu-yuhoji man isikwahiji bajia, yumuniro tu l'ausa tin loaiya.

2 Kiodoma l'ajiaga namun, Koretu marisi yuho ka barin, tomoroa maiyuho ka imikebocino; h'okwaia-boali koretu marisi adaianasia omun kiana, l'imigodon bia imikebocino koretu l'omarisia ibici.

3 H'ausa *kiana*, hadeka, d'imigoda hu lamb wolf okoborokoji jin.

4 Monnakin hali plata-eke, saka jiaro, sapatu jiaro: kena majian hali abali jiali omun waboroko olokoji.

5 Alikan jiaro bawhu olokomun h'akodonwa, Maiimahu toho bawhu omun, hali'ajian t'obora.

6 Maiimahu aiici yumuni faroka, hui maiimahu yumuni fa ba; tomoroa kowa faroka i, t'anda fa hamun ba.

7 Kia bawhu oloko fa hu, h'okoto *fa* aten bajia n'asikisia *homun* abu; isan imikebo-arin aucigin liauna wa odoma. Mausin hali aba aba mun bawhu mun iro.

8 Alikan jiaro bawhu-yuho olokomun h'akodonwa, n'aunaki faroka hu, n'asikisia h'isibomun h'iki fa :

9 Kena aboaci yumun konono h'isadali ; Wacinaci isauka anda bote omunin haurea, hali ajian namun.

10 Tomoroa alikan jiaro bawhu-yuho olokomun h'akodonwa, maunakin na faroka hu, kia bawhu okoborokoji h'ausaili, ajian,

11 Wakaukili ho bawhu-yuhon wareatu w'akonditu, w'arauada w'akonarea wan h'okonomun ; tomoroa toho h'aiitali, Wacinaci isauka anda bote omunin haurea, main.

12 Tomoroa d'ajiaga homun, Isa sabu fa Sodom omun kia kasakabo oloko, kia bawhu-yuho aji.

13 Wakaia bumuni *n*, Chorazin ! wakaia bumuni *n*, Bethsaida ! tatatu donyisia hui olokotu goba onyihin ka goba ma Tyre oloko Sidon oloko, wakili n'asifudati goba ma, abollitin warauaratu ekehu abu balisi akoloko.

14 Tomoroa isa sabu fa Tyre omun Sidon omun ikisidahu oloko, hui aji.

15 Bui bajia, Capernaum, onnakidotu aiomun bonnan iro, atokodo-koto fa hell omun iro.

16 Akonnaboci hui ajian akonnaba Daii ajian bajia ; kena mikitanci hu mikitani ma Daii bajia, kena mikitanci di mikitani ma imigodoci di bajia, la.

17 ¶ Kabuin-loko no ajeago biam-dakabono akoiwate ba alikibi abu, ajian, Adaieli, yauhahu bajia w'afujiga bu'iri odoma, main.

18 L'ajiaga namun kiana, Daii adeka goba Satan atikidin aiomuni warea bilibiliro jin.

19 Hadeka, tata-okona d'asika homun h'akonan bia hori ajeagoji iminari *ajeagoji* bajia, tomakwa kaiimaci wamun tata-okona ajin *bia hu* ; kena amakoro akariti fa hu.

20 Tomoroa, kia okonomun ki mahalikibili hu, yauhahu h'afujin odoma; tomoroa alikibi fa botta hu h'iri aburitonwa aiomun bonnan odoma.

21 ¶ Kia ikisi oloko Jesus alikibi goba l'ialoko abu, kena l'ajiaga, D'adankidoa bumun, Awa, aiomun, ororo Adaien *bui*, b'iakatin toraha kakoborokwaci orea kaienikobeci orea odoma, maiakatin ban koriliacino omun odoma n; kiduan, Awa, torajiamutu isan bia b'isibomun b'ikisin goba odoma.

22 Tomakwa D'aci asikisia damun; kena alikai koro aiita l' Aiici okonomun, tomoroa Awa robuin; alikai koro ba aiita Awa okonomun, tomoroa l' Aiici robuin, l' Aiici adokotosia omun i jiaro *aici fa* bajia i, la.

23 Kena l'omairikotosiano ibici l'isifudaga, ajian aiakatwa oloko *namun*, Ta alikibitoa akosihi adekitu hui adekisia.

24 D'ahakaga homun, Yuhöli prophetno adaienociwabu mici adeka ti goba hui adekisia, kena madekin na goba n; n'akonnaba ti goba hui akonnabosia, kena makonnabon na goba n, la.

25 ¶ Kena, abarli amairikotaci misitu-ahakahu ajinama goba ikisidin wakaia abu i; D'adaianasia, ama d'onyi fa, maiibonwatu kokkehu d'amunin bia? la ajian.

26 Ama aburitasia misitu-ahakahu oloko, alika ba aridini n; la lomun.

27 Lihi oonabaga n ajian, B'ansi fa Adaieli Wacina-ci bumun tomakwa b'uloa abu, tomakwa bu'ialoko abu, tomakwa bu'tata-okona abu, tomakwa bo'koborokwon abu; kena b'uioci *b'ansi fa* buaiya b'ansinwa jin, la.

28 Misika ba'onaban; toraha b'onyi *fa*, kena kokke fa bu, la lomun.

29 Tomoroa lihi imisida ti goba loaiya lomunwa Alikai dai'ioci? la kiana Jesus omun.

30 Jesus oonabaga *n* ajian, Abarli loko ausa goba Jerusalem warea Jericho mun iro, kena kacikibeci oma lisakadaga, n'imekida kiana i, n'ibika bajia i, kena n'ausa *laurea*, aiibin i anakuji aodahu abu.

31 Kena abarli priest ausa barin kia waboroko olokoji: l'adekin kona i, aba mairia l'obolliga kiana i.

32 Abarli Levite bajia, yumuni lan ka, anda adekin i; aba mairia lo'bolliga kiana i.

33 Tomoroa abarli Samaria kondi, aiada lan ka, anda yumuntu i; l'adekin kona i, nokonne goba l'okonomun i,

34 L'ausa kiana l'ibici, akeran l'ibiki, asonkon oili, wine bajia t'akolokoji, loaiya l'okohoiyun ajeago l'isika i, l'aunaka kiana i aba-wareaci oboratu bawhu mun iro; ikitan i,

35 Kia maucia, l'ausin *obora*, biama penny plata l'onnaka asikin bawhu-adaianasia omuni *n*, Isare ba ikitan i; amateli jiaro b'oboredisia l'okonomun, d'akoionwate, da'iaunti fa ba bu, la lomun,

36 Alikai kiana kabuinino oreaci, b'ikisika asakadaci kacikibeci oma oioci *bia?* la *adagaton i*.

37 Lihi adokotoci nokonnehi l'okonomun, la kiana ajian lomun. B'osa bui, kijia banci onyin, la Jesus ajian lomun.

38 ¶ Kenbena, ausa nan ka, aba isikwahu mun l'anda goba, kena abaro hiaro, Martha tu iri, aunaka i t'isikwa olokomun.

39 Kia kamuntu t'augitu, Mary tu iri, abollititu Jesus okuti amun, akonnabon l'ajian.

40 Tomoroa Martha aiyurata goba t'ansiwa yuhoro kibi c'ikitan odoma, t'anda kiana ajian lomun, Adaieli, t'okonomun ga koro bu? d'augitu aiibin di, dauaiya d'ikitan *bia tomakwa*; b'ahaka kiana n t'oboratin *bia di*, ta lomun.

41 Jesus oonabaga kiana *n*, ajian tumun, Martha,

Martha, bui kakoborokwa, aiyuratin b'ansiwa yuhoro kibi okona ;

42 Tomoroa abaro kowanika, *isa ma koro n*; kia isatu Mary onnawaka; mamari fa kiana t'onnakonwa taurea, la *ajian*.

CHAP. XI.

KENBENA, akwaiaboa lan ka aba mun, l'iibidin bena, abarli l'omairikotosia ajiaga lomun, Adaieli, b'umairikota u w'akwaiabonwa bia, kijin ki John amairikota goba l'omairikotosiano, la.

2 L'ajiaga namun kiana, H'okwaiabonwa oloko, h'ajiali, Wacinaci, aiomun kondi bui, Saren bu'iri ikitwan bia : Bu'isauka andiate : B'ansisia onyihhi bia ororo ajeago, aiomun jin.

3 B'isikate wamun kasakabo bia wa'melia kasakabo man :

4 B'odokodate wa'wakaia waurea; waii bajia adokodon namakwa amaiaundici u odoma : Masikin ba wakaia ikisidahu olokomuni u; tomoroa b'oborata wakaia oreu u; la.

5 Kena l'ajiaga namun, Alikai jiali hui oreaci kamunci lo'ioci wa, l'ausa faroka kasakoda anakain l'ibici, ajian lomun, Dai'ioci, kabuin meli b'atenaba di ;

6 Abali dai'iocisia anda aiadici damun, amakoro d'amuniga d'asikisia bia lomun, la lomun.

7 *Bawhu*-olokoci oonabaga kiana n, Maiyuratin ba d'ansi; *bawhu*-sibo atagwa, d'asanoci bajia atorodokwonahu oloko ka d'ama; mamariga d'akenakonwa asikini bumuni n, la *lomun*.

8 D'ajiaga homun, Bariga makenakwati lan asikin lomuni n, l'oiocin odoma i; maiibati lan odoma i, l'akenako fa asikin lomun alomantu l'ansin

L

9 D'ajiaga homun baja, H'adagatali *hui*, kena t'i-siko fa homun; h'auadali, kena h'aucigi fa; h'okoratali, kena totorodo fa h'obora.

10 Namakwa adagatici auciga barini *n*, auadici baja auciga *n*, kena akoratici obora t'otorodo fa.

11 Alikai jiali hui oreaci kasaci, meli l'aiici adagato faroka laurea, l'isiki fa lomun siba? himi jiaro l'adagato faroka, hori l'isiki fa lomun himi bia?

12 Karina-'sa l'adagato faroka, iminari l'isiki fa lomun?

13 Bariga wakaiani hu, h'aiita asikin sabetu h'isikisia bia h'isanoci omun, aloman sabu kiana H'icinaci aiomun kondi asiki fa Satu Ialoko adagatici i omun? la ajian.

14 ¶ Lihli aboredici yauhahu loko orea, kia majiakotontu *i*. Kena yauhahu l'ofitikitin bena, majianci ajiaga, n'abokwa ia lokono kiana.

15 Tomoroa abano ajiaga, Yauhahu l'oboredaga, Beelzebub yauhahu afudyi abu, main.

16 Abano baja, ikisidici wakaia abu i adagata i l'odokoton bia adokotahu aiomuni warea.

17 Tomoroa lihi, aicici n'aloa okonomun, ajiaga namun, Isauka jiaro atorodatu toaiya malokodo fa; bawhu jiaro atorodatu toaiya atikida.

18 Kena Satan atoroda faroka loaiya, alika ta ma kiana l'isauka ajinamun? Bui aboreda yauhahu Beelzebub abu, hani ajian damun odoma, *ki jia da ajian*.

19 Kena Beelzebub abu Daii aboredi faroka yauhahu, alikai abu h'isanoci aboreda n? Kiodoma naii ikisida-arino fa homun.

20 Tomoroa Wacinaci akabo abu Daii aboredi faroka yauhahu, Wacinaci isauka anda h'amun kiana kiduanin.

21 Ika tu tataci-okona kaforraakwonaci ikitan ifirotu l'isikwa, l'onyikau maiakwa ma.

22 Tomoroa ika tu l'aji-sabuci tatan-okona andin l'okona mun, l'afuji ka i, l'onnaka tomakwa l'oforraa-kwonna mamotonwa l'asia abu laurea, l'obotesia laurea l'olokoda kiana.

23 D'amaci koro, lihiki *wakaiaci* d'akona mun; maherakidinci d'ama, lihiki ataba kota *ie*.

24 Ika tu yauhahu aftikidin loko orea, waatu ororo okoborokoji t'akonaka, auadin ahakobahu ibici, kena maucigin ta n, D'akoio fa d'asikwa oloko mun iro, d'afitikidesia gobate orea, ta kiana ajian.

25 Ika tu t'andin, t'auciga asorobodotu, isadotu ki.

26 Ika ki t'ausa, t'aunaka tumunwa biam-timen yauhahu ba, wakaia sabutu toaiya t'aji, kena kia akodwa kasikwan bia yumuni n; kena lihi loko aiiboa wakaia sabuin atenwa aji, la.

27 ¶ Kenbena, ajia kwa lan ka toraha, abaro hiaro lokono oreatu kakonnaki goba ajian lomun, Ta alikibitoa t'adibeyo kasatu goba bu, bu'tesia goba idju baja, ta lomun.

28 Ahe *barin*, tomoroa akonnaboci Wacinaci ajian, ikitani n, ahalikibitoa sabu ka, la tumun.

29 ¶ Ika tu yuholi kibi lokono aherakidan, l'iinagata ajian, Yahatu ikirikia wakaia; n'auada adokotahu ibici, kena adokotahu koro asiko fa namun, tomoroa prophet Jonas adokotahu robuin.

30 Jonas adokotahu goba Nineve okonono omun jin, ki jiaro ki lo fai loko Aiici ba toho ikirikia omun.

31 N'afudu-wabu anaki wareatu akenako fa ikisidahu oloko yahatu ikirikia wadili oma, t'aboadikiti fa baja ie; t'andin goba tahatu-wabu ororo warea odoma, t'akonnabon bia Solomon kaenikoni ajian; kena, hadeka, ifili sabuci Solomon aji yahan.

32 Wadili Nineve okonono akenako fa ikisidahu oloko yahatu ikirikia oma, n'aboadikiti fa baja ie, naii

asifudan goba Jonas ajian abu odoma; kena, hadeke, ifili sabuci Jonas aji yahan.

33 Alikai koro akalimetici alaiti asika ma n aia-katwa-kwonahu olokomun jiaro, ikisidi-kwonahu abo-mun jiaro; tomoroa alaiti-adaia oloko l'isika n, ako-doci bote adekin bia t'ikalime.

34 Ifirohu alaititi akosihi; kiodoma, isani ka b'a-kosi abaren, b'ifirohu tomakwa ibe ma kalime abu; tomoroa, wakaiani ka b'akosi, b'ifirohu tomakwa ibe ma orirokoho abu.

35 H'aiitoa kiana, b'olokotu kalime orirokoho man tan bia.

36 Tomakwa bifirohu ibe faroka kiana kalime abu, aba jiaro koro orirokoho t'amuni faroka, abaren ibe fa n kalime abu, kalimetu alaiti asikin t'ikalime wa bumun jin, la.

37 ¶ Aja lan ka, abarli Pharisee akwaiaba i l'okoton bia l'oma; l'akodwa kiana, abollitin akoton.

38 Pharisee adekin kona i, ama odoma masogoson la l'okaboa akotahe obora, la ahakan l'omunikwawa.

39 Adaieli ajiaga lomun kiana, Hui Phariseeno amaribenda ata-kwonahu karubo baja aborokoji; tomoroa abotasia abu ibe h'olokoa hu, wakaiahu abu baja.

40 Makoborokwaci hui; *abarli* amurretici t'aborokoji, lihi ki koro amurreta t'oloko baja?

41 Tomoroa kamunaigaci omun botta h'isika amateli h'amunisia ibena, kena, tomakwa mariben fa homun.

42 Tomoroa wakaia homuni *n*, Phariseeno! abar h'isika biam-dakabo orea, mint *orea*, rue *orea*, tomakwa abona-girahu *orea barin*, kena ikisidahu h'iiba, kansihi Wacinaci baja; toho ki h'onysisia bia barin, t'oboratu maiibin han bia baja.

43 Wakaia homuni *n*, Phariseeno! aiomun-sabutu

abolliti-kwonahu synagogue oloko h'ansin odoma, n'ajian homun *h'ansika* aiyugara-kwonahu oloko bajaia.

44 Wakaia homuni *n*, aburiticino, Phariseeno, mur-rigaci hui! maraiatu aodoci-sikwa jia hani odoma, lokono aiadici t'ajeagoji maicin masia okonomun: la.

45 ¶ Abarli amairikotaci misitu ahakahu oonabaga kiana *n*, ajian lomun, D'adaianasia, kia b'ajiani abu, waii okonomun bajaia karikona b'ajian, la.

46 Wakaia homun bajaia *n* hui amairikotaci misitu-ahakahu! la kiana ajian, kuditu onnakahu bia h'on-nakitan lokono omun odoma, tomoroa hoaiya mibi-bida ti han abaro h'okabo abu.

47 Wakaia homuni *n*! aodoci-sikwa prophetno obora h'omurretin odoma, h'icinoci aforrisia.

48 Kiduan h'odokotwa makarin homun h'icinoci onyisia, naii aforra goba barin ie, kena hui amurreta aodoci-sikwa n'abora.

49 Kiodoma Wacainaci kakoborokwon ajia goba, Prophetno d'imigodi fa n'ibiciro, apostleno bajaia, kena abano n'aforra fa, n'akudi fa bajaia ie;

50 Namakwa prophetno itena asorokodotu ororo amurretonwa warea, *kia* adagatootu fa toho ikirikia orea:

51 Abel itena warea Zacharias itena mun iro, lihiki aboadoci goba temple warea altar warea anakabo tumun: Kiduan d'ajiaga homun, kia adagatootu fa toho ikirikia orea.

52 Wakaia homuni *n*, hui amairikotaci misitu-ahakahu! aiitasia-ma slotron h'onnakin *n'aurea* odoma, hoaiya koro h'akodwate, akodwatici makodo-kota ti ha bajaia, la.

53 Ajia lan ka toho *okonomun* namun, aburiticino Phariseeno mici aiyurata goba l'ansi manswa kiben, vuhoro kibi okonomun n'ajia koton bia i:

54 N'oabodda l'obora, n'aucigatin amateli l'ireroko oreo odoma, n'ahakasia bia okonomun l'iri.

CHAP. XII.

IKA ki yuholi kibi thousandno lokono aherakidaci, atenaaba-jianci n'amuni-kwawa; li'inata kiana ajian l'omairikotosiano omun t'obora, H'aiitoa Phariseeno aboraada-kwonnahu omun, kia murrigahu.

2 Aiakatotu tomakwa adokoto fa, aiakatasia tomakwa baja aiito fa,

3 Kiodoma h'ajiasia jiaro orirokoho oloko, kia akonabo fa kalime oloko, kena h'ajiasia jiaro n'akuyuko oloko h'otokaini oloko, kia bawhu ajeago area kakonaki fa ajiahu.

4 D'ajiaga homun kiana, dai'iono; Mamaroni hu aforraci ifirohu obora, kian bena n'oniyi koma koro'da hu.

5 Tomoroa Daii aicikiti fa homun amarosia bia obora hu; Amaro fa lihi obora hu, l'oforin bena tatici okona l'oboredin bia hell olokomun; kiduan, lihi obora amaro fa hu, da ajian homun.

6 Abar-d'akabo ibiro kain kodibiyu aiyugarawa koro biama isogotu-kain plata iauna? abaro jiaro koro kaihiasia Wacinaci isibomun.

7 Tomoroa h'isi obarra ikisidasia aradin. Mamaroni kiana hu, yuhoro ibiro kain kodibiyu ajika kaiaunan hui.

8 D'ajiaga homun kiana ba, Alikai jiali isa fa ajian Daii okonomun lokono isibomun, lihiki okonomun loko Aiici baja isa fa ajian Wacinaci angelno isibomun:

9 Tomoroa alikai jiali abakoro ma ajian Daii okonomun lokono isibomun, ajiahu fa abakoro, main, lihi okonomun Wacinaci angelno isibomun.

10 Kena alikai jiali ajiaci fa ajiahu loko Aiici okonomun *wakaiahu abu*, t'odokodo fa laurea; tomoroa wakaiaci-wabu ajian Satu Ialoko okonomun, lihi koro orea t'odokodo fa.

11 Ika tu fa hui abu n'andin synagogue olokomun, ikisida-arino amun, tatabeci-okona amun, makoborokwatoan hali alika h'asia bia oonaban, alika h'asia bia ajian okonomun,

12 Satu Ialoko amairikoto fa hu kia ikisi oloko, ama h'asia bia ajian, la.

13 ¶ Abarli lokono oreaci ajiaga lomun, D'adaiana-sia, b'ajiate d'abugici omun, *d'aci*-aiibisia l'isikin bia anakuji damun, la.

14 Loko, alikai asika di ikisida-arin bia jiaro, alokodoci bia jiaro hui omun? la ajian lomun.

15 L'ajiaga namun kiana, H'aiitoa, h'ikitoa kiite-siasia orea; loko kokke koro t'amunin yuhoro l'amunisia odoma.

16 Kijiamutu ajiahu l'ajiaga namun, ajian, Abarli yuhoro kamunci akobain kaloko goba yuhoro *c'iwi*.

17 Alika da fa? mabora ia yumuntu bia d'asikin d'anyi iwi, la ajian lomunwa.

18 Toho d'onyi fa, d'alogia d'akororoso fa, ifrosabutu d'amurretin bia *t'aji sabu*, kenbena yumuni ki d'asiki fa tomakwa d'anyi iwi, d'anyikau bajia, la kiana *lomunwa*.

19 Kenbena d'ajia fa dai'ialoko omun, Dai'ialoko, yuhoro kibi b'amuniga maiaukwa-mutu yuhoro wiwa bia, maiaukwa bate kiana, akoton, aten, alikiben bajia, la *lomunwa*.

20 Tomoroa Wacinaci ajiaga lomun, Makoborokwaci *bui!* toho origahu abu bu'ialoko adagatoo fa baurea, alika kiana kamuni fa toraha b'aucigisia tomakwa? la *lomun*.

54 N'oabodda l'obora, n'aucigatin amateli l'ireroko orea odoma, n'ahakasia bia okonomun l'iri.

CHAP. XII.

IKA ki yuholi kibi thousandno lokono aherakidaci, atenaaba-jianci n'amuni-kwawa; li'inata kiana ajian l'omairikotosiano omun t'obora, H'aiitoa Phariseeno aboraada-kwonnahu omun, kia murrigahu.

2 Aiakatotu tomakwa adokoto fa, aiakatasia tomakwa bajia aiito fa,

3 Kiodoma h'ajiasia jiaro orirokoho oloko, kia akonabo fa kalime oloko, kena h'ajiasia jiaro n'akuyuko oloko h'otokaini oloko, kia bawhu ajeago area kakonaki fa ajiahu.

4 D'ajiaga homun kiana, dai'iono; Mamaroni hu aforraci ifirohu obora, kian bena n'oniyi koma koro'da hu.

5 Tomoroa Daii aicikiti fa homun amarosia bia obora hu; Amaro fa lihi obora hu, l'oforin bena tatici okona l'oboredin bia hell olokomun; kiduan, lihi obora amaro fa hu, da ajian homun.

6 Abar-d'akabo ibiro kain kodibiyu aiyugarawa koro biama isogotu-kain plata iauna? abaro jiaro koro kaiikasia Wacinaci isibomun.

7 Tomoroa h'isi obarra ikisidasia aradin. Mamaroni kiana hu, yuhoro ibiro kain kodibiyu ajika kaiaunan hui.

8 D'ajiaga homun kiana ba, Alikai jiali isa fa ajian Daii okonomun lokono isibomun, lihiki okonomun loko Aiici bajia isa fa ajian Wacinaci angelno isibomun:

9 Tomoroa alikai jiali abakoro ma ajian Daii okonomun lokono isibomun, ajiahu fa abakoro, main, lihi okonomun Wacinaci angelno isibomun.

10 Kena alikai jiali ajiaci fa ajiahu loko Aiici okonomun *wakaiahu abu*, t'odokodo fa laurea; tomoroa wakaiaci-wabu ajian Satu Ialoko okonomun, lihi koro orea t'odokodo fa.

11 Ika tu fa hui abu n'andin synagogue olokomun, ikisida-arino amun, tatabeci-okona amun, makoborokwatoan hali alika h'asia bia oonaban, alika h'asia bia ajian okonomun,

12 Satu Ialoko amairikoto fa hu kia ikisi oloko, ama h'asia bia ajian, la.

13 ¶ Abarli lokono oreaci ajiaga lomun, D'adaiana-sia, b'ajiate d'abugici omun, *d'aci*-aiibisia l'isikin bia anakuji damun, la.

14 Loko, alikai asika di ikisida-arin bia jiaro, alokodoci bia jiaro hui omun? la ajian lomun.

15 L'ajiaga namun kiana, H'aiitoa, h'ikitoa kiite-siasia orea; loko kokke koro t'amunin yuhoro l'amunisia odoma.

16 Kijiamutu ajiahu l'ajiaga namun, ajian, Abarli yuhoro kamunci akobain kaloko goba yuhoro *c'iwi*.

17 Alika da fa? mabora ia yumuntu bia d'asikin d'anyi iwi, la ajian lomunwa.

18 Toho d'onyi fa, d'alogia d'akororoso fa, ifrosabutu d'amurretin bia *t'aji sabu*, kenbena yumuni ki d'asiki fa tomakwa d'anyi iwi, d'anyikau bajia, la kiana *lomunwa*.

19 Kenbena d'ajia fa dai'ialoko omun, Dai'ialoko, yuhoro kibi b'amuniga maiaukwa-mutu yuhoro wiwa bia, maiaukwa bate kiana, akoton, aten, alikiben bajia, la *lomunwa*.

20 Tomoroa Wacinaci ajiaga lomun, Makoborokwaci *bui!* toho origahu abu bu'ialoko adagatoo fa baurea, alika kiana kamuni fa toraha b'aucigisia tomakwa? la *lomun*.

21 Hajia la isadici yuhoro lomunwa, yuhoro koro kamunci Wacinaci omun, la.

22 ¶ Kena l'ajia goba l'omairikotosiano omun, Kiodoma d'ajiaga homun, Makoborokwatoan hali h'okokkewa okonomun, ama h'ikisia bia *okonomun*; h'ifirohu okonomun bajia, ama abu h'eketosia bia okonomun.

23 Akotahe ajika kokkehu, ekehu *ajika* ifirohu.

24 Raven kodibiyubi okonomun h'aiitali; kia koro abona t'isi, kia koro onnaka c'iwu, kia koro kamuniga isada-kwonahu isikwa, logie bajia; Wacinaci asika t'okot niwa. Aloma ha kodibiyu ajin hui?

25 Alikai hui oreaci araiakonata ma abar cubit *ikisidi-kwonahu* sabu l'ikisin odoma?

26 Mamari faroka h'onysin isogotu wabu amateli, ama odoma h'oyurata h'ansiwa t'oyuho okona?

27 T'otokoro okonomun h'aiitali, alika tan ibikidonwa; c'imikebo ka koro, t'isiribida koro; Solomon tomakwa l'ikalime abu eketwa goba koro isan abar toraha jin, da ajian homun.

28 Wacinaci eketin ka karau torajin, tanahu tu kabuea oloko, mauci t'oboredwa oven olokomun, *l'eketa* sabu koma kiana hu, isogoci ikiduddin hui?

29 Mauadini ha kiana h'okotoniwa ibici, hitaniwa ibici; maiyuratin ha h'ansiwa *manswan*.

30 Toraha tomakwa ibici ororo ajeagoci akirikiano auadin odoma; H'icinaci aiita toraha h'ansin barin.

31 ¶ Tomoroa h'auada botta Wacinaci isauka ibici; kenbena toraha tomakwa asiko fa homun t'ajeago.

32 Mamaroni hu, hui maiyuhoci abokwawa; H'icinaci alikiben asikin *l'isauka* homun odoma.

33 Amateli h'amunisia ho'iyugarali, kena kamunigaci omun h'isika n; ma-wahudutu bia saka h'aucigali homunwa, isatu maiibonwatu h'amunin bia

aiomun bonnan, yumuni ki kacikibeci mandin *fa* tamun ; moth koro baja aboadi *fa n*.

34 Yumunin odoma satu h'amunisia, yumuni ki fa h'oloa ba.

35 H'adafuji iido fa, h'alaititi akalimeto fa.

36 Oaboddici lokono n'adaien obora jia ho fa hoaiya, l'akoionwate aiikahu warea jin ; ika tu l'andin, akoratin, n'atorodo fa l'obora wabujin.

37 Na alikibitoe l'isanonoci ki ; Adaieli andin, l'aucigin oaboddici *l'obora odoma* ; kiduan d'ajiaga homun, l'iido fa loaiya, l'obolliti kiti fa ie n'akotoni bia, kena landa fate namun, ikitan ie.

38 L'anda farokate c'ibiamtitu ikitahu oloko jiaro, t'ekabuintitu ikitahu oloko jiaro, kijia lo faroka aucigin ie, naiiki l'isanonoci ahalikibitoe.

39 Toho kiana h'aiita, kabuelci aicin ka goba ma alomantu c'ikisi oloko kacikibeci andin, l'ikita goba ma, mamari goba ma l'autin l'isikwa akurradonwa bia.

40 Hui baja ibi fa *oaboddin* kiana, h'aicisia koro ikisi oloko loko Aiici andinte odoma, la.

41 ¶ Peter ajiaga lomun kiana, Adaieli, kijiamutu ajiahu b'ajiaga waii omun, namakwa n'amuni botta ? la.

42 Adaieli ajiaga kiana, Aikai kiana isikwa ikitakwongi kiduaci kakoborokwaci, l'adaien asikisia l'isanonoci afudyi bia, asikici bia n'akoton ibena c'ikisi oloko ?

43 La alikibitoe l'isanci ki, ika tu fate l'adaien andin l'aucigi fa i torajianci onyin.

44 Kiduan d'ajiaga homun, l'isiki fa tomakwa l'amunisia afudyi bia i.

45 Tomoroa l'isanci ajia faroka l'oloa olokoa, D'adaien kibena l'andin obora, *lo faroka* ; kena l'iinata faroka akoratin wadili l'isanonoci hiarono l'isa-

nonoci bajia; l'okoto faroka, l'eti faroka sumulen
bia i :

46 L'isanci ki adaien anda fate kasakabo moaboddin
l'asia oloko l'obora, cikisi oloko ika tu maicin lan,
kenbena l'araga fai biama bia, kenbena l'isiki fa
lomun l'aboku mikiduadinci oma.

47 Lihiki l'isanci aicici l'adaien kansisia, miibici
loaiya, monyihitici l'ansisia, lihi aboragoo fa yuhohoin.

48 Tomoroa maicinci *l'adaien kansisia*, onyici amate-
teli l'oboragosa bia okonaria, lihi aboragoo fa mai-
yuhoin. Aikai jiali t'isikosia omun yuhoro, lihi orea
yuhoro adagatoo fa, kena alikai jiali omun lokono asi-
kisia yuhoro, lihiki orea t'adagatoo sabu fa.

49 ¶ Daii andate ikihi d'asikin bia ororo ajeago,
c'ibitoia ibin ama d'ansika kiana?

50 Tomoroa abar baptism d'amuniga d'abaptize-
dikitosia bia abu, aloman kiana karikibi ta damun
c'iibidonwa obora !

51 H'ikisika d'andin maiimahu d'asikin bia ororo
ajeago? Abakoro, da homun, maherakihu botta.

52 Tanahu warea abar bawhu oloko fa abar-daka-
bono maheragici n'amuni-kwawa. biamano omun kaii-
ma fa kabuinino, kena kabuinino omun kaiima fa
biamano.

53 *Maheragi fa ie*, l'aiici omun kaiima fa l'ici, l'ici
omun kaiima fa l'aiici; t'otu omun kaiima fa t'oiyu,
t'oiyu omun kaiima fa t'otu; t'akiru omun kaiima fa
t'ituu, t'ituu omun kaiima fa t'akiru, la.

54 ¶ Lokono kiana omun l'ajiaga ba, Ika tu h'ade-
kin ororo afitikiditu adaili akodonwa warea, Oini ki
fate, ha ajian; ki jia ta *ikin*.

55 Ika tu auaduli afudin anaki warea, Tere fa n, ha
ajian, ki jia ta *teren*.

56 Murrigaci hui! ororo okonomun ororo okono-

mun bajia haiitã ia barin, alika ha kiana maicinin toho ika okonomun ?

57 Ama odoma kiana misi ha koro ikisidin hoaiya ?

58 ¶ Ika tu fa b'osin ikisida-arin ibiciro kaiimaci bumun abu, waboroko oloko kwa han ka, b'ikisido fa aboratonwa laurea ; l'oyurakon obora bu ikisida-arin ibici, ikisida-arin asika ma abokota-arin omuni bu, abokota-arin asika ma bu siba-oloko mun.

59 Yu warea mamari fa b'ufitikidin, plata iban isogotu kain b'aradin obora aiauntin, da ajian bumun.

CHAP. XIII.

IKA ki goba yumunin abano, ahakaci lomun Galilee konono okonomun, naiiki itena Pilate aranta goba na' sacrificen oma.

2 Kena Jesus oonabaga n ajian namun, H'ikisika naii Galilee konono wakaia sabuin namakwa Galilee konono aji, ki jia nani goba karin odoma ?

3 Abakoro, da homun; tomoroa masifudani ho faroka hui, homakwa h'aboado fa ki jin ki.

4 Naii abano kabuin-timen-kutibanano, Siloam muntu aiomuntu bawhu atikidisiano ajeago mun, aforrin ie; h'ikisika kiana naii wakaia sabuin namakwa Jerusalem konono aji?

5 Abakoro, da homun; tomoroa masifudani ho faroka hui, homakwa h'aboado fa ki jin ki.

6 ¶ Kijiamutu ajiahu l'ajiaga kiana; Abarli fig-ada kamunci li'ien vine kabuea oloko abonwatu; l'anda goba auadin c'wi ibici, maucigin la kiana.

7 Vine kabuea ikita-kwonci omun l'ajia goba kiana, Badeka, kabuin wiwa d'andate, auadin toho fig-ada iwi ibici, maucigin da n; b'osogali kiana n, ama ibia ausirobu ta ororo ajeago n? la.

8 Lihi oonaba goba n ajian lomun; Adaieli, hajia-

tai toho wiwa, d'acigin bia c'ikiraji, titika baja d'asi-kin bia t'otoraji:

9 Kiwi faroka n, *isafa n*; mani tu faroka, t'adiki bu'sogo fa n: la.

10 ¶ Lihi amairikotaci abaro synagogue oloko sabbath oloko.

11 Kena, hiaro yumun goba, kamuntu matatatu ialoko kabuin-timen-kutibana wiwa; tamotu goba, mamaritu imisidonwa.

12 Ika tu Jesus adekini n, l'isimaka n, Hiaro, b'odokodwa bu'matata okona orea, la tumun.

13 L'isika kiana l'okaboa t'okonomun, abaren c'imisidoa, kena t'ikalimeta Wacinaci *t'ajian abu*.

14 Synagogue adaianasia oonabaga aiimawtoahu abu, Jesus isadin sabbath kasakabo oloko odoma; Abar-timen kasakabo oloko lokono kimikebo koma, kia oloko kiana h'andate h'isadonwa bia, sabbath kasakabo koro oloko, la ajian lokono omun.

15 Adaieli oonabaga kiana n, ajian lomun, Murrigaci *bui!* sabbath kasakabo koro oloko homakwa h'ofuila h'obakain jiaro ho'burigon jiaro t'isikwa orea, ausin t'abu oniabu ibici?

16 Toho hiaro kiana, Abraham otu ia, Satan akerisia, kabuin-timen kutibana wiwa, kia koro adokodonwa bia t'akeriki orea sabbath kasakabo oloko? la.

17 Ika tu toho l'ajian, kaiimaci lomun aburi goba namakwa, kena namakwa lokono alikibi goba tomakwa kalimetu l'onysisia odoma.

18 ¶ L'ajiaga kiana, Ama jia ta Wacinaci isauka? ama jia da ma koti fa n?

19 Abar mustard isi jia ta, kia loko onnakisia, l'isika goba li'yarain oloko n, c'ibikidwa kiana ifrotu ada bia; kodibiyubi kasikwa kiana tadinabo oloko, la.

20 Kena lajia ki goba ba, Ama jia dama koti fa Wacinaci isauka?

21 Aboraada-kwonahu jia ta, kia abar hiaro onnakisia ; kabuin ikisidikwonahu meli oloko c'iakata goba n, tomakwa t'oboraadonwa obora, la.

22 Kenbena l'ausa bawhu-yuho okoborokoji isikwahu okoborokoji bajaia, amairikotan, ausin Jerusalem mun iro.

23 Adaieli, maiyuhoci isadwa ? la abarli ajian lomun. L'ajiaga namun kiana,

24 ¶ H'ikisidoa tatan akodwatin mibilokotu tisifodo olokomun : yuholi kibi lokono ikisidoo fa akodwatin barin, tomoroa mamari fa ie, da homun.

25 Kabuelci akenakonwa bena, atagin bawhu-sibo, maugili oloko hui ainata fa ajinamun, akoratin bawhu-sibo, Adaieli, Adaieli, b'otoroda w'abora, ho fa ajian : kena l'oonaba fa, Maicin da hu alo-areacini hu, lo fa ajian homun :

26 Ika ki h'iinata fa ajian, W'akota goba, aten bajaia b'isibo mun, bui bajaia amairikota goba w'asikwa okoborokoji, ho fa lomun.

27 Tomoroa lihi ajia fa, Maicin da alo-areacini hu, da homun ; h'ausa daurea, wakaiahu kimikeboci hui, lo fa homun.

28 Yumuni ki fa aiyahu, ataratahu airisibo bajaia, ika tu fa h'adekin Abraham, Isaac, Jacob, namakwa prophetno bajaia Wacinaci isauka oloko, maugili oloko hoaiya h'isiko fa.

29 N'anda fate adaili-afitikidin warea, adaili-akodonwa warea, anaki warea, toalabaw okona-rea bajaia, kena Wacinaci isauka oloko n'abolliti fa.

30 Kena, abano n'adikici n'abora fa, kena abano n'aboraci n'adiki fa, la.

31 ¶ Kia kasakabo oloko abano Phariseeno anda goba ajia-ibici lomun, Bu'fitikida ausin yaha-rea ; Herod aforratin odoma bu, na.

32 L'ajiaga kiana namun, Hui ausa h'ahaka ba to-

raha fox omun, B'adeka, yauhahu d'aboreda, aboahu d'isada tanahu, mauci bajia; tekabuintitu kasakabo oloko d'iibido fa.

33 Tomoroa tanahu akona kwa da fa, mauci bajia, mauteboa bajia; mamarin abarli prophet aboadonwa odoma, tomoroa Jeruſalem muni robuin.

34 Jerusalem, Jerusalem, aforratu prophetno bui, kena imigodasiano bumun b'uforra siba abu; aloman d'ansi goba b'usanoci d'aherakidin, karina aherakidin t'isawa t'adina abomun jin, kena mansi ha goba!

35 Hadeka, h'isikwa ibaratu homun malokodotu; kiduan d'ajiaga homun, H'adeki fa koro di, La aliki-bitoa andici ki Adaieli iri abu, hani ajian obora, la.

CHAP. XIV.

KENBENA ika tu abarli Phariseeno afudyi isikwa olokomun l'akodonwa, ikin meli sabbath kasakabo oloko, n'adekisia goba i.

2 Kena, abarli ahakoci l'isibomun goba.

3 Kena Jesus oonabaga, ajian amairikotaci misitu-ahakahu omun, Phariseeno omun bajia, Misika isada-hi bia sabbath kasakabo oloko? la ajian *namun*.

4 Tomoroa n'amundadwa goba. L'onnaka kiana i, isadin i, kena l'ausikita i.

5 L'oonabaga kiana ajian namun, Alikai jiali hui oreaci kamunci burigo jiaro baka jiaro atikiditu aciga olokomun, abaren koro l'onnakidi fa n sabbath kasakabo oloko? la *namun*.

6 Kena mamari goba na'onaban l'ajian kia okonomun.

7 ¶ Abar ajiahu l'isika goba asimakatasiano omun, ika tu l'adekin n'onnan isasabutu yumunŋu *bia n'akoton*; l'ajiaga namun,

8 Ika tu abarli jiali asimakitin bu aiihahu mun iro; mabollitin ba aiomun-sabutu isikwa oloko, adaielci bui aji sabu l'isimakiti fa jiaro;

9 Asimakitici bu lihi baja anda fate jiaro bamun, B'isika lihi obora, lo fate ajian, kena b'osa fa aburihi abu onabo-sabutu isikwa olokomun.

10 Tomoroa ika tu l'isimakitin bu, b'osa abollitin onabo-sabutu isikwa oloko; ika tu fate asimakitici bu andin, Isaili, aiomun-sabu b'osa, lo fate jiaro bumun; ika ki b'adaiakito fa abollitici b'uma omakana.

11 Alikai jiali ifiroto *faroka* loaiya, lihi isogoto fa; kena alikai jiali isogoto *faroka* loaiya, lihi ifiroto fa.

12 ¶ L'ajiaga kiana asimakitici i omun, Ika tu bu'murretin wamun-adaili akotahe jiaro, bakilama akotahe jiaro; masimakitin bali bu'iono, b'augioci baja, b'ohonanoci baja, yuhoro kamunci b'adinamunci baja; *b'isimakiti faroka ie*, n'asimakiti jiaro fa bui baja, kena b'aucigi fa bu'iaunawa ba.

13 Tomoroa ika tu akotahe bu'murretin, bu'simakiti fa kamunaigaci, madureci, ikorici, makosici baja:

14 Ba alikibito fa kiana, mamari koma naii aiauntin bu, tomoroa kaiauna fa bu misicino akenakonwa oloko, la.

15 ¶ Ika tu abarli abollitici l'oma akonnabon kia ajiahu, l'ajiaga lomun, La alikibitoa akotoci bia meli abu Wacinaei isauka oloko, la.

16 L'ajiaga lomun kiana, Abarli loko amurreta goba ifiroto akotahe, kena yuholi l'isimakita:

17 Kenbena l'imigoda goba l'isanci wa akotahe ka, ajia-ibici l'isimakitisiano omun, Mahara hate, tomakwa ibini odoma, la.

18 Kena namakwa n'akwaiaba i li'ibin bia ie, Abar kabuea dai'iaunta, kia d'adeki fa kiana, d'akwaiaba bu, bu'ibin bia di; la atenwaci ajian lomun.

19 Abar-dakabo atimitiki baka dai'iaunta, d'ausa *fa* kiana ikisidini n, d'akwaiaba bu bu'ibin bia di, la abali ajian *lomun*.

20 Abaro hiaro oma d'aiikaga; kiudoma mamariga daii ausin, la abali ajian *lomun*.

21 Kenbena l'isanci anda, l'adaianasia omun l'ahakaga kia okonomun. Ika ki kabuelci aiimawtoa, Bu'fitikida wabujin bawhu okoborokoji, isogotu waboroko olokoji baja bawhu-yuho mun; kena b'akodwate yaha kamunaigaci abu, madureci abu, ikorici abu, makosici abu, la ajian l'isanci omun.

22 Adaieli, ibika b'ahakan olokoji damun, kabora kwa ta baja, la l'isanci ajian.

23 Adaieli ajiaga l'isanci omun kiana, Bu'fitikida ifirotu waboroko olokoji, yara okoborokoji baja, b'akodo-kotali te ie, d'asikwa ibeni bia, la.

24 Abali jiali koro d'asimakitisia *n'abora* ikisidi fa d'akoton, da ajian homun, la.

25 ¶ Yuholi kibi lokono ausa l'oma, kena l'isifudaga ajian namun,

26 Abarli jiali andici damun, mansici koro l'ici wa, l'oiyu wa, l'iretu wa, l'isanoci wa, l'augioci wa, l'oiyurandanoci wa; kiduah iren, l'okokkewa baja; mamariga lihi Daii amairikotosian.

27 Kena alikai jiali monnakinci l'oburridatun, ausin dai'inabo, mamariga lihi d'amairikotosian.

28 Alikai jiali hui oreaci amurretatici aiomuntu bawhu, mabollitin lo fa banyia, ikisidan alomantu c'iauna, yuho ka jiaro l'amunin li'ibidin bia n?

29 Aboaka, t'oborado l'omurretin, mamariga li'ibidini *n*, namakwa adekici *n* imita *fa* kiana *i*,

30 Liraha aiinata goba amurretin barini *n*, kena mamariga li'ibidini *n*, *na fa* ajian.

31 Abarli *n'adaien-wabu* ausatici aforraa ibici abali-*n'adaien-wabu* oma, mabollitin lo fa banyia amurretin ajiahu t'okonomun, tata faroka l'okona biam-dakabo thousandno *wadili* abu ausin andici lokona mun abar-loko thousandno *wadili* abu erabudiki?

32 Mamari faroka i; taha kwa lan ka, habeci l'imi-goda l'ibici, adagaton i maiimahu okonomun.

33 Kijin ki, alikai jiali hui oreaci maiiboni ma faroka tomakwa l'amunisia, mamariga lihi d'amairikotosian.

34 ¶ Pawmu isa *barin*; tomoroa t'ikaba kowanika pawmu omun, ama abu tikaba-toa ma?

35 Isa koro ororo omuni n, titika koro baja omun, tomoroa lokono aboreda n. Kamunci akuyuko l'akon-nabosia bia abu, l'akonnabiate, la.

CHAP. XV.

NAMAKWA publicano omuni goba kiana andin laurea, wakaiaci baja, akonnabon *l'ajian*.

2 Kena Phariseeno aononoda goba, aburiticino baja, Liraha onnakici wakaiaci, akota n'ama, na ajian.

3 ¶ Toho ajiahu l'ahakaga namun kiana, ajian,

4 Alikai hui oreaci kamunci abar hundred sikapo, abaro jiaro aborido faroka taurea, malokon aukili mun bibici-loko ajeago bibicitimen-kutibana l'iiba koro, ausin auadin aboridotu ibici, l'aucigin bia n?

5 L'aucigin bena n, l'adanaina ajeago wa l'isika n, alikibi abu.

6 L'andin bena l'isikwa mun, l'oiono l'adinamunci l'isimaka, Alikibi d'ama hu, aboridotu d'asikapon d'aucigin odoma, la ajian namun.

7 Kijin ki alikibehi sabu aiomun bonnan fa ba, abarli asifudaci wakaia orea okonomun, bibici-loko ajeago bibici-timen kutibanano misici, asifudaci bia koro okonomun aji, da ajian homun.

8 Alikan hiaro biam-dakabo plata kamuntu, abaro jiaro t'oboridi faroka, t'ikalimeti fa koro alaiti, asorobodin bawhu, manswatu auadin c'ibici t'aucigin bia n?

9 T'aucigin bena n, t'oiono t'adinamunci t'isimaka, Alikibi d'ama hu, d'aboridisia da'platen d'aucigin odoma, ta ajian.

10 Kijin ki, Wacinaci angelno isibomun alikibehi, abarli asifudaci wakaia orea okonomun, da ajian homun.

11 ¶ L'ajiaga kiana, Abarli loko kamunci biamano l'isanoci.

12 Kena l'adikiji ajiaga l'ici omun, Awa, b'isikate damun b'onyikau ibena d'aboku bia, la. Tomakwa l'amunisia kiana l'olokoda namun.

13 Kenbena yuhoro koro kasakabo adiki, l'adikiji l'aiici aherakida tomakwa; tahatu ororo mun iro l'ausa aiadin kiana, yumuni ki laboada l'amunisia, akoton, ateni, makoborokwahu abu.

14 Ika tu l'aradin tomakwa, manswa goba amisiahu kia ororo ajeago; kamunaiga goba kiana i.

15 Yumun kondi kabuelci ibici l'ausa kiana l'oman bia i, l'akobain mun iro l'imigoda kiana i l'abuien bia poroko.

16 Ciwi-eda abu l'ibekita ti goba l'adibeyoa porokò ikisiamu; alikai koro asikisia lomun.

17 Ika tu l'aiitan l'awa, l'ajiaga, Alomanci d'aci aiauntisia l'isanonoci wa kamuniga yuhoro kibi meli n'asikisia ma ko, daii aoda bo amisia abu!

18 D'akenako fa, d'ausa fa d'aci ibici, d'ajia fa lomun, Awa, wakaia d'onyi goba aiomun okona, bui omakana,

19 Isa ma koro'da di bu'sani bia di b'aiici bia: abarli bu'iauntisia bu'sanci jia dan bia bumun b'isiki fa di, da fa lomun, la lomunwa.

20 L'akenakwa kiana ausin l'ici ibiciro. Taha kwa lan ka l'ici adeka i, nokonnega kiana i, kena l'idarida annakan l'oma, l'osorota baja i.

21 Awa, wakaia d'onyi goba aiomun okona, b'akosi omakana, isa ma koro 'da di *bu'san* bia di b'aiici bia, la l'aiici ajian lomun.

22 Tomoroa l'isanonoci omun l'ici ajiaga, Mahara h'ate isatu-wabu ekehu abu, asikin l'okona n; kena akabo-kondohu h'isika l'okabo okona, sapatu baja l'okuti okona.

23 Kena h'andate kikihitu baka'sa abu, h'oforrini wa; kenbena wakotate, alikibi abu.

24 Aodoci goba lihi d'aiici barin, kena l'okokketoa ba, aboridoci barin, kena *w'auciga* ba i, la. N'aiina-tagata kiana alikiben.

25 Kabuea mun goba l'oboraji l'aiici; l'andin bote omunin bawhu orea l'akonnaba beyukahu *n'ibinin* baja.

26 Abarli l'isanci l'isimaka kiana, Amahu kibi toraha? la adagaton *i*.

27 B'augici anda, kena kikihitu baka-'sa b'ici aforra-kita, isa kwa lan l'aucigin odoma, la ajian lomun.

28 Li'imawtonwa *odoma*, mamariga l'akodwa tin, kiodoma l'ici afitikida, akwaiabon *i*.

29 L'oonabaga kiana *n* ajian l'ici omun, B'adeka; alo-mantu wiwa d'ikita goba bu, alika koro b'ahakasia okonomun d'amun monyin da; mamari goba kabaritu-'sa jiaro b'isikin damun dai'iono abu alikiben bia di,

30 Kena liraha b'aiici, ikici goba aradin b'onyikau orece hiarono oma andin bena, kikihitu baka 'sa bu'-forra-kita lihi omun, la.

31 D'amaci bui kasakabo man, d'aiici, tomakwa d'amunisia bui kamuniga, la *l'ici* ajian lomun,

32 Isa wamun alikibehi, alikiben bia u, liraha aodoci goba b'augici barin, kena l'okokketoa ba, aboridoci barin, kena *w'auciga* ba i, la *lomun*.

CHAP. XVI.

KENA l'omairikotosiano omun kiana l'ajiaga ba, Abarli yuhoro kamunci kikita-kwonci onyikau ; abano ahakaga lomun l'iri, l'aboada b'onyikau, main.

2 L'isimaka kiana i ajian lomun, Ama odoma hajiamutu ajiahu d'akonnaba b'ukonomun? b'isika damun b'ikitasia okonomuntu ajiahu, mamarin fa d'onyikau ikita-kwoncín odoma ba bu.

3 L'onyikau ikita-kwonci ahakaga l'omunikwawa, Ama d'onyi fa? d'ikitasia d'adaien onnaka daurea; mamariga d'acigin, aburi koma d'akwaiabon baja.

4 D'aiita ama d'onyini wa; ika tu d'ikitasia orea d'asikonwa, n'asikwa olokomun iro n'aunakin bia di, la *lomunwa*.

5 Kiodoma l'isimaka amaiiandici l'adaien namakwa; kena, Alomantu bu'maiaunda d'adaien? la ajian atenwaci omun.

6 Abar hundred ikisidi-kwonahu oili, la ajian. B'onnaka bu'kaartan wa, bu'bollita wabujin *t'abu*, kena biam-loko ajeago biam-dakabo, bali aburitin, la ajian lomun.

7 Alomantu bui amaiianda? la ajian abali omun ba. Abar hundred ikisidi-kwonahu marisi, la ajian. Bonnaka bu'kaartan wa, kena, bibici-loko, bali aburitin, la ajian lomun.

8 Isa goba l'adaien ajian mimisici l'ikita-kwonci okonomun, kaienikohu abu l'onyin odoma: kalimehi sanoci ajika kaienikon toho ororo sanoci n'akirikia oloko.

9 D'ajiaga homun kiana, H'aucigali homunwa h'oionowa mimisihi mammon abu, kenbena ika tu fa yaha h'iibonwa, n'onnakin bia hu maiibonwatu bawhu olokomun.

10 Kiduaci jiaro isogotu-wabu abu, lihiki kidua ma ifrotu abu baja, mimisici jiaro isogotu-wabu abu, lihiki mimisi koma ifrotu abu.

11 Mimisicin ka goba ma hu mimisitu mammon abu, alikai asika ma homun kiduatu kamunisia ?

12 Mimisicin ka goba ma hu abali onyikau abu, alikai asika ma hoaiya h'onyikau homun ?

13 ¶ Alika koro l'isanci ikita koma biamano l'adai-
anasia wa, abarli mansi lo fa, l'ibiamtici l'ansi fa, jiaro ;
abarli l'ikita fa, l'ibiamtici l'imita fa, jiaro. Mamariga
h'ikitan Wacinaci Mammon baja *biaman*, la ajian.

14 Phariseeno baja, kiitesiaki, akonnaba goba
toraha l'*ajian* tomakwa : n'imitaga kiana i.

15 Naii omun l'ajiaga kiana, Hui imisidoa hoaiya
lokono isibomun barin, tomoroa h'oloa Wacinaci aiita ;
lokono kikisia isatu amateli bia, kia obollitu Wa-
cinaci isibomun.

16 Misitu-ahakahu prophetno baja John andin obora
goba, kiani warea Wacinaci isauka okonomuntu ajiahu,
kena namakwa n'ikisidoa akodwa tin t'olokomun.

17 Matata sabu ka aiomun abollin, ororo baja,
abaro misitu-ahakahu olokotu titibi aiibonwa aji.

18 Alikai jiali adokodo faroka l'iretu lauroa, aiikan
aba oma ba, l'onyika biherohu, kena alikai jiali
aiika faroka adokodotu cireci orea oma, lihi onyika
biherohu.

19 ¶ Abarli loko yuhoro kamunci goba, bonarotu
ekehu abu eketoci, satu linen kimisa abu baja, isatu
akotahe abu akotoci kasakabo man :

20 Abarli kamunaigaci Lazarus ci iri, n'atoro-do-
kotosia l'isikwa isibo mun, tomakwa l'okondi isereci,

21 Yuhoro kamunci tapelon ajeago area atikiditu
toala l'ansi goba l'ikini wa, kena pero anda ebelin
l'esere.

22 Kenbena, kamunaigaci aoda, kena angelno on-

naka i Abraham oloa olokomun iro ; yuhoro kamunci aoda ba, kena l'akaratwa.

23 Kena heli oloko l'adeka goba aiomun iro, manswan karin odoma i, kena l'adeka Abraham tahawai, Lazarus baja l'oloa okona mun.

24 L'isimakaga kiana, Awa Abraham, nokonne d'akonomun bu, Lazarus b'imigodate, l'otobadin bia l'okabo isi oinirako, l'imimidinci da'ie ; toho ikihi akoloko manswa kibi dan karin odoma, la ajian.

25 Tomoroa Abraham ajiaga, D'aiici, b'okoborokwa, kokke kwa bahan ka goba, isabetu amateli b'auciga bumun wa, kena wakaiabetu amateli Lazarus *auciga goba*, tomoroa lihi ahaikata l'okoborokoa tanahu, kena bui kariga manswan.

26 Aba baja, ifrotu toolai asikoa waii orea hui orea anakabo wamun, ki odoma atimatici jiaro waii orea hui ibici, mamariga ; ki jin ki hui orea ausatici waii ibici mamari komate atiman ; la.

27 Lajiaga kiana, D'akwaiaba bu, kiana, Awa, b'imigodon bia i d'aci isikwa mun iro :

28 Abar-dakabono d'augioci *yarahan* odoma, l'aha-kaia namun t'okonomun, mandin nan biate yaha toho karihi isikwa mun, la.

29 Moses n'amuniga, prophetno baja, naii ajian n'akonnabia, la Abraham ajian lomun.

30 Abakoro, Awa Abraham, tomoroa abarli aodocino orea ausa faroka n'ibiciro, n'asifuda fa, la ajian.

31 Makonnabon na faroka Moses prophetnò mici ajian, bari koma abarli akenakonwa aodocino orea, mamari fa nakonnabon i, la ajian lomun.

CHAP. XVII.

L'AJIAGA kiana l'omairikotosiano omun, Kihiki onyikitahu wakaiahu anda fate, tomoroa wakai *loko* onyikitici wakaiahu omuni n !

2 Isa sabu koma lomun molo-siba aiiodokotan ka l'onoro okona, l'oboredonwa ka bara rako mun, abarli naraha oreaci isogoci omun l'oniyikitin wakaiahu aji.

3 ¶ H'aiitoa hoaiya; b'augici onyi faroka wakaia bumun, mani ba, bali lomun; l'isifuda faroka kiana l'owakaia orea, b'odokoda i.

4 Wakaia l'oniyi faroka bumun biam-timenihi abakasakabo oloko, kena biam-timenihi ki faroka l'isifudan abar kasakabo oloko, D'asifudaga d'awakaia orea, main *bumun*; b'odokodo fa i, la.

5 B'ibikida sabu w'ikiduaadin *wamun*, na apostleno ajian Adaieli omun.

6 Adaieli ajiaga kiana, Ikiduadahi hamuni faroka abar mustard isi jiamutu, h'ajia koma toho sycamine ada omun, Berigo fa. bu'egura abu, kena bara irako b'abono fa ba, main; kena ki jia tu fa *ausin* h'ajian olokoji.

7 Tomoroa alikai hui oreaci, kamunci l'isanci kimitkeboci plough abu jiaro, abuiaci baka jiaro: wahajia l'anda farokate kabuea warea, Bu'bollita akoton, lo fa ajian lomun?

8 L'ajia fa koro botta lomun, Bi'ibidikitata akotahe damun, kena b'ikitan bia di bu'idwa; d'akoton bena aten bajia, bui akoto fa aten bajia ba, la *l'isanci omun*.

9 L'idankidwa l'isanci omun l'oniyin l'ajiasia okonomun lomun odoma? Abakoro, da kikisin.

10 Kijin ki ba hui, ika tu h'iibidin tomakwa l'ajiasia okonomun homun, Ama ibia koro isa u waii l'isanoci, w'oniyisia bia *robuin* w'oniyin odoma, hali ajian, la.

11 ¶ Kenbena, ika tu l'ausin Jerusalem mun iro, Samaria okoborokoji Galilee okoborokoji l'ausa goba.

12 Ika tu abar isikwahu omun l'andin, biam-daka-

bono isereci wadili auciga i, taha goba laurea ie ajinamun.

13 Kena kakonnaki goba n'ajian, Jesus, w'adaiana-sia, nokonne w'akonomun bu ! na ajian.

14 L'adekin kona ie, H'ausa, h'odokotoo ba priest omun, la ajian namun. Kenbena, ika tu bo n'ausin, n'amaribendwa *kiana*.

15 Abarli naii oreaci, l'adekin l'isadonwa odoma, asifudaga kiana akoionwa ba, akalimetin Wacinaci kakonnakitu ajiahu abu.

16 L'isiba muniro l'otoroda goba l'okuti isibomun, adankidonwa lomun ; lihiki Samaria kondi.

17 Jesus oonabaga kiana n, ajian, Biam dakabono koro amaribendwa ? Alon kwa na bibici-timeno ?

18 Mamariga n'akoionwate ba akalimetici bia Wacinaci, tomoroa lihi aba-wareaci robuin.

19 B'akenakwa, ausin ; b'ikiduddin isada bu, la kiana ajian lomun.

20 ¶ Ika tu Phariseeno adagaton i, Alika Wacinaci isauka anda fate? main ; Adekisia biate koro Wacinaci isauka andin, la goba oonaban ajian namun :

21 Yahamutero h'adekate! jiaro ; taharo h'adeka! jiaro, na fa koro ajian ; Wacinaci isauka h'oloa olokon odoma, la.

22 L'omairikotosiano omun l'ajiaga kiana, Kasakabo anda fate, ika tu fate h'adeka tin abaro loko Aiici kasakabo, kia koro h'adeki fate kiana.

23 Yahamutero h'adekate, jiaro ; taharo h'adeka, jiaro ; na fa ajian homun ; n'ibiciro mausin hali, nai'inabo baja.

24 Bilibiliro akalimetitu aiomun abomun aba warea, aba mun iro aiomun abomun akalimetitu baja, ki jiari ki lo fai loko Aiici lo kasakabo oloko.

25 Tomoroa t'obora yuho fa karin i, kena yahatu ikirikia asiki fa nauroa i.

26 Kena Noe kasakabo oloko jia tu fa'loko Aiici kasakabo oloko.

27 N'akota goba, n'ata goba, n'aiika goba, n'asikoa goba aiikahu bia, kasakabo obora kalokotu goba Noe akodonwa ark olokomun, kena ifirotu oniabu anda goba, aboadin aradin ie.

28 Kijin ki goba ba Lot kasakabo oloko; n'akota goba, n'ata goba, na'iaunta goba, nai'iyugara goba, n'abona goba, n'amurreta goba bawhu,

29 Tomoroa kia kasakabo kalokotu goba Lot afitikidin Sodom warea, ikihi brimstone omatu ikia goba aiomun warea, ibitin aradin ie.

30 Toraha jia tu fate kasakabo kalokotu biate loko Aiici adokotonwa.

31 Kia kasakabo oloko alikai jiali bawhu ajeagoci, kamunci l'onnyikau bawhu oloko, matokodon la'iate l'onnakin bia n; kabuea olokoci jiaro, makoionwa maiate ba.

32 Lot iretu *okonomun* h'okoborokwali.

33 Alikai jiali isadatici l'okokkewa aboridi fa n; kena alikai jiali aboridici l'okokkewa isadi fa n.

34 D'ahakaga homun, Kia origahu oloko abar atorodo-kwonahu oloko fa biamano, abarli onnako fa, abarli ibara fa.

35 Biamano asaradi fa *molo abu*, abaro onnako fa, abaro ibara fa.

36 Biamano kabuea oloko fa, abarli onnako fa, abarli ibara fa, la.

37 Alomun, Adaieli? na goba oonaban ajian lomun. Yumuntu jiaro c'ifiro, yumuni ki eagle *kodibiyubi* aherakida fa, la ajian namun.

CHAP. XVIII.

ABAR kijiamutu ajiahu l'ajiaga namun, toho bia ki, kasakabo ma nan bia lokono akwaiabonwa, mabutadonwa nan bia ;

M

2 Abar bawhu-yuho mun goba ikisida-arin, mamaronci Wacinaci obora, mamotonwaci lokono obora baja.

3 Kia bawhu-yuho mun goba botobatu; t'anda goba lamun, B'imisida damun kaiimaci damun okonomun, ta ajian.

4 Monyiti lan *odoma* kibena goba i. T'adiki l'ajiaga lomunwa, Bariga Wacinaci obora mamaronin di, lokono obora baja mamotonwa da;

5 Toho botobatu aiyuratin d'ansi *odoma*, d'imišidi fa tumuni n; mimiten bia di t'andandadin *odoma*, la.

6 Mimisici ikisida-arin ajian h'akonnabate, la Adai-eli ajian.

7 L'onnawasio koro omun Wacinaci imisidi fa kiana, asimakicino i kasakabo man origahu man, bariga kibenan naurea i?

8 Mahara fa l'imisidin namunin, da ahakan homun. Tomoroa ika tu fate loko Aiici andin, ororo ajeago ikiduadahi l'aucigi fa? la.

9 Kijiamutu ajiahu l'ajiaga abano omun, kikisici nauaiya misici bia, kena ausironci bia abano n'ikisika.

10 Biamano lokono amoda goba temple olokomun iro n'akwaiabonwa bia, abali Pharisee, abali publican.

11 Pharisee ajinama goba toho jia lan akwaiabonwa l'oloa olokoa, Wacinaci, d'adankidwa bumun, abano jia dan koro daii *odoma*; abotaaci, mimisici, biheroci, liraha publican jia *da* koro *daii* baja:

12 Biam-timen kasakabo oloko biamahi noma da makotonin, abaro noma d'asika biam-dakabo orea tomakwa d'amunisia orea, la *ajian*.

13 Publican ajinamaci tahawai monnakidatici l'akosi wa aiomun iro, tomoroa l'oloa l'ofatada goba, Wacinaci, nokonne daii wakaiaci okonomun bu! la ajian.

14 D'ahakaga homun, lihi loko atokodoci l'isikwa mun iro imisidoa goba *Pharisee* aji sabu, alikai jiali

ifiroto faroka loaiya lomunwa, lihi isogoto fa; kena alikai jiali isogoto faroka loaiya lomunwa, lihi ifiroto fa, la.

15 N'anda kiana koriliacino abu lamun, l'ibibidin bia ie, tomoroa l'omairikotosiano adekin kona ie n'aiibokota ie.

16 Tomoroa Jesus asimaka ie, H'auta ireno n'andin biate d'ibici, mikiadin ha kiana ie, naraha jiamuci omunin Wacinaci isauka odoma.

17 Kiduan d'ajiaga homun, Alikai jiali monnakinci Wacinaci isauka ilonci *onnakini* n'jin, mamari fa lihi akodonwa t'olokomun, la.

18 Abarli n'adaianasia adagata kiana i, Saci d'adaianasia, ama d'oniyi fa, maiibonwatu kokkehu d'amunin bia ? la.

19 Ama ibia, saci, ba damun ? la Jesus ajian lomun, alikai koro saci, tomoroa abarli robuginai Wacinaci,

20 Misitu ahakahu b'aiita, Monyin ba biherohu; Maforrin ba; Monyin ba kacikibe; Majian ba mur-rigahu; B'adaiakita b'ici wa b'uiyu wa, main, la.

21 Toraha tomakwa d'ikita goba d'ilonini warea, la kiana ajian.

22 Kia Jesus akonnaba, Abaro kwon kowaka bamun, la kiana lomun; tomakwa b'amunisia bu'iyugara, kamunaigaci omun b'olokodon *bia* n, kenbena satu onyikau b'amuni fa aiomun bonnan; kenbena mahara bate, b'osate dai'inabo, la *lomun*.

23 Kia l'akonnabon kona, manswa goba mamarin l'okoboroko; yuhoro kibi kamuncin odoma i.

24 Jesus adekin manswan mamarin l'okoboroko, l'ajiaga, Aloman tatan yuhoro kamunci omun n'akodonwa bia Wacinaci isauka olokomun !

25 Matata sabu ka camel ausin akosa oolai olokoji yuhoro kamunci akodonwa Wacinaci isauka olokomun aji, la.

26 Alikai kiana isadwa ma? na kiana akonnaboci n ajian.

27 Amateli lokono koro onyisia ma, kia ki Wacinaci onyi koma, la kiana ajian.

28 Peter ajiaga kiana, Badeka, tomakwa w'aiiba goba, ausin bu'inabo, la.

29 Naii omun l'ajiaga kiana, Kiduan d'ajiaga homun, Alikai jiali aiibici l'isikwa wa jiaro, l'ici wa l'oiyu wa jiaro, l'augioci wa jiaro, l'iretu wa jiaro, l'isanoci wa jiaro, Wacinaci isauka okonaria,

30 Lihi aucigi fa yuhoro sabu jiaro ba tanahu kwon; kenbena anditu fate ororo ajeago maiibonwatu kokkehu l'aucigi fa ba, la.

31 ¶ Biam -kutibanano l'onnaka lomunwa, ajian namun, Hadeka, Jerusalem mun iro w'ausa, kena tomakwa prophetno aburitisia *okonomun* iibido fa, loko Aiici okonomuntu ki.

32 L'isikonwa fa akirikiano omun odoma, kena n'imita fa i, kaiimahu abu n'onyi fa i, n'akoidi fa l'okondi bajaia:

33 Kena n'aboragi fa i, n'aodokoto fa bajaia i; kenbena t'ekabuintu kasakabo oloko l'akenako fa ba, la.

34 Abaro jiaro kia okonomun maicin na; kia ajiahu aiakatwa goba naurea kiana, l'ajiasia okonomun maicin na.

35 ¶ Kenbena, omunini bote Jericho orea i, abarli makosici waboroko akosa abollitici akwaiaba *ie*,

36 L'akonnaba yuholi lokono abollin, Ama kibi toraha? la kiana adagaton.

37 Jesus Nazareth kondi abolliga bo, na ahakan lomun.

38 L'isimakaga kiana, ajian, Jesus, David Aiici bui, nokonne d'akonan bu, la.

39 N'aboraci aiibokota i, maiaukwa lan bia, tomoroa manswa sabu goba l'isimakan, David Aiici bui, nokonne d'akonan bu, main.

40 Jesus ajinama goba kiana, h'aunakate i, la ajian *namun*; kena omuninte laurea i, l'adagata i,

41 Ama b'ansika d'onyin bumun? la ajian. Adaieli, d'adeka tika, la kiana *lomun*.

42 B'adeka *kiana*, b'ikiduadin isada bu, la Jesus ajian lomun.

43 Abaren l'adeka, kena li'inabo l'ausa, akalimetin Wacinaci; namakwa lokono adekin kona i, n'apraise-doa Wacinaci omun.

CHAP. XIX.

KENA Jesus akodwa goba abollin Jericho okoborokoji.

2 Kena, abarli wadili Zaccheus ci iri, publicano afudyi, lihi yuhoro kamunci.

3 Kena l'adeka tika Jesus alika mucin i; tomoroa mamariga i, yuhoni lokono odoma, besekincin odoma i.

4 Li'darida n'abora amodin sycamine ada-isi, l'adekin bia i; yumunji ki l'obollin fate odoma.

5 Kena Jesus andin yumun, l'adeka aiomun iro, adekin i; kena l'ajiaga lomun, Zaccheus, mahara bate atokodon, tanahu b'isikwa munin fa di odoma, la.

6 Maharaci goba kiana atokodon, alikibi abu au-nakin i.

7 N'adekin kona, n'aononoda goba namakwa, ajian, L'akodwa wakaiaci oman bia i, na *n'amuni kwawa*.

8 Zaccheus ajinama goba, ajian Adaieli omun, Badeka, Adaieli, anakuji d'on'yikau d'asika kamunai-gaci omun, kena amateli d'onnakisia ma alikai jiali ore a murrigatu ajiahu abu, d'asika lomun ba bibichi, la.

9 Jesus ajiaga lomun kiana, Tanahu isadahi anda toho bawhu mun, lihi bajia Abraham aiicin odoma.

10 L'anda bote loko Aiici auadin aboridotu ibici, l'isadin bia *n*, kiodoma, la.

11 Kia *ajiahu* n'akonnabon kona, abar kijiamutu ajiahu l'ajiaga ba, omunin Jerusalem orea odoma i, Wacinaci isauka karaia fa abaren, nani kikisin namunwa odoma.

12 L'ajiaga kiana, Abarli adaielci ausa goba tahatu ororo mun iro, l'aucigin bia lomunwa l'isauka, kenbena l'akoionwa biate ba.

13 Biam-dakabono l'isanonoci l'isimaka goba kiana, biam-dakabo pound l'isika namun, H'oniyili n, h'isirokoton bia n d'andin obora, la namun.

14 Tomoroa l'ohorora okonaci mansi ma goba i, ajiahu n'imigoda li'inabo kiana, Mansi wa liraha w'adaieni wa, main.

15 Kenbena, l'akoionwate, l'isauka l'onnakin bena, l'isanonoci kiana l'isimakita, l'isikisiano omun plata, l'aicin bia alomabentu n'aucigin t'aji-sabu.

16 Atenwaci kiana anda, Adaieli, bui pound auciga biam-dakabo pound, la ajian.

17 Isaniwai, saci d'asanci bui, isogotu kaini abu kidua goba bu, biam-dakabo bawhu-yuho omun adaia fa kiana bu, la ajian lomun.

18 L'ibiamtici anda kiana ba, Adaieli, bui pound auciga abar-dakabo pound, la ajian.

19 Abar-dakabo bawhu-yuho omun adaia fa kiana bui baja, la ajian lihi omun.

20 Abali anda kiana ba, ajian, Adaieli, b'adeka, arohai bu'-poundin, isogotu kimisa oloko d'isadisias :

21 Amaron goba b'ubora odoma di, tatacin odoma bu ; b'isikisia koro bui onnaka, b'abonesia koro c'iji b'onnaka baja, la.

22 L'ajiaga lomun kiana, Buaiya bu'reroko wareatu abu d'ikisidi fa bu, wakaiaci d'asanci bui, Daii tataci, onnakici d'asikisia koro, d'abonesia koro ciwi onnakici baja, *kia b'aiita barin*;

23 Ama odoma masikin ba da'platen bank oloko

kiana? kena ika tu d'andin, d'amuntu d'onnaka ma aba sabu t'aucigisia abu, la *lomun*.

24 Liraha orea h'onnakate pound kiana, kena biamdakabo pound kamunci omun h'isika n, la ajian yumun ajinamaci omun.

25 (Adaieli, biam-dakabo pound l'amuniga, na ajian lomun.)

26 Alikai jiali kamunci *n* omun t'isiko sabu fa ba; kena alikai jiali mamunci *n* orea l'amunisia onnako fa ba, da ajian homun.

27 Tomoroa kaiimaci naraha damun, mansici goba n'adaieni wa di, yaha h'andate n'abu, d'asibo mun h'oforrin bia ie, la ajian.

28 ¶ Kia l'ajian bena, l'ausa nabora, Jerusalem mun iro.

29 Kenbena, ika tu bote omunin l'andin Bethphage orea, Bethany orea bajia, aiomuntu ororo mun Olive nasia asan, biamano l'omairikotosiano l'imigoda kiana.

30 H'okona mairiatu isikwahu mun iro h'ausaili, h'akodonwa bena t'olokomun h'aucigi fa ibikidoliatu katimitu *burigo*, alikai koro abollitisia ajeago; h'odokoda n, andinte t'abu, la ajian.

31 Kena alikai jiali adagato faroka hu, Ama ibia h'odokodan? main; Adaieli kansin odoma n, ho fa ajian lomun.

32 N'ausin bena l'imigodosiano, l'ajian olokoji namun n'auciga kiana *n*.

33 N'adokodon bo ibikidoliatu *burigo*, t'adaianasia-no ajiaga namun, Ama ibia h'odokoda ibikidoliatu *burigo*? main.

34 Adaieli kansika n, na ajian *namun*.

35 Kena Jesus amun n'andate t'abu, kena n'asika n'ekewa ibikidoliatu *burigo* ajeago, Jesus n'abolliti kita t'ajeago kiana.

36 N'ausin bo, n'ibilogota n'ekewa waboroko oloko.

37 Ika tu bote omunin l'andin, Olive aiomuntu ororo ajeago orea, yuholi kibi l'omairikotosiano ainata goba alikiben namakwa, apraisedin Wacinaci kakonnakitu ajiahu abu, tomakwa tatatu l'onysisia n'adekin odoma;

38 La alikibitoa Adaieli-wabu, Adaieli iri abu andici ki, aiomun bonnan maiimahu, aiomuni-wabu kalimehi baja, na ajian.

39 Yuholi lokono okoboroko-areaci abano Phari-seeno ajiaga lomun, Wadaianasia, bu'mairikotosiano bu'ibokota; main.

40 Naha amaiaudio faroka, siba asimaka fa abaren, da ahakan homun, la oonaban ajian namun.

41 ¶ Omunin bote l'andin, bawhu-yuho l'adeka goba, li'iyaga t'okonomun.

42 L'ajiaga, B'aicin ka goba ma, bui barin, toho bu'kasakabo oloko amaiimaditu bia ma bu, *isama!* tomoroa c'iakatwa baurea tanahu.

43 Kasakabo anda fate bu'kona mun, kalokotu kaiimacino bumun acigin b'aramakondi akausakitin, kena n'akausa fa bu, tomakwaji n'ikiadin *bia* bu,

44 Kena n'atikidi-kiti fa bu onabo ajeago, bu'sanoci baja b'oloko; kena aba siba ajeago maiibin na fa abaro jiaro siba, d'adekisiatie bu oloko maicin ban odoma, la.

45 Kenbena temple olokomun l'akodwa, kena aiyugaraci toloko l'oboreda goba toloko area, aiauntici baja.

46 D'asikwa akwaiabohu isikwa, motu aburitonwa; tomoroa hui amurreta goba n toolai bia kacikibecino omun, la ajian namun.

47 Kena kasakabo ma la goba amairikotan temple oloko. Tomoroa priestno afudyino, aburiticino, lokono afudyino baja aboadati goba i.

48 Mamari goba n'aucigin alika nani wa *i*, manswan goba namakwa lokono akonnabatin odoma i.

CHAP. XX.

KENBENA, abaro kasakabo oloko, amairikota lan ka lokono temple oloko, satu ajiahu *abu*; priestno afudyino, aburiticino baja l'okona mun goba habecino ko baja,

2 N'ajiaga lomun kiana, B'ahakate wamun, ama ajiahu abu toho b'onyika? -alikai asika goba toho ki ajiahu bumun? na ajian.

3 Lihi oonabaga kiana n, ajian namun, Daii baja adagato fa hu abar amateli, h'oonabate kiana di :

4 John baptism, aiomuni warea goba? lokono botta warea? la.

5 N'ajia goba n'amuni kwawa, Aiomuni warea, wa faroka ajian, Ama odoma kiana mikiduadin ha goba i? lo fa ajian *wamun*.

6 Tomoroa, Lokono warea, wa faroka ajian, namakwa lokono aforra fa u siba abu; John prophet bia namakwa kikisin odoma, na *n'amuni kwawa*.

7 Maicin wa alo areatuni n, na kiana oonaban.

8 Daii baja ajiahu ki abu toho d'onyika, da fa koro homun, la Jesus ajian namun.

9 Kena li'inata goba ajian lokono omun toho kijiamutu ajiahu *abu*; Abarli loko abonaci vine kabuea, kabuea-arino omun l'atenaba goba n, tahatu ororo mun iro l'ausa kiana kibenan bia i

10 Kenbena c'ikisi oloko l'isanci l'imigoda kabuea-arino ibici, vine-kabuea iwi ibena n'asikin bia lomun, tomoroa kabuea-arino aboraga goba l'okona, ama koro abu akoikoton i.

11 Abali l'isanci l'imigoda ba: lihi okona n'aboraga ki goba ba, amunaigatan i, amakoro abu akoikoton i.

12 Kenbena na'kabuintici l'imigoda ba, lihi n'ibika kiana, t'oloko area n'aboreda kiana i.

13 Ama d'onyi fa kiana? la vine kabuea adaien ajian, d'aiici d'ansisia d'imigodi fa; aboaka, lihi obora n'amoto fa, n'adeki faroka i, la.

14 Tomoroa kabuea-arino adekin kona i, n'ajiaga n'amuni-kwáwa, Liraha ki kamunci-bia *n*; mahara h'ate, w'aforrate i; kena l'amunisia bia waii kamunin bia, na ajian *n'amuni-kwawa*.

15 Vine-kabuea oloko area n'aboreda kiana i, aforrin i. Alika lo fate kiana vine-kabuea adaien aboadin ie?

16 L'anda fate aboadin kabuea-arino naii, kena vine-kabuea l'isiki fa abano omun, la. Naii akonnabon kona n, Mamariga, na ajian.

17 L'adeka n'ibici kiana, ajian, Ama ta kiana toho aburitonwa, Bawhu amurreta-arino aboredesia siba, kia ki asikoa t'inarokotu bia? motu.

18 Atikidici jiali kia siba ajeago mun, lihi akurradaa fa; tomoroa alikai jiali ajeago mun t'itikidi fa, t'isaradi fa i tulen, la.

19 ¶ Priestno afudyino aburiticino bajia asika ti goba n'akaboa l'okona mun, kia ikisi oloko; amaro roa lokono obora ie; kia kijiamutu ajiahu l'ajian n'akonomun n'aicin *barin* odoma.

20 Kena n'adekisia goba i, aucigici bia i n'imigoda, misici lokono jiamuci, l'ajian n'onnakin bia, adaiahu itata-okona omun n'asikin bia i.

21 Naii adagata kiana i, Wadaianasia, w'aiita bui ajian amairikotan misin, madekin ba alikai jiali isibo ibici; tomoroa Wacinaci abonaha ekonomun bu'mairikotaga kiduahu abu:

22 Misika wamun w'asikin bia tribute plata Cesar omun, abakoro botta? na.

23 Tomoroa l'aiita n'amurridani, Ama ibia wakaia abu h'ikisida di? la kiana ajian namun.

24 Abar penny plata h'odokotate d'amun. Alikai

iatu toho t'okona, aburitasia bajia? Ia. Cesar amuntu, na oonaban ajian *lomun*.

25 H'isikali kiana Cesar kamunisia Cesar omun, kena Wacinaci kamunisia Wacinaci omun *h'isikali*, la kiana ajian namun.

26 Mamari goba n'abokoton l'ajian lokono isibomun; l'oonaban odoma n'abokwa ia, maiaukwa na kiana 'da.

27 ¶ Kena abano Sadduceeno anda l'amun, Akenakwahu bia koro, na naiti ajian; n'adagata kiana i, ajian,

28 Wadaianasia, Moses aburita goba wamun, Alikai jiali kireyuci masaia aodo faroka, l'augici onnaki fa l'iretu lomunwa, kasan bia i l'obugici omun, la aburitin.

29 Biam-timeno goba, n'abogenci kireyu goba, masaia l'ooda goba.

30 L'ibiamtici onnaka goba kia *ki hiaro*, lihi bajia masaia aoda goba.

31 N'akabuintici onnaka ba n, ki jiaro ki naiti biamtimeno ba, namakwa masa ia n'aoda goba.

32 N'adiki wabu hiaro bajia aoda goba.

33 Akenakwahu oloko alikai kire *fa* kiana n? biamtimeno kireyu ia goba barini n, na.

34 Kena Jesus oonabaga n, ajian namun, Toho ororo sanoci aiikaga, n'asikoa bajia aiikahu bia.

35 Tomoroa l'onnawasio aucigici bia *aba* ororo, akenakwahu aodocino oreo bajia; naiti koro aiikaga, masikonwa na aiikahu bia.

36 Naiti koro aoda ma kiana, angelno jia nan naiti odoma; Wacinaci sanoci bajia ie, akenakwahu sanocin odoma ie.

37 Aodocino akenakonwa okonomun, Moses adokota goba tibokili mun, ika tu goba l'isan Adaieli, Abraham omun Wacinaci, Isaac omun Wacinaci, Jacob omun Wacinaci, main.

38 Aodocino koro omun Wacinaci lihi, tomoroa kokkecino omun: lihi omun namakwa kokke kwa man odoma, la.

39 ¶ Abano aburitici oonabaga ajian *lomun* kiana, Wadaianasia, isa b'ajian, main.

40 Kiani bena amaro goba n'adagaton i ababa.

41 Lihi ajiaga namun kiana, Alika na ma asan Christ, David aiici, main?

42 David loaiya ajiaga Psalm kaarta oloko, Adaieli ajiaga d'Adaien omun, B'ubollita d'iisa mairia,

43 Kaiimacino bumun d'asikin obora ala bia bu'kuti abomun, la lomun.

44 Adaieli, la David asan kiana i, alika la kiana l'aiicin lihiki? la.

45 L'ajiaga kiana l'omairikotosiano omun, namakwa lokono akonnaboni wa,

46 H'aiitoa aburiticino omun, akonatici naii wajitu ekehu abu, kansici n'ajian namun aiyugara-kwonahu oloko, n'ansika aiomun-sabutu abolliti-kwonahu synagogue oloko, isatu-wabu isikwahu *olokon bia ie* ifirotu akotahe ka n'ansika bajia.

47 Botobaci hiarono isikwahu n'eke, kena manswa n'akwaiabonwa n'adokotonwa bia: naiiki aucigi fa ifiro-sabutu aboadikitoahu, la.

CHAP. XXI.

KENA l'adekin kona, yuhoro kamunci l'adeka aboredin n'asikisia *bia temple* kamunisia olokomun.

2 Kena abaro kamunaigatu hiaro botobatu l'adeka aboredin biama isogotu-wabu kain plata yumuni ki.

3 L'ajiaga kiana, Kiduan d'ajiaga homun, toho ki kamunaigatu b'otobatu aboreda namakwa n'aji sabu t'olokomun.

4 Namakwa naraha yuhoro kibi n'amunisia orea abo-

reda asikasia Wacinaci omun olokomun; tomoroa kia, kamunaigatu-wabu barin, aboreda aradin toma-kwa t'amunisia c'ikitwasia be abu, la.

5 ¶ Kenbena ajia nan ka abano temple okonomun, aloma kibentu isan satu siba abu n'asikisia abu, main; lihi ajiaga *kiana*,

6 Toraha *tomakwa* h'adekisia *barin*; *aba* kasakabo anda fate, ika ki abar siba aba siba ajeago ibara fa koro maboredonwatu bia, la.

7 Wadaianasia, alika tu bia *n* toraha, kena ama adokotahu *fate* kia andin ka? na ajian lomun adagaton i.

8 L'ajiaga *kiana*, Hadeka, mamurridoan han bia; yuholi anda fate dai'iri abu barin, *Christ Daii*, na fa ajian, omunigate kia kasakabo barin, mausin ho fa nai'inabo *kiana*.

9 Ika tu fate h'akonnabon aforraa okonomun, amamaudwahu okonomun, mamaroni fa hu; ki jia mutun fa odoma *n*; tomoroa mahara tu fa koro aiibonwa, la.

10 L'ajiaga namun *kiana*, Abar akirikia akenako fa aba akirikia okonomun, kena aba isauka okonomun aba *akenako fa*,

11 Alomunji jiaro fa ifrotu adedisaro, amisia ka, aboahu ka; kena amarontotu fa adekasia, ifrotu adokotahu bajia aiomun bonnan fa.

12 Tomoroa kia *tomakwa* obora, n'abokoto fa hu, n'akudi fa bajia hu, synagogue omun n'asiki fa hu, siba-oloko bajia; adaienoci-wabu isibomun n'afudyino isibomun h'onnako fa dai'iri okonaria.

13 Kia h'omuni fa ahakahu bia.

14 H'isika holoa olokoa *kiana n*, makoborokwatoani han bia t'obora ama h'asia bia oonaban:

15 Daii asikin fa areroko homun, kakoborokwahu bajia odoma; kia okona mun mamari fa n'ajian ajianmun bajia namakwa kaiimaci homur.

16 N'asikiti fa hu; h'icinoci, h'oiyunoci, h'augioci, h'ohonanoci, h'oiono; kena abano hui oreaci n'aodokoto fa.

17 Kena namakwa lokono mansi ma fa hu dai'iri okonaria.

18 Tomoroa abaro jiaro koro h'isi okonareatu obarra aboado fa.

19 H'omaiaudonwa oloko hi'ialoko h'amuni fa.

20 Ika tu fate h'adekin soldarono akausan Jerusalem, h'aici fa amalokododahu omuninte taurea.

21 Ika ki Judea konono atedia aiomuntu ororo mun iro; kia ororo anakaboci aiibiia kiana n; aba ororo konono mandini maiate *yaha Judea* omun.

22 Kia kasakabo *oloko Wacinaci* aboadin fate wakaiaci odoma, tomakwa aburitasia okonomun iibidonwa bia.

23 Wakaia kasaci hiarono omuni *n*, *wakaia* atekitakwamaci *n'asa wa* omuni *n*, kia kasakabo oloko; ifirotu kamunaigahu kia ororo ajeago fa, aiimawtoahu baja naraha lokono okonomun, kiidoma.

24 Nasogo fa ie kaspara omana abu, n'ajici onnaki fa ie tomakwaji akirikiano omun, kena abano akirikiano atenaabo fa Jerusalem, abano akirikiano kasakabo iibidonwa obora.

25 ¶ Adaili oloko fa adokotahu, kaci oloko, wiwa oloko baja, kena ororo ajeago fa akirikiano amunai-gatoci, maicinci alika nani wa, bara *manswa* fa ahomurridan kakonnakin *bajia*;

26 Lokono oloa kowa fa, amaron odoma ie, n'oabod-din amateli obora anditu biate ororo ajeago mun odoma; aiomun tatabetu okona aragosokotonwa fa odoma.

27 Ika ki n'adeki fa loko Aiici andin bote oraro abu, tata okona abu, ifirotu kalimehi abu.

28 Kena ika tu fate kia aiinatonwa andin, h'adeka

aiomun iro onnakidin h'isi wa ; ho'maierodonwa andin bote omunin odoma.

29 Kena kijiamutu ajiahu l'ajiaga namun ; Fig-ada ibici h'adeka, tomakwa ada ibici bajaia ;

30 Ika tu bo t'obannatonwa, h'aiita hoaiya isaukili omunin obora.

31 Ki jiari ki ho fai hui ba, ika tu kia amateli h'adekin andin, h'aici fa Wacinaci isauka omunin obora.

32 Kiduan d'ajiaga homun, Yahatu ikirikia koro abolli fa, tomakwa iibidonwa obora.

33 Aiomun ororo bajaia abolli fa ; tomoroa Daii ajian koro abolli fa.

34 ¶ H'aiitoa hoaiya, alika jiaro mibekitonwa tan bia h'oloa akotahe abu, sumulikile abu, toho kokkehu okona kakoborokwahu abu bajaia, kia kasakabo jiaro anda fate h'okona mun maicin h'asia ikisi oloko.

35 Namakwa ororo ajeagoci man kasikwan okona mun t'andin fate erehi jin odoma.

36 Hikitoali kiana, kasakabo man akwaiabonwa, l'onnawasianon bia hu h'atedin bia kia anditu bote oboraji, loko Aiici isibomun ajinamacin bia bajaia hu, la *ajian*.

37 Kasakabo oloko amairikotaci temple oloko, kena kasakoda l'ofitikida ausin aiomuntu ororo omunin bia i Olive nasia asan.

38 Kena mauci abuin namakwa lokono anda lamun temple oloko n'akonnabon bia i.

CHAP. XXII.

AMABORAADASIA meli ifirokoro ka obora omuni goba, Passover nasia asan.

2 Priestno afudyino aburiticino mici aiita ti goba alika nani wa aforrin i, amaro roa goba lokono obora ie.

3 ¶ Satan akodwa kiana Judas *oloa* olokomun, Iscariot c'ibiamtitu lihi iri, biam-kutibanano oreaci *lihi* barin.

4 L'ausa kiana, ajian priestno afudyino omun, capitano baja omun, l'isikitin bia namun i.

5 Alikibe kiana ie, plata n'asikin bia lomun n'amur-reta ajiahu.

6 Da fai, la kiana; kena l'oabodda l'isikitin bia i namun, kowa nan ka lokono.

7 ¶ Amaboraadasia meli kasakabo anda kiana, ika ki passover aforra-kitonwa bia.

8 Kena Peter John mici l'imigoda goba, H'ausaili, h'iibidikitin bia passover w'abora, w'akoton bia, la ajian.

9 Alomun kiana b'ansika w'iibidikitin bia *n*? na ajian lomun.

10 L'ajiaga namun, Hadeka, h'andin bote bawhu-yuho mun, abarli aucigi fa hu, kano oloko onnakici oniabu, h'ausi fa li'inabo l'akodosia bawhu olokomun.

11 Kena kabuelci omun h'ajia fa, Alomunga bawhu adekici *bu* oboratu, yumuntu bia d'akoton passover abu d'amairikotosiano oma? la Wadaianasia ajian bumun, *hali lomun*.

12 Kena ifrotu aiomuntu-isikwa kalokodotu l'odokoto fa homun; yumuni ki h'iibidikiti fa *n*, la.

13 Kena n'ausa, l'ahakan olokoji n'auciga kiana *n*, kena passover n'iibidikita goba.

14 Ika tu c'ikisi andin, l'obollita, biam-kutibanano apostleno l'oma baja.

15 L'ajiaga namun kiana, Hajiaki da kansin toho passover d'ikin bia h'oma, karin obora di.

16 Kia abu d'akoto fa koro 'da tohoni bena, ciibidonwa obora Wacinaci isauka oloko, da homun, la.

17 Kena atakwonahu l'onnaka, sare la goba adan

kidonwa, kena l'ajiaga, Toho h'onnaka, h'olokoda h'awa n ;

18 Daii koro ati fa vine iwi'ura, Wacinaci isauka andin obora, da homun, la.

19 ¶ Kena meli l'onnaka; sare la goba adankidonwa, kena l'okurradabo goba n, asikin namunin n, Toho d'ifirohu, asikotu hui okonaria, toho h'onyili h'okoborokwon bia di, la ajian.

20 Kijin ki ba akotahe adiki atakwonahu, Toho atakwonahu imiliatu testament d'atena abu, asorokodotu hui okonaria, la ajian.

21 ¶ Tomoroa, asikitici di akabo d'ama tapel ajeago ka.

22 Kiduani bo lokø Aiici ausin barin, ki jiaru ki tan bia i; tomoroa wakaia lihi loko omuni n, asikitici i ! la.

23 Kena nai'inata goba adagaton. Alikai jiali waii oreaci onyi fa toraha ? na n'amuni-kwawa.

24 ¶ N'ajiti goba baja n'amuni kwawa, alikai jiali ifilici-wabun bia.

25 L'ajiaga namun kiana, Akirikiano adaienoci-wabu adaiakitoci n'aji; kena ajiahu abu onyikitici namun isaci-onyin nasia asan.

26 Tomoroa torajia ho fa koro hui ; ifilici-wabu hui okoboroko, lihi isogoci-wabu jia ma fa ; kena h'afudyi, h'ikita-kwonci jia ma fa.

27 Alikai ifili sabu ka ? abollitici akoton jiaro, ikitaci i jiaro botta ? lihi koro abollitici akoton *ifili sabu ka* ? tomoroa Daii h'ikita kwonci jia ma h'okoboroko.

28 Tomakwa wakaia-ikisida man ka di, d'amaci goba hui,

29 Kena abar isauka d'asika hui omun, D'aci asikisian Daii omun jin ;

30 Hui akoton bia aten da'tapelon ajeago di'isauka

oloko, kena abolliti-kwonahu ajeago abolliticin bia hu, ikisidin biam-kutibana Israel akirikiano.

31 ¶ Adaieli ajiaga kiana, Simon, Simon, Satan kamuni ti ga bu, l'oiubosin bia bu marisi jin :

32 Tomoroa Daii akwaiaboa b'ukonomun, b'ikidua-din matikidin man bia; kenbena, ika tu fa bui asifudan, b'utatadi fa b'augioci okona, la.

33 Adaieli, ibika di d'ausin bia b'uma siba-olokomun jiaro, aodahu bia jiaro, la ajian lomun.

34 D'ahakaga bumun, Peter, mamari fa karina asimakin toho kasakabo abu, maicin da i, ban ajian d'akononomun kabuini obora, la ajian.

35 Ika tu goba d'imigodoni hu mamuni-hia plate-eke, saka bajia, sapatu bajia; amateli h'ansi goba? la ajian namun. Amakoro, na ajian.

36 L'ajiaga namun kiana, Tomoroa tanahu, kamunci plate-eke, l'onnakia n, li'sakan bajia; kena mamunci kaspara, l'oiyugari fa l'eke wa l'iauntin bia abar.

37 D'ajiaga homun, Toho aburitasia iibidonwa bia Daii okonomun, Ikisidasia lihi wakaia onyicino oma, motu; Daii okonomuntu *ajiaku* iibidonwa *fa* odoma, la.

38 Adaieli, badeka, biama kaspara yaha, na kiana ajian. Omatai, la kiana namun.

39 ¶ L'ofitikida kiana ausin Olive aiomuntu ororo mun iro, lamuten ki jia lan; l'omairikotosiano bajia ausa li'inabo.

40 Ika tu yumunin i, Hokwaiaboa, mausin han bia wakaia ikisidahu olokomun, la ajian namun.

41 Aloman nani ma aboredin siba tahan l'ausa naurea, kena l'okurowasitua akwaiabonwa,

42 Awa, b'ansi faroka; toho atakwonahu b'onnaka daurea; tomoroa Daii kansisia koro, tomoroa bui *kansisia* onyihi bia, la.

43 Kena aiomuni warea angel araiatwa lomun, atata-din l'okona.

44 Manswaci karibicin lihi akwaiaboa manswa sabuin, ite ifirotu atobotin jia ta l'ahaduboci atikidin onabo ajeago.

45 Ika tu l'akenakonwa akwaiaboa warea, l'anda l'omairikotosiano amun; l'auciga ie adunka nan ka nokonne abu.

46 Ama ibia h'adunka? h'akenakwate akwaiabonwa, mausin han bia wakaia ikisidahu olokomun, la ajian namun.

47 ¶ Ajia kwa lan ka, yuholi lokono anda, kena abarli biam-kutibanano oreaci, Judas ci iri, ausa n'aboro, kena Jesus amun omuni kani la andin, asoroton i.

48 Judas, loko Aiici b'isikita b'osorotoni abu? la kiana Jesus ajian lomun.

49 Akausaci i l'oiono adekin alika tan, Adaieli, kaspara abu w'asogo fa ie? na ajian lomun.

50 ¶ Kena abarli asoga priestno afudyi isanci, aragin l'iisa mairia l'adiki laurea.

51 Hajiatai toraha, la Jesus oonaban ajian. L'adiki l'ibibida kiana, isadini n.

52 Ika ki Jesus ajiaga priestno afudyino omun, temple capitano, habecino bajia andici lokona mun *omun*, Kacikibeci okona *afitikidahu* jia hate afitikidin, kaspara abu ada abu?

53 Ika tu kasakabo ma dan temple oloko h'oma, h'ikabo masikin ha goba d'akona mun, tomoroa hui ikisi toho, orirokoho tata-okona bajia, la.

54 ¶ N'abokota kiana i, ausin l'abu, aunakin i priestno afudyi isikwa olokomun. Taha goba Peter ausin li'inabo.

55 Ika tu ikihi n'amurretin bawhu anakabo; n'abcllita namakwa, Peter bajia abollita n'akoboroko.

56 Tomoroa abar ibikidoliatu hiaro adeka l'obollitin ikihi amun, tata kiana t'adekin l'ibici, Lihi l'omaci goba baja, ta ajian.

57 Abakoro, la kiana l'okonomun, Hiaro, daii koro aiita i, la ajian.

58 Mibena kiben t'adiki abali adeka ba i, Bui baja naureaci, la ajian. Loko, daii koro, la Peter ajian.

59 Abar hour jiaro adiki, abali tata ahakan l'okonomun, Kiduan liraha l'omaci; Galilee kondin odoma i, la namun.

60 Loko, maicin da ama ban ajian, la Peter ajian. Abaren, ajia lan ka, karina asimaka.

61 Kena Adaieli asifudaga, adekin Peter ibici. Peter kakoborokwa kiana Adaieli ajian, l'ajiasia okonomun lomun, Karina asimakin obora, kabuini fa abakoro ban ajian d'akonomun, main.

62 Kena Peter afitikida *kiana*, aiiyan karihi abu.

63 ¶ Wadili abokotoci Jesus imita goba i, n'afatada baja i.

64 Kena n'akera l'akolokoji, afatadin l'isibo, kena n'adagata i, Bu'prophesi-doate, alikai afatada bu? na ajian.

65 Kena yuhoro kibi wakaiaci-wabu ajian l'okonomun baja.

66 ¶ Ika tu kasakon *ie*, lokono habecino aberakida goba, priestno afudyino, aburiticino baja, kena yumuntu n'aherakidan mun iro n'aunaka i, ajian,

67 Christ bui? b'ahakate wamun, na. L'ajiaga kiana namun, D'ahakan ka homun, h'ikiduada ma koro:

68 Daii baja adagaton ka hu, h'oonaba koma koro di, h'ausikita ma koro baja di, la.

69 Tanahu warea loko Aiici abolliti fa Wacinaci tata-okona iisa mairia, la.

70 Wacinaci Aiici kiana bui? na ajian namakwa kiana. Hui ajiaga, Daii ki, la ajian namun.

71 Ama ibia kiana w'ansika aba ahakaci bia *l'okonomun* ba? wauaiya w'akonnaba l'ireroko wareatu *l'ajian*, na kiana ajian.

CHAP. XXIII.

KENBENA yuholi kibi *lokono* akenakwa namakwa, ausin l'abu Pilate ibiciro.

2 Kena naiinata goba ahakan l'iri, W'auciga liraha asifudin w'akirikia; masikin hali tribute *plata* Cesar omun; Christ Adaieliwabu Daii, la ajian *namun*; na *l'okonomun*.

3 Pilate adagata kiana i, Jewno Adaien-wabu bui? la ajian. Bui ajiaga *n*, la oonaban ajian.

4 Amakoro lihi oloko wakaiahu d'auciga, la kiana Pilate ajian priestno afudyino omun lokono baja *omun*.

5 Kaiima sabu goba kiana ie, Namakwa lokono ansi l'oyurata, l'omairikoṭan *abu* tomakwa Judea okoborokoji man, Galilee warea yaha mutero, na ajian.

6 Galilee okonomun Pilate akonnabon, Galilee kondi lihi loko? la adagaton.

7 Ika tu l'aicin Herod itata-okona abomuncin i okonomun, l'imigoda kiana i Herod ibici, Jerusalem muncin goba *odoma* i kia kasakabo oloko.

8 ¶ Herod adekin kona Jesus, manswa goba aliki-ben i, wakili warea l'adeka tin odoma i, yuhoro kibi l'akonnabon l'okonomun odoma, kena abar adokotahu l'adeka ti goba l'onysin baja.

9 L'ahadadadi-kita yuhoro ajiahu abu i, tomoroa ama la goba koro oonaban i.

10 N'ajinama goba priestno afudyino aburiticino baja, manswaci ajian wakaiian l'okonomun.

11 Kena Herod ibiraga l'okona, l'osoldaronino bajia, imitan i; kena kalimetu ekehu abu n'ekita goba i, imigodon ba i Pilate ibici.

12 ¶ Kia kasakabo oloko Pilate Herod mici kahe-raka goba isan n'amuni-kwawa, *tomoroa* t'obora kaimaci goba n'amunikwawa *barin*.

13 ¶ Kena Pilate asimaka priestno-afudyino, n'adaianasiano, lokono bajia namakwa,

14 Ajian namun, Aiyuratici lokono ansi abu *andahu* jia hate andin lihi abu damun; kena, d'ikisida h'isibomun i, mamariga amateli d'aucigin h'ajiasia l'okonomun;

15 Herod koro bajia, d'imigoda l'ibici barin hu, kena ama koro l'onyika l'oforrakitosia bia okonaria,

16 D'aboragi fa kiana i, kena d'adokodo fa i, la.

17 (Kihia ki abarli jiali l'odokoda namun ifrokorka.)

18 Abaren namakwa n'asimakaga, Lihi abu b'osa, Barabbas b'odokoda wamun, na ajian.

19 (Lihiki *adaiahu* asika goba siba-oloko mun, l'akenako-koton *ie aforraa ibici* bawhu-yuho mun okonaria, l'oforin okonaria bajia.)

20 Kiodoma Pilate ajiaga namun ba, l'odokoda tin Jesus *odoma*,

21 Tomoroa n'asimakaga, B'isika aburridatu okona i, b'isika aburridatu okona i, na ajian.

22 Kabuini ka l'ajian namun kiana ba, Ama odoma? ama wakaiahu l'onyi goba? Ama koro d'auciga l'okonomun l'oforrakitosia bia okonaria, d'aboragi fa kiana i, kena d'adokodo fa i, la.

23 Abaren kakonnakitu asimakahu abu n'akwaiaba i, aburridatu okona l'isikoia, main. Kena l'aji goba n'ajian priestno afudyino ajian bajia.

24 Ajiahu Pilate ajia goba kiana, n'ansin olokoji jia tan bia.

25 Kena siba-oloko l'isikisia l'akenako-koton *ie* okonaria, l'oforin okonaria baja, n'ansisia ki, l'odokoda namun; tomoroa Jesus *l'aboadikita* n'ansin olokoji.

26 N'ausin okona l'abu, abarli Simon Cyrene kondi aba ororo wareaci andin bote n'abokota; kena aburridatu n'asika l'onoraji, l'onnakin bia n Jesus inabo.

27 ¶ Kena n'ausa li'inabo yuholi kibi lokono, hiarono baja, aiici, nokonneci ajian l'okonomun.

28 Jesus asifudaga kiana n'ibici, ajian *namun*, Jerusalem otococi hui! maiini ha Daii okonomun, hoaiya h'okonomunwa hu'iya, h'isanoci okonomun baja.

29 Hadeka, kasakabo anda bote, ika tu fa n'ajian, Na-alikibitoa masaci, masaci adibeyo baja, matekitu baja iju, main.

30 Ika ki nai'inata fa ajian aiomunbetu ororo omun, H'itikidate w'ajeago mun, main; tohoroman omun, H'iakata u, na fa ajian baja.

31 Kia n'oniyi faroka huiatu ada omun, amahu sakatu omuni fa? la.

32 Biamano baja, wakaia onyici, n'ausa kita n'aforin bia l'oma *ie*.

33 Ika tu n'andin yumuntu Calvary nani asan, yumuni ki n'asika aburridatu okona i; wakaia onyici baja, abarli l'iisa mairia, abarli l'obaro mairia.

34 ¶ Jesus ajiaga kiana, Awa, b'odokoda n'awakaia naurea, maicin nan ama n'onyin bo odoma, main. Kena l'eke n'alokoda, aboredin lot.

35 Lokono ajinama goba, adekin. N'adaianasio n'ama imita goba i, Abano l'isada barin, loaiya l'isadoia *kiana*, Christ faroka i, Wacinaci onnawasia, na ajian.

36 Soldarono baja imita goba i, andin lamun, aboraadasia asikin lomun,

37 Jewno Adaien-wabu faroka bu, b'isadwa buaiya, na ajian.

38 L'isi amun goba aburitasia LIHI JEWNO ADAIEN-WABU; motu aburitonwa Greek oburi abu, Latin *oburi abu*, Hebrew *oburi abu*.

39 ¶ Abarli wakaia onyici aiodoci imiritaga i, Christ faroka bu, b'isadwa buaiya, waii bajia, l ajian.

40 Tomoroa *l'ibiamtici* oonabaga aiibokoton i, Mamaron ka Wacinaci obora bu, kia ki aboadikitoahu okonaia bu? la ajian.

41 Waii omun misika n barin, *w'onyisia-be* iauna w'auciga waii; tomoroa amakoro wakaiahu lihi onyibe goba.

42 Adaieli, b'andiq bote bu'isauka olokomun b'okoborokwa di; la ajian Jesus omun.

43 Kiduan d'ajiaga bumun, toho kasakabo d'ama fa bu paradise oloko, la Jesus ajian lomun.

44 Abar-timen hour jiaro goba, kena orirokoho goba tomakwa ororo ajeagoji, bibici-timen hour omuniro.

45 Adaili oriroko goba, kena aiakata-kwonahu kimisa temple olokotu aterakidwa goba anakuji bo.

46 ¶ Ika tu kakonnakitu ajiahu abu Jesus asimakan, l'ajiaga, Awa, b'ukabo roko d'asika dai'ialoko wa, main: kia l'ajian abu l'isika goba li'ialoko wa.

47 Kia centurion adekin kona, l'ikalimeta Wacinaci; Misici liraha kiduanin, la ajian.

48 Namakwa lokono andici adekini n, kia n'adekin kona, n'afatada n'aloa wa, akoikitan ba.

49 Namakwa l'aicisiano, hiarono bajia Galilee warea ausici li'inabo, ajinama tahawai kia adekin.

50 ¶ Kena, abarli wadili Joseph ci iri, adairobici-eragin oreaci; saci wadili lihi misici bajia:

51 (Lihiki maherakitici n'ama n'onyisia okonomun;)

Arimathea Jewno bawhu-yuhon kondi lihi, loaiya oaboddici Wacinaci isauka obora.

52 Lihi ausa kiana Pilate ibiciro, akwaiabon Jesus ifirohu.

53 Kena l'otokodo kota n, adikitini n linen oloko, kena l'isika n aodoci-sikwa oloko iibidasia siba oloko, alikai koro asikosia goba oloko.

54 Kia kasakabo n'iibidisia oloko goba, Sabbath omunin *odoma*.

55 Hiarono baja, Galilee warea ausici goba l'oma, ausa nai'inabo, adekin aodoci-sikwa, alika nan asikin l'ifirohu.

56 N'akoiwa kiana ba, boiatu n'isada ointment baja, kena Sabbath kasakabo oloko n'ahakoba goba, misitu-ahakahu olokoji.

CHAP. XXIV.

ATENWATU *kasakabo* oloko Sabbath adiki, mauci abu na goba andin aodoci-sikwa mun, n'isadisia boiatu abu, abano baja n'ama.

2 N'auciga siba auribisia aodoci sikwa *sibo* warea.

3 Kena n'akodwa, Adaieli Jesus ifirohu maucigin na.

4 Kenbena, ika tu manswan n'abokonwa ia t'okonomun, biamano wadili kalimeci eke ajinama omuni kaini main naurea.

5 Amaron kona ie, n'ahododa n'asiboa ororo okonomun, najiaga kiana namun, Ama odoma kokkici ibici h'auada aodoci okoboroko ?

6 Yaha koro i, tomoroa l'akenakwa ; h'okoborokwa l'ajian okonomun homun, Galilee mun kwa lan ka,

7 Loko Aiici asikito fa wakaiaci akabo roko mun, kena aburridatu okona l'isiko fa, kenbena tekabuintu kasakabo oloko l'akenako fa ba, main.

N

8 N'akoborokwa l'ajian kiana,

9 Kena n'akoiwa aodoci-sikwa warea, ahakan kia okonomun abar-kutibanano omun, namakwa nai'iono omun bajaia.

10 Mary Magdalene, Joanna, Mary James *oiyu*, abano *hiarono* bajaia n'amaci; apostleno omun ahakaci kia okonomun.

11 Ausirontu ajiahu bia n'ikisi goba n'ajian, miki-duadin na kiana n.

12 Peter akenakwa kiana adaridin aodoci-sikwa mun iro, kena l'ohododwa, adekin linen kimisa borekwon toaiya robuin, kena l'akoiwa, kia okonomun l'abokwa ia.

13 ¶ Kena, kia kasakabo oloko, biamano nau-reaci ausa goba abar isikwahu mun iro, Emmaus nasia asan, kabuinloko furlong jiaro Jerusalem warea.

14 Kia tomakwa okonomun najiaga n'amuni-kwawa.

15 Kenbena ika tu nan n'amuni-kwawa, adagaton *t'okonomun*, omuni goba Jesus loaiya ausin n'ama.

16 Tomoroa n'akosi abokotwa goba, maicin nan bia i.

17 Ama ajiahu toho h'ajiaga h'omuni-kwawa, nokonne-h'ia h'akonaia? la ajian namun.

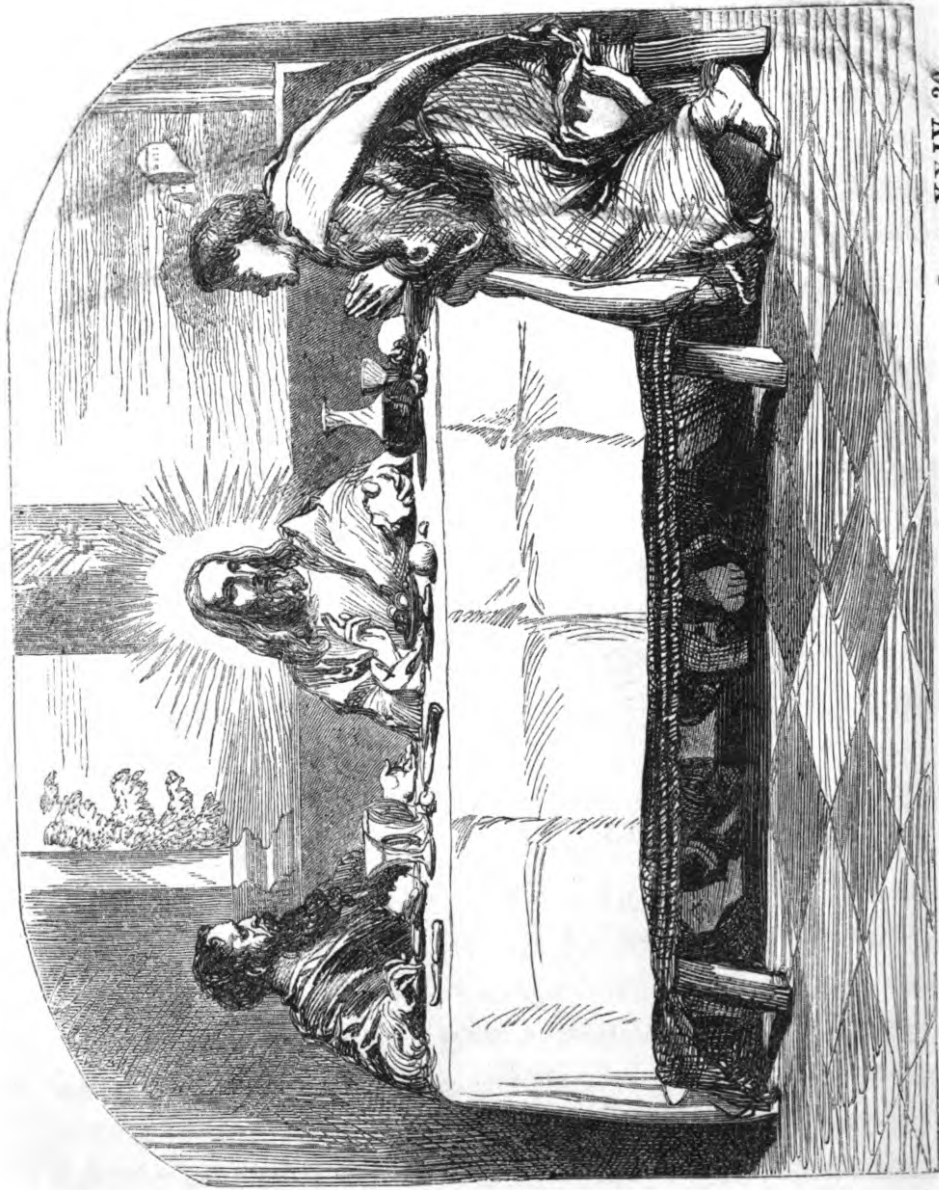
18 Abarli, Cleopas ci iri lihi, oonabaga ajian lomun, Aba wareaci robuin bui Jerusalem mun, maicin ba yumun n'onysisia okonomun kia kasakabo oloko? la.

19 Amahu *kia?* la ajian namun. Jesus Nazareth kondi okonomuntu, na lomun, lihi prophet tataci okona onyin, ajian bajaia, Wacinaci isibomun namakwa lokono omakana bajaia.

20 Priestno afudyino w'adaianasiano bajaia asika i l'aboadikitonwa bia aforrakitoahu abu, aburridatu okona n'asika i.

21 Tomoroa lihi w'ikisi goba adokodoci bia Israel

LUKE XXIV. 30.

akirikia; kena, kia iibidonwa bena, tekabuintu kasa-kabo toho.

22 Tomoroa abano hiarono waiiono ajian odoma w'abokwa ia, mauciabonci bi aodoci-sikwa mun.

23 Maucigin nan l'firohu odoma n'anda ba, angelno araiatoci w'adeka, kokke ka i! mici ajian, na ajian wamun.

24 Kena w'amaci abano ausa aodoci-sikwa mun iro, hiarono ajian olokoji ki n'aucigan; tomoroa lihi mamariga n'adekin, la.

25 L'ajiaga namun kiana, Makoborokwaci hui, mawabujici oloa tomakwa prophetno ajian ikiduadin bia!

26 *Aodoci* bia goba koro Christ toho jin, kenbena likalime olokomun akodoci bia koro? la.

27 Kena li'inataga ajian Moses ajian okona, namakwa prophetno ajian bajia, l'odokota loaiya l'okonomuntu namun, tomakwa aburitasia oloko.

28 Omuniga ie n'ausisia isikwahu mun iro orea, kena taha sabu ausici bia jia la.

29 Tomoroa n'ikiada i, *Yaha* kwa bai w'ama, bakilama omunin odoma, kasakabo bajia hara bo, na ajian. Kena l'akodwa kiana n'aman bia i.

30 Kenbena, abollita lan ka akoton n'ama, meli l'onnaka, sare la ajian, kena l'okurradabo goba n, asikin namuni n.

31 N'akosi kiana atorodwa, naiita kiana i; *abaren* l'omaraiadwa n'akosi orea.

32 W'aloa koro ibitwa w'akoboroko, ajia lan kate wamun waboroko olokoji, atoroda lan ka aburitasia wamun? na ajian n'amuni-kwawa.

33 Ika ki kia ikisi oloko n'akenakwa, akoionwa Jerusalem mun iro, kena abar-kutibanano n'auciga, n'amaci bajia aherakidaci *namakwa*.

34 Kiduani ka Adaieli akenakonwa, Simon omun l'iraiato bi, mici ajian.

35 Naii baja ahakaga waboroko olokoji *n'adekisia* okonomun, akurradabo lan ka meli *w'aiita* i, na.

36 ¶ Kia ajia nan ka, loaiya Jesus ajinama goba anakabo namun, Maiimahu homun, la ajian namun.

37 Tomoroa n'abokwa goba ia, amaron; ialoko bia n'ikisi goba i.

38 L'ajiaga namun kiana, Ama odoma h'oyurata h'ansiwa? ama ibia h'okoborokwatoa ka h'oloa olokoa?

39 H'adekate d'akabo d'akuti baja; Daii ki; h'obokota h'okabo abu di, adekin; ialoko koro kamuniga isirokoho abonahu baja daii kamunin jin h'adekin! la.

40 Kia ajia lan ka, l'odokota l'okabo l'okuti baja namun.

41 Mikiduadin kwa nan ka, alikiben odoma ie, n'abokwa ia; Yaha akotahe h'amuniga? la kiana ajian namun.

42 Aiabodasia himi ibena n'asika kiana lomun, maba okomodi baja.

43 L'onnaka kiana n ikin n'asibomuni n.

44 L'ajiaga namun kiana, Toho ajiahu d'ajia goba homun, h'oma kwa dani ka goba, tomakwa iibidonwa bia, aburitasia Moses misitu-ahakan oloko, prophetno *ajian*, psalm *ajiahu* baja, d'akonomuntu ki, main; la namun.

45 N'akoborokwon l'otoroda kiana *namun*, aburitasia okonomun n'aicin bia.

46 L'ajiaga namun kiana, Torajia ta aburitonwa, kena torajia lan bia goba Christ aodon, akenakonwa baja tekabuintu kasakabo oloko aodocino orea:

47 H'ajia *fa* l'iri abu asifudahu *wakaiahu orea* okonomun, lokono owakaia adokodonwa bia naurea, namakwa akirikiano okoborokoji; Jerusalem warea ausahi bia t'okona.

48 Hui ahakaci bia kia okonomun.

49 ¶ Kena, D'aci ahakasia okonomun *homun* d'imi-godi *fate* h'ajeago mun; tomoroa h'oaboddi *fa* Jerusalem bawhu-yuho mun, haucigin bia tata-okona aiomun wareatu, la.

50 ¶ Kenbena l'ausa n'abu Bethany mun iro, kena l'onnakida l'adina wa, sare la ajian namun,

51 Kenbena, sare lan kona ajian namun, *ika ki* l'ausa naurea, aiomun-tonwa.

52 N'akwaiaboa kiana lomun, akoionwa Jerusalem mun iro, ifrotu alikibi abu.

53 Kenbena kasakabo ma na goba temple oloko, apraisedin, saren baja ajian Wacinaci omun. Kiduain.

SATU AJIAHU
SACI JOHN ABURITISIA.

CHAP. I.

ATENWAWABU Ajiahu goba, Ajiahu Wacinaci oma goba, Ajiahu Wacinaci goba.

2 Kia ki atenwawabu Wacinaci oma goba.

3 Tomakwa lihi amurretisia goba; kena lihi kowanika amakoro amurretasia amurretwa goba.

4 Lihi oloko goba kokkehu; kokkehu ki kalime goba lokono omun.

5 Kena kalime ki akalimetwa orirokoho oloko; orirokoho koro onnaka goba n.

6 ¶ Abarli loko Wacinaci imigodosia goba, lihiki iri John.

7 Lihiki anda goba ahakaci bia, l'ahakan bia Kalime ki okonomun, namakwa n'ikiduddin bia lodoma.

8 Lihi koro Kalime ki goba, tomoroa imigodasia goba lihi, l'ahakan bia Kalime ki okonomun.

9 Kiduatu goba Kalime ki, kia ki akalimetwa namakwa andicino ororo ajeago mun omun.

10 Ororo ajeago goba i, ororo lihi amurretisia goba, kena ororo maicin goba i.

11 L'anda goba l'amunisia amun, kena l'amunisiano maunakin goba i.

12 Tomoroa aunakicino jiaro i omun tata-okona l'isika goba, Wacinaci sanocin bia ie, naiiki ikidudicino liri omun *l'isika goba n* :

13 Naii ki karaia goba, ite orea koro, siroko kansisia orea koro, wadili kansisia orea koro, tomoroa Wacinaci orea *ie*.

14 Kena Ajjahu amurritasia goba siroko bia, kena kasikwa goba waii okoboroko i, (kena wadeka goba l'ikalimehi, abarli Awa isa kalimehi jiamutu ki,) ibetu isahi abu kiduahu abu.

15 ¶ John ahaka goba l'okonomun, kena l'isimaka goba, ajian, Lihiki okonomun dajia goba, Andici dai-inabo asikoa d'aboraci bia; d'aboran goba odoma i: da.

16 Kena lihi ibesia orea waii wamakwa auciga goba, isahi isahi ajeago.

17 Mitsu-ahakahu 'asikoa gobate Moses abu barin, tomoroa isahi, kiduahu Jesus Christ abu anda gobate.

18 Alikai koro adeka goba Wacinaci alika jiaro; abarli l'Isa, Awa oloa olokoci, lihi ahaka goba l'okonomun: la.

19 ¶ Kena toho ki John ahakasia, ika tu goba Jewno imigodon priestno, Leviteno bajia Jerusalem warea, Alikai bui? nani bia adagaton i.

20 Kena l'ahaka goba, abakoro mani la goba tokonomun; tomoroa, Christ koro daii: la goba ahakan.

21 Kena, Alikai kiana, Elias bui? na goba adagaton i. Daii koro: la ajian. Prophet ki bui? na. Abakoro: la goba oonaban.

22 Najia goba lomun kiana, Alikai bui? waii oonaban bia imigodocino u omun. Amahu ba ajian boaiya b'ukonomun wa? na.

23 Malokon aukili oloko abarli asimakaci ajian daii, Misi h'omurretin Adaieli abonaha, main, prophet Esaias ajian jin: la goba ajian.

24 Imigodasiano Phariseeno oreaci goba.

25 Kena n'adagata goba i, Ama ibia bui abaptize da kiana, Christ mani ba ia, Elias mani ba ia, prophet ki mani ba ia? na goba ajian lomun.

26 John oonaba goba najian, ajian, Daii abaptize da

oniabu abu: tomoroa abarli ajinama huì okoboroko, lihiki maicin ha'sia ;

27 Lihiki, andici daiinabo asikoa d'aboraci bia, daii koro sa d'adokodan bia l'isapatun atatada-kwonahu; la.

28 Toraha ki Bethabara mun goba, Jordan oalabaw mairia, yumuni ki John abaptize da goba.

29 ¶ T'adikitu kasakabo John adeka Jesus andin bote l'ibiciro, kena, Hadeka Wacinaci Lamb, onnaki ki ororo wakaiahu: la ajian.

30 Lihiki okonomun d'ajia goba, Wadili anda bote dai'inabo, lihiki asikoa d'aboraci bia: d'aboran goba odoma i: da.

31 Daii koro aiita goba *barin* i; tomoroa l'odokotonwa bia Israel omun, kia bia ki daii anda abaptize da ibici oniabu abu: la.

32 Kena John ahaka goba, ajian, Daii adeka goba Ialoko atokodon wiru jin aiomuni orea l'ajeago, oaboddin lajeago.

33 Kena daii koro aiita goba i; tomoroa imigodoci di d'abaptize dan bia oniabu abu, ajia goba damun, Lihiki ajeago badeki fa Ialoko atokodon, oaboddin lajeago, lihiki abaptize da Satu Ialoko abu: la goba damun.

34 Kenbena d'adeka goba *n*, kena, Wacinaci Aiici Lihi; da goba ahakan.

35 ¶ T'adikitu kasakabo John ajinama ki goba ba, biamano l'omairikotosiano l'oma;

36 Kena ika tu l'adikin Jesus ibici, akona lan ka, Hadeka Wacinaci Lamb! la ajian.

37 Kena biamano l'omairikotosiano akonnaba goba l'ajian, nausa goba *kiana* Jesus inabo.

38 Ika ki Jesus asifuda goba, l'adeka goba nausin li'inabo, Ama ibici h'auada? la ajian namun. Rabbi, (kia ajiahu asifudo faroka, Wadaianasia,) Alonci bui? na goba ajian l'omun.

39 H'andate, h'adeki bate, la ajian namun. Nanda goba adekin yumuntu i, kena kia kasakabo l'oma goba ie; biam-dakabo hour jiaron odoma n.

40 Abarli biamano akonnaboci John ajian oreaci, ausici ki li'inabo, Andrew, Simon Peter obugici.

41 Loaiya l'augici Simon l'auciga atenwa, kena l'ajiaga lomun, Waii auciga Messias; la: kia asifudo faroka, Christ.

42 Kenbena l'ausa goba l'abu Jesus ibiciro. Ika tu Jesus adekin i, l'ajia goba, Simon, Jona aiici bui: Cephas bu'soa fa: la; kia asifudo faroka, siba.

43 ¶ T'adikitu kasakabo Jesus ausa ti goba Galilee omun iro, kena Philip l'auciga, B'osate dai'inabo: la ajian lomun.

44 Philip Bethsaida kondi goba, Andrew Peter bawhu-yuhon wareaci *lihi*.

45 Philip auciga Nathanael, kena l'ajiaga lomun, Waii auciga Moses aburitisia goba okonomun, prophetno baja aburitisia okonomun, Jesus, Nazareth kondi, Joseph aiici: la.

46 Satu amateli afitikida ma Nazareth warea? la Nathanael ajian lomun. B'andate, b'adeki bate, la Philip ajian lomun.

47 Jesus adeka goba Nathanael andin bote l'ibiciro, kena, Hadeka, kiduan Israelite *lihi*, murrigahu kowaka lihi oloko! la goba ajian l'okonomun.

48 Ama odoma b'aiita di? la Nathanael ajian lomun. Jesus oonaba goba n ajian lomun, Philip asimakin obora bu, fig ada abomun b'ahan ka, Daii adeka bu: la.

49 Nathanael oonaba goba n ajian lomun, Rabbi, Wacinaci Aiici bui; Israel Adaien-wabu bui: la.

50 Jesus oonaba goba n ajian lomun, Fig ada abomun d'adeka bu, dani ajian bumun odoma, b'ikiduada? ifiro sabutu toraha aji b'adeki fa: la.

51 Kenbena l'ajiaga lomun, Kiduan, kiduan d'ajiaga homun, Wahajia h'adeke fa aiomun atorodonwa, Wacina-naci angelno ausin aiomun bonna mun, natokodon bajia, loko Aiici ajeago : la.

CHAP. II.

KENBENA tekabuintu kasakabo oloko aiikahi goba Cana mun Galilee ororo mun; kena Jesus oiyu yumun goba :

2 Kena Jesus nasimakota goba, l'omairikotosiano bajia, aiikahi mun iro.

3 Kenbena wine kowa manka namun, Wine kowaka namun ; ta Jesus oiyu ajian lomun.

4 Hiaro, ama bumun daii ? mandin kwa ta d'ikisi ; la Jesus ajian tumun.

5 Amahu lani homun, h'oniyili n ; ta loiyu ajian *nasanonoci* omun.

6 Abar-timen siba oniabu eki asikoa goba yumun, Jewno amaribendonwa olokoji, abar kaloko koma biama firkin jiaro kabuin jiaro.

7 H'ibikitate oniabu eki oniabu abu ; la Jesus ajian namun. Kena n'ibikita goba n tireroko man.

8 H'osoadate n, kena h'onnaka n akotahe adaianasia omun : la ajian namun. Kenbena n'onnaka goba n.

9 Ika tu akotahe adaianasia ikisidin oniabu amurretotu wine bia, maicin la goba alo areani n : (tomoroa *nasanonoci* asoadici oniabu aiita goba ;) akotahe adaianasia asimaka goba aiikaci kiana,

10 Kena l'ajiaga lomun, Namakwa lokono asika satu wine atenwa ; yuhoro n'atin bena n'asika wakaia sabutu ; tomoroa bui ikitaga satu wine tanahu kwon : la.

11 Toho adokotahu atenwatu Jesus onyisia goba Cana mun Galilee ororo mun, l'odokota goba l'ikalimehi ; kena l'omairikotosiano ikiduada goba i.

12 ¶ Kian bena l'otokoda goba Capernaum muniro, lihi, l'oiyu, l'augioci, l'omairikotosiano: kena yumuni ki goba ie yuhoro koro kasakabo.

13 ¶ Kenbena Jewno passover obora omuni goba, Jesus ausa goba Jerusalem mun iro.

14 Kena temple oloko aiyugaracino baka, sikapo, wiru bajia l'auciga goba, afogodocino plata abollita manka bajia:

15 Kenbena ika tu l'omurretin aborage-kwonahu ibiro tau abu, l'akuda goba ie temple oloko area namakwa, sikapo bajia, baka bajia; afogodocino platen l'elakada goba, tapel bajia l'isifuda goba;

16 Kena l'ajia goba wiru aiyugara-kwonci omun, H'ausa yaharea toraha abu; Daci sikwa mamurretin ha aiyugara-kwonahu sikwa bia: la.

17 L'omairikotosiano kakoborokwa goba aburitasia, B'isikwa okonaria aiimawtoahu eke di: motu.

18 ¶ Jewno oonaba goba *n* ajian lomun kiana, Ama adokotahu bodokota wamun, toraha b'onysisia okonomun? na.

19 Jesus oonaba goba *n* ajian namun, H'aboada toho temple, kenbena kabuin kasakabo oloko Daii akenakokoto fa *n*; la.

20 Jewno ajia goba kiana, Biam-loko wiwa abar-timen tajeago mata toho temple amurretonwa, bui akenakokoto fa *n* kabuin kasakabo oloko? na.

21 Tomoroa lihi ajia goba l'ifirohu temple okonomun.

22 Kiodoma l'akenakonwa bena aodocino orea, l'omairikotosiano kakoborokwa goba toho l'ajian namun okonomun; kena n'ikiduada goba aburitasia, ajiahu Jesus ajian bajia.

23 ¶ Ika tu Jerusalem olokon i passover ifirokoro kasakabo oloko, yuholi ikiduada goba l'iri, ika tu n'adekin adokotahu l'onyin.

24 Tomoroa Jesus masikonwa ma goba loaiya namun, namakwa lokono l'aicin odoma,

25 Kena mansi la goba alikai jiali ahakan loko okonomun; amateli jiaro loko olokotu l'aicin odoma.

CHAP. III.

ABARLI loko goba, Phariseeno oreaci, Nicodemus liri, Jewno adaianasia :

2 Lihiki andici goba Jesus amun kasakoda, kena l'ajia goba lomun, Rabbi, w'aiita bui amairikotaci andin Wacinaci orea : alikai koro onyini ma adokotasia bui onyisia jiamutu odoma, Wacinaci kowanika l'oma : la.

3 Jesus oonaba goba *n* ajian lomun, Kiduan, kiduan, d'ajiaga bumun, Alikai jiali maraian ka ba, mamariga Wacinaci isauka l'adekin : la.

4 Alika la ma loko karaien haben bena i? l'akodwa ki koma ba biamahi loiyu adibeyu olokomun, kena karaia ma i? la Nicodemus ajian lomun

5 Jesus oonaba goba *n*, Kiduan, kiduan, d'ajiaga bumun, Alikai jiali maraian ka oinirako orea, Ialoko orea, mamariga Wacinaci isauka olokomun l'akodonwa.

6 Karaiatu isiroko orea isiroko *kan*; karaiatu Ialoko orea ialoko *kan*.

7 Mabokonwa ba ia dajian obora bumun, Karaien bia ba hu : main.

8 Auaduli afuda alon jiaro tansin, kena t'akonnakitan b'akonnaba barin, tomoroa maicin ba alo area t'andinte, alo mun iro t'ausin; ki jiari ki naii ba namakwa karaiaci Ialoko orea : la.

9 Nicodemus oonaba goba *n* ajian lomun, Alika ta ma toraha? la.

10 Jesus oonaba goba *n* ajian lomun, Bui amairikotaci Israel, kena maicin ba toraha? la.

11 Kiduan, kiduan, dajiaga bumun, W'aiicisia w'aji-aga, w'adekisia okonomun w'ahakaga; kena hui koro onnaka w'ahakasia.

12 Ororo okonatu okonomun d'ahaka anka homun, kena hui koro ikiduada, alika ho fa ikiduadin, aiomun okonatu okonomun d'ahaka faroka homun ?

13 Kena alikai jiali koro ausa goba aiomun bonna mun, tomoroa lihi robuin ki atokodoci aiomuni orea, loko Aiici aiomun olokoci barin.

14 Kena Moses onnakidin goba hori malokon aukili oloko jin, ki jiari ki lo fai loko Aiici onnakidonwa ba :

15 Namakwa ikiduadici i maboadonwa man bia, tomoroa maiibonwatu kokkehu namunin bia.

16 ¶ Toho jia lan goba Wacinaci kansin ororo odoma abarli l'Isa l'isika gobate, namakwa ikiduadici i maboadonwa man bia, tomoroa maiibonwatu kokkehu namunin bia.

17 Wacinaci imigodon gobate l'Aiici wa ororo ajeago mun l'aboadi kitin bia koro ororo odoma; tomoroa ororo isadonwa bia l'abu.

18 ¶ Ikiduadici i aboadikitoa koro: tomoroa miki-duadinci i aboadikitoa ibin, mikiduadin lan Wacinaci abarli Isa iri odoma.

19 Toho ki aboadikitoahu, kalime anda ororo ajeago mun, kena lokono kansi goba orirokoho kalime aji, wakaian n'onysisia odoma.

20 Onyici jiali wakaiahu mansi ma kalime, mandin l'ate kalime amun, l'onysisia madokotonwa man bia.

21 Tomoroa onyici kiduahu andate kalime amun, l'onysisia adokotonwa bia, Wacinaci oloko kia onyihin odoma: la.

22 ¶ Kian bena Jesus anda goba Judea ororo mun l'omairikotosiano bajaia: yumuni ki kibena goba nama i, l'obaptize da goba.

23 ¶ John bajaia abaptize da goba Enon mun Salim

adina mun, ifrotu oniabu yumunin odoma; kena n'anda goba abaptize dkitonwa.

24 John masikonwa kwa manka siba oloko odoma.

25 ¶ Kenbena abano John amairikotosianò Jewno baja adagata goba ajian namunikwawa amaribendo-ahu okonomun.

26 Kenbena n'anda goba John amun, ajian lomun, Rabbi, Jordan oalabaw mairia b'umaci, lihiki okonomun b'ahaka goba, b'adeka, lihiki abaptize-daci, kena namakwa n'anda lamun: na.

27 John oonaba goba *n* ajian, Amakoro loko aucigama, masikonwa tan ka aiomuni orea lomun.

28 Hoaiya h'ahakaga d'ajian okonomun, Daii koro Christ, tomoroa imigodasia l'obora daii: da goba ajian.

29 Kamunci aiikatu, aiikaci: tomoroa aiikaci oioci ajinamaci akonnabon i, manswaci alikiben aiikaci ajian odoma; torajin daii ahalikibi ibe kwama kiana.

30 Lihi ibikido fa, tomoroa daii isogo sabu fa.

31 Andici aiomuni orea namakwa naji aiomun sabu ka; ororo oreaci ororo kondi, l'ajiaga ororo okonomun baja; andici aiomuni orea namakwa n'aji aiomun sabu ka.

32 Kena l'adikisia okonomun l'akonnabosia okonomun, kia l'ahakaga; kena alikai koro onnaka l'ahakasia.

33 Onnakici l'ahakasia ipitokota Wacinaci kiduacia.

34 Wacinaci imigodosia ajiaga Wacinaci ajian; Wacinaci asikin laloko lomun ikisidi-kwonahu koro abu odoma.

35 Awa kansika l'Aiici wa, kena tomakwa l'isikisia l'okabo roko mun.

36 Ikiduadici l'Aiici kamuniga maiibonwatu kokkehu, kena mikiduadinci l'Aiici adeki fa koro kok-

JOHN IV. 7.

kehu; tomoroa Wacinaci aïmawtonwa oabodda l'aje-ago: la.

CHAP. IV.

IKA tu kiana Adaieli aicin Phariseeno akonnabon Jesus okonomun, l'omurretin abaptize dan yuholi sabu amairikotasiano John aji *okonomun*.

2 (Bari goba Jesus loaiya abaptize dan koro ie, tomoroa l'omairikotosiano *abaptize da goba*.)

3 L'iiba goba Judea, l'ausa ki goba ba Galilee mun iro.

4 Kihiki l'ausa Samaria okoborokoji.

5 L'anda kiana abar bawhu -yuhon mun Samaria ororo muntu, kia iri Sychar, ororo ibena omuni manka Jacob asikisia goba ki l'aiici Joseph omun.

6 Yumuni ki goba Jacob acigisia-oniabu. Jesus kiana miteci aiadin jia ma goba abollitin aciga-oniabu *orebotu* ajeago; abar-timen hour jiaro goba.

7 Abar hiaro Samaria wariatu anda goba asoaditu oniabu: B'isika dataniwa, la Jesus ajian tumun.

8 (L'omairikotosiano ausin goba bawhu-yuhon mun iro aiaunta ibici akotahe odoma.)

9 Kena Samaria wariatu hiaro ajiaga lomun, Alikaba bui Jew adagaton b'utaniwa daii Samaria kondu orea? Jewno Samaria konono ma eragan man n'amuni-kwawa odoma: ta.

10 Jesus oonaba goba *n* ajian tumun, B'aicin ka Wacinaci asikisia okonomun, *b'aicin ka* alikai adagaton bu, B'isika dataniwa; miki bumun; bui adagata ma ba i, kena kokketu oniabu lihi asika ma bumun: la.

11 Adaieli, ta hiaro ajian lomun, asoada-kwonahu kowaka bamun, aciga-oniabu tola baja: alo area kiana b'amuniga toraha kokketu oniabu?

12 Ifili sabuci bui waii icinaci Jacob aji, asikici ki toho aciga-oniabu wamun, kia oloko area l'ita goba loaiya, l'isanoci, l'ilikin baja? ta.

13 Jesus oonaba goba ajian tumun, Atici toho onia-
bu namakwa alokosia fa ba.

14 Tomoroa alikai jiali atici d'asikisia lomun oniabu,
malokosia fa i maiibonwatu bia; tomoroa oniabu ki
Daii asikisia lomun, l'oloko fa aciga oniabu asoroko-
dotu maiibonwatu kokkehu bia: la.

15 Adaieli, ta hiaro ajian lomun, b'isikate' toraha
oniabu damun, malokosian bia di, mandin dan biate
yaha muntiro asoada ibici: ta.

16 B'osa, b'usimaki ba b'ireci wa, kenbena b'andate
yaha *ba*: la Jesus ajian tumun.

17 Hiaro oonaba goba *n* ajian, Mireci ga di, ta. Isa
b'ajian, mireci ga di; main, la goba Jesus ajian
tumun:

18 Abar-dakabono b'ireci b'amunin goba odoma;
kena tanahu b'amunci b'ireci koro, kiduan bajiaga
toraha: la.

19 Adaieli, bui prophet d'adeka, ta hiaro ajian lomun.

20 Waii icinoci akwaiaboa goba toho aiomuntu
ororo ajeago mun; kena, Jerusalem olokotu sikwa
yumuntu bia lokono akwaiabonwa; ha ajian; ta.

21 Hiaro, la Jesus ajian tumun, b'ikiduada di, cikisi
anda fate, kia oloko toho aiomuntu ororo ajeago koro,
Jerusalem mun koro, h'okwaiabo fa Awa omun.

22 Hui akwaiabosia omun maicin ha; waii akwaiabosia
omun w'aiita, isadahu Jewno warean odoma.

23 Tomoroa cikisi anda fate, tanahu kwon, kia
oloko kiduaci akwaiaboci akwaiabo fa Awa omun ialoko
abu, kiduahu abu: kijiamuci Awa kansin odoma
akwaiaboci bia lomun.

24 Ialoko ka Wacinaci; akwaiabocino lomun ak-
waiabo fa lomun ialoko abu kiduahu abu: la *tumun*.

25 D'aiita Messias andin bote, lihiki asoaga Christ:
ika tu lihi andinte, tomakwa okonomun l'ahaka fa
wamun: ta hiaro ajian lomun.

26 Lihiki Daii, ajiaci bumun: la Jesus ajian tumun.

27 ¶ Kenbena ika ki l'omairikotosiano anda goba, n'abokwa goba ia l'ajian hiaro oma odoma; tomoroa, Ama ibici b'auada? Ama ibia b'ajiaga toma? man la goba abarli jiali ajian lomun.

28 Hiaro aiiba goba t'ikanen kiana, t'ausa goba bawhu-yuho olokomun, kenbena t'ajiaga lokono omun,

29 Mahara h'ate, h'adeki bate loko ahakaci damun d'onysisia tomakwa okonomun: Christ koro liraha? ta *namun*.

30 Bawhu-yuho area n'afitikida goba kiana, n'anda goba lamun.

31 ¶ Ika ki l'omairikotosiano akwaiaba goba i, W'adaianasia, b'okotate: na ajian.

32 Tomoroa, Hui koro aicisia akotahe d'amuniga d'akotoniwa: la goba ajian namun.

33 Alikai anda akotahe abu lomun? na goba ajian l'omairikotosiano n'amuni-kwawa kiana.

34 D'onysisia imigodoci di kansisia, d'iibidisia l'imikebohu, kia akotahe damun: la Jesus ajian namun.

35 Bibici kaci cikisi obora, kenbena onnaka-ciwi ikisi anda fate: ha koro ajian? h'adeka, d'ajiaga homun, H'onnakida h'akosi wa, h'adeka kabuea ibici, ibika ariranin onnakahe-bia-ciwi odoma.

36 Kenbena onnakici-ciwi auciga l'iauna wa, ciwi l'onnaka maiibonwatu kokkehu bia; eragin bia aliki-ben ie abonaci-tisi onnakici-ciwi.

37 Toho ki abu ajiahu kidua, Abarli abona-tisi, abarli bajaia onnaka-ciwi: motu.

38 Daii imigoda goba hu onnaka-ibici-ciwi h'imikebosia koro; abano kimikebo goba n, kenbena hui akodwa n'imikebosia olokomun: la.

39 ¶ Yuholi Samaria konono kia bawhu-yuho wareaci ikiduada goba i hiaro ajian odoma, L'ahaka goba

damun d'onysisia tomakwa okonomun : ta goba ahakan lokonomun.

40 Ika tu Samaria konono andin lamun kiana, n'akwaiaba goba i kibenan bia nama i; yumuni ki goba kiana i biama kasakabo.

41 Kenbena yuholi sabu ikiduada goba loaiya l'ajian odoma;

42 Tanahu w'ikiduada, na goba ajian hiaro omun; bui ajian koro odoma; woaiya w'akonnabon odoma i, kiduan w'aiita lihiki Christ, ororo Isada-kwonci : na.

43 ¶ Biam-kasakabo adiki yu warea ki l'ofitikida goba, Galilee mun iro l'ausa goba.

44 Adaiakitahu kowaka prophet omun loaiya l'ohorora ajeago : lan goba Jesus loaiya ajian odoma.

45 Ika tu kiana l'andin Galilee mun, Galilee konono aunaka goba i, l'onysisia tomakwa Jerusalem oloko ifrokoro ka n'adekin odoma; naiti baja ausin ifrokoro ka ibici odoma.

46 Jesus anda ki goba ba Cana mun Galilee ororo mun, yumuni ki l'omurreta goba oniabu wine bia. Abarli adaielci goba, lihiki aiici aboa goba Capernaum mun.

47 Ika tu l'akonnabon Jesus andin Judea warea Galilee mun, l'ausa goba l'ibiciro, l'okwaiaba goba i l'otokodon biate l'aiici l'isadin bia; ibi kibi l'oodon odoma.

48 Madekin ho faroka adokotahe isogotu koro amateli baja, mikiduddin ho fa: la goba kiana Jesus ajian lomun.

49 Adaieli, b'otokodate d'asa aodon obora: la adaielci ajian lomun.

50 B'osa; b'aiici kokke kwama: la Jesus ajian lomun. Kena loko ikiduada goba ajiahu, Jesus ajiasia lomun, l'ausa goba kiana.

51 Ika tu l'otokodon, l'isanonoci anda goba l'era-

budiki, ahakan lomun, B'aiici kokke kwama: na ajian.

52 Aloman tu hour oloko sasabu bona i; la goba kiana adagaton ie. Miaka, biam-timen hour oloko audasia aiibo bona i: na goba ajian lomun.

53 Kiodoma l'ici aiita goba kia ki hour oloko, B'aiici kokke kwama, lan Jesus lomun: Kenbena loaiya l'ikiduada goba, l'isikwa okonono bajia nama-kwa.

54 Toho ki cibiamtitu Jesus adokotasia, ika tu ki l'andin Judea warea Galilee mun.

CHAP. V.

KIAN bena Jewno ifirokoro ka goba; kena Jesus ausa goba Jerusalem mun iro.

2 Jerusalem muntu kain kiraha, sikapo aiyugara kwonahu omuni manka, kia iri Hebrew asaga Bethesda, abar dakabo bawhusibo kamuntu.

3 Kia oloko yuholi matataci-okona atoroda goba, makosicino, ikoricino, asoarecino bajia, n'oabodda goba oniabu komogini obora.

4 Abar cikisi oloko angel atokodon goba kiraha rako mun odoma, kena oniabu ansi l'oyurata goba; atenwa atobodoci oniabu ansi aiyuratonwa bena, isadwa goba kiana aboahu jiaro l'amunin orea.

5 Abarli loko yumun goba, abar-loko wiwa kabuintimen-kutibana t'ajeago aboaci goba.

6 Ika tu Jesus adekin borekwalan, l'aiita goba wakili aboan i, B'ansika isan bia bu? la ajian lomun.

7 Matataci okona oonaba goba lajian, Adaieli, ika tu oniabu komogin, daii koro kamuniga loko asikici bia di kiraha rakomun: tomoroa ika tu daii andin, abarli atobodo ia d'abora: la.

8 B'akenakwate, b'otorodo-kwonahu bonnakida, kena b'akona: la Jesus ajian lomun.

9 Kenbena abaren isa goba loko, lotorodo-kwonahu l'onnakida goba, kena l'akona goba : kia ki kasakabo Sabbath goba.

10 ¶ Sabbath kasakabo toho : misika koro b'onnan kin botorodo-kwonahu : na goba kiana Jewno ajian isadoci omun.

11 L'oonaba goba *najian*, Isadici ki di, B'otorodo kwonahu b'onnakida, kena b'akona, ma damun, la namun.

12 Alikai loko, B'otorodo-kwonahu b'onnakida, kena b'akona, ma bumun ? na goba kiana adagaton i.

13 Isadoci maicin goba i : Jesus ausin odoma, yuholi lokono yumunin odoma.

14 Kian bena Jesus auciga temple oloko i, kena ; B'adeka, b'isadwa, la ajian lomun ; monyin ba wakaia ba ; wakaia sabutu mandinin bia bumun : la.

15 Loko ausa goba ahakan Jewno omun, Jesus ki isadici goba i okonomun.

16 Kiodoma Jewno akuda goba Jesus, n'aforra ti goba i, Sabbath kasakabo oloko toraha l'onyin okonaria.

17 ¶ Tomoroa Jesus oonaba goba n'*ajian*, Daci imikebo ka toho bia, Daii bajia imikeboka : la.

18 Kiodoma Jewno aforra ti sabu goba i, l'okurradin Sabbath robuin koro okonaria, tomoroa Wacinaci D'aci, lan ajian okonaria, Wacinaci jia lan asikonwa loaiya *okonaria*.

19 Jesus oonaba goba kiana *n* ajian namun, Kiduan, kiduan, d'ajiaga homun, l'Aiici onyi koma amakoro loaiya l'odoma wa, tomoroa l'adekisia Awa onyisia : lihi onyisia jiaro ki, l'Aiici onyika ba.

20 Awa kansin l'Aiici wa odoma, tomakwa loaiya l'onyisia l'odokota lomun : kenbena ifiro sabutu imikebohu toraha aji l'odokoto fa lomun, hui abokonwa bia ia tobora.

21 Awa akenako koton aodocino jin, l'okokketon ie jin; ki jiaro ki lai l'Aiici ba akokketon l'ansisiano jiaro.

22 Awa ikisidin abarli jiali koro odoma, tomoroa to-makwa ikisidahu l'isika gobate l'Aiici omun:

23 Namakwa lokono adaiakitin bia l'Aiici, n'adai-akitin Awa jin. Madaiakitinci l'Aiici, adaiakita koro Awa imigodoci i.

24 Kiduan, kiduan, d'ajiaga homun, Akonnaboci d'ajian, ikiduadici ki imigodoci di, kamuniga maiibon-watu kokkehu, kena mausin lo fa aboadikitwahu olo-komun; tomoroa l'obolliga aodahu oreo kokkehu omun iro.

25 Kiduan, kiduan, d'ajiaga homun, Cikisi anda fate, tanahu kwon, ika ki aodocino akonnabo fa Wacinaci Aiici ajian; kena akonnabocino kokke fa.

26 Awa kamunin kokkehu loaiya l'olokoa jin; ki jia motu ki l'isika gobate l'Aiici omun l'amunin bia kokkehu l'olokoa;

27 Ajiahu bajia l'isika gobate lomun, l'onysin bia iki-sidahu, loko Aiicin odoma i.

28 Mabokonwa ha ia toho obora; cikisi andin fate odoma, kia oloko namakwa acigahu olokoci akonnabo fa l'ajian,

29 N'afitikidi fa kiana; onyicino isahi akenakwahu omun kokkehu bia; onyicino wakaiahu akenakwahu omun aboadikitwahu bia.

30 Amakoro d'onyni koma dauaiya d'adoma wa; d'akonnabosia jin d'ikisida; kena d'ikisidesia misika; d'auadin koro dauaiya d'ansisia ibici odoma, tomoroa Awa imigodoci di kansisia ibici d'auada.

31 D'ahaka faroka dauaiya d'akonomun wa, kiduatu koro d'ahakasia.

32 ¶ Abali bajia ahakaga d'akonomun; d'aiita lihi ahakasia kiduan d'akonomun.

33 Himigoda goba John ibici, lihi ahaka goba ki-duahu okonomun.

34 Tomoroa Daii koro onnaka lokono ahakasia d'akonomun; tomoroa toho d'ajiaga hui isadonwa bia.

35 Alaiti ibitasia akalimetasia goba i; kena mibena robu ha goba kansin alikibeni hu l'ikalime oloko.

36 ¶ Tomoroa ifiro sabutu ahakahu John ahakasia aji Daii kamuniga d'akonomun; imikebohu Awa asikisia damun d'iibidin bia, kia ki imikebohu Daii onyisia, ahakaga d'akonomun Awa imigodon goba di.

37 Kena Awa imigodoci di loaiya ahaka goba d'akonomun. Alika koro hui akonnaba goba lajian, h'adeka goba koro lihi karaien jiamuci.

38 Kena h'amuniga koro l'ajian hui olokoa; miki-duadin han l'imigodosia odoma.

39 ¶ H'auadalı aburitasia *oloko*; kia oloko maiibonwatu kokkehu h'amunin h'ikisin odoma; kia ki ahakaga Daii okonomun.

40 Kena mandati ha Daii amun, kokkehu h'amunin bia.

41 Adaiakitahu koro d'auciga lokono orea.

42 Tomoroa d'aiita hu, kansihi Wacinaci kowan hui oloko.

43 Daii andate Daci iri abu, kena hui koro aunaka di; abali baja loaiya liri abu anda fate, kena lihiki h'aunaki fa.

44 Alika ha ma hui ikiduadin, aucigici adaiakitahu haurea kwawa, h'auada koro adaiakitahu ibici kia Wacinaci oreatu robuin?

45 Mikisin h'ali Daii ahakan fa h'iri Awa omun h'owakaia okonomun; abarli ahakaci h'iri h'owakaia okonomun, Moses ki okona h'ikiduada.

46 H'ikiduadin ka goba ma Moses, h'ikiduada ma Daii: Daii okonomun l'oburitin odoma.

47 Tomoroa mikiduadin hanka l'oburitisia, alika ha ma ikiduadin Daii ajian? la.

CHAP. VI.

KIAN bena Jesus atima goba Galilee bara oalabaw mun, kia ki Tiberias bara.

2 Kenbena yuholi lokono ausa goba l'iinabo, n'ade-kin l'odokotasia odoma, l'onysisia ki aboacino omun.

3 Jesus amoda goba aiomuntu ororo ajeago mun, yumuni ki l'obollita goba l'omairikotosiano oma.

4 Passover Jewno ifirokoro ka obora omuni goba.

5 ¶ Ika tu Jesus onnakidin l'akosi wa kiana, yuholi lokono l'adeka goba andin bote l'ibici; Alo area meli wai'aunta ma naha akotoniwa: la ajian Philip omun.

6 Toho jia la goba ajian l'ikisidin bia i; loaiya l'aincin l'onysisia bia odoma.

7 Philip oonaba goba *l'ajian*, Biam hundred penny plata meli uho ka koro namun, ibiro kain n'onnakin bia namakwa naman: la.

8 Abarli l'omairikotosia, Andrew, Simon Peter obugici ajiaga lomun,

9 Yaraha abarli ilonci, barley meli abar-dakabo l'amuniga, biama ibiro kain himi baja; tomoroa alika tu fa naraha yuholi oman? la.

10 H'obolliti kita lokono; la goba Jesus ajian. Yuhoro karau yumun goba. Wadilino abollita goba kiana, ikişidasia abardakabo thousandno jiaro goba.

11 Kia meli Jesus onnaka goba; kena ika tu sare lan adankidonwa, l'olokoda goba n l'omairikotosiano omun, l'omairikotosiano baja abollitino omun; ki jiaro ki lai himi baja aloman n'ansin.

12 Ika tu orosin ie; H'onnaka eragin akurradabosia ibaratu, amakoro aboredonwa bia: la goba ajian l'omairikotosiano omun.

13 Kiadoma n'onnaka goba eragini n, kena n'ibikita

goba biam-kutibana kauri abar-dakabo barley meli akurradabosia n'akoton ibani abu.

14 Kiodoma Jesus onyisia adokotahu naii lokono adekin bena, Kiduan ki lihi Prophet andici bia gobate ororo ajeago mun : na goba ajian.

15 ¶ Ika tu Jesus aicin kiana n'andatin abokoton i adaieli-wabu bia n'asikin bia i, l'ausa ki goba ba aiomuntu ororo mun loaiya robuin.

16 Ika tu bakilaman, l'omairikotosiano atokoda goba bara mun,

17 Kena mihi olokomun n'aiiga goba, kena bara oalabaw mun n'ausa goba Capernaum mun iro. Ori-rokoho anda goba ibin, Jesus mandin kwa manka namun.

18 Bara ohoromurrada goba manswan auaduli afudin odoma.

19 Ika tu n'arimodin abar-loko furlong ajeago abar-dakabo jiaro, biam-dakabo jiaro, n'adeka Jesus akanan bara ajeago, l'andin bote omunin mihi orea ; kena amaro goba ie.

20 Tomoroa, Daii ; mamarroni hu : la ajian namun.

21 Kiodoma, kansihi abu n'onnaka goba mihi olokomun i ; kena abaren mihi anda goba yumun iro tu n'ausin ororo mun.

22 ¶ T'adikitu kasakabo, ika tu lokono bara oalabaw mairia ajinamaci adikin aba sabu botu kowan, kia robuin l'omairikotosiano aiigesia oloko, Jesus mausin ma goba l'omairikotosiano oma botu olokomun, tomoroa *n'aiita goba* nauaiya robuin l'omairikotosiano ausin ;

23 (Tomoroa aba botu anda goba barin Tiberias warea, omunin yumun tu meli n'eken orea, sare lan bena Adaieli adankidonwa :)

24 Ika tu lokono adekin Jesus kowan kiana, l'omairikotosiano *kowan* bajia, naii bajia aiiga goba mehu

olokomun, Capernaum mun n'anda goba, auadici Jesus ibici.

25 Kenbena ika tu n'aucigin i bara oalabaw mairia; Rabbi, alika b'andate yaha muntero? na goba ajian lomun.

26 Jesus oonaba goba *n'ajian*, ajian, Kiduan, kiduan, d'ajiaga homun, H'auada d'ibici, adokotahu h'adekin bona odoma koro, tomoroa meli heken bona odoma, orosin bona odoma hu.

27 Mimikebon h'ali aboadotu bia akotahe iounawa, tomoroa h'imikebo-bali maiibonwatu kokkehu bia oabodditu akotahu iounawa, kia ki loko Aiici asikisia fa homun; lihiki Wacinaci Awa ipitokotosia odoma, la.

28 Ama w'onyi fa, w'imikebon bia Wacinaci imikebosia? na goba kiana ajian lomun.

29 Jesus oonaba goba *n* ajian namun, Toho ki Wacinaci imikebohu, hui ikiduadin bia l'imigodosia, la.

30 Kiodoma n'ajia goba lomun, Ama adokotahu b'odokota kiana, w'adekin bia, wikiduadin bia bu? ama b'imikeboka? na,

31 Waii icinoci eke goba manna malokon aukili oloko; kijia ta aburitonwa, L'isika goba namun meli aiomuni orea n'ekeniwa, motu: na.

32 Kiodoma Jesus ajia goba namun, Kiduan, kiduan, d'ajiaga homun, Moses koro asika goba meli homun aiomuni orea; tomoroa Daci asika kiduatu meli homun aiomuni orea.

33 Wacinaci meli lihiki atokodoci aiomuni orea, asikici ki kokkehu ororo omun: la.

34 Adaieli, kasakabo man b'isikate toho meli wamun: na goba kiana ajian lomun.

35 Kokkehu meli Daii: la goba Jesus ajian namun; andici damun amisia fa koro; ikiduadici di alokosia fa koro kasakabo man.

o

36 Tomoroa, Hui adeka goba bajia di, kena miki-duadin ha : da goba ajian homun.

37 Awa asikisiano `damun namakwa anda fate damun; kena andici damun mamari fa d'aboredin i.

38 Aiomuni orea d'atokodon gobate odoma, dauaiya d'ansisia koro d'onysin bia, tomoroa imigodoci di kansisia *d'onysin bia*.

39 Toho ki Awa imigodoci di kansisia, tomakwa l'isikisia damun orea amakoro d'aboredin bia, tomoroa kasakabo ibani oloko d'akenako koton bia n.

40 Toho ki imigodoci di kansisia, namakwa adekici l'Aiici, ikiduadici i kamunin bia maiibonwatu kokkehu : kena kasakabo ibani oloko Daii akenako koto fa i : la.

41 Jewno aanonoda goba ajian l'okononmun kiana, Meli atokodotu aiomuni orea Daii; lan ajian odoma.

42 Lihi koro Jesus, Joseph aiici, l'ici l'oiyu w'aiita ? alika la kiana ajian, Daii atokoda goba aiomuni orea ; main ? na goba ajian.

43 Kiodoma Jesus oonaba goba ajian namun, Ma-ononodan ha h'omuni-kwawa.

44 Alikai koro anda ma damun, Awa imigodoci di maiyurakon faroka i : kenbena kasakabo ibani oloko Daii akenako koto fa i.

45 Prophetno kaarta oloko toburitwa, Namakwa Wacinaci amairikotosia fa : motu. Kiodoma namakwa akonnaboci, Awa amairikotosiano ki anda damun.

46 Alikai koro adeka goba Awa barin, Wacinaci oreaci robuin adeka goba Awa.

47 Kiduan, kiduan, d'ajiaga homun, Ikiduadici di kamuniga maiibonwatu kokkehu.

48 Kokkehu meli Daii.

49 H'icinoci eke goba manna malokon aukili oloko *barin*, kenbena n'aoda.

50 Toho meli atokodotu aiomuni orea, alikai jiali eken bia n, kenbena maodonin bia i.

51 Kokkitu meli atokodotu aiomuni orea Daii: alikai jiali ekeci toho meli kokke fa i maiibonwatu bia; meli ki d'asikisia fa d'asiroko, kia d'asiki fa ororo kokkehu bia, la.

52 Kiodoma Jewno aiimawtwa goba n'amuni kwawa, Alike la ma liraha asikin l'isiroko wamun w'ekenywa? na ajian.

53 Jesus ajia goba namun kiana, Kiduan, kiduan, dajiaga homun, Meken ho faroka loko Aiici isiroko, mateni ho faroka l'itena, kokkehu kowaka hui oloko.

54 Ekeci d'asiroko, ateci d'atena, kamuniga maiibonwatu kokkehu; kena Daii akenako koto fa kasa-kabo ibani oloko i.

55 Kiduanin d'asiroko ekehi, kiduanin d'atena atahi odoma.

56 Ekeci d'asiroko, ateci d'atena, oabodda Daii oloko, Daii bajia lihi oloko *ka*.

57 Awa kokkici imigodon goba di jin, kena Daii kokke kwama Awa abu; ki jiar ki lo fai ekeci di kokke kwon Daii abu.

58 Toho ki meli atokodotu aiomuni orea; ki jia motu koro h'icinoci eke goba manna, kenbena n'aoda: ekeci toho meli kokke fa maiibonwatu bia: la.

59 Toho *jia* la goba ajian synagogue oloko, amairikota kwa lan ka Capernaum oloko.

60 Kiodoma yuholi l'omairikotosiano, ika tu n'akonabonin, ajia goba, Tatatu ajiahu toho; alika akonaba ma n? na.

61 Ika tu Jesus aicin loaiya l'olokoa l'omairikotosiano aononodan t'okonomun, Toho aiimawta hu? la goba ajian namun.

62 H'adeki faroka loko Aiici ausin aiomun bonnamun, yumuntu goba atenwa i?

63 Ialoko kokketa; isiroko isa koro ama ibia: ajiahu d'ajiasia homun, ialoko kan, kokkehu kan.

64 Tomoroa abano hui oreaci ikiduada koro: la. Atenwa warea Jesus aicin goba mikiduadincino odoma; asikitici bia baja i.

65 Kiodoma, alikai koro anda ma damun, masikonwatu faroka lomun Daci oreaci; da ajian homun; la goba ajian.

66 ¶ Kian bena yuholi lomairikotosiano akoiwa goba, maiadin na ki goba loma ba.

67 Hui baja ausa fa? la goba kiana Jesus ajian biam-kutibanano omun.

68 Simon Peter oonaba goba kiana *l'ajian*, Adaieli, alikai ibici w'ausa fa? maiibonwatu kokkehu okonomuntu ajiahu bui kamuniga.

69 Kena w'ikiduada, w'aiita bui Christ, kokkici Wacinaci Aiici: la.

70 Jesus oonaba goba *najian*, Daii koro onnawa goba hui biam-kutibanano, kena abarli hui oreaci yauhahu ka? la.

71 L'ajia goba Judas Iscariot Simon aiici okonomun; lihiki asikitici bian odoma i, abarli biam kutibanano oreaci.

CHAP. VII.

KIAN bena Jesus akona goba Galilee mun; mansi lan l'akonon Judea mun odoma, Jewno aforratin odoma i.

2 Jewno bawnaboho ifirokoro ka obora omuni goba.

3 Kiodoma l'augioci ajia goba lomun, Yaharea b'akoiwali, b'osaili Judea mun iro, b'umairikotosiano baja adekin bia b'onysia imikebohu.

4 Alikai koro kansici maiakatonwa lan bia loaiya onyin ma amateli aiakatwa oloko, odoma. Toraha b'onyi faroka, b'odokotwa buaiya ororo omun; na.

5 L'augioci bajia mikiduadinin goba odoma i.

6 Jesus ajia goba namun kiana, Daii ikisi mandin kwama; tomoroa hui ikisi ibika kasakabo man.

7 Ororo koro mansi ma hu : tomoroa Daii mansi ta, c'imikebosia wakaian okonomun d'ahakan odoma.

8 Hui ausaili toho ifirokoro ka ibici; Daii mausin kwama toho ifirokoro ka ibici; Daii ikisi mandin kwama ibin odoma: la.

9 Toraha l'ajian bena namun, Galilee mun kware la bania.

10 ¶ Tomoroa l'augioci ausin bena, ika ki lihi bajia ausa goba ifirokoro ka ibici, maiakatonwa oloko koro, tomoroa aiakatwa oloko.

11 Kiodoma Jewno auada goba l'ibici ifirokoro ka, Alo mun ka i? na goba ajian.

12 Kenbena manswa goba n'aononodan lokono n'a-muni-kwawa l'okonomun, Saci lihi, na goba abano ajian *barin*: Abakoro; tomoroa l'omurridaga lokono, na goba abano ajian.

13 Tomoroa abarli jiali koro ajia goba l'okonomun maiakatonwa oloko, amaron odoma Jewno obora ie.

14 ¶ Anakabo ifirokoro ka oloko, Jesus amoda goba temple olokomun iro, kena l'omairikota goba.

15 Kena Jewno abokwa goba ia, Alike la liraha aicin kaarta? l'omairikotoa goba koro, na ajian.

16 Jesus oonaba goba namun, Daii amairikotan damuntu koro, tomoroa imigodoci di amuntu, la goba ajian.

17 Alikai jiali onyi ti faroka lihi kansisia, l'aici fa amairikotahu okonomun, Wacinaci oreo faroka jiaro n, dauaiya d'adoma wa d'ajia faroka jiaro n.

18 Ajiaci jiali loaiya l'odoma wa, loaiya l'ikalimetwa tika; tomoroa akalimetatici imigodoci i, lihiki kiduaci, mimihihi kowaka lihi oloko.

19 Moses koro asika goba homun misitu-ahakahu?

kena alikai koro hui oreaci ikitaga misitu-ahakahu. Ama ibia h'auada h'oforin bia di ? la.

20 Lokono oonaba goba *n* ajian, Yauhahu b'amuni-ga ; alikai auada l'oforin bia bu ? na.

21 Jesus oonaba goba *n* ajian namun, Abar imike-bohu d'onyi goba, h'abokwa ia kiana homakwa.

22 Moses asika goba homun circumcision kiana ; (Moses oreo koro *n*, tomoroa icinoci oreo odoma *n*;) sabbath kasakabo oloko hui acircumcise da loko.

23 Loko acircumcise doa man ka sabbath kasakabo oloko, Moses misitu-ahakan makurradonwa man bia ; hui mawtwa damun sabbath kasakabo oloko d'isadin goba abaren loko odoma ?

24 Mikisidin hali tiraia abu, tomoroa h'ikisidali misitu ikisidahu *abu* : la.

25 Kiodoma abano Jerusalem konono ajia goba, Lihiki ibici n'auada n'aforin bia koro i ?

26 Tomoroa, h'adeka, mamaroni abu l'ajiaga, kena ama na koro ajian lomun. Wafudyino aiita barin lihiki Christ kiduan ?

27 Tomoroa w'aiita liraha alo areacin i : tomoroa ika tu Christ andinte, alikai koro aici fa alo areacin i : na.

28 Jesus asimaka goba kiana amairikota lanka temple oloko, ajian, H'aiita barin di, h'aiita bajia alo areacin di : Daii koro anda dauaiya d'adoma wa, tomoroa imigodoci di kidua, lihiki koro hui aiita.

29 Tomoroa Daii aiita i ; lihi oreacin odoma di, l'imigodon goba odoma di : la.

30 N'abokota ti goba kiana i ; tomoroa alikai koro asika goba l'okaboa l'okonomun, l'ikisi mandin kwon odoma.

31 Yuholi lokono ikiduada goba *barin* i ; Ika tu Christ andinte, l'onyi fa yuhoro sabu adokotahu liraha onyisia aji ? na goba ajian.

32 ¶ Phariseeno akonnaba goba lokono aononodan torajin l'okonomun; kena Phariseeno, priestno afud-yino, baja imigoda goba abokota-arinno n'abokoton bia i.

33 Jesus ajia goba namun kiana, Mibena fa homa kwa dan, kenbena d'ausa fa imigodoci di ibici.

34 H'auadi fa d'ibici, kena mamari fa h'aucigin di: kena yumuntu ki Daii, mamariga hui andin: la.

35 Kiodoma Jewno ajia goba n'amuni-kwawa, Alo mun iro l'ausa fa mamarin bia w'aucigin i? l'ausa fa atabacino ibici Gentileno okoboroko; Gentileno l'omairikoto fa?

36 Alike motu ajiahu l'ajiaga toho, H'auadi fa d'ibici, kena mamari fa h'aucigin di: kena yumuntu ki Daii, mamariga hui andin? la; na ajian.

37 Tibani kasakaḅo ifrotu ki ifirokoro ka oloko, Jesus ajinama goba, kena l'isimaka goba, ajian, Alikai jiali alokosia faroka, l'andiate damun l'iten bia:

38 Ikiduadici di, ki jia ta goba aburitasia ajian, l'adibeyu oloko area onikain asorokodo fa kokkitu onibu: la.

39 (Tomoroa torajia la goba ajian Ialoko okonomun, kia ki ikiduadicino i aucigisia bia; ika ki Satu Ialoko masikonwa kwama: Jesus makalimetonwa kwaman odoma.)

40 ¶ Yuholi lokono akonnaboci toraha ajiahu, Kioduan liraha Prophet ki; ma goba kiana ajian.

41 Liraha ki Christ: na goba abano ajian. Tomoroa, Christ anda fate Galilee warea? na goba abano ajian.

42 Aburitasia koro ajiaga, Christ andin *biate* David sanoci orea, Bethlehem bawhu-yuho warea, yumuntu goba David, motu koro? na.

43 Kiodoma ki maheragi goba lokono lihi okonomun.

44 Abano naureaci abokota ti goba i; tomoroa alikai koro asika goba l'okaboa l'okonomun.

45 ¶ Abokota-arinno anda goba priestno afudyino Phariseeno bajaia amun kiana, Ama odoma mandin hate labu? na goba ajian namun.

46 Abokota-arinno oonaba goba *n*, Alika koro loko ajia goba lihi jin: na.

47 Kiodoma Phariseeno oonaba goba *n'ajian*, Hui bajaia amurridwaga?

48 Alikai jiali adaianasiano oreaci, Phariseeno oreaci ikiduada goba i?

49 Tomoroa naraha lokono maicinci misitu ahakahu, aimahasiano: na.

50 Nicodemus ajiaga namun, (lihiki andici goba Jesus amun kasakoda, abarli naureaci,)

51 Misitu ahakahu wamuntu ikisida alikai jiali, t'a-konnabon obora *l'ajian*, t'aicin *obora* l'onysisia? la.

52 N'aonaba goba ajian lomun, Bui bajaia Galilee wareaci? B'auada cibici, b'adeka: Galilee warea abarli koro Prophet akenakonwa odoma: na.

53 Kenbena namakwa n'asikwa mun iro n'ausa goba.

CHAP. VIII.

JESUS ausa goba Olive aiomuntu ororo mun iro.

2 Mauci abuin l'anda ki goba temple olokomun, kena namakwa lokono anda goba lamun; kena l'obolita goba amairikotan ie.

3 Kenbena aburiticino Phariseeno bajaia anda goba lamun hiaro abu abokotwatu biherohu abu; kena ika tu n'asikin anakabo *n*,

4 Wadaianasia, na ajian lomun, toho hiaro abokotwa goba biherohu abu, ika tu t'onysin.

5 Moses misitu-ahakahu abu ahaka goba wamun, toraha jiamutu waforrin bia siba abu; la barin: tomoroa ama ba bui ajian? na.

?

6 Toraha *jia* na goba ajian, ikisidin wakaia abu i, n'amunin bia ajiahu l'okonomun n'ahakan bia l'iri. Tomoroa Jesus ohododwa goba aburitin l'okabo abu onabo ajeago, *makonnabon lan n'ajian jin*.

7 Ika ki n'ahadadadi kita goba i, l'akenakwa goba, Mawakaiaci hui okoboroko, aboredia t'oboratu siba t'okonomun: la goba ajian.

8 Kenbena l'ohododwa ki goba ba aburitin onabo ajeago.

9 Naii akonnabocino, n'aloa aicin nauaiya n'awakaia odoma, abarli abarli kwon na goba afitikidin, habe sabuci n'abora, nai'inaboci bajia: kena Jesus ibara goba loaiya, hiaro ajinamatu anakabo bajia.

10 Ika tu Jesus akenakonwa, alikai koro l'adeka goba hiaro robuin, Hiaro, alonga naii ahakaci b'uiri? alikai koro aboadikita bu? la goba ajian tumun.

11 Alikai koro, Adaieli: ta goba ajian. Daii koro bajia aboadikita bu; b'osa, monyin ba aba wakaiahu ba: la goba Jesus ajian tumun.

12 ¶ Jesus ajia ki goba namun kiana, Ororo omun kalime Daii: ausici da'inabo koro akona fa orirokoho oloko, tomoroa kokkehu kalime l'amuni fa: la.

13 Bui ahakaga buaiya b'ukonomun wa; b'ahakasia kiduatu koro: na goba Phariseeno ajian lomun kiana.

14 Jesus oonaba goba *n* ajian namun, Bariga dauaiya d'akonomun wa d'ahakan, d'ahakasia kiduatu; d'aicin alo area d'andin gobate odoma, alo mun iro d'ausin fa ba; tomoroa maicin ha hui alo area d'andinte alo mun iro d'ausin.

15 Hui ikisida isiroko abu; Daii ikisida alikai jiali koro.

16 Tomoroa d'ikisidi faroka, d'ikisidesia kidua; dauaiya man dan Daii odoma, tomoroa Daii, Awa imigodoci di bajia.

17 T'oburitwa bajia h'amuntu misitu-ahakahu oloko, biamano lokono ahakasia kiduatu : motu.

18 Daii abarli ahakaci dauaiya d'akonomun wa, kena Awa imigodoci di ahakaga d'akonomun : la.

19 Alonga b'ici? na goba ajian lomun kiana. Jesus oonaba goba *n*, H'aiita koro di, D'aci koro bajia *h'aiita*; h'aicin ka goba ma di, h'aiita goba ma D'aci bajia : la.

20 Toho ajiahu Jesus ajia goba kamunisia-sikwa oloko, amairikota lan ka temple oloko; kena alikai koro abokota goba i; l'ikisi mandin kwaman odoma.

21 Kenbena Jesus ajia ki goba namun, Daii ausa, kenbena h'auadi fa d'ibici, kenbena h'aodo fa h'owakaia oloko; yumun iro tu Daii ausin, mamariga hui andin : la.

22 L'oforro fa loaiya, na goba Jewno ajian kiana, Yumun iro tu Daii ausin, mamariga hui andin; lan ajian odoma? na.

23 Onabo wareaci hui; aiomun wareaci Daii, toho ororo wareaci hui; Daii koro toho ororo wareaci, la goba ajian namun.

24 Kiodoma, H'aodo fa h'owakaia oloko: da ajian homun: mikiduddin ho faroka lihiki Daii n'aodon fa h'owakaia oloko odoma: la.

25 Alikai bui? na goba ajian lomun kiana. Kena Jesus ajiaaga namun, Lihiki atenwa waria d'ajiasia homun jin ki.

26 Yuhoro d'amuniga d'ajian bia h'okonomun, d'ikisidin bia h'okonomun: tomoroa imigodoci di kidua; Daii ajiaaga ororo omun d'akonnabosia lauria: la.

27 Maicin na goba l'ajian namun Awa okonomun.

28 Jesus ajia goba namun kiana, Ika tu fa h'onnakidin loko Aiici, h'aici fa lihiki Daii, amakoro donyin bajia dauaiya d'adoma wa; tomoroa Daci amairikoton di jin toraha d'ajian *haici fa*.

29 Kena imigodoci di, d'ama kwama; Awa aiiba koro di dauaiya; imewabu d'onysisia isaigatin odoma i: la.

30 Ika tu toraha l'ajian, yuholi ikiduada goba i.

31 Kiodoma Jesus ajia goba Jewno ikiduadici i omun, H'oabceddi faroka Daii ajian oloko, kiduan d'amairikotosiano hui;

32 Kena h'aici fa kiduahu, kiduahu ki amaierodo fa hu: la.

33 ¶ N'aonaba goba l'ajian, Abraham sanoci waii, alika koro aieroci waii alikai jiali omun: alika ba ajian, H'omaierodo fa: main? na.

34 Jesus oonaba goba *najian*, Kiduan, kiduan d'ajiaga homun, Onyici jiali wakaiahu, aieroci wakaiahu omun.

35 Bawhu oloko koro aieroci oabodda maiibonwatu bia: tomoroa *t'adaien* Aiici oabodda maiibonwatu bia.

36 L'Aiici kiana amaierodo faroka hu, kiduan amaierodo fa hu.

37 D'aiita Abraham sanocin hui: tomoroa h'oforra tika di, maboran Daii ajian hui oloko odoma.

38 ¶ D'adikisia ki Daci oma Daii ajiaga; kena h'adikisia ki h'icinaci oma hui onyika; la.

39 N'aonaba goba *n* ajian lomun, Waii icinaci Abraham; na. Abraham sanocin ka hu, Abraham imikebohu h'imikebo koma; la Jesus ajian namun.

40 Tomoroa tanahu h'oforra tika di, loko ki ajiaci homun kiduatu, kia d'akonnabosia Wacinaci orea: toraha koro Abraham onyi goba.

41 H'icinaci onyisia h'onyika; la. Orehi koro orea karaia u; abarli waii icinaci w'amuniga, Wacinaci ki: na ajian lomun kiana.

42 Jesus ajia goba namun kiana, H'icinacin ka Wacinaci, hansi koma di; Daii aftikidin andin Waci-

naci orea odoma ; dauaiya d'adoma wa koro d'anda gobate, tomoroa lihi imigoda gobate di.

43 Ama odoma maicin ha d'ajian okonomun? mamarin h'akonnabon d'ajian odoma.

44 Yauhahu h'icinaci wareaci hui, kena h'icinaci kansisia h'onyi tika. Atenwa warea aforraci goba i, moaboddin la goba kiduahu oloko, lihi oloko kiduahu kowan odoma. Ika tu murrigahu l'ajian, l'amunisia orea l'ajiaga *n*: murrigacin odoma i, murrigahu ici baja i.

45 Kena Daii ajian homun kiduatu odoma, mikiduadin ha di.

46 Alikai hui oreaci adokota ma wakaiatu d'onysisia? Kena d'ajian ka kiduatu, ama odoma mikiduadin ha di?

47 Wacinaci oreaci akonnaba Wacinaci ajian: kiodoma hui koro akonnaba; Wacinaci oreacin koro odoma hu: la.

48 Jewno oonaba goba *l'ajian* kiana, Isa koro w'ajian, Samaria kondi bui; yauhahu b'amuniga; main? na goba ajian lomun.

49 Jesus oonaba goba *n*, Yauhahu koro d'amuniga, tomoroa d'adaiakita D'aci, kena hui madaiakitin ma di.

50 D'ansika koro dauaiya d'akalimetonwa bia: abarli kansika *n*, l'ikisida baja.

51 Kiduan, kiduan, dajiaga homun, Alikai jiali ikita faroka d'ajian, alika koro l'adeki fa aodahu: la.

52 Jewno ajia goba lomun kiana, Tanahu w'aiita yauhahu b'amunin. Abraham aoda, prophetno baja; kena, Alikai jiali ikita faroka d'ajian, alika koro l'ikisidi fa aodahu: ba bui ajian.

53 Ifili sabuci bui waii icinaci Abraham aji? lihiki aoda, prophetno baja aoda; alikai bia buaiya b'isi-koa? na.

54 Jesus oonaba goba *n*, D'adaiakitwa faroka dau-aiya, ausirobuin d'adaiakitwaga: Daci adaiakita di; lihiki okonomun, Wacinaci wamun: ha' ajian:

55 Tomoroa hui koro aiita goba *i*: tomoroa d'aiita *i*; kena, Maicin da *i*; da faroka ajian; murrigaci fa di hui jin; tomoroa d'aiita *i*, d'ikitaga bajia lajian.

56 H'icinaci Abraham alikibi goba adekin da kasa-kabo; kena l'adeka goba *n*, alikibi goba *i*; la.

57 Jewno ajia goba lomun kiana, Biam-loko wiwa biam-dakabo t'ajeago habe koro bu, kena bui adeka goba Abraham? na.

58 Kiduan, kiduan, d'ajiaga homun, Abraham goba oboraci Daii: la goba Jesus ajian namun.

59 Kiodoma siba n'onnaka goba n'aboredin bia l'okonomun: tomoroa Jesus aiakatwa goba l'oaiya, kena l'ofitikida goba temple oloko area, n'akoborokoji l'ausa goba, torajia la goba abollin.

CHAP. IX.

KENBENA Jesus abollici adeka goba loko makosihia karaiaci.

2 Kena l'omairikotosiano adagata goba *i*, Wadaianasia, alika onyi goba wakaiahu, liraha jiaro? l'ici l'oiyu jiaro? kiodoma makosihia karaia goba *i*? naajian.

3 Jesus oonaba goba *n*, Liraha koro onyi goba wakaiahu, l'ici l'oiyu koro bajia; tomoroa Wacinaci imikebosia adokotonwa bia labu.

4 Daii imikebon bia imigodoci di imikebohu kasa-kabo oloko kan kwon; origahu anda fate, kia oloko alikai koro kimikebo koma.

5 Aloman ororo ajeago ka di, ororo omun kalime Daii: la.

6 Toho jia lan bena ajian, l'okoida goba onabo ajeago, kena ororoli l'omurreta goba l'okoi abu, kena l'oluita goba makosici akosihii *ajeagoji* ororoli abu,

7 Kenbena l'ajia goba lomun, B'osa b'usogosoba Siloam kiraha mun kain; la, (kia ajiahu asifudo faroka, Imigodasia.) Kiodoma l'ausa goba, l'osogosa goba, kenbena adekahu abu l'anda goba.

8 ¶ Kiodoma l'omakanacino adekicino bajia to-bora makosin i, ajia goba, Liraha ki koro abollitici goba akwaiaboin? na.

9 Lihiki; na goba abano ajian. Lihi jiamuci ki: na goba abano ajian: tomoroa, Daii ki; la goba ajian.

10 Kiodoma, Alika ta b'akosi atorodonwa? na goba ajian lomun.

11 Loonaba goba n, ajian, Loko, Jesus liri, amurreti bi ororoli alutin d'akosi *ajeagoji n*, kena, B'osa Siloam kiraha mun kain, kenbena b'osogosoba; l'ibi ajian damun. Kiodoma d'ausi bi, asogosoni n; kena d'adeka: la.

12 Alon kwala? na goba ajian lomun kiana. Maicin da; la goba ajian.

13 ¶ N'ausa goba Phariseeno ibici makosici goba abu.

14 Sabbath kasakabo barin ika ki Jesus amurreta goba ororoli, atorodon l'akosi.

15 Kiodoma Phariseeno adagata ki goba i, alika la adikin. L'isiki bi ororoli d'akosi *ajeagoji*, kena d'asogoso bi n, kena d'adika, la goba ajian namun.

16 Kiodoma, Lihi loko Wacinaci oreaci koro, mikitlan lan Sabbath kasakabo odoma; na goba abano Phariseeno ajian. Alika la ma wakaiaci loko onyin toraha jiamutu adokotahu? na goba abano ajian. Kena maheragi goba ie.

17 N'ajia ki goba makosici omun, Ama ba bui ajian l'okonomun, l'otorodon b'akosi odoma? na. Prophet lihiki, la goba ajian.

18 Tomoroa Jewno mikiduadin ma goba l'okonomun makosicin goba i kenbena l'adekin, n'asimakin obora adekici ki ici l'oiyu bajia.

19 Kenbena n'adagata goba ie, ajian, Liraha ki h'isa, lihiki makosihia karaiaci goba, ha ajian? alika la kiana adekin tanahu? na.

20 L'ici l'oiyu oonaba goba *n'ajian*, W'aiita liraha ki w'asan, makosihia karaiaci baja: na goba ajian:

21 Tomoroa alika la adekin tanahu, w'aiita koro; alikai atorodoci l'akosi, w'aiita koro: toioei lihi; h'adagata i; l'ajia fa loaiya l'okonomun wa: na.

22 Toho jia na goba l'ici l'oiyu ajian, amaron Jewno obora odoma ie: Jewno eragin goba ajian tobora odoma, alikai jiali, Christ lihi, ma faroka, synagogue oloko area l'isikonwa bia: na.

23 Kiodoma, Toioci lihi; h'adagata i, na goba l'ici l'oiyu ajian.

24 N'asimaka ki goba ba loko makosici goba kiana, B'ukalimeta Wacinaci; w'aiita lihi loko wakaiacin: na goba ajian lomun.

25 L'oonaba goba *n*, ajian, Wakaiaci jiaro; daii koro aiita; abaro d'aiita, makosin goba di, tanahu d'adekin: la.

26 N'ajia ki goba lomun kiana, Ama l'oniyi bi bumun? alika la atorodon b'akosi? na.

27 L'oonaba goba n'ajian, D'ahaka bi homun ibi, kena h'akonnaba koro n: ama ibia h'akonnaba ti ki ka ba n? hui baja kansika l'omairikotosianon bia hu? la.

28 N'imirita goba kiana i, Bui lihi amairikotosia; tomoroa waii Moses amairikotosiano; na goba ajian.

29 W'aiita Wacinaci ajian goba Moses omun; tomoroa lihi, w'aiita koro alo areacin i, na.

30 Loko oonaba goba *n*, Toho isogotu koro amateli, bariga l'otorodon d'akosi, maicin ha alo areacin i; la goba ajian namun.

31 W'aiita barin Wacinaci akonnabon koro wakaia-

cino ; tomoroa alikai jiali akwaiabo faroka Wacinaci omun, l'ansisia l'onyi faroka, lihi l'akonnaba.

32 Atenwa warea t'akonnaboa goba koro alikai jiali atorodon makosihia karaiaci akosihi.

33 Lihi Wacinaci orea manin ka, amakoro l'onyi koma ; la.

34 N'aonaba goba *n*, B'omakwa bui karaia goba wakaiahu oloko, kena bui amairikotaga u ? na goba ajian lomun. Kena n'aboreda goba maugili olokomun i.

35 Jesus akonnaba goba n'aboredin maugili olokomun i okonomun ; kenbena ika tu l'aucigin i, B'ikidu-ada Wacinaci Aiici ? la goba ajian lomun.

36 L'oonaba goba *n*, Alikai lihi, Adaieli, d'ikiduadin bia i ? la goba ajian lomun.

37 B'adeka goba barin i, kena ajiaci bumun lihiki : la goba Jesus ajian lomun.

38 Adaieli, d'ikiduada ; la goba ajian lomun. Kena l'okwaiaboa goba lomun.

39 ¶ Kenbena Jesus ajia goba, Ikisidahu bia Daii andate ororo ajeago mun, madekincino adekin bia ; kena adekicino makosin bia : la.

40 Kena abano Pharisee l'omaci akonnaba goba toho ajiahu, kena, Waii bajia makosi ka ? na goba ajian lomun.

41 Makosin ka hu, wakaiahu koro h'amuni koma : tomoroa, tanahu, W'adeka ; ha ajian, kiidoma h'owa-kaia oabodda hamun ; la goba Jesus ajian namun.

CHAP. X.

KIDUAN, kiduan, d'ajiaga homun, Akodoci bawhusibo abu koro, sikapo isikwa olokomun, tomoroa amodici abajibo, kacikibeci, abotaci lihi.

2 Tomoroa akodoci bawhusibo abu oloko, sikapo ikitaarin lihi.

3 Lihiki obora ikitaci-bawhusibo atoroda *n* ; kena

sikapo akonnaba l'ajian ; kena loaiya lamuntu sikapo iri l'isimaka ; l'ofitikida t'abu.

4 Kena ika tu l'ofitikitin loaiya lamuntu sikapo, l'ausa t'obora, kena sikapo ausa l'iinabo ; t'aicin l'ajian odoma.

5 Alikai koro inabo baja t'ausa fa, tomoroa t'atedi fa laurea ; maicin tan abano ajian odoma.

6 Toho kijiamutu ajiahu Jesus ajia goba namun ; tomoroa maicin na goba l'ajiasia okonomun namun.

7 Kiodoma Jesus ajia ki goba namun, Kiduan, kiduan, d'ajiaga homun, Bawhusibo sikapo oboramun Daii.

8 Namakwa andici d'abora kacikibecino abotacino naii ; tomoroa naii *ajian* koro sikapo akonnaba goba.

9 Bawhusibo Daii ; alikai jiali akodo faroka Daii abu, l'isado fa, kena l'akodo fa, l'ofitikidi fa ba, l'aucigi fa abuiuah.

10 Kacikibeci koro andate, tomoroa l'icikibesian bia, l'oforin bia, l'aboadin bia robuin ; Daii andate kokkehu n'amunin bia, yuhorosabu n'amunin bia.

11 Saci sikapo ikitaarin Daii ; saci sikapo ikitaarin asika l'okokkewa sikapo okonaria.

12 Tomoroa ikitaci-liaunawa, sikapo ikitaarin koro lihi, loaiya koro lamuntu sikapo, lihi adeka wolf andin bote, kena sikapo l'iiba, l'ateda ; kena wolf abokota n, t'itaba kota sikapo.

13 Ikitaci-liaunawa ateda, likitan-liaunawa odoma, kena maiyuratin la l'ansiwa sikapo okona.

14 Saci sikapo ikitaarin Daii, kena d'aiita d'asika-pon, damuntu aiita baja di.

15 Awa aicin di jin, ki jin ki Daii baja aiita Awa ; kena d'asika d'akokkewa sikapo okonaria.

16 Aba baja sikapo d'amuniga, kia koro toho isikwa okonaci ; kia baja abu d'anda fate, kena t'akonnabo

fa d'ajian, kena abaro t'isikwa fa, abarli robuin sikapo ikitaarin.

17 Kiodoma ki Daci kansika di, d'asikin d'akokke-wa odoma, d'onnakin bia ki ba n.

18 Alikai koro onnaka daurea n, tomoroa dauaiya d'asika n. Tata d'akona d'asikin bia n, tata baja d'akona d'onnakin bia ki ba n. Toho misitu-ahakahu d'onnaka goba D'aci orea : la.

19 ¶ Kiodoma ki maheragi goba Jewno ba, toho ajiahu okonomun.

20 Yuholi naureaci ajia goba, Yauhahu l'amuniga, li'iauda ; ama ibia h'akonnaba l'ajian ? na.

21 Toho ki ajiahu yauhahu kamunci oreatu koro ; na goba abano ajian. Yauhahu atoroda ma makosici akosihhi kiana ? na.

22 ¶ Jerusalem oloko goba n, asikasia ifirokoro ka, *ika ki* mimili goba n.

23 Kena temple oloko Jesus akona goba, Solomon bawhusibo oloko.

24 Jewno akausa goba kiana i ; Aloman b'aicikitin obora wamun ? na goba ajian lomun ; Christ faroka bu, b'ahakate wamun maiakatonwa oloko : na.

25 Jesus oonaba goba *najian*, D'ahaka goba homun, kena mikiduddin ha goba : imikebohu d'onyisia D'aci iri abu, kia ahakaga d'akonomun.

26 Tomoroa hui koro ikiduada, d'asikapon orea koro odoma hu, ki jia da goba ajian homun.

27 D'asikapon akonnaba d'ajian, kena d'aiita n, t'ausa baja da'iinabo :

28 Kena maiibonwatu kokkehu d'asika tumun ; kena alikai koro t'aboado fa, alikai koro baja atekidi fa d'akabo roko orea n.

29 D'aci asikici ki damuni n ifili sabu ka namakwa naji ; kena alikai koro tataci okona atekidin bia D'aci akabo roko orea n.

30 Daii, D'aci, abarli *waii*; la.

31 Kiodoma Jewno onnaka ki goba siba ba, n'aforin bia t'abu i.

32 Jesus oonaba goba n'*ajian*, Yuhoro satu imikebohu d'adokota goba homun D'aci orea; alika imikebohu okonaria h'oforra siba abu di? la.

33 Jewno oonaba goba l'*ajian*, *ajian*, Satu imikebohu okonaria koro, w'aforra siba abu bu; tomoroa wakaiatu wabu *ajiahu* okonaria; bui loko barin buaiya b'*isikonwa* Wacinaci bia okonaria: na.

34 Jesus oonaba goba *najian*, T'oburitwa koro hui misitu ahakahu oloko, Wacinaci *jia* mucu hui; da goba *ajian*; motu koro?

35 Wacinaci, lan ka goba ma asan ie, Wacinaci *ajian* andisiano goba omun, mamariga aburitasia akurradonwa;

36 Saren Awa ikitakotosia, l'imigodosia ki ororo *ajiago* mun omun, Wakaiatu wabu b'*ajian*, ha kiana *ajian*; Wacinaci Aiici Daii; dan *ajian* odoma?

37 Monyin da faroka D'aci imikebohu, mikiduadin ha di.

38 Tomoroa d'onyi faroka n, bariga mikiduadin ha di, h'ikiduadali imikebohu: h'aicin bia, h'ikiduadin bia Daii olokon Awa, lihi olokon *bajia* Daii: la.

39 Kiodoma n'abokota ti ki goba ba i; tomoroa l'ateda goba n'akabo roko orea,

40 Kenbena Jordan oalabaw mun iro l'ausa goba ba, yumun tu ki goba John abaptize dan atenwa; kena yumuni ki kibena goba i.

41 Kenbena yuholi ausa goba lamun; John koro onyi goba adokotahu; tomoroa kidua goba tomakwa John *ajiasia* liraha okonomun: na goba *ajian*.

42 Kena yumuni ki yuholi ikiduada goba i.

CHAP. XI.

ABOA goba abarli Lazarus, Bethany kondi, kia ki bawhu-yuho konono Mary t'itulatu Martha bajaia.

2 (Kia ki Mary aluita goba Adaieli ointment abu, kenbena t'arauada goba l'okuti t'obarra abu, kia ki aciligici Lazarus aboa goba.)

3 Kiodoma l'oiyuradanoci imigoda goba libici, Adaieli, b'adeka, lihiki b'ansisia aboaka ; na ajian.

4 Ika tu Jesus akonnaboni n, l'ajia goba, Toho aboahu aodahu bia koro, tomoroa Wacinaci kalimehi bia, Wacinaci Aiici akalimetonwa bia t'abu : la.

5 Jesus kansi goba Martha barin, t'augitu bajaia, Lazarus bajaia.

6 Kiodoma l'akonnabon bena aboan i okonomun, biam kasakabo yumun kware la bania.

17 Kenbena, W'asigate ba Judea mun iro, la ajian l'omairikotosiano omun.

8 W'adaianasia, wakorrau kibi Jewno aforra ti goba siba abu bu ; kena yumun iro ki b'osa fa ba ? na l'omairikotosiano ajian lomun.

9 Jesus oonaba goba n, Biam-kutibana hour kasakabo oloko koro ? Alikai jiali akona faroka kasakabo oloko, makatadin la, toho ororo omuntu kalime l'adekin odoma.

10 Tomoroa alikai jiali akona faroka origahu oloko, l'ikatada, lihi oloko kalime kowan odoma, la.

11 Toho jia la goba ajian ; kenbena, W'ansisia Lazarus adunka ; tomoroa d'ausa d'anubo kotin bia i, la ajian namun.

12 Adaieli, l'adunka faroka, isa fa i, na goba l'omairikotosiano ajian kiana.

13 Jesus ajia goba l'oodon okonomun barin ; tomoroa naiti kikisi goba adunka abu ahakobahu okonomuntu l'ajian.

14 Ika ki; Lazarus aoda, la goba Jesus ajian namun maiakatonwa oloko.

15 Kena alikibe di, yumunin koro odoma di, hui okonomun, h'ikiduadin bia; tomoroa w'asigate l'ibiro; la.

16 Thomas, Didymus cibiamtitu l'iri, ajia goba amarikotasiano l'omaci omun, Waii baja ausaili, w'aodon bia l'oma, la.

17 Ika tu Jesus andin kiana, l'auciga goba i bibici kasakabo aodoci-sikwa olokon bena i.

18 Bethany Jerusalem adina mun goba, abardakabokutibana furlong jiaro taurea:

19 Kena yuholi Jewno anda goba Martha, Mary amun, n'onnakin n'isia odoma n'aciligenci okonomun.

20 Martha, ika tu t'akonnabon Jesus andin bote okonomun, ausa goba l'irabudiki kiana; tomoroa Mary bolla kwama goba bawhu oloko.

21 Martha ajia goba Jesus omun kiana, Adaieli, yahani ka bu: ika koro d'aciligici aoda ma.

22 Tomoroa d'aiita, tanahu barin, b'adagatosia jiaro Wacinaci oreā, Wacinaci asiki fa bumun: ta.

23 B'aciligici akenako fa; la Jesus ajian tumun.

24 D'aiita l'akenakonwa bia, akenakwahu ka kasakabo ibani oloko; ta Martha ajian lomun.

25 Jesus ajia goba tumun; Akenakwahu, kokkehu baja Daii; ikiduadici di, bariga aodon, kokke fa i:

25 Kena namakwa kokkici, ikiduadici baja di, aodo fa koro maiibonwatu bia. Toho b'ikiduada? la.

27 Ahe, Adaieli, ta ajian lomun, d'ikiduada bui Christ, Wacinaci Aiici, andici ki te ororo ajeago mun: ta.

28 Kenbena toho t'ajian bena, t'ausa goba, kena t'isimaka goba t'augitu Mary aiakatwa oloko, W'adaianasia anda, l'isimaka bu; ta ajian.

29 Ika tu t'akonnaboni n, t'akenakwa goba kahilen; t'anda goba lamun.

30 Mandin kwonci Jesus bawhu-yuho olokomun, yumuntu kwon ki Martha aucigin i.

31 Jewno t'omaci bawhu oloko, n'onnakin c'isia odoma, ika tu n'adikin Mary akenakonwa kahilen aftikidin, ausa goba ti'inabo: T'ausa aodoci sikwa mun, yumuni ki t'iyen bia; na ajian.

32 Ika tu Mary andin kiana yumuntu Jesus, t'adeka goba i, t'otoroda goba toaiya l'okuti isibomun, Adaieli, yahani ka bu, ika koro d'aciligici aoda ma: ta ajian lomun.

33 Kiodoma ika tu Jesus adekin t'iyen, Jewno baja andici t'oma aiiyan, l'iberoswa goba lialoko oloko, l'oyurata goba l'ansiwa,

34 Kena, Alo mun h'isika i? la goba ajian. Adaieli, b'andate, b'adekibate, na goba ajian lomun.

35 Jesus aiiya goba.

36 H'adeka, aloman l'ansin i! na goba Jewno ajian kiana.

37 Abano naureaci ajia goba, Liraha atoroda goba makosici akosihi barin: matata l'okona maodokoton lan bia lihi? na.

38 Jesus iberoswa ki goba l'oloa oloko kiana, l'anda goba aodoci-sikwa mun. Toolai goba, siba asikoa tisi-fodo okona.

39 H'onnaka siba taurea; la goba Jesus ajian. Martha aodoci aiyuradatu ajiaga lomun, Adaieli, tanahu isiga i; bibici kasakabo l'oodon odoma: ta.

40 B'ikiduadi faroka, Wacinaci kalimehi b'adeki fa; da koro ajian bumun? la Jesus ajian tumun.

41 Kiodoma siba n'onnaka goba yumuntu aodoci atorodon orea. Kenbena Jesus onnakida goba l'akosiwa, Awa, d'adankidoa bumun b'akonnabon odoma di; la goba ajian.

42 D'aiita *barin* imewabu b'akonnabon di: tomoroa

JOHN XI. 44.

lokono ajinama kwonci yaha okonomun d'ajiaga n, naiti ikiduadin bia b'imigodon di; la.

43 Kenbena toho l'ajian bena, ifirotu ajiahu abu l'isimaka goba, Lazarus, b'ufitikidate, la.

44 Kena aodoci afitikida goba, adikitoia l'okabo l'okuti l'akaratosia kimisa abu; l'isibo bajaia adikitoia isogotu kimisa abu. H'odokoda i, l'ausia; la Jesus ajian namun.

45 ¶ Kiodoma yuholi Jewno andici Mary amun, adekici Jesus onyisia, ikiduada goba i.

46 Tomoroa abano ausa goba Phariseeno ibici; n'ahaka goba namun Jesus onyisia okonomun.

47 ¶ Kiodoma priestno afudyino Phariseeno bajaia aherakida goba n'amurretin bia ajiahu; kena, Ama w'onyika waii? yuhoro adokotahu lihi loko onyika; na goba ajian.

48 Torajia w'aiibi faroka i, namakwa n'ikiduadi fa i; kenbena Romano anda fate onnakici w'asikwa w'akirikia bajaia; na.

49 Abarli naureaci, Caiaphas liri, kia ki wiwa priestno afudyi lihi, ajia goba namun, Amakoro hui aiita,

50 Mikisin ha bajaia isan bia wamun abarli loko aodon namakwa lokono okonaria, tomakwa akirikia ma-boadonwa man bia, la.

51 Toraha jia la goba ajian loaiya l'odoma wa koro; tomoroa lihi priestno afudyi kia ki wiwa, aprophesi doa goba Jesus aodon bia kia akirikia okonaria;

52 Kena toraha akirikia okonaria robuin koro, tomoroa Wacinaci sanoci atabaci bajaia l'aunakin bia aherakidin abaro bia.

53 Kiodoma toraha ki kasakabo warea ajiahu n'amurreta goba n'amuni kwawa n'aodo koton bia i.

54 Kiodoma Jesus akona goba koro maiakatonwa oloko Jewno okoborokoji; tomoroa yu warea l'ausa goba aba ororo mun iro, malokon-aukili adina mun,

abar bawhu-yuho mun, tiri Ephraim, yumuni ki kibena goba l'omairikotosiano oma i.

55 ¶ Jewno passover obora omuni goba; kena yuholi ausa goba ororo warea Jerusalem mun iro passover oboramun n'amaribendonwa bia nauaiya.

56 Kenbena n'auada goba Jesus ibici, kena ika tu n'ajinamun temple oloko n'ajia goba n'amuni-kwawa, Amahu ha kikisin, mandin lo fate ifirokoro ka amun? na.

57 Priestno afudyino Phariseeno baja ahaka goba ibin, alikai jiali aicici alomunin i adokoton bia i, n'abokoton bia i.

CHAP. XII.

ABAR-TIMEN kasakabo passover obora Jesus anda goba Bethany mun, yumuni ki Lazarus aodoci goba, lihiki l'akenako-kotosia aodocino orea.

2. Yumuni ki n'amurreta goba akotahe lomun; kena Martha ikita goba; tomoroa Lazarus abolliticino okoboroko goba n'akoton bia loma.

3 Kenbena Mary onnaka goba spikenard ointment abar pound, manswa kibentu kaiaunin, t'aluita goba Jesus okuti, kena t'arauada goba l'okuti t'obarra abu; kena bawhu ibe goba ointment oboea abu.

4 Kiodoma abarli l'omairikotosia, Judas Iscariot, Simon aiici, lihiki asikitici bia i, ajiaga,

5 Ama odoma maiyugaronwa ta toho ointment kabuin hundred plata bia, asikasia bia kamunaigacino omun? la.

6 Toho jia la goba ajian, l'oyuratin l'ansiwa kamunaigaci okonomun odoma koro; tomoroa kacikibecin goba odoma i, saka l'amuni goba, t'oloko asikasia l'onnaka goba.

7 B'uiba n; d'akaratonwa kasakabo obora mun toho c'ikita goba; la goba Jesus ajian kiana.

8 Kamunaigacino h'amuniga h'oma wa kasakabo man barin; tomoroa Daii koro h'amuniga kasakabo man, la.

9 Yuholi lokono kiana Jewno oreaci aiita goba yu-
munin i; kenbena n'anda goba J̄esus robuin koro
n'adekin bia, tomoroa n'adekin bia Lazarus bajaia l'a-
kenako-kotosia aodocino orea.

10 ¶ Tomoroa priestno afudyino amurreta goba aji-
ahu, n'aodo-koton bia Lazarus bajaia;

11 Lihi okonomun yuholi Jewno ausin goba ikidua-
din Jesus odoma.

12 ¶ T'adikitu kasakabo yuholi lokono andici ifiro-
koro ka amun, ika tu n'akonnabon Jesus andin bote
Jerusalem mun okonomun,

13 N'onnaka goba palm ada-dinabo, kenbena n'afiti-
kida goba l'irabudiki; kena n'asimaka goba, Hosan-
na! la alikibitoa Israel Adaien-wabu, Adaieli iri abu
andici ki: na.

14 Kena ika tu Jesus aucigin burigo sa, l'obollita
goba t'ajeago; ki jia ta aburitonwa,

15 Mamaron bu, Sion otu; b'adeka, b'Adaien-wabu
anda bote, abollitici burigo sa ajeago: motu.

16 Toho ki okonomun l'omairikotosiano maicin ma
goba atenwa; tomoroa Jesus akalimetonwa bena, to-
ho ki aburitasia l'okonomun, toho ki n'onyisia lomun
bajaia okonomun n'akoborokwa goba.

17 Lokono l'omaci ika tu Lazarus l'isimakin aodoci-
sikwa oloko area, ika tu l'akenako-koton aodocino
orea i, ahaka goba t'okonomun kiana.

18 Kiodoma ki bajaia lokono anda l'irabudiki, to-
raha adokotahu l'onyisia okonomun n'akonnabon
odoma.

19 Kiodoma Phariseeno ajia goba, H'adeka, ama-
koro ajini ma hu? h'adeka, ororo ausa l'iinabo; na
n'amuni-kwawa.

P

20 ¶ Abano Greekno goba andici okoboroko akwai-abonwa bia ifirokoro ka oloko :

21 Naii ki anda goba Philip amun, lihiki Bethsaida kondi, Galilee wareaci, kena n'adagata goba i, Adaieli, w'adeka tika Jesus ; na ajian.

22 Philip anda ahaka-ibici Andrew omun ; kenbena Andrew Philip mici ahakaga Jesus omun.

23 ¶ Jesus oonaba goba *najian*, C'ikisi anda, loko Aiici akalimetonwa bia : la ajian.

24 Kiduan, kiduan, d'ajiaga homun, Abar marisi ari matikidin ma faroka onabo olokomun aodon, abaro robu ta ; tomoroa t'oodo faroka, yuhoro c'iwu fa.

25 Kansici l'okokkewa aboridi fa n ; kena mansici l'okokkewa toho ororo ajeago, ikita fa kokkehu maii-bonwatu bia n.

26 Alikai jiali ikita faroka di, l'ausiate da'iinabo ; kena yumun tu di, yumuni ki fa d'ikitakwonci ; alikai jiali ikita faroka di, D'aci adaiakiti fa i.

27 Tanahu dai'ialoko aiyurata t'ansiwa ; ama d'ajia fa kiana ? Awa, b'isadate di toho ikisi oreo ? tomoroa toho bia ki danda toho ikisi amun.

28 Awa, b'ukalimeta bu'iri wa ; la. Ajiahu anda goba aiomuni oreo kiana, D'akalimeta goba n, d'akalimeti ki fa ba n ; main.

29 Kiodoma lokono ajinamaci akonnaboci n, Akorakali ; maajian ; Angelajiagalomun ; na goba abano ajian.

30 Jesus oonaba goba n, Daii koro okonaria toho ajiahu andate, tomoroa hui okonaria *t'andate*, la goba ajian.

31 Tanahu toho ororo ikisidahu : tanahu toho ororo afudyi aboreda fa maugili olokomun.

32 Kena Daii, d'onnakido faroka ororo ajeago area, aherakidi fa namakwa d'ibiciro wa, la.

33 Toho jia la goba ajian, adokotoci aodahu l'oodosia bia abu.

34 Lokono oonaba goba l'*ajian*, W'akonnaba goba misitu-ahakahu orea Christ maiibonwaci bia: alika ba *ajian* kiana, Loko Aiici onnakido fa? main: alikai lihi loko Aiici? na.

35 Mibena fa kalime h'oma; la goba Jesus *ajian* namun kiana. Ika tu ki kalime h'amuni kwon, h'akonali, orirokoho aucigin oboraji hu: akonaci orirokoho oloko maicin man alomun jiaro l'ausin odoma.

36 Aloman kalime h'amunin, h'ikiduadali kalime, kalime sanocin bia hu; la. Toho jia la goba Jesus *ajian*, kenbena l'ausa goba aiakatonwa loaiya naurea.

37 ¶ Tomoroa bariga yuhoro adokotahu l'onysin n'asibomun, mikiduddin na goba i:

38 Esaias prophet *ajian* iibidonwa bia, kia l'*ajia* goba, Adaieli, alikai ikiduada goba w'ahakasia? alikai omun Adaieli adina adokotwa goba? la.

39 Kiodoma ki mamari goba n'ikiduddin, Esaias *ajian* ki goba ba odoma,

40 L'itaga goba n'akosi, l'itatada goba n'aloa; maderkin nan bia n'akosi abu, maicin nan bia t'okonomun n'aloa abu, masifudan nan bia, misadin dan bia ie.

41 Toho jia la goba Esaias *ajian*, ika tu l'ikalimehi l'adekin, l'*ajia* goba l'okonomun.

42 ¶ Tomoroa n'adaianasio afudyino oreaci, yuholi ikiduada goba barin i; tomoroa Phariseeno odoma majian na goba l'okonomun, masikonwa nan bia synagogue oloko area:

43 Isatu lokono *ajian* n'akonomun n'ansi sabuin goba, isatu Wacinaci *ajian* n'akonomun aji odoma.

44 ¶ Jesus asimaka goba *ajian*, Ikiduadici di ikiduada koro di, tomoroa imigodoci di l'ikiduada.

45 Kena adekici di, adeka imigodoci di.

46 Daii anda kalime *bia* ororo ajeago, ikiduadici jiali di orirokoho oloko mani lan bia.

47 Kena akonnaboci jiali d'*ajian*, mikiduddin lo fa-

roka, Daii koro ikisida i; d'andin gobate koro ororo d'ikisidin bia odoma, tomoroa ororo d'isadin bia.

48 Aboredici di, monnakinci d'ajian, kamuniga l'ikisidi-kwonahu; ajiahu ki d'ajiasia, ikisidi fa kasakabo ibani oloko i.

49 Dauaiya d'adoma wa koro d'ajian odoma; tomoroa Awa imigodoci di asika goba damun misitu-ahakahu, kia d'ahakan bia, kia d'ajian bia.

50 Kena d'aiita misitu l'ahakan kokkehu maiibonwatu; kiograma d'ajiasia jiaro; Awa ajian goba damun jin, ki jia motu ki d'ajiaga: la.

CHAP. XIII.

PASSOVER ifirokoro ka obora, ika tu Jesus aicin l'ikisi andin l'akoionwa bia toho ororo ajeago area Awa ibiciro, lihi kansici goba l'amunisiano ororo ajeago kansici goba ie tebonwa oboramun.

2 Kena akotahe adiki, yauhahu asika ibin Judas Iscariot Simon aiiçi oloa oloko l'isikitin bia i;

3 Jesus aiita goba tomakwa Awa asikin l'okabo roko, Wacinaci orea l'andin gobate, Wacinaci ibici l'ausin bo *l'aiita goba*;

4 L'akenakwa akotahe orea, l'ofolida goba l'eki wa; kena arauada-kwonahu kimisa l'ormaka goba l'iidosia *bia* abu.

5 Kenbena l'osonoka goba oniabu bason oloko, kena l'iinata goba asogoson l'omairikotosiano okuti, kena l'arauada goba n arauada-kwonahu kimisa l'iidosia abu *owaji* abu.

6 Kenbena l'anda Simon Peter amun; Adaieli, bui asogosa d'akuti? la Peter ajian lomun.

7 Jesus oonaba goba *n*, D'onysisia b'aiita koro tanahu; tomoroa wahajia b'aici fa *n*; la ajian lomun.

8 Alika koro b'usogoso fa daii okuti; la Peter ajian

lomun. Jesus oonaba goba l'ajian, Masogoson da faroka bu, maboku ka d'ama bu : la.

9 Adaieli, d'akuti fobuin koro, tomoroa d'akabo bajia, d'asi bajia ; la Simon Peter ajian lomun.

10 Asogososia kansika koro aba sabu, l'okuti asogonwa robuin, l'omakwa mariben ka i : hui bajia mariben ka, tomoroa h'omakwa koro : la Jesus ajian lomun.

11 L'aicin asikitici-bia i odoma ; kiiodoma, Hui homakwa koro mariben ka ; la goba ajian.

12 L'osogoson bena n'akuti, l'onnaka goba l'eki wa l'obollita goba ba, H'aiita d'onysisia homun okonomun ? la goba ajian namun.

13 W'adaianasia, Adaieli, ha ia asan di ; isa h'ajian ; ki jia dan *barin* odoma.

14 Daii asogoson ka ma h'okuti kiana, h'Adaien ha adaianasia barin Daii ; hui bajia asogoson bia h'okuti h'omuni kwawa.

15 Kijiamutu-ren d'asikin homun odoma, hui h'onysin bia d'onysisia homun jin.

16 Kiduan, kiduan, d'ajiaga homun, L'isanci ifili sabu ka koro l'adaien aji ; imigodasia ifili sabu ka koro imigodoci i aji.

17 H'aicin ka toho, alikibi ma hu h'onysi faroka n.

18 ¶ Hui homakwa koro okonomun d'ajiaga ; d'onawasiano d'aiita ; tomoroa aburitasia ki iibidonwa bia, Ekeci meli d'ama, onnakida goba l'iana wa d'akonomun ; motu.

19 Tanahu d'ahakaga homun t'andin obora, kiiodoma, ika tu fate t'andin, h'ikiduada ma lihiki Daii.

20 Kiduan, kiduan, d'ajiaga homun, Aunakici ki d'imigodosia jiaro, aunaka Daii ba ; kena aunakici di aunaka imigodoci di : la.

21 Toraha jia lan bena Jesus ajian, l'oyurata goba

l'ansiwa l'ialoko abu, kena l'ahaka goba, Kiduan, ki-
duan, d'ajiaga homun, abarli hui oreaci asikiti fa di ;
la goba ajian.

22 Kiodoma l'omairikotosiano adeka goba n'ibici-
kwawa, alikai okonomun l'ajian maicin nan odoma.

23 Aiyukontwaci goba Jesus oloa okonomun abarli
l'omairikotosia, lihi ki Jesus kansisia.

24 Simon Peter ohododwa goba lomun kiana, lihi
adagaton bia alikai okonomun l'ajian.

25 Lihi aiyukontwaci Jesus oloa okonomun ajiaga
lomun kiana, Adaieli, alikai ? la.

26 Jesus oonaba goba n, Lihi ki omun d'asiki fa
akoldasia, d'akoldon bena n, la. L'okoldon bena n,
akoldasia l'isika goba Judas Iscariot Simon aiici omun.

27 Kena akoldasia adiki Satan akodwa goba l'oloko
mun. Kenbena, B'onysisia *bia* mahara ba onyin ; la
goba Jesus ajian lomun.

28 Alikai koro tapel okonomunci aiita goba ama
okonomun toraha l'ajian lomun.

29 Saka Judas kamunin odoma, Bui aunti ba w'an-
sisia ifirokoro ka obora ; lan Jesus ajian lomun jiaro,
abano kikisi goba ; b'isikali amateli kamunaigacino
omun, lan jiaro, *n'ikisi goba*.

30 Lihi, l'onnakin bena akoldasia aftikida goba aba-
ren ; kia origahu ki.

31 ¶ L'ofitkidin bena Jesus ajia goba kiana, Tana-
hu loko Aiici akalimetwa ; Wacinaci bajia akalimetwa
lihi olokó.

32 Lihi oloko Wacinaci akalimeto faroka, Wacinaci
akalimeti fa loaiya l'olokoa bajia i, kena abaren l'ika-
limeti fa i.

33 Ireno, mibena homa di. H'auadi fa d'ibici ; kena
d'ajian goba Jewno omun jin, Yumun iro tu Daii au-
sin, mamariga hui andin ; ki jiari ki Daii ajian tanahu
homun ba.

34 Imiliatu misitu-ahakahu d'asika homun, H'ansin bia h'omuni-kwawa; Daii kansin goba hu jin, hui baja kansin bia h'omuni-kwawa.

35 Toho ki abu namakwa n'aici fa d'amairikotosiano hui, h'ansi faroka h'omuni kwawa: la.

36 ¶ Adaieli, alo mun iro b'osabo? la goba Simon Peter ajian lomun. Yumuniro tu d'ausin mamariga b'osin da'inabo tanahu; tomoroa wahajia b'osa fa da'inabo; la goba Jesus oonaban l'ajian.

37 Adaieli, ama odoma mausin da ma b'uinabo tanahu? d'asiki fa d'akokkewa bui okonaria; la goba Peter ajian lomun.

38 B'isiki fa b'ukokkewa Daii okonaria? la goba Jesus oonaban l'ajian; Kiduan, kiduan, d'ajiaga bumun, Karina koro asimaki fa, kabuinin abakoro ban ajian d'akonomun obora: la.

CHAP. XIV.

MAIYURATIN taia t'ansiwa holoa; Wacinaci h'iki-kuada, Daii baja h'ikiduadali.

2 D'aci sikwa oloko ka yuhoro bawhu; torajia man tan ka, d'ahaka goba ma homun. D'ausa d'iibidin bia hisikwa h'obora mun.

3 Kena d'ausa faroka d'iibidi faroka hisikwa h'obora mun, d'anda fate ba, d'aunaki fa damunwa hu; yumuntu Daii, yumunin bia hui baja.

3 Kena yumun iro tu d'ausin, h'aiita, waboroko baja h'aiita: la.

5 Adaieli; la Thomas ajian lomun, maicin wa alo mun iro b'osin; alika wa ma kiana aicin tu-waboroko? la.

6 Jesus ajiaga lomun, Waboroko, kiduahu baja, kokkehu baja Daii: alikai koro anda Awa amun, tomoroa Daii robuin abu.

7 H'aicin ka goba ma di, h'aiita goba ma D'aci ba-

jia; kena tanahu warea h'aiita i, h'adeka goba bajia i: la.

8 Adaieli; la Philip ajian lomun, b'odokotate Awa wamun, kia aorosidi fa u; la.

9 Jesus ajiaa lomun, Torajin kibena goba h'oma di, kena maicin ba di, Philip? adekici di adeka Awa; alika ba ajian kiana, B'odokotate Awa wamun; main?

10 B'ikiduada koro Awa olokon Daii, Daii olokon Awa bajia? ajiahu d'ajiasia homun dauaiya d'adoma wa koro d'ajiaa; tomoroa Awa Daii olokoci, lihi ki onyika imikebosia.

11 H'ikiduada di, Awa olokon Daii, Daii olokon Awa; torajia mani ho faroka, h'ikiduada ba di kia imikebohu odoma.

12 Kiduan, kiduan, d'ajiaa homun, Ikiduadici di, imikebohu d'onysisia, kia ki l'onyi fa ba; kena toraha aji ifiro sabutu l'onyi fa; d'ausin Awa ibiciro odoma.

13 Kena h'adagatosia jiaro dai'iri abu, kia ki d'onyi fa, Awa akalimetonwa bia l'Aiici oloko.

14 Amateli jiaro h'adagato faroka dai'iri abu, d'onyi fa n.

15 ¶ H'ansi faroka di, h'ikitali misitu d'ahakan.

16 Kena Awa d'akwaiabo fa, kena aba l'isiki fa homun Ahaikataci *bia* h'okoboroko, h'oman bia i maiibonwan;

17 Kiduahi Ialoko ki; lihi koro ororo aunaka ma, madekin tan odoma i, maicin tan odoma i; tomoroa hui aiita i; h'oman odoma i, hui oloko fa bajia i.

18 Maiibin da fa hu kamunaiga ma ibarani hu; d'anda fate hamun.

19 Mibena *di*, kenbena ororo adeki fa koro ba di; tomoroa hui adeka di; kokke kwon odoma di, hui bajia kokke kwama fa.

20 Kia kasakabo oloko h'aici fa D'aci olokon Daii, Daii olokon hui, hui olokon Daii

21 Kamunci misitu-d'ahakan, ikitaci ki n, lihi ki kansici di; kena kansici di D'aci kansisia fa, Daii bajia kansia fa i, dauaiya d'adokoto fa lomun; la.

22 Judas, Iscariot koro, ajiaga lomun, Adaieli, alika bo fa adokotonwa buaiya wamun, ororo omun koro? la.

23 Jesus oonaba goba n ajian lomun, Alikai jiali kansia faroka di, l'ikita fa d'ajian: kena D'aci kansia fa i; kena waii anda fate lamun, kasikwa fa lihi oma u.

24 Mansici di mikitani ma d'ajian; kena ajiahu h'akonnabosia damuntu koro, tomoroa Awa imigodoci di amuntu.

25 Toraha ki d'ajia goba homun, homa kwa dan ka.

26 Tomoroa Ahaikataci-h'okoboroko, lihiki Satu Ialoko, Awa imigodosia fa dai'iri abu, lihi amairikoto fa hu tomakwa okonomun, kena l'okoborokwa koto fa homun tomakwa d'ahakasia jiaro homun okonomun.

27 Maiimahu d'aiiba homun, Daii maiimahu d'asika homun: ororo asikisia jia motu koro Daii asika homun. Maiyuratin taia t'ansiwa h'oloa, mamaroni bajia h'oloa.

28 H'akonnaba d'ajian homun, D'ausa, kenbena d'anda fate ba hamun, main. H'ansin ka di, alikibi ma hu, D'ausa Awa ibici; dani ajian odoma; ifli sabuci D'aci Daii ajin odoma.

29 Kena tanahu d'ahaka bi homun t'obora, kiadoma, ika tu fate n, h'ikiduadin bia ma.

30 Tohon bena yuhoro koro d'ajia fa homun: toho ororo afudyi andin bote odoma, kena amakoro Daii oloko l'amuniga.

31 Tomoroa ororo aicin bia d'ansin Awa; kena Awa ahakan goba damun jin, ki jiaro ki Daiionyin i n. H'akenakwate, yaharea w'ausaili; la.

CHAP. XV.

KIDUATU vine-*ada* Daii, kabuea arin Daci.

2 Tomakwa tadinabo miwitu d'akona, l'onnaka daurea; kena tomakwa tadinabo kiwitu l'okoroda, yuho sabuin bia kiwini n.

3 Tanahu maribeni hu ajiahu d'ajiasia homun abu.

4 H'oabodda Daii oloko, Daii bajia hui oloko. Mariga tadinabo toaiya kiwin, moaboddin tu faroka vine-*ada* okona; ki jin ki ba hui, moaboddin ho faroka Daii okona.

5 Vine-*ada* Daii, tadinabo hui: Oaboddici d'akona, Daii bajia l'okona; lihiki kiwika yuhoin; Daii kowanika amakoro h'oniyini ma odoma.

6 Alikai jiali moaboddin faroka d'akona, l'oboredwaga tadinabo jin, kena saka i; kenbena n'onnaka erengin ie, n'aboreda ikihi akoloko mun ie, kena n'ibitwa.

7 H'oaboddi faroka Daii oloko, Daii ajian oaboddi faroka hui oloko, h'ansisia jiaro h'adagato fa, kena onyihini fa homuni n.

8 Toho ki abu D'aci akalimetwa, yuhon bia kiwini hu; d'amairikotosiano fa kiana hu.

9 Awa kansin goba di jin, ki jin ki Daii kansin goba hu; h'oaboddali d'ansin oloko.

10 H'ikita faroka misitu d'ahakan h'oaboddi fa d'ansin oloko; Daii ikitan goba misitu D'aci ahakan jin, Daii oaboddin l'ansin oloko jin.

11 Toraha d'ajiaga homun, Daii ahalikibi oaboddin bia hui oloko, hui ahalikibi iben bia.

12 Toho ki misitu-d'ahakan, H'ansin bia h'omunikwawa Daii kansin goba hu jin.

13 Alikai jiali asiki faroka l'okokkewa l'ansisiano okonaria, alikai koro kansin koma toraha aji.

14 D'ansisiano hui, d'ahakan jiaro homun h'oniyi faroka.

15 Tohon bena d'asa fa koro hu d'asanonoci; l'isan-ci maicin man l'adaianasia onyisia odoma; tomoroa d'ansisiano da asani hu; tomakwa d'akonnabosia Daci orea daici kitin homun odoma.

16 Hui koro onnawa goba di, tomoroa Daii onnawa goba hu, kena d'asika goba hu, h'ausin bia, kiwin bia hu, kena h'iwi oaboddin bia; kiodoma h'adagatosia jiaro Awa orea dai'iri abu, l'isikin bia homun.

17 Toho ki misika-d'ahakan homun, H'ansin bia h'omuni-kwawa.

18 Ororo mansi faroka hu, h'aiita mansi tan goba di, mansi tan oboa hu.

19 Ororo wareacin ka hu, ororo kansi koma t'amunisian; tomoroa ororo wariacin koro odoma hu, tomoroa Daii onnawa goba ororo orea hu, kiodoma ki ororo mansi ma hu.

20 H'okoborokwali ajiahu d'ajiasia homun, L'isanci ifili sabuka koro l'adaien aji; main. N'akudin ka goba ma di, n'akuda ma bajia hu; n'ikitan ka goba ma d'ajian, n'ikita koma bajia h'*ajian*.

21 Tomoroa toraha tomakwa n'onyi fa homun dai'iri okonaria, maicin nan imigodoci di odoma.

22 Mandin dan ka goba ma, majian dan ka goba ma namun, wakaiahu kowa koma namun; tomoroa tanahu n'awakaia eke kowaka namun.

23 Mansici di mansi ma D'aci bajia.

24 Monyin dan ka goba ma onyisia n'akoboroko, ki jiaro ki lai abali jiali koro onyisia, wakaiahu kowa koma namun; tomoroa tanahu Daii D'aci mici n'adeka, mansi na ibin.

25 Tomoroa toho jia ta, ajiahu iibidonwa bia aburitasia misitu-ahakahu namuntu oloko, Mansi na goba di ausirobuin: motu.

26 Tomoroa ika tu fate Ahaikataci-h'okoboroko andin te, d'imigodosia ki hibici Awa orea, lihiki kiduahu

Ialoko, afitikidici Awa orea barin, ahaka fa d'akonomun:

27 Kena hui baja ahaka fa, atenwa warea d'aman goba odoma hu.

CHAP. XVI.

Toho ki d'ajia goba homun, makatadin han bia.

2 N'asiki fa synagogue oloko area hu: kiduan, cikisi anda fate, ika ki alikai jiali aforraci hu kikisi fa l'ikitan Wacinaci.

3 Kena toho ki n'onyi fa homun, Awa Daii mici maicin nan odoma.

4 Tomoroa toho ki okonomun d'ahakaga homun, ki odoma ika tu fate cikisi andin, h'okoborokwon bia d'ajian goba t'okonomun homun. Atenwa koro toraha d'ajia goba homun, h'oman goba odoma di.

5 Tomoroa tanahu d'ausa imigodoci di ibiciro; kena alikai koro hui oreaci adagata di, Alo mun b'osa bo? main.

6 Tomoroa toho ki d'ajian homun odoma, nokonnehi ibikita holoa.

7 Tomoroa kiduatu d'ajiaga homun; isa homun d'ausin haurea; mausin da faroka haurea Ahaikataci h'okoboroko mandin fate hamun; tomoroa dausa faroka d'imigodi fate i h'ibici.

8 Kenbena ika tu fate l'andin, l'aicikiti fa ororo omun wakaiahu okonomun, misihi okonomun, ikisidahu okonomun:

9 Wakaiahu okonomun, mikiduadin nan odoma di;

10 Misihi okonomun, d'ausin D'aci ibiciro odoma, kena madekin han bia ba di;

11 Ikisidahu okonomun, toho ororo afudyi ikisidonwa odoma.

12 Yuhoro baja d'amuniga d'ajian bia homun, tomoroa tanahu koro h'onnaka ma n.

13 Tomoroa ika tu fate lihi kiduahu Ialoko andin; l'odokoto fa waboroko homun tomakwa kiduabu omun iro: loaiya l'odoma wa koro l'ajian odoma; tomoroa l'akonnabosia jiaro ki l'ajia fa: kena amateli andin biate l'odokoto fa homun.

14 L'ikalimeti fa di: l'onnakin fa d'amunisia odoma, adokoton homuni n.

15 Tomakwa Awa kamunisia d'amuniga; kiodoma l'onnaki fa d'amunisia adokoton homuni n; da ajian.

16 Mibena *di*, kenbena madekin ho fa di; aba mibena fa ba *di*, kenbena h'adeki fa di, d'ausin Awa ibi-ciro odoma: la.

17 Kiodoma, Ama 'toho l'ajiaga wamun? na goba abano l'omairikotosiano ajian n'amuni-kwawa; Mibena *di*, kenbena madekin ho fa di; aba mibena fa ba *di*, kenbena h'adeki fa di: d'ausin Awa ibi-ciro odoma: la?

18 Ama toho l'ajiaga, Mibena *di*; main: w'aiita koro ama lan ajian; na goba kiana ajian.

19 Jesus aiita goba n'adagatatin i, kena l'ajia goba namun, H'adagata h'omuni-kwawa, Mibena *di*, kenbena madekin ho fa di: aba mibena fa ba *di*, kenbena h'adeki fa di, dani homun okonomun?

20 Kiduan, kiduan, d'ajiaga homun, H'uiya fa, h'onokonedoa fa, tomoroa ororo alikibi fa; kena hui nokonne fa, tomoroa h'onokonnehi asifudo fa ahalikibi bia.

21 Hiaro, ika tu c'imeodon kamuniga nokonnehi, c'ikisi andinte odoma: tomoroa c'imeodon bena t'isa wa, makoborokwon ta karihi, karaien loko ororo aje-ago okonomun ahalikiben odoma n.

22 Hui baja nokonnega tanahu; tomoroa d'adeki fa ba hu, kena h'oloa alikibi fa, kena alikai koro onnaka hui ahalikibi haurea.

23 Kena kia kasakabo oloko amakoro h'adagato fa

di. Kiduan, kiduan, d'ajiaga homun, Amateli jiaro h'adagatosia Awa orea dai'iri abu, l'isiki fa homun.

24 Tanahu kwon amakoro h'adagata goba dai'iri abu : h'adagatali, kena h'aucigi fa, ahalikibi iben bia homun.

25 Toho ki d'ajiaga homun kijiamutu ajiahu abu : tomoroa c'ikisi anda fate, kia oloko d'ajia fa koro homun ba kijiamutu ajiahu abu, tomoroa maiakatonwa oloko d'adokoto fa homun Awa okonomun.

26 Kia kasakabo oloko h'adagato fa dai'iri abu : kena d'akwaiabo fa Awa omun hui okonomun ; da koro ajian homun :

27 Awa loaiya kansin odoma hu, h'ansin odoma di, h'ikiduadin goba d'afitikidin Wacinaci orea odoma.

28 Awa orea d'afitikida goba, kena ororo ajeago mun d'anda gobate ; aba ororo d'aiiba ba, d'ausa Awa ibiciro ; la.

29 Lomairikotosiano ajia goba lomun, B'adeka, tanahu maiakatonwa oloko b'ajiaga, kijiamutu ajiahu koro b'ajiaga.

30 Tanahu w'aiita tomakwa b'aicin, mansi ban baja alikai jiali adagaton bu ; toho abu w'ikiduada Wacinaci orea b'ufitikidin : na.

31 Jesus oonaba goba n'ajian, Tanahu h'ikiduada ?

32 H'adeka, c'ikisi anda fate, tanahu kwon t'anda barin, ika ki hui ataba fa homakwa h'amunisia omun iro, kenbena h'iibo fa di dauaiya robuin ; tomoroa dauaiya robuin koro, Awa d'amani odoma.

33 Toho ki d'ajiaga homun, maiimahu h'amunin bia Daii oloko. Ororo ajeago h'amunaigato fa ; tomoroa mamotonwa hali ; Daii afuji goba ororo ; la.

CHAP. XVII.

Тоно jia la goba Jesus ajian, kena l'onnakida goba l'akosi wa aiomun iro, kena l'ajia goba, Awa, cikisi

anda; b'ukalimetate b'Aiici wa, b'Aiici baja akalimetin bia bu:

2 B'utatadin goba l'okona jin, tomakwa isiroko okonomun, maiibonwatu kokkehu l'isikin bia namakwa b'isikisiano lomun omun.

3 Toho ki maiibonwatu kokkehu, n'aicin bia bui abarli kiduaci Wacinaci, Jesus Christ b'imigodosia baja.

4 Ororo ajeago d'akalimeta goba bu: d'iibida goba imikebohu b'isikisia gobate d'onyisia bia.

5 Kena tanahu, Awa, b'ukalimetate di buaiya b'abua, kalime abu ki d'amunisia b'uma ororo obora goba.

6 D'adokota goba bu'iri, lokono omun, b'isikisiano damun ororo warea: naii b'amunisianano goba ki, kenbena b'isika goba damun ie; kena n'ikita goba bajian.

7 Tanahu n'aiita tomakwa b'isikisia jiaro damun bui orea n.

8 Ajiahu bui asikisia damun d'asikin goba namun odoma: kena n'onnaka goba n, kena n'aiita d'afitiki-din goba b'aurea kiduan, kena n'ikiduada b'imigodon goba di.

9 D'akwaiaboa naii okonomun: d'akwaiaboa koro ororo okonomun, tomoroa naii b'isikisiano damun okonomun; b'amunisianon odoma ie.

10 Kena namakwa d'amunisianano bui kamuniga, b'amunisianano baja Daii kamuniga; kena Daii akalimeta naii oloko.

11 Kena Daii ororo ajeago fa koro ba, tomoroa naha ororo ajeago ka, kena Daii anda b'amun. Saci Awa, b'ikitali buaiya bu'iri abu b'isikisiano damun, naha abaron bia waii jin.

12 Ika tu ororo ajeago naman di, d'ikita goba bu'iri abu ie: b'isikisiano damun d'ikita goba, kena abarli jiali koro aboridwa naurea, tomoroa aboridwahu aiici robuin; aburitasia iibidonwa bia.

13 Tanahu d'anda bamun; kena toho ki d'ajiaga ororo ajeago, n'amunin bia nauaiya na'lokoa Daii alikibi iben.

14 D'asika goba namun bui ajian; kena ororo mansi ma goba ie, ororo wareacin koro odoma ie, ororo wareacin koro Daii jin.

15 D'akwaiaboa koro b'onnakin bia ororo ajeago orea ie, tomoroa b'ikitan bia wakaiahu orea ie.

16 Naha koro ororo wareaci, Daii koro ororo wareacin jin.

17 Saren b'isada ie bui kiduahu abu; bui ajian kiduahu.

18 Bui imigodon goba ororo ajeago mun di jin, ki jiri ki da gobai Daii imigodon ba ie ororo ajeago mun.

19 Kena naha okonaria sare da isadonwa dauaiya, naha bajia saren bia isadonwa kiduahu abu.

20 Naha robuin koro okonomun d'akwaiaboa, tomoroa naii ki bajia okonomun ikiduadin bia di naha ajian abu;

21 Naii namakwa abaron bia; bui, Awa, Daii olokon jin, Daii bajia bui olokon jin, ki jin ki naii abaron bia waii oloko; ororo ikiduadin bia bui imigodon goba di.

22 Kena kalimehi b'isikisia damun d'asika goba namun, naii abaron bia waii abaron jin:

23 Naii oloko Daii, Daii oloko bui, isan bia abare nan abaron; ororo aicin bia b'imigodon goba di, b'ansin goba bajia ie b'ansin goba di jin.

24 Awa, d'ansika naii bajia b'isikisiano damun, daman bia yumuntu Daii; n'adekin bia b'isikisia dakalimehi damun: b'ansin goba odoma di ororo amurretonwa obora.

25 Awa misici *bui*, ororo koro aiita goba bu; tomoroa Daii aiita goba bu, kena naha aiita goba b'imigodon goba di.

26 Kena bu'iri d'aici kita goba namun, kena d'aici kiti ki fa ba n: naha olokon bia kansihi kia abu b'ansi goba di, Daii bajia naha olokon bia ; la.

CHAP. XVIII.

Тоно ajiahu Jesus ajian bena, l'ofitikida goba l'omairikotosiano oma ateman Cedron isogotu onikain oalabaw mun, yumuntu yara, kia oloko l'akodwa goba l'omairikotosiano oma.

2 Judas bajia asikitici i aiita goba yumun : yuhohoin goba Jesus ausin yumun iro l'omairikotosiano oma odoma.

3 Judas aunakici nabokwaboamuci lokono abokotarinno bajia priestno-afudyino orea, Phariseeno bajia orea, anda yumun kiana, tekelokotu-alaiti abu, alaiti-adaia *abu*, aforra-kwonahu *abu*.

4 Jesus aicici tomakwa andin biate l'okonomun, afitikida goba kiana, Alikai ibici h'auada? la goba ajian namun.

5 N'aonaba goba l'*ajian*, Jesus Nazareth kondi ; na. Daii ki ; la goba Jesus ajian namun. Judas bajia, asikitici i ajinama goba n'ama.

6 Ika tu, Daii ki, lan ajian namun, n'akoikita goba naiinaka muniro, n'atikida goba onabo ajeago.

7 Alikai ibici h'auada? la ki goba adagaton kiana ba ie. Jesus Nazareth kondi ; na goba ajian.

8 Jesus oonaba goba *n*, Daii ki, d'ibi ahakan homun : kiodoma h'auadi faroka Daii ibici, h'auta naha ausin banyia ; la :

9 Ajiahu l'ajiasia ki iibidonwa bia, B'isikisiano da mun orea, abarli jiali koro d'aborida goba : main.

10 Simon Peter, kamunci kaspara, arobota goba kiana n, kena priestno afudyi isanci l'osoga goba ; l'araga goba l'iisa mairiatu l'adiki laurea. L'isanci iri goba Malchus.

11 Jesus ajia goba Peter omun kiana, B'elitada b'ukasporen t'eke olokomun; ata-kwonahu Daci asikisia damun, d'ati fa koro? la.

12 Kena Jewno nabokwa-boamuci, capitan bajaia, abokota arino bajaia abokota goba Jesus, kena n'akera goba i,

13 Kenbena n'ausa goba labu Annas ibici atenwa; Caiaphas omaadogocin odoma i, kia wiwa priestno afudyi goba *Caiaphas*.

14 Lihiki Caiaphas ajiaci goba Jewno omun, isan bia abarli loko aodon lokono okonaria; *la goba*.

15 ¶ Simon Peter ausa goba Jesus inabo, abarli bajaia l'omairikotosia ausa goba l'inabo: l'omairikotosia ki priestno afudyi aicisia goba, kena priestno afudyi ifrotu-bawhu olokomun l'akodwa goba Jesus oma.

16 Tomoroa bawhusibo mun Peter ajinama goba maugili oloko. Kiodoma abali l'omairikotosia priestno afudyi aicisia afitikida goba, kena l'ajia goba bawhusibo ikita-kwontu omun, Peter l'akodo kota goba.

17 Ibikidoliatu bawhusibo ikita-kwontu ajiaga Peter omun kiana, Bui bajaia lihi amairikotosiano oreaci koro? ta. Daii koro: la ajian.

18 Yumuni ki goba n'asanonoci abokota-arino bajaia ajinamun, naii amurreta goba ikihi coal abu; mimili odoma: kena n'akomodwa goba; Peter bajaia ajinama goba nama akomodwain.

19 ¶ Priestno afudyi adagata goba Jesus kiana, l'omairikotosiano okonomun, l'omairikotan okonomun bajaia.

20 Jesus oonaba goba l'ajian, Ororo omun dajia goba maiakatonwa oloko: imewabu d'amairikota goba synagogue oloko temple oloko, yumun iro imewabu Jewno ausa; kena aiakatwa oloko koro d'ajia goba.

21 Ama odoma b'adagata di? b'adagatali akonna-

bocino di d'ajiasia namun : b'adeka, d'ajian n'aiita ; la.

22 Ika tu toho l'ajian abarli ajinamaci lamun abokota-arin afatada goba Jesus l'okabo roko abu, Torajia ba oonaban priestno afudyi ? la ajian.

23 Jesus oonaba goba l'ajian, Wakaia faroka d'ajian, b'ahakali t'uwakaia okonomun : tomoroa isa faroka n, ama odoma b'ufatada di ? la.

24 Annas imigoda goba ibin i akeraia Caiaphas priestno afudyi omun.

25 Simon Peter ajinama goba akomodwain. Bui bajia l'omairikotosiano oreaci koro ? na goba kiana ajian lomun. Abakoro, la ; Daii koro ; la goba ajian.

26 Abarli priestno afudyi isanci, Peter aragesia adiki oenci ajiaga, Madekin d'ibi yara oloko loma bu ? la.

27 Abakoro, la ki goba Peter ba : kena abaren karina asimaka goba.

28 ¶ Kenbena n'ausa goba Jesus abu Caiaphas orea ikisidahu isikwa mun iro : mauci abuin ; nauaiya koro n'akodwa goba ikisidahu isikwa olokomun ; mari-benin bia ie ; n'akotatin passover abu *odoma*.

29 Pilate aftikida goba namun kiana, Ama okonaria h'ahakaga liraha loko iri ? la goba ajian.

30 Naonaba goba n, Wakaia monyincin ka i, w'asika ma koro bumun i ; na goba ajian lomun.

31 Hui h'onnaka i, hamuntu misitu-ahakahu abu h'ikisida i ; la goba Pilate ajian namun kiana. Misi-ka koro wamun w'aodokoton bia alikai jiali ; na goba Jewno ajian lomun kiana :

32 Ajiahu Jesus ajiasia iibidonwa bia, adokotoci aodahu l'oodosia bia abu.

33 Kiodoma Pilate akodwa ki goba ba ikisidahu isikwa olokomun, kena Jesus l'isimaka goba, Jewno Adaien-wabu bui ? la goba ajian lomun.

34 Jesus oonaba goba l'ajian, Buaiya b'odoma wa

toho b'ajiaga, abano botta ahakaga bumun d'akonomun? la.

35 Jew Daii? la goba Pilate oonaban. Buaiya b'ukirikia, priestno afudyino bajia asika damun bu: ama b'onyi goba? la.

36 Jesus oonaba goba *n*, Daii isauka toho ororo oreatu koro: Daii isauka toho ororo oreatun ka ma, d'asanonoci aforaa ma, masikonwa dan bia Jewno omun; tomoroa Daii isauka yu warea ki koro tanahu; la.

37 Adaieli-wabu kiana bui? la goba Pilate ajian lomun kiana. Jesus oonaba goba *n*, Bui ajiaga Adaieli-wabu Daii. Kia bia ki karaia goba di, kia bia ki d'anda gobate ororo ajeago mun, d'ahakan bia kiduahu okonomun. Namakwa kiduahu oreaci akonnaba d'ajian; la.

38 Ama tu kiduahu? la Pilate ajian lomun. Kena ika tu toho l'ajian, l'ofitikida ki goba ba Jewno omun, Amakoro wakaiahu d'auciga lihi oloko; la goba ajian namun.

39 Tomoroa tolokoji hamuniga, abarli d'adokodon bia homun passover ka; h'ansika d'adokodon bia Jewno Adaien-wabu homun kiana? la.

40 Kiodoma namakwa n'asimaka ki goba ba, Liraha koro, tomoroa Barabbas *w'ansika*; na ajian. Barabbas ki abotaci goba.

CHAP. XIX.

ИКА ki Pilate onnaka goba Jesus kiana; l'oboraga goba i.

2 Kenbena soldarono akodosia yurua kwawma, n'asika goba l'isi okona, kena bonarotu wajitu ekehu abu n'ekita goba i.

3 Alikibi bu, Jewno Adaien-wabu bui! na ajian lomun; kena n'afatada goba n'akabo roko abu i.

4 Pilate afitikida goba kiana ba, ajian namun, H'ade-ka, d'afitikida homun labu, haicin bia amakoro wakai-ahu d'aucigin lihi oloko ; la.

5 Jesus afitikida goba kiana, eketoia yurua kwawma abu, bonarotu wajitu ekehu abu. Hadeka *lihi* loko ! la kiana Pilate ajian namun.

6 Ika tu priestno afudyino abokota-arino baja ade-kin i, n'asimaka goba, ajian, B'isika aburridatu okona i, b'isika aburridatu okona i ; na. Hui h'onnaka i, h'isika aburridatu okona i : daii koro aucigin wakaia-ahu lihi oloko odoma ; la Pilate ajian namun.

7 Jewno oonaba goba l'ajian, Misitu-ahakahu w'a-muniga, kena wamuntu misitu-ahakahu abu lihi aodon bia, loaiya l'isikonwa Wacinaci Aiici bia okonaria : na.

8 ¶ Ika tu Pilate akonnabon toraha ajiahu, manswa sabu goba amaron i ;

9 Kena l'akodwa ki goba ba ikisidahu isikwa olokomun, kena, Alo areaci bui ? la ajian Jesus omun. Tomoroa Jesus maonaban goba l'*ajian*.

10 Kiodoma Pilate ajiaga lomun, Majian ba damun, maicin ba tata-okona d'amunin d'asikin bia aburridatu okona bu, tata okona baja d'amunin d'adokodon bia bu ? la.

11 Jesus oonaba goba n, Tata-okona koro b'amuni koma d'akonomun, aiomuni orea masikonwa tu faroka bumun : kiodoma asikici bumun di kamuniga ifiro sabutu wakaiahu : la.

12 Kian bena Pilate adokoda ti goba i : tomoroa Jewno asimaka goba, ajian, B'odokodo faroka liraha, kansici koro Cesar bui : alikai jiali asikoci loaiya Adaieli-wabu bia, Cesar okonomun wakaiaci ajian *lihi* : na.

13 ¶ Kiodoma, ika tu Pilate akonnabon toraha ajiahu, l'ofitikida goba Jesus abu, kena l'obollita goba

ikisidahu abolliti-kwonahu ajeago, umuni ki asoaga Imiseldasia, tomoroa Hebrew asaga n Gabbatha, main.

14 Iibidasia oloko goba passover obora, abartemen hour jiaro : H'adeka h'Adaien-wabu ! la ajian Jewno omun.

15 Tomoroa, B'osa l'abu b'osa l'abu, b'isika aburridatu okona i ! na goba asimakan ajian. Aburridatu okona d'asiki fa h'Adaien-wabu ? la Pilate ajian namun. W'Adaien-wabu kowaka, tomoroa Cesar robuin : na goba priestno afudyino oonaban.

16 Ika ki l'isika goba namun i aburridatu okona l'isikonwa bia. Kenbena n'onnaka goba Jesus, n'ausa goba l'abu.

17 Kena lihi onnakici l'oburridatun afitikida goba yumun iro tu isii abona isikwa asoan, kia Hebrew asaga Golgotha, main :

18 Yumuni ki n'asika goba aburridatu okona i, biamano baja l'oma, l'iisa mairia abarli, l'obaro mairia abarli, anakabo Jesus.

19 ¶ Kenbena Pilate aburita goba irihi, kena l'isika goba aburridatu okona n, JESUS, NAZARETH KONDI JEWNO ADAIEN-WABU : motu aburitasia.

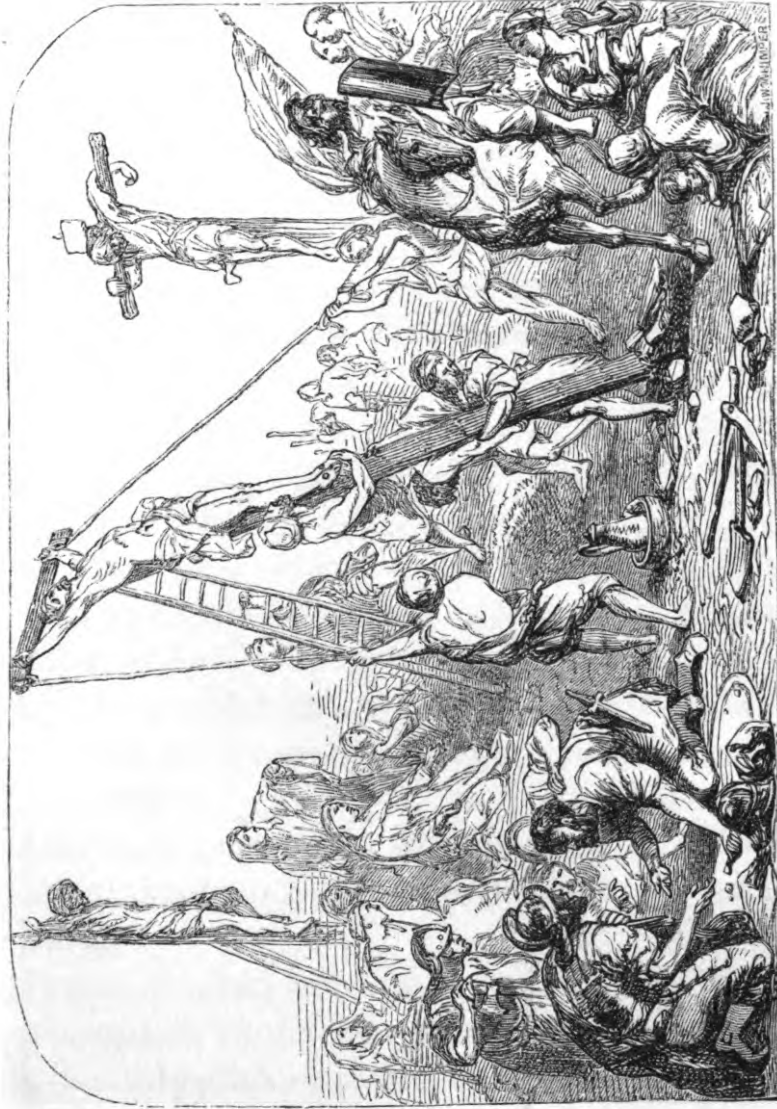
20 Toho ki irihi yuholi Jewno arida goba kiana ; yumuntu Jesus asikonwa aburridatu okona bawhu-yuho omun man kan odoma : t'oburitwa goba Hebrew ajian abu, Greek ajian abu, Latin ajian abu.

21 Kiodoma Jewno priestno afudyino ajia goba Pilate omun, Jewno Adaien-wabu ; mani bali aburitin ; tomoroa, Jewno Adaien-wabu Daii ; la lihi ajian, b'ali aburitin ; na.

22 D'aburitesia ki d'aburiti bi ; la goba Pilate oonaban.

23 ¶ Soldarono asikin bena Jesus aburridatu okona n'onnaka goba ifrotu-l'eke, kena bibici bia n'asika

JOHN XIX. 18.

goba n, namakwa soldarono omatani bia ; l'eke bajaia ; ki l'eke omun takosako kowa goba, tomakwa akodasia robuin taboloko warea.

24 Kiodoma n'ajia goba, Materikidin wate n, tomo-roa w'aboredi fa lot t'okonomun, alikai kamuni fa n ; na namuni-kwawa : aburitasia iibidonwa bia, N'alo-koda goba d'eke nawa, d'eke okonomun lot naboreda goba ; motu ajiahu. Toraha ki soldarono onyisia barin.

25 ¶ Jesus aburridatun otoromun l'oiyu ajinama goba, l'oiyu augitu bajaia, Mary Cleophas iretu, Mary Magdalene bajaia.

26 Ika tu Jesus adekin l'oiyu kiana, amairikotasia l'ansisia bajaia ajinamun l'otoromun, Hiaro, b'adeka b'aiici ; la ajian l'oiyu omun.

27 Kena, B'adeka b'uiyu ; la ajian l'omairikotasia omun. Kia ikisi warea l'omairikotasia ki aunaka goba n loaiya l'isikwa omun iro.

28 ¶ Kian bena Jesus aicici tomakwa iibidonwa ibin, aburitasia iibidonwa bia, Alokosia di ; la ajian.

29 Abar kano ibetu aboraadasia abu asikoa goba yumun ; kena n'ibikita goba sponge aboraadasia abu, kena n'asika goba hyssop aboloko n, n'asika goba l'ireroko omuni n.

30 Ika tu Jesus onnakin aboraadasia, C'iibidoa ; la goba ajian : kenbena l'isi l'ohododa goba, l'isika goba l'ialokowa.

31 Jewno iibidisia kasakabo oloko odoma, n'ifirohu koro aburridatu okona kwa man bia sabbath kasakabo oloko, (kia sabbath kasakabo ifirokoro kasakabon odoma,) n'akwaiba goba Pilate n'adan akurranan bia, kenbena n'onnakonwa bia.

32 Soldarono anda goba kiana, kenbena n'akurrada goba atenwaci idan, libiamtici idan bajaia aburridatu okonaci loma.

33 Tomoroa ika tu n'andin Jesus amun, n'adeka goba l'oodon ibin, n'akurrada goba koro l'idan :

34 Tomoroa soldarono oreaci abarli aciada goba l'adurasibo harapona abu, kena abaren ite oniabu omatu asorokoda goba.

35 Kena adekici goba n ahaka goba t'okonomun, l'ahakasia kiduan; lihiki aiita kiduanin l'ajian wa, hui ikiduadin bia.

36 Toraha jia ta goba, aburitasia iibidonwa bia, Abar jiaro koro l'abona akurrada fa; motu.

37 Kena aba aburitasia, N'adeki fa n'aciadisia ibici; motu ajiahu.

38 ¶ Kian bena, Joseph Arimathea kondi, Jesus amairikotosia barin, tomoroa aiakatwa oloko amarohu Jewno obora odoma, akwaiaba goba Pilate l'onnakin bia Jesus ifirohu: kena Pilate auta goba i. Kiodoma l'anda goba, Jesus ifirohu onnakici.

39 Nicodemus bajia anda goba, atenwa lihi anda goba Jesus amun kasakoda, l'onnaka goba myrrh aloe oma arantasia, abar hundred pound ikisidasia jiaro.

40 N'onnaka goba Jesus ifirohu kiana, n'adikita goba linen kimisa oloko n boeatu abu, Jewno akaratant olokoji jiamutu.

41 Yumuntu l'isikonwa aburridatu okona yara goba; yara oloko ki aodoci-sikwa imiliatu, alikai koro asikosisa goba oloko.

42 Kiodoma yumuni ki Jesus n'asika goba, Jewno iibidisia kasakabo oloko odoma; aodoci-sikwa omunin odoma.

CHAP. XX.

ATENWATU kasakabo oloko sabbath adiki, Mary Magdalene anda, mauci abuin, kasakoda kan kwon, aodoci-sikwa mun iro, kena t'adeka siba onnakonwa aodoci-sikwa orea

2 Kiodoma t'adarida, t'anda Simon Peter amun, aba Jesus amairikotosia l'ansisia amun, N'onnaka Adaieli aodoci-sikwa oloko area, kena maicin wa yumuntu n'asikin i, ta ajian namun.

3 Kiodoma Peter, abali l'omairikotosia omaci aftikida goba, kenbena aodoci-sikwa mun n'anda goba.

4 N'adarida goba biaman: abali l'omairikotosia adarida goba Peter obora, kenbena l'anda goba lobora aodoci-sikwa mun.

5 Kena l'ohododwa goba adekin tolokomun, linen kimisa borekwon l'adeka goba, tomoroa makodonwa la goba.

6 Simon Peter anda l'iinabo kiana, l'akodwa goba aodoci-sikwa olokomun, kena l'adeka linen kimisa borekwon,

7 Isogotu-kimisa bajia, l'isi okonatu goba l'adeka borekwon linen kimisa oma koro, tomoroa aba mun akodikitasia toaiya robuin.

8 Ika ki abali l'omairikotosia lobora andici aodoci-sikwa mun akodwa goba, kena l'adeka goba, kena l'ikiduada goba.

9 Tobora maicin nan goba aburitasia odoma, l'akenakonwa bia aodocino orea okonomun.

10 L'omairikotosiano akoiwa goba nauaiya n'asikwa mun iro kiana.

11 ¶ Tomoroa Mary ajinama goba aodoci-sikwa aramakona aiiyan; ika tu-t'iyen t'ohododwa goba, adekin aodoci-sikwa olokomun.

12 Kena t'adeka biamano angelno eketonwa ariratu ekehu abu abollitin, abarli l'isi mairia, abarli l'okuti mairia, yumuntu goba Jesus ifirohu atorodon.

13 Hiaro, ama odoma b'uiya? na ajian tumun. N'onnakin d'Adaien odoma, kena maicin da yumuntu n'asikin i; ta ajian namun.

14 Kenbena ika tu torajia tan ajian, t'isifuda goba

Q

akoikitan, kena t'adeka Jesus ajinamun, maicin ta goba Jesus ni.

15 Hiaro, ama odoma buiya? alikai ibici b'auada? la Jesus ajian tumun. T'ikisi goba i yara ikita-kwongi bia; Adaieli, b'onnaki faroka bi yaha rea i, yumuntu b'isikin i b'ahakate damun, kena daii onnaki fa i; ta ajian lomun.

16 Mary; la Jesus ajian tumun, T'isifuda goba to-aiya, Rabboni; (kia asoaga, D'adaianasia,) ta ajian lomun.

17 Jesus ajiaga tumun, Mibibidin bate di; mausin kwa dan aiomun bonnan D'aci ibici odoma: tomoroa b'osa d'augioci ibici, ahakan namun; D'ausa aiomun bonnan D'aci ibici, hui Icinaci ki ibici; Wacinaci damun ibici, Wacinaci homun ki ibici; *la ajian; bali namun; la.*

18 Mary Magdalene anda goba ahakan l'omairikotosiano omun t'adekin Adaieli okonomun, toraha l'ahakasia tumun okonomun.

19 ¶ Kia kasakabo, bakilama ki atenwatu kasakabo sabbath adiki, ika tu bawhusibo atagonwa yumun tu l'omairikotosiano aherakidan amarohu Jewno obora odoma, Jesus anda goba, anakabo l'ajinama goba, Maiimahu homun, la ajian namun.

20 Toho l'ajian bena l'odokota goba namun l'okabo l'adurasibo bajia. Kiodoma l'omairikotosiano adekici Adaieli alikibi goba.

21 Maiimahu homun; la ki kiana Jesus ajian namun ba; Daci imigodon di jin, ki jiaro ki Daii imigodon ba hu; la.

22 Toho l'ajian bena, l'ahakoba goba n'akonomun; H'onnakate Satu laloko; la ajian namun:

23 Alika jiaro orea wakaiahu h'odokoda, t'odokodwa naurea; kena alika jiaro omun wakaiahu h'ikitakota, c'ikitakotwa namun; la.

24 ¶ Tomoroa Thomas, cibiamtitu liri Didymus, abarli biam-kutibanano oreaci, nama goba koro ika tu Jesus andin.

25 W'adeka goba Adaieli; na goba abano l'omairikotosiano ajian lomun kiana. Tomoroa l'ajia goba namun, Madekin da faroka fotobotori adiki l'okabo roko, masikin da faroka ibiro-d'akaboa fotobotori adiki olokomun, maciadin da faroka d'akaboa l'adura-sibo olokomun, mikiduddin da fa; la.

26 ¶ Kabuin-timen kasakabo adiki, l'omairikotosiano ki goba ba t'olokomun, Thomas n'ama; kena Jesus anda goba, bawhusibo atagwa barin, anakabo l'ajinama goba, Maiimahu homun; la goba ajian.

27 L'ajiaga Thomas omun kiana, B'akilaka ibiro-b'ukaboa, kena b'adeka d'akabo; b'akilaka b'ukaboa, aciadan d'adurasibo olokomun; kenbena mikiduddin fa koro bu, tomoroa ikiduadici *fa bu*; la.

28 Thomas oonaba goba n ajian lomun, D'Adaien, Wacinaci damun *bui*: la.

29 Thomas, b'adikin odoma di, b'ikiduada, la Jesus ajian lomun: madikinci barin di, ikiduadici ki di, alikibitoo: la.

30 ¶ Yuhoro sabu adokotahu Jesus onyi goba barin, l'omairikotosiano omakana, kia koro aburitwa toho kaarta oloko.

31 Tomoroa toho ki aburitwa, hui ikiduddin bia Christ Wacinaci Aiicin Jesus, kenbena hui ikiduadici kamunin bia kokkehu liri abu.

CHAP. XXI.

KIAN bena Jesus adokotwa ki goba ba loaiya l'omairikotosiano omun Tiberias bara mairia; l'odokotwa goba toho jin.

2 Eragi goba Simon Peter; Thomas, cibiamtitu liri Didymus; Nathanael Cana Galilee mun kondi; Ze-

bedee sanoci bajaia ; biamano l'omairikotosiano bajaia.

3 D'asia fa, la Simon Peter ajian namun. Waii bajaia ausa fa b'uma, na ajian lomun. N'afitikida goba abaren aiigin mihi olokomun; kenbena kia origahu amakoro n'auciga goba.

4 Tomoroa mauci abuin Jesus ajinama goba teribomun: tomoroa l'omairikotosiano maicin goba Jesus ni.

5 Ireno, akotahe h'amuniga? la Jesus ajian namun kiana. Abakoro, na goba oonaban l'ajian.

6 H'otobada nete mihi iisa mairia, kenbena h'aucigi fa: la goba ajian namun. Kiodoma n'atobada goba n, kenbena mamari goba n'aiyurakwani n yuhoni himi odoma.

7 Kiodoma Jesus amairikotosia l'ansisia, Adaieli lihi, ma ajian Peter omun. Ika tu Simon Peter akonabon Adaieli okonomun, l'akerawa goba asia-arin ekehu abu, (mekecin odoma i,) kena l'idehada goba bara rako mun.

8 Abano l'omairikotosiano anda goba botu oloko; (matahan teribo orea odoma ie, tomoroa biam hundred cubit jiaro robuin,) naiyuraka goba nete himi abu.

9 Cikin n'andin teribo mun, n'adeka goba ikihi coal abutu yumun, himi bajaia t'ajeago, meli bajaia.

10 H'onnakate aba himi h'aucigisia waboka; la Jesus ajian namun.

11 Simon Peter ausa goba, nete l'aiyuraka goba ororo mun, ibetu ifrotu himi abu; abar hundred ajeago biam-loko kia ajeago kabuin-kutibana; bariga yuhonin torajin, nete maiherakidonwa goba.

12 Mahara h'ate, h'okotate? la Jesus ajian namun. Alikai koro l'omairikotosia mamaron goba adagaton i, Alikai bui? main: naicin Adaielin odoma i.

13 Jesus anda kiana, l'onnaka meli, kena l'isika goba n'amuni n, himi bajaia.

14 Toho jia la goba kabuinin Jesus adokotonwa l'omairikotosiano omun, l'akenakonwa bena aodocino orea.

15 ¶ N'akoton bena, Jesus ajiaga Simon Peter omun, Simon, Jonas aiici bui, b'ansika di naha aji? la. Ahe, Adaieli; b'aiita d'ansin bu, la ajian lomun. B'abuia lamb damuntu, la ajian lomun.

16 L'ajia ki ka ba lomun biamahi, Simon, Jonas aiici bui, b'ansika di? la. Ahe, Adaieli; b'aiita d'ansin bu, la ajian lomun. B'abuia d'asikapon, la ajian lomun.

17 L'ajia ki ka ba lomun kabuini, Simon, Jonas aiici bui, b'ansika di? la. Nokonni goba Peter, b'ansika di? lani ajian kabuini lomun odoma; Adaieli, tomakwa b'aiita, b'aiita d'ansin bu, la ajian lomun. B'abuia d'asikapon, la Jesus ajian lomun.

18 Kiduan, kiduan, d'ajiaga bumun, ibikidolia b'ahani ka, b'uidwa goba buaiya, alomun jiaro b'osatin b'akona goba; tomoroa haben bena bu, b'imisidi fa b'ukaboa, kena abarli aiidi fa bu, kena l'onnaki fa bu yumun iro tu mausati ban, la.

19 Toho jia la goba ajian adokotoci aodahu l'ikali metisia bia abu Wacinaci. Toho jia lan bena ajian, B'osate dai'inabo; la ajian lomun.

20 Peter asifudaci adeka Jesus amairikotosia l'ansisia ausin li'inabo, lihiki aiยุกontwaci l'oloa okonomun ika tu goba n'akoton, ajiaci ki, Adaieli, alikai asikiti-ci bu? main.

21 Ika tu Peter adekin i, Adaieli, ama liraha onyi fa? la ajian Jesus omun.

22 Dansi faroka l'oaboddin bia d'andin obora, ama bumun toraha? la Jesus ajian lomun. Bui ausate dai'inabo, la.

23 Kiodoma kaugikaugimici okoboroko toho ki ajiahu goba, l'omairikotosia ki maodonin bia, na: to-

moroa, Maodon lan bia, la koro Jesus ajian lomun; tomoroa, D'ansi faroka l'oaboddin bia d'andin obora, ama bumun toraha, la.

23 Lihiki l'omairikotosia ahakaci toho okonomun, aburitici ki toho, kena w'aiita l'ahakasia kiduanin.

25 Yuhoro sabu Jesus onyisia goba, tomakwa t'okonomun aburito faroka, tomakwa iren kaarta aburitasia bia maboran ma ororo ajeago, d'ikisika. Kiduain.

APOSTOLENO ONYISIA I. 9.

APOSTLENO ONYISIA.

~~~~~
CHAP. I.

TOBORATU ajiahu d'amurretisia goba, Theophilus, tomakwa Jesus onyisia okonomun, l'omairikotan okonomun bajia.

2 L'onnakonwa aiomun iro obora; l'onnawasio apostleno omun ajiahu l'isikin bena Satu Ialoko abu.

3 L'odokotwa kokkehia naiiki omun l'oforrakitonwa bena mamurridani abu *l'cdokotwa* yuhohon; biamloko kasakabo n'adeka goba i; Wacinaci isauka okonomun l'ajia goba bajia.

4 Aherakida nan ka l'ahaka goba namun, mausin han bia Jerusalem warea, tomoroa h'oaboddali Awa asikisia bia *homun* obora, kia ki h'akonnaba goba Daii orea, la namun.

5 John abaptize da goba oniabu abu barin, tomoroa hui abaptizedo fa Satu Ialoko abu, yuhoro koro kasakabo toho warea, la namun.

6 Aherakida nan ka, n'adagata kiana i, Adaieli tanahu b'isiki fa Israel omun *n'isauka* ba? main.

7 L'ajiaga namun kiana, Hui koro aiita ma alikani *n*, cikisi bajia *maicin ha*; loaiya l'itata okona abu Awa ikitan lomunwa *odoma n*.

8 Tomoroa tata-okona h'aucigi fa, Satu Ialoko andin bena h'ajeago mun, kena Daii okonomun h'ahaka fa, Jerusalem mun, tomakwa Judea ororo mun, Samaria mun. bajia, tahajibetu ororo mun bajia.

9 Toraha ajia lan ka, adeka nan ka *l'ibici*, l'onnakoa aiomun iro, ororo onnaka kiana i n'akosi orea.

10 Adeka kwa nan ka aiomun bonnaro, ausa lan ka, biamano wadili ariraci-eke ajinama namun.

11 Naiiki ajiaga, Galilee konono wadili hui, ama ibia ajinama kwa ha adekin aiomun bonnaro? Lihiki Jesus onnakoci haurea anda fate ba l'ausin aiomun bonnaro jin ki ba ; na.

12 N'akoiwa kiana Jerusalem mun aiomuntu ororo warea, Olive nasia asan, kia Jerusalem warea abar Sabbath kasakabo akonahu.

13 Ika tu n'akoionwa *bawhu-yuho* mun, aiomuntu-sikwa bawhu olokomun n'ausa, yumuntu goba ie, Peter, James, John, Andrew, Philip, Thomas, Bartholomew, Matthew, James Alpheus aiici, Simon Zelotes, Judas James augici mici.

14 Yumun kwa re na goba namakwa n'akwaiabonwa abu, hiarono oma, Mary Jesus oiyu l'augioci mici baja.

15 ¶ Kia kasakabo oloko Peter ajinama goba anakabo amairikotasiano omun, ajian; (abar hundred ajeago abar-loko namakwa ikisidasia iri.)

16 *Peter ajiaga*, Wadili, d'augioci, kiduani ki aburitasia iibidonwa bia goba, Satu laloko ajiasia David areroko abu Judas okonomun, (lihi ausa goba abokotatici Jesus abu.)

17 Lihi *Judas* w'amaci goba, Adaieli asika goba lomun toho w'ikitasia ibena.

18 Lihi aiaunta goba kabuea l'owakaia iauna abu, kena, l'itikida goba l'aboloka muniro, anakujibo kiana l'okurradaga, l'itte kiana hara afitikidin.

19 Namakwa Jerusalem konono aiita kiana n, kiograma n'ajian abu kia kabuea n'asaga, Akeldama, main; kia, Ite kabuea, main.

20 Psalm kaarta oloko t'oburitwa l'okonomun, L'isikwa amalokododoia, alikai koro kasikwan bia yumun; kena, Abali onnakia l'ikitasia, motu.

21 Naha wamaci Adaieli Jesus aiada kwa man ka wama,—

22 (John baptism warea, l'onnakonwa waurea obora;) —*wamaci* abarli asiko fa ahakaci bia l'akenakonwa okonomun wama: la *namun*.

23 Biamano n'asika kiana, Joseph, cibiamtitu l'iri Barsabas, Justus nasia asan, *lihi abarli*; Matthias baja.

24 N'akwaiaboa kiana, ajian, Bui, Adaieli, aicici namakwa lokono oloa; naha biamano orea b'onnasia b'aicikita *wamun*.

25 L'onnakin bia kia ikitasia ibena, apostle *bia i*, kia orea Judas atikida goba l'owakaia odoma, ausin loaiya l'isikwa mun iro; na *ajian n'akwaiabonwa abu*.

26 Kena lot n'asika goba, lot onnawaka Matthias *apostle bia i*, abar-kutibanano apostleno oma goba kiana i.

CHAP. II.

IKA tu goba Pentecost kasakabo andin, abar oloko goba ie namakwa.

2 Abaren aiomuni warea akonnakitahu anda goba, tatatu auaduli afudin jin, t'ibekita kiana bawhu n'abolitisia oloko.

3 Alokodotu iehi karaia namun, ikihi jin; namakwa *n'asi* ajeago t'anda kiana maiakwon.

4 Ibe goba kiana ie namakwa Satu Ialoko abu, n'aainataga kiana ajian ababetu ajiahu abu, ki jia ta Satu Ialoko ajia-koton ie.

5 Jerusalem mun kasikwa goba Jewno, akwaiaboaci wadili *naii*, namakwa akirikiano aiomun abomun wareaci.

6 Ika tu ki n'akonnabon kia okonomun, namakwa lokono aherakida goba, aiyuratin n'ansiwa; namakwa n'akonnabon apostleno ajian aba aba mutu nauaiya n'ajian ki odoma.

7 N'abokwa kiana ia namakwa, Hadeka, Galilee wareaci koro namakwa naha? na ajian namuni-kwawa.

8 Ama odoma kiana w'akonnaba namakwa n'ajian waii ajian abu, w'ibikidosia abu ajiahu?

9 Parthia konono, Media konono, Elam konono, Mesopotamia ororo ajeago kasikwaci, Judea konono bajaia, Cappadocia konono, Pontus konono, Asia konono bajaia.

10 Phrygia konono, Pamphylia konono, Egypt konono; Lybia ororo konono Cyrene mairia; abawareaci Rome konono, Jewno *naii*, n'amairikotosiano bajaia.

11 Crete konono, Arabia konono, w'akonnaba n'ajian woaiya w'ajian isogotu-koro Wacinaci onyisia okonomun; na *namuni-kwawa*.

12 N'abokwa kiana ia namakwa, *t'okonomun*, Ama kibi okonomuntu toho? na *namunikwawa*.

13 Abano imitaga *ie*, Ibeci imiliatu wine abu naraha, na ajian.

14 ¶ Tomoroa Peter ajinama abar-kutibanano oma, kakonnakin ajian namun; Judea konono wadili hui, Jerusalem mun kasikwaci bajaia, toho okonomun h'aici *fa*, daii ajian h'akonnabate kiana.

15 Sumuleci bia h'ikisika naha, *sumule* koro *ie*, kabuin hour robuin kasakon bena *u*.

16 Tomoroa toho ki prophet Joel ajiasia goba okonomun;

17 Wahajia tadikitu kasakabo oloko dai'ialoko d'asonko fa namakwa n'asiroko okonomun, la Wacinaci ajian, h'isanoci a prophesi-doa fa kiana, h'otonoci bajaia; hui ibikidoliaci adeki fa karaiahu, hui habeci otoboniwa fa.

18 Wadili d'asanonoci hiarono d'asanonoci mici oko-

ñomun d'asonko fa dai'ialoko wa kia kasakabo oloko, kena naiti aprophesi-doa fa.

19 Kena isogotu-koro amateli d'adokoto fa aiomun okona, tabomuntu ororo ajeago *fa* adokotahu bajaia; ite, ikihi, oraro jiamutu koreli bajaia:

20 Adaili abato fa orirokon bia *n*, ite *bia* fa kaci bajaia, ifrotu amarontatu Adaieli kasakabo andin obora.

21 Kenbena, asimakici Adaieli iri isado fa nama-kwa; la *goba Joel ajian*.

22 Israelno wadili hui, toho ajiahu h'akonnaba, Jesus Nazareth kondi, l'ansisia wadili Wacinaci adokota goba hui okoboroko, tatatu onyihi abu, isogotu koro amateli bajaia, adokotahu bajaia; Wacinaci onyisia ki l'abu hui okoboroko, hoaiya bajaia hui aiita *n*.

23 Lihi, Wacinaci asikisia goba l'okoborokwon abu, aicici tokonomun tobora; hui onnaka kiana *i*, wakaiatu akabo abu asikin aburridatu okona *i*, aforrin *i*:

24 Lihiki Wacinaci akenako kota adokodon aodahu karihi oreo *i*, mamarini ma kia *aodahu* abokota kwon odoma *i*.

25 David ajia goba lihi okonomun, Imehiwabu Adaieli d'adeka d'asibomun wa; lihi d'iisa mairian odoma, mamariga kiana d'arulukonwa *laurea*:

26 D'aloa alikibitoa kiana; d'aie bajaia alikibe; d'asiroko bajaia ahakobo fa oaboddin *b'ubora*:

27 Hell oloko dai'ialoko maiibon bani fa odoma; mamari fa bu'ibin saci bumun *onabo oloko* koloci bia.

28 Kokkehu omunirotu waboroko b'aicikita damun, b'isibo abu b'ibekiti fa di alikibi abu, la *goba David ajian*.

29 Wadili, daugioci, iflici h'icinaci David okonomun d'ahakaia homun maiakatonwa oloko; lihi aoda

goba barin, akaratonwa bajaia, l'akaratosia oloko yaha w'ama tanahu kwon.

30 Lihiki prophet, aicici Wacinaci asweardoasia ajian lomun okonomun, Bu'sanoci orea isirokoho abu Christ d'akenako koto fa abollitici bia bu'bolliti-kwonahu ajeago, main.

31 Kia *ajiahu* okonomun aiita lan ka, Jesus akenakonwa okonomun l'ajia goba kiana; lihi ialoko maiibikotonwa man bia hell oloko, lihi isiroko bajaia makolon bia.

32 Lihiki Jesus Wacinaci akenako kota, kia okonomun ki waii wamakwa ahakaga.

33 Wacinaci iisa mairia akabo aiomun iro onnakin odoma i, Satu Ialoko l'auciga Awa orea l'ahakasia okonomun *wamun*; l'osonka kiana toho, h'adekisia h'akonnabosia bajaia.

34 David mausin kwa ma aiomun bonnaro barin, tomoroa loaiya l'ajiaga, Adaieli ajiaga d'Adaien omun, Bu'bollita d'iisa mairia,

35 Kaiimaci bumun d'asikin obora ala bia bu'kuti abomun, main, la *David*.

36 Kiodoma Israel sanoci aicia kiduanin, lihiki Jesus h'isikisia goba aburridatu okona Wacinaci asika Adaieli bia Christ bia bajaia, la *Peter namun*.

37 ¶ Kia *ajiahu* n'akonnabon kona, t'iciada n'aloa, Wadili, w'abogenoci, alika wa fa? na ajian Peter omun abano apostleno omun bajaia.

38 Peter ajiaga namun kiana, H'isifuda, abaptize-dikitonwa homakwa hui Jesus Christ iri abu, h'owa-kaia adokodonwa bia haurea, kena asikasia *bia* homun h'aucigi fa Satu Ialoko.

39 L'ahakasia goba okonomun, hui omunin *bia n*, h'isanoci omunin *bia n*, namakwa tahadici omunin *bia* bajaia *n*, Adaieli Wacinaci asimakitisiano *bia n*; la namun.

40 Yuhoro kibi kijiamutu ajiahu l'ahaka goba, onyikitin *isahi* namun, H'isadwa hoaiya toho makoborokwatu ikirikia orea, la ajian.

41 ¶ Kena onnakici l'ajian alikibi abu abaptize-dikitwa goba; kia kasakabo kabuin thousandno ialoko anditu goba n'akonomun.

42 Tata kwa na kiana okona apostleno amairikotani abu, isanin namuni-kwawa; akurradaboho meli abu akwaiaboahu abu.

43 Amarohu anda namakwa *nai*ialoko okonomun, kena yuhoro isogotu-koro amateli apostleno onyika, adokotahu baja.

44 Ikiduadici kiana eragi goba n'abokwa-bon namakwa, alikan jiaro n'amunisia namakwa nanye.

45 N'onyikau n'amunisia n'aiyugara goba, alokodon namakwa nawa n, alikai jiali kamunaigaci omunin *bia* n.

46 Kasakabo ma na goba naii temple oloko, meli n'akurradabo goba baja aba aba mun bawhiji, n'akotoni abu n'akota kiana alikibi abu misitu oloa abu baja.

47 Apraisedici Wacinaci, kena namakwa lokono kansi goba ie. Kasakabo ma la kiana Adaieli asikin church olokomun abano isadoci bia.

CHAP. III.

PETER John mici amoda goba temple olokomun akwaiaboahu ika, bibici-timen hour.

2 Kena abarli wadili ikorihia karaiaci goba l'oiyu orea, *abano* onnaka goba i, kasakabo ma na asikin i temple isifodo isibomun, kia ki Isatuwabu nasia asan, akodoci temple olokomun lokwaiabon bia amateli.

3 Lihi adeka Peter John mici akodonwa bo temple olokomun, l'okwaiaba kiana *ie* amateli.

4 Peter kiana John mici adeka tatan l'ibici, ajian. B'adekate w'ibici, main.

5 L'adeka kiana n'ibici, amateli l'aucigin bia naurea.

6 Peter ajiaga kiana, Plata, korrokoru mutu kowaka damun; d'amunisia d'asika bumun; Jesus Christ Nazareth kondi iri abu b'akenakwate, akonan! la *lomun*.

7 Kena li'isa mairia l'okabo abu l'obokota i, onnakidin i, abaren l'okuti okona atatadwa, l'isairi bajia.

8 L'idehadaga kiana ajinamun, akonan, temple olokomun akodonwa nama; akonan, adehadan, apraisedin Wacinaci bajia.

9 Namakwa lokono adeka kiana l'akonan, apraisedin Wacinaci bajia.

10 N'aiita lihikin i abollitici goba akwaiabon *ie* Isatuwabu temple-isibo mun, manswaki na kiana abokonwa ia, adekin alika lan.

11 Ikorici isadoci abokota man ka Peter John mici, namakwa lokono eragi goba adaridin n'ibici bawhu sibo mun Solomon-ani nasia asan, manswaci abokonwa ia.

12 ¶ Peter adekin kona *ie*, l'oonabaga ajian lokono omun, Israelno wadili hui, ama odoma abokwaga huia toho okonomun; ama odoma tata kibi ha adekin waii ibici; wauaiya w'atata-okona abu wi'isa abu lihi loko w'akona-koton h'ikisika?

13 Abraham, Isaac, Jacob mici omun Wacinaci, waii icinoci Adaien ki, lihi akalimeta l'Aiici Jesus; hui asikitisia, Pilate isibomun abakoro ha goba l'okonomun, ika tu l'odokoda tin i.

14 Saci Misici okonomun abakoro ha goba, kena h'ansi goba aforrici l'odokodon bia homun.

15 Kena kokkehu Adaianasia h'oforra kita goba, Wacinaci akenako-kotosia aodocino orea, kia okonomun wamakwa waii ahakaga.

16 Lihiki iri, ikiduadahi l'iri abu atatadalihi loko okona, lihiki h'adeka, h'aiita baja i; kiduan iren, l'ikiduadin odoma i isa kiana i abaren homakwa hui isibomun.

17 D'aiita barin, d'augioci, *h'oforrin i* maiitani haia hawa, ki jin ki ba h'adaianasiano.

18 Tomoroa Wacinaci ahakasia okonomun wakili namakwa lo'prophetno areroko abu, kijia la kiana iibidikitini n, Christ aforrakitonwa bia goba.

19 ¶ H'isifuda kiana aialokoton h'oloa wa, h'owakaia arauadonwa bia haurea, ika tu fate ahakobahu ikisi andin Adaieli isibo warea.

20 Kena Jesus Christ l'imigodi fate, lihi okonomun ki ajiahu h'akonnaba tobora.

21 L'ihiki aiomun onnakisia, cikisi obora, ika tu bia tomakwa imiliatonwa ba, kia okonomun ki Wacinaci ahaka goba namakwa sabeci lo'prophetno areroko abu, ororo amurretonwa warea.

22 Moses ajia goba kiduanin *h'icinoci omun*, Abarli prophet Adaieli Wacinaci akenako-koti fa homun h'augioci oreaci, daii jiamuci *bia*, lihi h'akonnabo fa tomakwa l'ajiasia jiaro homun okonomun.

23 Kena kijia tu fa, namakwa kokkici makonnabatici lihi Prophet ajian aboado fa lokono okoboroko area, la *goba Moses h'icinoci omun*.

24 Kiduan iren, namakwa prophetno baja, Samuel adikici, namakwa *wakilici* ajian ahaka goba toraha kasakabo okonomun tobora.

25 Prophetno sanoci hui, ajiahu *kamunci* Wacinaci amurretisia waii icinoci omun isan bia *namun i*, ika tu l'ajian Abraham omun, Bu'sa odoma namakwa ororo ajeagoci akirikiano alikibito fa, main.

26 Hui ibici, *namakwa* nabora, Wacinaci imigodate l'Aiici wa Jesus, l'akenako-koton bena i; la-alikibitin bia hu, l'isifuda koton *bia* hu h'owakaia orea, la *Peter namun*.

CHAP. IV.

Lokono omun ajia kwa nan ka, priestno, temple capitan, Sadduceeno mici anda n'akona mun.

2 Kaiima goba *namun* ie, n'amairikotan lokono odoma, ahakan namun Jesus abu aodahu orea akenakwahu okonomun.

3 N'abokota kiana ie, atatadin n'asibo kia maucia oboramun, bakilaman odoma.

4 Tomoroa yuholi akonnaboci ajiahu ikiduada goba, abar-dakabo thousand jiarono goba wadili ikisidasiano.

5 ¶ Kenbena kia maucia, n'adaianasiano, habecino, aburiticino mici,

6 Annas priestno afudyi, Caiaphas, John, Alexander mici, priestno afudyi oiono bajaia, aherakida goba Jerusalem mun.

7 Anakabo n'asikin bena ie, n'adagata ie, Ama tata-okona abu, alikai iri abu, bonyi bona toho? na namun.

8 Kena Peter, Satu Ialoko abu ibeci, ajiaga namun, Lokono adaianasiano hui, Israel habecino bajaia,

9 H'ikisidi faroka u tanahu, isatu onyihi okonomun, alika lan ikorici isadonwa okonomun;

10 Hui homakwa aici fa n, namakwa Israelno bajaia aici fa n, Jesus Christ iri abu, Nazareth kondi lihi, aburridatu okona hui asikisia, Wacinaci akenakotosia ki aodocino orea, lihi ki odoma lihi loko aji-nama yaha h'isibomun tata-okona abu.

11 Amurreta-arino hui aboredisia siba lihi ki *Jesus*, asikasia tinarokotu bia.

12 Abano koro isada ma *u*, aba koro irihi asikasia lokono okoboroko aiomun abomun, w'isadosia bia abu, la *namun*.

13 ¶ Ika tu n'adekin Peter John mici mamotonwan, n'aiita barin mamairikotonwaci naii, maicinci bajia; n'abokwa goba ia, aicin ie Jesus omacin goba ie.

14 N'adeka bajia wadili isadoci ajinamun nama, mamariga kiana amahu nan ajian n'akonomun.

15 Tomoroa n'ahakaga namun n'ausin bia aba mairia naurea; n'ajiaga kiana namuni-kwawa,

16 Alike wa fa naraha? isogotu-koro n'oniyika barin, namakwa Jerusalem konono aiita tokonomun *bajia*; kena mamariga abakoro wan waii tokonomun.

17 Tomoroa *w'ikiadali ajiahu*, mausa sabun tan bia lokono okoborokoji, wajiali namun wamaronton bia ie, majian nan bia abali jiali omun toho irihi abu tana nahu warea; na *namuni-kwawa*.

18 N'asimaka kiana *ba* ie, ahakan namun, Hui majian mali abaren, mamairikotan han bia Jesus iri abu, na *namun*.

19 Tomoroa Peter John mici oonaba goba n'ajian namun ba, Hui ajian w'akonnabon bia Wacinaci ajian aji sabu? kia isa Wacinaci omakana? h'adagatoa hoaiya!

20 Mamariga *majian* wan w'adekisia w'akonnabosia mutu okonomun, na namun.

21 N'ajia sabu ka kiana n'amaronton bia ie, n'ausikita kiana ie; mamariga n'aucigin alike nan bia aboadin ie, lokono obora amaron odoma ie, Wacinaci n'akalimetin odoma namakwa, kia onyisia okonomun.

22 Biam-loko wiwa aji sabuci goba haben lihi loko isadoci.

23 ¶ N'ausikitin bena ie, n'ausa goba nauaiya nai'iono ibici, ahakan namun tomakwa priestno afudyino habecino mici ajian namun okonomun.

24 Kia n'akonnabon bena, abaren namakwa kakon-naki goba kiana n'ajian Wacinaci omun, Adaieli, Wacinaci bui! amurretici aiomun, ororo, bara, tomakwa tolokotu bajaia ;

25 B'ikita-kwonci David areroko abu bui ajia goba, Ama ibia akirikiano kaiimaga, lokono onyitika makoborokwahu ?

26 Ororo adaienoci-wabu ajinama, n'adaianasiano bajaia aherakidaga kaiimaci Adaieli omun, lihi Christ omun bajaia ; main.

27 Kiduani ki, saci bu'sa Jesus, b'isadisia, libiki amun kaiimaci aherakida goba, Herod, Pontius Pilate mici, abano akirikiano Israelno mici bajaia.

28 N'onyin bia b'ukabo asikisia n'onysisia bia, b'okoborokwon abu *wakili* tobora.

29 Tanahu b'adeka *ie*, Adaieli, *b'akonnaba* amaron-tatu n'ajian ; kena b'usanonoci b'umamarondo fa b'ajian n'ajian bia.

30 B'imisida b'ukaboa isadin, b'onyi kita ifrotu adokotahu *wamun*, isogotu koro amateli bajaia, saci b'usa Jesus iri abu ; na *akwaiabonwa*.

31 ¶ N'akwaiabonwa bena, n'aherakidasia oloko bawhu akorogosa okona *n'abu*, ibe goba kiana ie namakwa Satu Ialoko abu, ajian Wacinaci ajian mamaroni abu.

32 Yuholi lokono ikiduadici kamunci abaro oloa, abaro ialoko bajaia, alikai koro ajia goba l'amunisia okonomun, Daii ani toho, main ; tomoroa namakwa nanye tomakwa.

33 Ifrotu tata-okona abu apostleno ahaka goba Adaieli Jesus akenakonwa okonomun, ifrotu isahi namakwa n'akonomun goba.

34 Mamuni na goba alikai jiali kamunaigaci : alikai jiali kamunci l'ohorora wa, bawhu bajaia, aiyugara n ; kena n'aiyugarisia iauna abu n'anda,

35 Asikini n apostleno okuti amun, *n'*alokoda kiana n namakwa mamunci amateli omun.

36 Kena Joses, Barnabas nasia asan Apostleno, (kia asifudo faroka ahaikatahu okoboroko aiici, main,) Levite lihi Cyprus ororo wareaci,

37 *Lih*i kahororaci aiyugara n, plata abu l'andate, asikini n apostleno okuti amun.

CHAP. V.

TOMOROA abarli, Ananias ci iri, Sapphira l'iretu oma aiyugara goba abar l'ohorora.

2 Lisada goba c'iauna ibena, l'iretu baja aiita tokonomun, kena anakuji abu l'anda asikin apostleno okuti amuni n.

3 Tomoroa Peter ajiaga, Ananias, ama odoma b'uloa ibe Satan abu, amurrigatoan Satu Ialoko omun, isadin bumunwa h'ohorora iauna ibena?

4 *Wakili* b'amuni-hia n, bui koro ani toraha? toiyugaronwa adiki, tata koro b'ukona *c'iauna b'ikitan bia* bumunwa? Ama odoma b'uloa olokomun b'akodo-kota toho *wakaiahu*? lokono koro omun murriga bu, tomoroa Wacinaci omun *murriga bu*, la lomun.

5 Ananias akonnabon kona kia ajiahu, l'itikida onabomun asikin l'ialoko wa: kena kia okonomun akonnaboci manswa goba amaron ie namakwa.

6 Ibikidoliabeci akenakwa kiana adikitin i, onnakin i akarata ibici.

7 Kabuin hour jiaro adiki l'iretu akodwa, maicin taia.

8 Peter oonabaga kiana ajian tumun, B'ahakate damun, toho kani iauna h'oiyugara h'ohorora? la *tumun*. Ahe, toho kan c'iauna, ta ajian *lomun*.

9 Peter ajiaga tumun kiana, Ama odoma eragi ka nomurretin ajiahu, ikisidin Adaieli Ialoko wakaiahu

abu? b'adeka, akaratici b'ireci bawhu-sibo mun n'akuti anda bote, bui bajia abu n'ausa fa ba, la tumun.

10 Abaren t'itikida kiana l'okuti amun, asikin tialoko wa; ibikidoliabeci akodwa kiana ba, auciginin aodahia; n'ausa kiana t'abu c'ireci amun akaratini n.

11 Namakwa church konono ajeago ifrotu amarohu anda kiana, namakwa lokono akonnaboci kia okonomun *amaro goba* bajia.

12 ¶ Kena apostleno akabo onyi goba yuhoro adokotasia, isogotu-koro amateli bajia lokono okoboroko; kena Solomon bawhu-sibo oloko goba ie namakwa eragin.

13 Kena alikai koro asikoa goba loaiya naman jiz lan bia, tomoroa lokono adaiakita goba ie.

14 Kena yuholi sabu ikiduadici anda goba Adaieli amun, yuholi kibi wadili hiarono bajia.

15 N'afitikida kiana aboaci abu bawhu okoboroko, asikin ie n'atorodo-kwonahu ajeago nonnaki-kwona ie ajeago bajia, Peter abollin bo liya aiabota ma abano jiaro.

16 Yuholi lokono anda kiana Jerusalem mun c'ikirajitu bawhuyuhu warea, aboaci abu n'anda, vauhahu akaritisiano abu bajia, n'isadwa kiana namakwa.

17 ¶ Priestno afudyi akenakwa kiana, l'omaci bajia, (Sadduceeno naii ki,) manswa kibenci aiimawtonwa *naii*.

18 Kena apostleno n'abokota goba, asikin ie siba-oloko.

19 Tomoroa kasakoda Adaieli angel atoroda siba-isifodo, afitikitin ie, ajian *namun*,

20 H'ausa, ajinamun temple oloko ajian lokono omun tomakwa ajiahu kia kokkehu okonomun, la *namun*.

21 Kia n'akonnabon kona, mauci abuin n'ausa kiana temple olokomun amairikotan. Tomoroa priestno afudyi anda, l'omaci baja, asimakin adaierobici-eragin namakwa, Israel sanoci habecino baja, kena siba mun iro l'imigoda *abano* aunakici bia ie namun.

22 Tomoroa abokota-arino ausici maucigin ma goba ie siba oloko, n'anda kiana ba ahakan namun,

23 W'auciga siba atagonwa isaren, c'ikita-kwononoci t'isibomun ajinama kwa ma ; tomoroa w'atorodon bena n, mamariga w'aucigin alikai jiali t'oloko, na.

24 Kia n'akonnabon kona, priestno afudyi, temple capitan, priestno afudyino mici, maicin ma alika tani fa kia *ajiahu* ifirotonwa.

25 Kena abarli anda ahakan namun, Wadili h'isikisia siba-oloko ajinama bo temple oloko amairikotan bo lokono, la namun.

26 Capitan ausa kiana abokota-arino oma aunakin ie maiimahia, amaron lokono obora ie odoma, siba abu n'aiyukon oboraji ie.

27 N'andin bena n'abu, adaierobici eragin isibomun n'asika kiana ie ; kenbena priestno afudyi adagata ie,

28 Ajian, Waii koro atukuda goba hu, mamairikotan han bia kia irihi abu? kena h'ibekita Jerusalem h'omairikotani abu; liraha *Jesus* itena h'isika tika w'akona mun, la *namun*.

29 ¶ Peter oonabaga kiana *n* ajian, abano apostleno mici baja, Loko aji sabu koma w'akonnabon Wacianaci.

30 Waii icinoci Adaien akenako kota *Jesus*; lihiki h'oforrisia goba, aiiodokoton i ada okona.

31 Lihiki Wacinaci aiomuntisia k'isaa mairia l'okabo abu Adaianasia bia Isada-kwonci bia, asifuda-kotoci bia Israelno n'awakaia orea, adokodoci bia baja wakaiahu *lokono* orea.

32 Lihi okonomun ahakaci waii kia *ajiahu* abu;

ki jin ki ba Satu Ialoko, Wacinaci asikisia akonnaboci l'ajian omun, na *namun*.

33 ¶ Kia n'akonnabon kona, n'aloa akaritwa, n'amur-reta kiana ajiahu n'aforin bia ie.

34 Abarli ajinama kiana adaierobici-eragin okoboro, Pharisee lihi, Gamaliel ci iri, amairikotaci misitu-ahakahu, namakwa lokono kansisia lihi; l'ahakaga namun n'afitikitin bia apostleno nauroa niiman.

35 Kena l'ajiaga namun, Israelno wadili hui, h'aiitoa alika han bia naha lokono.

36 Toho kasakabo oboora Theudas ajinama goba, ifirotwa-tici loaiya l'ajian abu; abano wadili, bibici-hundred jiarono, kaheraka goba l'oma; lihi aforrasia goba, namakwa ikiduadici i ataba-kotwa goba haran.

37 Lihi adiki Judas Galilee kondi ajinama goba kasakabo oloko ika tu n'airi aburitonwa, yuholi kibi lokono l'ausa kita goba l'iinaboa: lihi bajia aboadwa, kena namakwa ikiduadici i ataba-kotwa goba.

38 Kiodoma d'ajiaga homun, Maiyuratin hali naraha ansi, hajia-naii; lokono *oloo oloko* area faroka toho n'ikisidosia imikebon, toaiya t'iibo fa.

39 Tomoroa Wacinaci orea faroka n, mamari koma h'aboadini n; h'ikisido faroka *aboada-tini* n, Wacinaci oma h'oforraan bia, la namun.

40 Isaniwai na kiana lomun; kena apostleno n'asimaka *ba*, aboragin ie, atukudan ie majian nan bia Jesus iri abu, ausikitin ie.

41 ¶ N'ausa kiana adaierobici-eragin isibo warea; alikibe kiana ie, isan Adaieli kikisin odoma ie n'amunaigatonwa bia l'iri okonaria.

42 Kasakabo man temple oloko, tomakwa bawhu oloko, miibidati na amairikotan, ajian Jesus Christ okonomun.

CHAP. VI.

KIA kasakabo oloko, yuho nan ka amairikotasiano ; *abano* Greece wareaci aononoda ti goba Hebrewno okonomun, nai'iono botobaci hiarono maucigin man odoma, ika tu n'asikin kamunaigaci omun kasakabo man.

2 Biam-kutibanano *apostleno* asimaka kiana namakwa amairikotasiano, ajian *namun*, Isa koro waii omun, w'aiibin bia Wacinaci ajian, tapel *robuin* w'ikitan bia.

3 Kiodoma, w'augioci, h'onnawali biam-timeno wadili hoiono, isasiano n'ajian okonomun, ibeci Satu Ialoko abu kakoborokwahu abu, w'asikin bia ie toho n'ikitan bia.

4 Tomoroa waii asiko fa kasakabo ma wan bia akwaiabonwa, ajiahu w'ikitan bia, na *namun*.

5 ¶ Namakwa lokono isaigatwa kia ajiahu odoma ; kenbena Stephen n'onnawaka, lihi wadili ibeci ikiduadahi abu Satu Ialoko abu, kena Philip, Prochorus, Nicanor, Timon, Parmenas mici, Nicolas bajaia, amairikotasia lihi Antioch wareaci.

6 Apostleno isibomun n'asikisia naii ; n'akwaiabonwa bena n'asika n'akaboa *n'asi* ajeago.

7 Wacinaci ajian kibiloko sabu ka kiana, Jerusalem mun yuho wabu goba ie amairikotasiano ; yuholi priestno akonnaba goba bajaia ikiduadin.

8 Kena Stephen, ibeci ikiduadahi abu tata-okona abu bajaia, onyi goba isogotu-koro amateli adokotasia *bia* lokono okoboroko.

9 ¶ N'akenakwa kiana abano synagogue okonono, (kia Libertino, Cyrene wareaci, Alexandria wareaci mici synagogue nasia asan,) Cilicia wareaci Asia wareaci mici bajaia : n'aimahaimadaga Stephen.

10 Mamari goba n'ajinamun *l'isibomun*, kakoborokwahu abu *Satu* Ialoko abu l'ajian *odoma*.

11 Abano wadili n'asika kiana ajiaci *bia*, Wakaiatu wabu aijahu w'akonnaba l'ajian Moses okonomun Wacinaci okonomun bajaia, na.

12 Lokono n'arulukokita kiana, habecino, aburitici mici bajaia; andin lokona mun, abokoton i; adaiero-bici-eragin amun andin l'abu.

13 Murrigaci ajian l'okonomun n'ajinama-kita kiana, ajiaci *bia*, Liraha miibida-tika ajian wakaiatu wabu ajiahu toho isatu isikwahu okonomun, misitu-ahakahu okonomun bajaia ;

14 W'akonnaba l'ajian, Jesus Nazareth kondi aboadi fa toho isikwahu, l'ialokoto fa bajaia Moses asikisia wamun, la lihi, na.

15 N'adeka kiana l'ibici namakwa abollitici adaiero-bici eragin, angel isibo jia ta l'isibo n'adekin.

CHAP. VII.

PRIESTNO afudyi ajiaga kiana, Kiduan, torajia ta? main.

2 *Stephen* ajiaga kiana, Wadili, d'abogenoci, d'acinioci mici hui, hakonnabate *d'ajian*; Kalimeci Wacinaci araiatwa goba waii icinaci Abraham omun, Mesopotamia mun lan ka goba, Charran mun kasikwan obora i.

3 B'osa b'ohorora orea, b'ohonanoci orea bajaia, b'andali ororo d'adokotosia fa bumun amun, la *Wacinaci lomun*.

4 Chaldeano ororo l'iiba kiana, kasikwan Charran mun; yu warea ki, l'ici aodon bena, l'anda goba toho ororo mun yumuntu hui kasikwan tanahu.

5 Masikin la goba ororo ibena lomun, l'okuti jiaro l'isikisia *bia* ajeago, tomoroa l'ahaka goba lomun, D'asiki fa bumuni n b'amunisia *bia*, b'usanoci kamunin *bia* b'adikiloko n; main; masa kwa lan ka goba.

6 Toho jia la goba Wacinaci ajian, Aba ororo mun b'usanoci kasikwan bia ; yumuni ki aiero fa ie, amunaigatonwa bajia, bibici hundred wiwa.

7 Kenbena kia akirikia aierodaci ie d'ikisidi fa, la Wacinaci ajian ; kia adiki b'usanoci afitikidi fa naurea ausin, kena yaha n'ikita fa di, la lomun.

8 Kena ajiahu l'isika lomun circumcision abu, isan bia namuni kwawa ie, kena Abraham kasa goba Isaac, acircumcise-dikiti i kabuin-timen kasakabo oloko ; kena Isaac kasa goba Jacob, Jacob kasa goba biam-kutibanano ifilici h'icinoci.

9 Ifilici h'icinoci aiyugara goba Joseph, Egypt ororo munin bia i, mansi nan n'ajici bian odoma i ; tomoroa Wacinaci l'oma goba.

10 L'oborata goba i l'amunigatoan orea, kena isahi kakaborokwahu mutu l'isika goba lomun Pharaoh Egypt ororo adaien-wabu isibo mun, kena adaihu bia l'isika i Egypt ororo mun, tomakwa l'isikwa omun bajia.

11 Amisia ika goba tomakwa Egypt ororo ajeagoji, Chanaan ororo ajeagoji, ifirotu kamunaigahu bajia ; waii icinoci maucigin ma goba akotahe.

12 Tomoroa Jacob akonnabon kona Egypt ororo munin marisi okonomun, waii icinoci l'imigoda kiana atenwa.

13 Kena tadiki Joseph aicikitwa goba l'obugenoci omun, Joseph ikirikia bajia aicikitwa Pharaoh omun.

14 Joseph imigoda kiana asimakiti l'ici Jacob lomunwa, namakwa l'oiono bajia, kabuin-loko ajeago abar-mairia-kutihi kokkici.

15 Jacob ausa goba Egypt mun iro kiana, yumuni ki l'ooda, waii icinoci bajia aoda.

16 N'ifiro abu n'ausa kiana ba Sychem mun iro, asikin ie aodoci-sikwa oloko, kia Abraham aiauntisia goba plata abu Sychem ici Emmor sanoci orea.

17 Tomoroa ika tu ikisi omunin Wacinaci ahakasia

R

okonomun, l'osweardoasia okonomun Abraham omun ki, lokono aiyuhotwa sabu goba, yuho kibi nan bia Egypt ororo mun.

18 Abali Egypt adaien-wabu akenakwa, lihiki maicin ma goba Joseph.

19 Lihiki *wakaia* goba w'akirikia omun kaienikohu abu, wakaia waii icinoci omun i; aboredikitin kori-liaci n'asanoci namun, makokkin bia ie.

20 Ika ki Moses karaia goba, isakani-man, kabuin kaci goba n'ikitan i l'ici isikwa oloko.

21 Ika tu n'aboredin i, Pharaoh otu onnaka goba i, ikitan i toaiya t'isa wa.

22 Kenbena Moses amairikotwa goba tomakwa Egypt konono kaienikoni abu, tata l'okona l'ajian abu, l'onysisia *bia* bajia.

23 Biam-loko wiwan bena i, l'oloa olokoa l'adeka ti goba l'augioci wa Israel sanoci.

24 L'adeka goba *Egypt kondi* amunaigatan abarli, l'oborata kiana i, imisidini n kamunaigaci omun, Egypt kondi l'okorata kiana, *aforrin* i.

25 L'augioci aicin ma t'okonomun l'ikisi goba, l'okabo abu Wacinaci aboratin bia ie; tomoroa maicin na goba t'okonomun.

26 Kena kia maucia l'odokotwa ki goba ba namun, aiimawtoa nan ka namuni-kwawa, l'isada tika namuni-kwawa kiana ie, Wadili, kaugikaugi-mici hui, ama odoma wakaia homuni-kwawa hu? la ajian namun.

27 Tomoroa *abarli* wakaia onyici l'oioci omun acirikida *Moses*, ajian, Alikai asika bu w'adaianasia bia, ikisida-arin bia bajia wamun?

28 B'uforra tika di, miaka Egypt kondi b'uferrin jin? la lomun.

29 Moses ateda kiana kia ajiahu odoma, kena *Median* ororo mun aba-wareaci *jia* la goba, yumuni ki biamano l'isa goba.

30 Kenbena, biam-loko wiwa adiki, Sina aiomuntu ororo malokon-aukili mun Adaieli angel araiatwa goba lomun, tibokili mun ikihi akoloko.

31 Moses adekin kona n, l'abokwa goba ia kia l'adekin odoma, ika tu l'ausin cibici omunin adekini n, Adaieli ajian anda lomun,

32 B'icinoci omun Wacinaci Daii, Abraham omun Wacinaci, Isaac omun Wacinaci, Jacob omun Wacinaci Daii! la ajian. Kena Moses akorogosa okona amaron adekin c'ibici.

33 Adaieli ajiaga lomun kiana, B'ufuila b'usapatun b'ukuti okonarea, yumuntu b'ajinamun ororo isatun odoma.

34 D'adeka goba d'aiiono amunaigatoan Egypt mun, n'iberosoan bajia d'akonnaba goba; d'atokodate kiana d'aboratin bia ie; mahara bate kiana, bui d'imigodi fa Egypt mun iro, la.

35 Lihiki Moses, n'aboredisia goba nauroa, Alikai asika bu w'adaianasia bia ikisida-arin bia bajia? n'asia goba ajian omun; lihiki Wacinaci imigoda kiana n'adaianasia bia, n'aboratakwonci bia bajia; tibokili mun l'adekisia angel akabo abu.

36 L'ofitikita kiana ie *aierohu orea*, isogotu koro amateli l'odokotoni *abu*, Egypt ororo mun; Koretu-Bara okoborokoji bajia, kenbena malokon-aukili mun, biam-loko wiwa.

37 ¶ Lihiki Moses ajiaci goba Israel sanoci omun, Abarli prophet Adaieli Wacinaci akenako-koti fa homun h'augioci oreaci, daii jiamuci bia, lihi ajian h'akonnabo fa, la.

38 Lihiki *Moses* church oma goba malokon aukili mun, angel ajiaci lomun oma bajia, Sina aiomuntu ororo mun; waii icinoci omaci *lihi*; akokkititu ajiahu l'auciga l'isikisia bia wamun.

39 Lihiki waii icinoci makonnabati-masia goba, to-

moroa n'acirikidasia nauroa lihi; n'aloa olokoa n'a-koiwa ti ki goba ba naii Egypt mun iro.

40 N'ajiaga kiana Aaron omun, B'umurreta *aiatahu* w'akwaiabosia bia omun, ausici bia w'abora; lihi Moses andikita te u Egypt warea *barin*, tomoroa maicin wa alika lan, na.

41 Baka-'sa n'amurreta goba kia kasakabo oloko, kia aiatahu omun sacrifice n'asika kiana, nauaiya n'akabo amurretisia abu alikibe kiana ie.

42 Wacinaci asifuda goba kiana, asikin ie, yuhoro kibi aiomun okonatu omun n'akwaiabonwa bia; kijia ta aburitonwa prophetno kaartan oloko; Israel sanoci hui, Daii omun h'isika goba aforrasia, sacrifice bajia, biamloko wiwa, *ika tu goba* malokon aukili munini hu? *takoro barin*.

43 Tenti h'onnaka goba barin Moloch isikwa ki, Remphan wiwa *jiamutu* bajia, aiatahu h'omurretisia ki hokwaiabosia bia omun; d'onnakiti fa kiana hu Babylon a-mairia sabu, motu *aburitonwa*.

44 Waii icinoci kamuni goba *aba Satu* tenti adokotahu bia namun *Wacinaci okonomun*, malokon aukili mun, ajiaci Moses omun ahakan jin, l'omurretin bia n l'adekin olokojin jin.

45 Kia bajia waii icinoci n'adikilokoci onnakisia goba Joshua oma abano akirikiano ohorora mun, kia *akirikiano* Wacinaci akudisiano goba waii icinoci isibo warea David kasakabo obora.

46 Lihi *David* aucigici isahi Wacinaci omakana, amurreta ti goba tenti Jacob Adaien isikwa wa.

47 Tomoroa Solomon amurreta goba bawhu lomun.

48 Tomoroa Aiomunci-wabu kasikwa ma koro temple amurretasia akabo abu oloko, ki jin kiana prophet ajiaga,

49 Aiomun d'abolliti-kwonahu, ororo bajia ala d'akuti

abomuntu, ama kiana bawhu h'omurreti fa damun ?
la Adaieli ajian, alomunga d'abora yumuntu bia d'aha-
kobuin ?

50 Daii koro akabo amurretisia goba toraha toma-
kwa ? la Wacinaci ajian.

51 ¶ Hui tatabudici onoro, macircumcise-dikiton-
waci oloa, akuyuko bajaia ; imehiwabu hui aforraatika
Satu Ialoko oma ; ki jin ki goba h'icinoci, kijin ki ba hui.

52 Alikai prophet hui icinoci koro akudisia goba ?
prophetno ahakaci Misici *Jesus* andin okonomun, *l'an-*
din obora, *hicinoci* aforra goba : lihi *Misici* ki hui asi-
kitisia, aforrin i wakorrau kibi !

53 Misitu-ahakahu angelno asikisia hui ki auciga
goba, kena mikitan ha goba n ; la *Stephen* namun.

54 ¶ Kia n'akonnabon kona, n'aloa akaritwa, ata-
raton bajaia n'airisiboa lomun.

55 Tomoroa lihi, ibeci Satu Ialoko abu, adeka goba
tatan aiomun bonnaro ; adekin Wacinaci kalime, *Jesus*
bajaia ajinama-kwon Wacinaci iisa mairia.

56 L'ajiaga kiana, H'adeka, aiomun atorodonwa
d'adeka, loko Aiici bajaia ajinama kwon Wacinaci iisa
mairia, main.

57 Kena n'asimakaga kakonnakitu asimakahu abu,
atagin n'akuyuko wa, namakwa ren n'adarida kiana
l'ibici,

58 Bawhu yuho warea aboredin i ; siba abu aiyukon
i *aforrin i* ; ahakaci l'iri asika n'ekewa, *aforra nan ka*
i, ibikidoliaci, Saul ci iri, okuti amun.

59 N'aiyuka kiana siba abu Stephen, Wacinaci omun
l'isimakaga, ajian, Adaieli *Jesus*, dai'ialoko b'onnaka
bumunwa ! main.

60 L'okurowasitwa kiana asimakan kakonnakitu
asimakahu abu, Adaieli, masikin ba toho wakaiahu
n'akonomun, main. Kia l'ajian bena, l'adunka goba.

CHAP. VIII.

ISANIWAI la kiana Saul Stephen aiikain okona. Ika ki Jerusalem muntu church konono ibici n'auada goba kaiima abu; kena namakwa n'ataba goba Judea ororo ajeagoji Samaria ororo ajeagoji man bajaia Apostleno robuin ibara goba.

2 Abano akwaiaboaci wadili ausa goba Stephen abu, akaratin i; manswaci anokonedoan ajian l'okonomun.

3 Saul kiana aboada ti goba aradin church: akodonwa tomakwa bawhu olokoji, aiyurakan wadili hiarono bajaia, asikin ie siba oloko.

4 Kiodoma tomakwaji atabakotooci ausa goba ahakan *satu* ajiahu.

5 Philip ausa kiana Samaria bawhu-yuho mun iro, ahakan Christ okonomun namun.

6 Namakwa ren lokono ikita goba Philip ajiasia namun; akonnabon, adekin bajaia adokotasia l'on-yisia.

7 Yauhahu asimakatu kakonnakitu asimakahu abu afitikida yuholi kamunci n orea, kena yuholi belec aboaci isadwa goba, ikorici bajaia.

8 Kia bawhu-yuho mun goba kiana ifirotu alikibihi.

9 Tomoroa abarli wadili, Simon nasia asan, semicici kia bawhu yuho mun goba tobora, Samaria konono l'omurrida goba l'isemehi abu, Ifilici daii, la namun.

10 Lihiki n'ikita goba kiana namakwa, ibilino ifilibeci bajaia, Ifirotu Wacinaci tata-okona kamunci lihi, na ajian l'okonomun.

11 Lihi kiana n'ikita goba, wakili warea l'omurridan goba l'isemehi abu odoma ie.

12 Tomoroa Philip ajian n'ikiduddin bena Wacinaci

isauka okonomun, Jesus Christ iri okonomun baja, n'abaptize-dikitwa kiana, wadili hiarono baja.

13 Kena Simon baja ikiduada goba; l'obaptize-donwa bena, Philip omarobu la goba, abokonwa ia; adekin adokotasia, ifirotu l'onysisia baja.

14 Jerusalem munci apostleno akonnabon kona Samaria *konono* aucigin Wacinaci ajian okonomun, Peter John mici n'imigoda n'ibiciro kiana.

15 Ika tu naii andin n'akwaiaboa n'akonomun kiana, Satu Ialoko n'aucigin bia.

16 Matokodon kwa tan abarli jiali okonomun odoma, abaptizedo robu na goba Adaieli Jesus iri abu.

17 Ika ki n'asika n'akaboa *n'asi* ajeago, Satu Ialoko n'auciga kiana.

18 Simon adekin kona Satu Ialoko asikonwa apostleno asikin n'akaboa abu, l'akilaka kiana plata namun,

19 Ajian, Daii baja omun toraha tata-okona h'isikate; d'asikisia okonomun d'akaboa, aucigin bia Satu Ialoko, la *namun*.

20 Tomoroa Peter ajiaga lomun, B'uplaten aboado fa bu'ma; Wacinici asikisia, plata abu *bu'iauntahe* bia b'ikisin odoma.

21 Mamariga b'aboken toraha ibena; bui oloa mimitisin Wacinaci isibomun odoma.

22 B'usifuda kiana toraha bu'wakaia orea, akwaiabonwa Wacinaci omun; *wakaiatu* b'uloa jiaro adokodwa ma baurea.

23 Sipetu tokorira olokon d'adekin odoma bu, wakaiahu abu b'akeronwa baja; la lomun.

24 Simon oonabaga kiana *n*, ajian, Hui akwaiaboa Adaieli omun d'akonomun, toraha b'ajiasia abaro jiaro mandin man bia d'akonomun,, la namun.

25 Naii ahakan bena Adaieli ajian, Jerusalem mun iro n'akoiwa ba, ajian satu ajiahu yuhoro Samaria isikwahiji man.

26 ¶ Adaieli angel ajiaga Philip omun, B'akenakwate, ausin anaki-mairiatu ororo mun iro, waboroko ausitu Jerusalem warea Gaza mun iro, kia ki malokon aukili, la lomun.

27 L'akenakwa kiana ausin: kena abarli wadili Ethiopia kondi; eunuch lihi adaielci, Ethiopia konono afudu-wabu Candace isanci; isatu tomakwa t'amunisia ikita-kwonci lihi; ausici Jerusalem mun ibin akwaiaboa ibici;

28 L'akoionwa bote, l'isesia oloko bolla kwa la goba, prophet Esaias kaartan aridin.

29 Philip omun *Satu* Ialoko ajiaga kiana, B'osa, omuni kaini main toraha sesi orea, main.

30 Philip adarida kiana l'ibiciro, akonnabon l'iridin Esaias prophet kaartan; B'aiita b'uridisia okonomun? la ajian *lomun*.

31 Alika da ma kiana aicini n, abarli mamairikotan ia di? la ajian. B'amodate abollitin dama, la kiana Philip omun.

32 Toho aburitasia l'iridisia, Sikapo aforrasia bia jia la ausikitonwa; sikapo sa aiyiheritici t'obarra isibomun majianin jia la matorodonin l'irerokoa.

33 Ika tu l'amunaigatoan ikisidahu onnako laurea; alikai ahaka fa l'ikirikia okonomun? l'okokke onnakonwa ororo orea odoma; motu *aburitonwa*.

34 Eunuch oonabaga kiana ajian Philip omun, Dakwaiaba bu *b'ahakan bia di*, alikai okonomun toho jia la prophet *aburitin?* loaiya l'okonomunwa, abarli jiali botta okonomun? la lomun.

35 Philip kiana atoroda l'irerokoa, ahakan lomun Jesus okonomun, kia ki aburitasia okona ausin.

36 Waboroko olokoji n'ausin bo, aba oniabu amun n'anda, eunuch ajiaga kiana, B'adeka oniabu yaha, ama kiana ikiada di mabaptize-donwa dan bia? main.

37 Tomakwa b'uloa abu b'ikiduadi faroka, bu *bap-*

tize-doa ma, la Philip ajian lomun. Daii ikiduada Jesus Christ Wacinaci Aiici, la kiana oonaban ajian.

38 L'ajian abu l'ajinama-kita sesi; n'atokoda kiana oinirako mun, Philip eunuch mici, lo 'baptize da kiana i.

39 Ika tu oinirako warea n'amodin Adaieli Ialoko onnaka goba Philip laurea, eunuch madekin ma goba kiana ba i; l'ausa kiana alikibi abu waboroko olokoji.

40 Tomoroa Philip aucigwa goba Azotus mun; l'ausin bena *kia bawhu-yuho* okoborokoji, tomakwa bawhu-yuhoji man l'ajia goba, Cesarea mun l'andin obora.

CHAP. IX.

SAUL areroko orea aftikida kwa ta amarontatu ajiahu, l'oforra *tika* Adaieli amairikotosiano, l'ausa *kiana* priestno afudyi ibici.

2 Adagaton kaarta l'isikin bia lomun, Damascus mun-betu synagogue konono omun, *Jesus amairikotosiano d'aucigi* faroka, wadili jiaro hiarono jiaro, d'akera fa ie andinte n'abu ba Jerusalem mun, *la lomun*.

3 Ausa lan ka, Damascus orea omun goba i; abaren aiomun wareatu kalimehi akalimetwa goba l'ikiraji.

4 Kena onabo ajeago mun l'itikida, kena l'akonnaba ajiahu, Saul, Saul. ama ibia b'akuda di? main lomun.

5 L'ajiaga kiana, Aikai bui, Adaieli? main. Adaieli ajiaga kiana, Jesus Daii, b'akudisia; kari fa bumuni n b'iagasa faroka aciaditu bu, main.

6 L'okorogosa kiana okona, abokonwa ia, ajian, Adaieli, ama b'ansika d'onysin? main. B'akenakwa, ausin bawhu-yuho mun iro, yumuni ki *abarli* ahaka fa bumun b'onysisia bia okonomun, la Adaieli ajian lomun.

7 N'ajinama goba wadili ausici l'oma mamarin ajian, ajiahu n'akonnaba *barin*, tomoroa madekin na abarli jiali.

8 Saul akenakwa kiana onabo ajeago area; l'akosi atorodonwa bena, mamari goba abarli jiali l'adekin; tomoroa abokoto robu na goba l'okabo andin Damascus mun l'abu.

9 Kabuin kasakabo madekin la goba, makotonin matenin bajaia.

10 ¶ Damascus mun goba abarli amairikotasia, Ananias ci iri; lihi omun Adaieli araiatwa goba, ajian, Ananias! main. B'adeka di, Adaieli, la kiana lomun.

11 Adaieli ajiaga lomun, B'akenakwa, ausin waboro olokoji bawhu okoborokoji Misitu nasia asan, Judas isikwa mun b'adagatali Saul Tarsus kondi okonomun, l'okwaiabonwa *damun* odoma.

12 L'adeka abarli wadili, Ananias ci iri, araiatoci akodonwa lamun, l'okaboa asikin l'okona mun, l'adekin bia, la *Adaieli lomun*.

13 Ananias oonabaga kiana, Adaieli, lihi okonomun yuholi ahakaga damun, manswa l'onyin wakaiahu sabeci b'uiono Jerusalem konono omun;

14 Yaha bajaia tata-okona l'amuniga priestno afud-yino orea, namakwa asimakici bu'iri okonomun l'akerin bia, la.

15 Tomoroa Adaieli ajiaga lomun, B'osa, d'onnewasia lihi, dai'iri l'onnakin bia abano akirikiano omakana, n'adaienoci-wabu omakana, Israel sanoci omakana bajaia.

16 D'adokoto fa lomun alomantu karihi l'aucigi fa dai'iri okonaria, la *Adaieli Ananias omun*.

17 Ananias ausa kiana, bawhu olokomun akodonwa, l'okaboa asikin l'ajeago; Saul d'augici, Adaieli, Jesus,

araiatoci bumun waboroko oloko ika tu b'andin yaha lihi imigodate di *b'ibiciro*; b'adekin bia; Satu Ialoko abu iben bia bu, la ajian lomun.

18 Abaren l'akoloko warea t'itikida isogotu teda jiamutu; l'adeka kiana abaren, kena l'akenakwa, abaptize-dikitonwa.

19 L'okoton bena, tata kaini ka l'okona. Damascus munci amairikotasiano oma kibena sabu goba kiana Saul.

20 Abaren n'asynagogue oloko Christ okonomun l'ajia goba, lihiki Wacinaci Aiici, main.

21 Kena namakwa akonnaboci i abokwa ia, ajian, Lihi koro aboadici goba *namakwa* asimakici kia iri okonomun Jerusalem mun? kena yaha l'andate l'on-yin bia kia ki ba, l'ausin bia n'abu l'akerin *ben* ie priestno afudyino ibici? na.

22 Tomoroa Saul auciga sabu goba tata-okona, Damascus mun kasikwaci Jewno l'omajian-dikita goba, Kiduan lihi Christ, la aicikitin namun.

23 ¶ Yuhoro kasakabo adiki Jewno amurreta goba ajiahu n'aforrin bia i.

24 Tomoroa Saul aiita goba n'aiakatonwa l'oboraji. Tisifodo noma mun n'oabodda goba, kasakabo kasakoda main, n'aforrin bia i.

25 Amairikotasiano onnaka kiana i kasakoda, wall ajeago area atokodo-koton i *ifirotu* kauri oloko.

26 Saul andin bena Jerusalem mun, amairikotasiano oma ti goba barin i, tomoroa namakwa amaro goba l'obora ie, mikiduddin nan lihi baja amairikotasian odoma.

27 Tomoroa Barnabas aunaka goba i ausin l'abu apostleno ibici, ahakan namun l'okonomun, Adaieli *Saul* adeka waboroko oloko, l'ajiaga kiana lomun, kena *Saul* ajiaga mamaronihia Jesus iri abu Damascus mun, la *namun l'okonomun*.

28 Nama goba kiani i Jerusalem mun akodonwa afitikidin bajaia.

29 Kena l'ajia goba mamaronihia Adaieli Jesus iri abu Greece wareaci omun, tomoroa n'auada goba alika nan bia aforrin i.

30 Kia okonomun l'obogenoci aicin kona, Cesarea mun n'ausa l'abu, yu warea imigodon i Tarsus mun iro.

31 Kenbena church konono ahakoba goba, Judea, Galilee, Samaria bajaia mun, n'atatadwa kiana okona; akonan amarohu abu Adaieli obora, Satu laloko ahai-kata goba n'akoboroko, n'aiyuhotwa goba *bajia*.

32 ¶ Kenbena, ausa lan ka Peter tomakwaji, Lydda mun kasikwaci sabeci amun l'anda goba bajaia.

33 Yumuni ki l'auciga abarli, Eneas ci iri, kabu-intimen wiwaci goba l'otorodo-kwonahu ajeago, aboaci goba belen.

34 Lihi omun Peter ajiaga kiana, Eneas, Jesus Christ isada bu; b'akenakwate, b'otorodo-kwonahu isadin, main. Abaren l'akenakwa kiana.

35 Namakwa kasikwaci Lydda mun Saron mun bajaia adeka kiana i, n'asifuda goba kiana Adaieli ibici.

36 ¶ Joppa muntu goba abaro *hiaro* amairikotasia, Tabitha tu iri, kia *ajiahu* asifudotu Dorcas, main; yuhoro isabetu kia hiaro onyi goba, asikin yuhoro kamunaigacino omun.

37 Kenbena, kia kasakabo oloko aboa goba n, aodon; n'asogonson bena n aiomun bawhu oloko n'asika goba n.

38 Lydda omunin Joppa oreo odoma, amairikotasio akonnaba goba Peter yumunin okonomun, n'imigoda l'ibici biamano wadili, akwaiabon i abaren lan biate ausin n'ibici.

39 Peter akenakwa kiana ausin nama. L'andin bena,

n'ausa l'abu aiomun bawhu olokomun; namakwa hotobaci hiarono ajinama goba akausan i, aiin, adokoton lomun ekehu kimisa bajia Dorcas amurretisia, *kokke* kwa tan ka nama.

40 Tomoroa namakwa Peter afitikita goba ie, kena l'okurowasitwa akwaiabonwa; kena c'ifiro ibici l'isifudaga, ajian, Tabitha, b'akenakwate, main. T'otroda kiana t'akosiwa, t'adekin kona Peter, t'akenakwa abollitin.

41 L'isika kiana l'okaboa tumun onnakidini n, kena l'isimaka sabeci botobaci bajia, asikin kokkehia namuni n.

42 Namakwa Joppa konono aiita kiana n, kena yuholi ikiduada goba Adaieli.

43 Kenbena, yuhoro kasakabo kibena goba i Joppa mun, abarli Simon teda-isada-arin oma.

CHAP. X.

CESAREA mun goba abarli wadili, Cornelius nasia asan; centurion *lihi*, soldarono Italiano nasia asan *capitan*.

2 Akwaiaboaci lihi, amaroci Wacinaci obora, namakwa lisikwa olokoci bajia, yuhoro asikici kamunai-gaci lokono omun, akwaiaboaci Wacinaci omun imehi-wabu.

3 Bibici-timen hour jiaro kasakabo oloko, isare la adekin abarli Wacinaci angel araiatoci akodonwa bote lamun; Cornelius! main ajian lomun.

4 L'adekin kona l'ibici amaro goba i, Amahu, Adaieli? main ajian. L'ajiaga lomun kiana, B'ukwaiabonwa, b'isikisia kamunai-gaci omun bajia anda Wacinaci isibomun, l'okoborokwon bia bu.

5 Tanahu abano wadili b'imigodali Joppa mun iro, asimakitin Simon, Peter nasia asan:

6 Abali Simon teda-isada-arin omaci lihi, lihi isikwa

bara ribo mairia: ama b'onyisia bia okonomun lihi ahaka fa bumun, la angel lomun.

7 Ika tu angel ajiaci Cornelius omun ausin laurea, biamano l'isikwa ikita-kwononoci l'isimaka, abarli soldaro akwaiaboaci bajia l'isanonoci oreaci.

8 Kia tomakwa okonomun l'ahakan bena namun, l'imigoda ie Joppa mun iro.

9 ¶ Kia maucia ausa nan ka, omunin bo bawhu-yuho orea, Peter amoda goba bawhu ajeago mun akwaiabonwa, abar-timen hour jiaro goba.

10 Amisia kibi la kiana, akota tin, tomoroa ika tu bo *akotahe* n'aucigin l'obora mun, l'obutadwa.

11 Kena l'adeka aiomun atorodonwa, abar *amateli* atokodonte lomun, ifrotu kimisa ahuidotu bibiten takoina mun jiamutu, atokodokotasia ororo ajeago mun jin.

12 Kia oloko tomakwa ororo ajeagotu bibitetu-okuti jiamutu, kakoiabetu bajia, aroaditu amateli bajia, kodibiyubi aiomun wareatu bajia.

13 Ajiahu bajia kakonnaki goba lomun, B'akenakwa, Peter ; b'uforra, akoton bajia *t'abu*, main.

14 Tomoroa Peter ajiaga, *Da* ma koro, Adaieli, alika koro abano akirikiano ikisia jiamutu mamaribentu d'eke be, main.

15 Ajiahu kakonnaki ki ka ba lomun ibiamtidonwa, Wacinaci amaribendisia mamaribentu mani bali asan, main.

16 Kabuini ka tan *lomun* ; kenbena tonnako ki ka ba aiomun bonnaro.

17 Maicin kwa lan ka Peter kia l'adekisia okonomun; Cornelius imigodosianote wadili adagata Simon isikwa ibici, n'ajinama kiana tisibo mun.

18 N'asimaka kiana, adagaton, Simon yaha Peter nasia asan? main.

19 ¶ Kakoborokwa kwa lan ka Peter kia araiatotu *lomun* okonomun, *Satu* laloko ajiaga lomun, B'adeka kabuino wadili auada b'ibici,

20 B'akenakwa kiana atokodon ausin nama, amateli obora mamaroni bu, Daii imigodonte odoma ie, main.

21 Peter atokoda kiana wadili ibici Cornelius imigodosianote, Hadeka h'auadisia ki ibici daii, ama odoma hui andate ? la ajian namun.

22 N'ajiaga kiana, Cornelius centurion, misici wadili, Wacinaci obora amaroci, Jewno akirikia isasia ajian okonomun, lihi omun Wacinaci ahakaga saci angel abu, l'imigodon bia b'ibici, b'andin bia l'isikwa mun, ajiahu l'akonnabon bia baurea, na Peter omun.

23 L'akodokota kiana ie asikin n'abora yumun. Kena kia maucia Peter ausa goba nama, abano l'augioci Joppa wareaci ausa l'oma.

24 Kia maucia adiki Cesarea olokomun n'akodwa goba. Cornelius oabodda n'abora kiana, asimakin l'ohonanoci l'oiono bajia n'aherakidan bia l'oma.

25 Ika tu bo Peter akodonwa, Cornelius ausa l'irabudiki, lotroda kiana l'okuti amun, akwaiabonwa lomun.

26 Tomoroa Peter abokota i onnakidin i, B'ajinama, daii bajia dauaiya loko, main ajian.

27 Ajia kwa lan ka l'oma, n'akodwa kiana, aucigin yuholi aherakidaci l'obora mun.

28 L'ajiaga namun kiana, Ha'iita, kia koro misi koma Jew wadili kaherakan bia andin aba akirikia wareaci oma ; tomoroa Wacinaci adokota damun, mamaribenci man dan bia asan alikai jiali.

29 Kiodoma d'andate d'imigodon d'ibici omaren mikiadoanihia ; d'adagata kiana, ama odoma h'imigoda d'ibici ? main.

30 Cornelius ajiaga kiana, Bibici kasakabo toho obora makoton da wakorrau jiaro kwon ; bibici-timen hour oloko d'akwaiaboa d'asikwa oloko, kena wadili ajinama d'asibomun kalimeci eke.

31 Cornelius, la ajian *damun*, b'ukwaiabonwa l'a-

konnaba, kamunaigaci omun b'isikisia Wacinaci kako-borokwa baja.

32 B'imigodali kiana Joppa mun iro, asimakin Simon, Peter nasia asan, abarli Simon teda-isada-arin isikwa mun ka i, bara ribo mairia; lihi andin bena l'ajia fa bumun, main.

33 Kiodoma d'imigoda b'ibici abaren; isa ba te andin. Tanahu kiana yaha u wamakwa Wacinaci isibomun, w'akonnabon bia tomakwa Wacinaci ahakasia bumun okonomun, la *lomun*.

34 ¶ Kena Peter atoroda l'irerokoa ajian, Kiduan d'adeka Wacinaci koro kansini ma abali aji sabu abali.

35 Tomoroa namakwa akirikiano oreaci jiali amaroci l'obora, onyici isahi; lihiki l'onnaka.

36 Ajiahu Wacinaci imigodosia Israel sanoci omun; Jesus Christ abu maiimahu okonomuntu satu ajiahu; (lihiki Adaieli namakwa namun.)

37 Kia ajiahu hui aicisia, tomakwa Judea ororo ajeagoji ausitu, Galilee warea; baptism adiki John ahakasia okonomun.

38 Jesus Nazareth kondi Wacinaci isadisia Satu Ialoko abu tata okona abu; lihi aiadici goba onyin isahi, isadin namakwa yauhahu abokotosia; Wacinaci l'omani odoma.

39 Tomakwa l'onyisia okonomun ahakaci waii, Jewno ororo ajeago, Jerusalem mun baja; lihiki n'aforrisia goba, aiiodokoton i ada okona.

40 Lihiki Wacinaci akenako-kotosia goba tekabuintu kasakabo oloko, maiakatonwa oloko adokoton i.

41 Namakwa lokono omun koro l'odokota *barin* i, tomoroa tobora l'onnawasioano omun; waii omun ki, w'akota l'oma aten baja aodocino orea l'akenakonwa bena.

42 L'ahakaga kiana wamun, w'ajian bia iokono

omun, ahakan *namun*, lihiki Wacinaci asikisia l'ikisidin bia kokkecino aodocino baja, main.

43 Lihiki okonomun namakwa prophetno ahakaga, lihi *Jesus* iri abu alikai jiali ikiduadici i owakaia adokodo fa laurea, la *Peter namun*.

44 ¶ Aja kwa lan ka Peter kia ajiahu, Satu Ialoko atokoda namakwa akonnaboci ajiahu ajeago mun.

45 Circumcision okonaci Peter oma andici, ikiduadici, abokwa kiana ia; abano akirikiano ajeago mun Satu Ialoko asonkonwa odoma.

46 N'akonnabon n'ajian aba iehi abu odoma, ifiroton Wacinaci. Ika ki Peter oonabaga kiana,

47 Abarli jiali kiana ikiada ma oniabu *naurea*, naha waii jiamuci aucigin Satu Ialoko mabaptize-donwa man bia? la

48 L'ahakaga kiana namun n'abaptize-donwa bia Adaieli iri abu. N'akwaiaba kiana i kibena sabun bia nama i.

CHAP. XI.

APOSTLENO n'augioci mici Judea munci akonnaba goba abano akirikiano aucigin Wacinaci ajian okonomun.

2 Jerusalem mun Peter andin bena, circumcision okonaci aimahaimadaga i.

3 Wadili macircumcise-donwaci amun akodoci bui; akoton nama baja; na ajian lomun.

4 Tomoroa Peter ahaka goba namun tomakwa okonomun atenwa warea, imisidin ajiahu,

5 Joppa bawhu-yuho mun goba di akwaiabonwa, kena abutadwa dan ka karaiahu d'adeka goba, Abaro amateli atokoda, ifirotu kimisa jin, atokodokotasia aiomuni warea bibici takoina abu jin, omuniga kiana t'andin daurea:

6 Tata kiana d'adekin c'ibici akoborokwatoan, ororo ajeagotu bibitetu-okuti d'adeka, kakoiabetu bajaia, aroa-ditu amateli bajaia, kodibiyubi aiomun wareatu bajaia.

7 Ajiahu d'akonnaba kiana, B'akenakwa, Peter, b'uforra, akoton bajaia *tabu*, main damun.

8 Tomoroa, *Da* ma koro, Adaieli, da ajian, alika koro abano akirikiano ikisia jiamutu mamaribentu akodwa be daii areroko mun, main.

9 Tomoroa ajiahu oonaba goba di aiomuni warea, Wacinaci amaribendisia, mamaribentu mani bali asan, main.

10 Kabuini ka tan *damun*, kena kia tomakwa onnakoia aiomun bonnaro.

11 Kena, abaren kabuino wadili anda ibin yumuntu di bawhu mun, imigodasia d'ibici Cesarea warea.

12 Kena *Satu* Ialoko ahaka goba di d'ausin bia nama mamaronihia amateli obora. Naha abar-timeno w'augioci ausa bajaia dama, kena wadili isikwa olokomun w'akodwa.

13 Kena l'ahakaga wamun alika lan angel adekin l'isikwa olokoa, ajinamun ajian lomun, Abano wadili b'imigodali Joppa mun iro, asimakin Simon, Peter nasia asan;

14 Kena lihi ahaka fa bumun ajiahu, isaditu bia bu, tomakwa b'isikwa olokoci bajaia, main.

15 Aiinata dan ka ajian, *Satu* Ialoko atokoda n'ajeago mun, wakili atenwa waii ajeago munin goba *n* jin.

16 Adaieli ajian d'akoborokwa kiana, John abaptize da goba oniabu abu barin, tomoroa hui abaptize do fa *Satu* Ialoko abu, la goba ajian.

17 Wacinaci asika naii omun l'isikisia waii ikiduadici Adaieli Jesus Christ omun jiamutu, ama kiana daii, daii ikiada ma kiana Wacinaci? la *Peter namun*.

18 Kia n'akonnabon kona, n'amaiaudwa kiana, akalimetin Wacinaci; Abano akirikiano bajaia omun kiana

Wacinaci asika *n*, *n'*asifudan bia kokkehu ibici, na ajian.

19 ¶ Ataba-kotasiano, aiyuratasiano ansi ika tu goba *Jewno aferrin* Stephen, ausa goba tahawai Phenice mun iro, Cyprus mun iro, Antioch mun iro bajia, ajiaci *satu* ajiahu Jewno omun robuin.

20 Abano Cyprus wareaci Cyrene wareaci bajia; Antioch mun *n'*andin bena, Greece wareaci omun *n'*ajia goba, ahakan Adaieli Jesus okonomun.

21 Adaieli akabo nama goba, yuholi ikiduada goba kiana, asifudan Adaieli ibici.

22 ¶ Jerusalem muntu church konono akonnaba goba kia okonomun, Barnabas *n'*imigoda kiana *l'*ausin bia Antioch mun iro.

23 *L'*andin bena, Wacinaci iisa *l'*adeka goba, alikibe kiani i, omunili Adaieli orea hu holoa itata-okona abu, la namakwa namun.

24 Lihi wadili isani odoma, ibeci Satu Ialoko abu ikiduadahi abu; kena yuholi lokono anda Adaieli amun.

25 Barnabas ausa kiana Tarsus mun iro, auadin Saul ibici.

26 *L'*aucigin bena i, Antioch mun *l'*anda *l'*abu. Kenbena abar wiwa *n'*aherakida goba church oloko, amairikotan yuholi lokono. Antioch mun atenwa amairikotasiano asoa goba Christiano, main.

27 ¶ Kia kasakabo oloko prophetno anda goba Antioch mun Jerusalem warea.

28 Abarli, Agabus ci iri, ajinama goba, *Satu* Ialoko abu ahakan, tomakwa ororo ajeagoji man ifrotu amisia-ika fa, main : *tadiki amisia ika* andate Claudius Cesar kasakabo oloko.

29 Amairikotasiano asika tika kiana, namakwa *n'*atata-okona mabentu, imigodon *n'*asikisia *bia* Judea konono *n'*augioci omun, *kamunaigacino n'aboratin bia*.

30 Kijia na kiana, imigodoni n Judea konono habecino omun, Barnabas Saul mici *ausa* t'abu.

CHAP. XII.

Ika jiaro ki Herod n'adaien-wabu ainata goba aiyuratin abano church konono ansi.

2 James John obugici l'oforra-*kita* kiana kaspara abu.

3 Jewno ta-alikibitin l'adekin odoma, l'ausa kiana taha sabu Peter bajia abokoton. Amaboradaasia meli kasakabo ika ki.

4 Abokotoci kiana i asika goba siba oloko i, abartimen-kutibanano soldarono omun asikin i n'ikitan bia i; lokono isibomun l'ofitikita ti goba i Easter adiki, *loforrakitin bia i*.

5 Siba oloko goba Peter ikita-kotonwa kiana: tomoroa church konono tata kwa ma goba akwaiabonwa l'okonomun Wacinaci omun.

6 Ika tu Herod afitikita tin i, kia origahu oloko Peter adunka goba biamano soldarono anakaroko; atimittwahia biama chain abu; bawhu sibo mun bajia abano ikita goba siba.

7 Kena Adaieli angel atokoda lamun, l'ikalime akalimetwa siba oloko, kena Peter adura kona l'ofatada, akenako koton i; B'akenakwa wabujin! main ajian. Chain kiana atikida l'okabo-koto okonarea.

8 Angel ajiaga lomun kiana, B'uidwa, b'ukuti-rokodo b'utimita b'okona wa, main: l'oniyika kiana n. B'obokorotwa b'eke abu, ausin dai'inabo, la kiana lomun.

9 L'ofitikida kiana ausin li'inabo, maicin la kiduanin kia angel onyisia, tomoroa araiatotu robuin l'adekini wa l'ikisi goba.

10 Ika tu n'abollin *soldarono* atenwaci ikitan, abano ikitaci *n'abolliga bajia*; bawhu-yuho mairiatu sipara-

ritu tisifodo amun n'anda, kia atorodwa goba toaiya n'abora, kena n'afitikida abollin abar waboroko olokoji bawhu okoborokoji; angel kiana ausa laurea abaren.

11 Ika tu Peter aiiitani l'awa, l'ajiaga, Wakorrau d'aiita kiduanin, Adaieli imigodonte lihi angel, Herod akabo roko orea aboratin di, namakwa Jewno oabod-dici d'abora orea baja, main.

12 Ika tu kia okonomun l'okoborokwon, John, Mark nasia asan, oiyu Mary isikwa mun l'anda; yumuni ki yuholi aherakidaga akwaiabonwa.

13 Peter akoratin bawhu sibo muntu tisifodo, ibiki-doliatu anda akonnabon, Rhoda tu iri.

14 Ika tu t'aicin Peter ajian ta alikibi odoma mama-riga tisifodo t'otorodon, adaridi robu ta akodonwa, ahakan, Peter ajinama bawhu sibo mun! main.

15 Bu'iauda-a, na kiana tumun. Tomoroa kijia kwa ta namun. Lihi angel te jiaro, na kiana ajian.

16 Akorakorada kwa la Peter. Ika tu bawhu sibo n'atorodon, n'abokwa ia adekin i.

17 L'auada kiana l'okabo abu ie, maiaukwa nan bia; kena l'ahakaga ie alika lan Adaieli afitikitin i siba oloko area okonomun. H'ausaili ahakan James omun w'augioci omun baja toho okonomun, la ajian namun. L'ofitikida kiana ba ausin aba mun iro.

18 Kasakoni bena *ie*, soldarono aiyurata goba n'ansiwa manswan, alika la Peter *atedin*, main.

19 Herod auadin l'ibici, mamari goba l'aucigin i; ikitacino kiana l'ikisida goba aforrakitin ie *namakwa*. Judea warea l'ausa kiana Cesarea mun iro, yumuni goba kiana i.

20 ¶ Manswa goba Herod aiimawtonwa Tyre Sidon mutu konono omun, tomoroa n'anda lamun abaren, kena Blastus, *Herod* adunka-kwonahu ikita-kwonci n'iisaigata namunwa, adagaton maiiman bia *Herod*

namun; n'ahorora *konono* aucigin akotahe *Herod ohorora* warea odoma.

21 Abar kasakabo oloko Herodabollita goba l'obolliti kwonahu ajeago, eketoaia l'adaiakitwa-kwonahu eke abu; ahakan ifrotu ajiahu namun.

22 Lokono kakonnaki ka kiana asimakan, Wacinaci ajian toho, loko koro *ajian toho*, na ajian.

23 Abaren kiana Adaieli angel akorata *Herod*, Wacinaci madaiakitin lan odoma; emenahu kiana eke *l'ifiro*, l'isika kiana l'ialoko wa.

24 ¶ Tomoroa Wacinaci ajian ibikidwa sabu goba, yuholi sabu *auciga n*.

25 Barnabus Saul mici akoiwa goba Jerusalem warea, n'iibidin bena n'onysisia wa, n'aunaka nama wa John, Mark nasia asan.

CHAP. XIII.

ANTIOCH muntu church oloko goba abano prophetno amairikotaci bajia: Barnabus; Simeon Niger nasia asan; Lucius Cyrene kondi; Manaen ibikidoci Herod tetrarch oma; Saul bajia.

2 Makotoni abu Adaieli n'ikitan ka, Satu Ialoko ajia *namun*, H'isika hauroa damun Barnabas Saul mici, *n'onysi fa* imikebohu d'asimakisia ibici i e, main.

3 Makotonihia akwaiaboa nan ka, n'asika goba n'akaboa *n'asi* ajeago, imigodon ie.

4 ¶ Naii, Satu Ialoko imigodosia, ausa kiana Seleucia mun iro; yu warea ki n'aweladoa mihu oloko Cyprus mun iro.

5 Salamis mun nan ka, Jewno synagogue oloko Wacinaci ajian n'ajia goba, John bajia n'amuni goba aboratici bia ie.

6 Ika tu n'ausin kia kaiiri ajeagoji Paphos mun, abarli semicici n'auciga goba, murrigaci prophet, Jew lihi, Bar-jesus ci iri:

7 Kia ororo adaien oma goba i, Sergius Paulus ci iri, kakoborokwaci wadili lihi; lihiki asimakici Barnabas Saul mici, akonnabatici Wacinaci ajian.

8 Tomoroa semicici Elymas, (kijia ta liri asifudonwa) ikiada n'ajian, asifuda tin adaiahu mikiduadin lan bia *satu ajiahu*.

9 Kena Saul, Paul baja l'iri, ibeci Satu Ialoko abu, adeka tatan l'ibici,

10 Ajian *lomun*, Ibeci bui tomakwa murrigahu abu tomakwa makoborokwahu abu, yauhahu isa bui, tomakwa misihi omun kaiimaci bui, mamari koma b'uibin aboadin misitu Adaieli abonaha?

11 Tanahu Adaieli akabo b'ajeago ka, makosi fa kiana bu, kibena fa madekin ban adaili ba, la *lomun*. Abaren oraro jiamutu atikida *l'akosi* okona mun, aorirokoton i, kena l'auada abano ibici aiadici bia l'abu l'okabo okona wa.

12 Kia adaiahu adekin bena, l'ikiduada kiana; Adaieli okonomuntu ajiahu abokokoton l'ia odoma.

13 Paul l'omaci mici ausin bena *mihu oloko* Paphos warea, n'anda Perga mun Pamphylia ororo mun, kena John akoiwa goba naurea ba Jerusalem mun iro.

14 ¶ Perga warea n'ausin, Antioch mun n'anda Pisi-dia ororo mun, kena sabbath kasakabo oloko n'akod-wa synagogue olokomun, abollitin.

15 Misitu-ahakahu n'aridin bena, prophetno kaartan baja; synagogue adaianasiano imigoda *ajiahu* n'ibici, Wadili w'augioci hui, aba ajiahu jiaro hamuni faroka ahaikatitu lokono okoboroko, h'ajia n.

16 Paul ajinama kiana auadin l'okabo abu *ie*, ajian, Israelno wadili, hui amaroci Wacinaci obora, h'akonnaba *d'ajian*.

17 Wacinaci naha Israelno omunci, onnawa goba w'aboraci, ifirotin ie kasikwa nan ka aba wareaci jin Egypt ororo mun; yu warea l'ofitikita goba ie aomuntu l'okabo abu.

18 Biam-loko wiwa jiaro kakoia goba na *Wacinaci* malokon aukili mun.

19 Ika tu goba l'aboadin biam-timen akirikiano Chanaan ororo mun, lot abu l'olokoda goba n'ahorora *waii icinoci* omun.

20 Kia adiki ikisida-arino l'isika goba *n'adaianasia wa*, bibici hundred ajeago biam-loko ajeago biamdakabo wiwa jiaro, Samuel prophet obora.

21 Kenbena kia adiki abarli n'ansi goba n'adaienwabu bia, kena Saul, Cis aiici, Benjamin ci ikirikia, Wacinaci asika goba namun, biam-loko wiwa bia.

22 Kenbena, l'onnakin bena naurea i, David l'andikita namun n'adaienwabu bia; lihi okonomun ki l'ahaka goba, ajian, D'auciga David Jesse aiici, d'aloa jiamuci wadili lihi, tomakwa d'ansisia lihi iibidi fa, main.

23 Lihi sanoci ki orea, Jesus Wacinaci akenako kota Israel omun Isada-kwonci bia, l'ahakasia okonomun jin.

24 L'andin obora, ika ki John ahaka goba namakwa
• Israelno omun baptism okonomun n'asifudan bia *n'awakaia orea*,

25 John iibidin bo l'onysisia wa, l'ajiaga, Alikai ibia h'ikisika di? Lihi *Christ* koro daii. Tomoroa abarli andici fate dai'inabo, l'isapatun l'okuti okonatu daii koro isa d'afuilin bia *n*, la.

26 Wadili d'augioci hui, Abraham ikirikia sanoci, hui amaroci Wacinaci obora, hui omun kia isaditu ajiahu imigodasia.

27 Kasikwaci Jerusalem mun n'adaianasiano baja, maicin ma goba i, prophetno ajian aridasia sabbath

kasakabo man *maicin na* baja, kiidoma, kia n'iibida, aboadikitin i.

28 Bari goba maucigin nan n'aodokotosia bia okonaria i, n'adagata goba Pilate l'oforrakitin bia i.

29 Ika tu n'iibidin tomakwa wakili aburitasia l'okonomun olokoji, n'atokodo-kota goba *l'ifiro* ada okonarea, aodoci-sikwa oloko asikini n.

30 Tomoroa Wacinaci akenako-kota goba i aodocino orea.

31 Kenbena andici loma Galilee warea Jerusalem mun, adeka goba i yuhoro kasakabo oloko, naii ki ahakaci lokono omun l'okonomun.

32 Hui omun kiana waii ahakaga satu ajiahu, kia okonomun ki *Wacinaci* ahaka goba waii icinoci omun,

33 Kia ki l'iibida waii n'asanoci omun, l'akenako-koton ki Jesus odoma ba ; ki jia ta aburitonwa cibiamtitu Psalm oloko. Bui ki d'aiici, tanahu Daii kasa bu, la, motu.

34 Aodocino orea l'akenako kota i, makoionwa lan bia ba kolon bia i, *kia* okonomun ki l'ajiaga toho jin, David ani sabetu d'asiki fa homun, kiduatu ki ; main.

35 Aba Psalm oloko l'ajia ki ka kiana ba, Mamari fa b'uibin Saci bumun *onabo oloko* koloci bia, main.

36 David ikitan bena Wacinaci kansisia l'okokke man, l'adunka kiana, asikonwa l'icinoci omun, kolo goba kiana i.

37 Tomoroa Wacinaci akenako-kotosia ba makolo ka.

38 ¶ Hui aici fa kiana toraha, wadili d'augioci, lihi Jesus abu ki w'ajiaga homun, h'owakaia adokodonwa bia :

39 Lihi abu ki namakwa ikiduadici i imisidoa tomakwa *wakaiahu* orea, kia orea mamari koma h'imisidonwa Moses misitu-ahakan abu.

40 Kiodoma h'aiitoali, prophetno ajiasia okonomun mandin man bia hui okona mun.

41 Hadeka, imita-robu-mici *di* hui, h'abokwali ia; abodoro ho *fa* bajia, hui kasakabo oloko *ifirotu* imikebohu d'imikebon odoma, kia *imikebohu* mamarisia ma h'ikiduadin, barisia ma ahakahu okonomun homun; main; la *Paul namun*.

42 Jewno afitikidin bena synagogue oloko area, abano akirikiano *yumunci* akwaiaba *i*, kia ajiahu l'ajian bia namun tadikitu sabbath oloko.

43 Synagogue aiibonwa bena, yuholi Jewno, n'amai-rikotosiano mici ikitaci Wacinaci, ausa Paul Barnabas mici inabo, naii ajiaaga namun Wacinaci iisa amun kwa re nan bia.

44 ¶ Tadikitu sabbath kasakabo oloko ibikibi hara n'aherakidan bawhu yuho konono, akonnabon Wacinaci ajian.

45 Tomoroa Jewno adekin yuholi lokono, simika ie, wakaia kiana n'ajian Paul ajiasia okonomun; karabudikaga n'ajian, wakaia wabun.

46 Paul Barnabas mici ajiaaga kiana mamaronihia, Isa goba Wacinaci ajian *wamun* w'ahakan bia homun *namakwa* n'abora; tomoroa h'oboreda hauroa n, isa koro u maiibonwatu kokkehu w'amunin bia, ha homunwa; waii asifudaga kiana abano akirikiano ibici *w'ahakan bia* namun.

47 Kijia lan Adaieli ahakan wamun odoma, D'asika bu alaiti bia akirikiano omun, n'isada-kwocin bia bu tahatu-wabu ororo mun iro, main; na.

48 Kia ajiahu abano akirikiano akonnabon kona, alikibi goba ie, akalimetin Adaieli ajian; kena alikai jiali asikoci kokkehu maiibonwatu kamunci bia ikidu-ada goba.

49 Adaieli ajian ataba-kotwa goba kia ororo ajeagoji man.

50 Tomoroa Jewno arulukokita akwaiaboaci hiarono adaierobici baja, bawhu-yuho konono afudyino baja, akudikitin Paul Barnabas mici namun, aboredikitin ie n'ahorora warea.

51 Tomoroa n'afadakuda wakaukili n'akuti okonarea n'akonomun; n'anda kiana Iconium mun.

52 Amairikotasiano ibe goba kiana alikibi abu Satu Ialoko abu baja.

CHAP. XIV.

KENBENA, Iconium mun, Jewno synagogue olokomun eragi goba n'akodonwa biamain, kena n'ajian odoma, yuholi ikiduada goba Jewno Greekno baja.

2 Tomoroa mikiduadinci Jewno arulukokita abano akirikiano aiimawto-koton ie w'augioci omun.

3 Kibena goba kiana ie ajian mamaronihia Adaieli odoma, lihiki adokota l'iisa okonomuntu ajiahu, onyikitin namun ifrotu adokotasia isogotu koro onyisia baja n'akabo abu.

4 Tomoroa yuholi lokono bawhuyuhu konono afokodwa goba, abano Jewno omaci goba, abano Apostleno omaci goba.

5 Ika ki abano akirikiano, Jewno, n'adaianasiano baja mici adaridati goba n'akona mun, n'akaritin bia ie, siba abu n'aiyukati goba ie,

6 N'aiita tokonomun, atedin toboraji Lystra mun iro Derbe mun iro baja, kia bawhu-yuho Lycaonia ororo mun, cikirajitu ororo mun baja *n'ausa goba*.

7 Yumuni ki satu ajiahu n'ajia goba.

8 ¶ Lystra mun abarli wadili abollita goba, mata-taci okuti okona, ikorihia karaiaci goba l'oiyu orea, alika koro lihi akonaci be.

9 Lihiki akonnaba Paul ajian, tata kiana *Paul* adekin l'ibici, l'ikiduadin l'adeka l'isadonwa bia,

10 L'ajiaga kiana kakonnakitu ajiahu abu, Misire ba ajinamun b'ukuti abu! main. L'idehada kiana akonan.

11 Paul onyisia lokono adekin kona, kakonnaki ka kiana n'ajian Lycaonia ajian abu, W'akwaiabosia omun atokodate wamun lokono jiamuci! na.

12 Jupiter, na kiana asan Barnabas; kena Mercurius, na asan Paul, lihi ajia-sabuin odoma.

13 Kena Jupiter priestin bawhu yuho isibomunci, anda tisifodo mun baka abu, totokorotu kwawma baja abu; l'onyi ti goba kiana sacrifice lokono oma.

14 Kia okonomun apostleno, Barnabas Paul mici akonnabon, n'aterikida kiana n'ekewa, adaridin lokono okoboroko mun, asimakan,

15 N'ajiaga kiana, Wadili *hui*, ama ibia toho h'onyi bo? Lokono waii hui jiarikinci waii ba; w'ahakaga homun, toho ausirobuintu orea h'isifudan bia kokkici Wacinaci ibici, lihiki amurretici aiomun, ororo, bara, tomakwa tolokotu baja.

16 Wakili namakwa akirikiano namonwa goba akonan, mikiadin la goba *ie*.

17 Tomoroa maiibonwa la goba adokoton l'okonomun wa *namun*, isahi l'onyin odoma; oini l'ikikita aiomuni warea wamun, yuhoro c'iwu *l'isika* cikisi oloko; ibekitin w'aloa akotahe abu alikibi abu baja, na *namun*.

18 Tata namuni *n* kia ajiahu abu n'aiibokoton bia lokono, ma-sacrifice-doan nan bia *namun*.

19 ¶ Abano Jewno Antioch wareaci Iconium wareaci baja anda goba yumun, ajian lokono omun; Paul kiana n'aiyuka siba abu, aiyurakon i bawhu yuho warea, l'oodon n'ikisin odoma.

20 Tomoroa amairikotasio ajinamun bena l'ikiraji, l'akenakwa ba, akodonwa bawhu-yuho olokomun;

•

kena kia maucia l'ausa Barnabas oma Derbe mun iro.

21 Kia bawhu-yuho mun satu ajiahu n'ajian bena, amairikotan yuholi, n'akoiwa ki ka ba Lystra mun iro, Iconium mun iro, Antioch mun iro baja.

22 Atatadin n'amairikotosiano ialoko okona, ikidua-dahi abu oabodda kitin ie; yuhoro kamunaigahu olokoji w'akodo fa Wacinaci isauka olokomun, na *namun*.

23 Tomakwa church-iji man n'asika habecino ikitaci bia ie, makotoni abu n'akwaiaboa kiana, n'ikiduadisia Adaieli omun asikin ie.

24 Pisidia ororo ajeagoji n'ausin bena, Pamphylia ororo mun n'anda goba.

25 Kena Perga mun ajiahu n'ajian bena, Attalia mun n'anda ba.

26 Yu warea ki n'aweladoa mihi oloko Antioch mun iro, yu warea ki n'asikoa goba Wacinaci iisa omun n'onyin bia imikebohu kia ki n'iibidisia.

27 N'andin bena, n'aherakida church konono namakwa, ahakan namun Wacinaci onyisia n'abu okonomun; bawhu-sibo l'otoroda abano akirikiano oboramun n'ikiduddin bia: na.

28 Yumuni ki kibena goba amairikotasiano oma ie.

CHAP. XV.

ABANO andici Judea warea amairikota goba w'au-gioci, ajian, Macircumcise-donwa ho faroka Moses ahakan olokoji, mamari fa h'isadonwa, main.

2 Kiodoma manswa goba Paul Barnabas mici ajian tokonomun namun, mariga san n'amunikwawa ie; eragi re na kiana, imigodon Paul Barnabas mici, abano baja, Jerusalem mun iro; apostleno habecino mici ibiciro, kia ajiahu okonomun.

3 Church konono aborata ie waborok, olokoji; Phenice ororo ajeagoji n'ausa Samaria baja; ahakan abano akirikiano asifudan *Adaieli ibici* okonomun, namakwa *w'augioci* na *al kibita t'abu*.

4 N'andin bo Jerusalem mun, church konono auna kiana ie, apostleno habecino mici baja; tomakwa Wacinaci onyin n'abu okonomun n'ahakaga kiana ie.

5 Tomoroa abano Phariseeno ikiduadici akenakwa goba, ajian, Acircumcise do re ki na fa ie, Moses misitu-ahakan h'ikitali, hali ahakan namun, na.

6 ¶ Apostleno habecino mici aherakidaga kiana n'aicin bia kia okonomun.

7 Manswa kibi nan bena ajian, mariga san *namunikwawa ie*; Peter akenakwa kiana ajian namun, Wadili, d'augioci, hui aiita Wacinaci onnawan *di* h'okoboroko area wakili, daii areroko orea satu ajiahu abano akirikiano akonnabon bia, n'ikiduddin bia *n*.

8 Kena Wacinaci, aicici *w'aloa*, adokota goba n'akonomun; naii omun asikin Satu Ialoko, waii omun l'isikin goba n jin.

9 Lihi koro afokoda waurea ie; ikiduadahi abu l'omaribenda n'aloa.

10 Ama ibia kiana h'ikisida Wacinaci? onnakarohu h'isika tika amairikotasiano onoraji, waii icinoci jiaro koro, waii jiaro koro, onnakisia ma.

11 Tomoroa Adaieli Jesus Christ iisa abu w'isado fa, *ki jia* wa waii ikiduddin, ki jia na naii kiana ba, la Peter ajian.

12 ¶ Namakwa lokono amaiaudwa kiana akonnabon Barnabas Paul mici ajian, ifrotu adokotahu okonomun isogotu-koro amateli baja okonomun, kia ki Wacinaci onyisia n'abu akirikiano okoboroko.

13 ¶ N'amaiaudonwa bena, James oonabaga, ajian, Wadili, d'augioci hui, h'akonnaba *d'ajian* :

14 Simeon ahakaga u, atenwa Wacinaci adekinte

abano akirikiano okonomun, lokono l'onnawan bia naurea *kamunci* bia l'iri.

15 Kia okonomun ki prophetno ajia goba, ki jia ta aburitonwa,

16 Kia adiki Daii asifuda fa, *la Adaieli ajian*; David isikwa atikiditu goba, d'amurreti ki fa ba; akororosotu d'imiliata ki fa ba amurretin, ajinama kitin.

17 Lokono ibaraci auadin bia Adaieli ibici, nama-kwa akirikiano baja asoaci dai'iri abu, la Adaieli ajian, lihiki onyici toraha tomakwa.

18 Ororo amurretonwa warea Wacinaci aiita tomakwa l'imikebosia.

19 Toho kiana daii ajian, Maiyuratin wan bia n'ansi, asifudaci Wacinaci ibici abano akirikiano okoboroko area.

20 Tomoroa w'aburitate namun, H'ikitoali hoaiya aiatahu abano akwaiabosia omun orea, orehi orea baja; atogodotu mikin hali, ite baja, main.

21 Wakili warea tomakwaji bawhu yuhoji man abano ahakaga Moses *okonomun*, tomakwa sabbath kasakabo oloko synagogue oloko l'ikaartan n'arida barin, la *James ajian*.

22 Apostleno habecino mici, tomakwa church konoño baja, isaigatwa kiana imigodon onnawasio wadili naureaci Antioch mun iro Paul Barnabas mici oma, Judas Barsabas nasia asan, Silas baja, w'augioci afudyino naiti.

23 Kaarta kiana n'aburita n'imigodosia *bia* nama, toho jiamutu ki, Apostleno, habecino, n'augioci mici imigoda ajiahu isahi abu akirikiano wareaci n'augioci ibici, Antioch mun, Syria mun, Cilicia mun baja :

24 W'akonnaba t'okonomun abano waii oreaci aiuratin h'ansi ajiahu abu arulukokitin hialoko wakaian, H'icircumcise-dikito fa, ikitan *Moses* ahakan, na homun; ki jia wa koro waii ahakan namun.

25 Kiodoma, wamakwa aherakida wan ka, w'ikisika wamunwa isan bia w'imigodon onnawasio h'ibici, w'ansisiano Barnabas Paul mici oma,

26 Ibikibi aboredici n'akokkewa Adaieli Jesus Christ okonaria *naii*.

27 Kiodoma Judas Silas mici w'imigoda h'ibici, ahakaci bia hu kia okonomun n'areroko baja abu.

28 Satu Ialoko kansin olokoji waii baja kansika, toho isatu aji sabutu onnakarohu masikin wan bia h'okona.

29 Aiatahu omun n'asikisia akotahe abu makoton hali, ite *mikin hali*, atogodotu baja, orehi orea *hikitwali*; kia orea hikitwa faroka, isa fa hu. Isakibi hali; na *aburitin namun*.

30 Kena n'ausikitin bena ie, n'anda Antioch mun, lokono n'aherakidin bena, kia kaarta n'asika kiana namun :

31 Kia n'aridin bena, alikibi kiana ie, t'alaikatan n'akoboroko odoma.

32 Judas Silas mici, prophetno naii ahaikata n'augioci okoboroko yuhoro ajiahu abu, atatadin n'akona baja.

33 Niikan na kibenan, n'augioci akoio-kita ki ka ba ie ma'imahu abu apostleno ibiciro.

34 Tomoroa Silas kansi goba yumun kwa lan.

35 Paul Barnabas mici Antioch mun goba, amai-rikotan, ahakan Adaieli ajian abu, yuholi baja nama.

36 ¶ Yuhoro koro kasakabo adiki, Paul ajiaga Barnabas omun, Wasikate ki ba w'adekinci w'augioci, tomakwa bawhu-yuhoji man yumunjitu be w'ahakan Adaieli ajian; w'adekin bia alika kwa nan, la.

37 Barnabas aunaka ti goba John, Mark nasia asan, nama wa.

38 Isa koro onnakahe bia i la Paul; Pamphylia

warea l'akoionwa gobate naurea odoma, mausincin goba nama imikebosia mun iro *odoma* i.

39 Kia okonomun mamari goba isan n'ajian namuni-kwawa, n'ausa kiana naurea-kwawa; Barnabas kiana aunaka Mark l'oma wa, aweladonwa *mihu oloko* Cyprus mun iro.

40 Paul kiana onnawa goba Silas *ausici bia l'oma*; w'augioci akwaiabonwa bena Wacinaci omun, l'ikitan bia isahi abu ie, n'ausa goba.

41 Kenbena Syria ororo Cilicia ororo mutu ajeagoji l'ausa goba, atatadin church konono okona.

CHAP. XVI.

KENBENA Derbe mun l'anda Lystra mun bajaia; kena yumun goba abarli amairikotasia, Timotheus ci iri, abaro Jew hiaro ikiduaditu aiici lihi, tomoroa l'ici Greek *wadili* goba.

2 W'augioci Lystra konono Iconium konono mici ajia goba lihi okonomun isan.

3 Lihi Paul aunaka-tisia goba l'oma wa; l'onnaka kiana i acircumcisedin i; *yuholi* Jewno yumunin odoma; namakwa n'aicin Greekin l'ici odoma.

4 N'ausin bo bawhu yuhoji, n'asika goba ajiahu namun n'ikitasia bia, apostleno habecino mici Jerusalem konono amurretisia ki *ajiahu*.

5 Church konono ajinama-kotwa kiana tatan ikiduahahi abu, aiyuhotwa sabuin kasakabo man.

6 N'ausin bena Phrygia *ororo* ajeagoji Galatia ororo ajeagoji bajaia; Satu laloko ikiada goba ie majian nan bia ajiahu Asia mun;

7 Mysia mun n'andin bena, Bithynia mun iro n'ausa ti goba; tomoroa *Satu* laloko mausa-kita ti goba ie.

8 N'abolli goba kiana Mysia aji, Troas mun andin.

9 Paul omun kasakoda karaiahu araiatwa goba, Abarli wadili Macedonia kondi ajinama, akwaiabon i, B'itimate Macedonia omun iro b'oboratinci u ; main ajian.

10 Araiatoci l'adekin bena, abaren w'ikisidoa goba ausin Macedonia mun iro, Kiduan Adaieli asimaka u satu ajiahu w'ajian bia *yumun konono* omun, wa *wamuni-kwawa*.

11 Troas warea *mihu oloko* w'ausa kiana, atiman misin Samothracia mun iro, kia maucia w'anda Neapolis mun.

12 Yu warea *w'ausa goba* Philippi mun iro, atenwatu bawhu-yuho kia Macedonia mun, colony bajaia ; kia bawhu-yuho mun goba u kibenan.

13 Sabbath kasakabo oloko bawhuyuhu warea w'afitikida onikain eribo kona, yumuntu be n'akwaiabonwa ; w'abollita kiana ajian hiarono omun andici yumun.

14 ¶ Abaro hiaro, Lydia tu iri, bonarotu aiyugara-arin, Thyatira bawhuyuhu wareatu, akwaiaboatu Wacinaci omun, akonnaba goba *w'ajian*, kia oloa Adaieli atoroda, c'ikitaga kiana Paul ajian.

15 T'obaptize-donwa bena, t'isikwa olokoci bajaia, t'okwaiaba kiana u, Ikiduaditu Adaieli bia h'ikisi faroka di, h'andate d'asikwa mun, yumunin bia hu, ta ajian *wamun*. T'andikita kiana u.

16 Kenbena, w'ausin bo akwaiaboa ibici, abaro ibikidoliatu hiaro asakadaga wama, kia kalokotu yauhahu ahakatu ma amateli jiaro okonomun ; kia t'ajian abu aucigititu yuhoro plata t'adaianasiano omun.

17 Kia *hiaro* ausa Paul inabo wai'inabo bajaia, asimakan, ajian, Naha lokono aiomunci-wabu Wacinaci ikita-kwononoci, adokotoci wamun isadi-kwonahu waboroko, main.

18 Kijia ta yuhoro kasakabo. Tomoroa Paul no-konne goba *t'okonomun*, l'isifudaga kiana ajian yauhahu omun, Jesus Christ iri abu d'ajiaga bumun, B'ufitiki-date taurea, main. Ika ki t'ufitikida *kiana*.

19 ¶ Tomoroa t'adaianasiano aicin aucigitu n'aplatten afitikidin odoma, n'abokota Paul Silas mici, aiyurakon ie aiyugara-kwonahu mun iro, n'afudyino ibici.

20 N'anda kiana n'abu ikisida-arino amun, ajian, Naha lokono, Jewno, aiyurata manswa kiben wa'bawhu-yuhon ansi.

21 N'amairikotaga *aba* ajiahu olokoji, kia koro misika wamun w'onnakin bia *n*; mikitan wa ma bajia *n*, Romano *odoma* u; na.

22 Yuholi kiana akenakwa eragin n'akona mun, ikisida-arino aiharakida n'eke, h'oboraga ie, na *namun*.

23 Yuhohoni bena n'aboragin ie, siba olokomun n'aboreda ie, ajiahu n'asika kiana siba-ikitaarin omun tatan bia l'ikitan ie.

24 Kia ajiahu l'akonnabon bena, l'icirikida kiana ie siba olokotu olokomun, n'akuti l'itatada bajia to-borodo oloko.

25 ¶ Kasakoda anakain Paul Silas mici akwaiaboa, aientonwa Wacinaci apraisedin; *abano* siba olokoci akonnaba kiana ie.

26 Ika ki abaren ifirotu goba adedisaro, siba obrado kiana akorogosa goba okona, abaren tomakwa bawhu-isifodo atorodwa kiana, namakwa n'atimitosia abu adokodwa bajia.

27 Siba ikita-arin aanuba kiana adunka orea, adekin siba isifodo atorodonwa, l'ikasporen l'orobota kiana aforrawa tin loaiya, siba olokoci atedin l'ikisin odoma.

28 Tomoroa kakonnaki goba Paul asimakan, ajian, Maboardonwa ba buaiya, yahani wamakwa odoma u, main.

29 L'isimaka kiana alaiti, adehadin toloko mun, akorogon okona andin, Paul Silas mici isibomun atorodon loaiya.

30 Kena l'ofitikita kiana ie, ajian, Adaienoci, ama d'onyi fa d'isadonwa bia? main.

31 B'ikiduada Adaieli Jesus Christ okonomun, kena b'isado fa, b'isikwa *olokoci* baja, na ajian lomun.

32 N'ajiaga kiana lomun Adaieli ajian abu, namakwa l'isikwa olokoci omun baja.

33 Kia ki origahu ikisi oloko l'onnaka kiana ie asogon n'aboragin, kena l'obaptize-dikitwa; lihi, namakwa l'amunisiano baja abaren.

34 L'andin bena n'abu l'isikwa mun, akotahe l'isika n'asibomun; kena alikibi goba i ikiduddin Wacinaci, namakwa l'isikwa olokoci baja.

35 Kasakon bena *ie*, ikisida-arino imigoda goba n'asanonoci ajiahu abu, B'osikita naha *biamano* lokono, main.

36 Siba ikita-arin ahaka goba kia ajiahu okonomun Paul omun, Ikisida-arino imigodate d'ausikitin bia hu, h'ofitikida kiana, ausin maiimahu abu, la.

37 Tomoroa Paul ajiaha namun, Maiakatonwa oloko n'aboragi bona u mikisidin naia u, Romano barini *waii*; kena siba. oloko n'asiki bona u; kena tanahu aiakatwa oloko n'afitikita tika u? abakoro barin; n'andiate nauaiya n'afitikitinci u, la.

38 N'asanonoci ahakaga kiana kia ajiahu okonomun ikisida-arino omun, amaro goba kiana ie, Romanon ie okonomun n'akonnabon *odoma*.

39 N'anda kiana akwaiabon ie, afitikitin ie, n'akwaiaba kiana ie n'ausin bia bawhu-yuho warea.

40 Siba oloko area n'afitigidin *ben*a, n'akodwa ba Lydia isikwa olokomun, kena *w'augioci* n'adekin kona, n'ahaikata n'akoboroko, kena n'ausa goba.

CHAP. XVII.

N'AUSIN bena Amphipolis okoborokoji Apollonia okoborokoji baja, Thessalonica mun n'anda goba, yumun ki Jewno kamuni goba synagogue:

2 Paul akodwa kiana namun l'amuten *l'akodonwa* jin; kena kabuin sabbath kasakabo oloko l'ajia goba namun aburitasia okona mun.

3 Adokoton tokonomun namun ahakan baja, Christ aodon bia goba, akenakonwa aodocino orea ba; Jesus d'ahakasia okonomun homun, lihiki Christ, la *ajian*.

4 Abano ikiduada kiana, kaherakan Paul Silas mici oma; Greekno akwaiaboaci yuholi kibi, adaierobici hiarono yuho goba baja *nama*.

5 ¶ Tomoroa mikidudinci Jewno, simikaci, aunaka n'ibici wa abano makoborokwaci wadili ama ibia koro sabeci; aherakidin yuholi, akonnakitan bawhu-yuho okoborokoji: kena Jason isikwa ibici n'ausa kaiimahu abu, afitikita tin te ie lokono ibici.

6 Maucigin nan odoma ie, n'aiyuraka goba Jason abano w'augioci baja bawhu-yuho adaianasiano ibici, asimakan, Asifuda-kotoci ororo yaha baja anda!

7 Jason onnakisiano naii; Cesar ahakan olokoji *wamun* monyiti na namakwa, abali adaieli-wabu, Jesus, na *ajian*, na *n'akonomun*.

8 N'aiyurata kiana lokono ansi, bawhu-yuho adaianasiano baja, kia ajiahu abu.

9 N'aucigin bena abano ajiaci bia isan Jason okonomun abano okonomun baja, n'akoio-kota kiana ie.

10 ¶ Abaren w'augioci imigoda goba ausikitin Paul Silas mici Berea mun iro kasakoda; n'andin bena yumun, Jewno synagogue olokomun n'akodwa goba.

11 Isa-sabuci oloa naii Thessalonica konono aji, alikibi abu akonnaboci ajiahu; kasakabo ma na goba auadin aburitasia oloko, *n'auciga tin* kijia mutu odoma.

12 Kiodoma yuholi ikiduada goba, Greekno adaiero-bici hiarono, wadili baja yuholi kibi.

13 Tomoroa ika tu Jewno Thessalonica konono akonnabon Wacinaci ajian *abu* Paul ajian Berea mun okonomun, yumun baja n'anda kiana, iyuratin lokono ansi.

14 Abaren *w'*augioci imigoda Paul nauroa kiana, bara mun ausici jia lan bia, tomoroa Silas Timotheus mici kibena sabu goba yumun.

15 Ausici Paul abu anda l'abu Athens mun, kena n'akoiwa ba ajiahu l'isikin bena namun, Silas Timotheus mici mahara kibi man biate andin lamun.

16 ¶ Oabodda kwa lan ka Paul n'abora Athens mun, l'ialoko aiyurata tansiwa l'oloko, aiatahu n'akwaiabosia omun l'adekin tomakwa bawhu-yuho okoborokoji odoma.

17 Kiodoma synagogue oloko Jewno omun l'ajia goba, akwaiaboaci lokono omun baja, aiyugara-kwonahu oloko baja kasakabo man l'isakadasia jiaro oma.

18 Abano kaienikobeci Epicureano Stoic-no baja asakadaga kiana l'oma. Amahu lo fa lihi karerokoci ajian? na abano ajian. Maicin-wasia w'akwaiabosia bia omun okonomun ajiaci jia la, na abano, Jesus okonomun akenakwahu baja okonomun l'ajian namun odoma.

19 N'aunaka kiana i, ausin l'abu Areopagus amun, ajian *lomun*, W'aiita tika toho imiliatu amairikotahu okonomun, b'ajiasia okonomun wamun,

20 B'andikita maicin-wasia ajiahu w'akuyuko omun; w'aiita tika kiana alika tan toho okonomun, na *lomun*.

21 (Athens konono namakwa, aba wareaci baja yumunci, abolli-kita n'akasakaboa n'ahakasia jiaro abu n'akonnabosia jiaro abu, amateli imiliatu okonomun.)

22 ¶ Mars aiomuntu ororo ajeago anakabo l'ajinama goba Paul, ajian *namun*, Wadili Athens konono hui, d'adeka tomakwaji yuhoro kibi omun h'okwaiabonwa.

23 Abolli dan ka, d'adeka h'okwaiabosia omun; abar altar d'auciga kiana aburitasia okona, MAICIN-WASIA WACINACI OMUN; motu *aburitasia*. Maicin-h'asia h'okwaiabosia omun, lihiki okonomun daii ahakaga homun.

24 Wacinaci ki amurretici ororo, tomakwa t'olokotu bajia, temple akabo abu amurretasia oloko masikwaci lihi; aiomun, ororo Adaianasian odoma i.

25 Lihi koro lokono ikita *koma* n'akabo abu, ama koro l'amuni tin *w'aurea odoma*, namakwa namun kokkehu l'isika, ahakobahu bajia, tomakwa amateli bajia.

26 Abaro ite orea namakwa akirikiano l'omurreta goba kasikwaci bia tomakwa ororo ajeagoji man; n'ikisi bia l'isika n'abora; yumunjitu bia kasikwan ie.

27 N'auadin bia Adaieli ibici, ibibida jiaron l'ibici, n'aucigin bia jiaro i; taha kibi la koro wamakwa waurea barin.

28 Lihi odoma ki kokke kwa wa, aiadin bajia, yaraha bajia u; ki jia na ajian abano h'oiono aientwahu ajiahu amurretici, L'isanoci ki bajia waii, main.

29 Wacinaci sanocin odoma u, waii mikisi mali kiana Wacinaci korrokoru jiamutu bia jiaro, plata jiaro, siba jiaro; kaienikohu abu aragasia loko kansin oloko jin.

30 Ika tu goba lokono maicin man, Wacinaci aia-bosa kia *wakaiahu* okonomun; tomoroa tanahu l'ahakaga namakwa lokono omun tomakwaji n'asifudan bia n'awakaia orea.

31 Abar kasakabo l'isikin odoma, kia oloko ki l'ikisidi fa ororo *ajeagoci* misihi abu, l'isikisia wadili abu, kia okonomun ki l'odokota goba namakwa namun, l'akenako-koton aodocino orea odoma i, la Paul namun.

32 ¶ Aodocino orea akenakwahu okonomun n'akonabon bena, imita *robu* na abano *tokonomun*, Waii

akonnaba ki fa ba *b'ajian* kia okonomun, na abano ajian.

33 Paul kiana ausa n'akoboroko area.

34 Tomoroa abano wadili kaheraka goba l'oma, ikiduddin; naiti okoboroko Dionysius Areopagus okondi, abar hiaro bajia, Damaris tu iri, abano bajia nama goba.

CHAP. XVIII.

KIAN bena Paul ausa goba Athens warea, kena Corinth mun l'anda goba.

2 Abarli Jew l'auciga *yumun*, Pontus mun karaiaci goba, Aquila ci iri; Ifaly warea mibenaci andin Priscilla l'iretu oma, (Claudius ahakan namakwa Jewno omun n'ausin bia Rome warea odoma,) naiti amun *Paul* anda goba.

3 Kia ki arini odoma i, nama goba kiana i, imikebon, tenti amurreta-arino odoma ie.

4 Tomakwa sabbath oloko man synagogue oloko l'ajia goba, asifuda-kotatin Jewno Greekno bajia.

5 Ika tu Silas Timotheus mici andin Macedonia warea, ialoko onyikita Paul omun, kena Jewno omun l'ahaka goba Jesus ki Christ, main.

6 Ika tu makonnaba ti n'ani n, ajian wakaiatu-wabu *l'okonomun*, l'ofadakuda kiana l'ekewa, ajian namun, H'itena hoaiya h'isi okonaia; daii mariben ka; tohoni warea ki abano akirikiano ibici d'ausa fa, la.

7 ¶ Yu warea l'ausa kiana, akodonwa abarli isikwa olokomun, Justus ci iri, akwaiaboaci Wacinaci omun lihi, omunci isikwa synagogue ore.

8 Crispus synagogue adaianasia ikiduada goba Adaieli, tomakwa l'isikwa olokoci bajia; yuholi Corinth konono bajia akonnabon kona, n'ikiduada goba, abaptize-dikitonwa.

9 Adaieli ajiaga kiana Paul omun, kasakoda, karai-ahu abu; Mamaroni bu, tomoroa b'ajiali *namun*, ma-maiaudonwa bali.

10 Daii bu'mani odoma, alikai koro anda fate b'u-kona mun, akaritin bu; toho bawhu-yuho mun yuholi lokono d'amunin odoma, la *Adaieli lomun*.

11 Yumun goba kiana i abar wiwa abar-timen kaci, amairikotan Wacinaci ajian *abu* n'akoborokoji.

12 ¶ Tomoroa Achaia ororo omun Gallio adaiahu man ka, n'akenakwa goba abaren Jewno Paul okona mun *abokoton i*, ikisidahu abolliti-kwonahu amun ausin l'abu.

13 Lihi akwaiabo-kota lokono Wacinaci omun tomonowa-kiben misitu ahakahu orea, na ajian *lokonomun*.

14 Ika tu Paul atoroda tin l'irerokoa, Jewno omun Gallio ajiaga, Wakaiatu jiaro makoborokwatu jiaro *l'onysin* ka, hui Jewno, misi koma d'akonnaboni hu :

15 Tomoroa adagatahu faroka n, ajiahu okonomun jiaro, irihi okonomun jiaro, misitu-ahakahu h'amuntu okonomun jiaro; h'adekali c'ibici hoaiya kiana, kijiamutu koro okonomun Daii ikisida ti koma, la *namun*.

16 Kena ikisidahu abolliti-kwonahu isibo warea l'akuda kiana ie.

17 Keno Greekno namakwa abokota Sosthenes synagogue adaianasia, aboragin i ikisidahu abolliti-kwonahu isibomun. Kia tomakwa okonomun Gallio maiyuratin ma l'ansiwa.

18 ¶ Kian bena Paul kibena goba yumun, kenbena l'ahakaga *l'augioci* l'iriwa, kena l'iweladoa *mihu oloko* Syria omun iro, l'oma goba Priscilla Aquila mici: adirikasia obarra lihi Cenchrea mun, vow-ajiahu l'isikin l'okonomun wa odoma.

19 Ephesus mun l'anda goba, aiibin ie yumun; tomoroa loaiya l'akodwa synagogue olokomun, ajian Jewno omun.

20 N'akwaiaba kiana i kibena sabun bia nama i, tomoroa mati la.

21 Tomoroa l'ahaka l'iriwa ie, ajian namun, Toho anditu fate ifirokoro ka d'ikita fa Jerusalem mun, tomoroa d'anda ki fate hamun ba, Wacinaci kansa faroka, main. Kena Ephesus warea liweladoa *mihu oloko*.

22 Kena l'iribotan bena Cesarea mun, l'ausa church konono ibici ajian *namun*; kenbena Antioch mun iro l'ausa ba.

23 Kibenan bena yumun i, l'iiba goba *ie* ausin tomakwa Galatia ororo ajeagoji Phrygia ororo ajeagoji, atatadin namakwa amairikotasiano okona.

24 ¶ Kena abarli Jew, Apollos ci iri, karaiaci goba Alexandria mun, isaci ajian *lihi*, manswaci zicin Wacinaci okonomuntu kaarta, *lihi ki* anda Ephesus mun.

25 Lihiki amairikotasia goba Adaieli ajian olokoji; *Satu* Ialoko eweribeda goba i, manswa kiana l'ajian amairikotan Adaieli okonomun, John baptism robuin aicici lihi.

26 Synagogue oloko l'iinata goba ajian kiana mamaronihia, Aquila Priscilla mici akonnabon bena i, n'au-naka kiana nama wa i, amairikotan i Wacinaci ajian olokoji sasabu kiben.

27 Ika tu bo l'itimatin Achaia ororo mun iro, w'augioci aburita goba akwaiabon yumunci amairikotasiano n'onnakin bia namunwa i; l'andin bena, ikiduadici isahi abu l'oborata goba manswa kiben.

28 Tata-okona abu l'isifuda koton Jewno odoma, maiakatonwa oloko; aburitasia abu adokoton namun Jesus ki Christ, main.

CHAP. XIX.

KENBENA, Apollos Corinth mun man ka; aiomun sabutu ororo ajeagoji Paul abollin bena, Ephesus mun l'anda; abano amairikotasiano l'auciga kiana,

2 Satu Ialoko h'auciga h'ikiduadin bena? la ajian namun. Makonnabon w'ebe abaren ama Satu Ialokohun, na ajian lomun.

3 Ama olokomun kiana h'obaptize-doa goba? la namun. John baptism olokomun, na ajian.

4 Paul ajiaga kiana, Kiduan John abaptize da goba asifuda-koton baptism abu, ajian lokono omun, n'ikiduadin bia l'inabo andici okonomun, lihiki Christ Jesus, la namun.

5 Kia n'akonnabon *odoma*, n'abaptize-dikitwa kiana Adaieli Jesus iri abu.

6 Paul asikin bo l'okaboa *n'asi* ajeago, Satu Ialoko *bajia* anda n'ajeago mun, iehi abu n'ajiaga kiana, aprophesidoan.

7 Namakwa wadili biam-kutibanano jiaro goba.

8 Kena synagogue olokomun l'akodwa, mamaronihia ajian kabuin kaci jiaro, l'ajian *abu* l'ikidua-dikita ti goba ie Wacinaci isauka okonomun.

9 Tomoroa abano oloa atatadoa goba, mikiduadinin, wakaia goba n'ajian kia okonomun lokono isibomun; l'iiba kiana ie, l'omairikotosiano araga-koton naurea, kasakabo man ajian abarli Tyrannus school-isikwa oloko.

10 Kia kibena goba kiana biama wiwa jiaro; kiograma Asia konono namakwa akonnaba goba Adaieli Jesus ajian, Jewno Greekno bajia.

11 Kena Wacinaci onyi goba ifrotu onyisia Paul akabo abu.

12 Kiodoma l'ifiro orea n'onnaka aboaci omun arauada-kwonahu jiaro apron jiaro, aboahu aiiba kiana ie, yauhahu bajia afitikida naurea.

13 ¶ Ika ki abano Jewno aiadirobuinci semicici on-naka namunwa Adaieli Jesus iri, n'asimakasia bia abu yauhahu kamunci amun, ajian, Waii afitikita te hu lihi Jesus Paul ajiasia ki okonoɾun abu! main *tunun.*

14 Abarli Sceva, Jew *lihi*, priestno afudyi, *kamuni* goba biam timeno l'isanoci wa; ki jianci ki naii.

15 Yauhahu oonabaga kiana, ajian, Jesus d'aiita, Paul baja d'aiita, tomoroa alikai hui? ta namun.

16 Wadili kalokoci yauhahu adehada n'akona mun kiana, n'aji kiben, tatani okona n'aji *akoratinie*; ki-odoma kia bawhu warea n'ateda, mekehia, ibikahia baja.

17 Kia okonomun namakwa Jewno aiita goba, Greekno baja, Ephesus mun kasikwaci; amaro goba kiana ie namakwa, Adaieli Jesus iri ifrotwa goba kiana.

18 Yuholi ikiduadici anda kiana, ahakan n'awakaia okonomun, n'onyisia okonomun adokoton baja.

19 Yuholi baja semicici anda eragin n'akaartan abu, ibitini n namakwa lokono isibomun; n'ikisida goba kiana c'iauna, biam-loko ajeago biam-dakabo thousand plata *c'iauna.*

20 Kijia ta Wacinaci ajian ibikidonwa, *tomakwa* ajin.

21 ¶ Kia iibidonwa bena, Paul ausa ti goba Jerusalem mun iro, *Satu* Ialoko odoma, Macedonia Achaia mutu ororo ajeagoji l'obollin bena; Yumun iro d'ausin adiki, Rome baja d'adeki fa; la lomunwa.

22 Kiodoma Macedonia mun iro l'imigoda biamano ikitaci i, Timotheus Erastus mici; tomoroa loaiya kibena sabu goba i Asia mun.

23 Ika ki goba isogotu koro akonnakitahu *Wacinaci* ajian okonomun.

24 Abarli wadili, Demetrius ci iri, plata-arin, amur-

reta Diana isikwa-jiamutu plata *ibiro kain*; isogotu koro plata l'auciga t'abu amurreta-arino omuni bia.

25 L'aherakida kiana ie, ki jiamutu imikebo-arino oma, kena l'ajiaga *namun*, Wadili, hui aiita toho imikebohu abu w'aucigin yuhoro plata wamunwa.

26 Kena toho h'adeka, akonnabon bajia, yaha Ephesus mun, ibikibi hara Asia mun, lihi Paul ajian yuholi lokono omun asifuda koton ie, Wacinaci akabo abu amurretasia *ma* koro, la ahakan *namun*.

27 Kiodoma waii imikebosia namakwa n'aiibi fa; ifrotu w'akwaiabosia omun Diana templen n'imita fa bajia, ifrotu t'ikalime bajia aboado fa, kia namakwa Asia konono akwaiabosia omun *tanahu barin*, tomakwa ororo ajeagodici bajia, la *namun*.

28 Kia l'ajian n'akonnabon kona, ibe goba kiana ailmawtoahu abu ie, asimakan, Ifrotu Diana Ephesus konono amuntu! na ajian.

29 Tomakwa bawhu-yuho okoborokoji n'aiyurata n'ansiwa, kena n'abokota Gaius Aristarchus mici Macedonia wareaci, aiadici Paul oma; abaren n'adarida theatre olokomun *n'abu*.

30 Paul akodwa tin bo lokono okoboroko mun, l'omairikotosiano mausi kita ti goba i.

31 Abano Asia konono afudyino, kansici i, imigoda akwaiabon i, mausin lan bia theatre olokomun.

32 Aba aba na asimakan kiana, aherakidaci aiyuratin n'ansiwa odoma; yuho sabuci maicin ma ama ibia n'aherakidan.

33 Kena yuholi lokono okoboroko area Alexander n'aiyuraka, Jewno acirikida *ki ka ba* i. Alexander auada ie l'okabo abu, ajiatin l'okonomun wa lokono omun.

34 Tomoroa n'aicin kona Jewn-i, abarli jia na namakwa asimakan biama hour, Ifrotu Diana Ephesus konono amuntu! main.

35 Aburitici *adaielci* amaiando-koton bena lokono, l'ajiaga namun, Wadili Ephesus konono hui, alikai maicin ma Ephesus *konono* akwaiabosia omun ifrotu Diana? aiatahu atikiditu goba Jupiter warea.

36 Kiduantu koro toraha, *la* ma koro *abarli jiali*, isa fa kiana maiaukwa han, monyinin amateli wabuji oloko.

37 Naha wadili abu yaha h'andate, macikibesianci temple oreo *amateli*, mawakaiaci ajian ifrotu h'okwaiabosia omun okonomun *naha*.

38 Demetrius, imikebo-arino mici kamuni faroka amateli abarli jiali okona mun, ikisidahu-isikwa atorodwa n'abora, yumuniga baja adaienoci; n'ausia kiana ajian n'akona-muni kwawa.

39 Tomoroa aba amateli h'adagata ti faroka, isa fa kiana w'aherakidan imisidini n misitu-ahakahu jin.

40 Aboaka *Adaiahu* ikisidi fate u toho akonnakitahu okonomun, naha yuholi aherakidan okonomun mamariga w'imisidin ajiahu, la namun.

41 Kia l'ajian bena, l'akoio kita aherakidaci naurea-kwawa.

CHAP. XX.

KIA akonnakitahu aiibonwa bena, Paul asimaka goba l'omairikotosiano l'ibiciro wa, onnakan nama, l'ofitikida kiana ausin Macedonia mun iro.

2 Kia ororo ajeagoji l'ausa goba, yuhoro ajiahu abu ahaikatan n'akoboroko; kenbena Greece ororo mun l'anda goba.

3 Yumuni goba kiana i kabuin kaci. Kena l'iweladoa tin bo *mihu oloko* Syria mun iro, Jewno oabodda goba l'obora; kiadoma l'ikauswa ti goba akoionwa Macedonia-ji.

4 Asia mun iro n'ausa kiana l'oma Sopater Berea

kondi, kena Thessalonica wareaci Aristarchus Secundus mici, kena Gaius Derbe kondi, Timotheus baja, kena Asia konono, Tychicus Trophimus mici.

5 Naii ausici w'abora, oabodda w'abora Troas mun.

6 Kena amaboraadasia meli kasakabo adiki, w'eweladoa *mihu oloko* Philippi warea, kena w'anda namun abar-dakabo kasakabo oloko Troas mun, yumun goba u biam-timen kasakabo.

7 Atenwatu kasakabo oloko sabbath adiki, ika tu ki amairikotasiano aherakidan meli akurradabon, Paul ajiaga namun, ibin mauci l'ausin obora odoma, ajia kwa la kiana kasakoda anakain.

8 Yuhoro alaiti goba aiomun, yumuntu n'aherakidan, bawhu oloko.

9 Penster mun abarli ibikidoliaci, Eutyclus ci iri, abollita; tabokibenci adunkuin: kibenan Paul ajian odoma, l'itabotwabo ka adunkuin, kena l'itikida tajeagotu bawhu oloko warea, kena lo'odoni abu n'onnaka i.

10 Paul atokoda kiana ahododonwa l'ajeago mun, onnakan l'oma, ajian, Maiyuratin ha h'ansi wa, l'okokke l'olokon odoma; main.

11 L'amodin bena ba, meli l'okurradabo goba, ikin; kibena goba l'ajian, akasakoton; ki jia la kiana ausin.

12 Ibikidoliaci n'onnaka kiana ba kokkehia, isogotu koro kiana ahaikatan n'akoboroko.

13 ¶ Waii ausa goba l'obora mihu mun iro, aweladonwa Assos mun iro; yumun ki w'aunakin bia Paul; ki jia lan loaiya odoma, yumun iro l'okuti abu l'ausa ti goba.

14 Assos mun l'isakada goba wama, w'aunaka kiana i, andin Mitylene mun.

15 Yu warea w'eweladoa *mihu oloko* ba, kia maucia Chios orema omunji goba u;—kia maucia Samos mun

w'anda, Trogyllium mun mibena kiana u; kia maucia Miletus mun w'anda ba.

16 Paul aweladoa abolliitin Ephesus, mabolli-kita ti lan l'ikisiwa Asia mun odoma, Jerusalem mun l'anda tin odoma yura l'ansi Pentecost kasakabo obora.

17 ¶ Miletus warea l'imigoda goba Ephesus mun iro, asimakitin habecino *kia* church warea.

18 N'andin bena lamun l'ajiaga namun, Hui aiita, atenwa d'andin benate Asia mun, alika dan goba h'oma tomakwa cikisi oloko.

19 Adaieli d'ikita *goba* onabotu oloa abu, yuhoro kibi *d'ikira* abu, wakaia ikisidin abu baja; kia anditu goba damun, *ika* tu Jewno oaboddin d'abora *n'aforribia di*.

20 Ama koro d'aiakata be haurea isatu homun, tomoroa d'adokota goba homun, amairikotani hu, maikatonwa oloko, aba aba main bawhu mun baja.

21 Ahakan Jewno omun Greekno omun baja, *n'asifudan* bia *n'awakaia orea* Wacinaci ibici; ikiduddin Adaieli Jesus Christ okonomun.

22 Kena, tanahu, daii ausa akerohia ialoko abu Jerusalem mun iro, maicin daia alika tani fa yumun di.

23 Satu Ialoko robuin ahakaga di tomakwa bawhu-yuhoji man, ajian, akerokwonahu oabodda bo b'ubora amunaigatahu *fa* baja *bu*, main.

24 Tomoroa ama koro toraha jiamutu arulukokita *ma* di, d'akokke baja mansi da dauaiya damunwa, alikibi abu d'iibida *tika* d'aiadin, *d'iibida tika* Adaieli Jesus Christ asikisia damun d'ikitani wa, satu ajiahu d'ajiasia Wacinaci iisa okonomuntu!

25 Tanahu d'aiita, homakwa hui d'ausisiano okoborokoji, ajian Wacinaci isauka okonomun, madekin ma fa d'asibo ba.

26 Kiodoma, daii asika hu ahakaci bia d'akonomun tanahu, daii maribenin namakwa lokono itena orea *odoma*.

27 Tomakwa Wacinaci kansisia okonomun d'aradin odoma ahakani hu.

28 ¶ H'ikitwali kiana hoaiya, tomakwa sikapo baja Satu Ialoko asikisian homun h'ikitan bia *n*; Wacinaci church konono h'abuiali l'iauntisia l'itena abu.

29 D'aiita barin, d'ausin bena aboadabetu wolf akodonwa fa hui okoboroko mun, mamari fa t'iibonwa aiyuratin sikapo ansi.

30 Hui oreaci abano wadili akenako fa, ajia-ibici wakaiatu ajiahu; n'ausa-kitin bia amairikotasiano nai'inaboa.

31 H'ikitali kiana kakoborokwon baja, kabuin wiwa jiaro maiibonwa dan goba ahakan homakwa homun t'okonomun, kasakoda kasakabo man d'ikira abu *d'ahaka goba hu*.

32 Tanahu, d'augioci, d'asika hu Wacinaci omun, isatu l'ajian omun baja, kia atatada ma hui okona, t'isika ma homun baja h'amunisia bia namakwa l'isadiansiano okoboroko.

33 Miitesian d'ebe alikai jiali platen, l'okorrokoria jiaro, l'eke jiaro.

34 Hui baja aiita toho d'akabo *abu d'imikebon* goba mamun-d'asia ibici, lokono d'amaci mamun-masia ibici baja.

35 Tomakwa okonomun d'adokota goba homun, ki jia haia kimikebon h'oborati fa matataci-okona baja, Adaieli Jesus ajian h'okoborokwa fa, La alikibitoe asikici amateli aucigici aji sabu, main, la *Paul namun*.

36 ¶ Kijia lan bena ajian, l'okurowasitwa akwaibonwa namakwa n'abu.

37 Namakwa kiana manswa n'aiin, onnakan Paul oma, asoroton i.

T

38 N'anokonedwa sabu goba kia ajiahu l'ahakasia namun okonomun, Hui koro adeki fa d'asibo ba, main. N'ausa kiana l'oma mihi mun iro.

CHAP. XXI.

KENBENA, w'ausin bena naurea, w'acirikida-waboa, misire wa kiana ausin Coos mun iro; kia maucia Rhodes mun *w'anda*; yu warea Patara mun iro *w'ausa* goba.

2 Aba mihi w'auciga aweladotu atiman Phenicia mun iro, w'aiiga kiana t'olokomun, ausin.

3 Cyprus w'adekin kona, w'abaro mairia w'aiiba n, Syria mun iro aweladonwa, kena Tyre mun w'aribota goba; yumun mihi atokodokotan odoma.

4 Amairikotasiano w'auciga goba *yumun*, yumun ki goba kiana u biam-timen kasakabo; *Satu* Ialoko abu n'ajiaga Paul omun, mausin bali Jerusalem mun iro, main.

5 Kia kasakabo haran bena, w'afitikida kiana ausin, n'ausa kiana wama waboroko olokoji, hiarono oma n'asanoci bajia, *kia* bawhu yuho warea: teribo mun w'akuro-wasitwa kiana akwaiabonwa.

6 W'ahakin bena w'amuni-kwawa w'ariwa, w'aiiga mihi olokomun, kena naiti akoiwa ba n'asikwa mun iro.

7 W'ausin bena Tyre warea, Ptolemais mun w'anda, sare wa kiana ajian *w'augioci* omun, yumun ki goba kiana nama u abar kasakabo.

8 Kia maucia waii Paul omaci ausa goba, Cesarea mun andin; kena w'akodwa Philip isikwa olokomun, *lihiki* ajiaci satu ajiahu, biam-timeno oreaci lihi; l'oma kiana u.

9 Lihiki kamuni goba bibicino l'isanoci, virgin hiarono, naiti ki aprophesidoaci.

10 Yuhoro kasakabo yumun kwa wan ka, Judea warea abarli prophet anda goba, Agabus ci iri.

11 L'andin bena wamun, l'onnaka Paul aiidoa-kwonahu, akeren l'okaboá t'abu l'okuti baja, l'ajiaga kiana, Toho jia na fa Jewno Jerusalem konono akerin toho aiidoa-kwonahu kamunci, kena n'asiki fa i abano akirikiano akabo roko mun: ki jia ta Satu Ialoko ajian, la.

12 Kia w'akonnabon kona, w'akwaiaba i, waii yumun konono baja, mausin lan bia Jérusalem mun iro.

13 Paul oonabaga kiana, Ama ibia hu'iya akurrada tin d'aloa? imeko ka di d'akerakotonwa bia, aiikain bia baja di Adaieli Jesus iri okonaria Jerusalem mun, la.

14 Mamarin l'akonnabon odoma u, w'aiboa *ajian* kiana, Adaieli kansisia onyihia bia! wa ajian.

15 Kia kasakabo adiki w'aherakida w'onyiwa, ausin Jerusalem mun iro.

16 Abano Cesarea wareaci amairikotasiano ausa baja wama, abarli baja abu, Mnason, Cyprus kondi, habeci amairikotasia; lihiki kamaci bia u.

17 Jerusalem mun w'andin bo, w'augioci aunaka u alikibi abu.

18 Kia maucia Paul akodwa James ibici wama, namakwa habecino yumun goba baja.

19 Sare lan bena ajian namun, l'ahakaga namun tomakwa Wacinaci onyisia l'abu akirikiano okoborokoji okonomun.

20 Kia n'akonnabon kona, Adaieli n'akalimeta kiana; kena n'ajiaga lomun, W'auginanci, b'adeka alomanci thousandno Jewno ikiduadici *yaha*; naii namakwa simikaci misitu-ahakahu okonaria:

21 Naii akonnabaga bui okonomun, namakwa Jewno abano akirikiano okoborokoci bu'mairikotaga n'aiibin bia Moses ahakan namun, macircumcise-dikitin ho fa h'isanoci, *Jewno* olokoji makonan han bia baja, la *Paul namun, na Jewno b'ukonomun.*

22 Alike wa fa kiana? yuholi lokono kiduani fate

aherakidan, n'akonnabon b'andinte *yaha* okonomun odoma.

23 W'ahakan olokoji bumun kiana b'onyili, Bibicino wadili w'amuniga, vow-ajiahu asikici n'akona mun wa.

24 Nalii b'oonakali b'ibici wa, amaribendonwa buaiya nama, aiauntin b'abokua nama, n'asi adirikonwa bia, (*Jewno olokoji*) namakwa lokono aici fa kiana tomakwa n'akonnabosia b'ukonomun ausirobuintu; tomoroa n'aici fa misin b'akonon ikitan misitu-ahakahu bajaia.

25 Ikiduadici abano akirikiano oreaci okonomun w'aburita goba, imisidin, mikitan nan bia nalii kijia mutu; tomoroa n'ikitwa fa asikasia aiatahu omun orea, ite orea, atogodotu orea, orehi orea bajaia; na *Paul omun*.

26 Wadili kiana Paul aunaka goba l'ibici wa, kia maucia amaribendonwa nama, kena temple olokomun n'akodwa, adokoton n'amaribendonwa kasakabo haran okonomun, asikasia n'asikin bia Wacinaci omun namakwa n'akonomun wa.

27 Biam-timen kasakabo ibini bo haran, Asia w'areaci Jewno, temple oloko n'adekin kona i, arulukokita namakwa lokono, abokoton i;

28 Israelno wadili hui, h'oboratate u! na asimakan; lihiki wadili amairikotaga ie *wakaian* namakwa tomakwaji *waii* lokono okonomun, misitu-ahakahu okonomun, yaha okonomun bajaia; kena Greekno bajaia l'anda-kitate yaha temple olokomun, aribetin toho satu bawhu, na.

29 (Trophimus Ephesus kondi bawhu yuho mun n'adekin l'oma odoma, n'ikisi goba kiana Paul andakitin i temple olokomun.)

30 Bawhu-yuho *konono* arulukokitwanamakwa, lokono kiana adarida eragin; n'abokota kiana Paul, aiyurakon i temple oloko area; abaren atagin bawhu-sibo.

31 N'aforratin bo i, *abano* ahakaga ifilici soldarono

capitan omun, namakwa Jerusalem *konono* akonnaki-
taga, main.

32 Abaren l'aunaka soldarono centuriono baja adari-
din atokodon n'ibici: n'adekin kona iflici capitan sol-
darono baja, n'aiiboa kiana aboragin Paul.

33 Iflici capitan anda kiana abokoton i, biama chain
abu *h'akera* i, main ahakan; kena l'adagata ie, Alikai
liraha? Ama l'onyika? main.

34 Aba aba robu na goba asimakan yuholi okobo-
roko; mamariga isan l'akonnaboni n, manswa kibi
tan akonnakitahu odoma; l'ahakaga kiana n'onnakin
bia i fort olokomun.

35 N'andin bo *sibatu* taraffa mun, soldarono onna-
kida i kaiima kibi nan lokono odoma.

36 Yuholi lokono ausin l'iinabo odoma, H'ausa
labu! main asimakan.

37 N'ausin bo Paul abu fort olokomun, iflici capitan
omun l'ajiaga, D'ajiaia bumun? *main*. Greek ajian
kiana baja koma? la *kiana lomun*.

38 Egypt kondi koro bufi, akonnakitaci, wakili
malokon aukili mun iro bibici thousandno wadili afor-
rici abu ausici koro *bui?* la *lomun*.

39 Tomoroa Paul ajiaga, Jew wadili Tarsus kondi
daii, Cilicia muntu isogotu-koro bawhu-yuho wa-
reaci; d'akwaiaba kiana bu, d'ajiaia naha lokono
omun; la.

40 Isaniwai la lomun; *sibatu* taraffa ajeago Paul
ajinama kiana, auadin lokono l'okabo abu. N'amai-
audonwa bena haran, Hebrew ajian abu l'ajiaga kiana
namun.

CHAP. XXII.

PAUL ajiaga, Wadili, d'abogenoci, d'acinoci *hui*;
h'akonnaba hui d'ajiasia dauaiya d'akonomun wa
tanahu homun, main.

2 (N'akonnabon kona Hebrew ajian abu l'ajiasia namun, n'amaiaudwa sabu ka kiana; l'ajia ki ka kiana ba,)

3 Kiduan Jew wadili daii, karaiaci goba Tarsus mun, Cilicia ororo mun; tomoroa toho bawhu-yuho mun d'ibikidwa goba, Gamaliel okuti amun; d'amairikotwa bajia *waii* icinoci amuntu misitu-ahakahu olokoji abaren, Wacinaci okonaria simika goba di, hui tanahun jia da goba daii bajia.

4 *Jesus isanonoci* d'akuda be gobaaikah mun iro, wadili hiarono mici bajia akerakitin asikitin siba olokomun.

5 Ki jiaro ki na mai priestno afudyi, habecino bajia namakwa, ahakan d'akonomun; naii orea kaarta d'auciga goba *w'augioci* omun, ausin Damascus mun iro, d'akoionwa biate yumunci abu akeraia Jerusalem mun, *w'aboadin* bia ie.

6 Kenbena; ika tu bo d'ausin, wamun adaili Damascus orea omun goba di, abaren aiomun wareatu kalimehi akalimetwa goba d'ikiraji.

7 Kena ororo ajeago mun d'atikida, kena d'akonnaba ajiahu ajiasia damun, Saul, Saul, ama ibia b'akuda di? main.

8 Alikai bui, Adaieli? da kiana oonaban. Jesus Nazareth kondi Daii, b'akudisia, la kiana ajian damun.

9 Da'maci adeka barin kia kalimehi, amaro goba kiana ie; tomoroa ajiaci damun ajian makonnabon na goba.

10 Kena d'ajiaga, Ama d'oniyi fa, Adaieli? main. Adaieli ajiaga kiana damun, B'akenakwa, ausin Damascus mun iro, yumuni ki *abarli* ahaka fa bumun tomakwa b'onysisia bia okonomun, *la damun*.

11 Kia kalimehi odoma mamari goba d'adekin; d'amaci abokoton d'akabo *odoma* Damascus mun d'anda goba kiana.

12 Abarli Ananias, akwaiaboaci wadili misitu-aha-

kahu olokoji, namakwa Jewno yumunci isasia ajian okonomun.

13 *Lihi* anda damun, ajinamun, ajian damun, Saul d'augici, b'adeka, main. Kia ikisi oloko ki d'adeka l'ibici.

14 L'ajiaga kiana, Waii icinoci Adaien onnawasia bui, b'aicin bia l'ansisia, Misici ki b'adekin bia bajia, l'ireroko oreatu ajiahu bakonnabon bia bajia.

15 Lihi okonomun ahakaci bia lokono omun bui, b'adekisia okonomun, b'akonnabosia bajia okonomun.

16 Ama ibia tanahu maiaukwa ba? b'akenakwate, abaptizedonwa, asogoson b'uwakaia bauroa, Adaieli iri asimakin, la *damun*.

17 Kenbena, Jerusalem mun d'anda kin bena ba, akwaiaboa dan ka temple oloko, d'abutadwa goba,

18 D'adeka kiani i, l'ajiaga damun, Mahara ba afitikidin Jerusalem warea, makonnabon nani ma b'ahakan d'akonomun *namun* odoma, main.

19 Adaieli, da kiana ajian, siba oloko d'asika goba ikiduadici bu; tomakwa synagogue oloko d'aboraga bajia ie, *kia* n'aiita *barin*.

20 Stephen ahakaci b'ukonomun itena asorokoda man ka, daii bajia ajinama goba omunin *taurea*, isaniwai da aiiikain okona i; aforrici i eke daii ikita goba bajia; da *Adaieli omun*.

21 Kena l'ajiaga damun, B'osa; d'imigodon fa tahawai abano akirikiano ibici odoma bu, main, la *Paul namun*.

22 N'akonnaba barin i kia ajiahu obora, kena kakonnaki ka na asimakan, H'oboreda liraha *wakaiaci* ororo ajeago orea, isa koro i kokke kwa lan bia, na ajian.

23 Asimaka kwa nan ka, n'aboreda n'ekewa onabo ajeagomun, *asilakin* wakaukili aboredin aiomun iro *n*,

24 Ifilici capitan ahakaga *kiana soldarono* omun n'ausin bia l'abu fort olokomun, l'oboragoo fa kiana w'adagaton bia i, la;—l'aiita tin n'asimakan lokona mun okonomun odoma.

25 Ika tu bo n'akerin i mibilokotu b'akada abu, centurion ajinamaci lamun omun kiana Paul ajiaga, Misika homun h'oboragin bia Roman wadili, mikisidin haia i? main.

26 Kia centurion akonnabon kona, ifilici capitan ibici l'ausa, ahakan lomun, B'aiitoa ama b'onysin bo, lihi loko Roman, main.

27 Ifilici capitan anda kiana ajian lomun, B'ahaka di, Roman bui? main. Ahe, la kiana *Paul lomun*.

28 Ifilici capitan oonabaga n, Yuhoro plata abu daii aiaunta toho maierohu, main. Tomoroa daii karaia goba maierohia, la Paul ajian lomun.

29 Abaren adagatici bia i ausa laurea, amaro goba ifilici capitan bajia, l'aicin bena Romanin i, l'akerakitin odoma i.

30 Kia maucia, l'aiita tin kiduanin Jewno ajian *Paul* okonomun odoma, l'odokoda kiana i l'akerakiora; kena l'ahakaga priestno afudyino omun nama-kwa adaierobici bajia omun n'aherakidan bia; Paul kiana l'otokodo kota ba, ajinama kitin i n'asibo mun.

CHAP. XXIII.

ADAIEROBICI-ERAGIN ibici tata goba Paul adekin, ajian, Wadili d'abogenoci *hui*, kokke kwa d'ebe isahi abu Wacinaci isibomun tanahu kwon, main.

2 Ananias priestno afudyi ahakaga namun, ajinamaci omunin laurea, H'ofatada l'ireroko, main.

3 Lihi omun Paul ajiaga kiana, Wacinaci afatadi fa bui *bajia*, ariradotu titagara bui; bui abollita yaraha ikisidin di misitu-ahakahu olokoji, kena b'ahakaga *namun* n'afatadin bia di misitu-ahakahu olokoji koro? la *lomun*.

4 B'imiritaga Wacinaci priestno afudyi? na kiana omunci ajinamun ajian.

5 Paul ajiaga kiana, D'augioci, maicin da priestno

afudyin i: B'ukirikia afudyi okonomun wakaia majian bali; ta aburitonwa, la.

6 Paul adekin bena anakuji Sadduceeno anakuji Phariseeno mici, l'isimakaga kiana adaierobici-eragin omun, Wadili d'abogenoci *hui*, Pharisee daii, Pharisee aiici *daii!* d'ikiduada aodocino akenakonwa okonomun, kia okonaria *h'ikisida* di, main.

7 Kia ajia lan ka, manswaki na goba aiimawtonwa ajian namuni kwawa, Phariseeno Sadduceeno mici: yuholi kiana *naii* araga-kotwa naurea kwawa.

8 Akenakwahu bia koro; angel kowaka, ialoko kowaka bajaia, na Sadduceeno ajian;—tomoroa, *akenakwahu yaraha, angel yaraha, ialoko bajaia yaraha*, na Phariseeno ajian.

9 Ifiroka kiana n'asimakan; Phariseeno amunci aburiticino akenakwa kiana, aforraa ibia jin, Ama koro wakaiahu w'auçiga lihi loko okonomun; tomoroa ialoko jiaro angel jiaro ajian ka goba ma lomun, maforraan wate Wacinaci oma; na ajian.

10 Manswaki nan aiimahan namuni kwawa odoma, ifilici capitan amaro goba kiana, n'atekidabon bia Paul n'awaji-kwajia *l'ikisi goba*, l'ahakaga kiana soldarono omun n'atokodon bia abokoton i na'koboroko area, andin l'abu ba fort olokomun.

11 Kia origahu oloko Adaieli ajinama lamun, ajian, Mamotonwa ba, Paul; b'ahakan olokoji Jerusalem mun d'akonomun, ki jin ki ba b'ahaka fa d'akonomun Rome mun, main.

12 Kasakon bena *ie*, abano Jewno aherakida goba, asweardoan, makoton *wa* fa, maten *wa* fa bajaia, w'afor-rin obora Paul, main.

13 Biam-loko-no aji jiaro goba *ie* kia ajiahu abu aherakidaci.

14 N'anda kiana priestno afudyino amun, habecino amun bajaia, ajian, Ifrotu asweardoahu abu waii

akeroa, ama koro w'iki fa Paul w'aforin obora, main.

15 Hui kiana, adaierobici-eragin mici, imigodali ifilici capitan ibici, akwaiabon i, l'otokodon biate l'abu h'ibici maucia; w'adagata ti sabu ka i, *hali lomun*; kena omunin bote l'andin obora waii ibi fa w'aforin bia i, na *namun*.

16 Ika tu Paul oyuradatu aiici akonnabon n'oaboddin l'obora okonomun, l'ausa kiana fort olokomun akodonwa, ahakan Paul.

17 Abarli centurion Paul asimaka kiana l'ibiciro wa, ajian, Lihi ibikidoliaci abu b'osa ifilici capitan ibici, amateli l'amuniga l'ahakasia bia lomun okonomun, main.

18 L'aunaka kiana i andin l'abu ifilici capitan amun, ajian, Paul atimitasia asimaka di l'ibiciro wa, akwaiabon di d'andin biate lihi ibikidoliaci abu bamun, l'amuniga amateli l'ahakasia bia bumun, main.

19 Ifilici capitan kiana aunaka i l'okabo okona wa ausin l'abu aba mairia aiakatwa oloko, Ama bu fa ahakan damun? la adagaton i.

20 L'ajiaga kiana, Jewno kaherakaci namuni kwawa akwaiabo fa bu b'osin bia Paul abu maucia, adaierobici-eragin ibici, w'adagata ti sabu ka i, na *fa bumun*.

21 Kijia mani bali botta, biam-loko no ajici oaboddin l'obora odoma, naii ki akeroci n'asweardoan abu miki-nin matenin bajaia n'aforin oborai, ibika bajaia ie oaboddin ahe bani obora, la *lomun*.

22 Ifilici capitan ausikita kiana ibikidoliaci; atukudan i, Mahakan bali abali jiali omun toho b'ahakasia damun okonomun, main.

23 L'isimaka kiana biamano centurion l'ibiciro wa, ajian *namun*, Biam hundred soldarono h'iibidi-kiti ba n'ausin bia Cesarea mun iro, kohoiyo ajeagoci bajaia kabuin-loko-no ajeago biam-d'akabono; harapona

abuci baja biam hundredno, kabuin hour bia toho origahu abu.

24 H'aucigi fa ba kohoiyo Paul ausisia bia ajeago, kena Felix adaiahu ibiciro h'ausa fa isan l'abu, la.

25 Kena kaarta l'oburita toho jin ;

26 Claudius Lysias, isaci-wabu adaiahu Felix omun, imigoda *toho ajiahu* ; Alikibi *bu*, main.

27 Lihi wadili Jewno abokotosia, n'aforrisia mali, *mandin dan ka* daii, soldarono abu d'anda kiana aboratin i, Roman i okonomun d'akonnabon odoma.

28 D'aiita tin ama nan l'okonomun odoma, d'anda l'abu naii adairobici-eragin isibomun.

29 D'adeka kiana n'ahakan l'okonomun namuntu misitu-ahakahu abu robuin, tomoroa ama koro l'okonomunga aforra-kititu bia i akerā-kititu bia jiaro i.

30 *Abarli* ahakan bena damun, Jewno oaboddin lihi wadili obora okonomun, abaren d'imigoda b'ibici i ; kena ahakaci l'iri omun d'ahakaga n'ajian bia l'okonomun b'isibomun. Isari-bali, la *aburitin*.

31 Soldarono kiana aunaka Paul nama wa l'ajian olokoji namun, Antipatris mun n'anda kiana kasa-koda.

32 Kia maucia n'aiiba kohoiyo ajeagoci ausici bia l'oma, tomoroa *nauaiya* n'akoiwa ba fort omun iro.

33 Cesarea mun n'andin bena, kaarta n'asika adaiahu omun, asikin baja Paul l'isibomun.

34 Adaiahu aridin bena kia kaarta, l'adagata i alomun kondin i, L'aicin bena Cilicia kondin i ;

35 D'akonnabo fa *b'ajian* ahakaci b'iri andin benate, la *lomun*. Herod ikisidi-kwonahu bawhu oloko h'ikita i ; la kiana ahakan *lisanonoci omun*.

CHAP. XXIV.

ABAR-DAKABO kasakabo adiki, Ananias priestno afudyi anda goba habecino oma, abarli ajia-arin baja,

lihiki iri Tertullus, naiti ahakaga adaiahu Paul okona mun.

2 Kena l'isimakin bena i, Tertullus aiinata goba *wakaian* ajian l'okonomun, *adaiahu omun*, Bui odoma ifrotu maiimahu w'amuniga, isatu wabu *b'onyika* toho akirikia omun bu'ieniko abu.

3 Kia *isatu* w'auciga *baurea* kasakabo man, tomakwaji baja, adankidoahu abu *bumun*, isaci-wabu Felix bui.

4 Tomoroa, mimiteda ti da bu *d'ajian abu*, d'akwai-aba kiana bu, isokoro bani bia akonnabon d'ajian isahi abu.

5 Lihi w'auciga wakaiaci, tomakwa ororo ajeagoji l'oyurata Jewno ansi, abarli Nazareno afudyi lihi :

6 Temple baja l'ikisidoa aribetin, w'abokota kiana i ikisidatin w'amuntu misitu ahakahu abu i.

7 Tomoroa ifilici capitan Lysias anda wamun, ifrotu tata okona abu onnakin i w'akabo-roko area.

8 L'ahakaga kiana ahakaci l'iri omun, n'andin biate bamun; naiti b'adagato faroka, b'aiita ma tomakwa w'ahakasia l'okonomun bumun, la *Tertullus ajian*.

9 Jewno ajiaga ki jin ki; *kiduan* torajia ta, na ajian.

10 Adaiahu auadin bena i, Paul oonabaga, ajian, Yuhoro wiwa b'ikisida *ie* toho akirikia, *kia* d'aiita, kiodoma mamotonwa da sabu ka aonaban d'akonomun wa b'isibomun.

11 B'aiitali kiana *t'okonomun* biam-kutibana kasakabo robuin Jerusalem mun iro d'ausin bena akwai-boa-ibici.

12 N'auciga koro di aiimahaimadin abarli jiali temple oloko, akenako kota jiaron koro lokono, synagogue oloko koro, bawhu-yuho oloko jiaro koro;

13 N'imisida ma koro *kia* ajiahu n'ajiasia d'akonomun.

14 Tomoroa daii ahakaga kiduanin bumun toho, misatu *Jewno* masia asan olokoji jiaru ki daii akwai-abonwa d'acinoci Adaien omun, d'ikiduada tomakwa aburitasia misitu-ahakahu oloko, prophetno *ajian* baja.

15 Daii baja oabodda Wacinaci obora, aodocino akenakonwa bia ba, misicino mimisicino baja, ki jiaru ki naii *Jewno ikiduadin* ba.

16 Toho jiaru ki daii ikisidonwa dauaiya ba, d'aloa mamunin bia wakaiahu Wacinaci isibomun lokono omakana baja.

17 Yuhoro wiwa adiki d'andate ba asikin amateli *kamunaigaci* d'akirikia omun, *Wacinaci omun* d'asikin bia baja.

18 Ika ki abano Jewno Asia wareaci auciga di mari-benihia temple oloko, yuholi koro lokono oma, makon-nakitani abu baja.

19 Isa ma yahani ka ma naii b'isibomun, amateli ajiahu n'amuni faroka d'akonomun, n'ajiaia n.

20 Naha yahaci kiana ajiaia, ama wakaiahu n'aucigisia d'akonomun, ajinama dan ka adairobici-eragin isibomun?

21 Abaro robuin ajiahu d'asimakasia abu, ajinama dan ka n'akoboroko, *D'ikiduada* aodocino akenakonwa okonomun, *kia* okonaria h'ikisida di tanahu, da *namun*, la *Paul adaiahu omun*.

22 Felix akonnabon kona toho, *kia* olokoji sasabuin l'aicin odoma, l'iiba n wahajia oboramun, Ifilici capitant Lysias andin benate, tomakwa d'aici fa h'okonomun, la *ajian namun*.

23 L'ahakaga kiana centurion omun, *B'ikitali* Paul, l'ajinamada ia, l'oiono baja mikiadin bali ikitatici i andin lamun, main.

24 Yuhoro koro kasakabo adiki, Felix anda l'iretu Drusilla abu, *kia* Jew hiaro; l'imigoda kiana auna-

kitin Paul, l'akonnabon *bia* l'ajian ikiduadahi Christ okonomun.

25 Ajia lan ka misihi okonomun, mamulikile okonomun, anditu biate ikisidahu okonomun bajia, Felix akorogosa *kiana* okona; oonaban ajian, B'osa banyia tanahu, isatu kasakabo d'amuni faroka, d'asimaka ki fa ba bu, main.

26 L'ikisi goba Paul asikin *bia* plata lomun, l'odokodon *bia* i; kiodoma yuhò sabu goba l'isimakin i, ajian lomun.

27 Tomoroa biama wiwa adiki, Porcius Festus anda goba Felix adikiloko; kena Félix isaigata tin Jewno odoma, l'iiba goba Paul atimitwahia.

CHAP. XXV.

Festus andin bena l'ikitasia *bia* ororo mun, kabuin kasakabo adiki Cesarea warea Jerusalem mun iro l'ausa goba.

2 Priestno afudyi Jewno adaianasiano mici ahakaga kiana lomun Paul okonomun, akwaiabon i,

3 Adagaton i isan *bia namun i* imigodon Paul ibici aunakitin i Jerusalem mun iro, waboroko olokò n'oa-bodda ti goba l'obora n'aforrin *bia* i.

4 Tomoroa Festus ponabaga, Cesarea mun Paul d'i-kita kota, daii bajia dauaiya ausa fa yumun iro maharan.

5 Tataci jiali okona hui oreaci ausa fa dama, ahakaci *bia* lihi wadili okona mun, aba jiaro wakaiahu l'onyi faroka; la ajian namun.

6 Biam-dakabo kasakabo aji sabu naman bena i, Cesarea mun iro l'ausa; kia maucia, ikisidahu abollitikonwahu ajeago l'obollita, aunakitin Paul.

7 L'andin bena, Jerusalem wareaci Jewno ajinama

akausan i, naii ajiaci yuhoro kibi wakaiian Paul okona mun barin, kia ajiahu koro n'imisida ma.

8 Lihi oonabaga *n* l'okonomun wa, Ama koro wakaiahu d'onyi be goba Jewno amuntu misitu-ahakahu okona mun, temple jiaro okona mun, Cesar jiaro bajia okona mun, main.

9 Tomoroa Festus isaigata ti goba Jewno, oonaban Paul ajiian; Jerusalem mun iro b'ansika b'osini wa, yumuni ki d'ikisidin bia bu toho ki okonomun? la ajiian *lomun*.

10 Paul ajiaga kiana, Cesar ikisidi-kwonahu isibomun daii ajinama, yumuntu bia ma b'ikisidin di, monyin da wakaiahu Jewno omun, b'aicisia kia ki bui barin.

11 D'onyi faroka wakaiahu, amateli d'onyi faroka d'aforra-kitosia bia okonaria, d'ikiadoa ma koro aiikah ore; tomoroa ausiro na faroka ahakan *bumun* d'akona mun; alikai koro asikita ma namuni di. Dauaiya d'asikoa Cesar omun *lihi ikisidin bia di*, la.

12 Festus ajiian bena adaierobici-eragin omun, l'oonabaga, Cesar omun buaiya b'isikoa? Cesar ibiciro b'osa fa kiana, la lomun.

13 Yuhoro koro kasakabo adiki, *aba ororo* adaienwabu Agrippa, Bernice bajia, anda goba Cesarea mun, ajiian Festus omun.

14 Yumunin bena ie yuhoro kasakabo, Festus ahakaga Paul okonomun *Agrippa* omun, Abarli wadili Felix aiiba yaha atimitasia:

15 Lihiki okonomun, Jerusalem mun dan ka, priestno afudyino Jewno habecino mici ahaka goba di, n'akwaiaba *di d'*aboadikitin bia i.

16 D'aonabaga kiana ie, Romano koro olokoji aiikah alikai jiali, ahakaci l'iri andin l'isibomun obora, l'oonabaia l'okonomun wa kiana, kia wakaiahu okonomun *n'*ahakasia l'okonomun, da namun.

17 Kiodoma yaha n'andin benate, kia maucia ikisidahu abolliti-kwonahu ajeago d'abollita abaren; h'oonaka bate liraha wadili, da *d'asanonoci omure*.

18 Ahakaci l'okonomun ajinamun bena, n'ahakaga *damun* misasia d'aicin okonomun,

19 Nauaiya n'ikiduadisia olokoji robuin n'ahakaga l'okona mun; abarli Jesus okonomun, lihiki aodoci goba, Paul ajiaga kokke ka i, main.

20 Daii maicin ma kijia mutu okonomun, kiodoma d'adagata i, Jerusalem mun iro b'osa fa, yumun ki *d'ikisidin* bia bu kia okonomun? da lomun.

21 Tomoroa, D'ikita-kotoo fa Augustus akonnabon bia di, la Paul; d'ahaka goba kiana l'ikita-kotonwa bia Cesar ibici d'imigodon obora i, la *Festus lomun*.

22 Daii baja akonnaba tika liraha loko ajian, la Agrippa Festus omun. Mauci b'akonnabo fa i, la kiana lomun.

23 Maucia Agrippa anda, Bernice baja, ifirotu n'akalime abu, akodonwa yumuntu bia nakonnabon i; ifilibeci capitan oma baja, bawhu-yuho konono afud-yino baja; *kena* Festus ahakan odoma Paul n'afitikita,

24 Festus ajiaga kiana, Adaieli wabu Agrippa, wadili homakwa yaha hu w'ama, h'adeka lihi, Jewno namakwa ahakasia okonomun *damun*, Jerusalem mun, yaha baja; Isama koro kokke kwa lan bia, na asimakan *damun*.

25 Tomoroa d'auciga koro amateli l'oforra-kitosia bia okonaria, lihi baja asikoa loaiya Augustus omun, d'imigodi fa kiani i.

26 Lihi okonomun koro misitu ajiahu d'amuniga d'imigodosia bia d'adaien omun. Kiodoma d'afitikita hui isibomun i, bui Adaieli-wabu Agrippa isibomun, aba d'amunin bia, d'aburitisia bia okonomun, *w'ikisidin* bena i.

27 Atimitasia wadili d'imigodi faroka, mahakanihia ajiahu lokona mun, kia d'ikisika ausirontu bia, la Festus ajian.

CHAP. XXVI.

AGRIPPA ajiaga kiana Paul omun, *W*'ikiada koro *bu*, b'ajia buaiya b'ukonomun wa, main. Ika ki Paul akilaka l'okaboa, oonaban l'okonomun wa.

2 Alikibe di, adaieli-wabu Agrippa, bui isibomun d'ajian ma d'akonomun wa tanahu odoma, tomakwa Jewno ajiasia d'akonomun okonomun.

3 Tomakwa Jewno olokoji, n'ajian bajia, isani b'aicin d'aiita: kiodoma d'akwaiaba bu, mimihiten bia b'akonnabon d'ajian.

4 D'ilonini warea alika dani goba, namakwa Jewno aiita, dauaiya d'akirikiano okoboroko goba *di* atenwa Jerusalem mun;

5 Naii ki aiita goba di atenwa warea, n'ahaka ti faroka *d'akonomun*, Pharisee goba daii, kia tatatu wabu *Jewno* olokoji ikitan Wacinaci.

6 Tanahu d'ajinama yaha *h'*ikisidin bia di; Wacinaci ahakasia waii icinoci omun l'isikisia bia namun, kia obora d'oaboddin okonaria.

7 Kia amun *w'*anda tika waii biam-kutibana akirikiano, ikitaci Wacinaci abaren, kasakoda kasakabo man. Kia okonaria, adaieli-wabu Agrippa, Jewno ahakaga da'iri.

8 Ama odoma mikiduadin ha ma Wacinaci akenakokotoni ma aodocino?

9 Wakili daii bajia kikisi goba damunwa, isan bia ma yuhoro d'onyin iyuratin Jesus Nazareth kondi iri ansi.

10 Kia bajia d'onyisia be goba Jerusalem mun, yuholi sabeci d'ataga goba siba oloko, priestno afudyino

orea tata-okona d'aucigin odoma; aiikani bo ie isaniwai da ajian.

11 Yuho goba d'aboadin ie tomakwa synagogue olokoji man, ajiakoton ie wakaiatu-wabu ajiahu; manswa kibi da goba aiaudini-a n'akona mun, akudin ie ababawhu-yuho mun iro.

12 Naii ibici ki d'ausin bo Damascus mun iro, priestno afudyino oreatu tata-okona abu ajiahu abu bajia.

13 Wamun adaili, adaieli-wabu; aiomun wareatu kalimehi d'adeka goba waboroko oloko, kalimetu wabu adaili ajin, d'ikiraji *kiana* kalimen d'amaci bajia ikiraji.

14 Onabo ajeago mun harani bena w'atikidin, d'akonaba ajiahu ajiasia damun, Saul, Saul, ama ibia b'akuda di? kari fa bumuni n biagasa faroka aciaditu bu, main ajian Hebrew ajian abu.

15 Alikai bui, Adaieli? da kiana ajian. Jesus daii, b'akudisia, la ajian *damun*.

16 Tomoroa b'akenakwa ajinamun b'ukuti abu, Daii araiatwa bumun kia bia ki, d'asikin bia bu d'ikita-kwongi bia, toho b'adekisia okonomun ahakaci bia bu, wahajia d'araiato fa bumun, *b'ahakali* tokonomun bajia.

17 Lokono orea d'aborati *fa* bu, akirikiano orea bajia, kibicici d'imigodoni bu tanahu.

18 N'akosi b'otorodon bia, orirokoho orea b'isifudin bia bajia ie kalime ibici, Satan itata-okona orea Wacinaci ibici, n'awakaia adokodonwa bia, kabokin bia bajia ie isadoci okoboroko Daii okonomun n'ikiduddin *odoma*; la *damun*.

19 Kiodoma, adaieli-wabu Agrippa, daii koro makonabonci goba aiomun warea araiatoci ajian:

20 Tomoroa atenwa d'aicikita goba Damascus konono omun, kena Jerusalem konono omun, tomakwa Judea ororo ajeagoji bajia, kena abano akirikiano omun bajia; n'awakaia orea n'asifudan bia Wacinaci ibici, n'onyin bia isatu onyisia n'asifudan bia.

21 Kia odoma ki Jewno abokota goba di temple oloko, ikisidonwa aforra tin di.

22 Wacinaci aboratin odoma di, tanahu kan kwa da, ahakan isogoci ifilici mici omun; ama da koro ajian, tomoroa prophetno ajiasia ki *d'ajiaga*, Moses bajaia ajiasia, anditu fate okonomun.

23 Christ aforra-kitosia bia goba, kena atenwaci bia goba akenakonwa aodocino orea, kalimehi bajaia l'odokoto fa lokono omun, abano akirikiano omun bajaia, la *Paul*.

24 Ki jia kwa lan ka ajian l'okonomun wa, kakonaki ka kiana Festus ajian, Bu'iauda-a Paul, manswa kibi ban amairikotonwa odoma, bu'iauda-a, main.

25 Tomoroa lihi *ajiaga*, Daii koro aiauda-a, isaciwabu Festus *bui*, tomoroa kiduatu kakoborokwatu ajiahu d'ajiaga,

26 Adaieli-wabu *Agrippa* aicisia okonomun toho, lihi isibomun mamaronihia d'ajiaga, abaro jiaro koro kia aiakatonwa laurea d'ikisika, kia koro onyisian goba aiakatwa oloko odoma.

27 Adaieli-wabu *Agrippa*, bui ikiduada prophetno? D'aiita b'ikiduadin, la *Paul lomun*.

28 Ibikibi b'isifuda kota di Christian bia di, la kiana *Agrippa* ajian Paul omun.

29 Paul *ajiaga* kiana, Wacinaci d'akwaiaba *l'isikin* bia bu, namakwa akonnaboci tanahu bajaia di, daii jia han bia abaren, toho d'atimi kowanika, la.

30 Kia l'ajian bena, *Agrippa* akenakwa, adaiahu bajaia, Bernice bajaia, *namakwa* abollitici nama bajaia.

31 N'ausin bena aba mairia bo, n'ajiaga namuni kwawa, Liraha koro ama onyici l'oforra-kitosia bia okonaria, l'akerosia bia okonaria jiarq bajaia, main.

32 *Agrippa* *ajiaga* kiana Festus omun, Liraha b'odokoda ma, loaiya masikonwa lan ka Cesar *ikisidin* bia i, main.

CHAP. XXVII.

NIKISIDIN bena tokonomun, w'eweladonwa bia ausin Italy mun iro, n'asika kiana Paul abano bajia atimistasiano, abarli, Julius ci iri, omun; Augustus soldarono centurion lihi.

2 Waiiga kiana mihi olokomun Adramyttium wareatu, ausin, Asia ororo eribo kona w'eweladoa tika, abarli Aristarchus wama goba, Thessalonica kondi, Macedonia wareaci lihi.

3 Kia maucia Sidon mun w'aribota goba. Isa goba Julius Paul omun, l'otokodo-kota kiana i l'oiono ibici, l'ahakobuin bia.

4 Yu warea w'ausin bena, Cyprus ororo arimakondi w'eweladoa, auaduli w'arabudikin odoma.

5 Cilicia Pamphylia okona mairiatu bara w'atiman bena, Myra mun w'anda, kia ki bawhu-yuho Lycia ororo mun.

6 Yumuni ki centurion auciga aba mihi Alexandria wareatu Italy mun iro ausitu bia, l'iigita kiana t'olokomun u.

7 Mawabuji goba w'ausin yuhoro kasakabo, ibikibi w'andin bo Cnidus mun, auaduli mausikita ti ma goba u, omuniga w'ausin Crete ore Salmone okona mairia.

8 Ibikibi w'ahatatonwa w'abolliga n, w'anda kiana aba mun, isabetu akodoonali nasia asan, Lasea bawhu-yuho omunisia ore kia.

9 Kibena u, wakaia kibi ta *kiana* aweladoahu bia ika ki, *Jewno* makotoni ka abollin ibin odoma; Paul kiana ahakaga tokonomun,

10 Ajian namun, Wadili, *wakaia* ausahu, t'aboado fa mihi jiaro tolokodu abu, *aboaka* w'akokke aboridwa ma, *kia* d'aiita, la.

11 Tomoroa centurion ikiduada mihi adaianasia konyili bajia, Paul ajian *l'ikiduadin* aji.

12 Kia akodoonali isatu koro yumunin bia u aboaukili ka; yuho sabuci, w'asika yaharea, ma; aboaka w'anda jiaro koma Phenice mun, yumunin bia u aboaukili abu; kia akodoonali Crete mun, adaili akodonwa okona mairiatu.

13 Ika tu auaduli afudin matatan anaki-warea, isatu *auaduli* w'auciga na; n'adokodwa kiana yu warea, aweladonwa Crete eribo kona.

14 Mibena kaini main tadiki, aba tatatu-wabu auaduli afuda t'erabudiki, Euroclydon nasia asan.

15 Mihu okona mun t'andin bena, mamariga kiana t'ausin t'erabudiki, w'ausa kiana auaduli okona.

16 Kahili kibi ta kiana ausin abar kaiiri aramakondi Clauda nasia asan, manswatu kimikebo abu wai'igita *isogotu* botu.

17 Nai'igitin bena n, aborata-kwonahu abu n'imikebo goba, akeran mihu t'ahabo area; kenbena amaro goba ie n'andin obora motogo okona mun, n'atokodo kota kiana n'awelan wa, amulladi robu tan *bia*.

18 Manswaki ta onnakennakidin u, kia maucia n'amakudida kiana mihu.

19 Tekabuintu kasakabo oloko, w'aboreda wauaiya w'akabo abu mihu olokotu imikebo-kwonahu.

20 Yuhoro kasakabo oloko adaili jiaro koro wiwa jiaro koro karaia goba; isogotu koro serabokilio w'akona mun goba; ika ki, waii koro isado fa wa wamunwa.

21 Kibenan bena makoton *nan*, Paul ajinama kiana anakabo namun, ajian, Wadili, Isa goba ma homun h'akonnabon ka di, madokodonwa wante Crete warea, *ika koro* h'auciga ma toho aboadwahu aboredwahu baja.

22 Tanahu d'ajiaga homun, mamotonwa han bia; alikai koro ikokke aborido fa hui okoboroko, tomoroa mihu robuin *aborido fa*.

23 Wacinaci kamunci di, d'ikitasia; *lihi* angel ajinama damun kasakoda.

CHAP. XXVII.

NIKISIDIN bena tokonomun, w'eweladonwa bia ausin Italy mun iro, n'asika kiana Paul abano baja atimitasiano, abarli, Julius ci iri, omun; Augustus soldarono centurion lihi.

2 Waiiga kiana mihi olokomun Adramyttium wareatu, ausin, Asia ororo eribo kona w'eweladoa tika, abarli Aristarchus wama goba, Thessalonica kondi, Macedonia wareaci lihi.

3 Kia maucia Sidon mun w'aribota goba. Isa goba Julius Paul omun, l'otokodo-kota kiana i l'oiono ibici, l'ahakobuin bia.

4 Yu warea w'ausin bena, Cyprus ororo arimakondi w'eweladoa, auaduli w'arabudikin odoma.

5 Cilicia Pamphylia okona mairiatu bara w'atiman bena, Myra mun w'anda, kia ki bawhu-yuho Lycia ororo mun.

6 Yumuni ki centurion auciga aba mihi Alexandria wareatu Italy mun iro ausitu bia, l'iigita kiana t'olokomun u.

7 Mawabuji goba w'ausin yuhoro kasakabo, ibikibi w'andin bo Cnidus mun, auaduli mausikita ti ma goba u, omuniga w'ausin Crete ore Salmone okona mairia.

8 Ibikibi w'ahatatonwa w'abolliga n, w'anda kiana aba mun, isabetu akodoonali nasia asan, Lasea bawhu-yuho omunisia ore kia.

9 Kibena u, wakaia kibi ta *kiana* aweladoahu bia ika ki, *Jewno* makotoni ka abollin ibin odoma; Paul kiana ahakaga tokonomun,

10 Ajian namun, Wadili, *wakaia* ausahu, t'aboado fa mihi jiaro tolokodu abu, *aboaka* w'akokke aboridwa ma, *kia* d'aiita, la.

11 Tomoroa centurion ikiduada mihi adaianasia konyili baja, Paul ajian *l'ikiduadin* aji.

12 Kia akodoonali isatu koro yumunin bia u aboaukili ka; yuho sabuci, w'asika yaharea, ma; aboaka w'anda jiaro koma Phenice mun, yumunin bia u aboaukili abu; kia akodoonali Crete mun, adaili akodonwa okona mairiatu.

13 Ika tu auaduli afudin matatan anaki-warea, isatu *auaduli* w'auciga na; n'adokodwa kiana yu warea, aweladonwa Crete eribo kona.

14 Mibena kaini main tadiki, aba tatatu-wabu auaduli afuda t'erabudiki, Euroclydon nasia asan.

15 Mihu okona mun t'andin bena, mamariga kiana t'ausin t'erabudiki, w'ausa kiana auaduli okona.

16 Kahili kibi ta kiana ausin abar kaiiri aramakondi Clauda nasia asan, manswatu kimikebo abu wai'igita *isogotu* botu.

17 Nai'igitin bena n, aborata-kwonahu abu n'imikebo goba, akeran mihu t'ahabo area; kenbena amaro goba ie n'andin obora motogo okona mun, n'atokodo kota kiana n'awelan wa, amulladi robu tan *bia*.

18 Manswaki ta onnakennakidin u, kia maucia n'makudida kiana mihu.

19 Tekabuintu kasakabo oloko, w'aboreda wauaiya w'akabo abu mihu olokotu imikebo-kwonahu.

20 Yuhoro kasakabo oloko adaili jiaro koro wiwa jiaro koro karaia goba; isogotu koro serabokilio w'akona mun goba; ika ki, waii koro isado fa wa wamunwa.

21 Kibenan bena makoton *nan*, Paul ajinama kiana anakabo namun, ajian, Wadili, Isa goba ma homun h'akonnabon ka di, madokodonwa wante Crete warea, *ika koro* h'auciga ma toho aboadwahu aboredwahu baja.

22 Tanahu d'ajiaga homun, mamotonwa han bia; alikai koro ikokke aborido fa hui okoboroko, tomoroa mihu robuin *aborido fa*.

23 Wacinaci kamunci di, d'ikitasia; *lihi* angel ajinama damun kasakoda.

24 Mamaron bu, Paul, la; Cesar isibomun b'andikito fa; kena namakwa lokono bumaci mihu oloko Wacinaci asika bumun, la *angel* ajian *damun*.

25 Mamotonwa ha kiana, wadili, Wacinaci d'ikiduada, *wisado* fa *wamakwa* *angel* ahakan olokoji *damun*.

26 Tomoroa aboredo re ki wa fai abar kaiiri okona, la *Paul* *namun*.

27 Bibici-kutihana origahn bena *u*, w'amalamalada goba Adria *bara* bondi, kasakoda anakain aba ororo orema omuniga *u* na matorosono.

28 N'ikisida kiana totola, abar-loko adinahu n'auciga kiana; taha sabu kain n'ausin bena ba, n'ikisida ki ka ba totola, abar-mairia-kutihi adinahu n'auciga ba.

29 Amaro goba kiana ie siba ajeago mun n'atikidin obora, tiina mairia kiana bibici anchor n'atoboda goba, n'oabodda kasakoo obora kiana.

30 Matorosono ateda tika mihu oloko area, atobodikitin bara rako mun *isogotu* botu; tisiri warea w'atobodate anchor, na murrigahu abu;

31 Centurion omun Paul ajiaga kiana, soldarono omun bajia, Mihu oloko mani na faroka naha, mamari fa hui isadonwa, main.

32 Soldarono araga kiana *isogotu* botu itimi, atikidikitini n.

33 Kasakoni bote ie, Paul akwaiaba ie namakwa n'onnakin bia n'akotoni wa; ajian namun, Bibici-kutihana kasakabo makotoni ha, monnakinin amateli.

34 Kiodoma d'akwaiaba hu amateli h'onnakin bia h'ekini wa, kia ki atatadi fa h'okona, abar jiaro koro h'obarra atikidi fa alikai jiali isii okonarea, la.

35 Kijia lan bena ajian, meli l'onnaka, adankidonwa Wacinaci omun *t'abu*, namakwa n'asibomun; kena l'okurradabon bena n, l'iinata goba ikini n.

36 Mamatonwa na kiana namakwa, naii bajia onnaka n'akotoni wa ha.

37 Kia mihi oloko goba waii wamakwa biam-hundred ajeago kabuin-loko kia ajeago abar-timen kutibana kokkici.

38 Orosin bena n'akoton, n'amakudida goba mihi, aboredin bara rako mun marisi.

39 Kasakon bena *ie*; maicin na goba kia ororo, tomoroa tadiholoko n'adeka amudikilehi *jiamutu*; kia oloko-mun n'ikisidoa asikatin mihi.

40 Anchor kiana n'aiyurakon bena ba, n'ausa ki ka ba bara bondi, abokodo-kwonahu itimi n'adokoda kiana, n'onnakida n'awelani wa auaduli afudin bia n, ausin teribo mun iro.

41 Karabudikatu bara n'aucigin bo, mihi aiyuka onabo okona mun, tisiri kiana hatatwa, mamarin arakosan; tomoroa tiina akororoswa, bara tatan andin t'okona mun odoma.

42 Soldarono aforra ti goba atimitasiano kiana, abano atimin atedin oboraji.

43 Tomoroa centurion ikiada *ie*, Paul l'isada tin odoma, atima-tici atobodoia bara rako mun, ausin teribo mun iro, la ahakan *namun* :

44 Abano planka ajeago *ausa*, abano mihi oalla ajeago *ausa*. Isare na kiana andin namakwa ororo ajeago mun.

CHAP. XXVIII.

N'ATEDIN bena bara rako area n'aiita kia kaiiri iri Melita main.

2 Pareciyu *yumun* konono isogoka koro isani wamun, ikihi n'amurreta goba, aunakini u wamakwa; manswan oini ikin odoma, mimili odoma baja.

3 Aba kirako ikihi-kudu Paul aherakidin bena, l'isika kiana ikihi akoloko n, kena tiwerebe akoloko area karitu hori afitikida, abokoton l'okabo.

4 Pareciyu adekin kona karitu aiyuhodonwa l'okabo okona, n'ajiaga namuni kwawa kiana, Kiduan ki lihi

aforrici loko, bariga bara rako area l'atedin, kihia mamariga kokkin i *l'owakaia* odoma, main.

5 Ikihi akoloko mun kiana l'otorebeda hori, makaritin *taia* i.

6 N'oabodda kiana adekin *i*, l'ahako fa jiaro, abaren l'itikidi fa aodon jiaro, na : tomoroa kibenan bena n'adekin l'okonomun, madekin na amateli jiaro akaritin *i*, n'aloa kiana n'asifuda, Wacinaci liraha, main ajian.

7 Yumuni ki kia kaiiri konono afudyi kamunci l'ohorora wa, lihiki iri Publius ; lihi aunakici u, asika w'abora isahi abu kabuin kasakabo.

8 Publius ici aboa goba audasia abu itekiahu abu bajaia ; Paul akodwa kiana lamun akwaiabonwa, asikin l'okaboa lokona mun, isadin i.

9 Kia onyihin bena, abano kia kaiiri konono aboaci anda goba, isadonwa bajaia.

10 Naii bajaia adaiakita goba u manswatu adaiakitahu abu ; kena w'ausin bo, yuhoro kibi n'asika wamun mamun-wasia.

11 Kabuin kaci adiki, w'ausa goba Alexandria wareatu mihu oloko, kia yumuntu goba kaiiri okona aboaukili odoma, kia *mihu* Castor Pollux mici nasia asan.

12 W'aribotaga kiana Syracuse mun, yumuni goba u kabuin kasakabo.

13 Yu warea ki w'akauswa, Rhegium mun andin, abar kasakabo adiki auaduli afuda anaki-warea, kia maucia w'anda goba Puteoli mun.

14 Yumuni ki abano w'augioci w'auciga goba, n'adagata kiana u biam-timen kasakabo namunin bia u ; ki jia wa ausin kiana Rome mun iro.

15 Yu warea ki, w'augioci akonnabon bena w'akonomun, n'ausate asakadan wama Appii Forum mun, Kabuin Tabernæ mun jiaro, naii Paul adekin kona, l'idankidoda Wacinaci omun, mamotonwa la kiana.

APOSTOLENO ONYISIA XXVIII. 5.

16 Rome mun w'andin bena, centurion asika atimistasiano ikitaci-soldarono capitan omun; tomoroa Paul n'asika l'omunwan bia kasikwan i, soldaro baja ikitaci i oma.

17 Kenbena, kabuin kasakabo adiki Jewno afudyino Paul asimakita n'aherakidan bia, kena n'aherakidan bena, l'ajiaga namun, Wadili, d'abogenoci hui, Bariga ama koro wakaiahu d'onyin lokono omun, *bariga* waii icinoci olokoji *d'ikitan*, kihia n'asikita goba di akeroya Jerusalem warea Romano akabo roko mun.

18 Naii ikisidin benadi, n'adokoda ti goba di, ama koro d'akonomunin odoma d'aforra-kitosia bia okonaria.

19 Tomoroa ika tu Jewno ajian ikiadini n, mamariga d'aboratin, dauaiya d'asikoa kiana Cesar *ikisidin bia di*, tomoroa ama koro d'amuniga d'ahakasia bia d'akirikiano owakaia okonomun barin.

20 Kiodoma d'asimaka hu, d'adekin bia *hu*, ajian homun, Israel oaboddisia obora d'ikiduadin okonaria d'atimitonwa toho hain abu odoma, la namun.

21 N'ajiaga lomun kiana, Maucigin wa kaarta b'ukonomuntu Judea warea, alikai jiali koro w'augioci andici adokota wakaiatu ajiahu b'ukonomun.

22 Tomoroa waii akonnaba tika b'ajian b'ikiduadisia okonomun; w'aiita tomakwaji n'ajian wakaiian b'uiono okonomun, na.

23 N'ikisin bena kasakabo okonomun lomun, yuholi anda kiana yumuntu i; naii omun l'odokota, ahakan Wacinaci isauka okonomun, asifuda-kotatin ie Jesus okonomun, Moses misitu-ahakahu abu, prophetno ajian abu baja, maucia warea bakilama mun iro.

24 Abano ikiduada kiana kia ajiahu, abano mikiduadin goba.

25 Maheragin bena namuni kwawa ie, n'ausa kiana, abaro ajiahu Paul ajian bena, Isare ta Satu laloko ajian waii icinoci omun, Esaias prophet ajian abu;

U

26 B'osa naha lokono ibici, ajian *namun*, Hui akonnaboci akonnabo fa barin, kena mamari fa h'aicin tokonomun; adekici hui adeki fa barin, kena mamari fa h'adekin tokonomun :

27 Naha lokono oloa kikihin odoma, mariga san n'a kuyuko akonnabon baja, n'akosi n'ataga baja ; madekin nan bia n'akosi abu, makonnabon nan bia n'akuyuko abu, maicin nan bia tokonomun n'aloa abu, masifudan nan bia, misadin dan bia ie, *ta Satu Ialokoajian*

28 Tohokiana h'aitali, Wacinaci imigodon *satu ajiahu* isada-ibici abano akirikiano, kena naii akonnabo fa nla.

29 Toho ajiahu l'ajian bena, Jewno akoiwa goba; ifiro kibi na goba ajian namuni-kwawa *tokonomun*.

30 Biam wiwa goba Paul bawhu oloko, kia l'atenabosia plata oloko; l'akodokota andici jiali lamun.

31 Ahakan Wacinaci isauka okonomun, amairikotan baja Adaieli Jesus Christ okonomun, mamatonwahia, alikai koro ikiada *kiana i*.

MAUCIA AKWAIABOAHU.

ADAIELI Wacinaci aiomun kondi, tomakwa tata-okona kamunci bui maiibonwan, toho kasakabo olokomun b'isika u isaren. Kia oloko isare bali aboratini u ifirotuwabu b'utata-okona abu : matikidin wan bia wakaiahu olokomun, mausin wan bia amateli jiaro akarititu u okonamun, tomoroa b'ikitali u, tomakwa w'onyisia misin bia b'akosi omakana, Jesus Christ w'Adaien okonaria. Kiduain.

THE THIRD COLLECT AT MORNING PRAYER.

BAKILAMA AKWAIABOAHU.

B'UKALIMETA orirokoho oloko wamun, wakwaiaba bu, Adaieli ; toho origahu oloko boborata u tomakwa wakaiahu orea, akarititu u orea baja, isani manswan odoma bu ; Jesus Christ w'Adaien okonaria. Kiduain.

THE THIRD COLLECT AT EVENING PRAYER.

JESUS CHRIST w'Adaien isan *bia wamun w'akwaiaboa* ; Wacinaci baja kansin *bia u*, Satu Ialoko baja wamakwa waman bia, maiibonwan. Kiduain.

2 Cor. xiii. 14.

